

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi sekä vakaumaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta, laki rahoitusvakausviranomaisesta sekä laki Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi Finanssivalvonnasta annettua lakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia ja Suomen Pankista annettua lakia. Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi valtion vakauserahastosta annettu laki ja väliaikaisesta pankkiverosta annettu laki. Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi vakaumaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdyn sopimuksen sekä lain sopimuksen alaan kuuluvien määräysten voimaan saattamisesta. Lisäksi ehdotetaan eräitä muutoksia useisiin muihin lähinnä talletuspankkeja koskeviin lakeihin.

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön Euroopan unionin niin sanottu kriisinratkaisudirektiivi ja talletussuojadirektiivin muuttamista koskeva direktiivi, tehdä unionin kriisinratkaisuasetuksen voimaantulosta johtuvat muutokset kansalliseen lainsäädäntöön sekä saattaa voimaan yhteisestä kriisinratkaisurahastosta tehty sopimus.

Ehdotettu kriisinratkaisua koskeva laki koskee luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten lisäksi niiden kanssa samaan yritysyhmään kuuluvia yrityksiä. Laki koskee eräiltä osin kolmannen maan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten Suomessa olevia sivuliikkeitä. Laissa säädetään yrityksen kriisinratkaisuun varautumisesta ja taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen yrityksen kriisinratkaisusta toiminnan uudelleen järjestämiseksi tai

purkamiseksi. Esityksen mukaan perustettavalla rahoitusvakausviranomaisella olisi toimivalta päättää luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen asettamisesta kriisihallintoon ja käyttää kriisinratkaisua koskevia välineitä ja valtuuksia sen sijaan, että yritys asetettaisiin selvitystilaan tai konkurssiin. Keskeisimmät toimivaltuudet olisivat yrityksen tappioiden kattaminen osake- ja osuuspääomaa vastaan ja osakkeiden tai osuuksien mitätöinti samassa suhteessa sekä tarvittaessa velkojen nimellisarvon alentaminen ja muuttaminen osakkeiksi tai osuuksiksi.

Unionin kriisinratkaisuasetuksessa säädetään yhteisen eurooppalaisen kriisinratkaisuviranomaisen ja yhteisen kriisinratkaisurahaston perustamisesta, jotka yhdessä neuvoston, komission ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa muodostavat pankkiunioniin osallistuvien jäsenvaltioiden yhteisen kriisinratkaisumekanismiin. Kriisinratkaisuasetausta sovelletaan osallistuvaan jäsenvaltioon sijoittautuneisiin luottolaitoksiin ja sellaisiin emoyrityksiin, jotka kuuluvat Euroopan keskuspankin konsolidoidun valvonnan piiriin sekä osallistuvaan jäsenvaltioon sijoittautuneisiin sellaisiin sijoituspalveluyrityksiin ja rahoituslaitoksiin, joiden emoyritys kuuluu edellä mainitun valvonnan piiriin. Sellaiset edellä mainitut laitokset ja ryhmät, jotka kuuluvat Euroopan keskuspankin konsolidoidun valvonnan piiriin, sekä rajat ylittävää toimintaa harjoittavat ryhmät kuuluvat kriisinratkaisuneuvoston ensisijaiseen toimivaltaan. Lisäksi tähän toimivaltaan kuuluvat kaikki sellaiset luottolaitokset, joiden kriisinratkaisuun käytetään yhteistä kriisinratkaisu-

rahastoa. Asetuksen mukaisia menettelyjä sovelletaan sen piiriin kuuluvien yhteisöjen kriisinratkaisussa. Kriisinratkaisuneuvoston päätösten täytäntöönpanosta vastaavat kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset. Asetuksessa säädetään kriisinratkaisuneuvoston organisaatiosta, johdosta ja varainhoidosta sekä kriisinratkaisurahaston muodostamisesta. Ehdotettua kriisinratkaisua koskevaa lakia sovelletaan asetuksen soveltamisalaan kuuluihin laitoksiin ainoastaan siltä osin kuin asetuksessa ei toisin säädetä.

Lailla rahoitusvakausviranomaisesta perustetaan Rahoitusvakausvirasto, joka toimii kansallisena kriisinratkaisuviranomaisena ja käyttää kriisinratkaisulaissa tarkoitettuja kriisinratkaisuvälineitä ja valtuuksia. Virasto toimii yhteistyössä kriisinratkaisuneuvoston ja kansallisten rahoitusmarkkinoiden viranomaisten kanssa. Sen tehtävänä on myös kerätä laitoksilta kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitettua vakausmaksut ja siirtää kerätyillä varoilla katettu Suomen rahoitusosuus yhteiseen kriisinratkaisurahastoon. Talletuspankkien tallettajien saamisten turvaamiseksi perustettua talletussuojarahastoa koskevat tehtävät siirtyvät virastolle. Rahastoon kartutettaisiin talletussuojamaksuin talletussuojarahaston vähimmäistaso 0,8 prosenttia korvattavista talletuksista 10 vuoden siirtymäaikana. Virasto hallinnoi valtion talousarvion ulkopuolista rahastoa, joka muodostuu vakausmaksuina kartutettavasta kriisinratkaisurahastosta ja talletussuojamaksuin kartutettavasta talletussuojarahastosta. Viraston toimintamenot katetaan toimialalta kerättävin maksuin. Viraston toimintamenojen kattamiseksi kerättävästä hallintomaksusta säädetään ehdotetussa laissa Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta.

Valtion vakuusrahastosta annettu laki ja väliaikaisesta pankkiverosta annettu laki ehdotetaan kumottaviksi. Pankkiveron kerääminen talletuspankeilta ei ole enää perusteltua, koska laitokset olisivat velvollisia maksa-

maan edellä mainittuja Rahoitusvakausviraston keräämiä vakausmaksuja. Pankkiverolla kerätyt varat ehdotetaan siirrettäväksi osin kriisinratkaisurahastoon ja osin valtion talousarvioon. Vero luetaan vuodesta 2015 lukien sitä maksaneiden talletuspankkien hyväksi vakausmaksuja laskettaessa samassa suhteessa kuin ne ovat maksaneet pankkiveroa.

Pankkiunioniin osallistuvien jäsenvaltioiden yhteinen kriisinratkaisumekanismi perustetaan osin kriisinratkaisuasetuksella ja osin jäsenvaltioiden välisellä kansainvälisellä sopimuksella, jonka avulla euroalueeseen kuuluvat ja muut mekanismiin osallistuvat jäsenvaltiot hyväksyvät tarkemmat säännöt varojen siirtämisestä yhteiseen kriisinratkaisurahastoon sekä näiden varojen vaiheittaisesta yhdistämisestä. Ehdotettu lainsäädäntö täyttää edellä mainitussa sopimuksessa sopimusosapuolille asetetut vaatimukset.

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset luottolaitoksen velvollisuudesta laatia elvytysuunnitelma sen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi tilanteessa, jossa luottolaitoksen taloudellinen asema on merkittävästi heikentynyt. Finanssivalvonnan valtuuksia käyttää varhaisen vaiheen toimenpiteitä, joilla voidaan puuttua laitoksen heikentyneeseen taloudelliseen tilanteeseen, ehdotetaan laajennettaviksi.

Esitykseen sisältyviin muihin lakeihin ehdotetaan tehtäväksi kriisinratkaisulaista johdettavat muutokset.

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettua tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015. Laki kriisinratkaisurahastosta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettyinä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	3
YLEISPERUSTELUT.....	7
1 JOHDANTO.....	7
2 NYKYTILA.....	9
2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	9
2.1.1 Kansallinen lainsäädäntö.....	9
2.1.2 Suomen talletussuojajärjestelmä.....	15
2.1.3 Tapauskäytäntöä.....	17
2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö.....	18
2.2.1 Kriisinratkaisulainsäädännön kansainvälinen kehitys ja ulkomaiden lainsäädäntö.....	18
2.2.2 Talletussuojalainsäädännön kansainvälinen kehitys ja ulkomaiden lainsäädäntö.....	26
2.2.3 Kriisinratkaisudirektiivi.....	30
2.2.4 Asetus yhteisestä kriisinratkaisumekanismista sekä yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskeva sopimus.....	46
2.2.5 Talletussuojadirektiivi.....	53
2.3 Nykytilan arviointi.....	55
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	56
3.1 Tavoitteet.....	56
3.2 Toteuttamisvaihtoehdot.....	57
3.2.1 Kansallisen rahoitusvakausviranomaisen perustaminen.....	57
3.2.2 Valtiontalouden ulkopuolisen rahaston perustaminen.....	61
3.2.3 Kriisinratkaisua koskeva päätöksenteko ja muutoksenhaku sekä rahaston hallinnointi.....	62
3.2.4 Väliaikaisen pankkiveron tuoton käyttäminen.....	65
3.3 Keskeiset ehdotukset.....	65
3.3.1 Rahoitusvakausvirasto.....	65
3.3.2 Varhaisen puuttumisen toimenpiteet ja kriisinratkaisuvälineet.....	66
3.3.3 Kriisinratkaisun rahoitus.....	67
3.3.4 Väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain kumoaminen.....	69
3.3.5 Muutoksenhaku ja oikaisuvaatimus.....	69
3.3.6 Hallinnolliset seuraamukset.....	69
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	69
4.1 Taloudelliset vaikutukset.....	69
4.1.1 Yleiset vaikutukset.....	69
4.1.2 Vaikutukset laitoksiin, yrityksiin ja kotitalouksiin.....	71
4.1.3 Valtiontaloudelliset vaikutukset.....	78
4.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	82
5 ASIAN VALMISTELU.....	82
5.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto.....	82
5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	83
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	84
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	86
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	86

1.1	Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta	86
	I OSA YLEISTÄ.....	86
	1 luku Yleiset säännökset.....	86
	II OSA VARAUTUMINEN KRIISINRATKAISUUN.....	89
	2 luku Kriisinratkaisusuunnitelma	89
	3 luku Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi	93
	III OSA KRIISINRATKAISU	96
	4 luku Laitoksen asettaminen kriisihallintoon	96
	5 luku Varojen ja velkojen arvostaminen.....	99
	6 luku Osakkeiden, osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien arvon alentaminen ja osakkeiden ja osuuksien mitätöiminen.....	102
	7 luku Kriisinratkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet	103
	8 luku Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi.....	107
	9 luku Liiketoiminnan luovutus	112
	10 luku Väliaikainen laitos.....	113
	11 luku Omaisuudenhoitoyhtiö	115
	IV OSA RAHOITUSVAKAUSVIRASTON TOIMIVALTUUDET JA SUOJATOIMET	116
	12 luku Viraston toimivaltuudet.....	116
	13 luku Suojatoimet	120
	V OSA RYHMÄKRIISINRATKAISU JA SUHTEET KOLMANSIIN MAIHIN	122
	14 luku Ryhmäkriisinratkaisu	122
	15 luku Kolmannen maan kriisinratkaisupäätökset ja kolmannen maan sivuliik- keet	127
	VI OSA TOIMINNAN RAJOITTAMINEN, SALASSAPITO JA MUUTOKSENHAKU SEKÄ SEURAAMUKSET	129
	16 luku Toiminnan rajoittaminen.....	129
	17 luku Salassapito ja muutoksenhaku.....	130
	18 luku Hallinnolliset seuraamukset	132
	19 luku Voimaantulo	133
1.2	Laki rahoitusvakausviranomaisesta	133
	1 luku Yleiset säännökset.....	133
	2 luku Hallinto	138
	3 luku Rahaston varat ja niiden sijoittaminen, kulut ja lainanotto	141
	4 luku EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä EU:n vakausmaksu ja kansalliseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä vakausmaksu	143
	5 luku Talletussuoja	145
	6 luku Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus.....	150
	7 luku Erinäiset säännökset.....	151
	8 luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset	153
1.3	Laki vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	154
1.4	Laki Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta	169

1.5	Laki Finanssivalvonnasta.....	172
	4 luku Hallinnolliset seuraamukset.....	172
1.6	Laki luottolaitostoiminnasta.....	173
	1 luku Yleiset säännökset.....	173
	II OSASTO.....	174
	HALLINTO JA OHJAUS.....	174
	8 a luku Elvytyssuunnitelma.....	174
	9 a luku Konsolidointiryhmän sisäinen rahoitustuki.....	179
	11 luku Taloudellisen aseman valvonta.....	181
	14 luku Talletussuoja.....	183
	17 luku Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen.....	183
	19 luku Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen.....	183
	20 luku Hallinnolliset seuraamukset.....	183
1.7	Laki talletuspankkien yhteenliittymästä.....	185
	3 luku Yhteenliittymän ohjaus, riskienhallinta ja vakavaraisuus.....	185
1.8	Sijoituspalvelulaki.....	185
	6 luku Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta.....	185
	13 a luku Selvitystila ja konkurssi.....	185
	14 luku Ulkomaisia sijoituspalveluyrityksiä koskevat erityissäännökset.....	185
	15 luku Hallinnolliset seuraamukset.....	185
1.9	Laki valtion vakuusrahastosta.....	186
1.10	Laki Suomen Pankista.....	186
1.11	Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista.....	187
1.12	Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista.....	187
1.13	Säästöpankkilaki.....	187
1.14	Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä.....	187
1.15	Laki Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä.....	188
1.16	Arvopaperimarkkinalaki.....	189
	11 luku Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus.....	189
1.17	Laki väliaikaisesta pankkiverosta.....	189
1.18	Laki yrityksen saneerauksesta.....	189
2	SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	189
2.1	Rahoitusvakuusviraston toimivaltuudet.....	189
2.2	Rahoitusvakuusviraston hallinnon kustannusten kattaminen.....	192
2.3	Valtion talousarvion ulkopuolisen rahaston perustaminen.....	193
2.4	Talletussuojarahaston asema.....	195
2.5	Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevaksi sopimukseksi.....	196
	LAKIEHDOTUKSET.....	201
	Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta.....	201
	Laki rahoitusvakuusviranomaisesta.....	252
	Laki vakuusmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	270
	Laki Rahoitusvakuusviraston hallintomaksusta.....	271
	Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	275

Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta	278
Laki talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta	293
Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta	294
Laki valtion vakuusrahastosta annetun lain kumoamisesta	296
Laki Suomen Pankista annetun lain muuttamisesta	296
Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 21 ja 24 f §:n muuttamisesta.....	297
Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 30 §:n muuttamisesta.....	298
Laki säästöpankkilain 118 §:n muuttamisesta.....	299
Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta.....	300
Laki Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta	303
Laki arvopaperimarkkinalain 11 luvun muuttamisesta	304
Laki väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain kumoamisesta	304
Laki yrityksen saneerauksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	305
LIITTEET	306
SOPIMUSTEKSTI	306
RINNAKKAISTEKSTIT	341
Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	341
Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta	346
Laki talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta	375
Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta	376
Laki Suomen Pankista annetun lain muuttamisesta	379
Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 21 ja 24 f §:n muuttamisesta.....	380
Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 30 §:n muuttamisesta.....	381
Laki säästöpankkilain 118 §:n muuttamisesta.....	382
Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta.....	383
Laki Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä annetun lain muuttamisesta	390
Laki arvopaperimarkkinalain 11 luvun muuttamisesta	391
Laki yrityksen saneerauksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	392

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset, jäljempänä *laitokset*, tarjoavat elintärkeitä palveluja kansalaisille, yrityksille ja taloudelle yleensä. Laitosten toiminta perustuu luottamukseen, mistä syystä ne tulevat nopeasti toimintakyvyttömiksi, jos asiakkaat ja vastapuolet menettävät luottamuksensa laitosten kykyyn suoriutua velvoitteistaan. Olisi toivottavaa, että laitosten epäonnistumiset voitaisiin hoitaa tavanomaisilla maksukyvyttömyysmenettelyillä. Laitosten väliset riippuvuudet saattavat kuitenkin aiheuttaa järjestelmäriskiä, kun yhden laitoksen ongelmat vyöryvät koko järjestelmään. Järjestelmäriski voi myös aiheutua yksittäisen laitoksen taloudellisesta merkittävydestä. Tavanomaiset maksukyvyttömyysmenettelyt eivät aina ole käyttökelpoinen keino laitosten ongelmien hoitamiseen. Samalla lainsäädännöstä puuttuvat kriisien hallitsemiseen ja ratkaisemiseen tarvittavat työkalut, minkä vuoksi kriisitilanteissa on jouduttu turvautumaan julkiseen rahoitukseen luottamuksen palauttamiseksi asianomaiseen laitokseen ja sen ehkäisemiseksi, ettei yksittäisen laitoksen kriisitilanteesta aiheudu vahingollisia seurannaisvaikutuksia koko reaalityöelämään.

Hyvin toimiva rahoitusjärjestelmä on yhteiskunnan kehityksen kannalta keskeinen tekijä. Tästä syystä jokainen valtio pyrkii viime kädessä turvaamaan oman rahoitusjärjestelmänsä vakauden. Taloushistoriassa tämä on kuitenkin näkynyt pankkikriisien mittavina kustannuksina veronmaksajille. Osa näistä kustannuksista liittyy suoraan ja epäsuoraan pankkitukeen, osa muodostuu välillisesti kokonaistuotannon supistumisen kautta. Kansainvälisen valuuttarahaston, jäljempänä *IMF*, tutkimusten mukaan vuosina 1970—2011 keskimääräinen pankkikriisi teollisuusmaissa kesti kolme vuotta, johti kokonaistuotannon erittäin huomattavaan supistumiseen ja aiheutti suhteessa kokonaistuotantoon 3,8 prosentin suorat kustannukset julkiselle taloudelle.

Viime vuosien kansainvälinen finanssikriisi ja sen seuraukset myös EU:ssa ovat olleet poikkeuksellisen rajut. Komission arvon mukaan vuosina 2008—2011 EU:n jäsenmaat ottivat käyttöön noin 1 600 miljardin euron edestä erimuotoista pankkitukea (pääomistusta, varainhankinnan ja varallisuuserien takauksia), mikä vastaa noin 13 prosenttia EU:n kokonaistuotannosta. Tämän lisäksi kriisin epäsuorat kustannukset ovat olleet erittäin mittavia. Useassa EU-jäsenvaltiossa kokonaistuotanto on edelleen vuoden 2008 tasoa matalammalla.

G20-valtioiden johtajat ovat korostaneet tarvetta kriisinratkaisukehikon ja maksukyvyttömyyslainsäädännön uudistamiseen sen varmistamiseksi, että kriisitilanteisiin joutuneet suuret ja monimutkaiset rajat ylittävää toimintaa harjoittavat laitokset kyetään asianmukaisesti selvittämään ja niiden toiminta tarvittaessa lopettamaan hallitusti. Lisäksi finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmä, *Financial Stability Board (FSB)*, on valmistellut tarvittavaa kriisinratkaisukehikkoa koskevia selvityksiä (*Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions*, lokakuu 2011; *Recovery and Resolution Planning for Systemically Important Financial Institutions: Guidance on Developing Effective Resolution Strategies*, heinäkuu 2013; *Recovery and Resolution Planning for Systemically Important Financial Institutions: Guidance on Identification of Critical Functions and Critical Shared Services*, heinäkuu 2013 ja *Recovery and Resolution Planning for Systemically Important Financial Institutions: Guidance on Recovery Triggers and Stress Scenarios*, heinäkuu 2013).

Pankkikriisien toteutuneet kustannukset ovat vaihdelleet merkittävästi maittain. Tutkimusten mukaan viranomaisten käytettävissä olevat kriisinratkaisuvälineet ja niiden toimeenpano selittävät merkittävältä osin näitä eroja. Epäonnistunut valvonta, talletusten rajoittamaton suojaaminen sekä puutteelliset viranomaistoimet ovat usein kasvattaneet

huomattavasti kriisin kustannuksia veronmaksajille.

Euroalueen kriisin pahentumisen yhtenä syynä pidetään laitosten ja niiden kotivaltioiden keskinäistä riippuvuutta. Laitosten toimintaedellytykset riippuvat merkittävästi yhtäältä kotivaltioiden taloudellisesta tilanteesta ja toisaalta valtionlainojen korkotasosta. Taloudellisen aktiviteetin heikentyminen ja korkojen nousu ovat rapauttaneet laitosten kannattavuutta ja samalla heikentäneet laitosten rahoituksen saatavuutta ja luotonantoa. Rahoitusmarkkinoiden vakauden ylläpitämiseksi valtiot ovat osaltaan joutuneet luottolaitosten takaajiksi, mikä on edelleen heikentänyt valtioiden rahoitustasapainoa.

Toukokuussa 2012 komissio esitti ajatuksen pankkiunionista, joka yhtäältä palauttaisi luottamuksen pankkeihin ja euroon sekä edistäisi EU:n taloudellista ja finanssipoliittista yhdentymistä pidemmällä aikavälillä, ja toisaalta katkaisisi mainitun laitosten ja valtioiden välisen kohtalonyhteyden. Pankkiunioni käsittäisi ensi vaiheessa EU:n yhteisen pankkivalvonnan ja myöhemmässä vaiheessa yhteisen kriisinhallintaviranomaisen ja yhteisen talletussuojan.

Pankkiunionin keskeisenä tavoitteena on katkaista luottolaitosten ja niiden kotivaltioiden välinen kohtalonyhteys. Tavoitteen mukaisesti julkisen tuen käyttö tulee pankkiunionissa minimoida luomalla järjestelmä, jossa sijoittajat ja toimiala vastaavat itse finanssikriisien kustannuksista.

Komissio julkaisi 12 päivänä syyskuuta 2012 Euroopan keskuspankin, jäljempänä *EKP*, erityisiä valvontatehtäviä koskevan asetusehdotuksen sekä Euroopan pankkiviranomaisesta (*EBA*) annetun asetuksen muutosehdotuksen (*yhteinen pankkivalvoja-asetus*). Asetuksilla perustettiin yhtenäinen pankkivalvontakehikko, jonka puitteissa EKP ottaa marraskuussa 2014 päävastuun luottolaitosten vakauden valvonnasta ja jolla osallataan varmistetaan yhteisen sääntökirjan johdonmukainen soveltaminen EU:n sisämarkkinoilla.

Euroopan komissio antoi 6 päivänä kesäkuuta 2012 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä. Komission ehdotuksen

tavoitteina ovat laitoksen ydintoimintojen jatkuvuuden varmistaminen, rahoitusvakauden kohdistuvien haitallisten vaikutusten ehkäisy, julkisten varojen käytön minimointi, tappioiden välttäminen ja kriisinratkaisun kulu- lujen minimointi sekä suojattujen talletusten turvaaminen ja asiakasvarojen suojaaminen. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, jäljempänä *elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivi*, *kriisinratkaisudirektiivi*, valmistui joulukuussa 2013 ja sen mukainen lainsäädäntö tulee saattaa jäsenvaltioissa voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015. Jäsenvaltioiden on kuitenkin sovellettava kriisinratkaisudirektiivin IV osaston IV luvun 5 jakson noudattamiseksi annettuja säännöksiä velkojen alaskirjauksesta viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2016.

Vuonna 2009 talletussuojadirektiivin muutoksella (2009/14/EY) yhtenäistettiin kansallisten talletussuojajärjestelmien eroavaisuuksia ja nostettiin talletussuojan taso 100 000 euroon. Samalla direktiiviin sisällytettiin uudelleentarkistuslauseke, jonka mukaan komissiolta edellytettiin direktiivin kokonaisuvaltaisempaa uudelleen arviointia. Komissio antoi tämän johdosta 12 päivänä heinäkuuta 2010 ehdotuksen uudeksi talletussuojadirektiiviksi. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU talletusten vakuusjärjestelmistä on uudelleen laadittu toisinto, jolla korvataan direktiivi 94/19/EY ja sen muutodirektiivi 2009/14/EY ja se julkaistiin kesäkuussa 2014.

Rahaliiton maissa toimivien laitosten valvonnan siirtyessä yhteiselle valvontamekanismille pidettiin tarpeellisena myös yhteistä kriisinratkaisumekanismia, jolla on tarvittavat valtuudet varmistaa, että osallistuvissa jäsenvaltioissa minkä tahansa laitoksen kriisitilanne voidaan ratkaista asianmukaisin yhteinäisin välinein. Yhteinen kriisinratkaisumekanismi on tarpeen, jotta pankkikriisit rat-

kaistaan tehokkaasti ja murretaan julkisen talouden ja vaikeuksissa olevien laitosten välinen yhteys. Komissio antoi 10 päivänä heinäkuuta 2013 ehdotuksensa yhteistä kriisinratkaisumekanismissa koskevaksi asetukseksi (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (2014/806/EU) yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisiratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta), jäljempänä *EU:n kriisinratkaisuasetus, asetus*. Komissio ehdotti yhteisen eurooppalaisen kriisinratkaisuviranomaisen ja yhteisen kriisinratkaisurahaston perustamista rahaliiton maille, jotka yhdessä komission ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa muodostaisivat EU:n yhteisen kriisinratkaisumekanismin. Mekanismin sovellettaisiin EU:n kriisinratkaisuasetauksesta ja kriisinratkaisudirektiivin säännöksiä.

Neuvoston joulukuussa 2013 saavuttaman yleisnäkemyksen mukaisesti yhteinen kriisinratkaisumekanismi perustetaan osin asetuksella ja osin jäsenvaltioiden välisellä kansainvälisellä sopimuksella, jonka sopimuspuoliksi tulevat valtiot hyväksyvät tarkemmat säännöt varojen siirtämisestä yhteiseen kriisinratkaisurahastoon sekä näiden varojen vaiheittaisesta yhdistämisestä. Sopimus neuvoteltiin hallitustenvälisessä konferenssissa, johon osallistuivat myös ne euroalueen ulkopuoliset maat, jotka harkitsivat sopimuksen hyväksymistä. Euroopan parlamentti ja muut euroalueen ulkopuoliset maat osallistuivat neuvotteluihin tarkkailijoina. Euroopan parlamentti ja neuvosto saavuttivat poliittisen yhteisymmärryksen asetuksesta maaliskuussa 2014 ja se hyväksyttiin heinäkuussa 2014.

Esityksessä ehdotetaan lainsäädäntömuutoksia, jotka ovat tarpeen kriisinratkaisudirektiivin, talletussuojadirektiivin, EU:n kriisinratkaisuasetuksen ja valtiosopimuksen säännösten täytäntöön panemiseksi. Lisäksi ehdotetaan, että eduskunta antaisi suostumuksensa siihen, että Suomi antaa ratifiointikirjansa tallettamisen yhteydessä julistuksen. Julistuksessa korostetaan, että sopimusta yhteisestä kriisinratkaisurahastosta ja EU:n kriisinratkaisuasetauksesta tulee tulkita siten, etteivät

ne luo jäsenvaltioiden yhteisvastuuta, Euroopan vakausmekanismin, jäljempänä *EVM*, muuttamista tai erityisesti julkisten varojen käyttöä koskevia velvoitteita tavalla, joka rajoittaa sopimuspuolten taloudellista itsemääräämisoikeutta tai taloudellista vastuuta. Suomi jätti vastaavan julistuksen yhdessä usean muun jäsenvaltion kanssa myös silloin, kun pysyvien edustajien komitea hyväksyi EU:n kriisinratkaisuasetausta koskevan neuvottelutuloksen ja kun sopimus yhteisestä kriisinratkaisurahastosta allekirjoitettiin.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

2.1.1 Kansallinen lainsäädäntö

Suomen voimassaoleva pankkikriisien hallintaa koskeva lainsäädäntökehikko perustuu julkisen rahoitustuen myöntämiseen vakaviin vaikeuksiin ajautuneille luottolaitoksille rahoitusmarkkinoiden vakavien häiriöiden torjumiseksi. Laki valtion vakuusrahastosta (379/1992), jäljempänä *VVRL*, sisältää merkittävän osan Suomen kriisinratkaisukehikkoa. Finanssikriisin aikana kriisinratkaisukehikkoa täydennettiin väliaikaisilla välineillä vuonna 2009 annetuilla laeilla valtion pääomasijoituksista talletuspankkeihin (1171/2009) sekä hallituksen esityksellä eduskunnalle talletuspankkien ja kiinnitysluottopankkien varainhankinnalle annettavista valtioneuvostokausista (HE 255/2009 vp). Jälkimmäiset eivät ole enää voimassa. Kotimaista kriisinratkaisukehikkoa on viime vuosina täydennetty euroalueen tasoisilla kriisinratkaisuvälineillä. Lisäksi julkisen rahoitustuen myöntäminen edellyttää aina Euroopan komission hyväksyntää osana valtioneuvoston sääntöjä. Valtioneuvoston sääntöasetukset edellytyksiä myönnettävän julkisen tuen ehdoille. Tästä huolimatta kriisinhallintaa on vaikeuttanut se, että EU:n jäsenvaltioissa kansallinen kriisinratkaisulainsäädäntö on ollut harmonisoimatonta.

Laki valtion vakuusrahastosta

Valtion vakuusrahasto, jäljempänä *VVR*, perustettiin vuonna 1992 voimaan tulleella

lailla osana Suomen 1990-luvun alun pankkikriisin hallintatoimenpiteitä. Laissa säädetään vakavaraisuusongelmiin joutuneelle talletuspankille annettavan julkisen pankkituen muodoista, sen ehdoista ja menettelystä tukea myönnettäessä sekä rahaston toiminnan rahoituksesta, rahaston hallinnosta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä.

VVR:n tarkoituksena on turvata talletuspankkien vakaa toiminta, jotta tallettajien ja muiden velkojien luottamus Suomen pankkijärjestelmään kyetään säilyttämään. Rahaston varoista tai valtion talousarvion varoista myönnettävän pankkituen tarkoituksena on turvata lainsäädännön edellyttämä talletuspankkien vakavaraisuus. Toisin kuin ehdotuksessa elvytys- ja kriisinratkaisudirektiiviksi, lain lähtökohtana on julkisten varojen käyttö ongelmalaitoksen pelastamisessa.

VVR:n rahoitustuki myönnetään pankin, sen omistusyhteisön, keskusyhteisön tai omaisuudenhoitoyhtiön hakemuksesta. Sen lisäksi valtioneuvosto voi määrätä pankin tai sen omistusyhteisön tekemään rahastolle hakemuksen rahoitustuen saamiseksi, jos:

1) luottolaitoksen vakavaraisuus on heikentynyt tai sen voidaan odottaa heikentyvän niin, että edellytyksiä jatkaa toimiluvan mukaista toimintaa ei ole;

2) luottolaitoksella ei ole esittää riittäviä toimenpiteitä lakisääteisen vakavaraisuutensa varmistamiseksi tai säilyttämiseksi eikä vakavaraisuuden turvaaminen ole mahdollista ilman valtion rahoitustukea; ja

3) luottolaitoksen selvitystila tai konkurssi voi johtaa vakaviin häiriöihin rahoitusmarkkinoilla.

VVRL:iin sisältyvät rahaston käytettävissä olevia tukimuotoja koskevat säännökset ovat varsin väljät ja ne sallivat monen tyyppisen rahoitustuen myöntämisen vakavaraisuuskriisiin joutuneelle pankille. Käytännössä merkittävimpiä tukimuotoja olivat 1990-luvun pankkikriisin hoidossa osakkeiden ja pääomatodistusten merkintä talletuspankeissa ja takausten myöntäminen pankkien ottamille lainoille. Lisäksi vakuusrahasto voi myös omistaa osakkeita omaisuudenhoitoyhtiössä, jos sitä pidetään tarpeellisena pankin toiminnan ja rahoitusmarkkinoiden turvaamisen kannalta.

Vakuusrahaston tukijärjestelmää ei ole tarkoitettu luottolaitosten mahdollisten tilapäisten maksuvalmiusongelmien hoitamiseen, vaan viimekätinen vastuu luottolaitosten maksuvalmiudesta kuuluu Suomen Pankille. Lakiin kuitenkin sisältyy mahdollisuus myös takauksen antamiseen talletuspankin hyväksi Suomen Pankille tilanteessa, jossa keskuspankki on päättänyt omien tehtäviensä hoitamiseksi myöntää pankille sen maksuvalmiuden turvaamiseksi luottoa eikä pankilla ole antaa luotolle Euroopan keskuspankkijärjestelmässä tällaiselle hätärahoitukselle edellytettyä vakuutta. Suomen Pankista annetun lain (214/1998) 7 §:n mukaan Suomen Pankilla on oltava luotonannossaan riittävät vakuudet.

VVRL on muutettu kolme kertaa vuoden 1992 jälkeen. Vuonna 1996 lakiin tehtiin muutoksia, joiden seurauksena valtioneuvoston yleisistunto tekee päätökset kriisipankeille myönnettävästä tuesta VVR:n varojen tai valtion talousarviossa myönnettyjen määrärahojen ja valtuuksien puitteissa. Vuonna 2001 lakiin lisättiin säännökset omistajanvastuun toteuttamisesta ja vuonna 2009 lakia täydennettiin muun muassa siten, että siihen lisättiin säännökset vakavaraisuusongelmiin joutuneen talletuspankin velvoittamisesta tukihakemuksen tekemiseen VVR:lle. Samalla laista poistettiin mahdollisuus rahoitustuen myöntämiseen luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014), jäljempänä *luottolaitoslaki*, tarkoitetuille luottolaitosten vapaaehtoisille vakuusrahastoille.

Vapaaehtoinen vakuusrahasto

Talletuspankki voi luottolaitoslain 13 luvun mukaisesti vapaaehtoisesti kuulua useamman pankin keskenään muodostamaan vakuusrahastoon, jonka varoilla turvataan rahastoon kuuluvien talletuspankkien vakaa toiminta. Varoja voidaan käyttää VVRL:n 1 §:n mukaisesti tukitoimiin. Vakuusrahastosta saatu tuki on maksettava rahaston vaatimuksesta takaisin. Vakuusrahasto voi vaatia jäseniltään vuosittaista riskiperusteista kannatusmaksua, ja voi ottaa lainaa toimintaansa varten vain valtiovarainministeriön erityisluvalla.

Valtiontalouden ulkopuoliset rahastot

Valtiolla on tällä hetkellä 11 perustuslain (731/1999) 87 §:ssä tarkoitettua talousarvion ulkopuolista rahastoa. Tällaisia ovat muun muassa VVR, Valtion eläkerahasto, Huoltovarmuusrahasto, Öljysuojarahasto ja Ydinjätehuoltorahasto. Valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen yhteenlaskettujen tulojen arvioitiin vuonna 2013 olevan noin viisi miljardia euroa ja menojen noin 4,6 miljardia euroa.

Budjettivallan turvaamiseksi suhtaudutaan uusien valtiontalouden rahastojen perustamiseen hyvin pidättyvästi. Perustuslain esitöissä (HE 1/1998 vp) tuodaan esille, että erilaisilla eduskunnan päätösvaltaa rahaston toiminnassa turvaavilla järjestelyillä voidaan vähentää budjettivallan rajoitusta. Esimerkiksi rahastosta maksettavat menot voidaan määrittellä tyhjentävästi rahastoa koskevassa erityislaisissa siten, että eduskunnan voidaan katsoa lainsäädäntövallallaan ohjaavan rahaston varojen käyttöä. Yleisiä määreitä rahastointia edellyttävistä tehtävälueista ei ole muodostettu, sillä rahastoja on perustettu hyvin erilaisia tehtäviä varten ja monenlaisista syistä. Tehtävän hoitamisen voidaan katsoa välttämättä edellyttävän rahaston perustamista silloin, kun tehtävä kuuluu pysyvästi valtion hoidettavaksi eivätkä budjettitalouden piirissä olevat keinot, kuten nettobudjetointi, monivuotinen budjetointi taikka arvio- tai siirtömäärärahat soveltuisi hyvin tehtävän hoitamiseen.

Valtiontalouden tarkastusviraston tuloksellisuustarkastuskertomuksessa (184/2009) Valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen ohjauksesta ja hallinnosta on todettu, että talousarvion ulkopuolisten rahastojen ohjaukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, sillä rahastoissa olevat varat saattavat jäädä talousarviovaroja vähemmälle huomiolle eikä rahastojen varojen käyttöä välttämättä valvota tuloksellisuuden kannalta yhtä tehokkaasti kuin talousarviovaroja. Lisäksi, kun talousarvion ulkopuoliset rahastot muodostavat taloudellisesti merkittävän kokonaisuuden, rahastoja ohjaavien ministeriöiden on huolehdittava vuosittaisesta rahastojen toimintaa koskevasta tiedonannosta eduskunnalle.

Rahastointi myös ohjaa varoja budjettiprosessissa tapahtuvan toiminnan ja talouden prioriteetteja sekä niihin osoitettavien voimavarojen kohdentamista koskevan päätöksenteon ulkopuolelle erillisissä yhteyksissä tapahtuvan päätöksenteon piiriin. Yleensä tällainen erillään talouden kokonaisuudesta tapahtuva päätöksenteko johtaa osittaisoptimointiin ja siten taloudellisen tehokkuuden kannalta heikompiin tuloksiin kuin silloin, kun taloudesta ja toiminnan prioriteeteista päätetään yhdellä kertaa ja yhtenä kokonaisuutena. Sen vuoksi rahastointiin olisi perusteltua suhtautua erittäin pidättyvästi ja antaa käytännössä perustuslain 87 §:ssä säädetyille rahastoinnin perustuslaillisille edellytyksille hyvin tiukka tulkinta.

Rahastojen toiminnan tavoitteena tulisi olla hallinnon tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus. Valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen organisointi ja hallinnointi pitäisi järjestää yhtenäisin periaattein. Mahdolliset poikkeamat yhtenäistämisperiaatteista tulee perustella. Rahastojen toiminnan, sen laajuuden tai aktiivisuuden erilaisuus ei muodosta estettä rahastojen hallinnon yhtenäistämislle.

Laki valtion talousarviosta ja asetus valtion talousarviosta

Laissa valtion talousarviosta (423/1988) 21 §:ssä säädetään valtion virastojen ja laitosten tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Viraston ja laitoksen tulee antaa tilinpäätöksessä ja tulosvastuun toteuttamista varten laadittavassa toimintakertomuksessa oikeat ja riittävät tiedot talousarvion noudattamisesta sekä viraston ja laitoksen tuotoista ja kuluista, taloudellisesta asemasta ja toiminnallisesta tuloksellisuudesta.

Lain 21 a §:ssä säädetään valtion talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston kirjanpitoon, laskentatoimeen ja tilinpäätökseen noudatettavasta laista.

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 41 §:n mukaan valtion kirjanpitoon kuuluvat virastojen ja laitosten kirjanpito, talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen kirjanpito sekä valtion keskuskirjanpito, jotka muodostuvat liikekirjanpidosta ja talousarviokirjanpidosta. Talousarvion ul-

kopuolella olevan valtion rahaston kirjanpito on liikekirjanpitoa.

Asetuksen 65 b §:ssä säädetään, että talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston tilinpäätös sisältää:

1) toiminnallista tuloksellisuutta ja sen kehitystä sekä vaikutuksia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykseen kuvaavan toimintakertomuksen;

2) tuottoja ja kuluja kuvaavan tuotto- ja kululaskelman;

3) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;

4) rahavirtoja kuvaavan rahoituslaskelman;

5) liitteenä ilmoitettavat tiedot (liitetiedot), joihin kuuluu rahaston varojen käyttösuunnitelman tai rahastolle vahvistetun talousarvion toteutumaa koskevat tiedot.

Asetuksen 68 a §:n nojalla ministeriön on annettava viimeistään varainhoitovuotta seuraavan huhtikuun 30 päivänä valtiovarainministeriölle hallinnonalansa liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten valtion rahastojen vahvistetut tilinpäätökset sekä muut valtion tilinpäätöskertomuksen laadinnan edellyttämät ehdotuksensa tilinpäätöskertomukseen otettaviksi selvityksiksi ja niiden käännökset toiselle kansalliskielelle.

Laki valtion pääomasijoituksista talletuspankkeihin

Vuonna 2009 voimassa ollutta kriisinratkaisukehikkoa päätettiin täydentää niin sanotuilla varhaisen vaiheen välineillä Yhdysvalloista lähteneen finanssimarkkinoiden vakavan häiriön johdosta. Tämän seurauksena rahoitusmarkkinoilla vallitsi yleinen luottamuspulla, joka johtui epätietoisuudesta koko pankkijärjestelmän vakavaraisuuden tulevasta kehityksestä, ei pelkästään yksittäisen pankin ongelmista.

Varhaisen vaiheen pääomasijoituslain perusteella valtio olisi pystynyt tekemään toimintakykyisiin ja vakavaraisuusvaatimukset täyttäviin talletuspankkeihin pääomasijoituksia merkitsemällä suomalaisen talletuspankin liikkeeseen laskeman pääomalainan. Valtion pääomasijoitus olisi voitu tehdä myös merkitsemällä suomalaisen talletuspankin, suomalaisen omistusyhteisön tai osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön liikkeeseen

laskema pääomalaina. Pääomalainaa ei siis saanut merkitä, jos liikkeeseen laskija ei olisi täyttänyt lakisääteistä vakavaraisuusvaatimusta. Laissa määrättiin, että valtio olisi voinut merkitä pääomalainoja enintään neljän miljardin euron määrään asti taikka valtion talousarviossa myönnettyjen määrärahojen tai valtuuksien puitteissa.

Pääomalainalle olisi pitänyt maksaa vuotuista korkoa. Koron määräytymisperusteena olisi ollut valtion viiden vuoden joukkovelkakirjalainojen perusteella määräytyvä viitekorko lisättynä kuuden prosenttiyksikön lisällä. Lisäksi pääomalainaan olisi liitetty muitakin ehtoja. Erityisesti jos liikkeeseenlaskija ei olisi pystynyt maksamaan pääomalainalle kertynyttä korkoa kokonaisuudessaan, pääomalainan ehtojen mukaan muun muassa liikkeeseenlaskijan voitonjakoon ja muuhun liiketoimintaan olisi kohdistettu rajoituksia. Lain voimassaoloa jatkettiin kertaalleen vuonna 2010 ja se umpeutui kyseisen vuoden lokakuussa, johon mennessä sitä ei tarvinnut kertaakaan käyttää.

Talletuspankkien ja kiinnitysluottopankkien varainhankinnan valtioneuvoston päätökset

Luottolaitosten vakavaraisuuden turvaamiseen tähtävien toimenpiteiden lisäksi eduskunta päätti finanssikriisin aikana kahdessa erässä vuosina 2009—2010 mahdollistaa valtion takausten myöntämisen toimintakykyisten ja vakavaraisten talletus- ja kiinnitysluottopankkien varainhankinnan turvaamiseksi (HE 255/2009 vp). Esitysten tavoitteena oli varmistaa vakavaraisten suomalaisten luottolaitosten varainhankinta tilanteessa, jossa rahoitusmarkkinoiden vakavat häiriöt vaikeuttivat markkinoilta saatavan, erityisesti pidempiaikaisen rahoituksen saatavuutta. Näin pyrittiin vähentämään luottolaitosten varainhankinnan ongelmien välittymistä yritysten ja kotitalouksien luottojen saatavuuteen tai niiden kustannuksiin ja tätä kautta koko Suomen talouteen.

Esitettäviin takauksiin ja niistä perittäviin maksuihin oli tarkoitus soveltaa lakia valtion lainanannosta sekä valtioneuvoston päätöksestä ja valtioneuvoston päätöksestä (449/1988). Takauksia olisi voitu tarvittaessa myöntää ilman turvaavaa vakuutta, laina-ajaltaan enintään viiden vuoden

pituisille joukkovelkakirjalainoille. Niitä olisi saanut olla voimassa yhteenlasketulta nimellis-arvoltaan ensi vaiheessa enintään 50 miljardin, myöhemmin enintään 17 miljardin euron määräisten velkojen vakuutena. Väliaikaisesti valtiontakauksiin oli tarkoitus soveltaa talletuspankeille ja kiinnitysluottopankeille myönnettävistä väliaikaisista valtiontakauksista perittävistä maksuista annettua valtioneuvoston asetusta (67/2009). Asetuksessa määritellyt maksut olivat markkinaehtoisia ja perustuivat EKP:n antamaan suositukseen. Valtuudet takauksen myöntämiseen päättyivät vuoden 2010 lopussa, eikä suomalaisten luottolaitosten koskaan tarvinnut haakea valtion takauksia.

Euroopan rahoitusvakaussväline

Rahoitussektorin kriisinratkaisukehikkoa päätettiin keväällä 2010 täydentää euroalueen jäsenvaltioiden tasolla perustamalla Euroopan rahoitusvakaussväline osaksi Euroopan talouden vakaussmekanismia. Euroopan rahoitusvakaussväline perustettiin väliaikaisesti järjestelyksi myöntämään rahoitustukea vaikeuksiin ajautuneille euroalueen jäsenvaltioille kesään 2013 saakka. Euroopan rahoitusvakaussvälineen kautta myönnettiin vuosina 2010–2011 lainamuotoista tukea Portugalille, Irlannille ja Kreikalle. Näistä lainaohjelmista vaikeuksiin ajautuneiden luottolaitosten pääomittamiseen käytettiin yhteensä noin 95 miljardia euroa.

Euroopan rahoitusvakaussvälineen toimintaperiaatteita laajennettiin kesällä 2011 siten, että sen kautta voidaan myöntää lainamuotoista tukea euroalueen jäsenvaltioille niissä toimivien rahoituslaitosten pääomapohjan tukemiseksi myös jäsenvaltioon kohdistuvan makrotaloudellisen vakautusohjelman ulkopuolella. Tätä kohdennettua tukea sovellettiin kesällä 2012 Espanjalle myönnetyn pankkitukiohjelman yhteydessä. Espanjalle myönnetty pankkitukipaketti siirrettiin kuitenkin marraskuussa 2012 toteutettavaksi EVM:n kautta.

Euroopan rahoitusvakaussvälinettä koskeva euroalueen jäsenvaltioiden välinen puitesopimus ja sen muutossopimus on saatettu Suomessa voimaan lailla (668/2010). Euroopan rahoitusvakaussvälineen varainhankinta

toteutetaan euroalueen jäsenvaltioiden myöntämien valtiontakauksen varassa. Suomen osuus Euroopan rahoitusvakaussvälineen varainhankinnan takauksista on noin 1,92 prosenttia.

Euroopan vakaussmekanismi

EVM:n perustamisesta euroalueen jäsenvaltioiden pysyväksi kriisinhallintamekanismiksi päätettiin marraskuussa 2010. EVM:n toimintaperiaatteita täsmennettiin myöhemmin siten, että sen kautta voitaisiin myöntää Euroopan rahoitusvakaussvälinettä vastaavasti lainamuotoista tukea euroalueen jäsenvaltioille niissä toimivien rahoituslaitosten pääomapohjan tukemiseksi myös jäsenvaltioon kohdistuvan makrotaloudellisen vakautusohjelman ulkopuolella. Sopimus EVM:n perustamisesta allekirjoitettiin joulukuussa 2011 ja se tuli voimaan lokakuussa 2012. EVM:n toiminnan käynnistämisen jälkeen sille siirrettiin aiemmin Espanjalle myönnetty, enintään 100 miljardin euron pankkitukipaketti. Vuoden 2012 loppuun mennessä Espanjalle oli myönnetty tukea 39,5 miljardia euroa.

Euroalueen jäsenvaltioiden välinen sopimus EVM:n perustamisesta on saatettu Suomessa voimaan lailla (402/2012). EVM toimii kansainvälisenä rahoituslaitoksena oman pääomansa varassa. Suomen osuus EVM:n pääomasta on 1,79 prosenttia eli 12,58 miljardia euroa, josta 1,44 miljardia on maksettua pääomaa ja 11,14 miljardia vaadittavaa maksettavaa pääomaa.

Kesäkuussa 2012 euroalueen jäsenvaltioiden valtioiden ja hallitusten päämiehet sopivat siitä, että EVM voisi, sen jälkeen kun EKP:n yhteyteen on perustettu tehokas yhteinen pankkivalvontamekanismi, pääomittaa pankkeja myös suoraan. Ehdotuksen tarkoituksena oli vähentää luottolaitosten ja niiden kotivaltioiden välistä kohtalonyhteyttä. Samalla kyse oli merkittävästä periaatteellisesta muutoksesta, koska euroalueen jäsenvaltioiden kesken hyväksyttiin rajattu riskinjako pankkisektoreiden ongelmien varalle, joka on perinteisesti nähty täysin kansallisena.

Päätös uuden tukivälineen perustamisesta tehdään EVM-sopimuksen 19 artiklassa tarkoitettussa menettelyssä, joka edellyttää EVM:n hallintoneuvoston yksimielistä pää-

töstä. Tukivälineen perustamisen yhteydessä EVM:n hallintoneuvosto valtuuttaa EVM:n johtokunnan hyväksymään tukivälineen toiminnan yksityiskohtaisesti määrittelevät ohjeet. Tämä menettely vastaa EVM:n nykyisten, EVM-sopimuksen 14—18 artikloissa tarkoitettujen rahoitusapuvälineiden mukaista järjestelyä, jonka mukaan EVM:n johtokunta hyväksyy niiden yksityiskohtaista toteuttamista koskevat ohjeet. Päätös tukivälineen perustamisesta ja sen toimintaperiaatteista tehdään EVM:n hallintoelimissä syksyllä 2014 ennen kuin EKP ottaa vastaan pankkivalvontatehtävät yhteisen valvontamekanismin puitteissa. Poliittinen yhteisymmärrys tukivälineen toimintaperiaatteista saavutettiin euroryhmän puitteissa kesäkuussa 2014.

Suoraa pääomitusvälinettä voidaan käyttää EVM:n jäsenvaltiossa sijaitsevan pankin pääomittamiseen. Jäsenvaltio voi pyytää välineen käyttöä myös silloin, kun se jo on taloudellisen sopeutusohjelman piirissä. Tukivälineeseen liittyy sekä jäsenvaltiota että tukea saavaa pankkia koskeva ehdollisuus.

Tuen tavoitteena on koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaaminen tilanteissa, joissa tukea pyytävän jäsenvaltion rahoitusjärjestelmä on vakavissa vaikeuksissa eikä jäsenvaltio pysty korjaamaan tilannetta vaarantamatta omaa velkakestävyytään tai markkinarahoitustaan. Suoran pääomitusvälineen avulla pyritään katkaisemaan kehitys, jossa haavoittuva rahoitusjärjestelmä ja velkaantunut valtio heikentävät toisiaan. Jotta suoraa pääomitusvälinettä voitaisiin käyttää, jäsenvaltion tulee olla kyvytön pääomittamaan luottolaitosta kokonaan yksin vaarantamatta omaa velkakestävyytään tai markkinarahoitustaan. Laitoksen tulee olla jäsenvaltion kannalta niin merkittävä, että sen joutuminen selvitystilaan vaarantaisi valtion tai koko euroalueen rahoitusvakauden.

EVM:n suoraa pääomitusvälinettä voidaan kriisinratkaisudirektiivin ja EU:n kriisinratkaisuasituksen sijoittajavastuuta koskevien säännösten soveltamisen 1 päivänä tammikuuta 2016 jälkeen käyttää vain direktiivin 44 artiklan 7 alakohdan ja asetuksen 27 artiklan 9 alakohdan tarkoittamissa tilanteissa, sen jälkeen kun kriisinratkaisun kohteena olevaan laitoksen taseesta vähintään kahdeksaa

prosenttia vastaaviin velkoihin ja kaikkiin vakuudettomiin alentamiskelpoisiin velkoihin on sovellettu velkakirjojen arvon alaskirjausta ja kriisinratkaisurahasto on osallistunut kriisinratkaisutoimenpiteiden kustannusten kattamiseen määrällä, joka vastaa viittä prosenttia kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen taseen arvosta.

Ennen kriisinratkaisudirektiivin ja EU:n kriisinratkaisuasituksen sijoittajavastuuta koskevien säännösten voimaantuloa edellytetään sovellettavaksi sijoittajavastuuta, joka vastaa vähintään kahdeksaa prosenttia tukea saavan laitoksen taseen arvosta ja kriisinratkaisurahaston osallistumista enintään määrällä, joka vastaa rahaston ensimmäisen vuoden tavoitetasoa. Jos tukea hakevan laitoksen kotivaltion kansallinen lainsäädäntö ei mahdollista tukivälineen toimintaperiaatteiden edellyttämää sijoittajavastuun tasoa, jäsenvaltion edellytetään muuttavan lainsäädäntönsä kriisinratkaisudirektiivin ja EU:n kriisinratkaisuasituksen mukaiseksi ennakkoehtona EVM:n myöntämälle rahoitustuelle.

Laki väliaikaisesta pankkiverosta

Väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain (986/2012) nojalla talletuspankeilta kerätään valtiolle suoritettavaa pankkiveroa vuosina 2013—2015. Sääntelyn taustalla on tarve varautua etukäteen luottolaitosten mahdollisten kriisien rahoittamiseen ja rajata veronmaksajien vastuuta kriisien kustannuksista. Lain esitöissä (HE 167/2012 vp) todetaan, että jos pankkien kriisinhallintadirektiiviehdotuksesta päästään unionin tasolla ratkaisuun, varojen käytöstä päätetään direktiivin ohjaamalla tavalla. Esityksen perustelujen mukaan veroa ei ole tarkoitus kerätä enää, kun vakausmaksun kerääminen direktiivin mukaisesti alkaa.

Pankkiveron suuruus on 0,125 prosenttia talletuspankin vakavaraisuuslaskennassaan soveltamasta pankin riskipainotettujen erien yhteismäärästä. Verovuoden pankkiveron määrä määräytyy verovuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisenä päivänä olleiden riskipainotettujen erien määrän mukaan. Vuoden 2013 talousarvion mukaan pankkiveroa arviointiin kerättävän 170 miljoonaa euroa, jota arviota vähennettiin lisätalousarviossa 37 miljoonaa euroa. Vuonna 2014 pankkive-

roa kerättäisiin 133 miljoonaa euroa. Pankkiveron tuloarvio on otettu huomioon valtion talousarvion momentilla 11.01.05 Pankkivero.

Valtion talousarvioissa vuosina 2013 ja 2014 pankkiveron tuottoa vastaava määrä on otettu huomioon määrärahana momentilla 28.99.87 Pankkiveron tuoton käyttö, joka on kolmivuotinen siirtomääräraha. Määrärahaa saa käyttää rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi tarpeellisten finanssisijoitusmenojen maksamiseen.

Pankkiveron kaltaista maksua on kerätty muun muassa Ruotsissa, Saksassa, Ranskassa, Isossa-Britanniassa ja Hollannissa.

Keskuspankin hätärahoitus

Keskuspankin yksi keskeinen tehtävä on rahoitusjärjestelmän vakauden turvaaminen. Vakausanalyysin, yleisvalvonnan ja muiden kriisejä ehkäisevien toimien lisäksi tehtävään kuuluu osallistuminen rahoitusjärjestelmän kriisinhallintaan ja osana sitä pankkijärjestelmän maksuvalmiuden turvaamiseen myös kriisitilanteissa (niin sanottu *lender of last resort* -tehtävä). Suomen Pankin varautuminen hätärahoitukseen ja rahoitusjärjestelmän kriisinhallintaan kuuluu Suomen Pankista annetun lain 3 §:n nojalla sen lakisääteiseen tehtävään huolehtia osaltaan maksu- ja muun rahoitusjärjestelmän luotettavuudesta ja tehokkuudesta.

Suomen Pankin keskeinen väline rahoitusjärjestelmän kriisinhallinnassa on hätärahoituksen myöntäminen yhdelle tai useammalle pankille maksuvalmius- eli likviditeettiongelmien ratkaisemiseksi. Hätärahoitusta voidaan myöntää normaalista keskuspankkirahoituksesta poikkeavin ehdoin tilanteessa, jossa rahoituslaitos ei voi saada normaalia maksuvalmiusluottoa eikä rahoitusta markkinoilta. Keskuspankilla ei kuitenkaan ole velvollisuutta myöntää hätärahoitusta vaan ainoastaan mahdollisuus siihen, jos se katsoo tilanteen sitä vaativan.

Hätärahoituksen käyttäminen on luonteeltaan poikkeuksellinen tapahtuma, sillä vakavissakin ongelmatilanteissa olisi pyrittävä ensisijaisesti markkinaehtoisiin ratkaisuihin ennen hätärahoituksen myöntämistä. Nor-

maalisti pankit hoitavat maksuvalmiuttaan suoraan markkinoilla tai rahapolitiikan operaatioihin kuuluvien maksuvalmiusluottojen avulla.

Hätärahoitusta myönnettäessä yksi keskeinen tekijä on luotolle hyväksyttävät vakuudet. Hätärahoitusta myönnettäessä ei sovelleta normaaleja rahapoliittisiin operaatioihin määriteltyjä vakuuskelpoisuusehtoja, vaan keskuspankki arvioi itse, millaista materiaalia se luoton vakuudeksi hyväksyy. Vakuusmateriaalin käyttöä rajoittaa kuitenkin Suomen Pankista annetun lain 7 §:ssä säädetty vaatimus Suomen Pankin luotonannon riittävästä vakuuksista.

Hätärahoitus kuuluu kansallisten keskuspankkien tehtäviin, mutta talouskriisin takia EKP on alkanut kiinnittää entistä enemmän huomiota myös hätärahoituksen käyttöön. EKP:n neuvoston vastuulla on rajoittaa hätärahoitusoperaatioita, jos se katsoo niiden olevan ristiriidassa eurojärjestelmän tavoitteiden ja tehtävien kanssa.

2.1.2 Suomen talletussuojajärjestelmä

Suomen talletussuojajärjestelmästä säädetään luottolaitoslain 14 luvussa. Kaikkien talletuspankkien on kuuluttava talletussuojarahastoon, jonka tarkoituksena on suojata tallettajia talletuspankin joutuessa maksukyvyttömäksi. Talletuspankilla tarkoitetaan toimiluvan saanutta luottolaitosta, joka voi vastaanottaa yleisöltä talletuksia. Talletuksilla tarkoitetaan lain mukaan talletuspankissa tilillä olevia ja tilille vielä kirjautumattomia maksujenvälityksessä olevia varoja, mukaan lukien niille kertyneet korot.

Vuonna 1998 perustetulla talletussuojarahastolla oli vuoden 2013 lopussa 264 jäsenpankkia. Talletussuojarahaston tehtävänä on turvata tallettajien talletukset sen jäsenpankeissa tilanteessa, jossa jäsenpankki on maksukyvytön. Vuoden 2013 lopussa jäsenpankeissa olevien suojattujen talletusten kokonaismäärä oli 77 miljardia euroa. Talletussuojarahaston rahastointiaste oli 1,2 prosenttia, ja sen ennustetaan kasvaneen vuoden 2013 loppuun mennessä 1,3 prosenttiin. Tal-

letusrahaston toimintaa valvoo Finanssivalvonta.

Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan talletukset pankkikohtaisesti aina 100 000 euron määrään asti. Poikkeuksena täysmääräisesti omassa käytössä olleen asunnon myynnistä saadut varat, jotka käytetään uuden asunnon hankkimiseen ja jotka on talletettu talletuspankin tilille enintään kuusi kuukautta ennen päivää, jona talletuspankki on laiminlyönyt maksaa tallettajan saamisen. Eräät talletukset, kuten esimerkiksi toisen luottolaitoksen tekemät talletukset ja rikoksella saadut varat, on suljettu suojan ulkopuolelle.

Talletussuojarahaston maksuvelvollisuudesta päättää Finanssivalvonta. Kun Finanssivalvonnalle on ilmoitettu siitä, että pankki on laiminlyönyt maksaa erääntyneen talletuksen, Finanssivalvonnan on viiden työpäivän kuluessa päätettävä, täytyvätkö edellytykset talletussuojarahastosta tapahtuvalle maksulle. Edellytyksenä on, ettei pankin maksu- tai muista taloudellisista vaikeuksista johtuen saatavia ole maksettu eivätkä nämä vaikeudet ole tilapäisiä. Finanssivalvonta voi määrätä talletukset korvattavaksi myös luottolaitoksen toimiluvan perumisen yhteydessä. Finanssivalvonta ilmoittaa päätöksestään talletussuojarahastolle, talletuspankin vakuusrahastolle, talletuspankille ja valtiovarainministeriölle sekä mahdollisen sivuliikkeen sijaintivaltion valvontaviranomaiselle ja suojajärjestelmälle. Lisäksi päätöksestä on ilmoitettava tallettajille. Jotta tallettajat käytännössä hyötyisivät lain mukaisesta suojasta, laki velvoittaa talletuspankin tiedottamaan tallettajilleen talletussuojarahaston antamasta suojasta, sekä ilmoittamaan julkisella kuulutuksella, mihin toimenpiteisiin heidän on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi.

Talletussuojarahaston on maksettava tallettajien saatavat 20 työpäivän kuluessa Finanssivalvonnan päätöksestä tai sitä edeltävästä selvitystilaan asettamispäätöksestä. Poikkeuksellisiin olosuhteisiin ja erityiseen syyhyn perustuen Finanssivalvonta voi myöntää 10 työpäivää lisää aikaa. Pankin on toimitettava maksuja varten tiedot tallettajista ja heidän saamisistaan. Kun rahaston varoista maksetaan tallettajien saamia, talletussuojarahastolle syntyy saaminen vaikeuksissa olevaa

pankkia kohtaan. Talletussuojarahasto rahoitetaan *ex ante* -periaatteen mukaisesti jäsenpankeilta vuosittain kerättävillä kannatusmaksuilla, sekä rahaston sijoitusvarallisuuden tuotolla. Kannatusmaksun suuruus laskeaan pankkikohtaisesti vakavaraisuuden ja pankin suojatun talletuskannan perusteella. Talletuspankkien yhteenliittymälle lasketaan yhteinen maksu. Vuonna 2013 kannatusmaksuja perittiin 66,3 miljoonaa euroa. Jos talletussuojarahaston omat varat eivät riitä korvausten maksamiseen, luottolaitoslain 14 luvun 12 § mahdollistaa myös lainan ottamisen jäsenpankeilta, jotka ovat velvollisia lainan myöntämiseen. Talletussuojarahasto ei ole vuoteen 2013 mennessä käyttänyt lainanotto-oikeuttaan.

Talletussuojarahasto toimii valtiovarainministeriön vahvistamien sääntöjensä mukaisesti. Hallinnollisesti rahasto toimii Finanssialan Keskusliiton yhteydessä, mutta sen päätökset tekee itsenäisesti sitä hoitava valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus. Valtuuskunnan nimittävät talletussuojarahaston jäsenpankit. Rahasto sijoittaa varansa tukeakseen perustehtävänsä. Varat on sijoitettava luotettavasti, tehokkaasti ja maksuvalmiuden turvaamalla tavalla. Sijoituksissa on myös noudatettava riskien hajauttamisen periaatetta. Luottolaitoslain 14 luvun 13 §:ssä kielletään sijoitukset jäsenpankeihin tai niiden liikkeeseen laskemiin arvopapereihin. Käytännössä rahaston sijoitustoiminnassa ei voida sijoittaa korkean riskitason sijoituksiin, vaan rahasto sijoittaa joukkovelkakirjalainoihin ja rahamarkkinasijoituksiin.

Jos talletuspankilla on ulkomailla sijaitseva sivuliike, talletuspankki on velvollinen ilmoittamaan talletussuojarahastolle ja Finanssivalvonnalle, miten ulkomaisessa sivuliikkeessä olevat talletukset on turvattu.

Myös ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa sijaitseva sivuliike voi kuulua Suomen talletussuojajärjestelmän piiriin. Ulkomaisen luottolaitoksen Suomen sivuliikkeen jäsenyydestä on määrättävä talletussuojarahaston säännöissä luottolaitoslain 14 luvun 2 §:n mukaisesti. Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion, jäljempänä *ETA-valtio*, luottolaitoksen osalta talletussuojarahasto tekee hakemuksesta päätöksen talletussuojarahaston jäsenyydestä Suomen Pankin ja Finanssival-

vonnan lausunnon saatuaan. Muun kuin ETA-valtion luottolaitoksen sivuliikkeen jäsenyydestä päättää Finanssivalvonta. Ulkomaisten luottolaitosten sivuliikkeiden on oltava edustettuina talletussuojarahaston hallituksessa.

ETA-valtion luottolaitoksen sivuliike voi kuulua Suomen talletussuojan piiriin vain täydentääkseen kotivaltionsa mukaista talletussuojaa. Jäsenyyshakemus voidaan hylätä, jos luottolaitoksen kotivaltion suojaa on pidettävä riittävänä. Muun kuin ETA-valtion luottolaitoksen jäsenivuliikkeessa olevat talletukset voidaan korvata siinä laajuudessa kuin jäsenyyden vahvistamisen yhteydessä on todettu, kuitenkin enintään 100 000 euron määrään asti, jos luottolaitos on konkurssissa tai selvitystilassa, eivätkä sen varat riitä talletusten maksamiseen. Ulkomailla sijaitsevien luottolaitosten sivuliikkeet voivat vapaahetimitesti erota Suomen talletussuojajärjestelmästä. Jos ne eivät noudata luottolaitoslakia, sen perusteella annettuja määräyksiä tai talletussuojarahaston sääntöjä, voi ETA-valtion luottolaitoksen osalta talletussuojarahasto tai muun kuin ETA-valtion osalta Finanssivalvonta erottaa sivuliikkeen. Ennen erottamis-päätöstä talletussuojarahaston on kuultava luottolaitosta, Finanssivalvontaa, Suomen Pankkia ja luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaista. Finanssivalvonnan on puolestaan kuultava Suomen Pankkia ja luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaista.

2.1.3 Tapauskäytäntöä

Kaupthing Bank hf., Suomen sivuliikkeen talletusten turvaaminen

Islantilaisien pankkien kriisi ja kolmen suurimman islantilaispankin päätyminen Islannin viranomaisten ohjaukseen syksyllä 2008 heijastuivat sekä pankkiryhmien Suomessa toimiviin yksiköihin että muiden islantilaisomistuksessa olevien pankkien toimintaan Suomessa. Lisäksi haltuunotetuista pankeista kaksi harjoitti Suomessa talletuspankkitoimintaa: Glitnir Pankki Oyj toimi Suomessa tytäryhtiömuotoisena talletuspankkina, kun taas Kaupthing Bankilla oli Suomessa

sivuliike. Tytäryhtiömuotoisen Glitnir Bankin tallettajien asema vakiintui yritysjärjestelyin. Kaupthing Bankin sivuliikkeen kohdalla sen sijaan Islannin talletussuojajärjestelmän vastuulla olivat talletukset 20 800 euroon saakka, ja Suomen talletussuojajärjestelmän vastuulla 20 800 euroa ylittävät talletukset Suomessa kulloinkin voimassa olevan talletussuojan enimmäismäärään saakka (25 000 euroa; enimmäismäärä nostettiin lokakuun 2008 aikana 50 000 euroon). Islannin talletussuojan vastuulla olisi ollut noin 67 miljoonaa euroa, ja Suomen talletussuojan vastuulla vähintään kolme miljoonaa euroa. Tapauksessa oli kuitenkin ilmennyt perusteltu syy epäillä Islannin talletussuojajärjestelmän maksukykyä Islannin koko pankkisektorin luhistuttua samalla kertaa.

Rahoitustarkastus (nykyisin Finanssivalvonta) esti islantilaispankkien suomalaisten yksiköiden varojen siirrot Suomesta 6 päivänä lokakuuta 2008 Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 19 §:n nojalla. Kaupthing Bank hf., Suomen sivuliikkeen toiminta keskeytettiin Rahoitustarkastuksen päätöksellä 9 päivänä lokakuuta 2008 ulkomaisen rahoitus- ja luottolaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 7 § nojalla tallettajien yhdenvertaisen aseman turvaamiseksi. Samalla Rahoitustarkastus asetti sivuliikkeeseen asiamiehen Rahoitustarkastuksesta annetun lain 22 §:n nojalla. Sivuliikkeen talletuskanta oli noin 115 miljoonaa euroa, ja sillä oli noin 10 000 tallettajaa.

Valtiovarainministeriö, Suomen Pankki ja Rahoitustarkastus pyysivät talletussuojarahastoa selvittämään, voitaisiinko tallettajien saatavat maksaa ilman valtion tai talletussuojarahaston väliintuloa. Menettelyn tarkoituksena oli turvata luottamus pankkitalletuksiin ja mahdollistaa sivuliikkeen toiminnan lakkauttaminen hallitusti, nopeasti ja tehokkaasti.

Suomen viranomaiset ja talletussuojarahasto toimivat taustavaikuttajina yksityisen sektorin järjestelyssä, jossa kolme suurta suomalaishankkia välirahoitti Kaupthing Bankin suomalaisten tallettajien talletusten takaisinmaksun täysimääräisesti. OP-Pohjola-ryhmä, Nordea Pankki Suomi Oyj ja Sampo Pankki Oyj (nykyisin Danske Bank Oyj) toimivat välirahoituksen myöntäjinä perustamansa

erillisyyhtiön kautta. Luoton vakuudeksi erillisyhtiölle luovutettiin Kaupthing Bankin kotimaisia lainasaamisia ja muita varoja. Suomalaispankit sitoutuivat kantamaan rahoitusjärjestelyyn liittyvän taloudellisen riskin siitä, että vakuudeksi saadun omaisuuden realisoinnista saatavat tuotot eivät riittäisi kattamaan myönnettyä luottoa. Talletussuojarahasto sitoutui kantamaan selvitys- ja asianajopalkkiot, jotka aiheutuivat järjestelyyn liittyvän sopimuksen neuvottelemisesta ja dokumentoinnista.

Vaikka järjestely olikin Islannin viranomaisten hyväksymä, luottolaitokset edellyttivät valtioneuvoston eräitä oikeudellisia riskejä vastaan. Riskit liittyivät tilanteeseen, jossa Kaupthing Bankin muut velkojat sittemmin vaativat talletusten takaisinmaksua konkurssipesään. Päätöksellään 642/2008 (HE 182/2008 vp) eduskunta antoi 24 päivänä lokakuuta 2008 suostumuksensa sille, että valtioneuvosto tai valtiovarainministeriö voi vastavakuutta vaatimatta myöntää suomalaispankeille ja sivuliikkeen tallettajille valtioneuvoston yllä mainittuja oikeudellisia riskejä vastaan. Valtioneuvoston enimmäismääräksi vahvistettiin pääomamäärältään enintään 115 miljoonan euron suuruiseen talletusmäärään kohdistuvat vaateet. Oikeudellisen riskin toteutuessa valtio maksaisi suomalaisten tallettajien puolesta Kaupthing Bankin konkurssipesällä määrän, joka ylittäisi pesän näkemyksen mukaan pankin suomalaisille tallettajille kuuluvan määrän. Takuuseen sovelletaan lakia valtion lainanannosta sekä valtioneuvoston ja valtioneuvoston.

Yllä kuvatun ratkaisun ansiosta Kaupthing Bank hf., Suomen sivuliikkeen tallettajien saamiset kyettiin maksamaan kokonaisuudessaan 31 päivänä lokakuuta 2008 turvautumatta talletussuojajärjestelmään taikka veronmaksajien varoihin. Sivuliike huolehti luoton takaisinmaksusta sovitussa aikataulusa tammikuun 2009 loppuun mennessä. Sivuliikkeen toiminta Suomessa päättyi 30 päivänä tammikuuta 2009.

Suomessa toteutettu yksityisen sektorin rahoitusratkaisu oli poikkeuksellinen muihin maihin verrattuna. Järjestely toteutettiin hyvin poikkeuksellisessa markkinatilanteessa, joka seurasi yhdysvaltalaisen investointi-

pankki Lehman Brothersin ajautumista selvitystilaan syyskuussa 2008.

Sofia Pankki Oyj:n tallettajien turvaaminen

Finanssivalvonta perui Sofia Pankki Oyj:n talletuspankkitoimiluvan 28 päivänä maaliskuuta 2010. Toimiluvan peruminen johtui pankin omien varojen vähenemisestä alle säädetyn määrän. Selvitystilan alkaessa laitoksella oli yli 5 500 tallettajaa. Laitoksen talletuskanta oli noin 150 miljoonaa euroa.

Pankki suoritti selvitystilan alkaessa asiakkailleen 85 prosenttia niiden talletuksista Finanssivalvonnan ja talletussuojarahaston suostumuksella. Toukokuussa 2010 talletussuojarahasto suoritti pankin tallettajien jäännessä saatavat talletussuojan tuolloin voimassa olleen 50 000 euron enimmäismäärään saakka, yhteensä 20,7 miljoonaa euroa. Laitoksen omista varoista suoritettun maksun ja talletussuojarahaston korvauksen avulla pankin tallettajat, joiden saatavan määrä oli ollut enintään noin 340 000 euroa, saivat täysimääräisen maksun saatavalleen.

Talletussuojarahastoa sitovien korvausmääraikojen jatkuva lyhentyminen voi vähentää yllä kuvatun rakenteen toteuttamismahdollisuuksia jatkossa. Tämä on omiaan altistamaan talletussuojarahaston entistä suuremmille yksittäisille korvausmäärille ja korostamaan talletussuojarahaston asemaa pankin selvityspesän merkittävänä velkojana.

2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö

2.2.1 Kriisintarkkailulainsäädännön kansainvälinen kehitys ja ulkomaiden lainsäädäntö

Alankomaiden uuden lainsäädännön soveltaminen

Alankomaissa käytettiin helmikuussa 2013 uutta *bail in* -myönteistä lainsäädäntöä rahoitusmarkkinoiden vakauttamiseksi, kun pankki- ja vakuutusalaalla toimiva SNS Reaal kansallistettiin. SNS Reaal on Alankomaissa toimiva rahoitusalan konserni. Tytäryhtiö SNS Bank N.V. on Alankomaiden neljänneksi suurin pankki ja vakuutus toiminnan alalla konsernille kuuluva tytäryhtiö REAAL

N.V. on maan suurimpia toimijoita alallaan. SNS Reaal oli kansallistamiseen asti listattu Amsterdamin pörssiin. Alankomaiden hallitus on määrittänyt yhtiön rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäväksi pankiksi.

Vuonna 2006 emoyhtiö SNS REAAL N.V. osti alankomaiselta pankilta ABN AMROlta sen kiinteistötoiminnan *Bouwfonds Property Financen*, joka nimettiin uudelleen *SNS Property Finance*ksi. SNS Reaalin kokoon nähden suureen kiinteistöportfolioon kuuluu pääasiassa alankomaisia kiinteistöjä, joiden arvo on heikentynyt merkittävästi finanssikriisin aikana. Toiminnan kannattavuutta heikentää lisäksi kiinteistölainojen korkea laiminlyöntiosuus sekä SNS Bankin niin sanottu *double leverage* -ongelma, jossa emoyhtiö oli osin lainannut varoja ja sijoittanut ne tytäryhtiön osakkeisiin. Kiinteistötoiminnasta johtuvat taloudelliset ongelmat johtivat siihen, että Alankomaiden valtio myönsi hakemuksesta SNS Reaalille 750 miljoonaa euroa valtiontukea jo vuonna 2008. Valtiotuen yhteydessä vahvistettiin keskuspankin *De Nederlandsche Bankin*, jäljempänä *DNB*, valvontaa. Sekä SNS Reaal että viranomaiset osallistuivat eri julkisten ja yksityisten vaihtoehtojen selvittämiseen ongelmien ratkaisemiseksi. SNS Reaal ei ole maksanut valtiontukea takaisin maksuohjelman mukaisesti.

DNB totesi vuoden 2013 alussa, että SNS Bankilla oli vähintään 1,84 miljardin euron pääomavaje. DNB asetti yhtiölle aikarajan, 31 päivänä tammikuuta 2013, johon mennessä vaje oli korjattava. Yksityisen ostoehdokkaan kanssa käymien neuvottelujen kariuduttua todettiin, ettei konkurssilta pelastavia vaihtoehtoja ollut. Tämän tiedon perusteella Alankomaiden valtiovarainministeri käytti ensimmäistä kertaa 13 päivänä kesäkuuta 2012 voimaan tulleen väliintulolain (*Interventiewet*) mukaista toimivaltuuttaan ja kansallisti SNS Reaalin. Väliintulolaki on *bail in* -ajatukselle perustuva kriisinratkaisulaki, joka sallii rahoituslaitoksen kansallistamisen viimesijaisena vaihtoehtona. Laki antaa DNB:lle toimivaltuuksia ryhtyä elvyttämis- ja kriisinratkaisutoimenpiteisiin varhaisessa vaiheessa. Esimerkiksi DNB voi laatia rahoituslaitokselle varojensiirtosuunnitelman, jonka perusteella laitoksen varoja siirretään

olemassa olevalle rahoituslaitokselle tai omaisuudenhoitoyhtiöön.

Väliintulo koostui viidestä osasta: osakkeiden ja etuoikeusasemaltaan huonommassa asemassa olevien velkojen alaskirjauksesta, uudelleenpääomittamisesta, kiinteistötoiminnan eristämisestä, siltalainasta sekä alankomaisilta pankeilta vaadittavasta kertasuorituksista. Kansallistaminen tapahtui valtiovarainministerin asetuksella, jolla Alankomaiden valtiolle pakkolunastettiin 1 päivänä helmikuuta 2013 emoyhtiön SNS Reaalin ja tytäryhtiön SNS Bankin osakkeet ja toissijaiset velkakirjat, etuoikeudeltaan huonommassa etusijassa olevat SNS Reaalin ja SNS Bankin velat sekä kaikki mahdolliset mainittuihin liittyvät vaatimukset. Pakkolunastuksessa ei maksettu vastiketta. *Bail in* -järjestely oli yhden miljardin euron arvoinen.

Valtio tuki kriisinratkaisusuunnitelman mukaan SNS Reaalia pääomalla 2,2 miljardin euron arvosta. Aikaisempaa valtiontukea alaskirjattiin 0,8 miljardilla ja kiinteistötoiminnan eristäminen maksoi 0,7 miljardia euroa. Valtio tuki SNS Reaalia täten yhteensä 3,7 miljardilla eurolla. Lisäksi valtio myönsi 1,1 miljardia euroa lainaa ja 5 miljardia euroa takuita.

Pankkisektori osallistuu kriisinratkaisuun yhdellä miljardilla eurolla, joka kerätään vuonna 2014 kertamaksuna talletussuojajärjestelmään kuuluvilta pankeilta verojen yhteydessä. SNS Reaalin tallettajien saatavat ovat olleet turvassa ja käytettävissä koko kriisinratkaisun ajan. Lisätoimenpiteenä SNS Reaalin johto vaihdettiin kriisinratkaisun yhteydessä.

Kriisinratkaisussa ajatuksena on, että SNS Reaal voitaisiin palauttaa yksityiselle sektorille sen tervehtyttyä. SNS Reaal on ilmoittanut kesäkuussa 2013 tappioiden jatkumisesta, mutta tappiot ovat huomioitu kriisinratkaisua suunniteltaessa, eivätkä viranomaiset siksi vaatineet toimenpiteitä.

Alankomaat tarvitsee komission hyväksynnän valtiontuelle ja sen on tätä varten jätettävä uudelleenjärjestelysuunnitelma komissiolle elokuussa 2013. Alankomaissa yleinen syyttäjä tutkii, onko vaikeuksiin johtaneessa kiinteistötoiminnassa syyllistytty petokseen. Tuomioistuimessa on vireillä kanne pakkolunastuksen vastikkeettomuuden väitetystä

laittomuudesta. Myös DNB:tä ja valtiovarainministeriötä on kritisoitu myöhäisestä puuttumisesta ja liioitelluista toimista, ja niiden toimintaa on ryhdytty selvittämään. Valtiovarainministeri on kuitenkin todennut, ettei SNS Reaalin kansallistamiselle ollut realistisia kokonaisvaltaisia vaihtoehtoja ja kansallistaminen oli välttämätöntä rahoitusmarkkinoiden vakauden ylläpitämiseksi. Ministeri on myös painottanut, että kansainvälisessä sääntelyssä on tulevaisuudessa varmistettava, että yksityinen sektori kantaa kriisinratkaisun kustannukset.

Tanskan uusi kriisinratkaisulainsäädäntö ja Amagerbankenin kriisinratkaisu

Vaikeuksiin ajautuvien tanskalaisten pankkien uusin kriisinratkaisulainsäädäntö (*kolmas pankkitukiohjelma*) tuli voimaan 1 päivänä lokakuuta 2010. Uuden lainsäädännön tavoitteena oli luoda uusi vaikeuksiin ajautuvien pankkien selvitysmenettely, jossa Tanskan valtiolle aiheutuvat kustannukset minimoitaisiin. Tavoitteena oli siis se, että laitoksen omistajat ja velkojat sekä Tanskan pankkitoimiala vastaavat kriisinratkaisun kustannuksista.

Tanskan ensimmäisessä ja toisessa pankkitukiohjelmassa valtion rooli oli merkittävä sekä pankkitukiohjelmiin liittyvien tukitoimien toteuttamisessa että pankkitukiohjelmien aiheuttamista kustannuksissa. Pankkitukiohjelmat, joiden voimassa oloaika päättyi 30 päivänä syyskuuta 2010, olivat pääpiirteissään seuraavan sisältöisiä. Tanskan parlamentti ja rahoitussektori sopivat syksyllä 2008 kaksivuotisesta pankeille suunnatusta valtion tukiohjelmasta (*ensimmäinen pankkitukiohjelma*), jossa Tanskan valtio käyttäen takasi pankkien tallettajien sekä muiden (*non-subordinated*) velkojien saatavien takaisinmaksun. Jos pankki ei täyttäisi säädettyjä vakavaraisuusvaatimuksia, sen varat ja velat siirrettäisiin valtion omistamaan rahoitusvakausyhtiöön (*Finansiel Stabilitet A/S*) selvitysmenettelyä varten. Tanskan valtion myöntämän takauksen vastineeksi tanskalaiset pankit osallistuivat ensimmäisen pankkitukiohjelman kustannuksiin 35 miljardilla kruunulla (4,69 miljardilla eurolla). Tanskan ensimmäisen pankkitukiohjelman

keskeisin tavoite oli turvata tanskalaispankkien likviditeetin riittävyys.

Helmikuussa 2009 Tanskan parlamentti hyväksyi toisen pankkitukiohjelman, jossa Tanskan valtio myönsi tanskalaispankeille *Tier 1* -pääomatukea 43 pankille, yhteensä 46 miljardia kruunua (6,17 miljardia euroa). Tanskan valtio käynnisti samaan aikaan myös ohjelman, jossa tanskalaispankit voisivat hakea pankkikohtaista valtioneuvoston enintään kolmevuotisiin jälleenerahoitushankkeisiinsa sen jälkeen, kun ensimmäisen pankkitukiohjelman voimassa oloaika päättyisi. Ohjelmaan osallistui 50 pankkia, joille myönnettyjen takausten arvo oli vuoden 2010 lopussa yhteensä 193 miljardia kruunua (25,87 miljardia euroa). Tanskan toisen pankkitukiohjelman keskeisin tavoite oli turvata pankkien riittävän vakavaraisuuden säilyminen.

Vaikeuksiin ajautuneen laitoksen toiminnan uudelleenjärjestely tai toiminnan lopettaminen, jopa useita vuosia kestävässä, tavanomaisessa selvitysmenettelyssä, on pankin asiakkaille ja sijoittajille (osakkeenomistajille ja muille velkojille), pankkitoimialalle sekä valtiolle lähes aina menettelyllisesti ja taloudellisesti huonoin vaihtoehto. Liiketoiminnan keskeytyminen johtaa vaikeuksissa olevan pankin varojen tarpeettoman rajuihin arvon alentumiseen ja hyvin usein myös selvityskustannusten kasvamiseen.

Tanskan kolmannen pankkitukiohjelman keskeisin tavoite on vaikeuksissa olevan pankin taloudellisen aseman nopea selvittäminen ja tarvittaessa sen liiketoiminnan lopettaminen kontrolloidussa ja menettelyllisesti ennustettavassa prosessissa, joka järjestelynä on vapaaehtoinen ja nopea.

Jos laitos on menettänyt tai on välitön uhka, että pankki tulee menettämään toimintaedellytyksensä, vakavaraisuuden tai likviditeetin, eikä vaikeuksissa olevan pankin tilannetta kyetä ratkaisemaan markkinaehtoisesti esimerkiksi lisäpääomapanoksella tai omistusjärjestelyllä, pankin johto ja Finansiel Stabilitet A/S voivat sopia pankin varojen ja liiketoiminnan siirtämisestä järjestelyä varten perustetulle Finansiel Stabilitet A/S:n tytäryhtiölle.

Finansiel Stabilitet A/S ja laitoksen johto sopivat siirrettävien tase-erien alustavan luo-

vutushinnan. Alustavaan luovutushinta tarkistetaan kahden riippumattoman tilintarkastajan tekemän arvion perusteella. Arviossa vaikeuksissa olevan pankin tase-erille määritellään niiden realisointiarvo, joka tarkoittaa tase-erien markkina-arvoa siirtoajankohtana vähennettynä realisointikustannuksilla. Arvio ei sisällä liikearvoa eikä mahdollisten aineettomien oikeuksien arvoa. Uudelle tytäryhtiölle siirtyvät tase-erät kuitataan maksetuksi siten, että uusi laitos ottaa vastatakseen vaikeuksissa olevan laitoksen (*non-subordinated*) velkoja luovutushintaa vastaavalla määrällä. Jos tase-erien lopullinen arvo alittaa niiden alustavan arvion, katetaan vajaus Tanskan vakausrahaston varoista.

Sen varmistamiseksi, että vaikeuksissa oleva laitos, osakkeenomistajat ja muut velkojat saavat täyden korvauksen uudelle laitokselle luovutetuista tase-eristä, luovutus sopimuksessa tulee olla ehto siitä, että kaikki luovutukset tapahtuvat markkinahintaan.

Jotta uusi pankki kykenee jatkamaan vaikeuksissa olevan pankin liiketoimintaa, Finansiel Stabilitet A/S vastaa siitä, että uuden pankin vakavaraisuus ja likviditeetti ovat säädösten edellyttämällä tasolla.

Kriisintarkaisumallille on luonteenomaista nopeus. Tavoitteena on, että vaikeuksissa olevan laitoksen tiettyjen tase-erien siirtäminen uuteen laitokseen tapahtuu viikonlopun aikana, toisin sanoen perjantai iltapäivän ja maanantiaamun välisenä aikana.

Amagerbanken oli ensimmäinen tanskalaispankki, jonka toiminta lopetettiin kolmanteen pankkitukiohjelmaan sisältyvän kriisintarkaisumallin mukaisesti. Amagerbanken raportoi vuosina 2005—2011 voimakkaasta luotonannon kasvusta, joka ylitti selvästi tanskalaispankkien keskimääräisen luotonannon kasvun. Merkittävä osa Amagerbankenin luotonannosta kohdistui kiinteistösiirtotukiohjelmaan. Amagerbankenin markkinaosuus tanskalaispankkien kokonaisluotonannosta vuoden 2010 lopussa oli kuitenkin alhainen, vain 1,6 prosenttia.

Kun vuoden 2008 taluskriisi syveni, Amagerbankenin oli pakko turvautua sekä ensimmäisen pankkitukiohjelmassa laitoksille tarjottuun likviditeettitukeen että toisessa pankkitukiohjelmassa laitoksille tarjottuun pääomatukeen. Pääomatukipäätökseen liitty-

en Tanskan Finanstilsynet toteutti pankissa tarkastuksen, joka osoitti tiettyjen tase-erien arvon alentamistarpeen ja tästä johtuvan tarpeen korottaa Amagerbankenin osakepääomaa noin yhdellä miljardilla kruunulla (134 miljoonalla eurolla). Osakepääoman korotuksen jälkeen Amagerbankenille myönnettiin joulukuussa 2009 toisen pankkitukiohjelman tarkoittamaa pääomatukea 1,1 miljardia kruunua (147 miljoonaa euroa).

Pääomatuen lisäksi Amagerbanken ja Finansiel Stabilitet A/S allekirjoittivat kesäkuussa 2010 sopimuksen, jonka mukaan Amagerbanken sai yhteensä 13,5 miljardin kruunun (1,81 miljardin euron) jälleensijoitustukiohjelmaansa valtion takauksen. Allekirjoitetun sopimuksen ehtona oli, että Amagerbanken korottaa 15 päivään syyskuuta 2010 mennessä osakepääomaansa 750 miljoonalla kruunulla (100,5 miljoonalla eurolla) ja hyväksyy kahden Finansiel Stabilitet A/S:n nimeämän henkilön valitseminen Amagerbankenin hallitukseen. Sopimuksen mukaisesti Amagerbanken korotti syyskuussa osakepääomaansa 900 miljoonalla kruunulla (120,6 miljoonalla eurolla), valitsi marraskuussa 2010 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa uuden hallituksen, ja hallitus nimitti pankille uuden toimitusjohtajan.

Amagerbankenin uusi johto käynnisti välittömästi perusteellisen tutkimuksen laitoksen taloudellisen aseman selvittämiseksi. Tutkimus osoitti, että pankin tiettyjen tase-erien arvoa tulee edelleen alentaa, jonka seurauksena Amagerbanken ei enää täyttäisi säädettyjä vakavaraisuusvaatimuksia. Tämän seurauksena Amagerbanken ja Finansiel Stabilitet A/S sopivat, että pankin liiketoiminta siirretään 6 päivänä helmikuuta 2011 Finansiel Stabilitet A/S:n perustamalle Amagerbanken af 2011 -nimiselle uudelle pankille. Liiketoimintasiirto toteutettiin, koska yksikään toimija ei ollut halukas hankkimaan Amagerbankenia omistukseensa Tanskan valtion tarjoamasta subventiosta huolimatta.

Amagerbankenin tase-erien alustava luovutushinta Amagerbanken af 2011:sta oli 18,5 miljardia kruunua (2,5 miljardia euroa). Amagerbanken af 2011 maksoi luovutushinnan siten, että pankki otti vastatakseen Amagerbankenin vastuita yhteensä 15,2 miljardin kruunun (2 miljardia euron) arvosta. Samalla

perustettiin 3,3 miljardin kruunun (440 miljoonan euron) velkasaldo (puskurirahasto).

Amagerbanken af 2011 otti vastatakseen pääomalainoja lukuun ottamatta Amagerbankenin velkoja 58,8 prosentin vasta-arvolla velkojen nimellisarvosta. Tämä tarkoitti sitä, että Amagerbankenin velkojen saatavia leikkautti 41,2 prosentilla. Tallettajista 99 prosenttia sai Amagerbankenilta saatavansa. Osakkeenomistajat ja pääomalainojen haltijat menettivät sijoituksensa kokonaisuudessaan.

Kun Amagerbanken af 2011 toiminta käynnistyi 7 päivänä helmikuuta 2011, Amagerbankenin entiset ja uudet asiakkaat kykenivät käyttämään uuden pankin palveluja normaalisti. Merkittävää oli, että tanskalaiset ja ulkomaiset vastapuolet saattoivat toteuttaa suorituksia Amagerbanken af 2011 ilman uhkaa, että näiden suoritukset päätyisivät Amagerbankenin konkurssipesälle.

Toukokuussa 2011 Amagerbanken af 2011 myi kaikki vähittäispankkiasiakkaansa Faroese bank P/F BankNordik -nimiselle pankille 235 miljoonalla kruunulla (31,5 miljoonalla eurolla). Amagerbanken af 2011 muu 13 miljardin kruunun (1,74 miljardin euron) luottokanta jakaantui noin kahdellesadalle (riski)asiakkaalle. Tämän luottokannan uudelleenjärjestelyä jatkettiin pankin ja Finansiel Stabilitet A/S:n toimesta.

Amagerbankenin tehtyjen velkojen leikkaukset heijastuivat laajemmin Tanskan pankisektoriin, sillä kansainväliset luottoluokituskilaitokset alensivat maan suurimpien pankkien pitkäaikaiseen rahoitukseen liittyviä luokituksia.

Kriisinratkaisulainsäädännön kehitys

Kansainvälinen kriisinratkaisulainsäädäntö on tähän asti ollut vähäistä. Kriisinratkaisulainsäädännön voimaansaattaminen tai uudistaminen on yleistynyt finanssikriisin puhkeamisen jälkeen vuonna 2007, mutta kriisinratkaisutavat sekä järjestelmät poikkeavat vielä suuresti toisistaan. Eräissä valtioissa, kuten Isossa-Britanniassa, Yhdysvalloissa ja Saksassa, on luottolaitoksille hyväksytty oma, sijoittajavastuuseen ja julkisen tuen minimoitiin pyrkivä lainsäädäntö, kun taas toisissa valtioissa, kuten Ruotsissa, kriisinratkaisu perustuu lähinnä julkisen tuen varaan.

Kansainvälisen vertailun kohteena olevien valtioiden kriisinratkaisulainsäädäntö poikkeaa toisistaan. Vertailun kohteena olevia asiakokonaisuuksia ovat viranomais toiminta, rahoitus, lainsäädännön rakenne sekä viimekätinen rahoitustuki.

Eräissä vertailuvaltioissa kriisinratkaisulainsäädäntöä uudistettiin jo ennen vuonna 2007 puhjennutta finanssikriisiä. Yhdysvalloissa luottolaitosten kriisinratkaisu on toteutettu vuonna 1991 voimaan astuneen FDICIA-lain (*Federal Deposit Insurance Improvement Corporation Act*) least cost resolution method -periaatteen mukaisesti. Kyseisen periaatteen mukaan kriisinratkaisuvälineeksi tulee valita se, josta seuraa vähiten kustannuksia talletussuojarahastolle. FDICIA-lain kriisinratkaisua koskevat osat soveltuvat talletuksia vastaanottaviin laitoksiin. FDICIA-lakiin kirjattiin myös järjestelmäriskipoikkeus, jonka nojalla talletussuojaviranomainen FDIC (*Federal Deposit Insurance Corporation*) valtuutettiin ryhtymään muihin toimiin tai myöntämään tukea rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lakkauttamiseksi. Järjestelmäriskipoikkeusta koskevat kirjaukset kumottiin voimassa olevasta, vuonna 2010 voimaan tullessa niin sanotussa *Dodd-Frank* -lainsäädännössä (*Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act*). Lailla uudistettiin Yhdysvaltojen finanssialan sääntelyä kokonaisvaltaisesti, esimerkiksi perustamalla rahoitusvakauden valvontaneuvosto ja säätämällä laissa erikseen määriteltyjen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien rahoituslaitosten (*systemically important, non-bank financial institutions*) selvitysmenettelystä. FDIC voidaan lain mukaan nimittää selvitysmieheksi sellaiseen rahoituslaitokseen, jonka kaatuminen uhkasi rahoitusvakautta. *Dodd-Frank* -laki perustuu periaatteelle, jonka mukaan rahoituslaitoksia ei tule pitää elossa, jos ne ovat konkurssikypsiä. Tämän vuoksi *Dodd-Frankin* mukainen selvitys on poikkeus tilanteissa, jolloin rahoituslaitoksen kaatumisella olisi merkittäviä vaikutuksia rahoitusjärjestelmään. Talletuksia vastaanottaviin laitoksiin sovelletaan yhä FDICIA-lain mukaista kriisinratkaisua tai niiden osalta voidaan aloittaa tavanomainen maksukyvyttömyysmenettely konkurssilainsäädännön

mukaisesti. Tavanomainen maksukyvyttömyysmenettely on mahdollinen myös rahoituslaitokselle, joka ei täytä *Dodd-Frank* -lainsäädännön järjestelmäriskikriteeriä.

Isossa-Britanniassa pysyvä kriisinratkaisulainsäädäntö tuli voimaan helmikuussa 2009 luottolaitoslain (*Banking Act*) voimaansaattamisen yhteydessä. Kriisinratkaisujärjestelmä koostuu neljästä eri vaihtoehdosta: yksityisen sektorin ostovaihtoehdosta, keskuspankin hallinnoimaan omaisuudenhoitoyhtiöön siirtymisestä, tilapäisestä kansallistamisesta sekä konkurssimenettelystä, jolloin tallettajien saatavat maksetaan talletussuojarahastosta.

Ruotsissa laki valtion myöntämästä pankkituesta (*Lag (2008:814) om statligt stöd till kreditinsitut*) tuli voimaan vuonna 2008. Lain mukaan tukea voidaan myöntää elinkelpoisen luottolaitoksen toimintaa varten tai, jos luottolaitos ei pitkällä aikavälillä ole kannattava, sen uudelleenjärjestelyä tai selvitystä varten. Tämän lisäksi rahoitustuki edellyttää, että Ruotsin rahoitusvakaus on uhattuna. Jälkimmäisen ehdon suhteellinen joustavuus mahdollistaa valtiolle riittävästi harkintavaltaa päättää tuen myöntämisestä.

Tanskassa kriisinratkaisujärjestelmä perustuu pankkien ja Tanskan parlamentin *Folketingetin* välillä tehtyyn poliittiseen sopimukseen, kun taas toteutus tapahtuu monen lainsäädännön kautta. Vuodesta 2008 lähtien Tanskassa on käytetty eri valtioneuvoston ja kriisinratkaisuhelmia, jotka mahdollistavat erilaisia tukitoimenpiteitä.

Saksassa ensimmäinen kriisinratkaisukehysoletettiin käyttöön vuonna 2008, jolloin perustettiin erityinen rahasto rahoitusmarkkinoiden vakauttamiseksi. Vuonna 2010 annettiin luottolaitosten uudelleenjärjestelylaki (*Gesetz zur Restrukturierung und geordneten Abwicklung von Kreditinstituten, zur Errichtung eines Restrukturierungsfonds für Kreditinstitute und zur Verlängerung der Verjährungsfrist der Aktienrechtlichen Organhaftung*), jossa säädetään elvytys- ja uudelleenjärjestelymenettelyistä. Lisäksi lailla perustettiin uudelleenjärjestelyrahasto, jonka varoja käytetään rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten uudelleenjärjestelyyn. Luottolaitoslaisissa (*Kreditwesengesetz*) säädetään rahoituspalvelujen liittovaltiovalvojan

kriisintorjuntavaltuuksista. Kesäkuussa 2013 kriisinratkaisujärjestelmää vahvistettiin uudella lailla, jossa laitokset velvoitetaan elvytys- ja kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseen (*Gesetz zur Abschirmung von Risiken und zur Planung der Sanierung und Abwicklung von Kreditinstituten und Finanzgruppen*). Laki koskee vain Saksan rahoitusmarkkinoilla järjestelmällisesti merkittäviä luottolaitoksia. Lailla perustettiin myös erityinen kriisinratkaisuyksikkö, jolle uuden lain mukaisten tehtävien lisäksi siirrettiin eräitä luottolaitoslain mukaisia tehtäviä, kuten toimivallan antaa määräyksen siirtää luottolaitoksen varoja olemassa olevaan eriytettyyn yritykseen.

Kriisinratkaisuviranomaiset sekä viranomaisten yhteistyö

Yhdysvalloissa talletussuojaviranomaisella on laajat ja harkintavaltaiset valtuudet toteuttaa kriisinratkaisutoimenpiteitä. FDICIA-lain mukaisessa kriisinratkaisussa talletussuojaviranomaiselle annetaan laajat valtuudet ryhtyä erilaisiin kriisinratkaisutoimenpiteisiin, ja *Dodd-Frank* -selvityksessä se toimii selvitysviranomaisena, jolla esimerkiksi on valtuudet siirtää tai myydä varoja kolmannelle osapuolelle. Jos rahoituslaitos täyttää *Dodd-Frank* -selvitykseen oikeutetun rahoituslaitoksen kriteerit, keskuspankki *Federal Reserve*in johtokunta tekee yhdessä talletussuojaviranomaisen kanssa oma-aloitteisesti tai valtiovarainministeriön pyynnöstä kirjallisen suosituksen valtionvarainministerille nimittää talletussuojaviranomainen vaikeuksissa olevan rahoituslaitoksen selvitysmieheksi todettuaan, että sen kaatuminen uhkaa rahoitusvakautta. Valtiovarainministerin päätös voidaan riitauttaa tuomioistuimessa, jonka 24 tunnin sisällä on todettava, onko päätös ”sattumanvarainen ja oikukas” (*arbitrary and capricious*).

Isossa-Britanniassa kriisinratkaisuprosessin toimeenpanevana viranomaisena toimii keskuspankki *Bank of England*, kun kyse ei ole luottolaitoksen kansallistamisesta. Luottolaitoslain (*Banking Act 2009*) 78 luvun mukaan keskuspankki ei voi aloittaa kriisinratkaisutoimia ilman valtiovarainministeriön suostu-

musta, jos toimilla on vaikutuksia julkisiin varoihin. Valvontaviranomaisen tehtävänä on päättää kriisintarkkailun aloittamisesta. Vaikka keskuspankki voi antaa suosituksen kriisintarkkailutoimien aloittamisesta, päätöksen tekee aina valvontaviranomainen.

Ruotsissa pankkitukipäätökset tekee hallitus tai sen nimittämä tukiviranomainen (lain mukaan valtiokonttori *Riksgälden*).

Tanskassa sitä vastoin luottolaitosten kriisintarkkailu tapahtuu valtion omistaman rahoitusvakuusyhtiön (*Finansiel Stabilitet A/S*) kautta. Kriisintarkkailu perustuu periaatteelle sijoittaja- ja yksityisen sektorin vastuusta. Kriisintarkkailumenettely alkaa valvontaviranomaisesta, jonka tehtävänä on tiettyjen kynnyssehtojen toteututtua asettaa määräaika luottolaitokselle löytää yksityinen ostajaehdokka. Aikarajan täytyttyä luottolaitos siirtyy rahoitusvakuusyhtiön hallinnoitavaksi.

Saksassa rahoitusmarkkinaviranomainen (*Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht*) esittää luottolaitoksen ilmoituksesta hakemuksen elvytysuunnitelman aloittamisesta ja lisätoimenpiteisiin ryhtymisestä, mutta päätökset tekee tuomioistuin. Uudelleenjärjestelyn osalta hakemuksen tekee erityinen kriisintarkkailuyksikkö, ja tuomioistuin tekee päätökset rahoituspalveluiden liittovaltiovalvojaa ja keskuspankkia *Deutsche Bundesbankia* kuultuaan. Luottolaitoslain mukaisia elvytystoimenpiteitä käyttää rahoituspalveluiden liittovaltiovalvoja. Varojensiirtomääräyksen tekee kuitenkin erityinen kriisintarkkailuyksikkö. Vuoden 2013 kriisintarkkailulain mukaisia elvytysvaltuuksia käyttää rahoituspalveluiden liittovaltiovalvoja ja kriisintarkkailuvaltuuksia puolestaan erityinen kriisintarkkailuyksikkö. Rahoituspalveluiden liittovaltiovalvoja ja *Deutsche Bundesbank* päättävät yhdessä siitä, mitkä luottolaitokset aiheuttavat laissa tarkoitettua järjestelmäriskin ja ovat sen vuoksi lain piirissä.

Kriisintarkkailun rahoitus ja rahastojen käyttö sekä keskinäinen suhde

Yhdysvalloissa FDICIA-lain mukaiseen kriisintarkkailuun käytetään talletussuojarahaston (*Deposit Insurance Fund*) varoja. Varat kerätään vuosittain talletussuojajärjestel-

män jäsenlaitoksilta. Talletussuojaviranomainen voi kerätä myös ylimääräisiä maksuja tai etukäteisiä maksuja jäsenlaitoksiltaan. Viimesijaisena keinona talletussuojarahastoa voidaan rahoittaa rajoitetulla lainanotolla. *Dodd-Frank* -lainsäädäntö estää tappioiden langettamisen veronmaksajille. Sijoittajat kantavat ensisijaisen vastuun selvituskustannuksista. Talletussuojaviranomainen voi kuitenkin lainata varoja valtiovarainministeriöstä selvityksen kustantamiseksi. Velkasitoumukset maksetaan tällöin takaisin keräämällä *ex post* -vakuusmaksuja ensisijaisesti pankeilta ja toissijaisesti rahoituslaitoksilta. Rahoitussektori osallistuu kustannuksiin täten vasta kriisintarkkailun jälkeen, mutta lainavarojen takaisinmaksulla toteutetaan julkisten varojen käyttökielto. Lainavarat ja rahoitussektorilta keräämät vakuusmaksut talletetaan valtiovarainministeriön hallinnonalalle sijaitsevaan erilliseen kriisintarkkailurahastoon (*Orderly Liquidation Fund*).

Isossa-Britanniassa konkurssimenettelyssä tallettajien saatavat maksetaan talletussuojarahastosta (*Financial Services Compensation Scheme*). *Banking Act* -lain voimaansaattamisen yhteydessä talletussuojarahaston mandaattia laajennettiin siten, että sen varoja on mahdollista käyttää muihin kriisintarkkailutarkoituksiin kuin konkurssimenettelyyn, mutta kyseiset kustannukset eivät saa ylittää konkurssimenettelystä aiheutuvia kustannuksia. Samalla jo voimassa olevaan *Financial Services and Markets Act 2000* -lakiin lisättiin säännös, jonka nojalla talletussuojarahasto voi valtiovarainministeriön asetuksella kerätä *ex ante* -varoja erilliseen vararahastoon. Valtiovarainministeriölle myönnettiin lainsäädäntöuudistuksen yhteydessä lainanto-oikeus talletussuojarahastolle valtion lainarahastosta (*National Loans Fund*), joka perustettiin kansallisen lainalain myötä vuonna 1998 keskuspankin yhteyteen ja jonka tehtävänä on vastata valtion lainanannosta ja lainanotosta.

Ruotsin valtiotukilain 7 luvussa säädetään valtiokonttorin hallinnoiman vakuusrahaston perustamisesta. Rahaston tarkoituksena on kattaa valtiolle aiheutuvat kulut. Tapauksissa, joissa rahaston varat eivät riitä, voi valtiokonttori myöntää rajoittamatonta lainaa rahastolle. Luottolaitokset maksavat rahastoon

vuosittaisia vakauseräyksiä. Myös kaikki ne varat, jotka valtio saa osana pankkitukea, maksetaan takaisin rahastoon. Rahaston tavoitekoko on 2,5 prosenttia bruttokansantuotteesta vuoteen 2023 mennessä. Sen arvo oli kesäkuussa 2013 46 miljardia Ruotsin kruunua.

Tanskassa rahoitusvakauseräyksen tekemien toimien rahoitukseen ei enää käytetä julkisia varoja ensimmäisen valtioneuvoston ohjelman umpeuduttua lokakuussa 2010. Talletussuojarahasto takaa talletuksia 100 000 euroon asti. Talletussuojarahaston rahoittaa rahoitussektori maksamalla rahastoon vuosittaisia vakauseräyksiä. Luottolaitoksen vakauseräyksen suojellisuus päättyy, jos kyseisen luottolaitoksen maksettu vakauseräyksen määrä on enemmän kuin yksi prosentti katetuista nettotalletuksista. Rahastossa sijaitsee myös erillisenä oleva selvitysosasto. Selvitysosasto vastaa niistä kriisinratkaisusuojelmista johtuvista rahoitusvakauseräyksen tappioista, joita talletussuojat ei kata. Selvitysosaston pääoma on 3,2 miljardia Tanskan kruunua.

Saksassa uudelleenjärjestelymenettelyssä toteutuu *bail in* -periaate, koska menettelyllä voidaan vaikuttaa merkittävästikin kolmannen oikeuksiin, esimerkiksi leikkaamalla velkoja tai muuntamalla velkoja pääomaksi. Myös rahastojen osalta on siirrytty pois julkisten varojen käytöstä. Rahoitusmarkkinoiden vakauseräystä käytettiin vuoden 2008 ensimmäisen kriisinratkaisukehyksen yhteydessä, jonka mukaisten toimenpiteiden saataavuus umpeutui vuoden 2010 lopussa. Vakauseräystä rahoitettiin Saksan valtiovarainministeriön lainanotolla. Rahaston tukitoimenpiteet on aktivoitu uudestaan kaksi kertaa. Sen käyttö oli mahdollinen 1.1.2013—1.1.2014 niin sanotun kolmannen rahoitusmarkkinavakauseräyksen perusteella. Vuonna 2011 perustetun uudelleenjärjestelyrahaston varoja käytetään rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten uudelleenjärjestelyyn ja vakauseräystä annetun lain mukaisten tukitoimenpiteiden rahoittamiseen. Rahaston varoja käytetään erityisesti omaisuudenhoitoyhtiöiden perustamiseen ja niiden pääoman hankkimiseen sekä sitoumuksien takaamiseen. Rahasto rahoitetaan *ex ante* -suorituksilla, joita peritään kaikilta Saksassa toimiluvan saaneilta luottolai-

toksilta. Suorituksen suuruus perustuu laitoksen kokoon ja sen yhteyksiin muihin laitoksiin. Molempia rahastoja hallinnoi liittovaltion rahoitusmarkkinoiden vakauseräyksen.

Viimekätinen rahoitustuki

Vaikka Yhdysvalloissa on *Dodd-Frank* -lainsäädännöllä kielletty julkisten varojen käyttö, keskuspankki *Federal Reserve* voi myöntää hätälainoja rahoitusvakauseräyksen ylläpitämiseksi. *Dodd-Frank* -lainsäädännöllä poistettiin mahdollisuus myöntää hätälainoja yksittäiselle laitokselle. Lainoja myönnetään ainoastaan riittävillä vakuuksilla, jotta veronmaksajille ei aiheutuisi tappioita. Keskuspankin johtokunnan tulee yhdessä valtiovarainministerin kanssa kehittää menettelytavat, jotka määräävät hätälainojen käyttöä sekä sääntöjä. Valtiovarainministerin on myös hyväksyttävä jokainen lainatukiohjelma ja sen kesto ennen käyttöönottoa.

Ison-Britannian luottolaitoslaki antaa valtiovarainministeriölle parlamentin myöntävikälyksellä valtuudet myöntää rahoitustukea valtioneuvoston muodossa. Rahoitustuki myönnetään suoraan vararahastosta, jos avustuksen tarpeellisuus on liian kiireellinen, jotta se voitaisiin myöntää parlamentin tuella. Tällöin valtiovarainministeriön tulee toimittaa parlamentille selvitys vararahaston käytöstä.

Ruotsissa rahoitus tapahtuu yleisesti ottaen aina julkisen tuen puitteissa. Valtio voi myöntää luottolaitokselle rahoitustukea tai kansallistaa luottolaitoksen hankkimalla luottolaitoksen omistuksen. Jälkimmäinen toteutuu silloin, kun luottolaitoksen pääoma laskee tietyn rajan alle ja luottolaitos on evännyt valtion myöntämän tuen tai rikkonut sääntöjä, joiden nojalla rahoitustukea on myönnetty.

Vuonna 2012 niin sanotulla neljännellä kriisinratkaisusuojelmalla Tanskassa otettiin takaisin käyttöön laitoskohtaiset valtioneuvoston tuket. Rahoitusvakauseräyksen voi antaa takauksia valtion varoilla kahden rahoituslaitoksen yhdistymistä varten. Edellytyksenä on, että toinen on taloudellisissa vaikeuksissa ja toinen on elinkelpoinen rahoituslaitos, jolle varoja siirretään toiminnan jatkamiseksi.

Saksassa rahoitusmarkkinoiden vakausrahasto rahoitetaan julkisin lainavaroin, kun taas uudelleenjärjestelyrahastoa rahoittaa pankkisektori. Tavoitteena on, että verovarojen käyttö kriisinratkaisussa lopetetaan. Rahastot ovat siksi yhdistetty niin, että uudelleenjärjestelyrahasto vastaa vakausrahaston kautta tekemien vakaus-toimenpiteiden mahdollisista tappioista. Lisäksi uudelleenjärjestelyrahaston varoja voidaan käyttää samoihin tarkoituksiin kuin vakausrahaston varoja.

2.2.2 Talletussuojalainsäädännön kansainvälinen kehitys ja ulkomaiden lainsäädäntö

Talletussuojaa koskeva lainsäädäntö on toteutettu eri valtioissa eri tavoin. Suojajärjestelmien ja -rahastojen lukumäärät ja oikeudelliset muodot vaihtelevat. Myös talletussuojajärjestelmän suhde valtioiden kriisinratkaisujärjestelmään ja siihen kuuluviin rahastoihin on toteutettu eri tavoin. Eräissä valtioissa, kuten Yhdysvalloissa, Isossa-Britanniassa, Tanskassa, Norjassa ja Espanjassa, talletussuojarahastojen varoja voidaan käyttää kriisinratkaisuun, kun taas toisissa valtioissa kriisinratkaisun kustannusten kattamiseen käytetään muita varoja.

Alla olevassa vertailussa verrataan talletussuojaratkaisuiltaan eroavia valtioita. Vertailussa mukana ovat Iso-Britannia, Ruotsi, Tanska, Saksa ja Espanja, ETA-valtio Norja sekä Yhdysvallat.

Talletussuojalainsäädäntökehityksen pääpiirteet

Yhdysvalloissa on kaksi liittovaltiotason talletussuojajärjestelmää. Liittovaltion talletussuojaviranomainen (*Federal Deposit Insurance Corporation, FDIC*) turvaa talletukset valtion pankeissa ja säästökassoissa talletussuojarahaston (*Deposit Insurance Fund*) varoilla. Sen toiminnasta säädetään talletussuojalaissa (*Federal Deposit Insurance Corporation Act*). Talletukset luotto-osuuskunnissa turvaa kansallinen luotto-osuuskuntahallinto (*National Credit Union Administration, NCUA*), josta säädetään laissa liittovaltion luotto-osuuskunnissa (*Federal Credit Union Act*). NCUA hallinnoi sen alaista rahastoa (*National Credit Union Share*

Insurance Fund, NCUSIF). Sekä FDIC ja NCUA ovat 1930-luvulta peräisin olevia Yhdysvaltojen hallituksen itsenäisiä virastoja. Vuoden 2010 *Dodd Frank* -lailla talletussuojalainsäädäntöä uudistettiin finanssikriisin tuomien ongelmien seurauksena esimerkiksi nostamalla suojan taso 250 000 dollariin. Yhdysvalloissa on myös yksityisiä talletussuojajärjestelmiä.

Isossa-Britanniassa vuoden 2000 lailla rahoituspalveluista ja -markkinoista (*Financial Services and Markets Act, 2000*) säädettiin kaikkien Isossa-Britanniassa toimiluvan saaneiden talletuksia vastaanottavien laitosten velvollisuudesta kuulua rahoituspalveluiden korvausjärjestelmään (*Financial Services Compensation Scheme Limited*), jäljempänä *korvausrahasto*. Korvausrahasto on hallituksesta ja rahoitussektorista itsenäinen, voittoa tavoittelematon yhtiö, joka toimii rahoitussektorin korvausrahastona talletus-, sijoitus-, asuntolaina- ja vakuutusasioissa. Korvausrahasto korvaa talletukset 100 000 euron määrää vastaavaan 85 000 punnan määrään asti, jos sen jäsenlaitos on kykenemätön tai todennäköisesti tulee olemaan kykenemätön maksamaan sitä vastaan esitetyt vaateet.

Ruotsissa valtiokonttori (*Riksgälden*) toimii Ruotsin talletussuojalain (*lag 1995:1571 om insättningsgaranti*) vaatimana ja hallituksen määräämänä talletussuojaviranomaisena. Valtiokonttori sai vastuun osana vastuuta erinäisistä finanssikriisiin vastaavista toimenpiteistä, kuten kriisinratkaisusta ja siihen liittyvän vakausrahaston (*Stabilitetsfonden*) hallinnoimisesta. Talletussuojan taso nostettiin vuonna 2010 nykyiseen 100 000 euron tasoon. Talletussuojalain mukaan Ruotsin valtio takaa talletukset korkoineen Ruotsissa toimiluvan saaneissa pankeissa, luottomarkkinayrityksissä ja arvopaperiyhtiöissä. Talletukset korvataan, kun laissa tarkoitettu laitos menee konkurssiin tai Ruotsin rahoitusmarkkinoiden valvontaviranomainen *Finansinspektionen* tekee päätöksen suojan myöntämisestä maksukyvyttömyyden perusteella.

Tanskan talletussuoja on osa kriisinratkaisujärjestelmää ja siitä säädetään laissa tallettajien ja sijoittajien takausrahastosta (*lov om en garantifond for indskydere og investorer nr. 133 af 22 februar 2011*). Tallettajien ja sijoittajien takausrahasto on yksityinen ja itse-

näinen laitos, joka on perustettu lailla. Rahastoa valvoo Tanskan rahoitusmarkkinoiden valvontaviranomainen (*Finanstilsynet*) ja sen talous- ja liiketoimintaministerin nimittämässä hallituksessa on oltava edustajia pankkisektorilta ja Tanskan kuluttajaneuvostosta. Rahasto korvaa tallettajien ja sijoittajien tappiot uudelleenjärjestely- ja konkurssitilanteissa. Talletukset korkoineen korvataan 100 000 euron määrään asti. Talletuksien määrästä vähennetään ensin tallettajan velat selvitystilassa tai konkurssissa olevalle laitokselle. Eräät talletuslajit korvataan täysmääräisesti, ilman mahdollista nettouttamista.

Norjassa toimii pankkien takausrahasto (*Bankenes Sikringsfond*). Pankkitakauslain (*lov 1996-12-06 nr 75 om sikringsordninger for banker, forsikringsselskapernes garantiordninger og offentlig administrasjon m.v av finansinstitusjoner*) nojalla rahaston varoilla korvataan talletus- ja liikepankeissa olevat asiakkaiden talletukset korkoineen kahteen miljoonaan Norjan kruunuun asti. Pankkien takausrahasto on yksityinen rahasto, joka lain mukaan on itsenäinen oikeushenkilö ja joka ei voi olla konkurssi- tai velkasaneerausmenettelyn kohteena. Direktiivissä 2009/14/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2009, talletusten vakuusjärjestelmästä annetun direktiivin 94/19/EY muuttamisesta talletussuojan tason ja korvausten maksuajan osalta talletussuojan tasoksi asetettiin 100 000 euroa, joka on noin 40 prosenttia Norjassa tarjottavasta suojasta. Direktiiviä ei ole vielä lisätty ETA-sopimukseen, eikä sitä siten vielä sovelleta ETA-maihin, kuten Norjaan. Myös uudessa talletussuojadirektiivissä suojan taso pidettiin 100 000 eurossa. Norjan hallitus ja valtiovarainministeriö ovat vahvalla vaikuttamistyöllä pyrkineet pitämään Norjan talletussuojan tason nykyisessä kahdessa miljoonassa.

Saksan talletussuojajärjestelmässä suoja- muodot jakautuvat laitossuojajärjestelmiin ja talletussuojajärjestelmiin. Laitossuojajärjestelmien piiriin kuuluvat julkisen sektorin talletuspankit (*Sparkassen*), valtionpankit (*Landesbanken*), valtion asuntolainoihin erikoistuneet säästöpankit (*Landesbausparkassen*) sekä osuuspankit (*Genossenschaftsbanken*). Laitossuojajärjestelmä suojaa jäsenlaitoksi-

ensa vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta, ja tätä kautta myös talletusten saatavuus turvataan. Niiden laissa tarkoitettujen laitosten, jotka eivät kuulu laitossuojajärjestelmään, on oltava talletussuojajärjestelmän jäseniä. Valtiovarainministeriö nimittää yksityisiä oikeushenkilöitä pakollisiksi talletussuojajärjestelmiksi. Rahoituspalvelujen liittovaltiovalvoja määrää, mihin talletussuojajärjestelmään yksittäisen laitoksen on kuuluttava sen muodon perusteella. Pakollisten järjestelmien lisäksi on myös mahdollista liittyä korkeampaa suojan tasoa tarjoavan vapaaehtoisen suojajärjestelmän jäseneksi. Talletussuojasta säädetään laissa talletussuojasta ja sijoittajille maksettavasta korvauksesta (*Einlagensicherungs- und Anlegerentschädigungsgesetz*).

Espanjan nykyinen talletussuojarahasto (*Fondo de Garantia de Depósitos, FGD*) on 14 päivänä marraskuuta 2010 lailla perustettu yksityisoikeudellinen rahasto. Rahaston tarkoituksena on suojata tallettajia, ja tämä voidaan tehdä joko takaamalla talletukset tai turvaamalla rahaston jäsenlaitoksen elinkyky. Rahasto turvaa talletukset ja arvopaperit luotolaitoksissa 100 000 euron määrään asti.

Talletussuojan rahoitus

Yhdysvalloissa talletussuojajärjestelmää rahoitetaan rahastojen jäsenlaitoksilta kerätävillä varoilla. FDIC:n hallituksen on vuosittain määrättävä talletussuojarahastolle tavoitetaso, joka on rahaston kate jaettuna suoja- tuilla talletuksilla. Laissa vaadittu vähimmäistaso on 1,35 prosenttia. FDIC voi kerätä myös lisämaksuja tai ennakkomaksuja jäsenlaitoksiltaan. Talletussuojarahaston arvo nousi vuoden 2012 lopussa 33 miljardiin dollariin. NCUA:ssa jäseninä olevat valtion luotto-osuuskunnat ovat velvollisia tallettamaan rahastoon yhden prosentin talletuksistaan. Lisäksi NCUA:n hallituksella on valtuudet kerätä jäsenlaitoksilta maksuja toimintansa rahoittamiseksi. Rahaston vakavaraisuusaste vuonna 2012 oli 1,3 prosenttia 839,4 miljardin dollarin suojakelpoisista talletuksista. Vaikka talletussuojajärjestelmään ei tavanomaisesti käytetä veronmaksajien varoja, sekä FDIC että NCUA toimivat Yhdysvaltojen hallituksen rajoittamattomalla takauksella.

Ison-Britannian korvausrahasto rahoitetaan suojan piirissä olevilta laitoksilta kerättävällä vuosittaisella maksulla. Maksu koostuu kahdeksasta osasta. Laitokselle vahvistetaan sen vuotuinen maksu laskemalla eri toimia vastaavat maksuosat erikseen, jolloin laitos maksaa suhteessa toimintansa laajuuteen. Maksuosan määrä määräytyy sen mukaan, mitä kyseessä olevia eri toimia tarjoavien laitosten osalta odotetaan jouduttavan korvaamaan seuraavan 12 kuukauden aikana tai, jos se määrä on suurempi, maksu on kolmasosa siitä, mitä kyseessä olevaa toimea tarjoavien laitosten osalta odotetaan korvattavan seuraavan 36 kuukauden aikana. Maksun vahvistaa talletuksien osalta toiminnan vakautta valvova viranomaisena. Jos vuosittain kerättävät maksut eivät riitä kustannusten kattamiseen, korvausrahasto voi kerätä laitoksilta lisämaksuja. Valtiovarainministeriö voi lisäksi myöntää korvausrahastolle lainoja valtion lainarahastosta (*National Loans Fund*). Korvausrahaston nettovarallisuus oli maaliskuussa 2013 18 miljardia puntaa negatiivinen ja talletusosan nettovarallisuus oli 950 miljoonaa puntaa negatiivinen.

Ruotsin valtion talletustakaus rahoitetaan perimällä lain tarkoittamilta laitoksilta vuosittainen maksu. Maksu maksetaan talletussuojaviranomaiselle eli valtiokonttorille, joka myös määrää maksun lain mukaan. Maksun suuruus on 0,1 prosenttia laitoksen suojakelpoisista talletuksista. Kerätyt varat sijoitetaan rahastoon, jonka hallinnoimisesta valtiokonttori vastaa. Valtiokonttorin on sijoitettava kerätyt varat sen korolliselle tilille tai Ruotsin valtion velkasitoumuksiin. Vuoden 2012 lopussa rahaston arvo oli 28,3 miljardia Ruotsin kruunua.

Tanskan tallettajien ja sijoittajien takausrahastolla on neljä osastoa: luottolaitososasto, hypoteekkipankkiosasto, sijoitusyhtiöosasto ja vuonna 2010 perustettu selvitysosasto. Rahaston luottolaitososaston, hypoteekkipankkiosaston ja sijoitusyhtiöosaston yhteenlaskettu pääoma on oltava vähintään 3,2 miljardia Tanskan kruunua. Rahasto rahoitetaan keräämällä sen jäsenlaitoksilta vuosittaisia maksuja, jotka maksetaan sille osastolle, johon laitos kuuluu. Luottolaitososastolle kerättävä maksu on 0,25 prosenttia suojakelpoisista talletuksista. Yksittäisen laitoksen mak-

sun suuruus määräytyy sen suojakelpoisten talletuksien, käteisvarojen ja arvopaperien perusteella. Vuoden 2012 lopussa luottolaitososaston arvo oli 1,9 miljardia Tanskan kruunua. Selvitysosaston pääoman on oltava vähintään 3,2 miljardia Tanskan kruunua ja sen on koostuttava osaston jäsenlaitosten antamista takuista. Lisäksi osastolta vaaditaan yhden miljardin lisäpääomaa jäsenlaitosten takuina ja käteismaksuina kriisinratkaisua varten. Mahdolliset korvaukset laitokselle suorittaa se osasto, johon laitos kuuluu. Jos osaston varat eivät riitä korvausten maksamiseen, muut osastot lainaavat sille varoja niille maksettavien maksujen suhteessa. Selvitysosasto ei kuitenkaan voi osallistua osastojen väliseen lainaukseen. Jos osaston varat eivät muilta osastoilta lainaamisen jälkeen vieläkään ole riittävät, se voi lainata varoja markkinoilta Tanskan valtion myöntämällä takauksella.

Norjan pankkitakausrahasto rahoitetaan sen jäsenlaitoksilta perittävillä maksuilla. Maksut on vuodesta 2013 lähtien maksettava vuosittain riippumatta rahaston koosta. Maksun suuruus on yksi tuhannesosa suojattujen talletuksien yhteismäärästä ja 0,5 tuhannesosaa määrästä, jota käytetään pääomavaatimuksen laskemiseen. Jäsenlaitoksen maksua tarkistetaan sen vakavaraisuuden perusteella. Jäsen-sivuliikkeiden maksun suuruus on yksi promille sivuliikkeen suojatuista talletuksista. Laissa asetetaan rahaston pääomavaatimukseksi 1,5 prosenttia suojatuista talletuksista ja 0,5 prosenttia siitä määrästä, jota käytetään pääomavaatimuksen laskemiseen muiden jäsenten kuin sivuliikkeiden osalta. Kun rahaston koko ei täytä vaatimuksia, vaje katetaan jäsenlaitosten antamalla takauksilla. Viimesijaisena keinona rahasto voi ottaa lainaa, joka voi ylittää rahaston kaksinkertaisen pääomavaatimuksen vain Norjan kuninkaan suostumuksella. Rahaston oma pääoma oli vuoden 2012 lopussa 24,3 miljardia Norjan kruunua, mikä vastaa 2,7 prosenttia suojatuista talletuksista.

Saksan laitossuojajärjestelmä koostuu 13 rahastosta, jotka ovat yhdistetty yhteisvastuun kautta. Rahastot rahoitetaan riskisidonnaisilla jäsenmaksuilla. Pakolliset talletussuojajärjestelmät on lain mukaan rahoitettava jäsenlaitosten vuosittaisilla maksuilla. Kor-

vaustapauksen sattuessa voidaan lisäksi ta-pauskohtaisesti periä jäsenlaitoksilta jälkikä-teisiä (*ex post*) maksuja. Jos jälkikäteisiä maksuja ei pystytä keräämään vaaditussa ajassa, talletussuojajärjestelmä voi myös ot-taa lainan korvausten maksamiseen. Laina maksetaan takaisin jälkikäteinä maksuina kerätyillä varoilla.

Espanjan talletussuojarahasto on etukäteen rahoitettava (*ex ante*). Sen jäsenlaitokset maksavat sille vuosittaisia kannatusmaksuja vahvistetun suhdeluvun perusteella. Vuonna 2013 suhde oli 2/1000 jäsenlaitoksen talle-tuskannasta ja sen enimmäismäärä on 3/1000 talletuskannasta. Talousministeri voi alentaa suhdetta, jos rahaston koko nähdään riittä-väksi sen tehtävien hoitamiseksi, tai keskeyt-tää maksujen perimisen, jos rahaston varat nousevat yhteen prosenttiin korvauskelpoi-sista talletuksista. Lain mukaisten edellytys-ten täytyessä rahasto voi periä myös ylimää-räisiä kannatusmaksuja. Viimesijaisena kei-nona talletusrahasto voi ottaa lainaa toimin-tansa rahoittamiseksi, myös Espanjan kes-kuspankilta. Talletussuojarahaston varat nou-sivat vuoden 2012 lopussa 3,8 miljardiin eu-roon.

Talletussuojan suhde kriisinratkaisuun

FDIC toimii Yhdysvaltojen kriisinratkaisun keskeisenä toimijana ja talletussuojarahaston varoja käytetään kriisinratkaisun rahoittami-seen. FDIC voidaan lain edellytysten täytyt-tyä valtuuttaa toteuttamaan kriisinratkaisu-toimia. Talletussuojalaissa edellytetään, että FDIC valitsee sen kriisinratkaisutoimen, joka aiheuttaa vähiten kustannuksia talletussuoja-rahastolle. Kaikkien kriisinratkaisun koh-teeksi mahdollisesti joutuvien rahoituslaitos-ten kustannuksia ei kuitenkaan voida korvata talletussuojarahastosta. Näiden laitosten krii-sinratkaisukustannukset korvataan erillisestä FDIC:n hallinnoimasta purkamisrahastosta (*Orderly Liquidation Fund*). Myös NCUA:lla on erilaisia kriisinratkaisuun liittyviä tehtä-viä. NCUA hallinnoi myös esimerkiksi luot-ot-osuuskuntien vakausrahastoa.

Ison-Britannian laki rahoituspalveluista ja -markkinoista mahdollistaa myös korvausra-haston varojen käytön kriisinratkaisuun. Luottolaitoslailla (*Banking Act 2009*) otettiin

käyttöön niin sanottu erityiskriisinratkaisu-järjestelmä (*Special Resolution Regime*), joka koostuu neljästä kriisinratkaisuvälineestä. Valtiovarainministeriö voi määrätä, että kor-vausrahaaston varoja käytetään tavanomaisen maksukyvyttömyystilanteen lisäksi yksityi-sen sektorin ostovaihtoehtoa, keskuspankin hallinnoimaan omaisuudenhoitoyhtiöön siir-tymistä tai tilapäistä kansallistamista varten. Korvausrahaaston kriisinratkaisuun määrätty-jen varojen määrä ei kuitenkaan saa ylittää sille tavanomaisessa korvaustilanteessa ai-heutuneita kustannuksia laissa tarkemmin määritellyn mukaisesti.

Ruotsin valtiokonttorilla on tärkeä asema rahoitusvakauden ylläpitämisessä toimimalla sekä talletussuojaviranomaisena ja kriisinrat-kaisujärjestelmässä valtiotukiasioiden nimet-tynä tukiviranomaisena. Vakausrahaston va-roja käytetään kuitenkin vain valtiotukilain (*Lag 2008:814 om statligt stöd till kreditinsit-ut*) mukaisiin tukitoimenpiteisiin, kun taas talletusten takaamiseksi kerätyt varat on si-joitettu talletussuojalain mukaan.

Tanskassa talletussuojajärjestelmä kuuluu laajempaan kriisinratkaisujärjestelmän koko-naisuuteen ja tallettajien ja sijoittajien ta-kausrahasto vastaa kaikista kriisinratkaisun kustannuksista. Kriisinratkaisu tapahtuu val-tion omistaman rahoitusvakausyhtiön (*Fi-nansiel Stabilitet A/S*) kautta. Rahastossa si-jaitseva erillinen selvitysosasto vastaa niistä kriisinratkaisuohjelmista johtuvista rahoitus-vakausyhtiön tappioista, joita talletussuoja ei kata. Lisäksi osastolla on mahdollisuus myöntää niin sanotut myötäjäiset kriisinrat-kaisun kohteena olevalle laitokselle.

Norjassa pankkien takausrahasto tekee eh-käisevää työtä jäsenlaitostensa taloudellisten ongelmien ehkäisemiseksi esimerkiksi ana-lysoimalla jäsenlaitostensa taloudellista ti-lannetta ja tarjoamalla neuvontaa pienille jä-senlaitoksilleen. Pankkitakauslaissa sääde-tään myös takausrahaston mahdollisuudesta jäsenlaitokselleen antamalla tuella varmistaa, että jäsenlaitos pystyy täyttämään velvoit-teensa tai jatkamaan toimintaansa. Takausra-haston varoja voidaan tässä tarkoituksessa käyttää esimerkiksi takauksen tai muun tuen antamiseen kattamattomien talletusten osalta tai lainan myöntämiseen, jotta jäsenlaitos voisi täyttää muut velvoitteensa. Rahaston

varoilla voidaan myös pääomittaa toimintaansa jatkavaa tai selvitettävää jäsenlaitosta tai korvata maksuvalmius- tai vakavaraisuushäiriöistä johtuvia velkojen tappiota. Jäsenlaitokselle annettavasta tuesta ja sen ehtoista päättää rahaston hallitus. Norjan keskuspankki ja rahoitusmarkkinavalvoja nimeävät kukin yhden hallituksen jäsenen, ja muut jäsenet valitaan jäsenpankkien edustajista. Jos tukitoimenpiteiden arvo ylittää rahaston kaksinkertaisen vähimmäispääomavaatimuksen, tuelle tarvitaan Norjan kuninkaan suostumus.

Saksassa kriisinratkaisutoimenpiteet rahoitetaan erityisen vakausrahaston ja uudelleenjärjestelyrahaston varoilla. Laitossuojajärjestelmien varoilla voidaan myös ehkäistä jäsenlaitosten maksukyvyttömyyttä ja kaatumista, esimerkiksi pääomittamalla vaikeudessa olevaa jäsenlaitosta tai takaamalla sen lainat.

Espanjassa kaksi rahastoa osallistuu kriisinhallintaan ja -ratkaisuun. Talletussuojarahastolla on valtuudet ryhtyä toimenpiteisiin tallettajien tai omien intressiensä turvaamiseksi. Se voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin luottolaitoksen maksukyvyyn tai vakavaraisuuden parantamiseksi ja palauttamiseksi sekä kriisinratkaisun tukemiseksi. Talletussuojarahasto toimii ”*least cost*” -periaatteen mukaisesti ja ryhtyy elvytystoimenpiteisiin vain, kun se on rahastolle tavanomaista maksukyvyttömyysmenettelyä edullisempaa. Kesäkuussa 2009 perustettiin uudelleenjärjestelyrahasto (*Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria, FROB*). Uudelleenjärjestelyrahaston varoja käytetään ensisijaisesti Espanjan pankkisektorin uudelleenrakentamista varten. Talletussuoja- ja uudelleenjärjestelyrahaston valtuudet ovat osittain päällekkäisiä, mutta vain uudelleenjärjestelyrahastolla on valtuudet ottaa rahoituslaitoksen johtotehtävät hoitaakseen. Uudelleenjärjestelyrahastoa on kehitetty olemaan ensisijainen kriisinratkaisurahasto Espanjassa. Talletussuojarahaston varoja voidaan käyttää uudelleenjärjestelyrahaston toimintaa varten.

2.2.3 Kriisinratkaisudirektiivi

Kriisinratkaisudirektiivissä säädetään kriisinratkaisusäätelyn minimiharmonisoinnista unionissa.

Kriisinratkaisudirektiivin I osastossa säädetään direktiivin soveltamisalasta, määritelmistä ja viranomaisista. Direktiivin kolme keskeistä osa-aluetta ovat osasto II varautumisesta, osasto III varhaisesta puuttumisesta sekä osasto IV kriisinratkaisusta. Muissa osastoissa V—XI säädetään erikseen rajat ylittävistä konsernien kriisinratkaisusta, suhteista ETA:n ulkopuolisiin valtioihin, jäljempänä *kolmas maa*, kriisinratkaisun rahoitusjärjestelystä sekä seuraamuksista.

I osasto **Soveltamisala, määritelmät ja viranomaiset**

Direktiiviä sovelletaan 1 artiklan 1 kohdan mukaan ensinnäkin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (2013/36/EU) oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta, jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*, tarkoitettuihin luottolaitoksiin. Direktiiviä sovelletaan myös pääosaan unioniin sijoittautuneista sijoituspalveluyrityksistä eli sellaisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (575/2013) luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin, joihin sovelletaan luottolaitosdirektiivin 28 artiklan 2 kohdan mukaisia pääomavaatimuksia. Direktiivissä laitoksella tarkoitetaan luottolaitoksia ja sijoituspalveluyrityksiä.

Lisäksi direktiiviä sovelletaan unionissa sijaitseviin finanssialan holdingyhtiöihin, finanssialan sekaholdingyhtiöihin ja monialan holdingyhtiöihin sekä jäsenvaltiossa tai unionin tasolla emoyhtiönä toimiviin finanssialan holdingyhtiöihin ja finanssialan sekaholdingyhtiöihin. Direktiiviä sovelletaan myös rahoituslaitoksiin, jotka ovat luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai edellä mainittujen yhtiöiden tytäryhtiöitä ja kuuluvat emoyhtiönsä konsolidoidun valvonnan piiriin EU:n vakavaraisuusasetuksen 6 ja 17 artiklan mukaisesti.

ti. Direktiiviä sovelletaan myös kolmansiin maihin sijoittuneiden luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten unionissa sijaitseviin sivukonttoreihin siten kuin direktiivissä tarkemmin säädetään.

Direktiivin 2 artikla sisältää direktiivin määritelmät. Direktiivin 3 artiklan mukaan jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi hallinnollinen viranomainen käyttämään kriisintarkkailua koskevia välineitä ja valtuuksia, jäljempänä *kriisintarkkailuviranomainen* tai *viranomainen*. Viranomaisen tarkempi määrittäminen jää kunkin jäsenvaltion omaan harkintaan. Artiklan 3 kohdan mukaan EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukainen valvontaviranomainen, jäljempänä *toimivaltainen viranomainen*, voidaan nimetä kriisintarkkailuviranomaiseksi vain poikkeuksellisesti. Jos kriisintarkkailuviranomaisella on kriisintarkkailusääntelyssä osoitetun lisäksi muitakin tehtäviä, ne on eturistiriitojen välttämiseksi ja toiminnan itsenäisyyden turvaamiseksi erotettava toiminnallisesti kriisintarkkailutehtävistä. Valvontaja kriisintarkkailuviranomaisten tulee 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti kuitenkin huolehtia tarvittavasta keskinäisestä yhteistyöstä kriisintarkkailupäätösten valmistelussa, suunnittelussa ja toteuttamisessa. Artiklan 8 kohdassa veloitetaan jäsenvaltioita varmistamaan, että viranomaisella on tehtäviensä hoitamiseksi tarvittava asiantuntemus ja tarvittavat voimavarat. Artiklassa osoitetaan EBA:lle erinäisiä käytäntöjen yhtenäistämistä valvontaa koskevia tehtäviä ja valtuuksia.

Jäsenvaltion on myös nimettävä ministeriö direktiivin mukaiseksi toimivaltaiseksi ministeriöksi. Kun tehtävään ei ole nimetty mainittua ministeriötä, kriisintarkkailuviranomaisen tulee artiklan 6 kohdan mukaisesti toimittaa ministeriölle tieto direktiivin mukaisista päätöksistään sekä jos kansallisesti ei muuten säädetä, saada ministeriöltä etukäteishyväksyntä päätöksille, joilla on suora taloudellinen vaikutus tai joilla on järjestelmällisiä vaikutuksia. Toimivaltaisten viranomaisten, kriisintarkkailuviranomaisten ja EBA:n tulee kriisintarkkailudirektiivin mukaisissa päätöksissään ottaa huomioon päätöksen mahdolliset vaikutukset niihin jäsenvaltioihin, joissa laitos tai ryhmä toimii ja minimoida kyseisten jäsenvaltioiden talouden va-

kaudelle aiheutuvat sekä muut taloudelliset ja sosiaaliset kielteiset vaikutukset.

II osasto **Varautuminen**

1 luku **Elvytyksen ja kriisintarkkailun suunnittelu**

Yksittäisten toimijoiden ja konsolidointiryhmän elvytys- ja kriisintarkkailusuunnitelmista säädetään erikseen. Pääsääntöisesti elvytys- ja kriisintarkkailusuunnitelmat laaditaan koko konsernille.

Artiklassa 4 huomioidaan suhteellisuusperiaate säätämällä kevennyksistä viranomaisen vaatimaan suunnitelmien sisältöön ja yksityiskohtaisuuden tasoon yksittäistapauksessa. Viranomaisen on huomioitava laitoksen kaatumisen vaikutukset rahoitusmarkkinoihin, muihin laitoksiin ja rahoituksen saatavuuteen, joihin puolestaan vaikuttavat toiminnan luonne, laitoksen koko sekä laitoksen yhteydet muihin laitoksiin ja rahoituksen saatavuuteen. Artiklan 2 kohdan mukaisesti kyseisen arvioinnin suorittaa valvonta- tai tapausittain kriisintarkkailuviranomainen kuultuaan tarvittaessa kansallista makrovakaussuunnittelua. Viranomainen voi myös olla vaatimatta suunnitelmia yksittäisiltä EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitetulta keskusyhteisön alaiselta laitokselta.

Elvytysuunnitelma

Direktiivin 5 artiklassa edellytetään laitosta laatimaan elvytysuunnitelma, jossa määritellään laitoksen toimenpiteet sen taloudellisen tilanteen palauttamiseksi varhaisessa vaiheessa sen jouduttua merkittäviin taloudellisiin vaikeuksiin. Suunnitelmassa ei saa olettaa, että laitoksen saatavilla olisi poikkeuksellista julkista rahoitustukea. Suunnitelmassa tulisi kuitenkin arvioida soveltuvin osin, millä edellytyksin ja minkälaisin vakuuksin laitos voisi turvautua keskuspankkivälineisiin. Elvytysuunnitelman tarkemmasta sisällöstä säädetään lisäksi liitteen osassa A, minkä lisäksi jäsenvaltiot voivat asettaa sisällölle lisäedellytyksiä.

Suunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja päivitettävä vähintään vuosittain. Suunnitelma on toimitettava luottolaitosdirektiivin

mukaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle arvioitavaksi, kun laitoksen johto on hyväksynyt sen. Toimivaltaisella viranomaisella on oltava 5 artiklan 8 kohdan mukaiset valtuudet vaatia laitosta pitämään luetteloa rahoitussopimuksista, joissa se on osapuolena.

Toimivaltainen viranomainen arvioi 6 artiklan mukaisesti suunnitelman kuultuaan sen jäsenvaltion toimivaltaista viranomaista, jossa mahdollinen luottolaitosdirektiivissä tarkoitettu merkittävä sivuliike sijaitsee. Toimivaltainen viranomainen toimittaa suunnitelman kriisinratkaisuviranomaiselle, joka voi suosittaa muutoksia suunnitelmaan, jos kriisinratkaisuviranomainen tunnistaa suunnitelmasta tekijöitä, jotka voivat vaikeuttaa laitoksen purkamismahdollisuuksia. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että laitoksen toimittama elvytysuunnitelma ei ole hyväksyttävissä, tämä voi 6 artiklan 5—7 kohdan mukaisesti edellyttää laitosta ryhtymään kohtuullisiin toimenpiteisiin, kuten laitoksen riskiprofiilin alentamiseen, laitoksen strategian ja rakenteen uudelleentarkastamiseen tai laitoksen uudelleenpääomittamiseen. Laitoksen on määriteltävä elvytysuunnitelmaan 9 artiklan mukaan määrällisiä ja laadullisia tekijöitä, jotka määrittävät, milloin suunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin voi ryhtyä. Tekijät eivät kuitenkaan sido laitoksen johtoa.

Jos laitos kuuluu konsolidoidun valvonnan alaiseen konserniin, sen ei ole tarpeen laatia erillistä elvytysuunnitelmaa, vaan suunnitelma laaditaan 7 artiklan mukaisesti koko konsernille. Elvytysuunnitelman laatii konsernin unionin tason emoyhtiö ja suunnitelmassa tulee määritellä sekä emoyhtiöön että yksittäiseen tytäryhtiöön kohdistuvat toimenpiteet. Konsernin suunnitelman tavoitteena tulee artiklan 4 kohdan mukaisesti olla koko konsernin tai kysymyksessä olevan laitoksen toiminnan vakauttaminen ja toimintaedellytysten turvaaminen kaikkien ryhmään kuuluvien laitosten taloudelliset toimintaedellytykset huomioon ottavalla tavalla. Toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin edellyttää tytäryhtiöitä laatimaan erilliset elvytysuunnitelmat. Direktiivin 8 artiklan 1 kohdassa säädetään, että konsernin elvytysuunnitelman arvioivat yhteistyössä konsernin valvoja ja tytäryhtiöiden toimivaltaiset viranomaiset kuultuaan valvontakollegiota

sekä merkittävien sivuliikkeiden toimivaltaisia viranomaisia. Arvioinnissa pitää ottaa huomioon elvytystoimenpiteiden mahdolliset vaikutukset talouden vakaudelle kaikissa niissä jäsenvaltioissa, joissa konserni toimii.

Kriisinratkaisusuunnitelma

Kriisinratkaisuviranomainen laatii 10 artiklan 1 kohdan mukaan kriisinratkaisusuunnitelman jokaiselle sellaiselle laitokselle, joka ei ole osa konsernia. Kriisinratkaisusuunnitelman on kyseisen artiklan 7 kohdan mukaisesti sisällettävä vaihtoehdot eri kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien käytölle kriisinratkaisun edellytysten täyttymisen varalta. Suunnitelman tarkoituksena on mahdollistaa laitoksen purkaminen siten, että laitoksen keskeisten toimintojen jatkuminen turvataan. Suunnitelman laatii kriisinratkaisuviranomainen kuultuaan toimivaltaista viranomaista ja niiden jäsenvaltioiden kriisinratkaisuviranomaisia, joissa mahdollinen merkittävä sivuliike sijaitsee. Suunnitelma on pidettävä ajan tasalla. Laitoksen on pyydettävä toimittava kaikki tarvittavat tiedot ja avustettava suunnitelman laatimisessa ja päivittämisessä. Kriisinratkaisuviranomaisten ja toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä tietojen keräämisessä. Kriisinratkaisusuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle viranomaiselle.

Suunnitelman laatimisen yhteydessä arvioidaan myös laitoksen 15 tai 16 artiklan mukainen purkamis- tai uudelleenjärjestämissä mahdollisuus. Direktiivin 10 artiklan 3 kohdassa todetaan, että suunnitelmassa tulee huomioida, että kriisinratkaisun edellytykset voivat täytyä joko yksittäisenä tapahtumana tai osana laajempaa taloudellista epävakautta ja järjestelmähäiriötä. Samassa kohdassa säädetään, että suunnitelmassa ei saa olettaa laitoksen saavan poikkeuksellista julkista rahoitustukea tai keskuspankin tavanomaisesta poikkeavaa likviditeettitukea. Kriisinratkaisuviranomaisella on oltava valtuudet vaatia laitosta tai konsernia ylläpitämään luetteloa rahoitussopimuksista, joissa se on osapuolena. Artiklan 7 kohdassa luetellaan kriisinratkaisusuunnitelmaan sisällytettävät tiedot.

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman laativat 12 artiklan mukaisesti yhteistyössä kon-

sernin kriisintarkaisuviranomainen ja tytäryhtiöiden kriisintarkaisuviranomainen kuulutaan merkittävien sivuliikkeiden kriisintarkaisuviranomaisia. Päätös kriisintarkaisusuunnitelman hyväksymisestä tehdään 13 artiklan 4 kohdan mukaisesti yhteispäätöksenä. Kriisintarkaisusuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle viranomaiselle. Kriisintarkaisusuunnitelma voi perustua konsernin emoyhtiön tasolla tehtävään kriisintarkaisuun tai kriisintarkaisun eriyttämiseen tytäryhtiötasolle laitokohtaiseksi kriisintarkaisuksi. Direktiivin 12 artiklan 3 kohdassa luetellaan ryhmän kriisintarkaisusuunnitelmalta edellytettävä sisältö. Artiklan 5 kohdassa todetaan, että kriisintarkaisusuunnitelman vaikutukset eri jäsenvaltioille eivät saa olla epäsuhtaisia.

2 luku **Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuus**

Direktiivin 15 ja 16 artiklassa säädetään, että kriisintarkaisuviranomaisen tulee samassa yhteydessä kriisintarkaisusuunnitelman laatimisen kanssa arvioida, onko laitoksessa tai konsernissa mahdollista suorittaa kriisintarkaisu tai purkaa se käyttämättä muuta julkista rahoitustukea kuin direktiivin mukaista rahoitusjärjestelyä. Viranomaisen tulee ennen arvioinnin tekemistä konsultoida laitoksen mahdollisen merkittävän sivuliikkeen kriisintarkaisuviranomaisia. Kun kyse on konsernin purkamis- tai uudelleenjärjestämismahdollisuuden arvioimisesta, arviointi tehdään yhdessä tytäryhtiöiden kriisintarkaisuviranomaisten kanssa. Suoritettavan arvioinnin vähimmäisisällöstä säädetään tarkemmin liitteen osassa C.

Laitoksen tai konsernin purkaminen katsotaan 15 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan mahdolliseksi, jos kriisintarkaisuviranomainen voi uskottavasti ja tarkoituksenmukaisesti joko purkaa laitoksen tai konsernin tavallisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä tai suorittaa niissä kriisintarkaisun. Suoritettava kriisintarkaisu saisi aiheuttaa mahdollisimman vähän merkittäviä haitallisia vaikutuksia unionin ja jäsenvaltioiden rahoitusjärjestelmälle. Jos kriisintarkaisuviranomainen arvioi laitoksen tai konsernin pur-

kamis- tai uudelleenjärjestämismahdollisuudelle olevan huomattavia esteitä, se voi 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti vaatia laitosta tai konsernia ryhtymään toimenpiteisiin esteiden poistamiseksi. Jos viranomaisen katsoo, etteivät laitoksen tai konsernin esittämät vaihtoehtoiset toimenpiteet ole riittäviä, se voi 5 kohdan mukaisesti vaatia laitosta esimerkiksi rajoittamaan riskikeskittymiä, luopumaan tietyistä varoista, lopettamaan uusien tuotteiden kehittämisen tai myynnin taikka tekemään tarvittavia muutoksia laitoksen oikeudelliseen tai toiminnalliseen rakenteeseen.

Direktiivin 18 artiklassa säädetään, että konsernin kriisintarkaisuviranomaisen tulee yhdessä tytäryhtiöiden kriisintarkaisuviranomaisten kanssa pyrkiä yhteispäätökseen konserniin kuuluvilta yhtiöiltä vaadittavista toimenpiteistä purkamisen esteiden poistamiseksi.

3 luku **Konsernin sisäinen rahoitus-tuki**

Direktiivin 19 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta varmistaa mahdollisuus konsernin sisäisen rahoitustuen antamiseen 27 artiklan mukaisten varhaisen puuttumisen edellytysten täyttyessä. Jäsenvaltio voi kuitenkin 19 artiklan 4 kohdan mukaan rajoittaa oikeutta konsernin sisäisiin liiketoimiin, jos kansallinen lainsäädäntö edellyttää eri toimintojen erityttämistä konsernin sisällä rahoitusvakauden turvaamiseksi. Jäsenvaltio ei saa edellyttää, että sopimus konsernin sisäisestä rahoitustuesta olisi edellytys kaikelle konsernin keskuudessa annettavalle rahoitustuelle yksittäistapauksissa tai yleisemmin toimimiselle jäsenvaltiossa. Luvun sääntely ei koske konsernien sisäisiä rahoitusjärjestelyjä, joissa yksikään osapuolista ei täytä direktiivissä määriteltyjä aikaisen puuttumisen edellytyksiä.

Tuki voi käsittää lainan, takauksen tai vakuuden antamisen. Tuen on perustuttava sen antajan ja saajan väliseen etukäteen tehtyyn sopimukseen, joka on 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimitettava konsernin valvojan hyväksyttäväksi. Sopimus on mahdollinen

19 artiklan 8 kohdan mukaisesti vain, jos toimivaltaisten viranomaisten arvioiden mukaan yksikään sopimuksen osapuolista ei täytä kriisinratkaisun edellytyksiä. Konsernin valvojan on myönnettävä lupa sopimuksen tekemiseen, jos sopimusehdot täyttävät 23 artiklan edellytykset. Jos mainitut edellytykset eivät täyty, valvoja voi kieltää sopimuksen tekemisen. Konsernin valvojan on pyrittävä tekemään yhteispäätös tytäryhtiöiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Päätöksessä tulee ottaa huomioon sopimuksen täyttämisen mahdolliset vaikutukset, mukaan lukien taloudelliset vaikutukset, niissä jäsenvaltioissa, joissa konserni toimii. Toimivaltaisen viranomaisen tulee toimittaa hyväksymänsä rahoitustukisopimukset asiaankuuluville kriisinratkaisuviranomaisille.

Direktiivin 21 artiklan mukaan sopimus sitoo vain niitä laitoksia tai yrityksiä, joiden osakkeenomistajat ovat hyväksyneet sopimuksen. Konsernin sisäisen rahoitustuen antamisen edellytyksistä säädetään tyhjentävästi 23 artiklassa. Tuen antamisesta päättää 24 artiklan mukaisesti tuen antavan laitoksen tai yrityksen johto, samoin kuin tuen vastaanottamisesta päättää vastaanottavan tahon johto. Direktiivin 25 artiklan mukaisesti antavan tahon johdon tulee ilmoittaa tuen antamisesta toimivaltaisille viranomaisille sekä EBA:lle ennen tuen antamista. Toimivaltainen viranomainen voi kieltää tai rajoittaa tuen antamista, jos tuki ei täytä 23 artiklassa säädettyjä edellytyksiä. Tällaisessa tilanteessa, jos konsernin elvytyssuunnitelmassa viitataan konsernin sisäiseen rahoitustukeen, toimivaltainen viranomainen voi pyytää konsernin kriisinratkaisuviranomaista uudelleenarvioimaan elvytyssuunnitelman. Tuen julkistamisesta säädetään 26 artiklassa, jossa edellytetään sopimuksen yleisten ehtojen ja osapuolten nimien julkistamista.

III osasto **Varhainen puuttuminen**

Varhaisen vaiheen toimenpiteillä toimivaltainen viranomainen voi puuttua laitoksen heikentyneeseen taloudelliseen tilanteeseen. Direktiivi täydentää luottolaitosdirektiivin varhaisen vaiheen toimenpiteitä. Direktiivin 27 artiklassa todetaan ne vähimmäistoimen-

piteet, joiden määrittämiseen toimivaltaisella viranomaisella tulee olla toimivalta. Toimivaltainen viranomainen voi esimerkiksi vaatia laitosta toteuttamaan elvytyssuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, laatimaan toimintasuunnitelman vaikeuksista selviytymistä varten tai vaatia, että liiketoimintastrategiaa muutetaan. Toimivaltaisen viranomaisten tulee 27 artiklan 2 kohdan mukaisesti viivytyksettä ilmoittaa kriisinratkaisuviranomaiselle varhaisen puuttumisen edellytysten täyttymisestä, jotta tämä voi edellyttää laitosta ottamaan yhteyttä mahdollisiin ostajaehdokkaihin laitoksen kriisinratkaisuun valmistumiseksi.

Vakavien häiriöiden sattuessa ja kun 27 artiklan mukaiset toimet eivät ole riittäviä häiriöiden korjaamiseksi, toimivaltainen viranomainen voi 28 artiklan nojalla vaatia laitoksen johdon vaihtamista taikka 29 artiklan mukaisesti asettaa laitokseen yhden tai useamman väliaikaisen hallinnoijan, asiamiehen, toimimaan laitoksen johdon tilalla tai johdon kanssa. Asiamiehen käyttämisen tarkoituksena on säilyttää tai palauttaa laitoksen taloudellinen asema ja palauttaa luotettava ja hyvän hallinnon periaatteiden mukainen liikkeenjohto. Asiamiehen toimikauden pituus on yleensä enintään yksi vuosi. Direktiivin 30 artiklassa säädetään varhaisesta puuttumisesta konsernissa.

IV osasto **Kriisinratkaisu**

1 luku **Tavoitteet, edellytykset ja yleiset periaatteet**

Kriisinratkaisuvälineitä ja -valtuuksia käytettäessä kriisinratkaisuviranomaisten on otettava huomioon kriisinratkaisun tavoitteet ja valittava sellaiset välineet, joilla parhaiten saavutetaan kunkin yksittäistapauksen kannalta olennaiset tavoitteet. Kriisinratkaisun tavoitteet luetellaan 31 artiklassa. Tavoitteita ovat laitoksen keskeisten toimintojen jatkuvuuden varmistaminen, rahoitusvakaudelle merkittävien haittojen aiheutumisen välttäminen ja markkinakurin ylläpitäminen, julkisten varojen käytön minimointi, talletussuojadirektiivin soveltamisalaan kuuluvien tallettajien ja direktiivin 97/9/EY sovelta-

misalaan kuuluvien sijoittajien suojaaminen sekä asiakasvarojen ja asiakkaiden omaisuuden suojaaminen. Kriisinratkaisuviranomaisen on tavoitteita täyttäessään vältettävä tarpeetonta arvon alentumista ja pyrittävä kriisinratkaisun kustannusten minimoointiin.

Kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien käytön edellytyksenä on 32 artiklan mukaan, että laitos on valvontaviranomaisen tai jäsenvaltion niin säättäessä kriisinratkaisuviranomaisen arvion mukaan todennäköisesti kaatumassa, näköpiirissä ei ole muuta yksityisen sektorin tai valvonnallisiin toimenpiteisiin perustuvaa ratkaisua, joka kohtuullisessa ajassa estäisi laitoksen kaatumisen, ja kriisinratkaisu on tarpeen yleisen edun kannalta. Artiklan 3 kohdassa nimenomaisesti säädetään, että turvautuminen varhaisen puuttumisen välineisiin ei ole edellytys kriisinratkaisutoimenpiteiden käyttämiselle. Laitos on todennäköisesti kaatumassa, jos se ei täytä tai ei tule täyttämään toimilupansa edellytyksiä ja tämän vuoksi toimilupa voitaisiin perua, sen velat ovat tai tulevat tulevaisuudessa olemaan varoja suuremmat, se on tai tulee olemaan kykenemätön maksamaan velkojaan tai jos se eräin poikkeuksin joutuu turvautumaan julkiseen tukeen. Julkisen rahoitustuen arviointiin liittyy poikkeuksia, kun rahoitustukea tarjotaan maksukykyiselle laitokselle valtiontukisäännösten mukaisesti. Direktiivin 33 artiklassa säädetään rahoituslaitoksia ja holdingyhtiöitä koskevista kriisinratkaisun edellytyksistä.

Kriisinratkaisuvälineitä ja -valtuuksia käytettäessä kriisinratkaisuviranomaisten on otettava huomioon kriisinratkaisuun sovellettavat 34 artiklassa mainitut yleiset periaatteet: osakkeenomistajat kantavat ensisijaisen vastuun tappioista, minkä jälkeen tappiot kantavat velkojat kansallisen etusijajärjestyksen mukaisesti paitsi kun direktiivissä toisin säädetään, yrityksen johto vaihdetaan paitsi silloin, kun sen säilyttäminen on välttämätöntä kriisinratkaisutavoitteiden saavuttamiseksi, johdon on avustettava tavoitteiden saavuttamisessa, laitoksen kaatumisesta vastaavat henkilöt ja tahot asetetaan siviili- tai rikosoikeudelliseen vastuuseen, samanlaisten saatavien velkojat asetetaan samaan asemaan, velkojat eivät joudu kärsimään enemmän tappiota kuin siinä tilanteessa, että laitos olisi

kriisinratkaisun asemesta asetettu tavanomaiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn, talletukset suojataan täysin ja kriisinratkaisutoimet toimitetaan direktiivin mukaisten suojatoimien mukaisesti.

Kun kriisinratkaisutoimenpiteiden kohteena on konserniin kuuluva laitos, toimenpiteitä ja valtuuksia tulee 34 artiklan 2 kohdan mukaan käyttää niin, että niillä minimoidaan haitalliset vaikutukset konserniin kuuluville laitoksille ja laajemmin rahoitusvakaudelle.

Kriisinratkaisuviranomaisella tulee 35 artiklan mukaisesti olla valta nimittää kriisihallintoon asetettuun laitokseen asiamies, jonka tehtävänä on kaikin tavoin edistää kriisinratkaisun tavoitteiden täyttymistä ja toimeenpanna kriisinratkaisuviranomaisen määräämät kriisinratkaisutoimenpiteet. Asiamiehellä tulee olla kaikki osakkeenomistajille ja johdolle kuuluva toimivalta, mutta hoitaja voi käyttää toimivaltaansa ainoastaan kriisinratkaisuviranomaisen valvonnassa. Kriisinratkaisuviranomaisella tulee olla oikeus omasta aloitteestaan poistaa asiamies ja määrittellä tämän toimivallan rajat. Asiamies voidaan vain poikkeuksellisesti nimetä yhtä vuotta pidemmäksi ajaksi.

2 luku Arvonmääritys

Kaatuva tai todennäköisesti kaatumassa olevan laitoksen varat ja velat tulee arvostaa 36 artiklan mukaisesti oikeudenmukaiseen ja realistiseen arvoonsa ennen kuin kriisinratkaisuviranomainen voi käyttää kriisinratkaisutoimenpiteitä tai ennen laitoksen velkojen alaskirjausta tai muuntoa omaksi pääomaksi. Arvonmäärityksen tulee osoittaa kyseessä olevasta laitoksesta tai viranomaisista riippumattoman asiantuntijan tehtäväksi. Kriisinratkaisuviranomainen voi poikkeuksellisessa tilanteessa suorittaa tilapäisen arvonmäärityksen, mutta itsenäisen asiantuntijan suorittama arvonmääritys tulee tehdä niin nopeasti kuin tarkoituksenmukaisesti mahdollista. Lopullisen arvonmäärityksen suorittamisen jälkeen kriisinratkaisutoimenpiteitä voidaan 36 artiklan 11 kohdan mukaisesti mukauttaa toimitetun arvostuksen mukaisesti.

Arvonmäärityksen tarkoituksista säädetään 36 artiklan 4 kohdassa ja arvonmäärityksessä

huomioitavista seikoista 5 kohdassa. Arvostamisen yhteydessä on toimitettava lisäksi kriisihallintoon asetetun laitoksen kirjanpidosta ilmeneviä taloudellisia tietoja. Arvonmäärityksen yhteydessä on artiklan 8 kohdan mukaisesti myös ilmoitettava velkojien etusijajärjestys sekä arvio siitä, mikä olisi ollut velkojien asema tavanomaisessa maksukyvyyttömyysmenettelyssä.

3 luku **Kriisinratkaisuvälineet**

Yleiset periaatteet

Direktiivin 37 artiklan mukaan kriisinratkaisuviranomaisten tulee voida käyttää kriisinratkaisun edellytykset täyttävän laitoksen kriisinratkaisuun yhtä tai useampaa seuraavista välineistä: liiketoiminnan myynti, väliaikainen laitos, omaisuudenhoitoyhtiön perustaminen sekä sijoittajavastuun toteuttaminen velkoja alentamalla tai muuntamalla niitä omaksi pääomaksi. Jäsenvaltiot voivat myös säätää muista kriisinratkaisuvälineistä, kunhan nämä ovat yhteensopivia artikloissa 31 ja 34 asetettujen kriisinratkaisun tavoitteiden ja yleisten periaatteiden kanssa.

Kriisinratkaisuvälineitä voidaan käyttää yksin tai yhdessä toisen kriisinratkaisuvälineen kanssa. Varojen erottelua voidaan kuitenkin käyttää ainoastaan toisen välineen käytön yhteydessä. Erittäin poikkeuksellisissa järjestelmän laajuisen kriisin tilanteissa ja 37 artiklan 10 kohdan edellytysten täytyessä kriisinratkaisuviranomainen voi turvautua 56—58 artiklan mukaisiin valtion vakausvälineisiin, jos jäsenvaltio on ottanut nämä välineet käyttöön.

Jos kriisinratkaisuvälineen käyttäminen johtaisi siihen, että velkojat kärsisivät tappiota tai heidän velkansa muunnettaisiin, kriisinratkaisuviranomaisen on tehtävä alaskirjaus ja pääoman muuntaminen 59 artiklassa selostetulla tavalla välittömästi ennen välineen käyttöä tai sen käytön yhteydessä. Kun kriisinratkaisussa turvaudutaan kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen varojen tai velvoitteiden osittaiseen luovuttamiseen tai siirtämiseen väliaikaiseen laitokseen, jäljelle jäävä osuus laitoksesta puretaan 37 artiklan 6 kohdan mukaisesti tavanomaisessa maksukyvyyttömyysmenettelyssä siinä aikataulussa, kun

on kriisinratkaisun toteuttamisen kannalta kokonaisuutena tarkoituksenmukaista.

Kriisinratkaisuviranomaiselle tai 101 artiklan mukaiselle rahoitusjärjestelylle kriisinratkaisuvälineiden tai -valtuuksien käytön yhteydessä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset voidaan korvata 37 artiklan 7 kohdassa kuvatuin tavoin tietynlaisena kuittauksena tai etuoikeutetun velkojan oikeuksien kautta.

Liiketoiminnan luovutus

Direktiivin 38 ja 39 artiklassa säädetään liiketoiminnan luovuttamisesta muulle taholle kuin 40 artiklan mukaiselle väliaikaiselle laitokselle. Liiketoiminnan luovuttaminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa osassa ja joko omistusoikeuden luovien rahoitusvälineiden tai laitoksen varojen tai velvoitteiden luovutuksena. Luovutus on toteutettava kaupallisin ehdoin eikä sille tarvita osakkeenomistajien suostumusta. Siltä osin kuin 37 artiklan 7 kohdasta ei muuta johdu, ostajan maksama vastike kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen osakkeista kuuluu ne luovuttaneille osakkeenomistajille ja varojen tai velkojen myynnistä saatu vastike taas laitokselle.

Ostajalla on oltava liiketoiminnan harjoittamiseen vaadittava toimilupa. Toimivaltaisen viranomaisen tulee suorittaa liiketoiminnan myyntiin liittyvät tehtävänsä niin, ettei liiketoiminnan luovuttaminen viivästy ja estä kriisinratkaisun tavoitteiden toteutumista. Artiklan 9 kohdassa säädetään tilanteesta, jossa toimivaltainen viranomaisen ei ole suorittanut tarvittavia tehtäviään hetkellä, jolla liiketoiminta luovutetaan. Jäsenvaltioiden tulee artiklan 12 alakohdan mukaisesti varmistaa, että luovutettuun liiketoimintaan kohdistuva jäsenyys esimerkiksi selvitysjärjestelmässä ja talletussuojarahastossa jatkuu luovutuksesta huolimatta.

Direktiivin 39 artiklassa säädetään liiketoiminnan luovuttamisen menettelyistä kuten toiminnan markkinoimisesta ostajaehdokkaille.

Väliaikainen laitos eli siltapankki

Väliaikaisen laitoksen käytöstä säädetään 40 ja 41 artikloissa. Väliaikainen laitos on 40

artiklan 2 kohdan mukaisesti erityisesti kriisinratkaisua varten perustettu laitos, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka on osin tai kokonaan yhden tai useamman viranomaisen omistuksessa ja jossa kriisinratkaisuviranomaisella on määräysvalta. Väliaikaiseen laitokseen on voitava ilman osakkeenomistajien suostumusta siirtää yhdessä tai useammassa osassa kriisihallinnassa olevan laitoksen koko liiketoiminta tai osa siitä. Väliaikaisen laitoksen maksama vastike kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen osakkeista kuuluu ne luovuttaneille osakkeenomistajille ja varojen tai velkojen myynnistä saatu vastike taas laitokselle. Direktiivin 40 artiklan 7 kohdassa säädetään tilanteista, joissa väliaikaiselle laitokselle siirretty liiketoiminta tai varat voidaan siirtää takaisin kriisihallinnassa olevalle laitokselle tai alkuperäisille omistajille.

Väliaikaisen laitoksen katsotaan jatkavan sille siirrettyä liiketoimintaa sellaisenaan eräänlaisena kriisihallinnassa olevan laitoksen jatkumona. Jäsenvaltioiden tulee 40 artiklan 10 kohdan mukaisesti varmistaa, että siltapankille kuuluu kriisihallinnassa olevan laitoksen jäsenyys esimerkiksi selvitysjärjestelmässä ja talletussuojarahastossa jatkuu myynnistä huolimatta. Väliaikaisen laitoksen toiminnassa on 41 artiklan 2 kohdan mukaisesti huolehdittava sen keskeisten toimintojen jatkamisesta ja pidettävä tavoitteena yhtiön myymistä kaupallisiin ehdoin yksityisen sektorin ostajalle. Jollei väliaikaisen laitoksen toimintaa tai varoja saada myytyä tai yhtiön toimintaa muuten saatettua päätökseen, kriisinratkaisuviranomaisen on lakkautettava väliaikainen laitos pääsääntöisesti viimeistään kahden vuoden kuluttua viimeisestä kriisihallinnasta olevasta laitoksesta tehdyn luovutuksen jälkeen.

Omaisuu-denhoitoyhtiö

Direktiivin 42 artiklan mukaan laitoksen tai väliaikaisen laitoksen ongelmalliset tase-erät on voitava varojen erottelussa siirtää julkisomisteiseen tai julkisen määräämisvallan alaiseen omaisuudenhoitoyhtiöön eli roska-pankkiin. Omaisuudenhoitoyhtiön on 42 artiklan 2 kohdan mukaisesti oltava erityisesti kriisinratkaisua varten perustettu laitos, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka on osin tai

kokonaan yhden tai useamman viranomaisen omistuksessa ja jossa kriisinratkaisuviranomaisella on määräysvalta. Tase-erien siirto voidaan artiklan 5 kohdan mukaan tehdä vain, jos kyseessä olevien varojen realisaatio tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä voisi vaikuttaa haitallisesti rahoitusmarkkinoihin, siirto on tarpeen kriisihallinnassa olevan laitoksen tai väliaikaisen laitoksen toiminnan turvaamiseksi tai siirto on tarpeen realisoinnin arvon maksimoimiseksi. Omaisuudenhoitoyhtiön toiminnan tavoitteena on siihen siirrettyjen varojen arvon maksimointi ne myytäessä tai toiminnan päättyessä. Siirretyistä eristä maksettu vastike tulee kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen hyväksi.

Sijoittajavastuun toteuttaminen

Sijoittajavastuun toteuttaminen antaa kriisinratkaisuviranomaisille valtuudet alaskirjata velkoja ja muuntaa niitä osakepääomaksi. Välinettä on voitava käyttää kriisinratkaisun 31 artiklan tavoitteiden saavuttamiseksi kriisinratkaisun 34 artiklan mukaisia yleisiä periaatteita noudattaen 43 artiklan 2 kohdan mukaisiin tarkoituksiin. Nämä ovat ensinnäkin pääoman vahvistaminen siinä määrin, kun on tarpeellista, jotta voidaan palauttaa laitoksen tai ryhmän kyky noudattaa toimiluvan ehtoja, suorittaa toimiluvan mukaiset toiminnot ja ylläpitää riittävää markkinaaluotamusta laitokseen tai ryhmään. Edellytyksenä on, että yhdessä muiden asiaankuuluvien toimien kanssa välineen käytön voisi perustellusti odottaa saavuttavan asetetut kriisinratkaisutavoitteet ja palauttavan laitoksen taloudellisen vakauden ja pitkäkestoisen toimintakyvyn. Toiseksi, välinettä on voitava käyttää pääoman muuntamiseen tai saatavien tai velkainstrumenttien pääoman alentamiseen, kun ne siirretään väliaikaiseen laitokseen tai kun ne ovat liiketoiminnan luovutuksen kohteena tai päätetään käyttää omaisuudenhoitoyhtiötä.

Direktiivin 44 artiklassa säädetään välineen soveltamisalasta. Sijoittajavastuuta tulee voida soveltaa kaikkiin laitoksen velvoitteisiin, jäljempänä *alentamiskelpoiset velat*. Artiklan 2 kohdassa säädetään veloista, jotka eivät ole alentamiskelpoisia velkoja. Välinettä ei voida

käyttää suhteessa talletussuojadirektiivin mukaisiin turvattuihin talletuksiin, jäljempänä *korvattavat talletukset*, vakuudellisiin velkasitoumuksiin vakuuden määrään saakka, asiakasvaroihin, maksukyvyttömyys- tai siviilioikeudellista suojaa nauttivan edunsaajan suhteesta laitokseen syntyviin velvoitteisiin, muihin kuin samaan konserniin kuuluvia laitoksia kohtaan oleviin alle seitsemän päivän maturiteetin velkasitoumuksiin, direktiivin 98/26/EY selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä mukaisen järjestelmän velkasitoumuksiin, joiden jäljellä oleva maturiteetti on alle seitsemän päivää eikä eräisiin erityisiin velkasitoumuksiin, kuten työpalkkasaataviin, laitoksen toiminnan kannalta välttämättömien palvelujen tuottajien saataviin, vero- ja sosiaaliturvaviranomaisten saataviin tai talletussuojamaksuihin.

Lisäksi kriisinratkaisuviranomainen voi 44 artiklan 3 kohdan mukaisesti poikkeuksellisissa tilanteissa erityisten edellytysten täyttyessä sulkea osin tai kokonaan tietyt velkasitoumukset välineen ulkopuolelle. Viranomaisen tulee kuitenkin harkinnassaan ottaa huomioon periaate sijoittajien ja velkojien ensisijaisesta vastuusta laitoksen tappioista, laitoksen tappioiden kantokyky ja tarve turvata tarpeellinen rahoitus kriisinratkaisutöille. Poissulkemisen tilanteissa muissa velkasitoumuksissa voidaan suorittaa korkeampi pääoman alentaminen tai muuntaminen. Artiklan 4 kohdassa säädetään, että jos alentamiskelpoisten velkojen poissulkeminen välineen piiristä aiheuttaa tappioita, joita ei täysin kateta muiden velkojien saatavista, kriisinratkaisurahaston avulla voidaan tarvittaessa palauttaa laitoksen arvo nolnaan tai pääomittaa se uudelleen 5 kohdan edellytysten täyttyessä. Kyseisessä kohdassa edellytetään, että laitoksessa on toteutettu niin sanottu täysi kahdeksan prosentin sijoittajavastuu eikä rahastosta käytetä määrää, joka ylittäisi viisi prosenttia laitoksen velvoitteista mukaan lukien sen omat varat. Rahaston varojen lisäksi kriisinratkaisuviranomainen voi poikkeuksellisissa tilanteissa tietyin edellytyksin turvautua vaihtoehtoisin rahoituslähteisiin.

Direktiivin 45 artiklassa säädetään omien varojen ja muiden sijoittajavastuun toteuttamista varten käytettävissä olevien tase-erien

vähimmäisvaatimuksesta. Vähimmäisvaatimus lasketaan omien varojen ja hyväksyttävien velkojen määränä ilmaistuna prosentiosuutena laitoksen kaikista veloista ja omista varoista. Vähimmäisvaatimusta ei sovelleta kiinnitysluottopankkeihin, jotka eivät saa ottaa vastaan talletuksia. Vähimmäisvaatimus voidaan artiklan 14 kohdan mukaan kattaa osin sopimusperäisillä sijoittajavastuun toteuttamiseen kelpoisilla välineillä.

Kriisinratkaisuviranomainen määrittää yksittäisen laitoksen vähimmäisvaatimuksen kuultuaan toimivaltaista viranomaista. Direktiivin 45 artiklan 6 kohdan mukaan arvioinnissa tulee käsitellä ainakin laitoksen kriisinratkaisun mahdollistaminen, sijoittajavastuun toteuttamisen myötä laitoksen hyväksyttävän vakavaraisuusasteen palauttaminen, mahdollisten alentamiskelpoisten velkojen sulkemisen välineen soveltamisalasta, laitoksen toiminta ja sen järjestäminen, talletussuojarahaston vaikutus sekä laitoksen kaatumisen vaikutukset rahoitusmarkkinoiden vakaudelle. Konsernin unionin tason emoyhtiön on pääsääntöisesti noudatettava vähimmäisvaatimusta konserniin. Kriisinratkaisuviranomaiset määrittävät artiklan 9 kohdan mukaan vähimmäisvaatimuksen jokaiselle yksittäiselle tytäryhtiölle ja pyrkivät päättämään sovellettavasta tasosta yhteispäätöksellä konsernin kriisinratkaisuviranomaisen kanssa.

Artiklan 19 kohdassa säädetään EBA:n velvollisuudesta raportoida komissiolle syksyyn 2016 mennessä vähimmäisvaatimusten soveltamisesta jäsenvaltioissa ja sääntelyn toimivuudesta. Raportissa tulee ottaa huomioon muun muassa vähimmäisvaatimuksen vaikutukset rahoitusmarkkinoiden toimintaan ja kehitykseen sekä toimijoiden toimintaedellytyksiin sekä sääntelyn yhteensopivuus mahdollisen vastaavan kansainvälisen sääntelyn kanssa.

Direktiivin 46 artiklassa säädetään sijoitusvastuun toteuttamisen määrän määrittämisestä. Kriisinratkaisuviranomaisen tulee arvioida se kokonaismäärä, jolla alentamiskelpoiset velat on alaskirjattava, jotta laitoksen nettoarvo olisi nolla, ja soveltuvasti se kokonaismäärä, jolla alentamiskelpoiset velat on muunnettava osakkeiksi laitoksen tai väliaikaisen laitoksen luottolaitosdirektiivissä tarkoitettujen rajoituksettomien ensisijaisten omi-

en varojen suhteen palauttamiseksi. Artiklan 2 kohdan mukaisesti määrän on oltava riittävä kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen suhteen palauttamiseksi, riittävän markkina-luottamuksen ylläpitämiseksi ja sen varmistamiseksi, että laitos täyttäisi toimilupansa ehdot ja voisi jatkaa sen mukaisia toimia vähintään yhden vuoden ajan välineen käyttämisestä.

Jäsenvaltioiden on 47 artiklan mukaan varmistettava, että kriisinratkaisuviranomainen toteuttaessaan sijoittajavastuuta taikka alaskirjatessaan tai muuntaessaan pääomainstrumentteja mitätöi tai vähentää olemassa olevia omistuksia. Vähentäminen tapahtuu muuntamalla sellaisen laitoksen, jonka varat ylittävät sen velat, liikkeeseen laskemia pääomainstrumentteja tai alentamiskelpoisia velkoja laitoksen osakkeiksi tai muuksi omaksi pääomaksi. Välineen käyttämisestä aiheutuvien velvollisuuksien, kuten omistusmuutosten ilmoitusvelvollisuuden aiheuttamat toimenpiteet, tulee toimittaa toimivaltaisessa viranomaisessa siten, etteivät kriisinratkaisun tavoitteet ja toteuttaminen vaarantu.

Direktiivin 48 artiklan 1 kohdassa säädetään järjestyksestä, jonka mukaisesti sijoittajavastuu toteutetaan. Jos ensin edellytetyt toimenpiteet ovat riittäviä, niitä seuraaviin ei tule ryhtyä. Ensin vähennetään rajoituksettomia ensisijaisia omia varoja suhteessa tappioihin (a alakohta). Jos tämä ei ole riittävää, omia lisävaroja vähennetään tarpeellisissa määrin suhteessa tappioihin (b alakohta). Seuraavaksi vähennetään toissijaisia omia varoja (c alakohta). Jos a, b ja c alakohtien mukainen osakkeiden ja muiden omistusoikeusinstrumenttien ja merkityksellisten pääomainstrumenttien vähennys ei vastaa artiklan 47 artiklan 3 kohdan b ja c alakohdan kokonaismäärää, näiden varojen lisäksi kriisinratkaisuviranomaisen on tarvittavissa määrin vähennettävä etuoikeusasemaltaan huonommassa asemassa olevien velkojen pääoman määrää (d alakohta). Jos vielä a, b ja c alakohtien mukainen osakkeiden ja muiden omistusoikeusinstrumenttien ja merkityksellisten pääomainstrumenttien, ja d alakohdan alentamiskelpoisten velkojen vähennys on vaadittua kokonaismäärää alempi, näiden li-

säksi viranomaisen on tarvittavissa määrin vähennettävä jäljellä olevien alentamiskelpoisten velkojen pääomaa tai vielä maksamattomaa määrää (e kohta). Kyseisen 48 artiklan 1 kohdan d ja e alakohtien vähennykset tehdään tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä noudatettavan etusijajärjestyksen mukaisesti. Toimenpiteiden tulee lähtökohteisesti kohdistua samantasoisiin varoihin tasapuolisesti.

Välineen soveltamisesta johdannaisopimuksiin säädetään 49 artiklassa. Ennen sijoittajavastuun toteuttamisen kohdistamista johdannaisopimuksiin sopimukset tulee päättää, mihin kriisinratkaisuviranomaiselle on 49 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukainen toimivalta.

Jäsenvaltion on 50 artiklan mukaan varmistettava, että kriisinratkaisuviranomainen voi alaskirjaus- tai muuntamisvaltuuksia käyttäessään soveltaa erilaista muuntosuhdetta eri pääomainstrumentti- ja velkaluokkiin. Tällöin muuntosuhteen tulee vastata velkojalle asianmukaista korvausta valtuuksien käytöstä johtuvasta tappiosta tai alaskirjauksesta. Etuoikeutettuihin velkoihin sovellettavan muuntosuhteen on oltava korkeampi kuin etuoikeudeltaan huonommassa asemassa oleviin velkoihin sovellettava suhde.

Sijoittajavastuun toteuttamisen yhteydessä on 51 artiklan mukaisesti laadittava ja toteutettava liiketoiminnan elvytysuunnitelma. Kriisinratkaisuviranomainen voi nimittää tervehdyttämisuunnitelman laatimiseksi ja toteuttamiseksi erillisen selvittäjän. Suunnitelmassa on 52 artiklan 4 kohdan mukaan esitettävä toimenpiteet, joilla palautetaan laitoksen pitkän aikavälin elinkelpoisuus kohtuullisessa ajassa. Se on pääsääntöisesti laadittava ja toimitettava kriisinratkaisuviranomaiselle kuukauden sisällä sijoittajavastuun toteuttamisesta. Artiklan 4–6 kohdassa säädetään tarkemmin suunnitelman sisällöstä ja laatimisesta. Kriisinratkaisuviranomainen ja toimivaltainen viranomainen hyväksyvät suunnitelman yhdessä.

Jäsenvaltioiden on 53 artiklan mukaan varmistettava, että kriisinratkaisuviranomaisen valtuuksiensa perusteella tekemät toimet tulevat voimaan ja sitovat välittömästi kriisinratkaisun kohteena olevaa laitosta, kyseen tulevia velkojia ja osakkeenomistajia.

Lisäksi kriisinratkaisuviranomaisella on oltava tarvittavat valtuudet sille 59 ja 63 artiklassa annettujen valtuuksien soveltamiseksi. Sen on esimerkiksi voitava ilmoittaa muutoksia rekistereihin ja tehdä listauksia tai poistaa osakkeita kaupankäynnistä.

Jäsenvaltioiden tulee 54 artiklan 1 kohdan mukaan soveltuvin osin edellyttää laitoksia ja ryhmiä ylläpitämään aina riittävää määrää osakepääomaa tai muita rajoituksettomiin ensisijaisiin omiin varoihin kuuluvia instrumentteja, jotta kriisinratkaisussa sen velat voidaan muuntaa osakkeiksi tai muiksi omistusrakenteiksi tehokkaalla tavalla. Mainittujen laitosten ja ryhmien on myös varmistettava, ettei niiden säännöissä tai yhtiöjärjestyksissä ole menettelyllisiä esteitä muunnolle. Näitä on myös 55 artiklan mukaan vaadittava sisällyttämään kolmannen maan lainsäädännön alaista hyväksyttävää velkaa koskeviin sopimuksiinsa, jotka on tehty sijoittajavastuun toteuttamisen jälkeen, ehto, jolla vastapuoli tunnustaa mahdollisen sijoittajavastuun toteuttamisen vaikutukset, jollei kyseisen kolmannen maan lainsäädäntö tunnista sijoittajavastuun toteuttamista. Kriisinratkaisuviranomainen voi tarvittaessa edellyttää edellä mainittujen toimia nimenomaiselta laitokselta, kun se on kriisinratkaisusuunnitelmien laatimisen ja päivittämisen kannalta tarpeen.

Jäsenvaltioiden on 56 artiklan nojalla mahdollista ottaa käyttöön ylimääräisiä valtion vakausvälineitä, joilla tarjota poikkeuksellista julkista tukea kriisinratkaisun toteuttamiseksi. Välineinä voidaan käyttää 57 artiklan mukaista julkista pääomatukea tai 58 artiklan mukaista väliaikaista julkista omistajuutta. Välineitä käytettäessä laitosta tulee edelleen johtaa kaupallisista ja ammattimaisista lähtökohdista ja välineiden tuottama osuus laitoksesta tulee luovuttaa yksityisen sektorin toimijalle heti kuin mahdollista. Välineitä käytävät toimivaltainen ministeriö tai hallitus tiiviissä yhteistyössä kriisinratkaisuviranomaisen kanssa.

Valtion vakausvälineet ovat 56 artiklan 3 kohdan mukaisesti viimesijainen väline, jota voidaan käyttää, kun muita kriisinratkaisuvälineitä on toimivaltaisen ministeriön tai hallituksen arvion mukaan hyödynnetty kriisinratkaisussa niin laajasti kuin rahoitusva-

kauden säilyminen huomioon ottaen on ollut mahdollista. Valtion vakausvälineisiin voidaan turvautua 56 artiklan 4 kohdan mukaan vain, jos muiden kriisinratkaisuvälineiden käyttäminen ei ole riittävää estämään merkittäviä haitallisia vaikutuksia talouden vakaudelle tai, jos muut kriisinratkaisutoimenpiteet eivät ole riittäviä turvaamaan yleistä etua, kun keskuspankin tukeen on jo turvauduttu tai, jos väliaikaista julkista omistusta koskevan välineen käyttäminen ei olisi riittävää julkisen edun turvaamiseksi, kun laitokselle on jo myönnetty pääomatukea. Erittäin epätavallisissa järjestelmäkriisitilanteissa kriisinratkaisuviranomainen voi 37 artiklan 10 kohdan mukaan hakea rahoitusta vaihtoehtoisista rahoituslähteistä valtion vakausvälineiden avulla seuraavien edellytysten täytyessä:

a) osakkeenomistajat ja muiden omistusrakenteiden omistajat ja kyseeseen tulevien pääomainstrumenttien ja muiden hyväksyttävien velkojen omistajat ovat alaskirjauksella, muuntamisella tai muulla tavoin suorittaneet rahoitusosuuden tappioiden kattamiseksi ja pääomapohjan vahvistamiseksi määrällä, joka on vähintään kahdeksan prosenttia kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen velkojen kokonaismäärästä, omat varat mukaan luetuina, kriisinratkaisutoimen ajankohtana 36 artiklassa säädetyn arvostuksen mukaisesti mitattuna;

b) rahoituksen ehtona on valtiontukisääntöjen mukainen ennakkohyväksyntä tai lopullinen hyväksyntä.

4 luku **Pääomainstrumenttien alaskirjaus ja muuntaminen**

Pääomainstrumenttien alaskirjauksesta ja muuntamisesta säädetään tarkemmin 59—62 artiklassa. Alaskirjaus tai muunto voidaan tehdä erikseen tai kriisinratkaisutoimen yhteydessä. Kriisinratkaisuviranomaisen on tehtävä alaskirjaus viipymättä viranomaisen todettua, että laitos tai ryhmä täyttää kriisinratkaisun edellytykset tai, että ilman alaskirjausta tai muuntoa laitos tai ryhmä ei enää olisi elinkelpoinen tai, että kyseinen toimija tarvitsi poikkeuksellista julkista tukea.

Alaskirjaus tai muunto tehdään 60 artiklan mukaan tavanomaisen maksukyvyttömyys-

menettelyn etusijajärjestyksen mukaisesti niin, että ensin rajoituksettomiin ensisijaisiin omiin varoihin kuuluvat instrumentit alaskirjataan suhteessa tappioihin, minkä jälkeen pääomainstrumenttien pääomaa alaskirjataan tai muunnetaan tarpeen mukaan rajoituksettomiin ensisijaisiin omiin varoihin kuuluviksi instrumenteiksi. Muunnon edellytyksistä säädetään tarkemmin 60 artiklan 3 kohdassa. Kriisinratkaisuviranomaiset voivat vaatia laitoksia tai ryhmiä hankkimaan pysyvän valtuuden laskea liikkeeseen kriisinratkaisussa tarvittavia pääomainstrumentteja. Alaskirjaus- tai muuntoedellytysten täyttymisen toteutamisesta vastaavaksi viranomaiseksi voidaan 61 artiklan mukaisesti nimetä joko toimivaltainen viranomainen tai kriisinratkaisuviranomainen. Konsernitilannetta varten 62 artiklassa säädetään konsolidoidusta toteutamismenettelystä.

5 luku **Kriisinratkaisuvaltuudet**

Direktiivin 63—71 artikloissa säädetään viranomaisten tarvittavista valtuuksista. Kriisinratkaisuviranomaisilla on oltava kaikki tarvittavat valtuudet kriisinratkaisuvälineiden käyttämiseksi yksittäin tai yhdessä. Kriisinratkaisuviranomaisella on erityisesti oltava valtuudet:

a) vaatia laitokselta tai ryhmältä kaikkia vaadittavia tietoja kriisinratkaisusta päättämiseksi ja kriisinratkaisutoimien valmistelemiseksi (63 artiklan 1 kohdan a alakohta),

b) ottaa kriisinratkaisun kohteena oleva laitos määräysvaltaansa ja käyttää kaikkia laitoksen osakkeenomistajille ja johdolle annettuja oikeuksia (b kohta),

c) siirtää laitoksen osakkeita, varoja tai velkoja toiseen laitokseen (c ja d kohta),

d) alaskirjata ja muuntaa laitoksen alentamiskelpoisia velkoja (e ja f kohta),

e) perua laitoksen liikkeeseen laskemia lainainstrumentteja (g kohta),

f) alaskirjata ja mitätöidä mainittujen laitojen ja yritysten liikkeeseen laskemia osakkeita (h kohta) ja vaatia osakkeiden tai muiden pääomainstrumenttien liikkeeseen laskemista (i kohta),

g) muuttaa laitoksen liikkeeseenlaskemien velkainstrumenttien tai muiden alentamiskelpoisten velkojen maturiteettia tai tällaisista

instrumenteista maksettavan koron määrää ja koronmaksupäivää, myös keskeyttämällä maksaminen tilapäisesti, päättää ja eräännyttää rahoitus- ja johdannais sopimuksia (j ja k kohta),

h) erottaa tai vaihtaa laitoksen johto (l kohta), sekä

i) vaatia toimivaltaista viranomaista arvioimaan määräosuuden ostajan tavanomaista määräaika nopeammin (m kohta).

Lisäksi viranomaisilla on oltava erinäisiä 64 artiklassa vaadittuja kriisinratkaisuvälineiden käyttöön liittyviä liitännäisvaltuuksia. Jäsenvaltioiden on myös artiklan 3 kohdan mukaisesti varmistettava, että kriisinratkaisuviranomaisilla on kriisinratkaisuvaltuuksia käyttäessään valtuudet määrätä tarvittavista erityisesti sopimuksia ja oikeusprosesseja koskevia jatkuvuusjärjestelyistä sen varmistamiseksi, että kriisinratkaisutoimi on tehokas ja että vastaanottaja voi harjoittaa siirrettyä liiketoimintaa.

Kriisinratkaisuviranomaisilla on 65 artiklan mukaan myös oltava valtuudet vaatia, että kriisinratkaisun kohteena oleva laitos tai sen kanssa samaan konserniin kuuluva yksikkö tarjoaa tarvittavia palveluja ja toimintoja siltä liiketoimintaa vastaanottaneelle, jotta vastaanottaja voi harjoittaa liiketoimintaansa tehokkaasti.

Kun osakkeiden, muiden omistusinstrumenttien tai varojen, oikeuksien taikka velkojen siirto kattaa varoja, jotka sijaitsevat muussa jäsenvaltiossa kuin kriisinratkaisuviranomaisen jäsenvaltiossa, tai oikeuksia taikka velkoja, joihin sovelletaan muun kuin kriisinratkaisuviranomaisen jäsenvaltion lainsäädäntöä, 66 artikla velvoittaa jäsenvaltioita varmistamaan, että siirto on voimassa kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa tai sen lainsäädännön nojalla. Jäsenvaltion on myös varmistettava, että tahoilla, joihin siirto on vaikuttanut, ei ole oikeutta estää, riitauttaa tai mitätöidä siirtoa minkään tällaisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla.

Kolmannessa maassa sijaitsevaa omaisuutta tai sen lainsäädännön alaisia osakkeita, muita omistusinstrumentteja, oikeuksia ja velkoja koskevia kriisinratkaisutoimia koskee puolestaan 67 artikla. Kriisinratkaisuviranomaisten on voitava vaatia, että selvittäjä, pesänhoitaja tai muu henkilö, joka käyttää

määräysvaltaa kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen suhteen sekä vastaanottaja toteuttavat kaikki tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että siirto tulee voimaan ja kriisinratkaisuviranomainen voi siihen asti pitää varoja tai oikeuksia hallussaan taikka suorittaa velat vastaanottajan puolesta. Samaa on voitava vaatia siirrettäessä kolmannessa maassa sijaitsevia osakkeita tai muita omistusinstrumentteja taikka varoja ja siirrettäessä kolmannen maan lainsäädännön alaisia osakkeita, muita omistusinstrumentteja, varoja, oikeuksia ja velkoja.

Eräät direktiivin mukaisten kriisiä ehkäisevien ja kriisinhoidon toimenpiteiden tavanomaisissa olosuhteissa aiheuttamat, 68 artiklassa tarkemmin säädetty tavanomaiset sopimusoikeudelliset vaikutukset, kuten oikeus päättää sopimus tai kuittaamisoikeus, eivät sovellu kriisinratkaisussa.

Kriisinratkaisuviranomaisten on 69 artiklan mukaan voitava keskeyttää laitoksen sopimuksen maksu- tai toimitusvelvoite keskeyttämistä seuraavan arkipäivän keskiyöhön saakka. Keskeyttäminen ei kuitenkaan koske suojattuja talletuksia, velvoitteita keskuspankkeja, keskusvastapuolia tai direktiivissä 98/26/EY tarkoitettuja järjestelmän toimijoita kohtaan taikka direktiivissä 97/9/EY tarkoitettuja korvattavia saatavia.

Kriisinratkaisuviranomaisilla on 70 artiklan mukaisesti oltava valtuudet väliaikaisesti rajoittaa kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen vakuudellisia velkoja panemasta täytäntöön laitoksen varoihin liittyviä vakuusoikeuksia. Rajoitus kestää seuraavan arkipäivän keskiyöhön saakka eikä koske keskuspankkien, keskusvastapuolien taikka direktiivissä 98/26/EY tarkoitettuja järjestelmän toimijoiden vakuusoikeuksia, jotka koskevat kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen marginaalina tai vakuutena asettamia varoja.

Jotta kriisinratkaisuvälineitä voidaan käyttää tehokkaasti, on 71 artiklan mukaan lisäksi tarpeellista, että kriisinratkaisuviranomaiset voivat keskeyttää velkojien ja vastapuolten mahdollisuuden saatavien eräännyttämiseen. Tietyin edellytyksin keskeyttäminen voidaan kohdistaa myös kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen tytäryhtiöiltä oleviin saataviin. Tämä väliaikainen lykkääminen voi artiklan mukaan kestää korkeintaan keskeyttä-

mispäätöksen ilmoittamispäivän jälkeiseen arkipäivän keskiyöhön saakka. Artiklojen 69—71 mukaisia valtuuksia käyttäessään kriisinratkaisuviranomaisen tulee ottaa huomioon valtuuksien käyttämisen mahdolliset vaikutukset rahoitusmarkkinoiden toiminnalle.

Direktiivin 72 artiklassa säädetään kriisinratkaisuvaltuuksien käyttämisestä. Kriisinratkaisuviranomaisen on voitava käyttää kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen suhteen määräysvaltaa harjoittaakseen laitoksen toimintaa laitoksen osakkeenomistajien ja johdon tavoin, suorittaakseen laitoksen toiminnot ja palvelut sekä hallinnoidakseen ja luovuttaakseen laitoksen varoja ja omaisuutta. Kriisinratkaisuviranomaisen on myös voitava suorittaa kriisinratkaisutoimenpiteitä hallinnollisella päätöksellä, tarvitsematta erillistä määräysvalta-asemaa.

6 luku Suojatoimet

Kriisinratkaisuvaltuuksia tasapainottavat direktiivin 73—80 artiklat osakkeenomistajia ja velkojia suojaavista suojatoimista. Säännöksissä todetaan ensinnäkin, että näiden ei tulisi kärsiä suurempaa taloudellista vahinkoa kuin tavanomaista maksukyvyttömyysmenettelyä käyttäessä. Direktiivin 74 artiklassa säädetään laitoksessa kriisinratkaisutoimenpiteiden suorittamisen jälkeen tehtävästä arvioinnista tämän varmistamiseksi. Lisäksi luvun artikloissa säädetään vastapuoliin kohdistuvista suojatoimista tilanteissa, joissa vain osa laitoksen varoista, oikeuksista tai velvoitteista siirretään kolmannelle osapuolelle sekä erityisistä suojatoimista, kun siirretään vakuudellisia saatavia.

7 luku Menettelylliset velvoitteet

Direktiivin 81 artiklassa säädetään tarkemmin laitoksen johdon, valvontaviranomaisten ja kriisinratkaisuviranomaisten menettelyllisistä velvoitteista. Artiklassa säädetään erityisesti viranomaisten välisestä tiedottamisesta. Toimivaltaisen viranomaisen tehtyä kriisinratkaisuviranomaiselle ilmoituksen siitä, että se katsoo laitoksen täyttävän kriisinratkaisun edellytykset, kriisinratkaisuvi-

ranomaisen tulee tehdä vastaava arviointi ja päättää, ryhtyykö se kriisinratkaisutoimenpiteisiin. Salassapitovelvollisuudesta säädetään 84 artiklassa.

8 luku **Muutoksenhakuoikeus ja muiden toimien poissulkeminen**

Oikeussuoja turvataan 85 artiklassa säätämällä, että kaikki direktiivin mukaiset toimenpiteet on voitava saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Lisäksi jäsenvaltion on mahdollista säätää, että kriisinratkaisutoimelle on saatava tuomioistuimelta etukäteishyväksyntä. Koska myös laitoksen osakkeiden, varojen, oikeuksien tai velkojen ostajia on suojattava, oikeussuojakeinon käytöllä ei kuitenkaan voida peräännyttää tehtyä liiketoimea.

Tavanomaista maksukyvyttömyysmenettelyä ei saa 86 artiklan mukaan aloittaa muuten kuin kriisinratkaisuviranomaisen aloitteesta eikä päätöstä maksukyvyttömyysmenettelystä voi antaa ilman kriisinratkaisuviranomaisen lupaa, jos laitoksen tai ryhmän on todettu täyttävän kriisinratkaisun edellytykset. Tästä syystä toimivaltaiselle viranomaiselle ja kriisinratkaisuviranomaiselle on ilmoitettava, jos maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta on tehty hakemus.

V osasto **Rajat ylittävä konsernien kriisinratkaisu**

Kun kriisinratkaisulla on vaikutuksia useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, 87 artiklassa säädetään, että eri jäsenvaltioiden viranomaisten tulee tehdä yhteistyötä kaikkien intressien huomioimiseksi, toimien koordinoimiseksi, tehokkuuden turvaamiseksi ja kriisinratkaisun kustannusten vähentämiseksi. Ryhmiä varten on 88 artiklan mukaan perustettava kriisinratkaisukollegiot. Kollegio tarjoaa puitteet kriisinratkaisuviranomaisten ja tarvittaessa valvontaviranomaisten yhteistyölle. Kollegion jäseniä ovat ryhmätason kriisinratkaisuviranomainen, konserniyhtiöiden kriisinratkaisuviranomaiset, konsolidointiryhmän valvontaviranomaiset, eräät muut kansallisen tason viranomaiset sekä EBA.

Kriisinratkaisukollegion tehtävät koskevat muun muassa tietojen vaihtoa, tiedottamista,

konsernin kriisinratkaisusuunnitelman laatimista, konsernin purettavuuden arviointia ja -sijoittajansuojan toteuttamista varten käytävissä olevien tase-erien vähimmäisvaatimuksen soveltamista konserniin. Lisäksi kollegio arvioi, onko ryhmässä tytäryhtiön täytessä kriisinratkaisun edellytykset laadittava 91 artiklan mukainen ryhmän kriisinratkaisun erityissuunnitelma, joka sisältää kuvauksen aiotuista kriisinratkaisutoimenpiteistä ja niiden yhteensovittamisesta sekä rahoitussuunnitelman. Erityissuunnitelmaan tyytymättömän viranomaisen on ilmoitettava tyytymättömyytensä syyt ja sen harkitsevat toimenpiteet muille ryhmän kriisinratkaisun erityissuunnitelman piiriin kuuluville kriisinratkaisuviranomaisille. Ryhmän kriisinratkaisun erityissuunnitelma on myös mahdollinen 92 artiklassa mainituissa tilanteissa, joissa unionin tason emoyhtiö täyttää kriisinratkaisun edellytykset. Jos erityissuunnitelmaa ei käytetä, ryhmätason kriisinratkaisuviranomainen tekee päätökset kuultuaan muita kriisinratkaisukollegion jäseniä. Kriisinratkaisukollegio on perustettava myös, kun kolmannessa maassa sijaitsevalla emoyhtiöllä on kaksi tai useampia unioniin sijoittautuneita tytäryhtiötä.

VI osasto **Suhteet kolmansiin maihin**

Koska unionin alueella toimivilla laitoksilla on usein toimintaa myös kolmannessa maassa, tehokas kriisinratkaisulainsäädäntö edellyttää yhteistyötä kolmannen maan viranomaisten kanssa. Tämä yhteistyö voi perustua 93 artiklan mukaiseen EU:n ja kolmannen maan väliseen sopimukseen tai 97 artiklan mukaisesti EBA:n tekemään eisitovaan yhteistyöjärjestelyyn. Jäsenvaltioiden on myös 94 artiklan perusteella tunnistettava kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyt, kun ne koskevat laitosta, jolla on tytäryhtiö taikka sivukonttori kyseisessä jäsenvaltiossa tai muutoin on varoja, oikeuksia tai velkoja, jotka sijaitsevat jäsenvaltiossa tai joihin sovelletaan jäsenvaltion lainsäädäntöä. Jos unionissa sijaitseva tytäryhtiö ei ole kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyn piirissä tai jäsenvaltio, jossa tytäryhtiö sijaitsee, on kieltäytynyt 95 artiklassa sallituilla perusteilla tunnustamasta kyseisen kolmannen

maan kriisinratkaisutoimia, tällä jäsenvaltiolla on 96 artiklan mukaisesti oltava tytäryhtiön kriisinratkaisuun tarvittavat valtuudet. Yhteistyöstä kolmannen maan viranomaisten kanssa säädetään 97 artiklassa ja tietojenvaihdon luottamuksellisuudesta 98 artiklassa.

VII osasto **Rahoitusjärjestelyt**

Direktiivillä perustetaan kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyjen eurooppalainen järjestelmä. Se muodostuu 99 artiklan mukaan kansallisista rahoitusjärjestelyistä, kansallisten rahoitusjärjestelyjen välisestä lainauksesta sekä ryhmän kriisinratkaisun tapauksessa kansallisten rahoitusjärjestelyjen vastavuoroisuudesta.

Jäsenvaltiolla on oltava 100 artiklan mukaiset kansalliset rahoitusjärjestelyt, joita kriisinratkaisuviranomainen voi käyttää kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien käytön yhteydessä. Rahoitusjärjestely voi olla rahastomuotoinen tai perustua soveltamisalaan kuuluvien laitosten pakollisiin maksusuorituksiin, jotka ovat kriisinratkaisuviranomaisen käytettävissä välittömästi. Rahoitusjärjestelyn varoja saa 101 artiklan mukaisesti käyttää ainoastaan kriisinratkaisuviranomainen kyseisessä artiklassa määriteltyihin tarkoituksiin. Viranomaisen on voitava käynnistää rahoitusjärjestelyjen käyttö.

Jäsenvaltioiden on varmistettava riittävät varat kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien tehokkaaksi soveltamiseksi. Direktiivin 102 artikla velvoittaa jäsenvaltiot keräämään varoja järjestelyyn 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä vähintään määrä, joka vastaa yhtä prosenttia jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden luottolaitosten suojatuista talletuksista. Varat kerätään rahastoon pääsääntöisesti 103 artiklan mukaisina vuosittain suoritettavina etukäteismaksuina jäsenvaltiossa toimiluvan saaneilta laitoksilta. Maksut kerätään 102 artiklan 2 kohdan mukaisesti lähtökohtaisesti tasaisesti kerryttämisaikajakson aikana. Jos rahaston varoja joudutaan käyttämään ennen tavoitetason saavuttamista, maksujen määriä nostetaan tavoitetason saavuttamiseksi sovitussa ajassa. Jos rahoitusjärjestelyssä olevien varojen määrä laskee myöhemmin alle kahteen kol-

masosaan tavoitetasosta, tulee maksuja kerätä siten, että tavoitetaso saavutetaan kuudessa vuodessa.

Maksut perustuvat 103 artiklan mukaisesti laitosten riskiprofiiliin mukautettuihin maksuihin, jotka lasketaan laitoksen velvoitteista, pois lukien omat varat ja suojatut talletukset, suhteessa kaikkiin jäsenvaltion toimiluvan saaneiden laitosten velvoitteisiin. Komissio voi säätää maksujen mukauttamisesta riskiprofiiliin delegoidulla asetuksella. Laitoksia on vaadittava 104 artiklan mukaan suorittamaan jälkikäteen ylimääräisiä maksuja, jos järjestelyn varat eivät riitä kriisinratkaisun rahoittamiseen. Yksittäiselle laitokselle osoitettava maksu voi olla korkeintaan kolminkertainen suhteessa laitoksen tavanomaiseen maksuvelvollisuuteen. Jos järjestelyn varat eivät riitä rahoitusjärjestelyn rahoittamiseen eivätkä 104 artiklan mukaiset ylimääräiset maksut ole välittömästi käytettävissä tai riittäviä, 105 artiklassa säädetään, että rahoitusjärjestely voi sopia lainasta tai muusta tuesta laitoksen, rahoituslaitoksen tai kolmannen tahon kanssa.

Jos kansallisella rahoitusjärjestelyllä ei ole järjestelyä varten tarvittavia varoja, ylimääräiset maksut eivät ole välittömästi käytettävissä tai riittäviä, eivätkä vaihtoehdot rahoitusvarat kohtuullisin ehdoin ole välittömästi käytettävissä, rahoitusjärjestely voi 106 artiklan mukaan lainata varoja toisten jäsenvaltioiden kansallisilta rahoitusjärjestelyiltä, jos nämä myöntävät tällaisen lainan. Rahoitusjärjestelyllä on samoin oltava valtuudet lainata varoja edellytykset täyttävälle toiselle järjestelylle. Jollei toisin sovita, kaikkien osallistuvien järjestelyiden lainoihin sovelletaan samoja ehtoja ja lainaavan järjestelyn lainan määrän määrittää sen jäsenvaltion korvattavien talletusten suhde osallistuvien jäsenvaltioiden korvattavien talletusten yhteismäärään.

Konserniin kuuluvan kunkin laitoksen kotivaltion kansallinen rahoitusjärjestely osallistuu ryhmän kriisinratkaisun rahoittamiseen 107 artiklan mukaisesti. Rahoitus perustuu yhteiseen rahoitussuunnitelmaan, joka on osa ryhmän kriisinratkaisun erityissuunnitelmaa. Rahoitussuunnitelman sisällöstä säädetään tarkemmin 107 artiklan 3 kohdassa.

Direktiivin 108 artiklassa säädetään talletusten etusijajärjestyksestä, jota on käytettävä kansallisissa maksukyvyttömyysmenettelyissä. Ensinnäkin luonnollisten henkilöiden, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten suojatuilla talletuksilla on oltava korkeampi etusija kuin vakuudettomien, ei etuoikeutettujen velkojien saatavilla. Korvatavilla talletuksilla on myös oltava korkeampi etusija kuin luonnollisten henkilöiden, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten talletusten suojan ylittävällä osuudella.

Direktiivissä säädetään myös talletussuojarahaston suhteesta kriisinratkaisun rahoittamiseen. Talletussuojarahasto vastaa 109 artiklan mukaan tappiosta, jonka suojattu tallettaja olisi kärsinyt tavanomaista maksukyvyttömyysmenettelyä käyttäessä. Tämä koskee tapauksia, joissa kriisinratkaisu turvaa tallettajille talletusten käyttöoikeuden jatkuvuuden, eikä talletussuoja niin sanotusti laukea. Talletussuojarahasto voi kuitenkin rahoittaa kriisinratkaisua enintään määrällä, joka vastaa sitä suojattujen talletusten määrää, jonka talletussuojarahasto olisi joutunut korvaamaan tallettajille, jos laitos olisi kriisinratkaisun asemesta asetettu konkurssiin. Talletussuojarahaston varoja ei voi 109 artiklan 5 kohdan mukaan käyttää kriisinratkaisussa yli 50 prosenttia talletussuojarahaston tavoitetasosta. Jäsenvaltio voi myös päättää korkeammasta prosenttiosuudesta.

VIII osasto **Seuraamukset**

Jäsenvaltioiden on 110 artiklan mukaan säädettävä hallinnollisista seuraamuksista ja toimenpiteistä direktiivin perusteella annettujen kansallisten sääntöjen rikkomisesta. Seuraamusten ja toimenpiteiden on oltava tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia. Myös yksityishenkilön, joka esimerkiksi on laitoksen johdossa vastuussa laitokselle asetettujen velvollisuuksien suorittamisesta, on voitava olla seuraamusten ja toimenpiteiden kohteena. Direktiivin 111 artiklassa on lueteltu tapaukset, joissa seuraamuksia on aina voitava määrätä. Näihin kuuluu esimerkiksi elvytysuunnitelman laiminlyönti sekä kriisinratkaisusuunnitelman laatimiseksi tarvittavien tie-

tojen toimittamatta jättäminen. Artiklan 2 kohdassa on myös lueteltu, mitä seuraamuksia ja toimenpiteitä on vähintään oltava käytettävissä. Määrättävien hallinnollisten taloudellisten seuraamusten enimmäismäärä oikeushenkilöiden kohdalla on 10 prosenttia edellisen vuoden kokonaisliikevaihdosta ja luonnollisten henkilöiden kohdalla viisi miljoonaa euroa. Direktiivin 114 artikla sisältää säännökset siitä, mitä seikkoja seuraamuksia määrättäessä on otettava huomioon. Direktiivin 112 artiklan mukaan viranomaisten on julkaistava määrätyt seuraamukset verkkosivuillaan. Lisäksi 113 artiklan mukaisesti viranomaisten on ilmoitettavat nämä seuraamukset EBA:lle, joka ylläpitää seuraamustietokantaa kriisinratkaisuviranomaisten tiedonvaihtoa varten.

IX ja X osasto

Toimeenpanovalta ja muutokset EU-lainsäädäntöön

Direktiivin 115 artiklassa säädetään komission toimivallasta antaa direktiivin nojalla artiklassa mainittuja toimeenpanosäädöksiä siinä todetuin edellytyksin. Direktiiveihin ja asetuksiin kriisinratkaisudirektiivin johdosta tehtävistä muutoksista säädetään 116—126 artiklassa.

XI osasto **Loppusäännökset**

Loppusäännöksissä säädetään EBA:n perustamasta sisäisestä kriisinratkaisukomiteasta, yhteistyöstä EBA:n ja kansallisten viranomaisten välillä, direktiivin määräaikaistarkastelusta sekä direktiivin toimeenpanosta ja voimaantulosta. Direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu EU:n virallisessa lehdessä. Direktiivin vaatimat kansalliset säännökset on annettava ja julkaistava 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä ja kyseisiä säännöksiä on noudatettava 1 päivästä tammikuuta 2015 alkaen. Velkojen arvonalentamista tai osakepääomaksi muuntamista koskevia säännöksiä on sovellettava viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2016. Komission

on arvioitava direktiivin toimeenpanoa kesäkuuhun 2018 mennessä.

2.2.4 Asetus yhteisestä kriisinratkaisumekanismista sekä yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskeva sopimus

EU:n kriisinratkaisuasetuksella perustetaan rahaliiton maiden yhteinen kriisinratkaisumekanismi, joka asetuksen 1 artiklan mukaan koostuu yhteisistä säännöistä ja menettelytapoista, joita soveltaa yhteinen kriisinratkaisuneuvosto yhdessä komission ja jäsenvaltioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa. Asetuksessa perustetaan myös yhteinen kriisinratkaisurahasto, jonka varoilla tuetaan yhteistä kriisinratkaisumekanismia. Asetuksen säännökset on sovitettu yhteen kriisinratkaisudirektiivin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013 luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille, jäljempänä *EKP:n pankkivalvontatehtävistä annettu asetus*, kanssa. Asetusta täydentää jäsenvaltioiden välinen kansainvälinen sopimus yhteisestä kriisinratkaisurahastosta, joka sisältää määräyksiä jäsenvaltioiden keräämien maksujen siirtämisestä yhteiseen kriisinratkaisurahastoon sekä rahastoon sisältyvien kansallisten rahasto-osuuksien asteittaisesta yhdistämisestä kahdeksan vuoden siirtymäajan puitteissa. Sopimusta sovelletaan yhteiseen pankkivalvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin osallistuviin jäsenvaltioihin.

Soveltamisala, suhde kriisinratkaisudirektiiviin ja yleiset periaatteet

EU:n kriisinratkaisuasetausta sovelletaan 4 artiklan mukaan niihin jäsenvaltioihin, joiden rahayksikkö on euro. Asetusta sovelletaan myös muihin jäsenvaltioihin, jos ne päättävät liittyä yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin. Asetuksen soveltamispiirissä ovat 2 artiklan mukaan luottolaitokset sekä luottolaitosten EKP:n pankkivalvontatehtävistä annetun asetuksen mukaisen EKP:n harjoittaman konsolidoidun vakavaraisuusvalvonnan piirissä olevat emo- ja holdingyhtiöt sekä mainitun konsolidoidun valvonnan piirissä

olevat sijoituspalveluyritykset ja rahoituslaitokset, kun nämä yhteisöt ovat sijoittautuneet yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin osallistuvaan jäsenvaltioon, yhdessä jäljempänä *yhteisö*.

Jos komissio tai EU:n kriisinratkaisuasetuksessa perustettu kriisinratkaisuviranomainen, jäljempänä *kriisinratkaisuneuvosto*, hoitaa asetuksen nojalla tehtäviä tai käyttää valtuuksia, jotka kriisinratkaisudirektiivin mukaisesti kuuluu kansalliselle kriisinratkaisuviranomaiselle, kriisinratkaisuneuvostoa pidetään 5 artiklan mukaan kansallisena kriisinratkaisuviranomaisena. Kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten on tällöin noudatettava toiminnassaan kriisinratkaisudirektiivin toimeenpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä.

EU:n kriisinratkaisuasetuksen 6 artiklassa säädetään yleisistä periaatteista, joita kriisinratkaisuneuvoston, komission ja kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen on noudatettava. Keskeistä on ottaa huomioon toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset kaikissa kriisinratkaisumekanismiin osallistuvissa jäsenvaltioissa sekä laajemmin unionissa. Kriisinratkaisuneuvoston tai komission päätöksellä ei voida edellyttää jäsenvaltiota myöntämään poikkeuksellista julkista rahoitustukea, joka kriisinratkaisudirektiivissä määritellään rahoituslaitoksille tai sijoituspalveluyrityksille arvioitavaksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan mukaisena valtioneuvon.

Soveltettava aineellinen lainsäädäntö

EU:n kriisinratkaisuasetuksen toisessa osassa ovat yhteisessä kriisinratkaisumekanismissa noudatettavat aineelliset säännökset. Säännökset vastaavat sisällöltään kriisinratkaisudirektiivin säännöksiä, mutta niitä on osin täsmennetty kriisinratkaisuneuvoston harkintavallan rajaamiseksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön edellyttämällä tavalla (niin sanotun Meroni-tapauksen tulkinna). Säännöksissä säädetään kansallisten toimivaltaisten viranomaisten ja kriisinratkaisuviranomaisten sekä EKP:n osallistumisesta kriisinratkaisumekanismiin toimintaan ja krii-

sinratkaisuneuvoston, komission ja neuvoston ohjeiden ja päätöksien toteuttamisesta.

EU:n kriisinratkaisuasituksen 8 artiklassa säädetään kriisinratkaisusuunnitelmista. Kriisinratkaisuneuvosto laatii kriisinratkaisusuunnitelmat EKP:n suorassa valvonnassa oleville yhteisöille sekä kaikille rajat ylittävälle konserneille yhteistyössä toimivaltaisten viranomaisten ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa. Kansalliset viranomaiset laativat kriisinratkaisuneuvostolle luonnokset näistä kriisinratkaisusuunnitelmista. Asetuksen 9 artiklan mukaan muille kuin edellä mainituille yhteisöille kriisinratkaisusuunnitelmat laatii yhteisön kansallinen kriisinratkaisuviranomainen.

Kriisinratkaisuneuvoston tai kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen on 10 artiklan mukaan arvioitava yhteisön purkamismahdollisuus laatiessaan 8 tai 9 artiklassa tarkoitettuja kriisinratkaisusuunnitelmia. Jos purkamismahdollisuudelle on esteitä, jotka eivät tosiasiallisesti poistuisi yhteisön itse ehdottamalla toimenpiteillä, kriisinratkaisuneuvosto voi ohjeistaa kansallisia kriisinratkaisuviranomaisia vaatimaan, tai kun arvion tekee kansallinen kriisinratkaisuviranomainen, se voi vaatia yhteisöä toteuttamaan toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen esteiden poistamiseksi. Kriisinratkaisuneuvosto tai kansallinen kriisinratkaisuviranomainen voi 11 artiklan mukaan tehdä päätöksen siitä, että yhteisö voi soveltaa yksinkertaistettuja velvoitteita kriisinratkaisusuunnitelman laatimisessa taikka yhteisön vapauttamisesta suunnitelman laatimisesta.

Asetuksen 12 artiklassa säädetään kriisinratkaisusuunnitelman yhteydessä asetettavasta vähimmäisvaatimuksesta, joka määritetään sellaisille varoille ja veloille, jotka voivat olla arvonalennuksen tai muuntamisen kohteena. Kriisinratkaisuneuvosto asettaa vähimmäisvaatimuksen 8 artiklassa tarkoitetuille yhteisöille ja kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset muille yhteisöille. Määrittelyt tulee tehdä yhteisössä asiaankuuluvan valvontaviranomaisen kanssa.

Asetuksen 13 artiklassa säädetään varhaisesta puuttumisesta. EKP:n ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tulee ilmoittaa kriisinratkaisuneuvostolle kaikista toimenpiteistä, joilla ne päättävät puuttua varhaisessa

vaiheessa yhteisön taloudellisiin vaikeuksiin kriisinratkaisudirektiivin 27 artiklan 1 kohdan, 28 tai 29 artiklan taikka vakavaraisuusdirektiivin 104 artiklan nojalla. Mainittuihin säädöskohtiin perustuvista mahdollisista lisätoimenpiteistä, jotka määrätään ennen kuin ensimmäistä kriisinratkaisuneuvostolle ilmoitettua toimenpidettä on kokonaan noudatettu, on kuultava kriisinratkaisuneuvostoa. Kriisinratkaisuneuvosto voi valmistella kyseessä olevan yhteisön kriisinratkaisua ja esimerkiksi vaatia yhteisöä ottamaan yhteyttä mahdollisiin ostajiin tai kansallista kriisinratkaisuviranomaista laatimaan alustavan esityksen yhteisöä koskevaksi kriisinratkaisumääräykseksi.

Kriisinratkaisun tavoitteista ja yleisistä periaatteista säädetään EU:n kriisinratkaisuasituksen 14 ja 15 artikloissa. Neuvoston, komission ja kriisinratkaisuneuvoston sekä tapauksesta riippuen kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten on huomioitava nämä tavoitteet ja valittava sellaiset valtuudet ja välineet, joilla parhaiten saavutetaan tapauksessa olennaiset tavoitteet. Neuvoston, komission ja kriisinratkaisuneuvoston sekä kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet, joilla varmistetaan yleisten periaatteiden toteuttaminen kriisinratkaisutoimen toteuttamisessa. Rahoituslaitosta tai emoyritystä koskevista kriisinratkaisutoimista säädetään 16 artiklassa. Asetuksen 17 artiklassa säädetään saamisen etusijajärjestyksestä, jota käytetään velkakirjojen arvon alaskirjaamiseen tai muuntamiseen. Etusijajärjestys on sama kuin kriisinratkaisudirektiivin 108 artiklassa. Sijoittajavastuuta toteutettaessa talletussuojajärjestelyn tulee korvata sellainen suojattujen talletusten määrä, joka olisi sijoittajavastuun soveltuessa suojattuihin talletuksiin alennettu arvoltaan.

Kriisinratkaisumenettelystä säädetään 18 artiklassa. Kriisinratkaisuviranomainen arvioi sen toimivaltaan kuuluvien yhteisöjen osalta joko EKP:n tai omasta aloitteestaan yhteisön kriisinratkaisuun asettamisen edellytysten täyttyminen. Edellytysten täytyessä kriisinratkaisuneuvosto antaa kansalliselle kriisinratkaisuviranomaiselle kriisinratkaisumääräyksen, jossa määrätään yhteisön asettamisesta kriisinratkaisuun, kriisinratkai-

suun sovellettavien kriisinratkaisuvälineiden käytöstä ja kriisinratkaisurahaston varojen käytöstä kriisinratkaisun tueksi. Kriisinratkaisuneuvoston päätös astuu voimaan, jollei komissio hylkää sitä tai edellytä määräyksen muokkaamista 24 tunnin harkinta-ajan aikana. Jos komissio katsoo, että kriisinratkaisun edellytykset eivät täyty 18 artiklassa tarkoitettujen julkisen edun vaatimuksen osalta tai edellyttää kriisinratkaisumääräyksen muutoksia, jotka johtaisivat kriisinratkaisurahaston kustannusten merkittävän muuttumiseen, komission on vietävä tätä koskeva ehdotus neuvoston päätettäväksi 12 tunnin kuluessa kriisinratkaisumääräyksen vastaanottamisesta. Kriisinratkaisumääräys tulee voimaan, jollei neuvosto ole 24 tunnin sisällä kriisinratkaisumääräyksen vastaanottamisesta vastustanut sitä tai edellyttänyt siihen muutoksia. Neuvosto tekee näissä tapauksissa päätöksensä yksinkertaisella enemmistöllä.

Kriisinratkaisuneuvoston tulee varmistaa, että kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset panevat kriisinratkaisumääräyksen täytäntöön. Kriisinratkaisumääräyksessä vahvistetaan 23 artiklan mukaan yksityiskohdat siitä, miten 24—27 artiklan mukaisia kriisinratkaisuvälineitä on sovellettava. Kyseisissä artikloissa säädetään liiketoiminnan myynnistä (24 artikla), omaisuudenhoitoyhtiön käytöstä (25 artikla), varojen erottelusta (26 artikla) ja velkakirjojen arvon alaskirjauksesta (27 artikla). Välineiden sääntely vastaa kriisinratkaisudirektiivin vastaavaa sääntelyä. Kriisinratkaisumääräyksessä kuvataan myös, missä määrin ja mihin tarkoitukseen kriisinratkaisurahaston varoja käytetään. Asetuksen 22 artiklassa säädetään kriisinratkaisuvälineitä koskevista yleisistä periaatteista.

Jos kriisinratkaisutoimet sisältävät EU:n valtioneuvoston mukaisista julkista tukea tai yhteisen kriisinratkaisurahaston varojen käyttöä, komission tulee hyväksyä nämä toimenpiteet 19 artiklassa kuvatuin tavoin valtioneuvoston mukaisesti. Asetuksen 19 artiklassa säädetään komission tekemään valtioneuvoston mukaisesti liittyvistä menettelyistä, mukaan lukien kolmansien osapuolten oikeudesta tehdä komissiolle huomautuksia.

Ennen kriisinratkaisutoimen toteuttamista tai pääomainsinstrumenttien alaskirjaus- tai muuntamisvaltuuksien käyttämistä, kriisin-

ratkaisuneuvoston on 20 artiklan mukaan teettävä riippumaton arviointi yhteisön varoista ja veloista. Jos riippumaton arviointi ei ole mahdollinen, tilapäinen arvostus on tehtävä ennen jälkikäteisen lopullisen arvostuksen suorittamista. EU:n kriisinratkaisuasetuksen 21 artiklassa säädetään erikseen pääomainsinstrumenttien alaskirjauksesta ja muuntamisesta, joita voidaan käyttää erikseen tai yhdessä kriisinratkaisutoimenpiteiden kanssa. Kriisinratkaisuneuvosto päättää alaskirjauksesta tai muuntamisesta todennettuaan, että 21 artiklan 1 kohdassa vaaditut edellytykset täyttyvät. EKP:n, toimivaltaisen viranomaisen tai kriisinratkaisuviranomaisen on ilmoitettava kriisinratkaisuneuvostolle, jos yhteisö niiden arvion mukaan täyttää alaskirjauksen tai muuntamisen edellytykset. Jos kriisinratkaisuvälineiden käyttäminen johtaisi velkojien tappioihin, kriisinratkaisuviranomaisen tulee toteuttaa 21 artiklan mukainen alaskirjaus tai muuntaminen ennen toimenpiteisiin ryhtymistä tai niiden yhteydessä.

Kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten on pantava kriisinratkaisupäätös täytäntöön 29 artiklan mukaan. Jos kansallinen kriisinratkaisuviranomainen laiminlyö toimien toteuttamisen tai soveltaa niitä niin, ettei kriisinratkaisun tavoitteita pystytä saavuttamaan, kriisinratkaisuneuvostolla on valtuudet toteuttaa päätöksen toteuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet. Kriisinratkaisuneuvosto seuraa kansallista täytäntöönpanoa. Kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten on 28 artiklan mukaan avustettava kriisinratkaisuneuvostoa ja tehtävä sen kanssa yhteistyötä sekä annettava sille tietoa täytäntöönpanosta ja valtuuksiensa käyttämisestä.

Kriisinratkaisuneuvostolla, komissiolla, EKP:lla, kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla ja kriisinratkaisuviranomaisilla on velvoite tehdä tiivistä yhteistyötä ja vaihtaa tietoja 30 artiklan mukaisesti. Artiklan 30 1 kohdassa säädetään salassapitovelvoitteesta. Kriisinratkaisuneuvosto nimeää pyydettyessä edustajan EKP:n valvontaelimeen sekä EBA:n kriisinratkaisukomiteaan. Kriisinratkaisuneuvosto voi tehdä yhteistyötä myös Euroopan rahoitusvakausvälineen ja EVM:n kanssa. Kriisinratkaisuneuvoston ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten suhteesta säädetään 31 artiklassa. Jäsenvaltio voi myös

päittää osoittaa toimivallan kokonaisuudessaan kriisinratkaisuneuvostolle. Artiklassa 32 säädetään kriisinratkaisuneuvoston tehtävästä edustaa osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisia kriisinratkaisuviranomaisia osallistumattomien jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Kriisinratkaisuneuvostolle osoitetaan asetuksen 5 luvussa useita tutkintavaltuuksia. Sillä on 34 artiklan mukaan salassapitovaatimuksista riippumaton oikeus pyytää ja saada tarvittavia tietoja yhteisöltä, niiden työntekijöiltä ja tahoilla, joille yhteisö on ulkoistanut toimintojaan. Kriisinratkaisuneuvosto voi myös suorittaa mainittuja henkilöitä koskevia tarvittavia tutkimuksia 35 artiklan mukaisesti ja suorittaa liiketiloissa tarpeellisia tarkastuksia 36 artiklan mukaisesti. Kriisinratkaisuneuvoston tulee käyttää näitä valtuuksiaan ensisijaisesti kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen välityksellä. Jos henkilö vastustaa tutkimuksia tai tarkastuksia, asianomaisen kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen on tarjottava virka-apua, jota varten on haettava tarvittava lupa kansalliselta oikeusviranomaiselta.

Kriisinratkaisuneuvostolla on myös valtuudet määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja uhkasakkoja, joista säädetään 38 ja 39 artiklassa. Kriisinratkaisuneuvoston tulee perustaa muutoksenhakuelin, josta asianosaiset voi hakea muutosta tiettyihin kriisinratkaisuneuvoston päätöksiin. Hallinnollisia seuraamuksia ja uhkasakkoja koskevat päätökset ovat täytäntöönpanokelpoisia suoraan asetuksen nojalla. Jäsenvaltioiden tulee nimetä kansallinen viranomainen, joka liittää näihin päätöksiin toimeenpanomääräyksen kansallisten menettelysääntöjen mukaiseksi.

Yhteinen kriisinratkaisuviranomainen ja sen päätöksenteko

Kriisinratkaisun institutionaaliset säännökset ovat EU:n kriisinratkaisuasetuksen kolmannessa osassa. Kriisinratkaisuneuvosto on 42 artiklan mukaan EU:n virasto, jolla on erillinen oikeushenkilöllisyys. Kriisinratkaisuneuvoston kotipaikka on Bryssel (48 artikla). Kriisinratkaisuneuvosto koostuu puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta, neljästä pysyvistä päätoimisesta jäsenestä ja jokaisen

osallistuvan jäsenvaltion kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen edustajasta. Kriisinratkaisuneuvostoa edustaa sen puheenjohtaja, joka vastaa kriisinratkaisuneuvoston päivittäisestä johtamisesta. Kriisinratkaisuneuvoston päätöksiä valmistelee ja niitä toimeenpantee sihteeristö. Puheenjohtajan ja pysyvien jäsenten nimittämiseksi komissio toimittaa neuvostolle listan ehdokkaista kuultuaan kriisinratkaisuneuvoston täysistuntoa. Neuvosto nimittää pääjohtajan ja jäsenet kuultuaan Euroopan parlamenttia.

Asetuksen 47 artiklassa velvoitetaan kriisinratkaisuneuvosto ja kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset hoitamaan tehtäviään riippumattomasti ja yleisen edun mukaisesti. Kriisinratkaisuneuvoston jäsenten tulee toimia itsenäisesti ja riippumattomasti unionin edun mukaisesti, eivätkä he saa ottaa ohjeita miltään ulkopuoliselta taholta. Asetuksen 45 artiklassa säädetään kriisinratkaisuneuvoston velvollisuudesta raportoida toiminnastaan Euroopan parlamentille, kansallisille parlamenteille, neuvostolle, komissiolle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle. Euroopan parlamentilla on oikeus kuulla puheenjohtajaa. Kriisinratkaisuneuvoston erityistehtävien vuoksi osallistuvien jäsenvaltioiden kansalliset parlamentit voivat 46 artiklan mukaan pyytää kriisinratkaisuneuvostolta kirjallista vastausta sen tehtäviä koskeviin kysymyksiin ja huomautuksiin. Kriisinratkaisuneuvoston puheenjohtaja on myös velvollinen saapumaan kansallisten parlamenttien kuultavaksi.

Kriisinratkaisuneuvosto toimii kahdessa eri päätöksentekokokoonpanossa, täysistunnossa ja johdon istunnossa. Täysistuntoon osallistuvat kaikki kriisinratkaisuneuvoston jäsenet, eli puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, ja kukin jäsenvaltion nimittämä kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen edustaja. Komissio ja EKP nimittävät molemmat pysyvän tarkkailijajäsenen, jolla on oikeus olla paikalla täysistunnoissa ja johdon istunnoissa. Laajan kokoonpanon tehtävät luetaan 50 artiklassa. Laaja kokoonpano muun muassa päättää kriisinratkaisusta, kun toimenpiteet edellyttävät tietyt raja-arvot ylittävää yhteisen kriisinratkaisurahaston käyttämistä, kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyjen välisestä vapaaehtoisesta lainaamisesta ja rahaston varojen sijoittamisesta.

EU:n kriisinratkaisuasituksen 52 artiklan mukaisesti kriisinratkaisuneuvosto tekee päätöksensä laajassa kokoonpanossa yksinkertaisella enemmistöllä. Jokaisella jäsenellä on yksi ääni, joista pääjohtajalla on ratkaiseva ääni. Päätökset, jotka koskevat 50 artiklan 1 kohdan d alakohdan raja-arvot ylittävää rahaston käyttämistä tai vapaaehtoista lainaamista rahoitusjärjestelyjen välillä, tehdään kuitenkin jäsenen kahden kolmasosan enemmistöllä, joka edustaa myös vähintään 50 prosenttia rahastoon tehdyistä suorituksista.

Johdon istuntoon osallistuvat puheenjohtaja ja neljä pysyvää jäsentä. Kun kyse on kriisinratkaisusta tehtävästä päätöksenteosta, kokoonpanoon osallistuvat myös niiden jäsenvaltioiden kriisinratkaisuviranomaiset, joiden kotivaltioissa sijaitseva yhteisö kulloinkin on kriisinratkaisun kohteena. Johdon istunto tekee pääosin kaikki kriisinratkaisua koskevat päätökset ja valmistelee täysistunnon ratkaisuvaltaan kuuluvat päätökset. Johdon istunnossa päätökset pyritään tekemään yhteispäätöksenä, mutta jos tällaista päätöstä ei saada määräajassa tehtyä, kriisinratkaisuneuvoston pysyvät jäsenet tekevät päätöksen yksinkertaisella enemmistöllä.

Talousarvio

Kriisinratkaisuneuvosto vastaa 57 artiklan mukaan tarvitsemansa rahoituksen ja henkilöstön osoittamisesta sille. Sen tuloista ja menoista laaditaan vuosittainen arvio, jonka perusteella tulot ja menot otetaan kriisinratkaisuneuvoston unionin budjetista erilliseen talousarvioon. Kriisinratkaisuneuvoston täysistunto hyväksyy 61 artiklan mukaan talousarvion puheenjohtajan ennakkoarvion perusteella. Talousarvio koostuu 58 artiklan mukaan kahdesta osasta; hallinnollisesta talousarviosta ja yhteisen kriisinratkaisurahaston talousarviosta.

Hallinnollisen talousarvion on 59 artiklan mukaan katettava kaikki kriisinratkaisuneuvoston hallinnolliset menot. Menot katetaan 65 artiklan mukaisesti kaikkien kriisinratkaisumekanismin soveltamisalaan kuuluvien yhteisöjen maksamilla vuotuisilla vakaussuilla, joiden jakautumisesta maksuvelvoitteiden kesken säädetään komission delegoiduis-

sa säädöksissä. Asetuksen säännös ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen periä maksuja kansallisten viranomaisten niiden kustannusten kattamiseksi, jotka aiheutuvat kansallisen viranomaisen asetuksen mukaisesti hoitamista tehtävistä. Kriisinratkaisurahaston talousarvio koostuu kahdesta osasta. Talousarvion I-osaan sisältyvät kriisinratkaisuneuvoston toimintakustannukset, jotka katetaan 65 artiklan mukaisilla hallintomaksuilla. Talousarvion II-osaan sisältyvät yhteisen kriisinratkaisurahaston kustannukset, jotka aiheutuvat varsinaisista kriisinratkaisutoimenpiteistä ja katetaan 70 artiklan mukaisilla vakaussuilla sekä rahaston varojen sijoittamisesta saadulla tuotolla ja rahaston lainaamalla varoilla. Talousarvion laatimisen menettelystä määrätään tarkemmin kriisinratkaisuneuvoston 64 artiklan mukaan hyväksyttävissä varainhoitosäännöissä.

EU:n kriisinratkaisuasituksen 62 artiklan mukaan kriisinratkaisuneuvostolla on sisäinen tarkastus, joka tarkastaa toimintaa ja neuvoo riskienhallinnassa. Asetuksen 63 artiklassa säädetään tilinpäätöksen esittämisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä. Asetuksen 66 artiklassa säädetään petostentorjuntatoimenpiteistä, esimerkiksi velvoittamalla kriisinratkaisuneuvosto liittymään 25 päivänä toukokuuta 1999 tehtyyn toimielinten väliseen sopimukseen Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) sisäisistä tutkimuksista.

Yhteinen kriisinratkaisurahasto

EU:n kriisinratkaisuasituksella perustetaan yhteinen pankkialan kriisinratkaisurahasto. Määräyksiä varojen siirtämisestä yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja sen toiminnasta sisältyy myös sopimukseen yhteisestä kriisinratkaisurahastosta.

Rahaston omistaa EU:n kriisinratkaisuasituksen 67 artiklan mukaan kriisinratkaisuneuvosto, joka myös hallinnoi sen varoja ja käyttää niitä kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseen kriisinratkaisutavoitteiden ja kriisinratkaisua koskevien periaatteiden mukaisesti. EU:n varoja ei miltään osin voida käyttää rahaston vastuiden kattamiseen. Rahaston varojen käytöstä säädetään EU:n krii-

sinratkaisuasituksen 76 artiklassa ja talletus-suojarahaston käytöstä EU:n kriisinratkaisuasituksen 79 artiklassa kriisinratkaisudirektiiviä vastaavasti.

Rahaston etukäteisrahoituksen tavoite-tasoksi on EU:n kriisinratkaisuasituksen 57 artiklassa asetettu yksi prosentti osallistuvissa jäsenvaltioissa toimiluvan saaneiden luotolaitosten kaikista direktiivin 94/19/EY mukaisesti suojattujen talletusten määrästä. Varat on kerättävä pääsääntöisesti kahdeksassa vuodessa ja niihin voi kuulua 70 artiklan mukaisesti vakuudellisia maksusitoumuksia. Vakaumaksut peritään vähintään vuosittain ja ne jakautuvat osallistuvien jäsenvaltioiden alueella toimiluvan saaneiden laitosten kesken niiden muiden velkojen kuin suojattuihin talletuksiin ja vakavaraisuuspääomaan luet-tavien erien mukaisessa suhteessa. Vakaumaksut määräytyvät komission kriisinratkaisudirektiivin nojalla hyväksymissä dele-goiduissa asetuksissa säädettävien perusteiden mukaan. Näiden perusteiden soveltami-sesta yhteisen kriisinratkaisumekanismen puitteissa säädetään neuvoston toimeenpano-asetuksella.

Jos etukäteen kerätyt vakaumaksut eivät riitä kriisinratkaisun kustannusten kattami-seen, EU:n kriisinratkaisuasituksen 71 artiklan mukaan voidaan lisäksi periä jälkikäteisiä ylimääräisiä vakaumaksuja. Jälkikäteissuo-ritukset jakautuvat yhteisöjen kesken samoin perusteiden kuin etukäteissuoritukset eikä niiden määrää ole rajoitettu. Komissio voi antaa rahoituksesta delegoituja säädöksiä, esimer-kiksi rahoitusosuuksien ajallisesta jaksotta-misesta, etukäteissuoritusten laskentamene-telmästä ja laitoksen vapauttamisesta jälkikä-teissuorituksen maksamisesta.

Yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen 3 artiklan mukaan sopimuspuo-let sitoutuvat siirtämään rahastoon EU:n krii-sinratkaisuasituksen 70 ja 71 artiklan mukai-sesti kerätyt vakaumaksut viimeistään ky-seisen vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Ennen sopimuksen soveltamispäivää kerätyt kriisinratkaisudirektiivin nojalla kerätyt mak-sut siirretään 31 päivään tammikuuta 2016 mennessä tai kuukauden kuluttua sopimuk-sen voimaantulopäivästä. Siirrettävistä mää-ristä vähennetään sopimuspuolen alueella to-

teutettujen kriisinratkaisutoimien kohdalla maksetut määrät.

Kahdeksan vuoden siirtymäaikana kansal-lisella tasolla kerätyt vakaumaksut kohdiste-taan kutakin sopimuspuolta vastaaviin kan-sallisiin rahasto-osuuksiin. Sopimuksen 4 ar-tiklan mukaan osuuksien suuruus määräytyy EU:n kriisinratkaisuasituksen 69 ja 70 artik-lan nojalla laitoksilta kerättävien vakaumak-sujen perusteella. Rahaston varojen sijoitta-misesta saatava tuotto kertyy kansallisiin ra-hasto-osuuksiin niiden varojen suhteessa. Kansalliset rahasto-osuudet lakkaavat siirty-määjän päättyessä ja sulautuvat osaksi yh-teistä rahastoa.

EU:n kriisinratkaisuasituksen 72 artiklan mukaan kriisinratkaisuneuvosto voi pyytää lainaa kriisinratkaisurahastoa varten kriisin-ratkaisun rahoitusjärjestelyille osallistumattomien jäsenvaltioiden rahoitusjärjestelyiltä, kun etukäteisrahoitus ei ole riittävää, jälkikä-teisrahoitus ei ole välittömästi käytettävissä eivätkä vaihtoehtoiset rahoitusjärjestelyt ole välittömästi käytettävissä kohtuullisin eh-doin. Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto voi 73 artiklan perusteella sopia lainoista tai muista tukimuodoista rahoituslaitosten tai muiden kolmansien osapuolten kanssa, jos etu- ja jälkikäteisrahoitus ei ole välittömästi käytet-tävissä tai ei ole riittävää. Asetuksen 74 artik-lassa todetaan erikseen, että kriisinratkaisu-neuvoston tulee pyrkiä sopimaan rahoitusjär-jestelystä, mukaan lukien mahdollisesti julki-sesta rahoitusjärjestelystä, lisärahoituksen saatavuuden varmistamiseksi.

Kriisinratkaisuneuvosto hallinnoi kriisin-ratkaisurahastoa EU:n kriisinratkaisuasituk-sen 75 artiklan mukaisesti. Sen varat on sijoit-tava hajautetusti osallistuvien jäsenvaltioi-den tai hallitustenvälisten järjestöjen obligaa-tioihin tai erittäin likvideihin omaisuuseriin, joiden luottokelpoisuus on erittäin hyvä, ja sijoitusten tuoton on tultava kriisinratkaisu-rahaston hyväksi. Konsernin kriisinratkaisusa, johon liittyy yhteisöjä sekä yhteiseen krii-sinratkaisumekanismiin osallistuvista ja osal-listumattomista jäsenvaltioista, kriisinratkai-surahasto osallistuu kriisinratkaisudirektiivin 107 artiklan mukaisesti (78 artikla).

Toteutettaessa yksittäinen kriisinratkaisu-toimenpide, kriisinratkaisuneuvoston on käy-tettävä rahaston varoja sopimuksen 5 artik-

lassa määritellyssä kustannusten kattamisjärjestyksessä. Kustannukset tulee ensisijaisesti kattaa sen sopijapuolen kansallisesta rahasto-osuudesta, johon kriisinratkaisutoimen kohteena oleva laitos tai ryhmä on sijoittunut. Jos kyseessä on useaan eri jäsenvaltioihin sijoittunut ryhmä, jaetaan kustannukset ensisijaisesti näiden osuuksien välillä samassa suhteessa, kun ryhmän osallistujat ovat suorittaneet vakauserämaksuja kansallisiin rahasto-osuuksiinsa. Jos tämän kustannusten jakoperusteen soveltaminen johtaisi suureen epäsuhtaan rahasto-osuuksien välisen kustannusten jakamisen ja kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen riskiprofiilien välillä, sopimuspuoli voi pyytää kriisinratkaisuneuvostoa harkitsemaan kriisinratkaisudirektiivin mukaista jakoperustetta.

Siirtymäajan ensimmäisenä vuonna kansallinen rahasto-osuus on ensisijaisessa vastuussa kriisinratkaisun kustannuksista koko rahastoidulla määrällään. Toisena vuonna vastuu alenee 60 prosenttiin rahastoidusta määrästä ja kolmantena vuonna 40 prosenttiin mainituissa rahasto-osuuksissa käytettävissä olevista varoista. Tämän jälkeen rahasto-osuuksien varat vähenevät vuosittain niin monta prosenttiyksikköä kuin 40 on jaettuna kuudella, kunnes kansalliset rahasto-osuudet katoavat kahdeksan vuoden siirtymäajan päättyessä ja yhteinen rahasto vastaa kustannuksista täysin yhteisvastuullisesti.

Jolleivät kyseisten jäsenvaltioiden rahasto-osuudet riitä kattamaan rahaston tavoitetta, varoja käytetään myös rahaston yhteisestä osuudesta yllä mainitun mallin mukaisesti niin, että muiden kansallisten rahasto-osuuksien enimmäisvastuuosuudet kasvavat vastaavasti vuosittain. Jolleivät yhteisen osuuden varat riitä, käytetään jäljellä olevat kansalliset rahasto-osuudet. Jolleivät jäljellä olevat kansalliset rahasto-osuudet riitä, rahastoon tulee siirtää ylimääräisiä jälkikäteen perittäviä vakauserämaksuja, jotka kerätään EU:n kriisinratkaisuasetuksen 71 artiklan mukaisesti. Jos nämä vakauserämaksut eivät ole välittömästi saatavilla, yhteinen kriisinratkaisuneuvosto voi hankkia rahastolle lainaa tai muunlaista tukea tai tehdä sopimuspuolen aloitteesta väliaikaisia siirtoja kansallisten rahasto-osuuksien välillä sopimuksen 7 artik-

lan mukaisesti. Sopimuspuolilla on oikeus vastustaa rahasto-osuudesta lainaamista.

Ne valtiot, joiden osuuksia on käytetty yksittäisen kriisinratkaisutoimen rahoittamiseen varmistavat, että niiden pankkisektorit täydentävät kansallisen rahasto-osuuden kohtuullisen ajan kuluessa täydentävillä ennakollisilla vakauserämaksuilla. Sopimuksen 6 artiklan mukaan kriisinratkaisutoimen jälkeen rahasto-osuuksien varat täydennetään jälkikäteen EU:n kriisinratkaisuasetuksen 69 artiklan 2—4 kohdassa määriteltyjen määräaikaisten puitteissa kerätyillä vakauserämaksuilla EU:n kriisinratkaisuasetuksen 69 artiklan 1 kohdassa määritellylle tavoitetasolle. Siirtymäaikana se valtio, jonka alueelle kriisinratkaisutoimen kohteena oleva laitos tai ryhmä on sijoittunut, siirtää vakauserämaksuja kansalliseen rahasto-osuuteensa. Kaikki rahastoon osallistuvat valtiot siirtävät maksuja rahaston yhteiseen osuuteen.

Sopimuksessa on määräykset koskien euroalueen ulkopuolisten maiden mahdollista myöhempää rahastoon liittymistä tai mahdollisuutta erota rahastosta (8 artikla) sekä velvollisuutta noudattaa EU:n kriisinratkaisuasetuksessa määriteltyjä kriisinratkaisua koskevia yleisiä periaatteita ja tavoitteita (9 artikla). Jos kriisinratkaisua koskevia sääntöjä muutetaan heikentävästi tai ne kumotaan, sopimuspuolilla on oikeus turvautua Wienin valtiosopimus-oikeutta koskevan yleissopimuksen mukaisiin toimiin. Muilla sopimuspuolilla on oikeus saattaa nämä toimet jälkikäteen EU-tuomioistuimen ratkaistavaksi sopimuksen tulkintaristiriitoina ja halutessaan hakea perussopimuksen mukaisia välioimia käsittelyn ajaksi.

Sopimuspuolet varmistavat sopimuksen 10 artiklan mukaan vakauserämaksujen siirtämistä koskevan velvoitteen toteutumisen. Kriisinratkaisuneuvosto voi arvioida omasta tai toisen sopimuspuolen aloitteesta, ovatko sopimuspuolet toteuttaneet velvoitteensa asianmukaisesti ja asettaa tarvittaessa määräajan velvoitteen toteuttamiselle. Ellei sopimuspuoli ryhdy edellytettyihin toimiin, kyseinen sopijapuoli ei voi hyötyä muiden sopijapuolten rahasto-osuuksista kriisinratkaisutoimen rahoittamiseen. Päätöksentekoon osallistuisivat vain kriisinratkaisuneuvoston pysyvät jäsenet.

EU-tuomioistuin on toimivaltainen ratkaistaan sopimuksen tulkintaa koskevat erimielisyydet ja sen ratkaisut olisivat sitovia (14 artikla). Sopimukseen sisältyy myös säännöt sopimuksen ulkopuolisesta vastuusta aiheutuvista seuraamuksista (15 artikla). Kyseinen artikla koskee tilannetta, jossa kriisinratkaisumekanismiin puiteissa tehty kriisinratkaisutoimi saa aikaan EU:lle korvausvelvoitteen EU-tuomioistuimen päätöksen nojalla. Tällöin sopimuspuolet sitoutuvat korvaamaan pankkiunionin ulkopuolisille maille määrän, joka vastaa niiden osuutta tästä korvausvelvollisuudesta.

EU:n kriisinratkaisuasetuksen ja yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan valtiosopimuksen loppusäännökset ja voimaantulo

EU:n kriisinratkaisuasetuksen artikloissa 80—92 on yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevia muita säännöksiä kriisinratkaisuneuvoston ja sen henkilöstön erioikeuksista ja vapauksista, kriisinratkaisuneuvostossa käytettävistä kielistä, kriisineuvoston henkilöstöstä, kriisinratkaisuneuvoston vastuusta, salassapitovelvollisuudesta ja tietojenvaihdosta, avoimuudesta sekä tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä.

EU:n kriisinratkaisuasetuksen artikloissa 93—99 on säännökset täytäntöönpanovaltuuksista sekä asetuksen loppusäännökset. Asetuksen 94 artiklan mukaan komission on julkaistava kertomus asetuksen soveltamisesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018 ja sen jälkeen joka kolmas vuosi. Asetuksen ensisijaisuuden varmistamiseksi kriisinratkaisudirektiiviin nähden 96 artiklassa säädetään, että kriisinratkaisurahastoa pidetään kriisinratkaisudirektiivin mukaisena osallistuvien jäsenvaltioiden kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyinä.

Valtiosopimuksen 16 artiklan mukaan kriisinratkaisuneuvosto arvioi ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kahden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta ja 18 kuukauden välein tämän jälkeen raportin sopimuksen soveltamisesta, rahaston käytöstä ja sen vaikutuksista vakauteen ja sisämarkkinoiden toimivuuteen. Sopimuspuolet sitoutuvat tarkastelemaan kymmenen vuoden sisällä mahdollisuutta sisällyttää sopimus

EU:n oikeusjärjestykseen perussopimusten mukaisten menettelyjen mukaisesti (16 artikla).

EU:n kriisinratkaisuasetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovelletaan vaiheittain. Kriisinratkaisuneuvoston oikeudellista asemaa ja toiminnan järjestämistä koskevia säännöksiä sovelletaan siitä hetkestä lähtien, kun edellytykset siirtää kansallisesti kerätyt vakaussuoritteet yhteiseen kriisinratkaisurahastoon täyttyvät, eli valtiosopimus tulee voimaan. Kriisinratkaisusuunnitelmia koskevaa kriisinratkaisuneuvoston ja kansallisten viranomaisten yhteistyötä ja tiedonvaihtoa koskevia säännöksiä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2015. Muilta osin asetusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016 alkaen, jolloin kriisinratkaisuneuvosto saa asetuksen mukaiset täydet toimivaltuudet.

Sopimus tulee voimaan, kun vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013, jäljempänä *YVM-asetus*, ja EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltamisalan piiriin kuuluvista maista on talletanut ratifiointikirjansa 90 prosenttia rahasto-osuuksia vastaavat sopimuspuolet ja sitä sovelletaan olettaen, että EU:n kriisinratkaisuasetus on voimassa. Sopimusta sovelletaan YVM-asetuksen ja EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltamisalan piiriin kuuluviin maihin 1 päivästä tammikuuta 2016 lähtien niissä sopimuspuolissa, jotka ovat ratifioineet sen vuoden 2015 loppuun mennessä (11 ja 12 artikla). Tämä hallituksen esitys sisältää esityksen laiksi yhteisestä kriisinratkaisurahastosta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

2.2.5 Talletussuojadirektiivi

Talletussuojadirektiivi talletusten vakuusjärjestelmistä on uudelleen laadittu toisinto, jolla korvataan direktiivi 94/19/EY ja sen muutospäätös 2009/14/EY.

Soveltamisala, määritelmät ja valvonta

Direktiiviä sovelletaan 1 artiklan mukaan kaikkiin lakisääteisiin ja sopimusperusteisiin talletusten vakuusjärjestelmiin sekä luottolaitosdirektiivin 80 artiklan 8 kohdassa tarkoitettuihin laitosten suojajärjestelmiin, jotka luottolaitosdirektiivin mukainen valvontaviranomainen on tunnustanut talletusten vakuusjärjestelmiksi, jäljempänä *vakuusjärjestelmä*.

Direktiivin 2 artiklan 3 kohdan a alakohdassa ja 5 artiklassa yhtenäistetään suojattujen talletusten käsitettä. Talletuksena ei pidetä muun muassa tallettajan saamia, jotka perustuvat haltijalle asetettuun saamistodistukseen eikä saamia, joiden takaisinmaksettava pääoma-arvo on sidottu muuttuvaan perusteeseen, kuten osakeindeksiin. Sitä vastoin se, että talletuksen tuotto on sidottu tällaiseen muuttuvaan perusteeseen, ei sulje talletusta määritelmän ulkopuolelle. Suojattavana talletuksena ei pidetä myöskään julkisyhteisön, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen eikä vakuutuslaitoksen tekemään talletusta.

Direktiivin 4 artiklan mukaan jokaisessa jäsenvaltiossa on oltava vähintään yksi direktiivissä tarkoitettu vakuusjärjestelmä, johon talletuspankin on kuuluttava. Mainitun artiklan mukaan direktiivin noudattamisen valvontaa varten on määrättävä 3 artiklassa tarkoitettu kansallinen valvontaviranomainen, jonka on muun muassa testattava talletusten vakuusjärjestelmää kuormituskokeilla.

Korvattavan määrän määrittäminen

Talletussuojan taso säilyy 6 artiklan mukaan nykyisellään 100 000 eurossa, eikä tasosta saa poiketa kansallisesti. Lisäksi on varmistettava 100 000 euron ylittävä suoja talletuksille, jotka perustuvat yksityisiin asuinkiinteistöihin tehtyihin kiinteistökauppoihin tai muihin tallettajan erityisiin elämäntilanteisiin taikka lakiin perustuviin vakuutusasuoihin tai rikoksesta aiheutuneiden vahinkojen tai väärän tuomion perusteella suoritettuihin korvauksiin vähintään kolmeksi ja enintään 12 kuukaudeksi. Lisäksi mainitussa artiklassa säädetään korvauksen maksamisvaluuttaa koskevista vaihtoehdoista.

Direktiiviin 7 artiklassa täsmennetään korvojen korvaamisperiaatteita ja säädetään tallettajan velkojen kuittamisesta talletussäämistä vastaan.

Korvauksen maksaminen

Talletusten korvaamisen maksuaika lyhennetään 8 artiklassa nykyisestä 20 työpäivästä eräin poikkeuksin seitsemään työpäivään. Seitsemän päivän korvausaikaan olisi siirryttävä asteittain vuoden 2023 loppuun mennessä. Korvauksen maksamiseen ei tarvita tallettajan pyyntöä. Tallettajilla on lisäksi pyydettyä viiden työpäivän kuluessa mahdollisuus saada käyttöönsä asianmukainen määrä suojattuja talletuksiaan elinkustannustensa kattamiseksi.

Talletusten vakuusjärjestelmien rahoitus ja niiden välinen lainaaminen

Direktiivin 10 ja 11 artiklassa säädetään nykyisestä direktiivistä poiketen 9 artiklassa tarkoitetun talletusten vakuusjärjestelmien rahoituksesta. Vakuusjärjestelmällä on oltava oikeasuhtaiset varat sitoumuksiinsa nähden. Ensisijaisesti varat ovat kerättävä vuosittaisilla jäsenpankeilta perittävillä kannatusmaksuilla. Rahoituksen tavoitetaso on 0,8 prosenttia korvattavista talletuksista 3 päivään heinäkuuta 2024 mennessä. Jos talletussuojarahaston varat laskevat alle kahteen kolmasosaan tästä tavoitetasosta sen jälkeen, kun tavoitetaso on saavutettu ensimmäisen kerran, maksuja on tarkistettava siten, että tavoitetaso saavutetaan kuudessa vuodessa. Jos etukäteen kerätyt varat eivät riitä talletusten korvaamiseen, jäsenpankeilta on kerättävä ylimääräisiä kannatusmaksuja, joiden suuruus on vuosittain enintään 0,5 prosenttia korvattavista talletuksista. Vakuusjärjestelyjen jäsenpankkien kannatusmaksut lasketaan 13 artiklan mukaan jäsenluottolaitoksen toiminnan riskin perusteella.

Jos kannatusmaksuin kerätyt varat eivät riitä talletusten korvaamiseen, voidaan turvautua kansallisten vakuusjärjestelmien yhteisvastuuseen. Direktiivissä säädetään varojen tarpeessa olevalle vakuusjärjestelmälle oikeus lainata toisilta vakuusjärjestelmiltä enin-

tään 0,5 prosenttia lainaa ottavan järjestelmän suojakelpoisista talletuksista lainaavien jäsenvaltioiden talletuskantojen mukaisessa suhteessa. Viimesijaisena keinona vaaditaan, että jäsenvaltioilla on käytössään myös vaihtoehtoiset rahoitusjärjestelyt, joilla voidaan hankkia lyhyen aikavälin rahoitusta.

Rajat ylittävä yhteistyö

Direktiivin 14 artiklan mukaan toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan sivuliikkeen tallettajien suoja kuuluu edelleen kotivaltion vakuusjärjestelmän vastuulle. Isäntävaltion vakuusjärjestelmä velvoitetaan kuitenkin suorittamaan tallettajille maksettava talletusten korvaus kotivaltion puolesta. Jotta käytännön yhteistyö helpottuisi, vakuusjärjestelmät velvoitetaan laatimaan keskinäisiä yhteistyösopimuksia. EBA:lle annetaan oikeus tarvittaessa sovitella sopimuksiin liittyvät erimielisyydet.

Tallettajille annettavat tiedot

Talletusten suojasta ja vakuusjärjestelmän toiminnasta velvoitetaan 16 artiklassa tiedottamaan nykyistä paremmin, muun muassa käyttämällä valmista tiedotetta, jonka vastaanottamisesta uuden tallettajan on ilmoitettava.

2.3 Nykytilan arviointi

Kriisinratkaisu

Suomen kriisinratkaisua koskeva nykyinen lainsäädäntö perustuu julkisten varojen käytölle eikä siten vastaa uuden kriisinratkaisudirektiiviin perusteita eikä muutenkaan sen sisältöä. Tämän vuoksi on tarpeen säätää uusi kattava kriisinratkaisulainsäädäntö, joka täyttää kriisinratkaisudirektiivin vaatimukset. Koska direktiivi sisältää EU:n kriisinratkaisuasetausta yksityiskohtaisempia säännöksiä, jotka tulevat sovellettaviksi myös EU:n yhteisessä kriisinratkaisumekanismissa, ja koska direktiivin soveltamisala on EU:n kriisinratkaisuasetauksen soveltamisalaa laajempi, direktiivi on tarpeen saattaa kokonaisuudessaan täytäntöön mainitusta asetuksesta huolimatta.

Direktiivin kansallisessa täytäntöönpanossa on lisäksi tarpeen ottaa huomioon kriisinratkaisudirektiivin minimiharmonisointiluonne, joka mahdollistaa kansallisen lisäsääntelyn. Tällaiselle lisäsääntelylle ei kuitenkaan ole perusteita ottaen huomioon direktiivin kattavuus ja se, että kansallinen lisäsääntely olisi ongelmallista suoraan velvoittavan EU:n kriisinratkaisuasetauksen soveltamisalalla.

Kansallisen kriisinratkaisun hallinnollinen järjestäminen on kriisinratkaisudirektiivissä jätetty kansalliseen harkintaan. Vaikka kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen merkitystä heikentää Euroopan yhteisen kriisinratkaisumekanismiin perustaminen EU:n kriisinratkaisuasetauksella, direktiiviin säännökset on myös tältä osin pantava kansallisesti täytäntöön. Arvioitaessa kansallisen kriisinratkaisun hallinnollista järjestämistä on tarpeen varmistaa erityisesti kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen toiminnan riippumattomuus, nopeus ja tehokkuus sekä yhteistyö muiden rahoitusmarkkinaviranomaisten kanssa. Lisäksi on otettava huomioon, että uuden lainsäädännön tavoitteista huolimatta kriisinratkaisua koskevilla päätöksillä saattaa olla sellaisia vaikutuksia valtionalouteen, että kriisinratkaisuviranomaisen hallinnollinen ohjaus on perusteltua säilyttää valtioneuvoston parlamentaarisen vastuun piirissä.

Kriisinratkaisudirektiivi mahdollistaa sijoittajavastuuta koskevien säännösten kansallisen täytäntöönpanon direktiivin siirtymäsäännöksissä määriteltä ajankohtaa aikaisemmin. Ottaen huomioon sijoittajavastuun keskeinen merkitys lain tavoitteiden kannalta, on perusteltua harkita sijoittajavastuuta koskevien säännösten voimaansaattamista direktiivin vähimmäisvaatimuksista poiketen heti lain voimaantulosta lähtien.

Varhainen puuttuminen ja ryhmätuki

Pankkivalvonnan kansainvälisessä kehittämisessä on viime aikoina korostunut muun ohessa tarve puuttua entistä voimakkaammin ja entistä varhaisemmassa vaiheessa sellaisiin luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten taloudellisiin vaikeuksiin, jotka myöhemmin saattavat johtaa kriisiin. Kriisinratkaisudirektiivissä ehdotetaan tämän vuoksi luottolaitoksille ja sijoituspalveluyrityksille velvollisuut-

ta laatia erillinen elvytysuunnitelma sellaisen tilanteiden varalta, joissa niiden taloudellinen asema on edellä tarkoitettulla tavalla heikennyt tai tulee heikentymään. Lisäksi direktiivi edellyttää eräitä lisävaltuuksia valvontaviranomaisille tällaisissa tilanteissa. Koska nykyiseen luottolaitoslakiin ja sijoituspalvelulakiin ei sisälly elvytysuunnitelmaa koskevia vaatimuksia eivätkä Finanssivalvonnasta annetun lain säännökset Finanssivalvonnan valvontavaltuuksista kata kaikilta osin uuden direktiivin vaatimuksia, sääntelyä on tarpeen muuttaa myös näiltä osin vastaamaan direktiivin vaatimuksia. Samalla on kuitenkin tarpeen huolehtia siitä, että Finanssivalvonnan valvontavaltuudet täyttävät yleiset lainsäädännön ja viranomaistoiminnan ennustettavuuden vaatimukset.

Direktiivissä säädetään lisäksi rahoitusalan konsernien oikeudesta laatia direktiivissä tarkemmin säädettävät edellytykset täyttäviä konsernin sisäisiä rahoitustukisopimuksia, jotka mahdollistavat konsernin rajat ylittävän sisäisen rahoitustuen siinäkin tapauksessa, että tällaisen konsernin sisäisen rahoitustuen antamista toisessa valtiossa olevalle konserniyritykselle on kansallisessa laissa rajoitettu. Vaikka tällaisia rajoituksia ei sisälly Suomen voimassa olevaan lakiin, lakiin saattaa olla tarpeen sisällyttää direktiiviä vastaavat säännökset siitä, että konsernilla on oikeus tehdä direktiivin mukaisia sisäisiä rahoitustukisopimuksia siitä riippumatta, onko konserniyritysten oikeutta tehdä tällaisia sopimuksia muualla laissa rajoitettu.

Talletussuoja

Nykyiset talletussuojaa koskevat säännökset eivät kaikilta osin vastaa uuden talletussuojadirektiivin vaatimuksia. Talletussuojaa koskevat säännökset on siten tarpeen tarkistaa direktiivin mukaisiksi erityisesti korvauskelpoisten talletusten määritelmän, korvausten maksulle asetetun enimmäisajan sekä talletussuojarahaston tavoitetason ja sen saavuttamiseksi kerättävien maksujen määrittelyn osalta.

Lisäksi talletussuojarahaston oikeudellista asemaa on tarpeen arvioida uudelleen. Lakisääteisen talletussuojan ylläpitoa voidaan pitää merkittävänä julkisena tehtävänä. Nykyi-

sen talletussuojarahaston hoidosta ja tarvittaessa korvausten maksatuksesta tallettajille vastaa kuitenkin toimiala itse, vaikka valtiovarainministeriö vahvistaakin rahaston säännöt. Talletussuojarahaston oikeushenkilöllisyyttä ja oikeudellista luonnetta ei laissa ole selvästi määritelty. Käytännössä talletussuojajärjestelmä toimii hallinnollisesti Finanssialan Keskusliiton yhteydessä.

Edellä mainituista syistä on tarpeen harkita talletussuojan ylläpidon siirtämistä julkisen viranomaisen vastuulle, jolloin talletussuojarahasto olisi perusteltua säätää valtion talousarvion ulkopuoliseksi rahastoksi, koska direktiivissä säädetään tyhjentävästi sekä rahaston varojen kartuttamisesta toimialalta perittävillä maksuilla että rahaston varojen käytöstä korvausten maksamiseen tallettajille tai eräissä tapauksissa pankkien kriisinratkaisuuun. Talletussuojarahaston hoitoon ei siten sisälly miltään osin eduskunnan budjettivaltaan kuuluvaa harkintaa. Talletussuojarahaston säätämistä taseen ulkopuoliseksi rahastoksi arvioidaan tarkemmin jäljempänä yleisperustelujen 3.2 ja 3.3 jaksossa sekä säätämisyjärjestystä koskevassa yksityiskohtaisten perustelujen 3 jaksossa.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Esityksellä saatetaan kansallisesti voimaan kriisinratkaisudirektiivi, talletussuojadirektiivin muutos sekä EU:n kriisinratkaisuasetus. Lisäksi esitetään yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan valtiosopimuksen hyväksymistä sekä säännöksiä yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan valtiosopimuksen voimaansaattamiseksi.

Kriisinratkaisudirektiivin täytäntöönpano

Kriisinratkaisudirektiivin tavoitteiden mukaisesti esityksen keskeisimpänä tavoitteena on katkaista nykyinen julkisen talouden ja pankkisektorin ongelmien välinen yhteys säätämällä vastuu finanssikriisin kustannusten kattamisesta toimialalle itselleen. Tämän tavoitteen mukaisesti esityksellä pyritään säätämään tehokkaasta omistajan- ja sijoitta-

javastuusta ja siten minimoimaan julkisten varojen käyttö tulevien pankkikriisien ratkaisuun.

Toisena päätavoitteena on niin ikään kriisinratkaisudirektiivin tavoitteiden mukaisesti varmistaa, että kriisinratkaisuviranomaisella on riittävä toimivalta nopeasti ja tehokkaasti järjestää uudelleen taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen, rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta merkittävän luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen toiminta. Ehdotetuilla säännöksillä pyritään tältä osin erityisesti varmistamaan tällaisten luottolaitosten ydin toimintojen jatkuvuus ja siten luottamuksen säilyminen rahoitusjärjestelmän häiriöttömään toimintaan.

Esityksen yhtenä tavoitteena on niin ikään kriisinratkaisudirektiivin tavoitteiden mukaisesti edistää Finanssivalvonnan käytettävissä olevia niin kutsuttuja varhaisen puuttumisen valtuuksia. Esityksellä pyritään tältä osin varmistamaan, että Finanssivalvonta voi riittävän aikaisessa vaiheessa ja riittävin toimivaltuuksin puuttua sellaisen luottolaitoksen toimintaan, jonka taloudellinen asema on heikentynyt laissa tarkemmin määriteltävällä tavalla ennen kuin luottolaitos joutuu varsinaiseen kriisiin.

Talletussuojadirektiivin täytäntöönpano

Esityksen tavoitteena on talletussuojadirektiivin tavoitteiden mukaisesti edistää jäsenvaltioiden talletuspankkien kilpailuedellytysten tasapuolisuutta yhtenäistämällä erityisesti korvauskelpoisten talletusten määritelmää ja talletussuojan etukäteisrahoitusta koskevia periaatteita.

Lisäksi esityksen tavoitteena on parantaa tallettajan asemaa lyhentämällä korvausten maksamiselle säädettyä enimmäisaikaa ja säätämällä yksityiskohtaisesti tallettajille annettavista talletussuojaa koskevista tiedoista.

3.2 Toteuttamisvaihtoehdot

3.2.1 Kansallisen rahoitusvakuusviranomaisen perustaminen

Kriisinratkaisudirektiivin 3 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden tulee nimetä

kansalliseksi kriisinratkaisuviranomaiseksi yksi tai poikkeuksellisesti useampi viranomainen. Viranomainen voi olla kansallinen keskuspankki, toimivaltainen ministeriö tai muu viranomainen taikka poikkeuksellisesti myös luottolaitosten vakavaraisuusdirektiivin nojalla nimetty valvontaviranomainen. Jos kriisinratkaisutehtävät osoitetaan myös muita tehtäviä hoitavalle viranomaiselle, jäsenvaltiot veloitetaan huolehtimaan siitä, että kriisinratkaisutehtävät ovat erotettu toiminnallisesti riippumattomiksi viranomaisen muista tehtävistä ja luomaan asianmukaiset järjestelyt eri tehtävien hoitamisesta aiheutuvien eturistiriitojen välttämiseksi, erityisesti silloin, jos kriisinratkaisutehtävät osoitetaan luottolaitosten vakavaraisuusdirektiivin mukaiselle valvontaviranomaiselle.

Direktiivin mukaiset ennakkolliset toimivaltuudet sisältävät tehtäviä, jotka on säädetty voimassa olevassa lainsäädännössä Finanssivalvonnalle. Sen sijaan direktiivin mukaisia varsinaisia kriisinratkaisuvaltuuksia ei ole kansallisessa lainsäädännössä nykyisin asetettu millekään viranomaiselle. Valmistelun yhteydessä on pohdittu vaihtoehtoisina tahoja hoitamaan jälkikäteen puuttumisen toimia, joko yksin tai yhdessä muiden tahojen kanssa, valtiovarainministeriötä, Suomen Pankkia, Finanssivalvontaa ja täysin uutta viranomaista. Valtiovarainministeriön vastuulle kuuluvaa VVR:a lukuun ottamatta edellä mainituilla viranomaisilla ei ole nykyisin kriisinratkaisudirektiivissä tarkoitettuihin tehtäviin tai päätöksentekovaltaan rinnastettavia tehtäviä. VVR:n varoista voidaan merkitä suomalaisten talletuspankkien osakkeita tai osuuksia, antaa takauksia, myöntää lainaa ja antaa muuta rahoitustukea, jos se on tarpeellista laitoksen toiminnan ja rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi.

Valtiovarainministeriössä mahdollisia sijoituspaikkoja arvioitaessa on pohdittu rahoitusmarkkinaosastoa, valtiovarain controller -toimintoa ja ministeriön hallinnonalalla toimivaa Valtiokonttoria. Rahoitusmarkkinaosasto vastaa ministeriössä VVRL:ssä säädettyistä tehtävistä, jotka ovat luonteeltaan jo ongelmiin ajautuneen laitoksen julkiseen haltuunottoon ja julkiseen rahoitustukeen liittyviä. VVR:n tehtävien muuttaminen kriisinratkaisudirektiiviä, EU:n kriisinratkaisuase-

tusta ja valtiosopimusta vastaavaksi ja samalla sen laajentaminen kattamaan myös talletussuojan turvaamisen merkitsisi niin olennaista rahaston tehtävän muutosta, ettei kriisintarkaisukehikkoa olisi tarkoituksenmukaista rakentaa voimassa olevan lainsäädännön rakenteisiin. Perustettavan rahoitusvakaussuorituksen tehtävät ovat sekä kriisien ennaltaehkäisyyn että niiden hallittuun ratkaisuun liittyviä, ilman että niihin liittyy julkiseen haltuunottoon tai julkiseen rahoitustukeen liittyviä valtuuksia. Rahoitusmarkkinaosasto toimii pörssin ja arvopaperikeskuksen sekä keskusvastapuolen toimilupaviranomaisena. Sillä ei kuitenkaan ole jatkuvaan päivitykseen valvontaan liittyviä tehtäviä. Lisäksi osasto on poliittisen ohjauksen alainen.

Valtionvarain controller -toiminto on osa ministeriötä ja sen tehtäviin kuuluu valtiovarainneuvoston yhteinen tulos- ja valtiovarainvalvonta (laki valtion talousarviosta, 24 f §). Toiminto palvelee valtioneuvostoa sekä ministeriöiden johtoa ylimmän johdon neuvonantajana, hallinnon ohjaajana ja toiminnallisesti riippumattomana valvontaviranomaisena valtion talouden ja toiminnan ohjaus- ja raportointijärjestelmien laadun varmistamisessa ja kehittämisessä sekä tilivelvollisuuden varmistamisessa. Rahoitusvakaussuoritusviranomaiselle säädettävät tehtävät eivät kuitenkaan vastaa luonteeltaan valtionvarain controller -toiminnon nykyisiä tehtäviä eikä kriisintarkaisutoimilla ole lähtökohtaisesti liittyviä valtion talousarvioon.

Valtiokonttori toimii valtiovarainministeriön tulosvastuun alla ja sen tehtäviin kuuluu järjestää rahoitus-, sijoitus-, velanhoito- ja lainanhoitopalveluja sekä henkilöstöpalveluja valtion virastoille ja laitoksille, hoitaa valtion keskuskirjanpitoa ja huolehtia valtion vahingonkorvausasioista. Sen nykyisiin tehtäviin ei kuitenkaan kuulu rahoitusmarkkinoiden valvontaan liittyviä viranomaistehtäviä eikä muita kriisintarkaisuun läheisesti liittyviä tehtäviä.

Kriisintarkaisuviranomaisen tehtävien organisointi olisi hallinnollisesti mahdollista myös valtiovarainministeriön osaksi. Tämä kuitenkin saattaisi vaarantaa kuvan viranomaisen riippumattomuudesta erityisesti suhteessa poliittiseen päätöksentekoon eikä sille

ole olemassa olevassa hallintorakenteessa luontevaa sijoituspaikkaa.

Suomen Pankin tehtävänä on toteuttaa osaltaan EKP:n neuvoston määrittelemää rahapolitiikkaa. Suomen Pankin tehtävänä on myös huolehtia osaltaan rahahuollosta ja setelien liikkeeseen laskemisesta, valuuttavarannon hallussapidosta ja hoidosta, maksu- ja muun rahoitusjärjestelmän luotettavuudesta ja tehokkuudesta sekä osallistua sen kehittämiseen, ja huolehtia toimintansa kannalta tarpeellisten tilastojen laatimisesta ja julkaisemisesta. Suomen Pankilla on makrovaikuttavuuden erityisosaamista.

EKP:n tehtävänä on muun muassa sen toimivallan piiriin kuuluvien luottolaitosten vakavaraisuuden valvonta yhdessä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa. Suomessa valvontaviranomainen on Finanssivalvonta. Valvontatoiminto on EKP:ssa eriytetty rahapolitiittisesta päätöksenteosta. EU:n kriisintarkaisuasetuksessa päätöksentekorakenne on suunniteltu siten, ettei EKP tai kansallinen valvontaviranomainen toimi päätöksentekijänä kriisintarkaisussa vaan päätökset tekee erillinen viranomainen, kriisintarkaisu-neuvosto. Kriisintarkaisun eriyttämiseksi myös kansallisella tasolla rahapolitiittisesta päätöksenteosta ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta on perusteltua, ettei rahoitusvakaussuoritusviranomaisen tehtäviä säädettä Suomen Pankille tai Finanssivalvonnalle.

Suomen Pankin yhteydessä toimivan Finanssivalvonnan tehtävänä on muun muassa valvoa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten toimintaa Suomessa. Finanssivalvonta osallistuu valvontayhteistyöhön muiden valvontaviranomaisten ja EKP:n kanssa, ja sillä on laaja tuntemus laitosten taloudellisesta tilasta ja mahdollisista riskitekijöistä. Kriisintarkaisudirektiivin mukaisesti sen tehtäviin kuuluisi ennakkollinen puuttuminen laitosten mahdollisiin ongelmiin. Jos Finanssivalvonnan yhteyteen perustettaisiin erillinen kriisintarkaisutoiminto, sen riippumattomuus Finanssivalvonnan muiden toimintojen tekemistä päätöksistä laitosten operatiivisessa valvonnassa olisi mahdollista asettaa kyseenalaiseksi.

Rahoitusvakaussuoritusviranomaisen tulee olla kriisintarkaisudirektiivin mukaan toiminnallisesti sekä päätöksenteossaan itsenäinen ja

riippumaton. Viranomaisen sijoituspaikkaa arvioitaessa on kiinnitetty huomiota myös hallinnolliseen tehokkuuteen ja olemassa olevan osaamisen hyödyntämiseen. Pelkkä hallinnollinen yhteys johonkin olemassa olevaan organisaatioon ja siitä saatava taloudellinen hyöty suhteessa kyseisen viranomais-toiminnan kokonaiskustannuksiin ei ole niin merkittävä peruste, että sen johdosta viranomaisen olisi organisoitava jonkin olemassa olevan viranomaisten yhteyteen. Valtiovarainministeriössä, Suomen Pankissa ja Finanssivalvonnassa on osaamista, jonka hyödyntäminen on viranomaisen toiminnassa perusteltua. Kun direktiivi kuitenkin lähtee toiminnan riippumattomuudesta ja itsenäisyydestä, osaamisen synergioiden hyödyntäminen yhden organisaation sisällä olisi rajoitettua eikä se verrattuna kahden eri viranomaisen yhteistyöhön olisi tässä tapauksessa niin merkittävää, että tehtävät olisi tällä perusteella syytä organisoida jonkun mainitun viranomaisen yhteyteen. Tämä ei kuitenkaan estä sitä, että rahoitusvakausviranomaisen voisi hyödyntää toisen viranomaisen olemassa olevia hallinnollisia palveluita.

Ehdotuksessa esitetään uuden itsenäisen rahoitusvakausviranomaisen perustamista, jonka tehtävänä on muun muassa kriisinratkaisusuunnitelmien laatiminen, kriisinratkaisutoimenpiteiden valmistelu ja rahoitus sekä toimien rahoituksesta päättäminen. Kriisinratkaisussa tarvittava osaaminen ja erityisesti toimialan tuntemus puoltavat sitä, että rahoitusvakausviranomaisen toimii itsenäisyydestään huolimatta läheisessä yhteistyössä valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan kanssa. Läheinen yhteistyö turvaa osaltaan sitä, että viranomaisen ja tehdyt kriisinratkaisutoimet nauttivat kaikkien keskeisten viranomaisten luottamusta.

Vaihtoehtoisia viranomaisyhteistyön järjestämisen malleja ovat toisen viranomaisen osallistuminen valmisteluun yleisen tai erikseen säädettävän yhteistyövelvoitteen nojalla, tietojenvaihto viranomaisten välillä, erillisen yhteistoiminta-aelimen perustaminen valmistelua varten ja päätöksenteon eriyttäminen valtioneuvostolle ja/tai eduskunnalle. Erityisesti Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle ehdotetaan säädettävän erityinen yhteistyövelvoite rahoitusvakausviranomaisen kanssa.

Yhteistyövelvoitteen mukaan viranomaisten olisi annettava rahoitusvakausviranomaiselle neuvoja ja lausuntoja kriisinratkaisupäätösten valmistelussa ja suunnittelussa sekä tehtyjen toimien soveltamisessa. Lisäksi viranomaisten välinen aukoton ja nopea tietojenvaihto olisi ehdotuksen mukaan turvattava lainsäädännössä.

Erillinen toimielin tarkoittaisi esimerkiksi johtokuntaa tai lautakuntaa, jolle voidaan asettaa päätöksentekovaltuuksia. Johtokunnalla on usein viranomaisessa yleistä ohjaus- ja päätöksentekovaltaa. Esimerkiksi Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkoitettu johtokunta asettaa erityiset tavoitteet Finanssivalvonnan toiminnalle ja päättää sen toimintalinjoista sekä ohjaa ja valvoo näiden tavoitteiden toteutumista ja toimintalinjojen noudattamista.

Toimielimellä voidaan edistää laaja-alaisen osaamisen hyödyntämistä organisaatiossa. Rahoitusvakausviranomaisen toimintaan ei kuulu merkittävästi sellaisia tehtäviä, joiden linjaamiseen olisi tarkoituksenmukaista hyödyntää johtokuntamallia. Viranomaisen yhteyteen ehdotetaan perustettavaksi neuvottelukunta, jonka tehtävänä olisi turvata tietojenvaihto ja yhteistyö eri rahoitusmarkkinoiden viranomaisten välillä. Tämän lisäksi viranomaisten yhteistyön tehokkuudesta huolehdittaisiin muilla järjestelyillä.

Päätöksenteolta kriisitilanteissa vaadittava nopeus ja tehokkuus puoltavat niin sanottua päällikkövirastoa, jossa päätöksenteko on keskitetty viraston päällikölle. Päällikkövirastoratkaisuun on päädytty viimeaikaisissa lainsäädäntöratkaisuissa muun muassa uuden Kilpailu- ja kuluttajaviranomaisen (HE 108/2012 vp) ja Tukesin (HE 132/2010 vp) päätöksentekorakenteessa. Mainittujen viranomaisten toimintaa koskevien lakien perusteluissa todetaan, että johtokuntaperusteinen malli vaarantaa puolueettoman ja riippumattoman viranomaistoiminnan. Lisäksi todetaan, että päätöksentekomalli selkeyttää johtamis- ja ohjausjärjestelmiä.

Rahoitusvakausviranomaisen organisaation henkilöstön määrä olisi mitoitettu markkinoiden niin sanotun normaalitilanteen mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että henkilöstön määrää olisi lisättävä tarpeen mukaisesti kriisitilanteissa esimerkiksi käyttämällä valtiova-

rainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssi-
valvonnan tukea. Hallinnollinen sijainti tulisi
ratkaista tarkoituksenmukaisesti toisen vi-
ranomaisen tai ulkopuolisen palveluntarjo-
ajan tarjoamien erilaisten tukitoimintojen teh-
okkaaksi hyödyntämiseksi.

*Muiden jäsenvaltioiden ratkaisut kriisinrat-
kaisuviranomaisesta*

Kriisinratkaisudirektiivin kansallinen täy-
täntöönpano on lähes kaikissa jäsenvaltioissa
vasta valmisteluvaiheessa, minkä vuoksi lop-
pullisia päätöksiä direktiivin mukaisesta uu-
desta viranomaisrakenteesta ei ole vielä teh-
ty. Saksassa kriisinratkaisutehtäviä hoitaa täl-
lä hetkellä lähinnä rahoitusmarkkinoiden va-
kautusvirasto (*FMSA*), joka on erillinen ja its-
enäinen viranomainen valtiovarainministeriön
hallinnonalalla. Viranomainen vuokraa
toimitilansa ja hankkii muun muassa IT-
järjestelmäpalvelut keskuspankilta. Saksassa,
Itävallassa ja Irlannissa päätöksiä uudesta vi-
ranomaisrakenteesta ei ole vielä tehty.

Tanskassa kriisinratkaisuviranomainen
muodostettaneen nykyisestä *Finansiel Stabi-
litet A/S* yhtiöstä, joka on valtion täysin
omistama yhtiö, joka hallinnoi Tanskan krii-
silaitosten valtionomistusta. Yhtiö muutetta-
neen samalla valtion virastoksi.

Espanjassa kriisinratkaisuviranomaisen
tehtäviä tulee hoitamaan nykyinen valtion
luottolaitosten vakausrahoitus FROB. Viran-
omainen tulee olemaan erillinen ja itsenäinen
viranomainen valtiovarainministeriön hallin-
nonalalla. FROB toimii nykyisin Espanjan
keskuspankin yhteydessä, mutta sillä on oma,
keskuspankista erillinen henkilöstönsä, joka
ei osallistu keskuspankin muiden tehtävien
hoitamiseen. Keskuspankin ja valvontaviran-
omaisen edustajat ovat nykyisin edustettuna
FROB:n johtokunnassa, mutta hallintomalli
tullaan tältä osin arvioimaan uudelleen krii-
sinratkaisudirektiivin täytäntöönpanon yh-
teydessä.

Puolassa kriisinratkaisuviranomainen muo-
dostettaneen nykyisestä luottolaitosten va-
kausrahoituksesta, joka on perustettu 1990-
luvulla hallinnoimaan valtion pankkitukioh-
jelmia sekä talletussuojaa. Viranomainen tul-
lee olemaan erillinen ja itsenäinen viran-

omainen valtiovarainministeriön hallin-
nonalalla. Vakausrahoitus on nykyisin joh-
tokunta, jossa on edustettuna keskeiset minis-
teriöt, keskuspankki, valvontaviranomainen
ja pankkien toimialajärjestö. Johtokunnan
asema ja kokoonpano tullaan arvioimaan uu-
delleen kriisinratkaisudirektiivin toimenpa-
non yhteydessä. Vakausrahoitus hoitaa myös
talletussuojajärjestelmää.

Ison-Britannian kriisinratkaisuviranomai-
sena tulee toimimaan keskuspankin yhtey-
dessä toimiva kriisinratkaisuyksikkö (*Special
Resolution Unit*). Kriisinratkaisuyksikkö
toimii keskuspankin rahoitusvakaudesta vas-
taavalla toimialalla. Kriisinratkaisuyksikkö
on toiminnallisesti erillinen muista keskus-
pankin toiminnoista ja sillä on oma erillinen
henkilöstönsä. Kriisinratkaisuyksikön virka-
miehet ovat kuitenkin keskuspankin virka-
miehiä. Keskuspankin tehtävänä on valvoa
luottolaitosten vakavaraisuutta (*Prudential
Regulatory Authority*) ja menettelytapoja
(*Financial Conduct Authority*). Nämä tehtä-
vät on erotettu toisistaan keskuspankin eri
toimialoille ja niiden johtamisesta vastaavat
erilliset johtokunnan jäsenet. Kriisinratkaisu-
direktiivin voimaansaattamisen yhteydessä
kriisinratkaisuyksikön ja valvontaviranomai-
sen työnjakoa muutettaneen siten, että krii-
sinratkaisusuunnitelmien laadinta ja kriisin-
ratkaisun esteiden poistamista koskeva pää-
töksenteko siirtyy direktiivin edellyttämällä
tavalla valvontaviranomaiselta kriisinratkai-
suviranomaisen tehtäväksi.

Kreikassa ei ole toistaiseksi ratkaistu, mikä
viranomainen tulee toimimaan direktiivin
tarkoittamana kriisinratkaisuviranomaisena.
Kriisinratkaisutehtäviä hoitaa tällä hetkellä
osin keskuspankin yhteydessä toimiva krii-
sinratkaisuyksikkö ja osin luottolaitosten va-
kausrahoitus. Kreikassa keskuspankki toimii
myös luottolaitosten valvontaviranomaisena.
Kriisinratkaisutehtävät erotettiin itsenäiseen
erillisyyksikköön vuonna 2012. Kriisinratkai-
suyksikkö on toiminnallisesti itsenäinen ja
erillinen, sillä on oma henkilöstönsä ja krii-
sinratkaisua koskeva päätöksenteko on ero-
tettu keskuspankin muusta hallinnosta.

Unkarissa kriisinratkaisuvaltuudet annetta-
neen keskuspankin yhteydessä olevaan, mut-
ta siitä selvästi erotetulle osastolle. Osastolla
on 11 asiantuntijaa sekä johtokunta. Unkaris-

sa talletussuojarahasto on erillinen valtiollinen toimija, jota hallinnoi valvontaviranomaisesta, keskuspankista ja ministeriöstä koostuva johtokunta. Kriisinratkaisurahasto on tarkoitus perustaa talletussuojarahaston yhteyteen.

Alankomaissa alustavien tietojen mukaan kriisinratkaisuvaltuudet säädetään keskuspankille, joka toimii myös valvontaviranomaisena. Keskuspankin valvontaosastolla toimii nykyisin yksikkö, joka on valmistellut aiempia kriisinratkaisutapauksia.

Malta perustanee kriisinratkaisuviranomaisen hallinnollisesti valvontaviranomaiseen yhteyteen. Käytännössä yhteys tulee rajoittumaan luonteeltaan nimenomaan hallinnolliseksi, sillä viranomaisella on oma henkilöstö, erillinen johtokunta ja se toimii muusta valvojasta erillään myös fyysisesti eri toimitiloissa.

Romaniassa kriisinratkaisuvaltuudet myönnettäneen keskuspankille, jossa toimii tällä hetkellä kriisinratkaisuyksikössä. Direktiivin edellyttämä toiminnallinen ja päätöksenteon eriyttäminen muusta keskuspankin toiminnasta on vasta suunnitteluvaiheessa. Keskuspankki toimii myös valvontaviranomaisena.

3.2.2 Valtiontalouden ulkopuolisen rahaston perustaminen

Valtion vakuusrahasto. Valtiovarainministeriö hallinnoi VVRL:ssa tarkoitettua valtiontalouden ulkopuolista rahastoa, jonka tehtävänä on turvata talletuspankkien vakaa toiminta. Rahaston varoista voidaan merkitä suomalaisen talletuspankin ja sen suomalaisen omistusyhteisön, jäljempänä *omistusyhteisö*, osakkeita ja osuuksia, myöntää lainaa pankille ja sen omistusyhteisölle sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettulle keskusyhteisölle, antaa niiden ottamille lainoille takauksia sekä myöntää pankille ja sen omistusyhteisölle sekä keskusyhteisölle muutakin rahoitustukea, jos se on tarpeellista pankin tai yhteenliittymän toiminnan ja rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi. Olemassa olevan valtiontalouden ulkopuolisen rahaston tai sen käyttötarkoituksen olennainen laajentaminen edellyttäisi lakiesityksen hyväksymistä pe-

rustuslain 87 §:ssä säädetyllä määräenemmistöllä.

Uuden valtiontalouden ulkopuolisen rahaston perustaminen

Kriisinratkaisudirektiivissä on asetettu jäsenvaltioille velvollisuus säätää kriisinratkaisutoimenpiteet viranomaisen tehtäväksi. Kriisinratkaisutoimien ja -toimivallan tehokkaan täytäntöönpanon turvaamiseksi direktiivin 100 artiklassa säädetään jäsenvaltioille velvollisuus perustaa rahoitusjärjestely, jonka käytöstä viranomaisen päättää. Rahoitusjärjestelyn luominen ja sitä koskevan päätöksentekomekanismin rakentaminen ovat luonteeltaan valtion pysyviä tehtäviä.

Velvollisuus kartuttaa vakaussmaksuja asetetaan kriisinratkaisudirektiivissä ja EU:n kriisinratkaisuasetuksessa maksuvelvollisille laitoksille. EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tehtävä kerätä täysimääräiset vakaussmaksut ja tilittää ne asetuksen mukaiseen rahastoon on asetettu jäsenvaltioiden nimeämälle kansalliselle kriisinratkaisuviranomaiselle. Tästä seuraa, että valtio viranomaisen kautta vastaa maksujen perimisestä ja toimittamisesta. Valtio ei vastaa vakaussmaksujen tai niiden alijäämän kartuttamisesta.

Valtiontalouden ulkopuolinen rahasto voidaan perustuslain 87 §:n mukaan perustaa, jos valtion pysyvän tehtävän hoitaminen sitä välttämättä edellyttää.

Pysyvä tehtävä. Valtion pysyvän tehtävän hoitaminen saattaa säännöksen tarkoittamalla tavalla edellyttää rahaston perustamista silloin, kun tehtävän hoitamiseen liittyvien määrältään huomattavien menoerien toteutuminen on vaikeasti ennakoitavissa. Erilaiset valtion takauksien tai takuiden myöntämistä koskevien toimintojen voidaan katsoa kuuluvan tähän ryhmään. Esimerkkinä nykyisistä rahastoista voidaan mainita valtiontakuurahasto. Tällaisia tehtäviä ovat myös erilaiset vakuutusluonteiset toiminnot ympäristönsuojelun alalla, joihin nykyisistä rahastoista kuuluu lähinnä öljysuojarahasto ja ydinjätehuoltorahasto. Myös huomattavien rahamäärien kerääminen tuleviin, ennakoitavissa oleviin tarpeisiin saattaa edellyttää rahastointia. Tällaisista säästämisluonteisista toiminnoista voidaan mainita esimerkkinä

nykyinen valtion eläkerahasto. Laajamittainen lainoitus- ja korkotukitoiminta nykyisen valtion asuntorahaston tapaan voi myös edellyttää rahastointia.

Välttämättömyys. Välttämättömyyskriteerin voidaan katsoa esitöiden (HE 1/1998 vp) mukaan täyttyvän silloin, kun tehtävä kuuluu pysyvästi valtion hoidettavaksi eivätkä budjettitalouden piirissä olevat keinot, kuten nettobudjetointi, monivuotinen budjetointi taikka arvio- tai siirtomäärärahat soveltuisi hyvin tehtävän hoitamiseen. Esimerkkinä mainitaan tilanteet, joissa tehtävän hoitamiseen liittyvien määrältään huomattavien menoerien toteutuminen on vaikeasti ennakoitavissa tai joissa huomattavien rahamäärien kerääminen tuleviin, ennakoitavissa oleviin tarpeisiin saattaa edellyttää rahastointia.

Vakaussuojat ja talletussuojamaksuja kartutetaan vuosittain. Järjestelyn tulisi turvata maksujen käyttö laissa säädettyihin tarkoituksiin, mikä voidaan turvata parhaiten valtiontalouden ulkopuolisen rahaston rakenteella.

Ennakoitavuus. Laitoksen mahdollinen kriisinratkaisu ja tarve sen rahoittamiseen tai talletussuojan maksatus ovat hyvin poikkeuksellisia ja vaikeasti ennakoitavissa. Kriisinratkaisudirektiivin lähtökohtana on, että luottolaitosten mahdollisiin ongelmiin puututaan valvontaviranomaisten toimesta jo ennakkollisesti ja kriisinratkaisuvaltuudet ovat äärimmäinen keino puuttua elinkelpoisen luottolaitoksen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen. Luottolaitoksen kriisitilanteen ennakointi ja kriisinratkaisutoimien kustannusten etukäteinen arviointi ovat vaikeita. EU:n kriisinratkaisumekanismissa päätöksenteko kriisinratkaisutoimista siirtyy merkittävästi osin EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitettulle neuvostolle. Pienten luottolaitosten osalta päätökset tekisi edelleen kansallinen kriisinratkaisuviranomainen, mutta tarve kriisinratkaisun rahoittamiselle yhteisestä EU:n kriisinratkaisurahastosta merkitsee toimivallan siirtymistä kansalliselta viranomaiselta kriisinratkaisuneuvostolle.

Talletussuojan maksamista koskeva päätös voi liittyä talletuspankin kriisinratkaisuun, mutta myös laitoksen toiminnan lopettamiseen saneerauksen tai konkurssin seurauksena. Myös talletussuojan maksamisen enna-

kointi on vaikeaa ja se on aiempaa epätodennäköisempää talletuspankkien vakavaraisuusvaatimusten kiristyttyä ja valvonnan kasvaessa.

Eduskunnan budjettivallan rajoitus. Perustuslain esitöiden mukaan lähtökohtana tulee olla, että talousarvio sisältää kaikki valtion tulot ja menot, ja että rahastojen perustaminen on poikkeuksellista, koska talousarvion ulkopuoliset rahastot merkitsevät poikkeusta talousarvion täydellisyysperiaatteesta, ja niiden katsotaan kaventavan eduskunnan budjettivaltaa. Rahastoon maksuvelvollisten kartuttamat varat eivät kuuluisi talousarvion piiriin, koska valtio ei osallistuisi maksujen kartuttamiseen eikä maksuja käytettäisi talousarvioon sisältyvien menoerien rahoittamiseen.

3.2.3 Kriisinratkaisua koskeva päätöksenteko ja muutoksenhaku sekä rahaston hallinnointi

Kriisinratkaisudirektiivi mahdollistaa jäsenvaltioille eri vaihtoehtoja toteuttaa kriisinratkaisun rahoittamisen. Jäsenvaltiot ovat voineet valita toimintamallikseen erillisen kriisinratkaisurahaston perustamisen tai käyttää jo olemassa olevia kriisinratkaisu- tai talletusrahastoja kriisinratkaisun rahoittamiseen. Jälkimmäisessä vaihtoehdossa talletussuojarahaston rooli laajenisi tallettajien varojen suojaamisen lisäksi myös rajoitetusti luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisuun.

Kriisinratkaisun rahoittamiselle on kolme toteuttamisvaihtoehtoa, joista ensimmäinen on nyt toteutettavaksi ehdotettava vaihtoehto, jossa kriisinratkaisuviranomainen hallinnoi molempia rahastoja ja rahastot yhdistetään hallinnollisesti yhteiseksi kriisinratkaisu- ja talletussuojarahastoksi. Vaihtoehtoisena mallina on arvioitu järjestelmää, jossa talletussuojarahasto ja kriisinratkaisurahasto pidettäisiin erillään, mutta kriisinratkaisuviranomainen hallinnoisi molempia rahastoja. Jäljempänä perustelluin syin on päädytty rahastojen yhdistämiseen. Kolmantena vaihtoehtona on arvioitu mallia, jossa kriisinratkaisuviranomainen hallinnoi kriisinratkaisurahasto-

toa ja toimialan hallinnoima erillinen oikeushenkilö hallinnoi talletussuojarahastoa.

Viranomaisen päätöksenteko ja viranomaisen hallinnoima yksi rahasto. Ensimmäisen, nyt ehdotettavan vaihtoehdon etuna on päätöksenteon keskittäminen. Rahastojen hallinnointi riippumattoman viranomaistahon toimesta ennaltaehkäisee mahdollisia ristiriitatilanteita kriisitilanteiden päätöksenteossa. Valitussa mallissa rahastoja koskeva päätöksenteko on koordinoitusti yhdellä taholla.

Kriisintarkaisu- ja talletussuojarahaston yhteinen hallinnointi tuo lisäksi jossakin määrin synergia- ja skaalaetuja ja mahdollistaa rahastojen yhtenäisen koordinoinnin. Rahastojen hallinnoinnin keskittäminen yhden instituution alle muodostaa esimerkiksi kustannussäästöjä verrattuna tilanteeseen, jossa rahastot olisivat hallinnollisesti eri tahojen alla. Rahastojen yhteisellä hallinnoinnilla ja karisimalla turhia päällekkäisiä toimintoja saadaan synergiaetujen lisäksi skaalaetuja, kun rahastojen hallinnoinnista aiheutuvat keskimääräiset kustannukset vähenevät.

Rahastojen yhdistäminen ja hallinnon keskittäminen mahdollistaa myös rahastojen toiminnan tehokkaan ja yhtenäisen valvonnan. Rahastojen hallinnon keskittäminen yhdelle viranomaistaholle, kriisintarkaisuviranomaiselle, on kokonaisuudessaan oikeudellisesti selkeä ratkaisu, sillä erillisen oikeushenkilön perustaminen olisi arvioitava perustuslain 124 §:n mukaisena hallintotehtävän antamisena muulle kuin viranomaiselle.

Viranomaisen päätöksenteko, viranomaisen hallinnoima kriisintarkaisurahasto ja yksityisen oikeushenkilön hallinnoima talletussuojarahasto. Kolmantena vaihtoehtoisena mallina on arvioitu ratkaisua, jossa kriisintarkaisuviranomaisen alaisuudessa toimisi kriisintarkaisuvaroja hallinnoiva kriisintarkaisurahasto ja talletussuojarahastoa hallinnoisi erillinen oikeushenkilö. Kriisintarkaisuviranomainen tekisi tässäkin mallissa päätöksen rahaston varojen käytöstä kriisintarkaisun kustannusten kattamiseksi tai korvattavien talletusten maksamiseksi. Kriisintarkaisudirektiivin 109 artiklan mukaan kansallinen talletussuojajärjestelmä osallistuu kriisintarkaisun kustannusten kattamiseen korvattavien talletusten sijaan. Talletussuojajärjestelmän vastuu ei saa ylittää sitä tappioiden

määrää, joka olisi koitunut sen kannettavaksi, jos laitos olisi likvidoitu tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Sen sijaan tähän malliin liittyy mahdollisia perustuslailisia ongelmia, erityisesti perustuslain 124 §:n kannalta. Tätä tarkastellaan lyhyesti seuraavaksi.

Hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle

Edellä esitetyistä kolmesta vaihtoehtoisesta mallista yhteen liittyy kysymys perustuslain 124 §:n mukaisesta hallintotehtävän antamisesta muulle kuin viranomaistaholle.

Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle. Kun viranomaistehtävä annetaan muulle kuin viranomaiselle, tehtävän hoitamisesta ja siinä noudatettavasta menettelystä on säädettävä lailla muun muassa oikeusturvanäkökohtien huomioimiseksi.

Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle ei saa vaarantaa perusoikeuksia, oikeusturvaa eikä muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Julkisella tehtävällä voidaan tarkoittaa lainsäädännössä määriteltyä, tietyille taholle osoitettua tehtävää, joka on tarkoitettu tehtäväksi julkisen tai yleisen edun nimissä. Perustuslain esitöiden mukaan julkisella hallintotehtävällä tarkoitetaan muun muassa yksityisten henkilöiden ja yhteisöjen oikeuksia, velvollisuuksia ja etuja koskevaan päätöksentekoon liittyviä tehtäviä. Tähän kuuluu norminanto-, lainkäyttö- ja hallintopäätökset, jotka tehdään yksipuolisesti ja joiden vaikutus ulottuu yksityisiin oikeussubjekteihin.

Julkisen hallintotehtävän hoitaminen kuuluu siis lähtökohtaisesti viranomaiselle ja hallintotehtävien antaminen viranomaistahon ulkopuolelle on aina poikkeus. Jos rahastojen varojen käyttöä koskeva päätöksenteko on viranomaisella ja hallinnointi yksityisellä rahastolla, tai jos sekä päätöksenteko että hallinnointi on viranomaisella, vaikuttaa tämä

rahaston tehtäviin ja arviointiin sen julkisen vallan käytöstä. Laitosten rahastoimat varat liittyvät julkisen tehtävän hoitamiseen, sillä kyseiset varat on kerätty lakisääteistä käyttö-tarkoitusta varten ja on sijoitettu viranomaisen määräysvallan alle.

Päätökset kriisinratkaisu- ja talletussuoja-rahaston varojen maksattamisesta koskevat luonnollisten ja oikeushenkilöiden oikeuksia, velvollisuuksia ja etuja. Kriisinratkaisu- ja talletussuojarahaston hallinnointi on julkinen hallintotehtävä, ja julkisen hallintotehtävän osoittamisen viranomaiskoneiston ulkopuolelle tulee olla tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi. Julkinen tehtävä voidaan osoittaa yksityisen hoitoon vain lailla tai lain nojalla. Tällöin tulee osoittaa, miksi yksityistämistä on pidettävä viranomaisorganisoitua tarkoituksenmukaisempaan vaihtoehtona. Tarkoituksenmukaisuusarvioinnissa huomiota voidaan kiinnittää esimerkiksi hallinnon tehokkuuteen sekä resursseihin, tehtävän erityisluonteeseen ja siihen, vaatiiko kyseinen hallinnonala sellaista erityisasiantuntemusta, jota muu kuin viranomaistaho pystyy tarjoamaan. Lisäksi merkitystä annetaan sille, miten hyvin tehtävä soveltuu hoidettavaksi tehtävän vastaanottajan mahdollisen muun toiminnan ohessa sekä viranomaisen ja yksityisen tahon välinen työn- ja vastuunjakko. Lisäksi perustuslakivaliokunta on antanut painoarvoa myös vakiintuneen käytännön toimivuudelle osoituksena järjestelyn tarkoituksenmukaisuudesta.

Kriisinratkaisu- ja talletussuojarahaston hallinnoinnin siirtäminen viranomaistahon ulkopuolelle ei olisi perusteltua tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi. Kriisinratkaisuviranomaista on pidettävä sekä hallinnollisen tehokkuuden että resurssien taloudellisen käytön kannalta ainoana perusteltuna vaihtoehtona rahastojen hallinnoijaksi. Erityisen tärkeää on varmistaa, että kriisinratkaisuviranomaisella on kaikki valtuudet ja tieto muun muassa tallettajista ja rahastojen varojen käytettävyydestä, jotta se voi tehdä kriisinratkaisutilanteen vaatimat nopeat päätökset. Koska kriisinratkaisurahasto tulee olemaan aivan uudenlainen rahasto, ei sitä koskevaa erityisasiantuntemusta, jolla hallinnon osoittamista viranomaisen ulkopuolelle voidaan perustella, ole tällä hetkellä ulkopuo-

lisella taholla. Talletussuojarahaston varojen käyttö kriisinratkaisussa ei ole rajoitettu tallettajien saatavien turvaamiseen, vaan niitä saatetaan käyttää kriisinratkaisuvälineen yhteydessä. Talletussuojarahaston rooli muuttuu, kun laitoksiin kohdistetaan todennäköisemmin kriisinratkaisutoimenpiteitä konkurssimenettelyn sijaan. Uuden lainsäädännön tarkoituksena on muuttaa talletussuojan käyttö sen perinteisessä merkityksessä.

Merkittävää julkisen vallan käyttöä ei voi luovuttaa muulle kuin viranomaistaholle. Esimerkiksi sanktioluonteisen hallinnollisen seuraamuksen määräämisen mahdollistavaa valtuutusta ei voida antaa yksityiselle, vaan perustuslakivaliokunnan käytännön mukaisesti tällainen valtuutus on osoitettavissa ainoastaan viranomaiselle. Sekä kriisinratkaisu- että talletussuojarahaston voidaan katsoa hoitavan yleisen edun kannalta merkittävää tehtävää, joka on luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakaan toiminnan varmistaminen sekä talletusten suojaaminen luottolaitoksen maksukyvyttömyydessä tai konkurssissa. Kyseinen toiminta on talouden yleisen vakauden ja siten julkisen talouden kannalta merkittävää. Kriisinratkaisutehtävät ja rahastojen hoito osana sitä voivat olla sellaista merkittävää julkisen vallan käyttöä, jota ei lähtökohtaisesti voita antaa muun kuin viranomaistahon hoidettavaksi. Tällöin edellä esitetyt vaihtoehtoiset mallit eivät olisi voineet tulla toteutettaviksi.

Muutoksenhaku

Talletussuojarahaston korvaus- ja osallistumiskynnyksen ylittymistä koskevista päätöksistä olisi mahdollista tehdä vaihtoehtoinen valitusjärjestelmä. Nämä päätökset tekisi ehdotuksen mukaan Rahoitusvakausturvasto. Oikeusministeriön työryhmän (Tehtävien ja ko hallintotuomioistuinten kesken. Hallintolainkäytön tasotyöryhmän mietintö, 78/2010) mietinnössä todetaan, että tulevaisuudessa tavoitteena tulisi olla yleinen oikaisuvaatimusjärjestelmä, jolloin pääsääntönä olisi, että muutoksenhaun ensimmäisenä vaiheena on oikaisuvaatimus hallintoviranomaiselle.

Oikaisuvaatimus voidaan jakaa: 1) asia- ja kirjoitusvirheen korjaamiseen itseoikaisuna;

2) oikaisuun valittamalla päätöksen tehneelle viranomaiselle; ja 3) pakolliseen oikaisuvaatimukseen osana muutoksenhakua. Oikaisuvaatimusjärjestelmä on otettu käyttöön muun muassa siirrettäessä julkista valtaa välillisen julkisen hallinnon piiriin tai kokonaan yksityisille toimijoille.

Esimerkiksi verotuksen oikaisulautakunta on organisatorisesti osa verohallintoa, mutta toimii käytännössä itsenäisesti muusta verohallinnosta erillisenä lautakuntana. Kunnallisasioissa oikaisuvaatimus tehdään sen sijaan usein viranhaltijan päätöksestä monijäseniselle toimielimelle. Päätöksen tehnyt viranhaltija voi toimia asian valmistelijana ja esittelijänä. Valittaja voi tehdä oikaisuvaatimuksen myös ensi asteen päätöksen tehneelle viranomaiselle tai se voidaan säätää tehtäväksi myös ylemmälle tai varsinaiselle hallintoviranomaiselle.

Tallettajan oikeusturvan takaamiseksi oikaisuvaatimusjärjestelmän kehittäminen erilliselle viranomaisen yhteydessä toimivalle lautakunnalle saattaisi olla perusteltua. Kun oikaisuvaatimuksia ei kuitenkaan ole todennäköisesti lukumääräisesti monta, kokonaisuutena arvioiden ei ole perusteltua säätää tehtäviä oikaisulautakunnalle, jotta valitusjärjestelmästä ei tulisi tarpeettoman raskas ja kallis.

3.2.4 Väliaikaisen pankkiveron tuoton käyttäminen

Väliaikaisen pankkiveron tuotto olisi mahdollista lukea vakauserävelvollisten laitosten hyödyksi eri tavoin. Pankkiveron tuottoa vastaava määrä olisi mahdollista käyttää luottolaitoksille aiheutuvan EU:n kriisintarkkailuasetuksen mukaisen vakauserän kartuttamiseen siten, että luottolaitokset vapautettaisiin tosiasiallisesti kokonaan tai osittain vakauserän suorittamisesta niinä vuosina, jolloin kerättyä pankkiveroa voidaan käyttää suomalaisten luottolaitosten EU:n kriisintarkkailuasetuksessa tarkoitettua rahaston tavoitetasoa mukaisen maksuosuuden kattamiseksi.

Luottolaitosten velvollisuus kerryttää vakauserää alkaa vuonna 2015. Maksuvel-

vollisuudesta vapautuminen olisi mahdollista toteuttaa siirtymäajan kuluessa erilaisin ratkaisuin, esimerkiksi etupainotteisesti, jolloin luottolaitokset vapautuisivat maksuvelvoitteesta ensimmäisinä vuosina tai takapainotteisesti, jolloin luottolaitokset vapautuisivat maksuvelvoitteesta väliaikaisesti noin kuuden tai seitsemän vuoden maksuvelvoitteen jälkeen.

Vaihtoehtoisesti pankkiveron tuottoa vastaava määrä olisi mahdollista jättää kriisintarkkailurahastoon kansalliseksi pääomapuskuriksi, josta voitaisiin rahoittaa luottolaitosten mahdollisia jälkikäteisiä maksuvelvoitteita esimerkiksi silloin, kun EU:n kriisintarkkailuasetuksen mukaista rahastoa joudutaan kartuttamaan ylimääräisillä vakauserävelvoitteilla.

Pankkivero ehdotetaan esityksessä käytettäväksi osin sitä suorittaneiden talletuspankkien vakauserävelvoitteiden maksamiseen niiden pankkiveron maksuosuuksia vastaavassa suhteessa vuodesta 2015 lukien. Tällöin sellaiset laitokset, jotka eivät ole maksaneet pankkiveroa, ovat velvollisia maksamaan vakauserävelvoitteita vuodesta 2015 alkaen. Pankkiveroa ei enää suoritettaisi verovuonna 2015.

3.3 Keskeiset ehdotukset

3.3.1 Rahoitusvakauserävirasto

Esityksessä ehdotetaan erillisen uuden kriisintarkkailuviranomaisen, Rahoitusvakauseräviraston, jäljempänä *Rahoitusvakauserävirasto*, *virasto*, perustamista Suomeen. Erillisen viranomaisen perustaminen tähän tehtävään korostaa kriisintarkkailutoiminnan merkitystä ja tärkeyttä sekä toiminnan erillisyyttä muista olemassa olevista rahoitusmarkkinaviranomaisista ja niiden tehtävistä. Kyseessä on viranomainen, joka käyttää täysin uusia toimivaltuuksia ja tapauskohtaisesti merkittäväkin valtaa ja jolla on selkeä oma toimialue. Tehtävä on tarkoituksenmukaista organisoida täysin uudeksi viranomaiseksi.

Rahoitusvakauserävirasto ehdotetaan perustettavan valtiovarainministeriön hallinnonalalle, koska ministeriö vastaa valtioneuvoston ohjesääntönsä mukaisesti rahoitusmarkkinoiden

toiminnasta. Muuta luontevaa sijoituspaikkaa virastolle ei valtion keskushallinnossa ole.

Viranomaisen toimintaa ohjaavat yleiset periaatteet. Näitä ovat tehtävän hoitoon tarvittava osaaminen ja toimialan tuntemus, riippumattomuus muista viranomaisista sekä vastuunjaon riittävä hajauttaminen, kustannustehokkuus ja vaikutukset julkiseen talouteen, päätöksenteon nopeus ja tehokkuus sekä rajat ylittävän viranomaisyhteistyön sujuvuuden varmistaminen, joustavuus suhteessa EU:n yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin ja sen rahoitukseen sekä kriisinratkaisu- ja talletusrahaston rakenteeseen ja päätösten oikeusvarmuus.

Direktiivissä esitetyt viranomaisten yhteistyövelvoitteet voidaan jakaa yleiseen ja erityiseen yhteistyövelvoitteeseen, keskinäiseen tietojenvaihtoon kriisinratkaisu- ja valvontaviranomaisten välillä ja erityisiin yhteistyöelimiin.

Kriisinratkaisuviranomaisen tehtävien hoitaminen ei kaikkina aikoina välttämättä edellytä laajaa vakinaista henkilöstöä. Henkilöstön tulee kuitenkin pystyä hoitamaan sille kriisitilanteiden ulkopuolella osoitetut tehtävät, kuten kriisinratkaisusuunnitelmien hyväksyminen ja testaus sekä kansainväliseen yhteistyöhön ja valvontaan osallistuminen. Lisäksi henkilöstön koulutuksesta ja jatkuvasta tietojensaannista on huolehdittava asianmukaisesti. Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetusehdotuksen mukaisesti kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten on avustettava kriisinratkaisuneuvostoa sen tehtävien suorittamisessa.

Laissa ehdotetaan säädettävän, että valtiovarainministeriö, Suomen Pankki ja Finanssivalvonta osoittavat kriisinratkaisuviranomaisen käyttöön henkilöstöä kriisitilanteissa. Lisäksi toimenpiteiden kohteena olevan laitoksen asiantuntemusta ja henkilöstöä voidaan käyttää avuksi tehtävien suorittamiseksi ja tietojen saamiseksi, mikä osaltaan vähentää kriisinratkaisuviranomaisen resursointitarvetta. Viranomaisen vakinaisen henkilöstön määräksi arvioidaan noin 12 henkilöä. Muun muassa kriisinratkaisusuunnitelmien laatiminen työllistäisi virastoa erityisesti toiminnan alkuvuosina, jolloin käytettäisiin määräaikaista henkilöstöresursseja (noin viisi henkilöä). Palkka- ja hallintokustannukset

katettaisiin toimialalta kerättävinä hallintomaksuina, joista ehdotetaan säädettävän erillisessä laissa.

3.3.2 Varhaisen puuttumisen toimenpiteet ja kriisinratkaisuvälineet

Viraston tehtävistä säädettäisiin ehdotetussa kriisinratkaisulaisissa ja virastoa koskevassa laissa. Lisäksi tehtävistä säädetään EU:n kriisinratkaisuasetuksessa. Kriisinratkaisudirektiivissä säädetään ennakkollisista varhaisen puuttumisen toimenpiteistä ja laitoksen kriisihallintoon asettamiseen liittyvistä toimenpiteistä. Laitoksella olisi oltava elvytysuunnitelma sen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi tilanteessa, jossa sen taloudellinen asema on merkittävästi heikentynyt. Finanssivalvonnan toimivallassa olisi käyttää varhaisen puuttumisen välineitä, jos se arvioi, että laitoksen omien varojen vähimmäismäärä laskee tai on laskenut alle sallitun rajan esimerkiksi heikentyneen maksuvalmiuden tai lainamäärien kasvun vuoksi. Finanssivalvonta voisi vaatia muun muassa laitoksen johtoa ryhtymään elvytysuunnitelman mukaisiin toimiin tai muihin toimiin tilanteen ratkaisemiseksi, vaatia yhtiökokousta kutsuttavaksi koolle, vaatia ylimmän johdon tai sen jäsenen erottamista sekä vaatia laitoksen liiketoimintastrategiaa taikka oikeudellista tai toiminnallista rakennetta muutettavaksi.

Rahoitusvakausviraston olisi laadittava laitokselle kriisinratkaisusuunnitelma. Jos varhaisen puuttumisen toimet eivät osoittaudu tehokkaiksi tai niitä ei ole enää perusteltua käyttää ja laitos uhkaa kaatua tai on kaatamassa ja kun kriisinratkaisutoimet ovat yleisen edun kannalta välttämättömiä, laitos voitaisiin asettaa kriisihallintoon. Päätöksen kriisihallintoon asettamisen edellytysten täytymisestä ja kriisihallintoon asettamisesta tekisi Rahoitusvakausvirasto. EU:n kriisinratkaisuasituksen soveltamisalaan kuuluvien luottolaitosten osalta toimivalta kansallisten viranomaisten ja kriisinratkaisuneuvoston välillä olisi jaettu. Tällöin neuvosto käyttäisi kansallisen lainsäädännön mukaisia Rahoitusvakausviraston toimivaltuuksia.

Kun kriisihallintoon asettamisen edellytykset ovat täyttyneet, virastolla olisi toimivalta käyttää kriisinratkaisuvälineitä. Näitä ovat velkojen alaskirjaus, liiketoiminnan myynti, väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön perustaminen. Tämän lisäksi virasto päättäisi kriisinratkaisun rahoituksesta. Vuodesta 2016 alkaen kansalliset kriisinratkaisun kustannusten kattamiseksi kerättävät kansalliset luottolaitosten kartuttamat vakaumaksut siirrettäisiin EU:n kriisinratkaisuasetuksessa ja valtiosopimuksessa tarkoitettuun yhteiseen rahastoon. Virasto hallinnoisi uutta valtion talousarvion ulkopuolista rahastoa, joka muodostuisi vakaumaksuin kartutettavasta kriisinratkaisurahastosta ja talletussuojamaksuin kartutettavasta talletussuojarahastosta. Sijoituspalveluyritysten kartuttamat vakaumaksut kerättäisiin vain kansalliseen kriisinratkaisurahastoon. Sijoituspalveluyritysten vakaumaksun maksuvelvollisuuteen asetettaisiin direktiivistä poikkeavia kansallisia rajoituksia.

Komissio on katsonut, että kriisinratkaisu-direktiivi ei mahdollista talletuspaon estämistä talletuspankin toiminnan väliaikaisella keskeyttämisellä vaan kriisinratkaisusuunnitelmissa tulisi ottaa huomioon kaikki ne tilanteet ja tarvittavat toimet, joilla talletuspaiko voidaan estää. Talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettua lakia ja siinä tarkoitettua viranomaisen oikeutta keskeyttää talletuspankin toiminta väliaikaisesti ei kuitenkaan ehdoteta kumottavaksi, koska kansallisesti saattaa olla välttämätöntä käyttää kriisinratkaisuvälineitä laajempia toimivaltuuksia järjestelmään kohdistuvan vakavan häiriön leviämisen estämiseksi. Direktiivi on niin sanottu minimiharmonisointi-direktiivi ja jäsenvaltiot voivat säätää direktiiviä laajemmista kriisinratkaisuvälineistä.

Esityksessä ei ehdoteta säädettävän talletussuojarahastolle mahdollisuutta antaa lainaa toiselle ETA-valtion talletussuojarahastolle talletussuojadirektiivin 12 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Esityksessä ei myöskään ehdoteta täytäntöön pantavan talletussuojadirektiivin 11 artiklan 3 kohtaa, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat sallia talletussuojarahaston varojen käytön jo ennakkolisten toimien yhteydessä sen estämiseksi, että luottolaitos tulee asettaa kriisihallintoon.

3.3.3 Kriisinratkaisun rahoitus

Jos edellä luvussa 3.3.1 kuvatut Rahoitusvakausviraston käyttämät kriisinratkaisuvälineet osoittautuvat riittämättömiksi toimenpiteiksi laitoksen toiminnan uudelleenjärjestämiseksi, virasto voisi käyttää kriisinratkaisutoimien rahoittamiseen laitoksilta kerättyjä vakaumaksuja.

VVRL kumottaisiin, koska sen tehtäviä olisi olennaisesti muutettava kriisinratkaisudirektiivin, EU:n kriisinratkaisuasetuksen ja EU:n yhteistä rahastoa koskevan valtiosopimuksen voimaan saattamisen seurauksena.

Ehdotettu kriisinratkaisu- ja talletussuojarahastosta muodostuva rahoitusvakausrahasto olisi valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, jonka tehtävistä, hallinnosta ja sijoituspolitiikasta säädettäisiin lailla. Perustuslain 87 §:n mukaan lailla voidaan säätää valtion rahaston jättämisestä talousarvion ulkopuolelle, jos valtion pysyvän tehtävän hoitaminen sitä välttämättä edellyttää. Rahaston talousarvion ulkopuolinen asema merkitsee poikkeusta talousarvion täydellisyyperiaatteesta ja kyseinen asema kaventaa eduskunnan budjettivaltaa. Talousarvion ulkopuolisen rahaston perustamista taikka tällaisen rahaston tai sen käyttötarkoituksen olennaista laajentamista tarkoittavan lakiehdotuksen hyväksymiseen vaaditaan eduskunnassa vähintään kahden kolmasosan enemmistö äänistä.

Rahaston tehtävänä olisi toimia luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakaan toiminnan turvaamiseksi ja hoitaa kriisinratkaisulaisissa ehdotettavia tehtäviä. Erilaiset kriisitilanteet, joissa rahastoa tarvittaisiin, voivat yllättäen ja rahaston tehtävän hoitamiseen liittyvien määrältään huomattavien mennoerien toteutuminen voi olla vaikeasti ennakoitavissa. Rahoitusvakausrahasto tulisi osana kriisinratkaisutoimia ja niitä koskevaa päätöksentekoa olemaan osa valtion pysyvää tehtävää eikä rahaston luonteen vuoksi budjettitalouden keinojen, kuten nettobudjetointi, sovellu budjetointitavaksi kyseisen tehtävän hoitamisessa. Rahoitusvakausvirasto hallinnoisi rahastoa ja sen toiminta olisi siten järjestetty tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Rahaston toiminnan yleinen ohjaus ja valvonta kuuluisivat virastolle.

Perustuslain esitöissä rahastojen etuina mainitaan niiden toiminnan itsenäisyys, varainkäytön joustavuus, mahdollisuus sitoa tietyt tulot ja menot toisiinsa sekä varautuminen menoihin, joiden toteutuminen on epävarmaa. Kun otetaan huomioon kriisinratkaisutoimien ja talletussuojan maksamista koskevalta päätöksenteolta edellytetty nopeus, valtiontalouden ulkopuolinen rahasto on rakenteeltaan omiaan edistämään mahdollisimman sujuvaa maksatusprosessia.

Osana Rahoitusvakuusvirastoa rahasto olisi tilintarkastettava ja sen toiminta olisi valtiontalouden tarkastusviraston valvonnan alainen. Rahaston toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseksi ehdotetaan, että rahaston toiminnasta olisi laadittava erillinen tilinpäätös.

Rahastoon kriisinratkaisun ja talletussuojan kartuttamiseksi kerätyt varat olisi pidettävä erillään, vaikka rahastojen toiminta olisi hallinnollisesti yhdessä. Kriisinratkaisudirektiivin 100 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden tulee perustaa kansallinen rahasto, johon kerätään vakuusmaksuja laitosten kriisinratkaisun kustannusten kattamiseksi. Asetuksen voimaantulosäännöksen mukaisesti asetuksen säännöksiä EU:n yhteisestä kriisinratkaisurahastosta ja sinne kartutettavista vakuusmaksuista sovelletaan vuodesta 2016 alkaen. Kriisinratkaisudirektiivi tulee voimaan kuitenkin jo vuonna 2015, joten Suomeen on perustettava järjestely, jolla vakuusmaksujen kerääminen turvataan direktiivin mukaisesti vuodesta 2015 alkaen.

Sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisudirektiivin 103 artiklan mukaisesti maksamat vakuusmaksut kerättäisiin kansalliseen kriisinratkaisurahastoon.

Vuoden 2016 jälkeen Rahoitusvakuusvirasto keräisi ja siirtäisi EU:n kriisinratkaisuasetuksen ja valtiosopimuksen mukaisesti luottolaitosten kartuttamat vakuusmaksut vuosittain EU:n yhteiseen rahastoon. Siirtymäajan kuluessa kansallisten rahoitusjärjestelyjen ja EU:n rahaston välisestä korvausasteesta mahdollisessa kriisinratkaisussa säädetään EU:n kriisinratkaisuasetuksessa ja yhteistä rahastoa koskevassa valtiosopimuksessa. Siirtymäajan jälkeen viraston tehtävänä olisi vastata siitä, että luottolaitokset maksavat vakuusmaksut ja mahdolliset ylimääräiset vakuusmaksut täysimääräisesti ja ajallaan.

Tämän tehtävän suorittamisen turvaamiseksi vakuusmaksut ohjattaisiin kansalliseen rahastoon, josta virasto siirtäisi ne edelleen EU:n rahastoon. Rahastoon kerättävien vakuusmaksujen lisäksi virasto huolehtisi EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitetun neuvoston hallinnollisten kustannusten kattamiseksi perittävien maksujen keräämisestä ja siirtämisestä.

Rahoitusvakuusviraston hallinnoima talletussuojarahasto kartutettaisiin 10 vuoden siirtymäaikana siten, että talletussuojan vähimmäistason mukainen määrä, 0,8 prosenttia korvattavista talletuksista, siirrettäisiin uuteen talletussuojarahastoon joko talletuspankkien suorittamina talletussuojamaksuina tai siten, että vanha talletussuojarahasto siirtää varat uuteen rahastoon. Vähimmäistason ylimenevä osa jäisi nykyiseen talletussuojarahastoon toimialan hallinnoitavaksi. Talletussuojarahaston tehtävät siirtyisivät uudelle talletussuojarahastolle ja Rahoitusvakuusvirastolle lainsäädännön tullessa voimaan. Toimialan hallinnoiman rahaston varoja käytettäisiin, jos uuden talletussuojarahaston velvoitteita ei pystytä hoitamaan uuden rahaston varoin eikä riittävän nopeasti ja vakuuden turvaavalla tavalla ylimääräisin maksuin. Kun vanha talletussuojarahasto puretaan, sen jäljellä olevat sitoumukset siirtyvät talletussuojarahastolle. Talletussuojarahaston tarkoituksena on suojata talletuspankkien asiakkaiden talletuksia, ja sen tehtävä on julkisoikeudellinen, yleisen edun turvaamiseen pyrkivä. Talletussuojarahastoon kerätyt varat eivät ole talletuspankkien omaisuutta. Talletussuojadirektiivin mukaan lakisääteinen talletusten vakuusjärjestelmä on yksi vaihtoehtoinen tapa talletusten vakuusjärjestelmän perustamiseksi.

Ehdotetulla muutoksella pyritään turvaamaan mahdollisimman aukoton päätöksenteko luottolaitoksen kriisinhallinnassa ja mahdollisessa selvitystilassa tai konkurssissa. Kun Rahoitusvakuusvirasto arvioi, asetetaanko laitos kriisihallintoon tai maksukyvyttömyysmenettelyyn taikka keskeytetäänkö sen toiminta väliaikaisesti, päätöksellä on mahdollisia vaikutuksia myös talletussuojan maksamisesta tehtävään päätökseen ja talletussuojarahaston osallistumiseen kriisinratkaisun kustannusten kattamiseen. Varojen on

oltava tarvittaessa nopeasti saatavilla ja vi-rastolla on oltava koko ajan kattava ja ajan-tasainen tieto sekä varojen realisoitavuudesta että suojan piiriin kuuluvista tallettajista ja talletuskannasta. Tallettajia koskevaa tietoa tarvitaan sekä laitoksen kriisintarkkailussa että talletussuojan laukeamisen ennakoinnissa.

Talletussuojarahaston sijoitustoiminta on ollut tuloksellista. Korkeatasoisen sijoitus-toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi Rahoitusvakausrahastolle asetettaisiin valtiova-rainministeriön päätöksellä hallitus, joka vas-taisi rahaston sijoitustoiminnasta. Hallituksen viidestä jäsenestä kaksi nimettäisiin toimi-alan edustajista. Hallituksen jäsenet toimisi-ivat tehtävässään virkavastuulla.

Jos talletussuojajärjestelmän olosuhteet muuttuvat merkittävästi esimerkiksi euroop-palaisen kehityksen myötä, toimialan hallin-noiman talletussuojarahaston ylläpitämisen tarve voidaan arvioida uudelleen.

3.3.4 Väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain kumoaminen

Lakia väliaikaisesta pankkiverosta ei ole sen esitöiden mukaan tarkoitus soveltaa saman- aikaisesti kriisintarkkailudirektiivin kanssa. Laki ehdotetaan kumottavaksi. Pankkiveroi-na kerätyt varat ehdotetaan siirrettäväksi osin perustettavaan kriisintarkkailurahastoon ja osin tuloutettavaksi valtion talousarvioon. Kriisintarkkailurahastoon siirrettävät varat käytettäisiin sitä maksaneiden talletuspank- kien vuosittaisten vakauseräsuosuuksien maksamiseen niiden maksuosuuksia vastaa- vassa suhteessa vuodesta 2015 lukien.

3.3.5 Muutoksenhaku ja oikaisuvaatimus

Rahoitusvakausrahaston kriisintarkkailulain nojalla antamaan päätökseen haettaisiin muu- tosta valittamalla Helsingin hallinto- oikeuteen. Virastolla olisi valitusoikeus Hel- singin hallinto-oikeuden päätöksestä kor- keimpaan hallinto-oikeuteen. Rahoitusva- kausviraston päätökseen hallintomaksusta olisi muutoksenhaun ensi asteena oikaisun vaatiminen virastolta kuten hallintolaissa (434/2003) säädetään. Ehdotus vastaa viime-

aikaisissa rahoitusmarkkinoiden lainsäädän- töhankkeissa omaksuttuja ratkaisuja muutok- senhaun sääntelemiseksi.

3.3.6 Hallinnolliset seuraamukset

Kriisintarkkailudirektiivissä säädetään vel- voitteista, joiden rikkomisesta jäsenvaltioi- den on säädettävä seuraamuksia. Näitä ovat elvytysuunnitelman laadinnan, ylläpidon ja päivittämisen laiminlyönti, ryhmän sisäisestä rahoitustukea koskevan ilmoituksen laimin- lyönti, kriisintarkkailusuunnitelmien laatimi- seen tarvittavien tietojen toimittamatta jättä- minen ja kriisintarkkailun edellytysten täyt- tymistä koskevan ilmoituksen laiminlyönti.

Edellä luetelluista rikkomuksista ainoas- taan kriisintarkkailusuunnitelmien laatimiseen tarvittavien tietojen toimittamatta jättäminen on Rahoitusvakausrahaston toimivaltaan kuu- luva. Hallinnollisen seuraamusjärjestelmän rakentaminen pienen viranomaisrakenteen si- sälle ei ole perusteltua, koska järjestelmää ei todennäköisesti olisi mahdollista hyödyntää tehokkaasti ja se ei olisi suhteellisuusperiaat- teen mukaista. Seuraamukset kriisintarkkailu- suunnitelmien laatimiseen tarvittavien tieto- jen toimittamatta jättämisestä määräisi Fi- nanssivalvonta, jonka tehtäväksi kuuluisi seuraamusten asettaminen muistakin edellä luetelluista rikkomuksista.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

4.1.1 Yleiset vaikutukset

Rahoituskriisin negatiiviset vaikutukset ta- louskehitykseen ovat usein huomattavia ja viimeaikainen finanssikriisi on tässä suhteessa ollut jopa poikkeuksellisen vahingollinen. Kriisi on myös osoittanut, että pankkisektorin tai suurten yksittäisten luottolaitoskonsernien ajaututtua vakaviin vaikeuksiin julkinen sek- tori on joutunut tukitoimillaan varmistamaan taloudelle ja yhteiskunnan toiminnalle vält- tämättömän rahoitustoiminnan jatkumisen. Viranomaisilta on puuttunut keinoja ja sään- nöksiin perustuvia välineitä ratkaista akuutte-

ja kansallisia tai rajat ylittäviä pankkikriisejä ilman joissakin tapauksissa hyvinkin mittavia tukitoimenpiteitä ja julkisten varojen käyttöä. Tietyissä EU:n jäsenvaltiossa, kuten Irlannissa ja Espanjassa, nimenomaan luottolaitosten tukeminen on johtanut myös valtiontalouden jyrkkään heikentymiseen, velkaantumisen nopeaan nousuun sekä markkinaepävarmuuden kasvuun ja on näin osaltaan pitkittänyt yleistä taloudellista kriisiä sekä lisännyt sen sosiaalisia kustannuksia.

Valtioiden tekemien tukitoimien lisäksi EKP on tukenut euroalueen rahoitusjärjestelmää finanssikriisin aikana aiempaa pitkäkestoisemmilla avomarkkinaoperaatioilla ja epätavanomaisilla rahapoliittisilla toimilla. Rahapolitiikan ohjaukset on pidetty erittäin matalana jo usean vuoden ajan ja EKP on antanut luottolaitoksille pisimmillään kolmen vuoden juoksuajan lainoja. Lisäksi EKP:n lupaus ostaa jälkimarkkinoilta tiettyjen edellytysten vallitessa euroalueen ongelmamaiden valtionlainoja on nähtävissä epäsuoraksi tueksi luottolaitoksille, joilla on runsaasti etenkin kotivaltioidensa lainoja salkuissaan.

Ehdotetun lainsäädännön sekä perustettavien kriisinratkaisuviranomaisten ja EU:n yhteisen kriisinratkaisurahaston tavoitteena on vähentää paitsi rahoituskriisien todennäköisyyttä myös supistaa mahdollisesta kriisitilanteesta julkiselle sektorille aiheutuvia kustannuksia. Tavoitteiden saavuttamiseksi kehikko sisältää useita elementtejä. Ensinnäkin kriisinratkaisukehikossa korostuu sijoittajavastuu, jota on jo toteutettu nykyisen kriisin hoidossa hyvin laajassa muodossa. Kyproksen pankkikriisin ratkaisumallissa maaliskuussa 2013 sovellettiin sijoittajavastuuta tavoitteena julkisen rahoitusosuuden minimointi. Tällöin myös talletuspujan 100 000 euron rajan ylittäviä talletuksia käytettiin laitojen tappioiden kattamiseen, koska muita velkojen nimellisarvon alentamiskelpoisia velkaeriä ei ollut riittävästi laitojen taseissa. Nykytiedon valossa toimenpiteet ovat onnistuneet tavoitteiden mukaan, eivätkä ne ole aiheuttaneet etukäteen joidenkin pelkäämiä merkittäviä tartunta- tai heijastusvaikutuksia.

Finanssikriisin kokemusten valossa pelkkä sijoittajavastuun toteuttaminen ei kuitenkaan ole riittävää. Esitettyyn kriisinratkaisukehikkoon kuuluu myös muita toimenpidekoko-

naisuuksia, joilla pyritään parantamaan kriisien ehkäisykykyä, tehostamaan kriisinratkaisutilanteita sekä minimoimaan vaikeuksissa olevien laitojen kriisinratkaisusta aiheutuvia tappioita. Valvojille tulee varhaisen puuttumisen välineitä, jotka ovat tehokkaasti käytettynä erittäin tärkeitä kriisien ennalta ehkäisyssä. Luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset tulevat lisäksi laatimaan liiketoimintojen elvytysuunnitelmat valvojien hyväksyttäväksi ja viranomaiset puolestaan laativat kriisinratkaisusuunnitelmat laitoille. Nämä suunnitelmat auttavat sekä laitoja että viranomaisia tunnistamaan ja ehkäisemään riskejä, ja helpottavat toimimista kriisitilanteissa.

Yhtenä osana ehdotetussa kriisinratkaisukehikossa on kriisinratkaisurahaston kartuttaminen. EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltamisalaan kuuluvilta luottolaitoksilta vuosittain kerättävillä vakauseräillä rakennetaan pankkiunioniin osallistuvien maiden yhteinen kriisinratkaisurahasto, jolla rahoitetaan tarvittavia kriisinratkaisutoimenpiteitä ja joka näin vähentää julkisten varojen käyttötarvetta mahdollisessa kriisitilanteessa. Lisäksi sijoituspalveluyritykset osallistuvat kansallisen kriisinratkaisurahaston kartuttamiseen.

EU:n yhteisen kriisinratkaisurahaston tavoitetasoksi on asetettu yksi prosentti suojaetuista talletuksista, mikä on tarkoitus saavuttaa vuoteen 2024 mennessä. Rahaston kokoa, nykytietojen valossa arviolta noin 55 miljardia euroa eli 0,2 prosenttia euroalueen luottolaitosten yhteenlasketuista taseista, on joissakin yhteyksissä kritisoitu pieneksi. On kuitenkin huomattava, että EU:n yhteinen kriisinratkaisurahasto on vain osa ehdotettua rahoitussektorin kriisinratkaisua koskevaa lainsäädäntöä, joka kokonaisuudessaan ensinnäkin edistää sektorin vakautta ja vähentää rahoituskriisien todennäköisyyttä ja toiseksi kasvattaa omistajien ja rahoittajien vastuuta mahdollisissa kriisitilanteissa. Kriisinratkaisuneuvosto voi tehdä päätöksen EU:n yhteisen kriisirahaston käyttämisestä vasta silloin, kun luottolaitoksen omaan pääomaan luettavia eriä tai velkojen nimellisarvoa on alennettu vähintään kahdeksaa prosenttia luottolaitoksen yhteenlaskettuja velkoja vastaavalla määrällä. Vuonna 2008 alkaneessa rahoitus-

markkinoiden kriisissä vastaava sijoittajavastuu olisi riittänyt toimenpiteenä ratkaisemaan lukumääräisesti pääosan luottolaitosten ongelmista ja EU:n yhteisen kriisinratkaisurahaston varoista olisi katettu lopulta melko harvan laitoksen kriisinratkaisu. Lisäksi EU:n yhteisen kriisinratkaisurahaston toimintakykyä on mahdollista kasvattaa kattamalla kriisinratkaisutoiminnasta aiheutuvia tappioita toimialalta kerättävin ylimääräisin maksuin tai lainanotolla. Näin ollen EU:n yhteisen kriisinratkaisurahaston tavoitetaso on perusteltu ja täysimääräistä rahastoa voidaan pitää merkittävänä välineenä ainakin yksittäisten kriisitapausten hoidossa.

Kaiken kaikkiaan kriisinratkaisukehikon nettovaikutusten arvioidaan olevan positiiviset tulevaan talouskehitykseen. Komission alkuperäisen direktiiviehdotuksen perusteella laaditussa vaikutusarviossa päädyttiin siihen, että eri toimenpiteiden yhteisvaikutukset EU:ssa merkitsisivät nettohyötynä peräti noin 0,7—1,0 prosenttia EU:n bruttokansantuotteesta vuosittain. Vuoden 2012 kansantuotteen mukaan arvioituna tämä tarkoittaisi noin 90—130 miljardia euroa. Arvioidut hyödyt perustuvat siihen, että lainsäädäntökehikko vähentää todennäköisyyttä koko rahoitusjärjestelmään ulottuvaan kriisiin ja siitä aiheutuvaan taloudellisen toiminnan vakavaan häiriintymiseen ja bruttokansantuotteen laskuun. Toisaalta mahdollisen kriisin negatiiviset vaikutukset jäisivät aiempaa tehokkaamman kriisinratkaisun ansiosta aiempaa pienemmiksi. Ehdotettu sääntely aiheuttaa luonnollisesti myös kustannuksia, kun sijoittajavastuu lisää pankkien rahoituskustannuksia ja nostaa lainojen korkoja. Nettohyödyn voidaan olettaa olevan kuitenkin merkittävä, vaikkakin niitä arvioitaessa on hyvä tunnistaa teoreettisiin laskelmiin liittyvät ongelmat.

Kriisinratkaisusääntelyn kanssa samaan aikaan toteutettava luottolaitosten vakavaraisuussääntelyn uudistaminen ja järjestelmän kannalta merkittävien isojen luottolaitosten keskitetty valvonta EKP:n alaisuuteen tulevat vaikuttamaan pankkisektorin vakauteen ja toimintaan Euroopassa. Kaikkien sääntelyhankkeiden vaikutukset ovat periaatteessa samansuuntaisia, minkä vuoksi ehdotetun sääntelyn vaikutuksia on vaikea täsmällisesti tarkastella erillään muista hankkeista.

4.1.2 Vaikutukset laitoksiin, yrityksiin ja kotitalouksiin

Ehdotetuilla kriisinratkaisusäännöksillä on vaikutusta laitoksiin, niiden asiakkaisiin ja sijoittajiin. Vaikutukset eivät kuitenkaan ole minkään ryhmän osalta yksiselitteisiä tai tarkasti mitattavissa. Vaikutukset ovat lisäksi erilaisia eri liiketoimintoja harjoittaville laitoksille ja eroavat lyhyellä sekä pitkällä aikavälillä.

Lyhyellä tähtämellä laitokset, niiden asiakkaat ja sijoittajat joutuvat sopeutumaan muuttuneisiin säännöksiin, mikä aiheuttaa hallinnollisia ja liiketoiminnan kustannuksia. Pidemmällä aikavälillä säännösten hyödyt rahoitusvakauden parantumisena, kriisien todennäköisyyden laskuna ja näiden myötä rahoituskustannusten alentumisena sekä markkinoiden heilahtelun vaimenemisena korostuvat.

Luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset

Suuri osa uuden kriisinratkaisukehikon aiheuttamista suorista kustannuksista kohdistuu ensisijaisesti toimialalle. Etukäteen on hyvin vaikea arvioida ja osin kilpailutilanteesta riippuu, missä määrin toimiala siirtää nämä kohonneet kustannukset asiakkaidensa maksettavaksi.

Kustannusten kohdistuminen eri toimijoihin vaihtelee näiden ominaispiirteiden mukaan. Kaiken kaikkiaan kriisinratkaisulainsäädännön soveltamisalanpiiriin kuuluvat Suomessa noin 300 luottolaitosta ja kymmenen sijoituspalveluyritystä. Talletuspankkien lisäksi soveltamispiiriin kuuluvat Hypoteekkiyhdistys, Kuntarahoitus Oyj, kaksi kiinnitysluottopankkia, OP Prosessipalvelut Oy sekä kolme rahoitusyhtiötä.

Vaikutukset luottolaitosten taseiden rakenteisiin ja rahoituskustannuksiin

Yksi toimialalle kohdistuvista suorista vaikutuksista liittyy luottolaitosten taseiden rakenteeseen. Luottolaitosten tulee varmistaa, että niiden taseissa on riittävästi velkaeriä, jotka yhdessä oman pääoman kanssa muo-

dostavat vähintään kahdeksan prosenttia taseen arvosta ja joita voidaan käyttää kriisinratkaisutilanteessa sijoittajavastuun toteuttamiseen. Luottolaitoksen tappiot ja toimiluvan edellyttämä pääomittaminen katetaan kirjaimella alas ja muuntamalla velkojien saamia omiksi varoiksi. Sijoittajavastuun soveltamisjärjestyksessä oma pääoma käytetään ensin tappioiden kattamiseksi, jonka jälkeen tulevat erilaiset vakuudettomat velkainstrumentit sovituissa järjestyksessä ja viimeisenä korvauskelpoiset talletukset (*talletukset, jotka eivät kuulu talletussuojan piiriin*). Toisaalta muun muassa korvattavat talletukset (*talletussuojan piiriin kuuluvat talletukset*), tietyt juoksuajaltaan alle seitsemän päivän velkasitoumukset ja vakuudelliset velkainstrumentit eivät kuulu alentamiskelpoisiin velkoihin.

Kansallinen kriisinratkaisuviranomainen tai valtio voisi kriisinratkaisudirektiivin mukaan rahoitusvakaussyistä harkinnanvaraisesti sulkea joitakin varallisuuseriä velkojen nimellisarvon leikkaamisen ulkopuolelle. Kuitenkin myös tässä tapauksessa sijoittajavastuulla tulee kattaa luottolaitoksen tappioita vähintään kahdeksaan prosenttiin saakka taseen arvosta.

Kotimaisilla talletuspankeilla oli syyskuussa 2013 keskimäärin noin 44 prosenttia taseen loppusummasta sellaisia vastuita, joihin sijoittajavastuuta voitaisiin soveltaa. On kuitenkin otettava huomioon, ettei kaikkia sijoittajavastuun piirissä olevia velkoja voida lukea mukaan alentamiskelpoisia velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities, MREL*) laskettaessa. Niinpä kaikki suomalaiset luottolaitokset täyttävät ehdotetun alentamiskelpoisia velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen, osa luottolaitoksista tosin niukasti.

Paitsi laitosten taseiden rakenteeseen, ehdotettu lainsäädäntö vaikuttaa myös luottolaitosten hankkiman rahoituksen hintaan. Kriisinratkaisusäätelyn käyttöönoton vaikutus luottolaitosten ja niiden liikkeeseen laskemien velkainstrumenttien luottoluokituksiin on lähtökohtaisesti negatiivinen, koska niistä poistuu arvioitu valtiontukielementti kriisitilanteessa, ja odotettu tappioiden todennäköisyys joko luottolaitoksen tai sen liikkeeseen laskemien yksittäisten velkainstrumenttien

osalta näin ollen kasvaa. Osassa sellaisia euroalueen luottolaitoksia, joiden luottoluokitus on hyötynyt mahdollisesta valtiontukielementistä, luottoluokittajat ovat jo korjanneet luokituksia alaspäin ehdotetun lainsäädännön seurauksena.

Luottolaitosten luokitukset heijastavat jatkossa siis aiempaa paremmin laitoskohtaista luottoriskiä. Tämä todennäköisesti johtaa luottolaitosten välisten erojen kasvuun sijoittajien ja luottoluokittajien riskiarvoissa sekä koko toimialan tasolla keskimäärin sijoittajien vaatiman riskilisän nousuun. Luokitusten heikkeneminen ilman korjaavia toimia johtaa todennäköisesti varainhankinnan kallistumiseen, joskin tässäkin suhteessa laitoskohtaiset erot voivat olla merkittäviä. Pohjoismaisilla luottolaitoksilla valtiontuen vaikutus luokituksiin on ollut arviolta yhden tai enimmillään kahden luottokelpoisuusluokan suurinen. IMF on arvioinut tehtyjen kyselyjen perusteella, että jos luottolaitoksen ja sen velkakirjojen luokitukset pysyvät investointiluokkatasolla, niin sijoittajien kiinnostus velkakirjoihin pääosin säilyisi, vaikka niistä tulisi osa laitosten nimellisarvoltaan alentamiskelpoisia velkoja.

Kaiken kaikkiaan luottolaitosten pääoma- ja velkarakenne tulee siis muuttumaan sääntelyn myötä, mikä luokitusmuutosten ohella vaikuttaa sijoittajien arvioihin ja käyttäytymiseen. Yhtäällä luottolaitosten tulee täyttää kahdeksan prosentin vähimmäistavoite omien varojen ja sijoittajavastuun piirissä olevien velkainstrumenttien osalta ja toisaalla ne joutuvat liiketoimintamallinsa ja markkinoillepääsynsä mukaan ratkaisemaan, millä instrumenteilla tavoite katetaan.

Korvattavien ja tiettyjen muiden kuin korvattavien talletusten etuoikeutettu asema kriisinratkaisussa vaikuttaa myös vakuudettomien seniorilainojen (etuoikeudeltaan parempien lainojen) ja juniorilainojen (etuoikeudeltaan huonompien lainojen) hinnoitteluun ja keskinäisiin arvostuksiin riippuen niiden osuudesta sijoittajavastuun piirissä olevista veloista sekä tämän seurauksena arvioidusta tappioasteesta selvitystilassa. Tästä voi olla seurauksena lisäkustannus keskimääräiseen varainhankinnan hintaan, joskin luottolaitokset saattavat juuri tämän kannustamana pyrkiä lisäämään esimerkiksi vakuudellisten se-

niorilainojen, korvattavien talletusten tai muiden sellaisten taseen velkaerien osuuksia, joiden avulla varainhankinnan keskimääräistä kustannusta voidaan alentaa. Keskeistä on kuitenkin laitoksen arvioitu luottokelpoisuus ja sen kokonaisriskin suhde vertailuryhmään.

Vakausmaksujen aiheuttamat kustannukset toimialalle

Kunkin laitoksen maksuosuus EU:n yhteisen kriisinratkaisurahaston tavoitetasosta määräytyy suhteuttamalla sen velat, pois lukien omat varat, joista on vähennetty korvattavat talletukset, koko sektorin velkoihin, pois lukien omat varat, joista on vähennetty korvattavat talletukset. Näin ollen suuret laitokset kattavat pääosan vakausmaksusta sillä todennäköisemmin kuin pienet laitokset. Laitosten koon lisäksi vakausmaksun määräytymisessä otetaan huomioon useita tekijöitä, jotka kuvaavat kunkin toimijan rahoitusjärjestelmään mahdollisesti aiheuttamia riskejä. Niinpä vakausmaksu heijastelee ensinnäkin sitä todennäköisyyttä, jolla laitos joutuu käyttämään rahaston varoja ja toisaalta sen mahdollisesti tarvitsemien varojen suuruutta.

Vakausmaksu on toimialan kannalta merkittävä kustannuserä. Vakausmaksun riskiperusteita ei ole vielä tiedossa, mutta komission riskipainottamattomaan alustavaan arvioon perustuen suomalaisten luottolaitosten maksuosuus EU:n yhteisestä kriisinratkaisurahastosta olisi noin 2,2 prosenttia eli noin 1,2 miljardia euroa. Vakausmaksujen määrää arvioitaessa on huomattava, että Suomessa talletuspankeilta on jo kerätty pankkiveroa, jonka tuotto oli vuonna 2013 noin 133 miljoonaa euroa.

Laskentaperusteesta johtuen vakausmaksut kohdistuvat siis niihin toimijoihin, joiden varainhankinnassa markkinarahoituksella on suuri rooli. Keräysperuste on perusteltu ensinnäkin siksi, että talletussuojarahastoa puolestaan kartutetaan korvattavien talletusten määrän perusteella. Lisäksi markkinarahoituksen rooli yleensä heijastelee kunkin laitoksen todennäköisyyttä lisätä riskiä rahoitusjärjestelmässä. On kuitenkin huomattava, että vaikka tietyn tyyppiset toimijat, kuten

Kuntarahoitus Oyj ja kiinnitysluottopankit, perustavat toimintansa markkinoilta hankittavalle rahoitukselle, niiden todennäköisyyttä joutua käyttämään kriisinratkaisurahaston varoja voidaan pitää pienenä. Kuntarahoitus Oyj:n velvoitteista vastaa viime kädessä Kuntien takauskeskus, kun taas kiinnitysluottopankkien rahoitus on täysin vakuudellista. Tästä syystä on perusteltua, että kunkin toimijan vakausmaksu heijastaa riittävässä määrin myös niiden taseeseen sisältyviä riskejä.

Talletussuojarahasto muodostaisi kriisinratkaisurahaston ohella toisen osan rahoitusvakausrahastoa. Talletussuojarahaston varoja voidaan jatkossa käyttää sekä korvausten maksamiseen tallettajille että minkä tahansa kriisinratkaisutoimen yhteydessä. Jälkimmäisen käytön rajoitteena on, että talletussuojarahastolta perittävä määrä ei saa ylittää sitä korvausvelvoitetta, joka rahastolle koituisi, jos laitos asetettaisiin konkurssiin. Pankkien kustannuksia lisää kuitenkin se, että talletussuojadirektiivin edellyttämä seitsemän työpäivän maksuaika talletussuojan maksatusta koskevasta päätöksestä tulee edellyttämään IT-järjestelmämuutoksia talletuspankeissa ja talletussuojarahastossa.

Sijoituspalveluyritysten kerryttämän kansallisen kriisinratkaisurahaston tavoitetaso jäisi nykyisten tietojen mukaan hyvin pieneksi. Alustavien tietojen mukaan sijoituspalveluyritysten vakausmaksu olisi vuosittain noin 0,005 prosenttia niiden liikevaihdosta kymmenen vuoden ajan.

Viranomaisen toiminnan hallinnollisten kustannusten kattaminen

Rahoitusvakausviraston toimintakulut kattetisiin luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä kerättävinä hallintomaksuina. Hallintomaksua maksaisi liki 300 luottolaitosta sekä 10 sijoituspalveluyritystä. Kunkin toimijan hallintomaksu perustuu yhtäältä arviolle sen viranomaiselle aiheuttamasta työmäärästä sekä toisaalta näkemykseen siitä, millä todennäköisyydellä kukin toimija voi aiheuttaa rahoitusmarkkinoilla niin sanotun järjestelmällisen riskin. Osa maksusta suoritettaisiin niin sanottuna perusmaksuna, joka on vakio kaikille toimijoille ja kattaisi likimain

aivan pienimmistä toimijoista aiheutuvat työperäiset kustannukset. Maksun toinen osa eli suhteellinen maksu puolestaan painottaa suurten toimijoiden osuutta viraston toimintakulujen rahoittamisessa sillä perusteella, että suurten toimijoiden todennäköisyys lisätä järjestelmäriskiä on pieniä toimijoita suurempi.

Luottolaitosten suhteellinen maksu olisi sidottu niiden taseen kokoon, kun taas sijoituspalveluyritysten maksu perittäisiin liikevaihdon perusteella. Nämä maksuperusteet heijastavat erityyppisten toimijoiden merkitystä rahoitusjärjestelmässä. Luottolaitosten hallitsevaa roolia sijoituspalveluyrityksiin nähden heijastaa se, että luottolaitokset vastaisivat nykyisin tiedoin lähes täysin eli 99 prosenttisesti viraston toimintakuluista.

Rahoitusvakausviraston toimintakulut ovat arvion mukaan suhteellisen pienet toimialan kokoon nähden. Ensimmäisinä toimintavuosina viranomaisen työmäärää lisää kriisinratkaisusuunnitelmien valmistelu sekä purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi. Sen sijaan jatkossa, jos kriisitilan-

teilta välttyään, suunnitelmien päivittämisen voidaan olettaa vaativan tätä pienempiä toimintaresursseja. Ensimmäisinä toimintavuosina viraston toimintamenoiksi on arvioitu enimmillään kolme miljoonaa euroa, mikä on suhteessa luottolaitosten yhteenlaskettuun taseeseen 0,0006 prosenttia. Jos kriisitilanne realisoituisi, viraston toimintakulut kasvaisivat luonnollisesti tätä huomattavasti suuremmiksi, mutta silloin myös viraston toiminnasta koituvat hyödyt kasvaisivat.

Hallintomaksut kuormittavat toimialaa ja mahdollisesti sen asiakkaita, kun taas viraston toiminnan hyödyt ulottuvat laajalti kansantalouteen lisäämällä mahdollisten rahoituskriisitilanteiden ennakoitavuutta. Myös itse kriisitilanteeseen joutumisen todennäköisyys pienentyy viraston toiminnan seurauksena kriisinratkaisusuunnitelmien ennaltaehkäisevän luonteen johdosta. Jos viraston toiminta ehkäisee yhdenkin merkittävän häiriötilanteen rahoitusjärjestelmässä, toiminnasta saatavat hyödyt ylittävät selvästi siitä aiheutuvat kustannukset.

	Perusmaksu	Suhteellinen maksu	Arvioitu %-osuus budjetista
Luottolaitokset	300	0,0006 % taseesta	99 %
Sijoituspalveluyritykset	300	0,03 % liikevaihdosta	1 %

Taulukko 1. Ehdotus rahoitusvakausviranomaisen hallintomaksusta vuosina 2015—2016.

Tämän lisäksi noin 6 000 eurooppalaista luottolaitosta, suomalaiset luottolaitokset mukaan luettuna, osallistuu EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitetun kriisinratkaisuneuvoston hallinnollisten kustannusten kattamiseen. Komission alustavan ehdotuksen mukaan hallintomaksun keräämisessä joudutaan vuosien 2015—2016 turvautumaan aikataulusyiden nojalla väliaikaiseen järjestelyyn, mutta sen jälkeen hallintomaksu ehdotetaan perittäväksi EKP:n valvontamaksua vastaavalla tavalla. Ehdotuksen perusteluna on toimialalle kohdentuviin maksuihin liittyvien käytäntöjen pitäminen mahdollisimman selkeinä ja johdonmukaisina. Kunkin laitoksen maksuosuus perustuisi todennäköisesti sen taseen kokoon sekä taseen sisältämään ris-

keihin. Kriisinratkaisuneuvoston kustannusten oletetaan olevan ensimmäisenä toimintavuonna 50 prosenttia ja toisesta toimintavuodesta lähtien 100 prosenttia talousarviosta. Komissio on arvioinut, että neuvoston tarvitsemien henkilöstöresurssien määrä olisi 309 henkeä. Kokonaismenojen on arvioitu olevan vuodesta 2016 alkaen vuosittain noin 61—66 miljoonaa euroa, jolloin laitospohjainen osuus olisi karkeasti arvioiden keskimäärin noin 11 000 euroa vuodessa.

Elvytysuunnitelmien aiheuttamat vaikutukset

Lyhyellä tähtämellä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten liiketoimintojen elvytysuunnitelmien laadinta aiheuttaa yrityksille

hallinnollisia kustannuksia, joiden kuitenkin voidaan arvioida jäävän maltillisiksi. Laitokset joutuvat lisäksi mahdollisesti järjestelmään toimintojaan uudelleen elvytysuunnitelman toteuttamisen mahdollistamiseksi. Toisaalta elvytysuunnitelmien teko voi nostaa esiin riskejä, joiden tunnistaminen parantaa laitosten vakautta.

Laskentaesimerkki sijoittajavastuun toteuttamisesta

Kun rahoitustoimialalla toimiva laitos on taloudellisiin vaikeuksiin ajautumisen seurauksena menettänyt laitokselle säädetyn vähimmäisvakavaraisuuden ja/tai likviditeetin, on hyvin usein ajaututtu tilanteeseen, jossa vaikeuksissa olevan laitoksen ongelmien ratkaisemiseen on käytetty ainoastaan julkisia varoja. Rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta alan keskeisten toimijoiden liiketoimintaa on jouduttu tukemaan muun muassa valtion myöntämällä vastikkeellisella pääomatuella ja/tai järjestelemällä vaikeuksiin joutuneen laitoksen toiminta uudelleen koko laitoksen tai sen osien myymisellä, siirtämällä laitoksen varoja ja velkoja väliaikaiseen laitokseen ja/tai omistusyhteisöön. Useissa tapauksissa laitoksen pääomitus on toteutettu tilanteessa, jossa sen oma pääoma on ollut negatiivinen. Tässä tilanteessa korostuu riski siitä, että veronmaksajille koituu luottolaitoksen pääomittamisesta pysyviä kustannuksia.

Rahoitustoimialalla toimivien pienten laitosten, jotka eivät ole järjestelmän vakauden kannalta keskeisiä toimijoita, vaikeudet voitaisiin ratkaista ainakin teoriassa tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä yritys-saneerauksen, selvitys- tai konkurssimenettelyn avulla. Tällaisessa tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä sijoittajavastuu toteutuu aina täysimääräisesti.

Merkittävän rahoitustoimialalla toimivan, vaikeuksiin ajautuneen laitoksen ongelmien ratkaiseminen tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä aiheuttaisi liiketoiminnan keskeytymisen takia kuitenkin hyvin todennäköisesti laitoksen varojen merkittävän arvonalenemisen, joka vain kasvattaisi laitoksen osakkeenomistajille ja velkojille aiheutuvia tappioita. Konkurssi aiheuttaisi todennäköisesti myös uhan koko rahoitusmarkkinoiden vakaudelle sekä talouskehityksen kannalta haitallisia katkoksia maksuliikenteeseen.

Sijoittajavastuun toteuttaminen tarkoittaa vaikeuksissa olevan laitoksen velkojen nimellisarvon alentamista ja sen tavoitteena on laitoksen liiketoiminnan tervehdyttäminen ja laitoksen taloudellisen vakauden ja pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen. Laissa säädettäisiin periaatteista, joiden mukaan vaikeuksiin joutuneen laitoksen osakkeenomistajat ja muut velkojat vastaavat yhtiön liiketoiminnasta aiheutuneista tappioista sekä mahdollisesta uudelleen pääomittamisesta.

Esimerkissä Laitos Oyj:n yksinkertaistettu tase laitoksen normaalin liiketoiminnan aikaan on taulukossa alla esitetyn sisältöinen.

Laitos Oyj:n tase sen normaalina toiminta-aikana			
Varat		Velat	
Lainat ja muut saamiset	100	Oma pääoma	10
Joukkolainat	100	Pääomalainat	10
		Seniorivelat	80
		Korvattavat talletukset	75
		< 7 päivän velat	25
Varat yhteensä	200	Velat ja oma pääoma yhteensä	200

Laskusuhdanteesta tai muista syistä johtuen laitoksen tase-erien arvoa joudutaan alentamaan 40 prosenttia. Toteutettavat arvonalen-

tamiset ovat yhteensä 80 (40 + 40), joka ylittää laitoksen oman pääoman (20). Tosiasias-
sa laitos on konkurssissa.

Laitos Oyj:n tase ennen kriisinratkaisua			
Varat		Velat	
Lainat ja muut saamiset	60	Oma pääoma	- 70
Joukkolainat	60	Pääomalainat	10
		Seniorivelat	80
		Korvattavat talletukset	75
		< 7 päivän velat	25
Varat yhteensä	120	Velat ja oma pääoma yhteensä	120

Rahoitusvakuusvirasto on päättänyt asettaa laitoksen kriisinratkaisumenettelyyn ja soveltaa laitokseen lain säännöksiä sijoittajavastuun toteuttamisesta. Laitoksen varoihin tehtävistä arvон alentamisista johtuu, että laitoksen velkoihin on tehtävä lain perusteella seuraavat muutokset:

- negatiivisen oman pääoman (70) palauttamiseksi pääomalainat (10) kirjataan ensinnäkin kokonaisuudessaan menetetyksi;
- lisäksi tarvittava arvon alentaminen (60) kohdennetaan seuraavana tappionkattamisjärjestyksessä oleviin vakuudettomiin seniorivelkoihin.

Laitos Oyj:n tase velkojen nimellisarvon alentamisen jälkeen			
Varat		Velat	
Lainat ja muut saamiset	60	Oma pääoma	0
Joukkolainat	60	Pääomalainat	0
		Seniorivelat	20
		Korvattavat talletukset	75
		< 7 päivän velat	25
Varat yhteensä	120	Velat ja oma pääoma yhteensä	120

Laitoksen taseen varallisuusarvojen alenemisen seurauksena laitoksen velkojen arvoa jouduttiin alentamaan laitoksen taseen tasapainottamiseksi. Koska laitoksen oma pääoma ja pääomalainat kirjattiin kokonaan menetetyiksi, laitos tulee vielä pääomittaa.

Laitoksen pääomitus toteutetaan siten, että jäljellä olevia seniorivelkoja (20) muutetaan laitoksen osakepääomaksi (8) antamalla seniorivelkojille laitoksen liikkeeseen laskemia uusia osakkeita. Laitoksen velkojen nimellisarvon alentaminen ja pääomittaminen on tässä yksinkertaistetussa esimerkissä esitetty selvyyden vuoksi erillisinä toimina, mutta käytännössä ne toteutettaisiin yhtenä kokonaisuutena.

Varojen uudelleenarvostuksen, velkojen nimellisarvon alentamisen ja pääomittamisen jälkeen laitoksen toimintakyky on periaatteessa palautettu. On kuitenkin todennäköistä, että toimiakseen laitos tarvitsee lyhyen aikavälin tukitoimia, koska laitoksen talletuskanta tulee todennäköisesti supistumaan ja laitoksen jälleenerahoituksen tarve tulee kasvamaan. Laitos ei välittömästi kriisitoimien toteuttamisen jälkeen kykene toimimaan markkinoilla täysin itsenäisesti. Mahdollisesti tarvittavasta väliaikaisesta tuesta ja sen ehdoista päättäisi Rahoitusvakuusvirasto ja tuki annettaisiin kriisinratkaisurahastosta.

Laitos Oyj:n tase pääomituksen jälkeen			
Varat		Velat	
Lainat ja muut saamiset	60	Oma pääoma	8
Joukkolainat	60	Pääomalainat	0
		Seniorivelat	12
		Korvattavat talletukset	25
		< 7 päivän velat	75
Varat yhteensä	120	Velat ja oma pääoma yhteensä	120

Talletussuojarahasto voi joutua osallistumaan uudelleen järjestelyn kohteena olevan laitoksen rahoitukseen, jos laitoksella ei ole riittävästi vakuudetonta seniorivelkaa tai talletussuojan ulkopuolisia talletuksia laitoksen pääomittamiseksi. Talletussuojarahaston suoritus voisi tapahtua käteissuorituksena joko laitokseen tai omaisuudenhoitoyhtiöön, riippuen siitä, mitä kriisinratkaisuvälinettä laitokseen sovelletaan.

Talletussuojarahaston yhtiölle maksama suoritus vastaisi maksukyvyttömyysmenettelyssä sille määrättävää nettorasitusta, joka on maksettu korvaus vähennettynä takaisinperinnällä. Tästä talletussuojarahaston netto-suorituksesta johtuu, että talletussuojarahastolla ei olisi oikeutta yhtiön osakkeisiin.

Komission simulointianalyysi

Komissio on laatinut analyysin erilaisten sijoittajavastuuvaihtoehtojen vaikutuksista ja katsauksen siihen, miten ne vaikuttavat EU:n jäsenvaltioissa toimivan 45 laitoksen nykyiseen rahoitusrakenteeseen.

Komission analyysissä on jouduttu oletamaan luottolaitosten talletusrakenteen noudattavan EU:n jäsenvaltioiden laitosten keskiarvoa, sillä tarkempaa tietoa talletusten jakautumisesta talletussuojan piiriin kuuluviin ja sen ulkopuolisiin talletuksiin ei ole saatavilla. Komission arvion mukaan keskimäärin noin 50 prosenttia laitosten velasta olisi sijoittajavastuun piirissä. Tästä oman pääoman ja juniorivelan yhteenlaskettu osuus olisi noin kuusi prosenttiyksikköä, seniorivelan ja huonommalla etusijalla olevien talletusten osuus noin 20 prosenttiyksikköä ja paremmalla etusijalla olevien talletusten osuus niinkin noin 24 prosenttiyksikköä.

Komission simulointianalyysissä tarkastellaan tilannetta, jossa luottolaitoksen tappiot vastaavat 25 prosenttia sen yhteenlasketuista vastuista. Tarkastelussa luottolaitokset luokitellaan kolmeen luokkaan (keskisuuret laitokset, suuret talletuspankit, suuret tukkurahoituspankit) ja analyysissä käytetään kunkin luokan keskiarvoa. Nykyisen kriisin aikana pääomitetuista ongelmalaitoksista 12,5 prosentilla oli tätä suuremmat ja 87,5 prosentilla tätä pienemmät tappiot.

Komission simulointiharjoituksessa osakkeenomistajien, juniorivelkojen ja vakuudettomien seniorivelkojen sekä kriisinratkaisurahaston suoritus riittäisi keskimäärin laitosten 25 prosentin tappioiden kattamiseen vain suurten talletuspankkien kohdalla, kun rahaston varat on kerätty tavoitetason mukaiselle tasolle. Muiden laitosten kohdalla myös korvauskelpoiset talletukset, joita ei korvata talletussuojarahastosta, joutuisivat osallistumaan laitoksen tappioiden kattamiseen.

Komission analyysi arvioi myös sitä, miten finanssikriisin aikana paljastuneet luottolaitosten pääomitustarpeet olisi voitu kattaa, jos elvytys- ja kriisinratkaisusääntely olisi ollut voimassa kriisin aikana. Komission arvion mukaan kaksi kolmasosaa vuosien 2008—2011 kriisipankeista olisi selvinnyt tappioistaan laitoksen omistajien ja velkojen sijoittajavastuulla. Yhdeksän luottolaitosta olisi joutunut turvautumaan kriisinratkaisurahaston varoihin ja kahdeksassa kriisipankissa tappiot ylittivät 13 prosenttia laitoksen taseesta. Näiden laitosten kohdalla olisi jouduttu muuttamaan lisää seniorivelkaa sekä muita kuin korvauskelpoisia talletuksia ja yhden laitoksen tapauksessa myös talletussuojarahasto olisi joutunut osallistumaan laitoksen tappioiden kattamiseen.

Yritykset ja kotitaloudet

Ehdotetun lainsäädännön vaikutukset yrityksiin ja kotitalouksiin tulevat rahoitussektorilta. Yritysten ja kotitalouksien luoton saatavuuden ei arvioida yleisesti heikkenevän ehdotetun sääntelyn seurauksena. Siirtymävaihe uuden lainsäädännön vaatimusten täyttämässä voi kuitenkin lyhyellä aikavälillä vaikuttaa yksittäisten pankkien luotonantoon nykyisessä ympäristössä, jossa talouskehitys on rahoituskriisin jäljiltä monissa EU-maissa yhä heikkoa.

On todennäköistä, että luottolaitokset siirtävät ainakin osan keskimäärin kasvavista varainhankinnan kustannuksista asiakasmarginaleihin. Kilpailutilanne eri asiakasryhmissä tulee pitkälti määrittelemään, miten paljon kustannuksia voidaan siirtää eteenpäin. Komission vaikutusarvio ennakoii EU:n jäsenvaltioiden luottolaitosten rahoituskustannusten nousevan sijoittajavastuun ja rahaston perustamiskustannusten seurauksena 5—15 korkopisteellä. Jos toimiala siirtää kasvaneet rahoituskustannukset asiakkailleen, kokonaistaloudelliset mallit arvioivat korkojen nousun hidastavan bruttokansantuotteen vuosittaista kasvua 0,1—0,5 prosentilla.

Pidemmällä aikavälillä yritysten ja kotitalouksien, kuten talouskehityksen yleisesti, odotetaan kuitenkin hyötyvän uudesta lainsäädännöstä sen mukanaan tuoman lisääntyneen vakauden ansiosta. Rahoituskriisien todennäköisyyden pieneneminen ja aiempaa tehokkaammat lainsäädännölliset välineet rahoituskriisien hoidossa parantavat yritysten ja kotitalouksien toimintaympäristöä, ja ehdotetun lainsäädännön nettovaikutusten odotetaan olevan positiiviset.

4.1.3 Valtionaloudelliset vaikutukset

Laitosten tukeminen on monissa EU:n jäsenvaltioissa johtanut valtion velkaantuneisuuden selvään kasvuun ja tätä kautta pitkäkestoiseen rasitteeseen veronmaksajille. Esimerkiksi Kreikassa pankkisektorin suoraan tukemiseen on varattu toisessa sopeutusohjelmassa 50 miljardia euroa, joka on noin 26 prosenttia maan kansantuotteen arvosta

vuonna 2012. Tämä tuki on Kreikan valtion ottamaa lainaa, joka maksetaan verotuloista aikanaan takaisin niiltä osin, kun sitä ei pystytä kattamaan laitoksiin tehtävien sijoitusten myyntituloilla. Vastaavasti Espanjassa valtio on saanut sijoittajavastuun lisäksi laitosten tukemista varten EVM:lta lainaa yli 40 miljardia euroa. Kyproksen kriisin yhteydessä, jossa pankkituella oli keskeinen asema, pystyttiin sijoittajavastuuta laajasti soveltamalla vähentämään lainamuotoisen rahoituksen tarvetta erittäin merkittävästi, mikä esti valtion velkaantumisen kestävämmälle tasolle.

Suomessa talouskriisin vakavimmassa vaiheessa vuonna 2009 valtio sitoutui eduskunnan päätöksellä tarvittaessa takaamaan luottolaitosten varainhankintaa ja antamaan pääomatukea elinkelpoisille luottolaitoksille komission valtionapuserien puitteissa. Näihin toimenpiteisiin ei kuitenkaan ollut tarvetta ja sitoumukset raukesivat käyttämättöminä.

Esityksen yhtenä keskeisenä tavoitteena on vähentää olennaisesti valtion tuen määrää mahdollisessa kriisitilanteessa. Tähän pyritään ensinnäkin asettamalla laitosten omistajat ja niiden velkakirjojen haltijat ensisijaiseen asemaan kriisinratkaisun kustannusten kattamisessa. Toiseksi laitosten kerryttämät kriisinratkaisurahastot tulevat tarvittaessa osallistumaan kriisinratkaisujärjestelyjen rahoitukseen.

Komission mukaan EU:n jäsenvaltiot myönsivät vuosina 2008—2011 noin 473 miljardin euron edestä julkista pääomatukea tai varallisuuserien takauksia laitoksilleen. Jos kriisinratkaisudirektiivi olisi ollut voimassa kriisin aikana, niin keskimääräisesti arvioiden oman pääoman alaskirjauksilla ja juniorivelan muuttamisella pääomaksi olisi voitu kattaa 79 prosenttia laitosten vastaanotetusta julkisesta tuesta. Seniorivelan osuus olisi ollut seitsemän prosenttia, muiden kuin korvattavien talletusten osuus viisi prosenttia, kriisinratkaisurahaston osuus kuusi prosenttia, paremmalla etusijalla olevien talletusten osuus kaksi prosenttia ja talletussuoja-rahastojen osuus 0,4 prosenttia. Yhdessäkään kriisipankissa pääomaa ja juniorivelkaa ei ollut nyt ehdotetun lainsäädännön vaatimaa kahdeksaa prosenttia suhteessa laitoksen vastuisiin.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esitys lisää viranomaisten tehtäviä ja vaatii lisää henkilöstöresursseja. Valtiovarainministeriön hallinnonalalle ehdotetaan perustettavan Rahoitusvakausvirasto, joka aloittaisi toimintansa vuoden 2015 alusta. Viraston henkilökunnan määrän arvioidaan olevan ensimmäisinä toimintavuosina enimmillään noin 16–17 henkilöä ja, jos kriisitilanteilta vältytään, myöhemmin noin 12 henkilöä. Viraston tehtävänä olisi esimerkiksi kriisinratkaisusuunnitelmien laatiminen, laitosten purettavuuden arviointi, osallistuminen kriisinratkaisukollegioiden työhön sekä kriisinratkaisuviranomaisten ja valvontaviranomaisten yhteistyö. Virasto vastaisi sellaisten Finanssivalvonnan valvontaan jäävien laitosten kriisinratkaisusuunnitelmista, joilla ei ole merkittävää rajat ylittävää toimintaa. Virasto myös valmistelisi luonnoksen kriisinratkaisusuunnitelmaksi niille laitoksille, jotka ovat EKP:n valvonnassa ja joita koskevat suunnitelmat EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitettu kriisinratkaisuneuvosto hyväksyy. Lisäksi virasto toimeenpanisi EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitetun neuvoston päätöksiä.

Virastolla olisi vastuu kriisinratkaisusuunnitelmien laadinnasta lainsäädännön piiriin kuuluvalla vajaalle 300 luottolaitokselle ja kymmenelle sijoituspalveluyritykselle. Näiden laadinta työllistäisi virastoa etenkin sen ensimmäisinä toimintavuosina. Käytännössä yksityiskohtaisia suunnitelmia laadittaisiin kuitenkin lukumääräisesti vähemmän, sillä esimerkiksi talletuspankkien yhteenliittymän osalta kriisinratkaisusuunnitelma on mahdollista laatia yhteenliittymän tasolla. Vastavasti Suomessa toimivien ulkomaisiin konserneihin kuuluvien luottolaitosten osalta kriisinratkaisusuunnitelman laadinnasta vastaa emoyrityksen kotivaltion viranomaisen. On kuitenkin mahdollista, että Rahoitusvakausvirasto edellyttää erillisen kriisinratkaisusuunnitelman laatimista.

Virasto valmistelisi, toteuttaisi ja seuraisi tarvittaessa myös kriisinratkaisutoimenpiteitä. Tällaisiin poikkeustilanteisiin ja ylimääräiseen henkilöstöressurssitarpeeseen varauduttaisiin siten, että valtiovarainministeriö, Finanssivalvonta ja Suomen Pankki osoittai-

sivat viraston käytettäväksi asiantuntijaresursseja näiden asiantuntijoiden suostumuksella. Virasto vastaisi määräajaksi siirtyvien virkamiesten palkkakustannuksista ja muista kustannuksista.

Viraston toiminnasta aiheutuvat kustannukset rahoitettaisiin luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vuosittaisilla hallintomaksuilla, jotka vastaisivat valtiovarainministeriön hyväksymää viraston talousarviota. Poikkeuksellisissa tilanteissa, kuten laitoksen kriisihallintoon asettamisessa ja kriisinratkaisutoimenpiteiden toteuttamisessa, virastolle olisi laadittava lisätalousarvio.

Viraston toimintamenojen arvioidaan olevan ensimmäisinä vuosina noin 2,4 miljoonaa euroa. Tästä noin 1,5 miljoonaa euroa kuluu henkilöstön palkkakustannuksiin sivukuluihin. Viraston hallinnollisiin toimintoihin (toimitilat, koneet ja laitteet sekä matkat) ja tukipalveluihin (talous- ja henkilöstöhallinto, IT-palvelut, puhelin ja työvälinekulut) on budjetoitu yhteensä noin 900 000 euroa. Kun uuden viraston perustaminen saattaa aiheuttaa odottamattomia tai oletettua suurempia kustannuseriä ja esimerkiksi matkakustannusten määrä saattaa olla arvioitua suurempi EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitettujen kriisinratkaisuneuvoston työskentelyn osallistumisen johdosta, budjettiin sisällytetään lisäksi 600 000 euron vuotuinen puskuri. Näin ollen budjetin kokonaistaso viraston ensimmäisinä vuosina on kolme miljoonaa euroa. Jatkossa, jos kriisitilanteilta vältytään, toimintamenojen odotetaan laskevan noin 25 prosentilla. Kustannustasoon vaikuttaa luonnollisesti myös se, sijoitetaanko viraston toimipiste ja hallinto jonkin olemassa olevan viranomaisen yhteyteen, jolloin voidaan saada säästöjä tila-, työväline- ja hallintokustannuksista. Organisaation suhteellisen pieni koko huomioon ottaen tämä olisi perusteltua.

Talletussuojarahaston hallinnon kulut henkilöstökuluineen olivat vuonna 2013 noin 400 000 euroa. Hallinnollisten kustannusten ei ennakoita talletussuojarahastoa koskevilta osin olennaisesti muuttuvan. Talletussuojadirektiivin edellyttämä seitsemän työpäivän maksuaika talletussuojan maksatusta koskevasta päätöksestä tulee edellyttämään IT-järjestelmämuutoksia talletuspankeissa ja tal-

letussuojarahastossa, mistä aiheutuu lisäkustannuksia myös viranomaiselle.

Finanssivalvonnalle tulee esityksen myötä uusia tehtäviä, kuten luottolaitosten elvytysuunnitelmien arviointi ja hyväksyminen sekä valvontaviranomaisten yhteistyö rajat ylittävien ryhmien elvytysuunnitelmien arvioinnissa ja hyväksymisessä. Lisäksi Finanssivalvonnan olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä viraston kanssa.

Ehdotuksessa ei esitetä valtiovarainministeriön tai Suomen Pankin tehtävien olennaisista muutosta, jolla arvioitaisiin olevan taloudellisia vaikutuksia.

*Rahoitusvakaustoimintaa koskevat säädös-
muutos- ja budjettiehdotukset vuoden 2015
talousarvioesityksessä*

Lakiehdotus liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Vuoden 2015 Rahoitusvakausviraston toiminnan kuluiksi on arvioitu kolme miljoonaa euroa ja sen menot ehdotetaan vuoden 2015 talousarvioesityksessä budjetoitavaksi bruttomääräisesti momentille 28.92.03 (Rahoitusvakausviraston toimintamenot). Rahoitusvakausviraston toiminnasta aiheutuvat kulut tulisivat ehdotuksen mukaan katetuiksi toimialalta kerättävinä maksuina, jotka ovat valtiotähtöoikeudelliselta luonteeltaan veroja ja tästä syystä vuoden 2015 valtion talousarvioesityksen momentille 11.19.11 (Rahoitusvakausviraston hallintomaksut) arvioidaan kertyvän toiminnasta aiheutuvia kuluja vastaava tulo-arvio kolme miljoonaa euroa.

Valtion vakuusrahaston taseen loppusumma oli vuoden 2013 tilinpäätöksen mukaan 2,18 miljoonaa euroa, josta 1,04 miljoonaa euroa oli selvitystilassa olevan omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy:n osakkeita. Ehdotuksen mukaan laki valtion vakuusrahastosta kumotaan ja valtion vakuusrahaston toiminta päättyy. Valtiovarainministeriö huolehtisi lain voimaantullessa tarvittavista jatkotoimista rahaston toiminnan päättämiseksi ja rahaston keskeneräisten velvoitteiden hoitamiseksi mukaan lukien rahaston valtuustoon ja toimiohjelahtakuntaan liittyvät asiat. Rahaston valtuuston tehtävänä olisi laatia vielä vuoden

2015 alussa rahaston vuoden 2014 tilinpäätös.

Rahaston tehtävät koostuvat pääosin Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy:n ja Yrityspankki Skop Oyj:n alasajon valvonnasta ja niihin liittyvästä omistajaohjauksesta. VVR koordinoi lisäksi vahingonkorvausoikeudenkäyntejä, jotka on käynnistetty VVRL:n mukaisten erityistarkastusten perusteella. Vuonna 2015 valtion vakuusrahaston rahavarat, noin 1,1 miljoonaa euroa, tuloutettaisiin valtion talousarvion momentille 12.28.87 (Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta) ja rahaston omistamat Arsenal Oy:n osakkeet siirrettäisiin valtiovarainministeriölle. Tämänhetkisen arvion mukaan Arsenal Oy:n selvitystila jatkuisi vielä kolmesta neljään vuotta ja sen aikana Arsenal voisi tulouttaa valtiolle 15 miljoonaa euroa mukaan lukien vuoden 2014 lopussa palautettavat viisi miljoonaa euroa. Arvio on kuitenkin epävarma, koska selvitystilän kestoon vaikuttavien vahingonkorvausoikeudenkäyntien, joissa Arsenal on osapuolena, päättymisen ajankohtaa on hyvin vaikea arvioida.

Esityksessä ehdotetaan perustettavaksi uusi valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, rahoitusvakausrahasto, jonka osia olisivat kriisinratkaisurahasto ja talletussuojarahasto. Rahoitusvakausrahaston varat muodostuisivat luottolaitoksilta pääsääntöisesti vuosittain kartutettavista EU:n vakaussuojamaksuista ja talletussuojamaksuista sekä sijoituspalveluyrityksiltä kartutettavista kansallisista vakaussuojamaksuista niitä koskevien erillisäännösten mukaisesti. Lisäksi varat koostuisivat valtion talousarviosta rahoitusvakausrahastoon ja siitä edelleen kriisinratkaisurahastoon siirrettävästä pankkiveron tuotosta ja kartutettavista talletussuojamaksuista.

Luottolaitoksilta kerättäisiin kriisinratkaisurahastoon vuosittain EU:n vakaussuojamaksua, jonka määrän arvioidaan olevan vuodessa ennen laitokohtaisia riskipainoja noin 135 miljoonaa euroa, siirrettäväksi edelleen EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon. Uuteen talletussuojarahastoon maksettaisiin talletussuojamaksuja talletussuojan vähimmäistason mukainen määrä 0,8 prosenttia korvattavista talletuksista 10 vuoden siirtymäaikana. Rahoitusvakausrahaston toiminnasta aiheutuvat kulut katettaisiin luottolaitoksilta ja

sijoituspalveluyrityksiltä kerättävinä maksuina. Toiminnasta aiheutuvien kulujen määräksi arvioidaan enintään kolme miljoonaa euroa vuonna 2015.

Valtion talousarvioissa vuosina 2013 ja 2014 pankkiveron tuottoa vastaava määrä, 133 miljoonaa euroa kumpanakin vuonna, on otettu huomioon määrärahana momentilla 28.99.87 (Pankkiveron tuoton käyttö), joka on kolmivuotinen siirtomääräraha. Määrärahaa saa käyttää rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi tarpeellisten finanssisijoitusmenojen maksamiseen. Esityksen mukaan väliaikaisesta pankkiverosta annettu laki kumottaisiin eikä talletuspankeilta kerättäisi enää valtiolle suoritettavaa pankkiveroa vuonna 2015.

Pankkiveron tuoton käytön määrärahoista yhteensä 266 miljoonaa euroa siirrettäisiin rahoitusvakausrahastoon 166 miljoonaa euroa ja 100 miljoonaa euroa tuloutettaisiin valtion talousarvioon.

Vuoden 2015 talousarvioesityksessä tämä merkitsee vuosien 2013 ja 2014 talousarvion momentin 28.99.87 määrärahojen peruuttamista ja uudelleenbudjetointia. Rahoitusvakausrahastoon siirrettävä 166 miljoonaa euroa otettaisiin huomioon siirtomenomäärärahana momentilla 28.92.60. Määrärahan peruuttaminen 266 miljoonaa euroa otettaisiin huomioon momentin 12.39.04 (Siirrettyjen määrärahojen peruutukset) tuloarviossa.

Hallitusohjelman kehysäännessä menot jaetaan kehykseen kuuluviksi ja kehyksen ulkopuolisiksi. Vuosille 2013 ja 2014 budjetoitu pankkiveron tuottoa vastaava määräraha on ollut kehyksen ulkopuolinen finanssisijoitusmeno. Rahastosiirto kriisinratkaisurahastoon ja edelleen EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ei kuitenkaan ole finanssisijoitus, vaan valtiontalouden kehysäännon mukaan kehykseen kuuluva meno. Kuluvalla vaalikaudella on jo kertaalleen tehty poikkeus hallitusohjelman kehysäänntöön nähden (niin sanottua yle-veroa vastaavien rahastosiirtojen käsitteleminen kehyksen ulkopuolisena menona).

Rahastoon siirrettävä 166 miljoonaa euroa siirrettäisiin edelleen EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon vuonna 2016. Summa vähentäisi sitä maksaneiden talletuspankkien velvollisuutta maksaa EU:n vakaussmaksua

vuonna 2015 ja osin vuonna 2016. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden tulee kerätä pankeilta vakaussmaksuja jo vuodesta 2015 alkaen, mutta EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon kerättyjä vakaussmaksuja siirrettäisiin eteenpäin vasta vuoden 2016 puolella, koska yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevaa EU:n kriisinratkaisuasetausta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016. Vuoden 2015 vakaussmaksut siirrettäisiin yhteiseen kriisinratkaisurahastoon viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2016 ja vuoden 2016 vakaussmaksut siirrettäisiin 30 päivänä kesäkuuta 2016. Kansallisen kriisinratkaisurahaston pääoma muodostuisi sijoituspalveluyritysten kartuttamista vakaussmaksuista ja sen arvioidaan nykytiedon valossa jäävän kokonaisuudessaan vain noin 35 000 euroon.

Rahoitusvakausrahaston aloittavan taseen oma pääoma muodostuisi siirrettävästä pankkiveron tuotosta.

Talletussuojarahaston sijoitustoiminnan nettotuotto vuonna 2013 oli kirjanpidossa 14,7 miljoonaa euroa ja bruttotuotot olivat 16,2 miljoonaa euroa, joista korkotuottojen osuus oli 13,8 miljoonaa euroa ja myyntivoittojen osuus 2,3 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan kulut olivat 1,5 miljoonaa euroa, joista myyntitappioiden osuus oli 0,8 miljoonaa euroa ja varainhoitajille maksetut omaisuudenhoitopalkkiot yhteensä 0,7 miljoonaa euroa. Talletussuojarahaston hallinnon kulut olivat vuoden 2013 lopussa 0,4 miljoonaa euroa. Rahasto ei ollut nostanut lainaa toimintaansa varten. Suomalaisten talletuspankkien korvattavien talletusten kokonaismäärä ja siten rahaston mahdollisen vastuun enimmäismäärä oli vuoden 2013 lopussa 77 miljardia euroa.

Esityksessä ehdotetaan, että talletussuojarahaston toiminta siirtyisi uudelle Rahoitusvakaussvirastolle, jonka olisi huolehdittava siitä, että talletussuojarahaston tehtävät ja mahdollisesti siirtyvään omaisuuteen liittyvät sitoumukset siirretään tarkemmin säädettävällä tavalla asianmukaisesti virastolle ja rahastolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2015. Koska talletussuojarahaston oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät vanhaan rahastoon jäävää sijoitusvarallisuutta lukuun ottamatta virastolle heti lain voimaantullessa, siirtymäajan aikana on tarkoitus huolehtia esimerkik-

si IT-järjestelmien siirrosta ja sopimusten päivittämisestä. Siirto olisi tehtävä niin pian kuin mahdollista. Kun vanha talletussuojarahasto puretaan, sen jäljellä olevat sitoumukset siirtyvät talletussuojarahastolle.

Eesityksen 2. lakiehdotuksessa esitetään, että rahoitusvakausrahasto voisi ottaa lainaa valtioneuvoston luvalla ja sen määräämillä ehdoilla eduskunnan talousarvion käsittelyn yhteydessä myöntämien lainanottovaltuuksien rajoissa. Vuoden 2015 talousarvioesitykseen ei ole sisällytetty lainanottovaltuutta rahastolle. Kriisinratkaisurahaston mahdollinen lainanoton tarve liittyy kriisinratkaisudirektiivin 106 artiklan 1 kohtaan. On myös mahdollista, että EU:n yhteinen kriisinratkaisurahasto hakisi rahastoon osallistuvilta jäsenvaltioilta vaihtoehtoista rahoitusta EU:n kriisinratkaisuasetuksen 73 artiklan nojalla, jolloin Suomen valtion mahdollisesti myöntämä laina saatettaisiin toteuttaa kriisinratkaisurahaston kautta.

Rahoitusvakausrahasto voisi myöntää lainaa valtioneuvoston suostumuksella kriisinratkaisudirektiivin 106 artiklan 2 kohdan nojalla. Säännöksen mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden kansallisilla rahoitusjärjestelyillä on valtuudet antaa lainoja muille rahoitusjärjestelyille unionissa tietyin edellytyksin. Kansallisesta kriisinratkaisurahastosta ennakoidaan tulevan niin pieni, että käytännössä lainanantovaltuutta ei tultane käyttämään. Laissa ei ehdoteta säädettävän talletussuojadirektiivin 12 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden mahdollisuudesta säätää kansallisten talletussuojajärjestelmien välisestä lainauksesta.

4.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksellä on merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Ehdotettujen kriisinratkaisusäännösten taloudelliset vaikutukset yhteiskunnalle ovat pääasiassa positiivisia ja syntyvät erityisesti kriisien ehkäisystä sekä kriisien aiempaa paremmasta hoitamiskyvystä. Finanssikriisi on osoittanut, että yhteiskunnan toiminnan kannalta keskeisen toimialan, rahoitussektorin, kriisien ennaltaehkäisy ja hallinta ovat olleet puutteellisia. Toimialan sisäinen markkinakuri ei ole toteutunut ja valtioiden tuki suurille pankkikonserneille,

joiden on arvioitu olevan liian suuria kaatumaan, on johtanut kilpailuasetelman vääristymiseen suhteessa pieniin alan toimijoihin ja todennäköisesti sellaisten riskien ottamiseen, joita ei ilman valtion tukiverkkoa olisi otettu. Kriisin kärjistyttyä valtiot eri EU:n jäsenmaissa ovat joutuneet käyttämään veronmaksajien varoja satoja miljardeja euroja välttämättömän rahoitustoiminnan jatkumisen varmistamiseksi. Seurauksena on ollut useassa jäsenvaltiossa myös julkisen talouden kriisi syvine alijäämineen ja nopeasti kasvaneina velkamäärinä, joiden vakauttaminen ja tasapainottaminen ovat erittäin pitkä ja yhteiskunnallisesti kallis prosessi.

Ehdotetulla sääntelyllä pyritään ensinnäkin ehkäisemään vakavien kriisien syntyä. Finanssikriisien on usein sanottu toistuvan tietyllä syklillä politiikkatoimista huolimatta. Kriisien toteutumisen todennäköisyyteen ja kustannuksiin voidaan kuitenkin vaikuttaa. Yhtenäiset kriisinratkaisusäännökset euroopalaisille luottolaitoksille parantavat läpinäkyvyyttä ja luottamusta. Toisaalta elvytys- ja kriisinratkaisusuunnitelmien tekeminen ja huolellinen kriisisuunnittelu pienentää sitä todennäköisyyttä, että kriisiin todella jouduttaisiin.

Kriisejä ei kuitenkaan koskaan voida täysin estää. Tästä syystä ehdotettuihin kriisinratkaisusäännöksiin sisältyy useita työkaluja laitosten elvyttämiseen ja kriisinratkaisuun. Näiden työkalujen soveltamisessa huomoidaan kriisinratkaisusta aiheutuvien kustannusten minimointi ja rahoitusvakauden turvaaminen. Näin myös kriisinratkaisutilanteessa pyritään yhteiskunnan kannalta parhaaseen taloudelliseen lopputulokseen. Jos mahdollinen finanssikriisi tulevaisuudessa uhkaisi vakavasti jäsenvaltion tai EU:n rahoitusvakautta, niin kriisinratkaisukeinojen ohella saatettaisiin tarvita myös muita välineitä, jotta esimerkiksi velkojen nimellisarvon alentaminen voitaisiin toteuttaa hallitusti.

5 Asian valmistelu

5.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Valtiovarainministeriö asetti 5 päivänä helmikuuta 2013 työryhmän, jonka tehtävänä

oli arvioida, miten taloudellisiin vaikeuksiin joutuviin, rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta merkittäviin luottolaitoksiin kohdistettavat kriisinratkaisutoimenpiteet ja niiden rahoitus sekä talletussuojan ylläpito voidaan toteuttaa mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti, sekä tehdä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytystä ja kriisinratkaisua sekä talletussuojaa koskevan EU:n lainsäädännön täytäntöön panemiseksi tarvittavat ja muut tarpeelliset lainsäädäntöehdotukset. Työryhmän tehtävänä oli laatia ehdotukset hallituksen esityksen muotoon.

Työryhmän työn aikana komissio, neuvosto ja parlamentti saavuttivat yhteisen näkemyksen kriisinratkaisudirektiivin ja talletussuojadirektiivin sisällöstä. Komissio antoi EU:n kriisinratkaisuasetausta koskevan lainsäädäntöehdotuksen työryhmän toimikauden aikana ja jäsenvaltiot neuvottelivat valtiosopimuksen sisällöstä. Työryhmän päättäessä työnsä ehdotukset eivät olleet vielä valmistuneet. Työryhmä otti keskeneräiset ehdotukset kuitenkin huomioon osana työtään.

Työryhmässä olivat edustettuina valtiovarainministeriön lisäksi oikeusministeriö, Suomen Pankki, Finanssivalvonta ja Finanssialan Keskusliitto. Työryhmä laati ehdotuksensa toimeksiannon mukaisesti hallituksen esityksen muotoon. Työryhmä ehdotti uuden kriisinratkaisuviranomaisen perustamista ja uutta kriisinratkaisuvaltuuksia koskevaa lainsäädäntöä. Työryhmä teki myös ehdotuksen valtiontalouden ulkopuolisen rahaston perustamisesta.

5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Työryhmän esitysluonnos lähetettiin julkiselle lausuntokierrokselle 27 päivänä maaliskuuta 2014 (Valtioneuvoston hankerekisteri VM/015:00/2013). Lausuntoaika päättyi 2 päivänä toukokuuta 2014. Esitysluonnos on ollut nähtävänä myös ministeriön internetsivuilla.

Lausuntoa pyydettiin yhteensä 22 viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausuntopyyntöön vastasi yhteensä 18 tahoa. Niistä lausunnonantajista, joille lausuntopyyntö osoitet-

tiin, 14 ovat antaneet lausunnon. Nämä tahot ovat seuraavat: oikeusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, korkein hallinto-oikeus, EKP, Suomen Pankki, Finanssivalvonta, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Konkursiasiamies, Valtiontalouden tarkastusvirasto, Valtiokonttori, Finanssialan Keskusliitto, Kuntarahoitus Oyj, Omaisuudenhoito-yhtiö Arsenal Oy sekä Talletussuojarahasto. Lisäksi OP-Pohjola-ryhmä on toimittanut lausunnon omaloitteisesti. Sisäministeriö, Helsingin poliisilaitos ja Valtakunnansyyttäjänvirasto ovat ilmoittaneet, ettei niillä ole työryhmämuistioon lausuttavaa. Työ- ja elinkeinoministeriö, markkinaoikeus, Asianajajaliitto, Paikallisosuuspankkiliitto ja Säästöpankkiliitto eivät antaneet lausuntoa.

Yleinen suhtautuminen työryhmän tavoitteisiin ja sen keskeisiin lakiehdotuksiin oli valtaosin myönteistä. Esitykset rahoitusmarkkinakriisien ratkaisua koskevasta uudesta lainsäädännöstä, uudesta kriisinratkaisun viranomaisrakenteesta sekä uuden talletussuoja- ja kriisinratkaisurahaston perustamisesta katsottiin pääosin tarkoituksenmukaisiksi. Sijoittajavastuuta koskevat voimaantulosäännökset, rahoitusvakausviranomaisen sijoittamispaikka ja talletussuojarahaston oikeudellisen aseman muuttaminen nousivat lausunnoissa keskeisesti esiin. Useat lausunnonantajat esittivät myös lukuisia esitysluonnoksen yksityiskohtia ja aineellisia kysymyksiä koskevia huomioita. Valtiovarainministeriössä valmisteltiin lausuntopalautteesta yhteenvetomuistio (22 päivänä toukokuuta 2014).

Lausunnonantajista Suomen Pankki sekä Valtiokonttori kannattivat työryhmän muistioissa esitettyjä ehdotuksia. Myös Finanssivalvonta tuki pääpiirteissään työryhmän tavoitteita ja sen keskeisiä lakiehdotuksia. EKP suhtautui myönteisesti lakiehdotuksissa Suomen Pankille osoitettuihin tehtäviin. Kilpailu- ja kuluttajavirasto katsoi kokonaisuutteen sisältyvän tehokkaita kriisihallintaan liittyviä elementtejä. Oikeusministeriöllä ei ollut huomautettavaa esityksen tavoitteisiin eikä valittuun lähestymistapaan siitä, miten EU:n asettamat velvoitteet ehdotetaan pantavaksi kansallisesti täytäntöön.

Finanssialan Keskusliiton mielestä sijoittajavastuuta koskevien säännösten nopeutet-

tuun voimaantumoon ei ollut erityistä tarvetta, vaan EU-sääntelyn mahdollistama kansallinen liikkumavara mainituilta osin tulisi ottaa käyttöön täydessä laajuudessaan. Voimaantulosäännöksiä on tarkistettu jatkovalmistelun yhteydessä. Jatkovalmistelussa sijoittajavastuuta koskevien 1. lakiesityksen säännösten voimaantuloa otettiin huomioon direktiivin mahdollistama vuoden siirtymäaika siten, että 1. lakiesityksen 8 luvun 6 §:n 4–6 momenttia sovelletaan vasta 1 päivästä tammikuuta 2016 alkaen.

Sosiaali- ja terveysministeriö, Finanssivalvonta, Finanssialan Keskusliitto, Konkursiasiamies ja Valtiontalouden tarkastusvirasto pitivät tärkeänä, että kustannustehokkuuden varmistamiseksi jatkovalmistelussa selvitetäisiin rahoitusvakausviranomaisen sijoittamista jonkin olemassa olevan viraston yhteyteen. Rahoitusvakausviranomaisen sijoittamisen suhteen jatkovalmisteltu esitys perustuu kriisinratkaisutyöryhmän muistioon. Valtiovarainministeriön hallinnonalalla toimivan itsenäisen viranomaisen perustamista puolsi muun muassa se, että direktiivin mukaan viranomaisen tulee olla toiminnallisesti ja päätöksenteossaan itsenäinen ja riippumaton. Työryhmän esitys oli sopusoinnussa myös EKP:n näkemyksen kanssa, jonka mukaan kriisinratkaisuviranomaisen ja valvontaviranomaisen tehtävät olisi erotettava toisistaan. Suomen Pankki piti myös työryhmän esitystä perusteltuna.

Rahoitusvakausviranomaisella on tehtäviensä suorittamiseksi työryhmän esityksen mukaiset välineet, valtuudet ja resurssit. Finanssivalvonta, EKP ja Valtiontalouden tarkastusvirasto pitivät myös tärkeänä, että rahoitusvakausviranomaisella on tehtäviensä hoitamiseen riittävät valmiudet.

Talletuspankkien tallettajien saamisten turvaamiseksi perustetun talletussuojarahaston tehtävät ja rahaston varojen hallinnointi siirtyisivät rahoitusvakausviranomaiselle. Valtiontalouden tarkastusviraston mielestä työryhmän ehdottama ratkaisu talletussuojarahaston muuttamisesta talousarvion ulkopuolella olevaksi valtion rahastoksi on perusteltu, sillä rahaston toimintaan liittyvät vastuu- ja valvontakysymykset ovat tällöin perustulain valossa selkeämmin järjestetyt. Finanssivalvonnan mielestä keskitetty hallintomalli

edistäisi toiminnan tehokkuutta ja tukisi rahoitusvakausviranomaisen toimintamahdollisuuksia sellaisissa kriisinratkaisutilanteissa, joissa edellytetään talletussuojarahaston varojen käyttämistä talletusten maksamiseen. Suomen Pankki piti myös työryhmän esitystä rahastorakenteesta perusteltuna.

Finanssialan Keskusliitto ja Talletussuojarahasto eivät kannattaneet Talletussuojarahaston tehtävien ja varojen hallinnan siirtoa perustettavalle rahoitusvakausviranomaiselle. Ehdotusta on jatkovalmistelun yhteydessä muutettu siten, että toimialan olisi mahdollista hallinnoida talletussuojarahaston varoja. Finanssialan Keskusliitto ja Talletussuojarahasto pitivät työryhmän esittämää kuuden kuukauden siirtymäaikaa Talletussuojarahaston varallisuuden siirtämisestä liian lyhyenä. Siirtymäaika on pidennetty esityksen jatkovalmistelussa 12 kuukauden mittaiseksi.

Esityksen jatkovalmistelun yhteydessä on kiinnitetty huomiota saadun lausuntopalautteen perusteella ehdotusten ja maksukyvyttömyyslainsäädännön väliseen suhteeseen. Perusteluja on täsmennetty maksukyvyttömyyslainsäädäntöön viittaavien käsitteiden osalta.

Lausuntopalautteen johdosta esitykseen sisältyviä vakaus- ja talletussuojamaksuja sekä hallinnollisten maksuja koskevia säännöksiä on tarkistettu.

Muutoksenhakua ja seuraamusjärjestelmää koskeviin säännöksiin on tehty tarkennuksia erityisesti korkeimman hallinto-oikeuden lausuntopalautteen johdosta. Lisäksi liitelakien ensi asteen muutoksenhakua koskeviin säännöksiin on tehty nykyistä lainsäädäntökäytäntöä vastaavia täsmennyksiä.

Säätämisperusteluissa on myös käsitelty hallinnollisia sanktioita koskevia kysymyksiä, kuten *ne bis in idem* -kieltoa.

Hallituksen esitys on jatkovalmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen.

EU:n kriisinratkaisusetuksen 66 artiklassa säädetään kriisinratkaisuneuvoston velvollisuudesta laskea yhteiseen kriisinratkaisume-

kanismiin kuuluvien laitosten yksilölliset vuotuiset vakaussmaksut. Kriisintarkaisudirektiivin 103 artiklan 7 kohdan nojalla komissio antaa delegoidut säädökset ja toimeenpanosäädökset maksuvelvollisen laitoksen riskiprofiilin huomioon ottamisesta vakaussmaksun ja hallintomaksun määräämisessä. Komission delegoitua säädöstä tai toimeenpanosäädöstä ei ole vielä annettu eikä tässä esityksessä ole voitu sen johdosta esittää laitoskohtaisia kustannusarviota vakaussmaksun suuruudesta. Komission säädökset on tarkoitus antaa ennen direktiivin voimaantuloa 1 päivänä tammikuuta 2015.

Talletussuojamaksujen ja vakaussmaksujen verotusta koskevia säännöksiä on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriön vero-

osastolla. Uuteen Rahoitusvakaussrahastoon suoritettavien vakaussmaksujen ja talletussuojamaksujen verokohtelusta on tarkoitus antaa erillinen lainsäädäntöehdotus. Täytäntöön pantavassa kriisintarkaisudirektiivissä ei säädetä maksujen verotuksesta. EU:n yhteistä kriisintarkaisurahastoa koskevan sopimuksen 10. johdantokappaleen mukaan sopimuspuolten päämääränä on säilyttää tasapuoliset toimintaedellytykset ja minimoida kriisintarkaisusta veronmaksajille aiheutuvat kokonaiskustannukset, ja sopimuspuolet ottavat huomioon kullekin pankkitoimialalle koituvan kokonaisrasitteen määrittäessään kriisintarkaisurahastoon suoritettavia vakaussmaksuja ja niiden verokohtelun.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut**1.1 Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta****I OSA YLEISTÄ****1 luku Yleiset säännökset**

1 §. Soveltamisala. Pykälässä säädettäisiin lain soveltamisalasta. Pykälän *1 momentin* mukaan lakia sovellettaisiin luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin, jäljempänä *laitos*. Ehdotetusta 3 §:n 1 momentin 2 kohdasta kuitenkin seuraa, että lakia sovellettaisiin ainoastaan sellaisiin sijoituspalveluyrityksiin, jotka harjoittavat kaupankäyntiä rahoitusvälineillä omaan lukuun ja/tai liikkeeseenlaskun takaamista.

Pykälän *2 momentin* mukaan lakia sovellettaisiin lisäksi momentissa tarkoitettuihin laitoksen kanssa samaan 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuun yritysryhmään kuuluviin yrityksiin. Tällaisia yrityksiä olisivat mainitun momentin 8—10 kohdassa tarkoitettujen laitosten emoyrityksenä oleva rahoitusalan holdingyhtiö, rahoitusalan sekaholdingyhtiö ja monialaholdingyhtiö sekä luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tai edellä mainitun holdingyhtiön tytäryritys, joka on mainitun momentin 4 kohdassa määritelty rahoituslaitos. Näihin yrityksiin lakia sovellettaisiin kuitenkin ainoastaan niiden kanssa samaan ryhmään kuuluvan laitoksen kriisinratkaisun yhteydessä.

Pykälän *3 momentissa* viitattaisiin lain 15 lukuun, jossa säädetään sellaisen laitoksen ja sen sivuliikkeen kriisinratkaisusta, jonka ryhmäkriisinratkaisusta vastaa ensisijaisesti ETA:n ulkopuolisen valtion viranomaisen.

Pykälän *4 momentissa* todettaisiin selvyden vuoksi, että tätä lakia sovelletaan ainoastaan, jollei EU:n kriisinratkaisuasetauksesta tai sen 1 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettua osallistuvien jäsenvaltioiden välisestä valtiosopimuksesta muuta johdu. Viimeksi mainittu sopimus koskee kansallisella

tasolla kerättävien maksujen siirtoa EU:n kriisinratkaisuasetauksessa tarkoitettuun yhteiseen kriisinratkaisurahastoon. EU:n kriisinratkaisuasetausta sovellettaisiin siinä tarkoitettuun yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin osallistuvaan jäsenvaltioon sijoittautuneisiin luottolaitoksiin. Lisäksi EU:n kriisinratkaisuasetausta sovellettaisiin osallistuvaan jäsenvaltioon sijoittuneisiin emoyrityksiin sekä osallistuvaan jäsenvaltioon sijoittautuneisiin sijoituspalveluyrityksiin ja rahoituslaitoksiin, jos EKP harjoittaa konsolidoitua valvontaa yhteistä valvontamekanismia koskevan asetuksen 4 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaisesti niiden emoyritykseen nähden. Sellaiset edellä mainitut laitokset ja ryhmät, jotka kuuluvat EKP:n konsolidoidun valvonnan piiriin, sekä rajat ylittävää toimintaa harjoittavat ryhmät kuuluvat kriisinratkaisuneuvoston ensisijaiseen toimivaltaan. Lisäksi tähän toimivaltaan kuuluvat kaikki sellaiset luottolaitokset, joiden kriisinratkaisuun käytetään yhteistä kriisinratkaisurahastoa. Tämä laki tulisi siten kaikilta osin sovellettavaksi ainoastaan muihin kuin edellä mainittuihin luottolaitoksiin sekä lain soveltamisalan piiriin kuuluviin muihin kuin edellä mainittuihin sijoituspalveluyrityksiin ja rahoituslaitoksiin.

EU:n kriisinratkaisuasetauksen ja tämän lain soveltamisen keskinäinen suhde asetuksen piirissä olevien laitosten osalta tulee käytännössä määräytymään yksityiskohtien osalta asetuksen mukaisen yhteisen kriisinratkaisumekanismiin ja kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen välisen yhteistoiminnan vakiintumisen myötä.

EU:n kriisinratkaisuasetausta sovelletaan tämän lain sijasta asetuksen soveltamisalaan kuuluviin sen 2 artiklassa tarkoitettuihin yhteisöihin. EU:n kriisinratkaisuasetauksessa säädetään yhdenmukaisista säännöistä ja menettelyistä, joita asetuksella perustettava 42 artiklassa tarkoitettu kriisinratkaisuneuvosto yhdessä neuvoston, komission ja osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten kriisin-

ratkaisuviranomaisten kanssa soveltaa yhteisen kriisinratkaisumekanismin puitteissa.

EU:n kriisinratkaisuasituksen 5 artiklassa säädetään tilanteista, joissa kriisinratkaisuneuvosto käyttää kansalliselle kriisinratkaisuviranomaiselle säädettyjä toimivaltuuksia. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvia osallistuvia jäsenvaltioita ovat pankkiunioniin kuuluvat ja siihen liittyneet jäsenvaltiot ja kriisinratkaisuneuvoston ensisijaiseen toimivaltaan kuuluvia yhteisöjä osallistuvien jäsenvaltioiden EKP:n valvonnassa olevat luottolaitokset sekä rajat ylittävää toimintaa harjoittavat laitokset. Suomessa kriisinratkaisuneuvoston ensisijaisen toimivallan piiriin kuuluisivat Nordea Pankki Suomi Oyj, Danske Bank Oyj ja OP-Pohjola ryhmä jäsenpankkeineen. Muut luottolaitokset olisivat rahoitusvakausviranomaisesta annettavassa laissa tarkoitetun kansallisen Rahoitusvakausviraston ensisijaisen toimivallan piirissä. Jos näiden niin sanottujen pienten luottolaitosten kriisinratkaisussa olisi käytettävä EU:n kriisinratkaisuasituksessa tarkoitettua yhteistä kriisinratkaisurahastoa, toimivalta siirtyisi asetuksen mukaan kriisinratkaisuneuvostolle.

EU:n kriisinratkaisuasituksen nojalla kansallinen kriisinratkaisuviranomainen esimerkiksi laatii pienten laitosten kriisinratkaisusuunnitelmat ja osallistuu kriisinratkaisuneuvoston toimivallan piirissä olevien laitosten kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseen (8 artikla), arvioi pienten laitosten kelpoisuutta kriisinratkaisuun ja poistaa kriisinratkaisuneuvoston päätöksestä kelpoisuuteen liittyviä esteitä myös kriisinratkaisuneuvoston toimivallan piirissä olevilta laitoksilta (10 artikla), tekee kriisinratkaisuneuvostolle ehdotuksia yksinkertaistettujen vaatimusten noudattamisesta (11 artikla), osallistuu omien varojen ja alentamiskelpoisia velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten määrittämiseen (12 artikla), käyttää velkojen alaskirjaukseen ja muuntoon liittyviä valtuuksia (17 artikla) ja osallistuu tietojenvaihtoon muiden viranomaisten kanssa (30 artikla).

Kriisinratkaisuneuvosto laatii EU:n kriisinratkaisuasituksen mukaisesti esimerkiksi kriisinratkaisusuunnitelmat EKP:n suorassa valvonnassa oleville yhteisöille sekä kaikille rajat ylittävillä konserneilla yhteistyössä toimivaltaisten viranomaisten ja kansallisten

kriisinratkaisuviranomaisten kanssa. Kriisinratkaisuneuvoston tai kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen on arvioitava yhteisön purkamis- ja toiminnan uudelleenjärjestämismahdollisuudet laatiessaan kriisinratkaisusuunnitelmia. Jos purkamiselle tai toiminnan uudelleenjärjestämiselle on esteitä, jotka eivät tosiasiallisesti poistuisi yhteisön itse ehdottamilla toimenpiteillä, kriisinratkaisuneuvosto voi ohjeistaa kansallisia kriisinratkaisuviranomaisia vaatimaan yhteisöä toteuttamaan toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen esteiden poistamiseksi. Kriisinratkaisuneuvosto voi tehdä päätöksen siitä, että yhteisö voi soveltaa yksinkertaistettuja velvoitteita kriisinratkaisusuunnitelman laatimisessa taikka yhteisön vapauttamisesta suunnitelman laatimisesta.

Kriisinratkaisuneuvosto määrittää vähimmäisvaatimuksen sellaisen yhteisön, jolle kriisinratkaisuneuvosto laatii kriisinratkaisusuunnitelman, sellaisille varoille ja veloille, jotka voivat olla arvonalennuksen tai muuntamisen kohteena. Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto esimerkiksi arvioi joko EKP:n tai omasta aloitteestaan yhteisön kriisinratkaisuun asettamisen edellytysten täyttyminen. Edellytysten täytyessä kriisinratkaisuneuvosto päättää myös sovellettavien kriisinratkaisuvälineiden kehyksestä ja kriisinratkaisurahaston varojen käytön kehyksestä kriisinratkaisun tueksi.

2 §. Rahoitusvakausviranomainen. Pykälän 1 momentissa säädetäisiin kriisinratkaisudirektiivin 3 artiklan 1 kohdan edellyttämällä tavalla viranomaisesta, jonka vastuulla on tämän lain mukaisten viranomaistehtävien hoitaminen. Momentin mukaan tämä viranomainen olisi Rahoitusvakausvirasto, josta säädetäisiin ehdotetussa laissa rahoitusvakausviranomaisesta, jäljempänä *virastolaki*. Ehdotetun momentin mukaan virasto hoitaisi tämän lain mukaisia viranomaistehtäviä ainoastaan, jollei EU:n kriisinratkaisuasituksesta muuta johdu. Mainitussa asetuksessa säädetyn kriisinratkaisuneuvoston toimivalta syrjäyttää kansallisen viraston toimivallan asetuksessa säädetyllä tavalla. Virasto vastaisi kuitenkin asetuksen mukaisen yhteisen kriisinratkaisumekanismin päätösten täytäntöönpanosta ja viraston olisi noudatettava täytäntöönpanossa tätä lakia siltä osin kuin se

ei ole ristiriidassa yhteisen kriisinratkaisumekanismien päätösten kanssa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että konsernin kriisinratkaisun suunnitteluun liittyvät tehtävät kuuluvat virastolle, jos konsernin emoyritys on suomalainen emoyritys, joka ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys. Konsernin ja ryhmän emoyrityksellä tarkoitetaan, jollei erikseen toisin säädetä, konsernin ja ryhmän unionin tasolla ylintä emoyritystä. Momentista seuraa, että konsernin kriisinratkaisusuunnitelmia koskevia 2 luvun säännöksiä ja purkamisen ja uudelleenjärjestämisen esteitä koskevia 3 luvun säännöksiä ei sovellettaisi alakonserneihin eikä alaryhmiin, jollei tässä laissa erikseen toisin säädetä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin ryhmäkriisinratkaisuun liittyvien 4—14 luvussa säädettyjen rahoitusvakauseräviranomaisen tehtävien kuulumisesta virastolle edellyttäen, että luottolaitos tai sijoituspalveluyritys tai sen 1 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu emoyritys on suomalainen yritys, joka ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan yrityksen tytäryritys. Viraston toimivalta olisi 2 momenttia vastaavasti riippuvainen siitä, onko laitos tai sen emoyritys koko ETA-alueella ryhmän ylin emoyritys.

3 §. Määritelmät. Pykälässä säädettäisiin laissa käytettävistä määritelmistä. Pykälässä mainitut määritelmät vastaavat kriisinratkaisudirektiivin 2 artiklassa olevia määritelmiä ja pääosin luottolaitoslaissa olevia määritelmiä.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa määriteltäisiin luottolaitos, jolla tarkoitetaan luottolaitoslain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta. Kriisinratkaisudirektiivin 2 artiklan 2 kohdan mukaan luottolaitoksella ei tarkoiteta luottolaitosdirektiivin 2 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja yhteisöjä. Edellä mainitun 5 kohdan 21 alakohdan mukaan luottolaitosdirektiiviä ei sovelleta Suomessa Teollisen yhteistyön rahasto Oy:öön eikä Finnvera Oyj:öön. Viimeksi mainitut yhteisöt eivät ole tässä laissa tarkoitettuja laitoksia.

Pykälän 1 momentin 7, 11 ja 12 kohdassa säädettäisiin kuitenkin EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesta konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta poikkeavasta ryhmän sekä sen ryhmän emoyrityksen ja ryhmän ty-

täryrityksen määritelmästä. Konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta poiketen laissa tarkoitettuun ryhmään luettaisiin emoyrityksenä myös monialaholdingyhtiö ja sen tytäryritykset.

Momentin 20 kohdassa määriteltäisiin käsite merkittävä sivuliike. Merkittävällä sivuliikkeellä tarkoitettaisiin sivuliikettä, joka katsottaisiin sen sijaintivaltiossa merkittäväksi luottolaitosdirektiivin 51 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Määritelmä vastaisi kriisinratkaisudirektiivin 2 artiklan 1 kohdan 34 alakohtaa.

Momentin 24 kohdassa määriteltäisiin kriisinratkaisudirektiivin 2 artiklan 1 kohdan 28 alakohtaa vastaavasti poikkeuksellinen julkinen rahoitustuki.

Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin käsite rahoitussopimus. Määritelmä vastaisi kriisinratkaisudirektiivin 2 artiklan 1 kohdan 100 alakohtaa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tämän lain konsernia ja ryhmää sekä konsernin ja ryhmän emoyritystä ja tytäryritystä koskevien säännösten soveltamisesta talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettuun talletuspankkien yhteenliittymään sekä sen keskusyhteisöön, jäsenluottolaitokseen ja muuhun yhteenliittymään kuuluvaan yritykseen kuin keskusyhteisöön.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan 1 §:n 1 momentista poiketen säädettäväksi, että tämän lain 4—14 luvussa laitoksella tarkoitetaan kriisinratkaisun kohteena olevaa laitosta ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvaa yritystä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin, ettei poikkeuksellinen julkinen rahoitustuki ole virastolain 4 luvussa tarkoitettujen vakauseräsuojien käyttöä. Tämä tarkennus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 10 artiklan 3 kohdan a alakohtaa ja 12 artiklan 3 kohdan f alakohtaa.

4 §. Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen. Pykälässä määriteltäisiin osa EU-säädöksistä ja EBA, joihin laissa viitataan.

5 §. Euroopan unionin tekniset standardit. Pykälä olisi luonteeltaan informatiivinen ja sisältäisi toteamuksen siitä, että kriisinratkaisusta säädetään tämän lain ohella kriisinratkaisudirektiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä an-

tuissa teknisissä standardeissa. EBA:n tehtävänä on edellä mainittujen standardien valmistelu komissiolle.

6 §. Kriisinratkaisulain tavoitteet ja yleiset soveltamisperiaatteet. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kriisinratkaisun yleisistä tavoitteista, jotka viraston olisi otettava huomioon lakia soveltaessaan. Viraston olisi valittavana välineet ja valtuudet, joiden avulla parhaiten voidaan saavuttaa kunkin yksittäistapauksen kannalta merkitykselliset tavoitteet. Kriisinratkaisudirektiivin rakenteesta poiketen tavoitteista säädettäisiin koko lain soveltamisen eikä pelkästään varsinaisten kriisinratkaisutoimien osalta, koska tavoitteet on tarpeen ottaa huomioon sekä 2 luvun mukaisten kriisinratkaisusuunnitelmien laatimisessa ja kriisinratkaisun esteiden poistamisessa että 3—13 luvussa tarkoitetussa varsinaisessa kriisinratkaisussa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin viraston velvollisuudesta arvioida 1 momentissa tarkoitettuja tavoitteita tasapainoisesti kokonaisuutena.

Pykälän 3 momentin mukaan viraston olisi lakia soveltaessaan otettava huomioon suhteellisuusperiaatteen mukaisesti laitoksen ja 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun yrityksen liike-toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus, yrityksen oikeudellinen muoto ja omistusrakenne, riskiprofiili, sidokset muihin laitoksiin tai rahoitusjärjestelmään, kuuluminen EU:n vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 6 ja 7 kohdassa tarkoitetun poikkeuksen piiriin ja mahdollinen sijoituspalvelulaissa tarkoitettujen sijoituspalvelujen tarjoaminen.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 1 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa ja 31 artiklaa.

7 §. Lainvalintaa koskevat säännökset. Pykälässä säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 117 artiklan 2 kohdan ja luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2001/24/EY) 20—27 ja 30—32 artiklan mukaisesti siitä, minkä valtion lainsäädäntöä sovelletaan, kun kriisinratkaisutoimenpiteet kohdistuvat toisessa ETA-valtiossa olevaan kriisinratkaisun kohteena olevan yrityksen omaisuuteen. Mainitun direktiivin ja sen täytäntöön panemiseksi säädetyin liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitok-

sista annetun lain (1501/2001), jäljempänä *liikepankkilaki*, 24 a—24 k §:n mukaisesti sovellettaisiin luottolaitoksen kotivaltion lakia, jollei mainituista lainkohdista muuta johdu. Ehdotetussa pykälässä todettaisiin kuitenkin selvyyden vuoksi, että tässä laissa olevat erityiset lainvalintasäännökset syrjäyttävät edellä mainitut säännökset.

II OSA VARAUTUMINEN KRIISINRATKAISUUN

2 luku Kriisinratkaisusuunnitelma

1 §. Velvollisuus laatia kriisinratkaisusuunnitelma. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti viraston velvollisuudesta laatia laitokselle kriisinratkaisusuunnitelma, jossa määritellyjä kriisinratkaisutoimia virasto toteuttaisi sen jälkeen, kun laitoksen kriisinratkaisun edellytykset ovat täyttyneet. Momentin mukaan suunnitelmassa olisi yksilöitävä purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien aineelliset esteet ja tarvittaessa esitettävä niiden poistamiseksi tarvittavat olennaiset toimenpiteet.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että laitoksen kriisinratkaisusuunnitelmaa ei tarvitse laatia, jos laitos kuuluu sellaiseen konserniin, josta on laadittava 5 §:ssä tarkoitettu konsernin kriisinratkaisusuunnitelma.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että kriisinratkaisusuunnitelman tulisi sisältää useita toimintavaihtoehtoja, jotka kattavat sekä laajat koko rahoitustoimialaa tai rahoitusjärjestelmää koskevat että pelkästään laitokseen rajoittuvat kriisitilanteet.

Pykälän 4 momentin mukaan kriisinratkaisusuunnitelmassa ei saisi olettaa, että laitokselle myönnetään vaikeuksien ratkaisemiseen momentin 1 kohdassa mainittua poikkeuksellista julkista rahoitustukea, 2 kohdassa mainittua keskuspankin hätärahoituksena antamaa maksuvalmiustukea tai 3 kohdassa mainittua keskuspankin vakuuksia, juoksuaikaa ja korkoa koskevin tai poikkeuksellisin ehdoin antamaa maksuvalmiustukea. Poikkeuksellista julkista rahoitustukea ei ole virastolain 4 luvussa tarkoitetuilla vakausmaksuilla kerättyjen varojen käyttö.

Pykälän 5 momentin mukaan kriisinratkaisusuunnitelman tulisi sisältää muun ohessa selvitys siitä, miten ja milloin laitos voi hakea keskuspankkirahoitusta ja selvitys sen edellyttämistä laitoksella olevista vakuuksista.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin, että virasto voisi tarvittaessa velvoittaa laitoksen avustamaan kriisinratkaisusuunnitelman laadinnassa ja suunnitelman päivittämisessä. Virasto voisi edellyttää 4 §:ssä tarkoitettujen tietojen toimittamisen lisäksi, että laitos esimerkiksi laatisi ehdotuksen sen toimintaan liittyvistä ja kriisinratkaisusuunnitelmaan sisällytettävien tiettyjen osa-alueiden suunnitelmista.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin, että virasto voisi velvoittaa laitoksen ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yrityksen ylläpitämään yksityiskohtaista luettelo rahoitus-sopimuksista, joissa laitos tai muu ryhmään kuuluva yritys on osapuolena, sekä toimittamaan luettelon virastolle sen asettamassa määräajassa. Momenttia sovellettaisiin 1 luvun 3 §:n 2 momentissa määriteltyyn rahoitussopimukseen. Momentin mukaan virasto voi määrätä ajankohdan, johon mennessä luettelon laatimisesta on huolehdittava. Samanpituista aikarajaa olisi sovellettava kaikkiin laitoksiin ja niiden kanssa samaan konserniin kuuluviin yrityksiin. Virasto voisi asettaa eri aikarajoja rahoitussopimuksen määritelmässä eritellyille eri sopimustyypeille.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 10 artiklan 1—5 ja 8 kohtaa sekä pykälän 6 momentti 11 artiklan 1 kohdan a alakohtaa.

2 §. Kriisinratkaisusuunnitelman tarkastaminen. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 10 artiklan 6 kohdan mukaisesti, että viraston on tarkastettava kriisinratkaisusuunnitelma vähintään vuosittain. Suunnitelma olisi tarvittaessa päivitettävä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että kriisinratkaisusuunnitelmaa on 1 momentissa säädetyn lisäksi tarkistettava jokaisen laitoksen oikeudelliseen tai toiminnalliseen rakenteeseen, liiketoimintaan tai rahoitusasemaan kohdistuneen sellaisen muutoksen jälkeen, joka voi vaikuttaa merkittävästi suunnitelman toteuttamiskelpoisuuteen tai joka muuten edellyttää suunnitelman tarkistamista. Mo-

mentin mukaan laitoksen ja Finanssivalvonnan olisi ilmoitettava muutoksista virastolle.

3 §. Kriisinratkaisusuunnitelman sisältö. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kriisinratkaisusuunnitelman sisällölle asetettavista vaatimuksista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valtiovarainministeriölle annettavasta valtuudesta säätää asetuksella tarkemmin kriisinratkaisusuunnitelman sisältöä koskevista vaatimuksista kriisinratkaisudirektiivin 10 artiklan 7 kohdan täytäntöön panemiseksi.

4 §. Kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi tarvittavat tiedot. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin laitoksen velvollisuudesta toimittaa virastolle kriisinratkaisusuunnitelman laatimiseksi ja suunnitelman täytäntöön panemiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset. Momentissa säädettäisiin valtiovarainministeriölle annettavasta valtuudesta säätää asetuksella tarkemmin edellä mainituista tiedoista ja selvityksistä. Kriisinratkaisudirektiivin liitteen B jaksossa säädetään tiedoista, joita kriisinratkaisuviranomainen vähintään voi pyytää kriisinratkaisusuunnitelmien laadintaa ja ylläpitoa varten. Valtiovarainministeriön asetuksella annettaisiin kyseisten säännösten täytäntöön panemiseksi tarvittavat säännökset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin laitosten kahdenkertaisen raportoinnin välttämiseksi, että Finanssivalvonta olisi velvollinen toimittamaan virastolle tämän pyynnöstä hallussaan olevat 1 momentissa tarkoitettut tiedot ja selvitykset.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 11 artiklan 1 kohtaa.

5 §. Velvollisuus laatia konsernin kriisinratkaisusuunnitelma. Pykälässä säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 12 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti konsernin kriisinratkaisusuunnitelman laatimisvelvollisuudesta ja laadintaperusteista. Konsernia koskevia tämän luvun säännöksiä ja 3 lukua sovellettaisiin koko kirjanpidolliseen konserniin. Soveltamisala poikkeaisi 4—15 lukujen soveltamisalasta siten, että konsernin kriisinratkaisusuunnitelmaan olisi sisällytettävä myös muut konserniyritykset kuin laitokset ja 1 luvun 1 §:n 2 momentissa mainitut yritykset, esimerkiksi vakuutusyhtiöt.

Pykälän *1 momentin* mukaan virasto olisi toimivaltainen laatimaan konsernin kriisinratkaisusuunnitelman, kun konsernin emoyritys on suomalainen yhtiö, joka ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys. Viraston olisi laadittava konsernin kriisinratkaisusuunnitelma yhteistoiminnassa konserniin kuuluvien ulkomaisten tytäryhtiöiden kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa sekä kuultuaan konserniin kuuluvien merkittävien sivuliikkeiden sijaintivaltion kriisinratkaisuviranomaisia, kun se on sivuliikkeen kannalta olennaista. Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman olisi sisällytettävä suunnitelma mahdollisen kriisin ratkaisemisesta emoyrityksen tasolla tai eriteltynä kunkin tytäryrityksen osalta.

Pykälän *2 momentissa* luelteltaisiin konserniin kuuluvat yritykset, joiden osalta kriisinratkaisutoimenpiteet on yksilöitävä konsernin kriisinratkaisusuunnitelmassa.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin, että konsernin kriisinratkaisusuunnitelma tulee laatia virastolle 4 §:n nojalla toimitettujen tietojen perusteella.

6 §. Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman sisältö. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 12 artiklan 3 kohtaa vastaavasti konsernin kriisinratkaisusuunnitelman sisällöstä.

Pykälän *2 momentin* mukaan konsernin kriisinratkaisusuunnitelmassa ei saa olettaa, että sille myönnetään 1 §:n 4 momentissa tarkoitettua poikkeuksellista julkista rahoitustukea tai keskuspankin maksuvalmiustukea. Momentin mukaan kriisinratkaisutoimien rahoituksesta aiheutuvien vastuiden jakoperiaatteet olisi vahvistettava tasapuolisesti. Niissä olisi erityisesti otettava huomioon kriisinratkaisudirektiivin 107 artiklan 5 kohdan säännökset ja vaikutus rahoitusvakauteen kaikissa asianomaisissa jäsenvaltioissa. Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmaan tulisi sisällyttää kuvaus 3 luvun 2 §:n mukaisesti suoritettusta purkamismahdollisuuksien arvioinnista.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 12 artiklan 3—5 kohtaa.

7 §. Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmaan liittyvä menettely. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin konsernin emoyrityksen velvollisuudesta toimittaa emoyritystä ja muita

konserniyrityksiä koskevat 4 §:n mukaiset tiedot ja selvitykset virastolle.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin viraston velvollisuudesta toimittaa 1 momentin mukaisesti toimitetut tiedot ja selvitykset toimittamisvelvollisuudesta EBA:lle, konserniin kuuluvien yritysten asianomaisille kriisinratkaisuviranomaisille ja luottolaitosdirektiivin 115 ja 116 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille.

Pykälän *3 momentin* mukaan 2 momentissa tarkoitetuille viranomaisille olisi toimitettava ne tiedot, joilla on olennaista merkitystä näiden viranomaisten tehtävien hoitamiseksi. Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin, ettei virasto ole velvollinen välittämään kolmannen maan tytäryritystä koskevia tietoja ilman asianomaisten valvonta- ja kriisinratkaisuviranomaisten suostumusta.

Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin konsernin kriisinratkaisusuunnitelman käsittelemisestä 14 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa kriisinratkaisukollegiossa.

Pykälän *6 ja 7 momentissa* säädettäisiin kriisinratkaisusuunnitelman tarkastamisesta.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 13 artiklan 1—3 kohtaa.

8 §. Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman hyväksyminen. Pykälässä säädettäisiin konsernin kriisinratkaisusuunnitelman hyväksymismenettelystä silloin, kun konserniin kuuluu useammassa jäsenvaltiossa sijaitsevia yrityksiä.

Pykälän *1 momentin* mukaan virasto ja konserniin kuuluvien tytäryritysten kriisinratkaisuviranomaiset päättäisivät yhdessä konsernin kriisinratkaisusuunnitelman hyväksymisestä.

Pykälän *2 momentin* mukaan 1 momentissa mainittujen kriisinratkaisuviranomaisten olisi tehtävä yhteinen päätös neljän kuukauden kuluessa siitä, kun virasto on toimittanut konsernin kriisinratkaisusuunnitelman perusteena olevat sille 5 §:n 3 momentin perusteella toimitetut tiedot ja selvitykset kriisinratkaisukollegion jäsenille.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin menettelystä tilanteessa, jossa kriisinratkaisuviranomaiset eivät kykene tekemään yhteistä päätöstä neljän kuukauden määräajassa. Tällöin viraston olisi tehtävä oma päätöksensä koko konsernin kriisinratkaisusuunnitelmasta.

Viraston olisi päätöksessään otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten ilmaiset kannat ja varaukset. Viraston tulisi toimittaa tekemänsä päätös konsernin emoyritykselle. Laissa ei ehdoteta erikseen säädettäväksi viraston velvollisuudesta perustella päätös, koska virastolla on velvollisuus perustella päätöksensä hallintolain (434/2003) 44 §:n nojalla.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että viraston on 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa päätettävä erillisen kriisinratkaisusuunnitelman laatimisesta sen toimivaltaan kuuluville konsernin tytäryrityksille. Momentissa säädettäisiin päätökseen sisällytettävistä tiedoista ja viraston velvollisuudesta ilmoittaa päätöksensä muille 14 luvun 2 §:ssä tarkoitettuihin kriisinratkaisukollegien jäsenille.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin menettelyä tilanteessa, jossa virasto tai muu 1 momentissa tarkoitettu kriisinratkaisuviranomainen on siirtänyt asian EBA:n ratkaistavaksi. Tällöin viraston olisi lykättävä päätöstään ja odotettava EBA:n asiassa antamaa sitovaa päätöstä sekä tehtävä lopullinen päätöksensä tämän antaman päätöksen mukaisesti.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin, että 2 momentissa mainittu neljän kuukauden määräaika olisi Euroopan pankkivalvontasetuksen (EU) No 1093/2010 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voisi saattaa EBA:n päätettäväksi edellä sanotun neljän kuukauden määräajan jälkeen eikä sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. EBA:n tulisi tehdä asiassa päätös kuukauden kuluessa siitä, kun asia on siirretty sen ratkaistavaksi. Jos EBA ei antaisi asiassa päätöstä edellä mainitussa kuukauden määräajassa, viraston olisi tehtävä 3 tai 4 momentissa tarkoitettu päätös. Virasto voi oman päätöksen asemesta tehdä muiden samaa mieltä olevien kriisinratkaisuviranomaisten kanssa yhteisen päätöksen konserniyhteisöjen konsernin kriisinratkaisusuunnitelmasta.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin, että viraston on 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tunnustettava muun ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen tekemä päätös, joka koskee sen toimivaltaan kuuluvia tytäryrityksiä.

Pykälän 8 momentissa säädettäisiin konsernin kriisinratkaisusuunnitelman uudelleen arvioinnin käynnistämisestä ja sen edellytyksistä.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 13 artiklan 4—6 sekä 7, 8 ja 10 kohtaa.

9 §. *Kriisinratkaisusuunnitelmia koskeva tiedonantovelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin viraston velvollisuudesta toimittaa tässä luvussa tarkoitettuihin kriisinratkaisusuunnitelmat ja konsernin kriisinratkaisusuunnitelmat muutoksineen tiedoksi Finanssivalvonnalle. Säännös vastaa kriisinratkaisudirektiivin 14 artiklaa.

10 §. *Yksinkertaistetut velvoitteet tietyille laitoksille.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että viraston on määriteltävä kriisinratkaisusuunnitelmaa koskevat yksinkertaistetut vaatimukset tietyjä laitoksia varten, joiden kaatumisella 1 luvun 6 §:n 3 momentissa säädetyt tavoitteet ja soveltamisperiaatteet huomioon ottaen ja sitä seuraavalla konkursiin asettamisella arvioidaan olevan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia rahoitusmarkkinoiden toimintaan, muihin laitoksiin, rahoituksen saatavuuteen ja talouteen laajemmin. Momentin 1—4 kohdassa säädettäisiin niistä kriisinratkaisusuunnitelmaa koskevista tässä luvussa säädetyistä vaatimuksista, joista virasto voisi poiketa edellä mainittujen laitosten kohdalla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että viraston on kuultava Finanssivalvontaa ennen 1 momentissa tarkoitettua arvioinnin tekemistä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin viraston velvollisuudesta toimittaa selvitys tämän pykälän soveltamisesta EBA:lle.

Virasto voisi edellä tarkoitettuja yksinkertaistettuja velvoitteita sovellettaessa määrätä tarvittaessa täysimääräiset velvoitteet sovellettavaksi koska tahansa sekä soveltaa tarvittaessa 4—14 luvun säännöksiä.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 4 artiklan 1—4 ja 7 kohtaa.

11 §. *Yhteenliittymää koskevat velvoitteet.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin viraston mahdollisuudesta päättää, ettei 1—9 §:ää kriisinratkaisun suunnittelusta sovelleta talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymään kuuluvaan sellaiseen laitokseen, joka luottolaitoslain

9 luvun 1 §:n mukaisesti on vapautettu kokonaan tai osittain EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitetuista vakavaraisuusvaatimuksista. Viraston edellä tarkoitettu päätös olisi luonteeltaan yksittäistä laitosta koskeva hallintopäätös.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että 1—9 §:ää sovelletaan 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa laitoksen keskusyhteisöön ja siihen EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitettulla tavalla liittyneisiin laitoksiin. Keskusyhteisö olisi velvollinen laatimaan koko yhteenliittymää koskevan kriisintarkaisusuunnitelman.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että 1—4 §:ää sovelletaan edellä säädetyn estämättä sellaiseen laitokseen, jota EKP valvoo suoraan EKP:n pankkivalvontatehtävistä annetun asetuksen 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti tai, jolla on huomattava osuus rahoitusjärjestelmästä. Tällaisiin laitoksiin olisi sovellettava erillistä kriisintarkaisusuunnitelmaa koskevia 1—4 §:ää.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin ehdoista, joiden täyttyessä laitoksella on huomattava osuus rahoitusjärjestelmästä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin viraston velvollisuudesta toimittaa selvitys tämän pykälän soveltamisesta EBA:lle.

Ehdotus vastaa kriisintarkaisudirektiivin 4 artiklan 7—10 kohtaa.

12 §. EU:n kriisintarkaisuasetuksen soveltaminen. Pykälä olisi luonteeltaan informatiivinen. Siinä todettaisiin selvyyden vuoksi, että EU:n kriisintarkaisuasetuksessa säädetään EU:n yhteiseen kriisintarkaisumekanismiin kuuluvasta kriisintarkaisun suunnittelusta.

EU:n kriisintarkaisuasetuksessa säädetään kriisintarkaisuneuvostolle kuuluvasta yhteisöjen ja konsernien kriisintarkaisusuunnitelmien laatimisesta ja hyväksymisestä (8 artikla). Kriisintarkaisuneuvosto voi vaatia kansallista kriisintarkaisuviranomaista valmistelemaan ja toimittamaan sille kriisintarkaisusuunnitelmien luonnokset ja konsernitason kriisintarkaisuviranomaista valmistelemaan ja toimittamaan konsernin kriisintarkaisusuunnitelman luonnoksen. EU:n kriisintarkaisuasetuksessa säädetään kansallisten kriisintarkaisuviranomaisten toimivaltaan kuuluvien yhteisöjen ja konsernien kriisintarkaisu-

suunnitelmien laatimisesta ja hyväksymisestä (9 artikla).

3 luku **Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi**

1 §. Velvollisuus arvioida laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 15 artiklan mukaisesti viraston velvollisuudesta arvioida laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet. Komissio antaa tarkempaa sääntelyä arvioinnissa huomioon otettavien seikkojen ja kriteerien tarkentamiseksi teknisellä täytäntöönpanoasetuksella. Arvioinnissa huomioon otettavista seikoista säädettäisiin lisäksi tarkemmin 3 §:ssä tarkoitettussa valtiovarainministeriön asetuksessa.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin viraston suorittaman arvioinnin edellytyksistä sekä velvollisuudesta kuulla Finanssivalvontaa ja tapauksesta riippuen laitoksen mahdollisen merkittävän sivuliikkeen toimivaltaista kriisintarkaisuviranomaista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kolmesta eri tavasta, joiden avulla laitos on voitava purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen, jotta laitoksen katsottaisiin täyttävän 1 momentissa tarkoitettut vaatimukset.

Pykälän 3 momentissa asetettaisiin lisäedellytys, jonka mukaan purettaessa laitos 2 momentissa tarkoitettuun tavoin tulee kaikin tavoin pyrkiä välttämään merkittäviä haitallisia seurauksia ETA-valtioiden rahoitusjärjestelmän vakaudelle. Vaikutuksia arvioitaessa tulee ottaa huomioon erityisesti purkamisen tai toimintojen uudelleenjärjestämisen tapojen laajemmat järjestelmälliset vaikutukset sekä mahdollisuus jatkaa laitoksen ydintoimintojen harjoittamista.

Pykälän 4 momentissa todettaisiin, että pykälässä tarkoitettu arviointi tehdään samanaikaisesti laitoksen kriisintarkaisusuunnitelman arvioinnin kanssa. Tarkoitus on varmistaa, että laadittava tai päivitettävä kriisintarkaisusuunnitelma on toteuttamiskelpoinen. Jos virasto katsoo, ettei arvioinnin kohteena oleva laitos täytä pykälän edellytyksiä, sen tulee tehdä tästä ilmoitus EBA:lle.

2 §. *Velvollisuus arvioida purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet konsernissa.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 16 artiklan mukaisesti viraston velvollisuudesta arvioida laitosten purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet konsernissa. Konsernin kriisintarkkailussa voidaan tapauksesta riippuen turvautua yhden tai useamman konserniin kuuluvan laitoksen purkamiseen tai uudelleenjärjestämiseen, tai yleisemmin konsernisuhteiden purkamiseen ja uudelleenjärjestämiseen. Komissio antaa tarkempaa sääntelyä arvioinnissa huomioon otettavien seikkojen ja kriteerien tarkentamiseksi teknisellä täytäntöönpanoasetuksella. Arvioinnissa huomioon otettavista seikoista säädettäisiin lisäksi tarkemmin 3 §:ssä tarkoitettussa valtiovainministeriön asetuksessa.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin viraston velvollisuudesta arvioida konserniin kuuluvien laitosten 1 §:n mukaiset purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet, kun virasto vastaa laitoksen ryhmäkriisintarkkailusta. Arviointi on suoritettava yhdessä konsernin tytäryritysten kriisintarkkailusta vastaavien viranomaisten kanssa. Arviota tehtäessä on kuultava momentissa lueteltuja asiaankuuluvia viranomaisia.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin vastaavista edellytyksistä kuin edellä 1 §:ssä. Momentin *3 kohdan* mukaan konserniin kuuluvien laitosten ydintoiminnot voidaan niiden jatkuvuuden turvaamiseksi erottaa niistä toiminnoista silloin, kun tämä on vaivatonta eikä erottamisesta aiheudu tarpeetonta viivytystä. Muussa tapauksessa jatkuvuus on turvattava muilla tavoin.

Pykälän *3 momentti* vastaa 1 §:n 3 momentissa säädettyä. Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin pykälässä tarkoitettujen arvion käsittelemisestä 14 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa kriisintarkkailukollegiossa. Arvio olisi tehtävä sen mukaisesti, mitä 5 §:ssä säädetään.

Pykälän *5 momentin* mukaan konserniin kuuluvien laitosten purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi olisi 1 §:n 4 momenttia vastaavasti tehtävä samanaikaisesti, kun ryhmän kriisintarkkailusuunnitelma laaditaan tai tarkastetaan. Arviota tehtäessä noudatettavasta päätöksentekomenettelystä säädettäisiin 2 luvun 8 §:ssä.

Pykälän *6 momentissa* säädettäisiin 1 §:n 4 momenttia vastaavasti viraston velvollisuudesta tehdä ilmoitus EBA:lle.

3 §. *Arviointiin vaikuttavat seikat.* Pykälässä säädettäisiin valtiovainministeriön asetuksenantovaltuudesta. Asetuksessa säädettäisiin direktiivin liitteen C jakson täytäntöönpanemiseksi tarkemmin seikoista, jotka viraston on vähintään otettava huomioon arvioidessaan 1 ja 2 §:ssä tarkoitettujen edellytysten täyttymistä.

4 §. *Laitoksen purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 17 artiklan mukaisesti laitoksen purkamisen ja uudelleenjärjestämisen esteiden poistamisesta.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin viraston velvollisuudesta tehdä kirjallinen ilmoitus, jos se toteaa 1 §:n mukaisessa arvioissaan, että laitoksen purkamiselle tai toiminnan uudelleenjärjestämiseksi on olemassa olennainen este. Ilmoitus on toimitettava kyseessä olevalle laitokselle, Finanssivalvonnalle ja niiden valtioiden kriisintarkkailuviranomaisille, joissa laitoksella on merkittävä sivuliike.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin määräajasta, jossa laitoksen on tehtävä virastolle ehdotus toimenpiteistä, joilla poistetaan viraston havaitsema este.

Laitoksen tehtyä *2 momentissa* tarkoitettua ilmoituksen, viraston olisi pykälän *3 momentin* mukaan arvioitava toimenpiteiden riittävyttä. Viraston olisi arviota tehdessään kuultava Finanssivalvontaa. Jos virasto katsoo, etteivät laitoksen ehdottamat toimenpiteet riitä poistamaan esteitä, sen tulisi yksilöidä toimenpiteet, joilla esteet voidaan poistaa ja edellyttää laitosta toteuttamaan ne. Viraston tulisi myös kirjallisesti ilmoittaa laitokselle siltä vaadittavista toimenpiteistä. Viraston tulisi myös osoittaa, miksi se katsoo, että laitoksen esittämät toimenpiteet eivät ole riittäviä esteiden poistamiseksi toisin kuin viraston esittämät toimenpiteet. Arviointia suorittaessaan viraston olisi otettava huomioon purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuden esteen vaikutus rahoitusmarkkinoiden vakautteen sekä toisaalta laitoksen ehdottamisen ja viraston edellyttämien toimenpiteiden vaikutus laitoksen liiketoimintaan, sen toi-

minnan vakauteen ja laitoksen vaikutukseen kansantalouteen.

Pykälän 4 momentissa luettelaisiin toimenpiteet, joiden toteuttamista virasto voisi vaatia. Osa toimenpidevaatimuksista voisi kohdistua itse laitokseen ja osa myös sen kanssa samaan konserniin kuuluviin yrityksiin. EBA antaa direktiivin nojalla tarkempaa ohjeistusta momentissa lueteltujen toimenpiteiden yksityiskohdista ja missä tilanteissa eri toimenpiteitä voidaan vaatia.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin viraston velvollisuudesta arvioida ennen 3 momentissa tarkoitettujen toimenpidevaatimuksen esittämistä kyseisen toimenpiteen mahdollinen vaikutus kyseiseen laitokseen, rahoituspalvelujen sisämarkkinoihin sekä toisten ETA-valtioiden ja Euroopan unionin rahoitusjärjestelmän vakauteen. Viraston olisi arviota tehdessään kuultava Finanssivalvontaa ja tarvittaessa myös makrovakaushallinnasta vastaavina Suomen Pankkia ja valtiovarainministeriötä.

Koska 1 §:n mukainen arviointi tulee suorittaa samanaikaisesti laitoksen kriisinratkaisusuunnitelman arvioinnin kanssa, suunnitelmaa ei voida laatia ennen kuin tässä momentissa tarkoitettu este on poistettu tämän pykälän mukaisesti.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin laitoksen kriisinratkaisusuunnitelman laatimisen ja yhteisen päätöksen tekemisen ryhmän kriisinratkaisuehdotuksen hyväksymisestä keskeyttämisestä tämän pykälän mukaisen arvioinnin suorittamisen ajaksi.

5 §. *Purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen konsernissa.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 18 artiklan mukaisesti purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistamisesta konserniin kuuluvissa laitoksissa.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin 2 §:n mukaisen arvion tekemisestä ja 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä konserniyrityksissä, kun virasto vastaa laitoksen ryhmäkriisinratkaisusta. Arvio tulisi pyrkiä tekemään 14 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa kriisinratkaisukollegiossa yhdessä muiden konserniyritysten kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa sekä kuullen asiaan-

kuuluvia valvojia ja sivuliikkeiden toimivaltaisia kriisinratkaisuviranomaisia.

Pykälän 2—7 momentissa säädettäisiin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen mukaisesta menettelystä päätöksenteossa. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin asiaa koskevan kertomuksen laatimisesta ja sisällöstä. Kertomus on lähetettävä ryhmän emoyritykselle sekä tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaaville viranomaisille, jotka välittävät kertomuksen toimivaltaansa kuuluville tytäryrityksille. Kertomus on toimitettava myös merkittävien sivuliikkeiden kotivaltioiden kriisinratkaisuviranomaisille.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin määräajasta, jonka kuluessa konsernin emoyritys voi ehdottaa virastolle vaihtoehtoisia toimenpiteitä kertomuksessa yksilöityjen esteiden korjaamiseksi.

Jos emoyritys on esittänyt 3 momentin mukaisesti vaihtoehtoisia toimenpiteitä, viraston olisi 4 momentin mukaan pyrittävä siihen, että kriisinratkaisukollegiossa tehdään neljän kuukauden kuluessa kertomuksen toimittamisesta asiasta yhteinen päätös. Toimenpiteistä päätettäessä olisi otettava huomioon niiden mahdollinen vaikutus kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa konserni harjoittaa toimintaa ja kuultava momentissa mainittuja asiaankuuluvia viranomaisia. Jos yhteistä päätöstä ei olisi tehty 4 momentissa tarkoitettussa määräajassa, viraston olisi 5 momentin mukaan tehtävä päätös konsernin tasolla toteutettavista toimenpiteistä, jotka toteutetaan konsernin tasolla. Viraston päätöksessä olisi kuitenkin otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaukset.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin viraston päätöksen lykkäämisestä tilanteessa, jossa toinen kriisinratkaisuviranomainen on saattanut asian EBA:n ratkaistavaksi.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin määräajasta EBA:n päätöksenteolle.

6 §. *Konsernin purkamisen ja uudelleenjärjestämisen esteiden poistaminen tilanteessa, jossa konsernin kriisinratkaisun suunnittelu kuuluu toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen tehtäviin.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 17 artiklan mukaisesti konserniin kuuluvien laitosten purkamisen ja uudelleenjärjestämisen esteiden poistaminen tilantees-

sa, jossa konsernin kriisinratkaisun suunnittelu kuuluu toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen tehtäviin.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin 1 §:n mukaisen arvion tekemisestä kriisinratkaisukollegiossa tilanteessa, jossa konsernin kriisinratkaisun suunnittelu kuuluu toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen tehtäviin ja virasto on toimivaltainen kriisinratkaisuviranomainen konserniin kuuluvan tytäryhtiön osalta. Viraston olisi annettava 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kertomus tiedoksi niille konsernin tytäryhtiöille, joiden osalta se on toimivaltainen kriisinratkaisuviranomainen.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin määräajasta päätöksenteolle ja viraston velvollisuudesta tehdä päätös tytäryhtiön tasolla toteutettavista 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, jos yhteistä päätöstä ei saada tehtyä kyseisessä määräajassa. Päätöstä tehtäessä olisi kuitenkin otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten esittämät näkemykset. Viraston olisi annettava päätös tiedoksi kyseiselle suomalaiselle tytäryritykselle ja konsernin kriisinratkaisun suunnittelusta vastaavalle kriisinratkaisuviranomaiselle.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin viraston päätöksen lykkäämisestä tilanteessa, jossa toinen kriisinratkaisuviranomainen on saattanut asian EBA:n ratkaistavaksi.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin määräajasta EBA:n päätöksenteolle ja *5 momentissa* säädettäisiin viraston oikeudesta saattaa 1 momentissa tarkoitettua asian EBA:n ratkaistavaksi.

7 §. Ennakollinen toimivalta. Pykälässä säädettäisiin osittain direktiivin 27 artiklan 2 kohtaan perustuen viraston toimivallasta edellyttää laitosta, jota ei ole asetettu kriisihallintoon, ottamaan yhteyttä mahdollisiin laitoksen taikka sen varojen tai liiketoimintojen ostajiin laitoksen kriisinratkaisuun valmistautumiseksi. Pykälässä lueteltaisiin ne kolme tilannetta, joissa virastolla olisi tämä toimivalta. Koska tarkoitus on varautua kriisinratkaisuvälineiden käyttämiseen, yhteydenotoissa tulisi noudattaa välineitä käytettäessä edellytetyjä menettelyjä siinä määrin kuin se on mahdollista. Yhteydenotoissa tulisi 9 luvun 2 §:n 1 momenttia vastaavalla tavalla kohdella mahdollisia ostajia yhdenmu-

kaisesti ja antaa laitoksesta ja sen taloudellisesta tilanteesta oikea kuva. Kriisinratkaisun tavoitteiden suojaamiseksi mahdollisten ostajien tulisi pitää yhteydenotto ja tässä yhteydessä saamansa tieto salaisena liikesalaisuuden tapaan.

8 §. EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltaminen. Pykälä sisältäisi informatiivisen viittauksen, jossa todettaisiin, että EU:n kriisinratkaisuasetuksen 10 artiklassa säädetään laitoksen ja konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuden arvioinnista ja toimenpiteistä purkamisen ja uudelleenjärjestämisen esteiden poistamiseksi.

III OSA KRIISINRATKAISU

4 luku Laitoksen asettaminen kriisihallintoon

1 §. Kriisihallintoon asettamisen edellytykset. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 32 artiklaa vastaavasti kriisinratkaisun edellytyksistä. Kriisihallinnolla tarkoitettaisiin tässä laissa ehdotetun 2 §:n mukaiseen päätökseen perustuvaa erityistä oikeustilaa, jossa laitoksen lakisäätöiset toimet menetävät jäljempänä tässä laissa tarkemmin säädettävällä tavalla merkittäviltä osin toimivaltansa määrätä yrityksestä.

Pykälän *1 momentissa* lueteltaisiin kriisihallintoon asettamisen edellytykset. Momentin *1 kohdan* edellytyksen täyttymisen arvioinnista säädettäisiin tarkemmin *2 momentissa*. Momentin *3 kohdan* edellytyksen täyttymisestä säädettäisiin tarkemmin *3 momentissa*.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin 1 momentin 1 kohdan edellytyksen täyttymisen arvioinnista eli milloin laitos on sillä tavoin menettänyt toimintaedellytyksensä, että se voidaan asettaa kriisihallintoon. Keskeinen peruste olisi momentin *1 kohdassa* todettu toimilupavaatimusten rikkominen. Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n mukaan toimilupa on peruttava, jos toimiluvan myöntämiselle säädettyjä olennaisia edellytyksiä ei enää ole. Momentissa ei erikseen mainittaisi

kriisihallintoon asettamisen perusteena sitä, että laitoksen velat ylittävät varat, koska käytännössä peruste on päällekkäinen momentin 1 kohdan mukaisen perusteen kanssa. Kohta koskisi myös tilannetta, jossa laitos ei lähitulevaisuudessa todennäköisesti kykene täyttämään toimilupavaatimuksia. Säännös on tältä osin tarkoitettu sovellettavaksi yhdenmukaisesti ehdotetun luottolaitoslain 11 luvun 5 a §:n 1 momentin 1 kohdan kanssa siten, että laitosta ei tulisi asettaa kriisihallintoon tilanteessa, jossa varhaisen puuttumisen edellytykset eivät mainitun lainkohdan mukaan vielä täyty.

Momentin 2 kohdassa viitattaisiin niin ikään direktiivin mukaisesti laitoksen maksukyvyttömyyteen kriisihallintoon asettamisen perusteena. Kohdassa tarkoitettu maksukyvyttömyys tai sen uhka on osin verrattavissa yrityksen saneerauksesta annetun lain mukaiseen maksukyvyttömyyteen ja uhkaavaan maksukyvyttömyyteen. Mainitun lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan maksukyvyttömyydellä tarkoitetaan sitä, että velallinen on muuten kuin tilapäisesti kykenemätön maksamaan velkojaan niiden erääntyessä. Kyseisen momentin 4 kohdan mukaan uhkaavalla maksukyvyttömyydellä tarkoitetaan sitä, että velallinen on vaarassa tulla maksukyvyttömäksi.

Momentin 3 kohdan mukaan kriisihallintoon asettamisen edellytykset täytyisivät myös pelkästään sillä, että laitos on kääntynyt julkisen vallan puoleen pyytääkseen julkista pääoma- tai maksuvalmiustukea. Kohdassa luetellaan poikkeukset, joiden soveltuessa edellytykset eivät kuitenkaan täyty. Kyseeseen tulevat tilapäinen valtion takaus tavanomaiselle keskuspankin tarjoamalle likviditeettijärjestelyille tai laitoksen osuuksien liikkeeseenlaskulle, kun kyse on oikeasuhtaisista keinoista koko rahoitusjärjestelmän häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi vakavan markkinahäiriön seurauksena. Poikkeuksiin sisältyy myös mahdollisuus pääomittaa laitosta, joka ei täytä momentin 1 tai 2 kohdan edellytyksiä tai 6 luvun 1 §:n mukaisia oman pääoman erien alentamisen edellytyksiä. Mainittu pääomittaminen on kohdan mukaisen poikkeuksen piirissä direktiivin 32 artiklan 4 kohdan d alakohdan mukaisesti ainoastaan silloin, kun kohdan mukainen rahoitus-

markkinoiden vakava häiriö on syntynyt kansallisella, unionin tai yhteiseen valvontamekanismiin osallistuvien valtioiden tasolla suoritettavien stressitestien, taseiden läpivälailun tai vastaavan EKP:n, EBA:n tai kansallisten viranomaisten suorittaman prosessin seurauksena. Momentin 3 kohta on tarkoitettu sovellettavaksi samalla tavoin kuin ehdotetun luottolaitoslain 11 luvun 5 a §:n 2 momentti. Tässä kohdassa tarkoitettu peruste olisi siten myös samalla peruste varhaiselle puuttumiselle, johon tulisi ryhtyä kriisihallintoon asettamisen sijasta silloin, kun kriisihallintoon asettamisen muut edellytykset eivät täyty.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin 1 §:n 3 kohdassa tarkoitettun tärkeän yleisen edun edellytyksen täyttymisen arvioinnista. Tärkeä yleinen etu tarkoittaisi erityisesti rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamista, jonka varmistamiseksi kriisihallintoon asettaminen olisi oikeasuhtainen ja tarpeellinen keino. Momentista seuraa, että viraston olisi aina ensin arvioitava niitä vaikutuksia, joita laitoksen asettamisella selvitystilaan tai konkurssiin olisi. Momentista myös seuraa, että laitos olisi aina ensisijaisesti asetettava selvitystilaan tai konkurssiin, jos se voi tapahtua vaarantamatta 1 luvun 6 §:ssä säädettyjä lain tavoitteita.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin laitoksen velvollisuudesta ilmoittaa omaaloitteisesti Finanssivalvonnalle 1 momentin 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymisestä sekä Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa kyseisestä ilmoituksesta virastolle. Viraston ja Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa muille asiaankuuluville viranomaisille arviostaan 1 momentin 1 tai 2 kohdan täyttymisestä arvioinnin kohteena olevassa laitoksessa säädettäisiin pykälän 5 momentissa. Ilmoitusvelvollisuudet perustuvat direktiivin 81 artiklaan.

2 §. Päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 82 artiklan mukaisesta päätöksestä asettaa laitos kriisihallintoon.

Viraston on 1 momentin mukaan joko omasta aloitteestaan tai saatuaan 1 §:ssä mainitun Finanssivalvonnan ilmoituksen arvioitava, täyttyvätkö 1 §:n edellytykset asettaa laitos kriisihallintoon. Arvioinnin päätteeksi

viraston on tehtävä päätös laitoksen asettamisesta tai asettamatta jättämisestä kriisihallintoon. Momentissa kuvataan lisäksi kriisihallintoon asettamispäätöksen vähimmäissisältö. Päätöksestä olisi käytävä ilmi kriisinratkaisumenettelyn tarkka alkamisajankohta, josta alkaen virastolla on käytettävissään tämän lain mukaiset valtuudet, laitoksen velvollisuus julkistaa päätös internetsivuillaan ja viraston päättämät kriisinratkaisutoimenpiteet, tai päätös asettaa laitokseen asiamies, purkaa laitos tai ryhtyä maksukyvyttömyyslainsäädännön mukaisiin toimenpiteisiin. Laissa ei erikseen säädettäisi direktiivin 82 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua perusteluvelvollisuudesta, koska viranomaisilla on tällainen velvollisuus suoraan hallintolain nojalla.

Pykälän 2 momentissa todettaisiin kriisihallintoon asettamispäätöksen keskeiset oikeusvaikutukset. Päätös syrjäyttäisi tässä laissa tarkemmin säädettävällä tavalla laitoksen yhteioikeudellisten toimielinten toimivallan ja perustaisi kriisiviranomaiselle oikeuden käyttää sille laissa säädettyjä valtuuksia.

Pykälän 3 momenttia sovellettaisiin tilanteisiin, joissa virastolla ei tehdessään päätöstä laitoksen asettamisesta kriisihallintoon ole edellytyksiä yksilöidä ainakaan kaikkia tarvittavia kriisinratkaisutoimenpiteitä. Tällaisissa tilanteissa ei olisi tarkoituksenmukaista vaatia, että tässä pykälässä tarkoitettussa päätöksessä olisi yksilöitävä kaikki tulevat kriisitoimet, koska päätös kriisinratkaisun aloittamisesta joudutaan useimmissa tapauksissa tekemään hyvin nopeasti ja ennen kuin viranomainen on ehtinyt muodostaa käsityksen tarvittavista yksittäisistä kriisitoimista. Rahoitusvakausvirasto voisi siten myöhemmin milloin tahansa kriisiratkaisumenettelyn aikana tehdä yhden tai useamman eri päätöksen tarvittavien kriisinratkaisutoimien yksilöinnistä. Ehdotetun momentin mukaan tällaisiin myöhempisiin päätöksiin olisi sovellettava 1 momentin mukaisia päätöksen sisältöä ja 3 ja 4 §:n mukaisia päätöksen julkistamista koskevia vaatimuksia.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin velvollisuus perua päätös asettaa laitos kriisihallintoon, jos suoritettava laitoksen arvonmääritys osoittaa päätöksen tekemisen jälkeen, etteivät kriisihallintoon asettamisen edellytykset täyty.

Pykälän 5 momentti olisi informatiivinen viittaussäännös lain 17 luvun 3 §:ään, jossa säädetään muutoksenhausta viraston päätöksiin.

3 §. *Päätöksen tiedoksianto.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 83 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti 2 §:ssä tarkoitettua päätöksen saattamisesta tiedoksi päätöksen kohteena olevalle laitokselle ja mainitun artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille.

4 §. *Kriisinratkaisumenettelyn aloittamista koskevan päätöksen julkistaminen.* Pykälän 1–4 momentissa säädettäisiin direktiivin 83 artiklan 4 kohdan mukaisesti kriisinratkaisumenettelyä koskevan päätöksen julkistamisesta. Direktiivin mukaisesti vaikutusten julkistamisessa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota tallettajien ja muiden vähittäisrahoituspalveluasiakkaiden asemaan. Tässä tarkoituksessa julkistamisen yhteydessä olisi aina todettava talletussuojan soveltamisala ja soveltamisedellytykset sekä se, että laitoksen asettaminen kriisihallintoon ei sinänsä vaikuta talletussuojaan. Säännös ei viimeksi mainituilta osin perustu nimenomaisesti direktiivin, mutta se on perusteltu talletuspaon ehkäisemiseksi tilanteessa, jossa luottolaitoksen asettaminen kriisihallintoon julkistetaan.

Pykälän 4 momentissa todettaisiin selvästi, ettei päätöksen julkistaminen vaikuta päätöksen voimassaoloon. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin arvopaperimarkkinain mukaisen tiedonantovelvollisuuksien huomioimisesta ja 6 momentissa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamisesta laitoksen osuuden- tai osakkeenomistajille sekä velkojille, kun laitoksen osuudet tai osakkeet taikka velkasitoumukset eivät ole kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin ilmoitusvelvollisuudesta, kun 1 momentissa tarkoitettulla päätöksellä lykätään tai muuten rajoitetaan laitoksen sopimuspuolen lain ja sopimuksen mukaisten oikeuksien toteuttamista.

5 §. *Ryhmään kuuluvan yrityksen asettaminen kriisihallintoon.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 33 artiklan mukaisesti siitä, missä tilanteessa myös kriisihallintoon asetettavan laitoksen kanssa samaan 1 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuun ryhmään kuuluva yritys on asetettava

kriisihallintoon. Ryhmäkriisratkaisusta säädetään 14 luvussa ja kolmansiin maihin liittyvistä kysymyksistä 15 luvussa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta arvioida 1 momentissa tarkoitettu- ja yrityksiä ottaen huomioon 1 §:n 1 momentin edellytykset sekä yrityksestä että ryhmästä. Jos 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tytäryritys on sijoittautunut kolmanteen maahan, arvioinnin siitä, täyttääkö kyseinen yritys kriisihallintoon asettamisen edellytykset kyseisen kolmannen maan oikeuden nojalla, tekee direktiivin 33 artiklan 2 kohdan mukaisesti kyseisen kolmannen maan toimivaltainen valvontaviranomainen. Jos rahoitusalan sekaholdingyhtiön tytäryhtiöitä hallinnoidaan suoraan tai epäsuorasti rahoitusalan holdingyhtiön kautta, kriisratkaisuvälineiden ja kriisratkaisuvälineiden käytön ryhmän kriisratkaisussa ei tule kohdistua kyseiseen rahoitusalan sekaholdingyhtiöön.

6 §. Kriisratkaisua koskevat yleiset periaatteet. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 34 artiklan mukaisten kriisratkaisuun sovellettavien yleisten periaatteiden noudattamisesta kriisratkaisussa.

Viraston ja kriisratkaisuun osallistuvien muiden tahojen tulisi seurata 1 momentissa lueteltuja periaatteita laitoksen kriisratkaisussa. Momentin 1—3 kohta koskee keskeisesti laitoksen osakkeen- tai osuudenomistajien sekä velkojien asemaa ja kohtelua kriisratkaisussa. Laitoksen tappioiden kattamisjärjestyksen tulisi perustua voimassaolevaan maksukyvyttömyyslainsäädännön mukaiseen maksunsaantijärjestykseen. Osakkeen- ja osuudenomistajia ja vastaavasti velkojia tulisi kohdella suhteessa samanarvoisessa asemassa oleviin yhdenvertaisesti. Samoin momentissa edellytetään huolehdittavan, etteivät kriisratkaisutoimenpiteet luo mainituille tahoille suurempia tappioita kuin asetettaessa laitos tavanomaiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn.

Momentin 4 kohdassa asetetaan kriisratkaisun pääsäännöksi laitoksen hallituksen, toimitusjohtajan ja ylimmän toimivan johdon vaihtaminen. Kriisratkaisun tavoitteiden saavuttamiseksi voi olla perusteltua säilyttää laitoksen aikaisempi johto tai sen avainhenkilöt, jos näillä on parhaimmat edellytykset avustaa virastoa laitoksen kriisratkaisussa.

Johdon tulee jo yleisten huolellisuus- ja lojaaliteettivelvollisuuksiensa kautta edistää kaikin tavoin kriisratkaisun tavoitteiden saavuttamista määräysvallan siirtyessä kokonaan tai osittain kriisihallinnossa virastolle. Kohdassa tarkoitettu ylin johto tarkoittaa keskeisesti laitoksen johtoryhmää tai liiketoiminnoista vastaavia henkilöitä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin rajat ylittävän laitoksen kriisratkaisussa huomioon otettavasta periaatteesta minimoida haitalliset vaikutukset konsernissa ja sen konserniyrityksissä sekä laajemmin muissa ETA-valtioissa.

7 §. EU:n kriisratkaisusäätöasetuksen soveltaminen. Pykälä sisältäisi informatiivisen viittauksen, jossa todettaisiin, että EU:n kriisratkaisusäätöasetuksen 15 artiklassa säädetään kriisratkaisua koskevista yleisistä periaatteista, 16 artiklassa rahoituslaitokseen ja 2 artiklan b kohdassa tarkoitettuun emoyritykseen kohdistuvan kriisratkaisutoimen toteuttamisesta ja 18 artiklassa kriisihallintoon asettamisen edellytyksistä ja kriisratkaisumenettelystä.

5 luku Varojen ja velkojen arvostaminen

1 §. Arvonmääritys. Pykälässä säädettäisiin osittain direktiivin 36 artiklan mukaisesti viraston velvollisuudesta arvioida kriisihallintoon asetetun laitoksen varat ja velat ennen 6 luvussa tarkoitettujen oman pääoman erien alentamista ja ryhtymistä 7 luvussa tarkoitettuihin kriisratkaisutoimiin.

Arvostus olisi toteutettava lähtökohtaisesti kirjanpidossa käyvän arvon määrittelyyn käytettyjen menetelmien mukaisesti varovaisuusperiaatetta noudattaen. Pykälän 2 momentissa oleva edellytys arvonmäärityksen lopputuloksen kohtuullisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta viittaa tilanteisiin, joissa on tarpeen ja perusteltua joltain osin poiketa tavanomaisista varojen ja velkojen arvonnäärityksen periaatteista ja menetelmistä. Komissio voi direktiivin nojalla antaa tarkempaa sääntelyä arvonmäärityksessä käytet-

tävistä menetelmistä ja laskelmista teknisessä sääntelystandardissa.

Arvonmääritys tulisi pääsääntöisesti tehtäväksi sen jälkeen, kun päätös kriisihallintoon asettamisesta on tehty, koska useimmissa tapauksissa päätös kriisihallintoon asettamisesta on tehtävä niin nopeasti, että pykälässä tarkoitettua arvonmääritystä ei ehditä tehdä etukäteen. Ehdotetun pykälän mukaan virasto voisi kuitenkin päättää arvonmäärityksestä myös ennen kriisihallintoon asettamista koskevan päätöksen tekemistä sen selvittämiseksi, täytyvätkö kriisihallintoon asettamisen edellytykset.

2 §. Arvioija. Pykälän *1 momentissa* säädetäisiin arvostuksen suorittajan pätevyysvaatimuksista. Käytännössä arvioijalta olisi edellytettävä KHT-tilintarkastajan tai sitä vastaavaa pätevyyttä. Ehdotettu momentti ei perustu direktiiviin.

Pykälän *2 momentissa* säädetäisiin direktiivin 36 artiklan 1 kohdan mukaisesti arvioijan riippumattomuudesta. Myöhemmin direktiivin nojalla annettavassa komission teknisessä sääntelystandardissa määritellään tarkemmin olosuhteet, joissa arvioijan voidaan katsoa olevan riippumaton.

3 §. Arvonmäärityksen tarkoitus. Pykälässä säädetäisiin direktiivin 36 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti arvonmäärityksen tavoitteista ja tarkoituksesta. Pykälän *1 momentissa* lueteltaisiin arvonmäärityksen nimelliset tarkoitukset ja *2 momentissa* tarkennettaisiin arvonmäärityksen olennaista tavoitetta todeta kaikki laitoksen mahdolliset tappiot kriisintarkaisuun ryhdyttäessä.

Arvonmäärityksen keskeisenä tarkoituksena olisi varmistaa, että kriisihallintoon asettamisen edellytykset täyttyvät. Jos arviointi on tehty sen jälkeen, kun laitos on asetettu kriisihallintoon ja arviointi osoittaa, että kriisihallinnon edellytykset eivät täyty, viraston on 4 luvun 2 §:n 4 momentin mukaisesti peruttava päätös kriisihallintoon asettamisesta. Arvonmäärityksen tarkoituksena on myös tuottaa tietoa sopivimpien kriisintarkausuimenpiteiden tunnistamiseksi.

Lisäksi arvonmäärityksen keskeisenä tavoitteena on vahvistaa niiden tappioiden määrä, jolla oman pääoman erien arvoa on alennettava 6 luvun mukaisesti tai velkoja muutettava osakkeiksi, sekä toiselle yrityk-

selle 9—11 luvun mukaisesti siirrettävien varallisuuserien tunnistaminen ja arvostaminen.

4 §. Arvonmääritystä täydentävät säännökset. Pykälässä säädetäisiin direktiivin 36 artiklan 5 kohdan ja 8 kohdan mukaisesti tarkemmin arvonmääritykseen sovellettavasta menettelystä sekä kriisihallintoon asetettavilta laitokselta perittävistä kuluista ja kriisintarkausrahastoon maksettavista koroista ja muista maksuista.

Pykälän *1 momentin* mukaiset toimet ovat täysin erilliset 12 ja 13 §:ssä tarkoitettua arviointimenettelystä, vaikka säännösten nojalla tehtävissä arvioissa on samoja elementtejä. Momentin nojalla tehtävä arviointi ei saisi ohjata 12 ja 13 §:ssä tarkoitettua arviointimenettelyä vaan tämä on tehtävä täysin riippumatta tämän momentin nojalla tehdystä arvioinnista ja sen lopputuloksesta. Komissio voi direktiivin nojalla antaa tarkempaa sääntelyä näiden arvioiden eriyttämisestä teknisessä sääntelystandardissa.

Pykälän *2 momentin* mukaisesti huomioon otettavat mahdolliset maksut tulisi ottaa huomioon erityisesti arvioitaessa arvonmäärityksen perusteella tehtäviä johtopäätöksiä, joita on lueteltu myös 3 §:ssä.

Pykälän *3 momentin* mukaisesti arvonmäärityksessä ei saa olettaa, että laitokselle annetaan julkista tukea, joksi katsotaan myös keskuspankin myöntämä muutoin lähtökohtaisesti hyväksyttävä maksuvalmiusapu, joka myönnetään epätavallisin ehdoin. Epätavallisuutta ei tulisi arvioida suhteessa sellaiseen voimassa olevaan markkinatilanteeseen, jossa vaikuttavat poikkeukselliset tai muuten merkitykselliset markkinahäiriöt.

5 §. Arvonmäärityksestä laadittava selvitys ja sen liitteet. Pykälässä säädetäisiin direktiivin 36 artiklan mukaisesti arvonmäärityksestä laadittavan selvityksen vähimmäissisällöstä. Koska arvonmääritys tulee liittää osaksi viraston päätöstä 10 §:n mukaisesti, tässä pykälässä tarkoitettua selvitystä tulee antaa kiireellisissäkin tapauksissa kirjallisessa muodossa.

6 §. Arvonmäärityksen hyväksyminen. Pykälän mukaan viraston olisi erillisellä päätöksellä hyväksyttävä 5 §:ssä tarkoitettu selvitys. Ehdotettu pykälä ei perustu direktiiviin. Viraston hyväksymä arvonmääritys ja selvitys olisivat viranomaisen toiminnan jul-

kisuudesta annetun lain (621/1999) 1 §:n 1 momentin mukaisesti lähtökohtaisesti julkisia asiakirjoja. Voidaan olettaa, että viraston arvonmääritystä ja siitä annettavaa selvitystä koskevan päätöksen ja päätöksen tekemiseksi virastolla olevan tiedon julkistaminen vaarantaisi kriisinratkaisun tavoitteet. Kyseiset asiakirjat olisivat todennäköisesti viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 12 tai 20 kohdan nojalla salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja.

7 §. Väliaikainen arvonmääritys. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 36 artiklan 2 ja 9 kohdan mukaisesti, että virasto voi itse tehdä väliaikaisen arvonmäärityksen ja sen nojalla alentaa 6 luvussa tarkoitettulla tavalla laitoksen oman pääoman arvoa tai muuttaa velkoja pääomaksi sekä siirtää varoja ja velkoja 9—11 luvun mukaisesti. Pykälän soveltamisen edellytyksenä olisi, että arvonmääritys on toteutettava kiireellisesti tai pykälän soveltamiseen on muu painava syy. Arvonmääritys olisi väliaikaisesta luonteestaan huolimatta tehtävä tässä luvussa säädettyjen periaatteiden mukaisesti siinä määrin kuin se on mahdollista.

Pykälän 3 momentin mukainen varaus lisätappioiden varalta tarvitaan siksi, että väliaikainen arvonmääritys määritelmällisesti poikkeaa varsinaisesta arvonmäärityksestä. Edellytys on myös linjassa arvonmäärityksessä yleisesti noudatettavan varovaisuusperiaatteen kanssa.

8 §. Väliaikaisen arvonmäärityksen täydentäminen lopulliseksi arvonmääritykseksi. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 36 artiklan 10 kohdan mukaisesti viraston velvollisuudesta täydentää arvonmääritys edellä ehdotettujen 1—6 §:n mukaisesti. Säännöksestä seuraa muun ohessa, että täydennys olisi annettava ulkopuolisen riippumattoman arvioijan tehtäväksi. Vaikka lopullinen arvonmääritys voidaan tehdä samanaikaisesti 12 §:ssä tarkoitettun arvioinnin kanssa, nämä arviot tulee tehdä toisistaan riippumattomasti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin arvonmäärityksen lisäedellytyksistä, kun kyse on väliaikaisen arvonmäärityksen täydentämisestä.

9 §. Velkojen arvonalennuksen peruminen ja lisävastikkeen suorittaminen. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 36 artiklan 11 kohdan mukaisesti velkojille väliaikaisen arvonmäärityksen ja sen 8 §:ssä tarkoitettun täydennyksen välisestä arvostuserosta aiheutuneen vahingon korvaamisesta, kun velkoja on väliaikaisen arvostuksen perusteella alennettu 8 luvun mukaisesti tai siirretty 9—11 luvun nojalla toiselle yritykselle. Direktiivistä poiketen viraston olisi aina korvattava ero, jos sen korvaamisen edellytykset täyttyvät. Säännös ei koskisi 4 luvussa tarkoitettua oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden arvon alentamista.

10 §. Arvonmäärityksen liittäminen osaksi viraston päätöstä. Pykälässä säädettäisiin viraston velvollisuudesta liittää 5 §:ssä tarkoitettu selvitys osaksi 6 luvun 1 §:ssä ja 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä. Arvonmääritys on 3 §:ssä kuvatun tarkoituksensa vuoksi olennainen osa viraston edellä mainittuja päätöksiä. Direktiivin 36 artiklan 13 kohdan mukaisesti arvonmääritykseen ei saisi hakea erikseen muutosta valittamalla.

11 §. EU:n kriisinratkaisusäätöasetuksen soveltaminen. Pykälä sisältäisi informatiivisen säännöksen, jonka mukaan EU:n kriisinratkaisusäätöasetuksen 2 artiklassa tarkoitettun yhteisön varojen ja velkojen arvonmäärityksestä säädetään asetuksen 20 artiklassa.

12 §. Osakkeen- tai osuudenomistajien ja velkojen kohtelun arviointi. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 74 artiklan 1 kohdan mukaisesti erillisestä, kriisinratkaisutoimien toteuttamisen jälkeen tehtävästä arvioinnista, jonka tarkoituksena on varmistaa, että osakkeen- ja osuudenomistajat eivät kärsi kriisinratkaisutoimenpiteiden toteuttamisen seurauksena suurempia tappioita kuin jos laitos olisi asetettu konkurssiin.

13 §. Arviointimenettely. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 74 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti 12 §:ssä tarkoitettussa arvioinnissa sovellettavasta menettelystä. Komissio voi antaa teknisellä sääntelystandardilla tarkempia säännöksiä pykälässä tarkoitettusta arviointimenettelystä etenkin 1 momentin 1 kohdan mukaisesti arvioinnista.

6 luku **Osakkeiden, osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien arvon alentaminen ja osakkeiden ja osuuksien mitätöiminen**

1 §. *Velvollisuus alentaa omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 59 ja 60 artiklan mukaisesti viraston velvollisuudesta alentaa osakkeiden ja osuuksien sekä muiden oman pääoman erien arvoa 5 luvussa tarkoitetun arvonmäärityksen osoittamien tappioiden kattamiseksi. Luvun säännökset koskisivat ainoastaan kirjanpidolliseen omaan pääomaan luettavia eriä. Pääomalainoihin ja huonommalla etuoikeudella oleviin velkoihin sovellettaisiin 8 luvun säännöksiä. Pykälän mukaan viraston olisi alentaessaan osakkeiden tai osuuksien arvoa samalla mitätöitävä arvonlennusta vastaavassa suhteessa osakkeita tai osuuksia tai luovutettava kyseisiä osakkeita tai osuuksia korvauksena laitoksen tietyille velkojille. Virasto voisi tarvittaessa päättää yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muuttamisesta siten, että kukin osake tai osuus jaetaan niin useaksi osakkeeksi tai osuudeksi, että tarvittava määrä osakkeita tai osuuksia voidaan kokonaan mitätöidä.

Pykälän *1 momentin* mukaisesti alentaminen on tehtävä kriisihallintoon asetetussa laitoksessa arvonmäärityksen suorittamisen jälkeen, mutta ennen ryhtymistä 8—11 luvussa tarkoitettuihin kriisiratkaisutoimiin. Pykälän *2 momentissa* todettaisiin ne tilanteet, joissa viraston on ryhdyttävä *1 momentissa* tarkoitettuihin toimiin muussa kuin kriisihallinnossa olevassa laitoksessa. Pykälän *3 momentissa* määriteltäisiin, milloin laitos täyttää *2 momentin 1 kohdan* edellytyksen.

Pykälän *4 momentissa* tarkennettaisiin, mitä tarkoitetaan *2 momentin 2 kohdassa* poikkeuksellisella julkisella tuella.

Pykälän *5 momentissa* ei ole tarpeen säätää erien etusijajärjestyksestä yhtä yksityiskohdaisesti kuin direktiivissä, koska Suomen lain mukainen tappioiden kattamisessa sovellettava konkurssioikeudellinen etusijajärjestys vastaa direktiivin säännöksiä. Ainoana poikkeuksena on EU:n vakavaraisuusasetuksen 54 artiklan mukainen pääomalainojen ja niihin rinnastettavien muihin ensisijaisiin omiin

varoihin kuin asetuksessa tarkoitettuun ydinpääomaan luettavien erien mukainen arvonlennus. Mainitun artiklan mukaan tappiot on katettava ensisijaisesti alentamalla tällaisten rahoitusvälineiden arvoa, jos mainitun asetuksen mukainen ydinpääomasuhde laskee vähintään 5,125 prosenttiin.

Momentissa säädettäisiin lisäksi direktiivin 60 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti alennettuihin eriin kohdistuvista omistajan velvoitteista. Alennettujen erien osalta omistajaan ei voida kohdistaa velvoitteita tai vaatimuksia alennettuun määrään kohdistuen arvonlennuksen tapahduttua. Omistaja vastaa velvoitteista vain erän uuden arvon perusteella. Jos arvonlennuksen kohteena oleviin eriin on ennen arvon alentamista kohdistunut vahingonkorvaus- tai muita velvoitteita, ei omistaja vapaudu näistä velvoitteista erien arvoa alennettaessa. Jos *1 momentin* mukaiseen toimenpiteeseen haetaan muutosta ja tämän perusteella määrätään alennettuihin eriin perustuva vahingonkorvaus, vahingonkorvausvelvollisuudesta ei voi vapautua erän alennetun arvon osalta.

Pykälän *6 momentti* koskisi tilanteita, joissa *1 momentin* mukaisesti alennettaisiin laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yrityksen omaan pääomaan luettavien erien arvoa. Momentissa säädettäisiin, että tytäryrityksen erien arvoa ei saa alentaa enempää tai huonommin ehdoin kuin emoyrityksen vastaavia eriä.

Virasto voisi *7 momentin* mukaan päättää pykälässä tarkoitettusta arvonlennuksesta ilman laitoksen hallintoelinten myötävaikutusta ja noudattamatta muutenkaan, mitä laissa säädetään oman pääoman alentamisesta, mukaan lukien velkojien kuulemisvelvollisuudesta. Osake- tai osuuspääoman alentamisesta seuraavia voitonjakorajoituksia tulisi kuitenkin noudattaa. Lisäksi oman pääoman alentaminen olisi ilmoitettava rekisteröitäväksi noudattaen, mitä muualla laissa säädetään. Alentaminen olisi rekisteröitävä riippumatta siitä, mitä sen edellytyksistä säädetään osakeyhtiölain 14 luvun 5 §:ssä ja sitä vastaavissa muita yhteisömuotoja koskevissa säännöksissä.

Pykälän *8 momentin* mukaisesti säästöpankin kantarahasto-osuudet rinnastetaan lukua sovellettaessa siinä tarkoitettuihin osuuksiin

ja osakkeisiin. Direktiivistä poiketen pykälän 9 momentissa säädettäisiin viraston oikeudesta muuntaa osuuspankki osuuspankkiosakeyhtiöksi ja säästöpankki säästöpankkiyhtiöksi. Virasto voisi 7 luvun säännösten nojalla tehdä päätöksen ilman osuus- tai säästöpankin toimielinten ja velkojien suostumusta, mutta muuten tällaiseen yhtiömuodon muutokseen sovellettaisiin, mitä osuuskuntalaisia ja osuuspankkilaisia sekä vastaavasti säästöpankkilaisia on säädetty. Tällainen valtuus on tarpeen erityisesti siitä syystä, että EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten mukaan sijoitus- ja kantarahasto-osuuksien lukemista pankin ydinpääomaan rajoitetaan merkittävästi nykyisestä.

2 §. *Muiden viranomaisten kuuleminen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 62 artiklan mukaisesti viraston velvollisuudesta kuulla valvontaviranomaisia ja muita kriisinratkaisuviranomaisia ja arvioida vaihtoehtoisia toimenpiteitä 1 §:ssä tarkoitetulle päätökselle.

3 §. *Oman pääoman alentaminen ryhmään kuuluvassa yrityksessä.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 59 artiklan mukaisesti laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yrityksen oman pääoman alentamisesta.

4 §. *Päätöksestä ilmoittaminen muille viranomaisille.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 62 artiklan mukaisesti 1 §:ssä tarkoitettua päätöksen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle ja laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluvan ulkomaisen ETA-luottolaitoksen valvonnasta ja kriisinratkaisusta vastaaville viranomaisille sekä rekisteriviranomaisille.

5 §. *Päätöksen julkistaminen.* Pykälässä säädettäisiin viraston velvollisuudesta julkistaa 1 §:ssä tarkoitettu päätös tai sen tiivistelmä internetsivuillaan. Päätökseen olisi sen olennaisena osana liitettävä 5 luvun 5 §:ssä tarkoitettu selvitys laitoksen arvonmäärityksestä. Selvitys voi kuitenkin tapauksittain olla salassa pidettävä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain nojalla.

6 §. *EU:n kriisinratkaisusäätöjen soveltaminen.* Pykälä sisältäisi informatiivisen säännöksen, jonka mukaan EU:n kriisinratkaisusäätöjen 21 artiklassa säädetään direktiivin 2 artiklassa tarkoitettua yhteisön ja osallistuvaan jäsenvaltioon sijoittautuneen kon-

sernin osakkeiden ja osuuksien arvon alentamisesta ja muuntamisesta.

7 luku **Kriisinratkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet**

1 §. *Kriisinratkaisuvälineiden soveltaminen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 37 artiklan mukaisesti edellytyksistä, joiden täytyessä viraston on päätettävä kriisinratkaisuvälineiden soveltamisesta kriisihallinnossa olevaan laitokseen. Rahoitusvälineiden kirjanpidollisella vasta-arvolla tarkoitettaisiin pykälän 1 momentissa osakeyhtiölain 3 luvun 5 §:ssä tarkoitettua kirjanpidollista vasta-arvoa. Tätä arvoa olisi käytettävä, jos asianomaista yhteisömuotoa koskevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan laitoksen oman pääoman ehtoisilla rahoitusvälineillä ei ole nimellisarvoa.

Pykälän 2 momentin mukaisesti päätös kriisinratkaisuvälineen käyttämisestä voitaisiin tehdä joko samalla, kun päätetään 6 luvun 1 §:ssä tarkoitettua omaan pääomaan kuuluvien erien arvon alentamisesta, tai myöhemmin yhdellä tai useammalla kerralla.

Mainitun artiklan 5 kohdassa olevasta vaatimuksesta, jonka mukaan 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua omaisuudenhoitoyhtiötä voidaan käyttää ainoastaan yhdessä mainitun momentin 1—3 kohdassa tarkoitettujen kriisinratkaisuvälineiden kanssa, ehdotetaan säädettäväksi 11 luvun 1 §:ssä.

2 §. *Kriisinratkaisuvälineet.* Pykälän 1 momentissa lueteltaisiin direktiivin 37 artiklan 3 kohdan mukaisesti viraston käytettävissä olevat kriisinratkaisuvälineet, joita ovat velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen (niin sanottu *bail-in*), liiketoiminnan luovutus, väliaikainen laitos ja omaisuudenhoitoyhtiö. Pykälässä tarkoitettuja kriisinratkaisuvälineitä voitaisiin käyttää ainoastaan sen jälkeen, kun laitoksen varat on arvostettu 5 luvussa tarkoitettulla tavalla ja omistajien vastuu toteutettu 6 luvussa tarkoitettulla tavalla. Laissa ei ehdoteta säädettäväksi muista kuin direktiivissä säädetyistä kriisinratkaisuvälineistä. Laissa talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 69 artiklasta poike-

ten mahdollisuudesta estää niin sanottu talletuspako talletuspankeista väliaikaisesti.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin direktiivin 37 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun sijoittajavastuun toteuttamisesta, josta säädetään tarkemmin jäljempänä 8 luvussa. Kohdassa tarkoitettua velkojen nimellisarvon alentamista ja muuntamista omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi voitaisiin soveltaa sekä laitoksella oleviin velkoihin, että niihin laitoksella olleisiin velkoihin, jotka ovat syntyneet ennen laitoksen asettamista kriisihallintoon ja jotka on siirretty momentin 3 kohdassa tarkoitettulle väliaikaiselle laitokselle.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin mainitun artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettua liiketoiminnan luovutuksesta. Liiketoiminnan luovuttamisesta säädettäisiin tarkemmin 9 luvussa.

Liiketoiminta voitaisiin luovuttaa ensinnäkin direktiivin 38 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti lunastamalla laitoksen osakkeet tai osuudet niiden omistajilta ja luovuttamalla ne edelleen uudelle omistajalle. Uuteen omistajaan sovellettaisiin, mitä osakkeiden ja osuuden hankintaa koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta säädetään luottolaitoslaisissa ja sijoituspalvelulaisissa sekä omistajien luotettavuuden valvonnasta Finanssivalvonnasta annetussa laissa. Mainitusta artiklasta seuraa, että osakkeet tai osuudet olisi lunastettava niiden käyvästä arvosta, joka määräytyisi 5 luvussa tarkoitettujen arvostuksen perusteella. Kohta koskisi ainoastaan sellaisia omiin varoihin luettavia rahoitusvälineitä, jotka oikeuttavat äänivallan käyttöön laitoksessa. Kohdassa tarkoitettu omistuksen siirtäminen ei yksinään vaikuttaisi laitoksen toiminnan jatkumiseen, mutta laitokseen voitaisiin liiketoiminnan siirtämisen jälkeen soveltaa eri päätöksellä muita momentissa mainittuja kriisintarkaisuvälineitä.

Ehdotetun kohdan mukaan liiketoiminta voitaisiin lisäksi luovuttaa luovuttamalla 38 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti laitoksen varat ja velat joko kokonaan tai osittain toiselle yritykselle. Jos luovutettu liiketoiminta edellyttää toimilupaa, vastaanottajalla olisi oltava toimilupa vastaanotettavan liiketoiminnan harjoittamiseen. Varoilla ja veloilla tarkoitettaisiin momentissa, kuten

esimerkiksi osakeyhtiölain sulautumista koskevissa säännöksissä, myös aineettomia oikeuksia ja veloitteita. Liiketoiminta voitaisiin luovuttaa joko yhtiölainsäädännön mukaisen absorptio- tai kombinaatiosulautumisen tai jakautumisen kautta taikka luovuttamalla osa laitoksen varoista ja veloista toiselle yritykselle ilman, että laitos samalla purkautuu.

Momentin 3 kohdassa säädettäisiin 37 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua laitoksen toimintojen siirtämisestä perustettavalle väliaikaiselle laitokselle. Kohdan soveltamisesta säädettäisiin tarkemmin 10 luvussa. Väliaikaiseen laitokseen sovellettaisiin lähtökohtaisesti laitosta koskevia toimilupa-vaatimuksia. Laitoksen toiminnot voitaisiin siirtää tässä kohdassa tarkoitettulla tavalla joko tytäryhtiösulautumisen tai jakautumisen kautta, tai siirtämällä laitoksen varoja ja velkoja perustettavalle uudelle laitokselle. Lisäksi kohdan nojalla voitaisiin lunastaa laitoksen osakkeet tai osuudet niiden omistajilta ja luovuttaa väliaikaiselle laitokselle.

Momentin 4 kohdassa säädettäisiin laitoksen varojen ja velkojen luovuttamisesta kokonaan tai osittain 37 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettulle omaisuudenhoitoyhtiölle. Kohdan soveltamisesta säädettäisiin tarkemmin 11 luvussa. Varat ja velat voitaisiin siirtää omaisuudenhoitoyhtiölle joko jakautumisen kautta tai luovuttamalla varoja ja velkoja muulla tavoin perustettavalle tai aikaisemmin perustetulle omaisuudenhoitoyhtiölle. Momentissa todettaisiin selvytyden vuoksi omaisuudenhoitoyhtiön luonteen mukaisesti, että omaisuudenhoitoyhtiön tarkoituksena on mahdollisimman pian muuttaa rahaksi omaisuudenhoitoyhtiölle siirretyt varat ja lopettaa yhtiön toiminta.

Direktiivin suomenkielisessä versiossa momentin 2 kohdan välineestä käytetään nimitystä omaisuudenhoitoyhtiö (englanniksi *bridge institution tool*). Kansallisesti on kuitenkin valittu käyttää kyseistä nimitystä momentin 4 kohdan tavoin direktiivin 37 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettua varojen erottelun välineestä (englanniksi *asset separation tool*). Kansallisesti ”omaisuudenhoitoyhtiö” käsitteellä on jo monin osin vakiintuneesti tarkoitettu direktiivin varojen erottelu -välineelle ominaisia toimenpiteitä.

Direktiivissä omaisuudenhoitoyhtiöksi kutsuttua välineestä on sen luonteen kuvaamiseksi selkeämmin valittu käyttää nimitystä väliaikainen laitos.

Pykälän 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa laitos olisi 37 artiklan 6 kohdan mukaisesti viivytyksettä purettava asettamalla se selvitystilaan tai konkurssiin noudattaen kuitenkin kriisinratkaisun yleisiä periaatteita sekä vaarantamatta perusteettomasti momentissa tarkoitettujen toimijoiden toimintaedellytyksiä ja kriisinratkaisun tavoitteita.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin direktiivin 37 artiklan 7 kohdan mukaisesti kriisinratkaisuvälineiden soveltamisesta virastolle aiheutuvien kustannusten kattamisesta. Mainitun direktiivikohdan mukaisesti kustannukset voitaisiin kattaa joko vähentämällä ne laitoksen varojen ja velkojen luovuttamisesta saamasta vastikkeesta, osakkeiden tai osuukien 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua lunastushinnasta, perimällä kustannukset suoraan laitokselta taikka purettaessa väliaikainen laitos tai omaisuudenhoitoyhtiö kattamalla kustannukset väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön jäljelle jäävästä nettovarallisuudesta. Perittävien kustannusten on tullut aiheutua kriisinratkaisuvälineiden soveltamisesta eivätkä ne se saa ylittää virastolle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrää. Samoin viraston viranomaisena tulisi huolehtia, ettei kriisinratkaisuvälineiden käyttämisestä aiheudu aiheettomia tai epätarjoituksenmukaisia kustannuksia. Direktiivikohdan mukaisesti viraston momenttiin perustuvalla saamisella olisi etuoikeus laitoksen, väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön konkurssissa. Direktiivistä poiketen momentissa selkeytettäisiin lisäksi tällaisen saamisen etuoikeusasemaa suhteessa vakuudellisiin saamisiin ja paremmassa etuoikeusasemassa oleviin talletajiin siten, että momentissa tarkoitettu etuoikeus ei loukkaisi vakuusvelkojen separaatio-oikeutta eikä talletajien etuoikeutta.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin direktiivin 38 artiklan 4 kohdan ja 40 artiklan 4 kohdan mukaisesti, että osakkeiden lunastamisesta ja edelleen luovutuksesta ehdotetun 1 momentin 2 tai 3 kohdan mukaisesti syntyvä osakkeiden arvon mahdollinen erotus kuuluu sen ollessa hyötyä osakkeen- tai osuuden-

omistajalle. Tässä tarkoitettusta luovutuksesta aiheutuvat transaktiokustannukset ovat virastolle kriisinratkaisuvälineistä aiheutuvia kuluja, jotka se voi 3 momentin mukaisesti saada korvattavaksi.

Laissa ei olisi tarpeen erikseen säätää mainittujen direktiivikohtien mukaisesta periaatteesta, jonka mukaan laitoksen varojen ja velkojen luovutuksesta kertyvä voitto kuuluu laitokselle, koska myyntihinta kuuluu muutenkin myyjälle, jollei erikseen toisin säädetä.

3 §. Päätösten tekeminen, rekisteröinti ja oikeusvaikutukset. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 63 artiklan 2 kohdan mukaisesti siitä, että kriisinratkaisuvälineiden käyttöä koskevassa päätöksenteossa viraston toimivalta syrjäyttää, mitä muualla laissa säädetään laitoksen hallintoelinten toimivalta ja päätöksenteosta. Siten virasto voisi tehdä 8—11 luvussa tarkoitettut päätökset ilman yhtiön toimitusjohtajan, hallituksen, mahdollisen hallintoneuvoston ja yhtiökokouksen tai muun laitoksessa ylintä päätösvaltaa käyttävän toimielimen myötävaikutusta. Tavanmukaisilla toimielimillä säilyisi kuitenkin niille kuuluvat tehtävät ja toimivalta siltä osin, kuin nämä eivät kuulu lain tai viraston päätöksen nojalla virastolle. Virastolle ei ole pääasiassa tarpeen osoittaa monia laitoksen jokapäiväisen toiminnan kannalta tärkeitä hallinnollisia tai muita vastaavia tehtäviä. Momentti koskisi myös kriisinratkaisuvälineitä koskeviin päätöksiin liittyviä toimia laitoksessa, kuten lakisäateisten ilmoitusten tekemistä rekisteriviranomaiselle. Ehdotetusta momentista seuraa, että virastolla olisi toimivalta tehdä osakkeenomistajia laitoksen puolesta myös muita ilmoituksia ja hakemuksia viranomaisille.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lisäksi siitä, että kriisihallintoon asetettu laitos ei saa ilman viraston lupaa tehdä oikeustoimia, kuten luovuttaa varojaan tai velkojaan taikka antaa takausta tai muuta vakuutta. Viraston olisi siten kriisihallintoon asettamista koskevassa päätöksessään yksilöitävä, missä määrin laitos voi jatkaa tavanomaisen liiketoiminnan harjoittamista ja miltä osin oikeustoimet edellyttävät viraston lupaa.

Momentissa säädettäisiin yrityssaneerauksesta lain (47/1993) 29 §:ää vastaavasti sel-

laisten oikeustoimien tehokkuudesta, jotka laitos tekee vastoin 1 momentin säännöstä. Momentin mukaan tällaisen oikeustoimen vastapuoli saisi vilpittömän mielen suojan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin viraston toimivallasta velvoittaa väliaikainen laitos tai omaisuudenhoitoyhtiö luovuttamaan varojaan ja velkojaan viraston määräämin ehdoin. Sitä vastoin virasto ei, toisin kuin laitoksessa, voisi itse suoraan käyttää väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön lakisääteisille toimielimille lain mukaan kuuluva toimivaltaa.

Momentissa todettaisiin selvyuden vuoksi, että kaupparekisteri-ilmoituksiin ja muihin viranomaisille tehtäviin ilmoituksiin sovellettaisiin tavanomaista lainsäädäntöä. Poikkeuksena olisi kuitenkin apporttina maksetun osakepääomaan rekisteröintiin liittyvä velvollisuus liittää ilmoitukseen tilintarkastajan lausunto, jota ei erikseen vaadittaisi. Myös muuhun vastaanottavaan yritykseen kuin väliaikaiseen laitokseen ja omaisuudenhoitoyhtiöön sovellettaisiin normaalia yhtiölainsäädäntöä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin lisäksi siitä, että 1 §:ssä tarkoitettujen kriisinratkaisuvälineiden käyttöön ei sovelleta konkurssilainsäädännön mukaisia takaisinsaantisäännöksiä.

Momentissa säädettäisiin myös, että varojen ja velkojen luovutukseen ei sovelleta, mitä yhtiölainsäädännössä säädetään velkojainkuulemismenettelystä. Tallettajien aseman suojaamiseksi sovellettaisiin kuitenkin liikepankkilain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013), jäljempänä *osuuspankkilaki*, ja säästöpankkilain (1502/2001) säännöksiä tallettajan oikeudesta irtisanoa talletus ennen niiden siirtämistä.

Pykälän 5 momentissa viitattaisiin 12 luvun 7 §:ään, jossa säädetään viraston päätösten vaikutuksista voimassa oleviin yksityisoikeudellisiin sopimuksiin ja sopimuksen vastapuolen oikeuksiin.

Pykälän 6 momentin mukaan viraston olisi ilmoitettava Finanssivalvonnalle, jos 8—11 luvussa tarkoitettujen kriisinratkaisuvälineiden käyttö johtaisi siihen, että jokin toinen Finanssivalvonnan valvottava lakkaisi täyttämästä sille laissa asetettuja vaatimuksia.

Laissa ei ehdoteta erikseen säädettäväksi direktiivin 53 artiklan 1, 3 ja 4 kohdassa säädettyistä osakkeiden ja velkojen arvonalentamisen oikeusvaikutuksista ja mainitun artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista viraston oikeuksista, koska oikeusvaikutukset ja viraston oikeudet seuraavat ehdotettujen säännösten soveltamisesta ilman erillisiä säännöksiäkin. Siten oikeusvaikutukset tulisivat joka tapauksessa mainittujen artiklakohtien mukaisesti välittömästi voimaan ja osakkeen- tai osuudenomistaja ja velkoja menettävät lopullisesti oikeutensa siltä osin kuin osakkeen, osuuden tai velan arvoa on alennettu ja osakkeita tai osuuksia mitätöity.

4 §. *Päätöksen julkistaminen.* Pykälässä säädettäisiin yksittäisiä kriisinratkaisutoimia koskevien päätösten julkistamisesta. Julkistamisvelvollisuus koskisi kaikkia sellaisia viraston päätöksiä, jotka merkittävästi vaikuttavat kolmansien henkilöiden oikeuksiin ja joita ei ole julkistettu 4 luvun 4 §:n nojalla. Päätös voi kuitenkin mahdollisesti olla salassa pidettävä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain nojalla.

5 §. *Arvopaperimarkkinalainsäädännön soveltaminen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 38 artiklan 1 kohdan ja 40 artiklan 1 kohdan mukaisesti siitä, että luovutettaessa tai hankittaessa osakkeita tai osuuksia 9—11 luvun mukaisesti, luovutukseen ja hankintaan ei sovelleta arvopaperimarkkinalain esitettyä ja ostotarjousta koskevia säännöksiä.

6 §. *Omistajavalvontaa koskevien säännösten soveltaminen.* Pykälän 1 momentin mukaan muutettaessa velkoja osakkeiksi tai osuuksiksi 8 luvun mukaisesti tai luovutettaessa laitoksen osakkeita 9 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaisesti, muuntamiseen ja luovutukseen sovellettaisiin lähtökohtaisesti laitoksen omistajavalvontaa koskevia luottolaitoslain tai sijoituspalvelulain sekä Finanssivalvonnasta annetun lain säännöksiä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ei sovelleta Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:n mukaisia määräaikoja. Edellytys tehdä päätös ilman aiheetonta viivytystä ja huomioida kriisinratkaisutoimenpiteiden tarve ja kriisinratkaisun tavoitteet tarkoittaa momentin tapauksessa, että päätös tulee pääsääntöisesti tehdä merkittävästi lyhyemmässä

ajassa kuin mainitun lain pykälässä säädetty 60 päivää.

Pykälän 3 *momentin* mukaan luottolaitoslain 3 luvun 2 §:n 2 momentista ja vastaavasta sijoituspalvelulain säännöksestä poiketen omistusoikeus luovutettuihin osakkeisiin tai osuuksiin siirtyisi 8 ja 9 luvun mukaisissa luovutuksissa välittömästi, kuitenkin siten, että virastolla olisi oikeus käyttää osakkeisiin tai osuuksiin perustuvia oikeuksia siihen saakka, kunnes Finanssivalvonta tai EKP on hyväksynyt luovutuksen.

Kyseistä poikkeusta lukuun ottamatta osakkeen- tai osuudenomistajaan sovellettaisiin normaaleja omistajavalvontaa koskevia säännöksiä, jos Finanssivalvonta on jättänyt hyväksymättä luovutuksen. Osakkeen- tai osuudenomistajan olisi siten välittömästi luovuttava osakkeistaan tai osuuksistaan Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädettyjen seuraamusten uhalla.

7 §. Asiamiehen asettaminen. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 35 artiklan mukaisesti viraston oikeudesta asettaa laitokseen asiamies sekä asiamiehen kelpoisuusvaatimuksista ja virkavastuusta. Asiamies voisi käyttää viraston puolesta laitoksen hallintoelimille kuuluvaa toimivaltaa viraston määrittämässä rajoissa. Asiamiehen asema kriisihallintoon asetetussa laitoksessa on monilta osin verrattavissa konkurssilain mukaisen pesähoitajan asemaan. Täysin vastaavaa suhdetta kuin tämän lain mukaisen asiamiehen ja viraston välillä ei konkurssilainsäädännössä kuitenkaan tunneta.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin asiamiehelle asetettavista vaatimuksista ja tämän yleisistä velvollisuuksista. Sääntely asiamiehen kyvykkyydestä ja sopivuudesta vastaa monin osin konkurssilain 8 luvun 5 §:ssä pesähoitajalle asetettuja kelpoisuusehtoja. Vastaavasti kuin pesähoitajan kohdalla, asiamieheltä vaadittavalla kyvyllä, kokemuksella ja ammattitaidolla tarkoitetaan tehtävän edellyttämää koulutuksella ja kokemuksella hankittua ammattitaitoa. Tarvittava kokemus voi olla peräisin esimerkiksi aiemmista tehtävistä asiamiehenä taikka kriisintarkaisuun tai yleisemmin luottolaitostoimintaa liittyvistä tehtävistä. Ammattitaidon riittävyttä harkittaessa on luonnollisesti otettava huomioon kyseessä olevan laitoksen ja kriisintarkaisu-

toimenpiteiden laajuus ja laatu. Momentissa edellytetty asiamiehen sopivuus on yleinen kelpoisuusehto ja sillä tarkoitetaan ennen muuta kykyä selviytyä asiamiehen tehtävistä. Sopivuutta tulee arvioida asiamiehen ammattitaitoisuuteen ja henkilökohtaisiin ominaisuuksiin perustuen.

Pykälän 3 *momentissa* säädettäisiin asiamiehen nimityksen määräaikaaisuudesta ja viraston oikeudesta perua asiamiehen asettaminen rajoituksetta. Pykälän 4 *momentissa* säädettäisiin pyrkimyksestä asettaa ryhmäkriisintarkaisussa sama asiamies ryhmän eri laitoihin. Asiamies voi käyttää apunaan muuta asiaankuuluvaa henkilöstöä.

Pykälän 5 *momentin* mukaisesti asiamiehen käyttäessä laitoksessa sen hallintoelimille kuuluvaa toimivaltaa, siitä on tehtävä merkintä kaupparekisteriin noudattaen, mitä asianomaiseen hallintoelimeen kuuluvien henkilöiden merkitsemisestä rekisteriin on säädetty.

8 §. Merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään rekisteriin. Pykälässä säädettäisiin viraston velvollisuudesta ilmoittaa toisessa ETA-valtiossa olevaan rekisteriin asianomaisen ETA-valtion lainsäädännön edellyttämät tiedot.

9 §. EU:n kriisintarkaisuasetuksen soveltaminen. Pykälä sisältäisi informatiivisen säännöksen, jonka mukaan EU:n kriisintarkaisuasetuksen 17 artiklassa säädetään saamisen etuoikeusjärjestyksestä, 22 artiklassa kriisintarkaisuvalineita koskevista yleisistä periaatteista ja 23 artiklassa kriisintarkaisumääräyksestä, johon on sisällytettävä kriisintarkaisun kohteena olevaan laitokseen käytettävien kriisintarkaisuvalineiden yksityiskohdat.

8 luku **Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi**

1 §. Oikeus alentaa velkojen nimellisarvoa ja muuntaa velkoja omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 43—46 ja 49—53 artiklan mukaisesti velkojen arvonalentamisesta ja muun-

tamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi. Säännös kattaisi sekä tavallisten velkojen muuntamisen huonompietuoikeuksiksi veloiksi, pääomalainoiksi taikka osakkeiksi tai osuuksiksi, huonompietuoikeuksisten velkojen muuntamisen pääomalainoiksi taikka osakkeiksi tai osuuksiksi että pääomalainojen muuntamisen osakkeiksi tai osuuksiksi. Alentamiskelpoisia velkoja olisivat kaikki paitsi 4 §:ssä määritellyt velat. Velkoja voitaisiin alentaa määrään, joka riittää turvaamaan laitoksen tai väliaikaisen laitoksen omien varojen määrän ehdotetun luottolaitoslain 8 a luvun 1 §:ssä tarkoitetun elvytysuunnitelman mukaisten kynnysarvojen tasolla.

Rahoitusvakausviraston tulee 4 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti tehdä päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon ennen kuin se voi alentaa laitoksen velkojen arvoa ja muuntaa niitä omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi taikka käyttää muita kriisintarkaisuvälineitä.

Luvussa tarkoitettuna velkana pidettäisiin kaikkia taseeseen velaksi tai pääomalainaksi merkittyjä eriä, mukaan lukien velat, jotka perustuvat rahoitusvälineen maksamatta olevaan korkoon tai muuhun tuottoon. Luvun soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät siten ainoastaan laitoksen kirjanpidolliseen omaan pääomaan luettavat erät, joiden arvonalentamisesta säädetään 6 luvussa.

Pykälän 1 momentin mukaan virasto voisi alentaa kriisintarkaisun kohteena olevan laitoksen ja 10 luvussa tarkoitetun väliaikaisen laitoksen velkoja.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin selvyden vuoksi siitä, että ainoastaan sellaisten väliaikaisen laitoksen velkojen nimellisarvoa voidaan alentaa, jotka ovat syntyneet kriisintarkaisumenettelyn kohteena olevassa laitoksessa ja siirretty väliaikaiselle laitokselle tämän lain mukaisesti.

Pykälän 3 momentissa säädetäisiin direktiivin mukaisesti, että kriisihallintoon asetettulla laitoksella on oltava riittävät järjestelmät sen varmistamiseksi, että virasto voi tarvittaessa saada viivytyksettä käyttöönsä tämän luvun säännösten soveltamiseksi tarvittavat tiedot.

2 §. Toiminnan uudelleenjärjestämisehdotus. Pykälässä säädetäisiin direktiivin 52 ar-

tiklan mukaisesti laitoksen velvollisuudesta esittää ehdotus toiminnan uudelleenjärjestämisestä sen jälkeen, kun tässä luvussa tarkoitettu velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi on toteutettu. Pykälän 2 momentissa säädetäisiin tarkemmin ehdotuksen käsitteilyä ja tähän kohdistuvista määräajoista. Pykälän 3 momentissa säädetäisiin ryhmää koskevasta ehdotuksesta.

Laitoksen tulisi 4 momentin mukaisesti kuvata ehdotuksen toteuttamisen edistymistä Finanssivalvonnalle määräajoin. Jos ehdotuksen toteuttaminen tai sen edistyminen eivät täytä suunnitelmalle asetettuja tavoitteita ja edellytyksiä, virasto voi yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa edellyttää laitosta laatimaan uuden suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

3 §. Velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen täytäntöönpano. Pykälän 1 momentin mukaan pykälän soveltamisen tulisi perustua direktiivin 46 artiklan 1 kohdan mukaisesti 5 luvun mukaiseen laitoksen varojen arvostukseen.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin direktiivin 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti velkojen arvonalentamisesta siltä osin kuin laitoksen nettovarallisuus on negatiivinen. Tällaisessa tilanteessa ei ole tarkoituksenmukaista muuntaa tappioita omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi, koska tällaisten rahoitusvälineiden arvo olisi välittömästi alennettava nolnaan ja rahoitusvälineet mitätöitävä.

Pykälän 3 momentissa säädetäisiin edellä mainitun artiklakohdan b alakohdan mukaisesti velkojen muuntamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi sen jälkeen, kun 2 momentissa tarkoitettu velkojen arvonalennus on tehty. Tällaisessa tilanteessa 2 momentin soveltamisen jälkeen jäljellä olevia velkoja voitaisiin muuttaa omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi määrään, joka tarvitaan ehdotetussa luottolaitoslain 8 a luvussa tarkoitetun elvytysuunnitelman mukaisen omien varojen määrän kynnysarvon täyttämiseksi. Ehdotettu momentti kattaisi myös mainitun artiklan 4 kohdan, jonka mukaan tässä momentissa tarkoitettu muuntaminen koskisi myös sellaista velkaa, jonka ni-

mellisarvosta on vielä osa jäljellä 2 momentissa tarkoitettujen arvonalennuksen jälkeen.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin direktiivin 48 artiklaa vastaavasti, että jos laitoksella on konkurssissa huonommalla sijalla maksunsaantijärjestyksessä olevia velkoja, niihin on sovellettava tämän pykälän säännöksiä täysimääräisesti ennen paremmalla sijalla olevia velkoja. Oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden arvon alentamisesta ennen tässä pykälässä tarkoitettuja velkoja ehdotetaan säädettäväksi 6 luvun 1 §:ssä. Momentissa säädettäisiin lisäksi direktiivin 47 artiklan 2 kohdan a alakohtaa vastaavasti, että jos laitoksella on rahoitusvälineitä, jotka niiden ehtojen mukaan voidaan muuttaa maksunsaantijärjestyksessä huonommalla sijalla oleviksi rahoitusvälineiksi, rahoitusvälineet on muutettava niiden ehtojen mukaisesti ennen tämän momentin soveltamista.

Pykälän 5 momentin mukaan velan muuttamisessa sovellettava muuntosuhde voitaisiin määrittellä erikseen kunkin eri asemassa maksunsaantijärjestyksessä olevan saamisryhmän osalta siten, että maksunsaantijärjestyksessä paremmalla sijalla olevaan saamiseen olisi aina sovellettava edullisempaa muuntosuhdetta kuin huonommalla sijalla olevaan. Muuntosuhdetta arvioitaessa tulisi kuitenkin seurata momentin 1 tai 2 kohdan periaatteita. Jos esimerkiksi laitoksella on 100 yksikköä tavallista velkaa ja 100 yksikköä huonompietuoikeuksista velkaa, jotka olisi muunnettava yhteensä 200 yksiköksi osakepääomaa, virasto voisi tehdä päätöksen, jonka mukaan huonompietuoikeuksisten velkojen haltijat saavat esimerkiksi 80 yksikköä osakkeita ja tavalliset velkojat 120 yksikköä. Säännös on tarkoitettu sovellettavaksi EBA:n 50 artiklan nojalla antamien ohjeiden mukaisesti.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin velkojan oikeudesta saada velan arvonalennusta vastaava määrä muunnetuksi laitoksen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi. Vaikka direktiivi ei nimenomaisesti edellytä tällaisen oikeuden antamista velkojalle, päätös siitä, alennetaanko ainoastaan velan nimellisarvoa vai annettaanko sen vastikkeeksi laitoksen omiin varoihin luettavia rahoitusvälineitä, vaikuttaa niin merkittävästi velkojan varallisuusasemaan, että asiasta on tarpeen

säätää laissa. Virasto voisi kuitenkin päättää kriisinratkaisun yleisten tavoitteiden ja periaatteiden puitteissa siitä, minkälaisiksi omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi velan alennusta vastaava määrä muutettaisiin.

Velkojalla ei ehdotetun säännöksen mukaan olisi velvollisuutta ottaa vastaan tällaista vastiketta. Säännös on tarpeen erityisesti sellaista tilannetta varten, että velan alennusmäärä on niin pieni, että sitä vastaavalla rahoitusvälineellä ei ole käytännössä arvoa velkojalle taikka velkojaan sovellettavat sijoitusrajoitukset estävät vastikkeen vastaanottamisen.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin selvyyden vuoksi, että kun tässä luvussa viitataan laitokseen, säännöksiä tarkoitetaan sovellettavan myös väliaikaiseen laitokseen.

Laissa ei säädettäisi erikseen 42 artiklan 1–3 kohdan soveltamisesta, koska ehdotetut säännökset seuraavat ehdotetusta 3 momentista ja 4 luvun 1 §:stä. Siten tilanteessa, jossa tappioiden määrä ylittää osake- tai osuuspääoman määrän, osakkeet tai osuudet on kokonaan mitätöitävä, ja muussa tapauksessa osakkeen- tai osuudenomistajan suhteellinen osuus kaikista osakkeista tai osuuksista vähenee.

4 §. Velat, joiden nimellisarvoa ei voi alentaa. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 44 artiklan mukaisesti niistä veloista, joiden nimellisarvoa ei voida alentaa tappioita vastaan 1 §:n mukaisesti.

Pykälän mukaan alentamiskelpoisia olisivat lähtökohtaisesti kaikki velat, jotka on merkitty laitoksen taseeseen muuksi kuin omaksi pääomaksi. Laitoksen velaksi ei voida lukea laitoksen hallussa olevia asiakasvaroja tai yleensä laitoksen toisen lukuun hallinnoimia varoja. Momentissa lueteltaisiin ne velat, joiden arvoa ei voi alentaa. Muista poikkeuksista alentamiskelpoisiin velkoihin säädettäisiin 5 §:ssä. Laitokseen omiin varoihin luettavien rahoitusvälineiden arvon alentamiseen sovelletaan yksinomaan 6 luvun säännöksiä. Tässä pykälässä säädetyt poikkeuksia sovellettaisiin siten myös laitoksen omiin varoihin luettaviin pääomalainoihin, velkoihin ja debenttureihin.

Pykälän 1 kohdan mukaan alentamiskelpoisia velkoja eivät olisi talletussuojan alaiset korvattavat talletukset. Se osa talletukses-

ta, joka jää talletussuojan ulkopuolelle, olisi kuitenkin alennettava pääsäännön mukaisesti.

Pykälän 2 kohdan mukaan alentamiskelpoisia eivät olisi myöskään vakuudelliset velat, siltä osin kuin vakuuden käypä arvo kattaa velan määrän.

Pykälän 3 kohdan mukaan alentamiskelpoisia eivät myöskään olisi työsuhteeseen perustuvat velat muuttuvia palkkioita lukuun ottamatta. Muuttuvilla palkkioilla tarkoitetaan luottolaitoslain 8 luvussa tarkoitettuja muuttuvia palkkioita.

Myöskään 4 kohdan mukaiset laitoksen toiminnassaan tarvitsemien hyödykkeiden ja palvelujen ostovelat eivät olisi alentamiskelpoisia velkoja. Kohdassa tarkoitettuja velkoja olisivat erityisesti käyttöomaisuudeksi kirjattujen erien ostovelat sekä sellaisten laitoksen toiminnassaan tarvitsemien palvelujen ja hyödykkeiden ostovelat, joiden hankintameno kirjataan suoraan kuluksi. Sitä vastoin kohdassa tarkoitettuina ostovelkoina ei pidettäisi esimerkiksi muiden rahoitusvälineiden kuin käyttöomaisuusosakkeiden ja -osuuksien hankintaan perustuvia ostovelkoja.

Pykälän 5 kohdan mukaan alkuperäiseltä kestoltaan enintään seitsemän päivän pituiset velat muille laitoksille eivät kuulu velkoihin, joiden nimellisarvoa alennetaan. Kohtaa ei kuitenkaan sovellettaisi ryhmän sisäisiin velkoihin.

Pykälän 6 kohdan mukaan alentamiskelpoisia eivät myöskään olisi maksujen ja arvopaperien selvityksestä johtuvat aikaisemmin kuin seitsemäntenä päivänä velkojen alentamista koskevan päätöksen tekemisestä eräänntyvät velat. Kohtaa sovellettaisiin ainoastaan eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmien ehdoista annetun lain (1084/1998) 2 §:ssä määriteltyihin virallisiin selvitysjärjestelmiin. Myöskään laitoksen talletussuojamaksu ei olisi 7 kohdan mukaisesti alentamiskelpoinen velka.

Direktiivin mukaan alentamiskelpoisia eivät myöskään ole sellaiset verotukseen ja sosiaaliturvaan perustuvat velat, joilla on laitoksen konkurssissa parempi etuoikeus kuin muilla veloilla. Säännöstä ei ehdoteta sisällytettäväksi lakiin, koska voimassa olevan konkurssilainsäädännön mukaan tällaisilla veloilla ei ole etuoikeutta. Lakiin ei myöskään ehdoteta sisällytettäväksi asiakasvaroja

koskeva poikkeusta, koska niitä ei lueta Suomen lain mukaan luottolaitoksen veloiksi eikä niitä sen vuoksi ole tarpeen erikseen mainita.

5 §. *Alentamiskelpoisia velkoja koskevat harkinnanvaraiset poikkeukset.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 44 artiklan 3 kohdan mukaisesti velkojen arvonalentamiseen sovellettavista harkinnanvaraisista poikkeuksista.

Pykälän 1 momentin mukaan pykälää sovellettaisiin ainoastaan sellaisiin rahoitusvälineisiin, joita ei lueta omiin varoihin.

Pykälän 2 momentissa luelteltaisiin tilanteet, joihin pykälää sovelletaan. Kyseisen kaltaisissa tilanteissa myös kriisinratkaisun tavoitteet voivat vaarantua, jos velan alentamiskelpoisuudesta ei poiketa. Komissio voi antaa tarkempaa sääntelyä delegoidulla aseutuksella momentissa tarkoitetuista tilanteista.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta kattaa poikkeuksia vastaava määrä alentamalla vastaavasti muiden hyväksytyjen velkojen arvoa. Alentamisessa tulisi kuitenkin huomioida periaate, jonka mukaan velkojen ei tulisi joutua huonompaan asemaan kuin laitoksen konkurssissa. Virasto voi myös turvautua kriisinratkaisurahaston varoihin 6 §:ssä säädetyin edellytyksin.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin seikoista, jotka viraston on muun ohessa otettava huomioon harkitessaan tässä pykälässä tarkoitettuja poikkeuksia.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin viraston velvollisuudesta ilmoittaa komissiolle tämän pykälän mukaisen poikkeuksen soveltamisesta. Komissio voisi 44 artiklan 12 kohdassa tarkemmin määritellyin edellytyksin kieltää poikkeuksen soveltamisen.

6 §. *Poikkeuksen alaisen määrän kattaminen kriisinratkaisurahastosta.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 44 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti siitä, miten edellä 3 §:ssä säädettyjen poikkeusten soveltamisesta johtuva kriisinratkaisuun käytettävien varojen väheneminen voidaan kattaa kriisinratkaisurahastosta.

Pykälän 1 momentin mukaan kriisinratkaisurahaston varoja voitaisiin käyttää ainoastaan pykälässä säädetyin edellytyksin poikkeusten soveltamisesta aiheutuvan rahoitusvajeen kattamiseen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tarkemmin siitä, mihin tarkoituksiin kriisintarkaisurahaston varoja saadaan käyttää 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Momentin 1 kohdan mukaan kriisintarkaisurahasto voisi ensinnäkin kattaa vastikkeettomalla suorituksella laitoksen tappiot siltä osin kuin ne ylittävät 5 luvun mukaisessa arvonmäärityksessä määritellyn laitoksen nettovarallisuuden. Tällaisessa tilanteessa ei olisi tarkoituksenmukaista sijoittaa laitokseen uutta osake- tai osuuspääomaa, koska sen määrä olisi heti alennettava tappioita vastaavalla määrällä.

Momentin 2 kohdan mukaan kriisintarkaisurahaston varoja saataisiin käyttää laitoksen vakavaraisuuspääoman korottamiseen. Laitoksen uusi pääomarakenne olisi tällöin viraston päätettävissä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua suoran tuen vastikkeellisuudesta. Vastikkeen määrä ja sen suorittamisen aikataulu olisi viraston päätettävissä kriisintarkausyleisten tavoitteiden ja periaatteiden puitteissa. Tämän mukaisesti virastolla olisi myös oikeus luopua vastikkeesta tai lykätä sen suorittamista, jos se on mainittujen tavoitteiden ja periaatteiden kannalta perusteltua.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin pykälässä tarkoitettulle kriisintarkaisurahaston varojen käytölle asetettavista määrällisistä rajoituksista 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Momentissa mainittuja rajoja ei ole tarkoitettu sovellettavaksi vaihtoehtoisesti vaan varojen käytön enimmäismäärä määräytyisi sen mukaan, mikä momentissa tarkoitetuista rajoituksista eniten rajoittaisi varojen käyttöä.

Pykälän 5 ja 6 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta poiketa 4 momentissa säädetyistä rajoituksista. Tässä tarkoitettuina talletuksina pidettäisiin ehdotetun 5 momentin mukaan rahoitusvakuusviranomaisesta annettavaan lakiin ehdotetun 1 luvun 3 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja talletuksia. Ehdotetussa 5 momentissa ei säädettäisi siitä, millä varoilla momentissa tarkoitettua poikkeuksen soveltamisesta aiheutuvat kustannukset katetaan. Momentti olisi sovellettavissa siten poikkeuksellisissa tilanteissa, jossa käytettävissä olevien rahoituslähteiden määrittäminen tai rajoittaminen ennakkollisesti ei ole perusteltua, vaan harkinta tulee tehdä ta-

pauskohtaisesti. Momentissa tarkoitettua päätöksen tekemisen edellytyksenä olisi kuitenkin se, että tällaisia rahaston ulkopuolisia varoja on käytettävissä.

7 §. *Alentamiskelpoisia velkoja koskeva vähimmäisvaatimus.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin artiklan 45 artiklan mukaisesti alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin laitoksen velvollisuudesta ylläpitää viraston määrittämää laitoksen omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen yhteenlaskettua vähimmäismäärää. Vähimmäisvaatimus laskettaisiin mainitun artiklan mukaisesti taseen loppusummasta. Johdannaisopimuksiin perustuvat velat otettaisiin huomioon nettomääräisinä siltä osin kuin vastakkaiset johdannaisasemat saadaan nettouttaa sopimusta suljettaessa. Momentissa kuvattaisiin seikat, jotka viraston tulee vähintään ottaa arvioissaan huomioon.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin 1 momentin soveltamisesta konsolidoituihin omiin varoihin, konsolidoituihin alentamiskelpoisiin velkoihin ja konsolidoituun taseeseen. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin muihin kuin omiin varoihin luettavista veloista, joita ei saa sisällyttää 1 momentissa tarkoitettuun vähimmäismäärään.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin sellaisen velan huomioon ottamisesta, johon sovelletaan kolmannen maan lakia ja 5 momentissa kiinnitysluottopankkeja koskevasta poikkeuksesta, koska niiden toiminta perustuu lain mukaan pelkästään vakuudelliseen varainhankintaan.

8 §. *Sopimusperusteisesti alentamiskelpoiset velat.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 53 artiklan mukaisesta sopimusperusteisten velkojen muuntamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi.

9 §. *Alentamiskelpoisia velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen valvonta.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että laitoksen on voitava jatkuvasti selvittää alentamiskelpoisten velkojensa määrä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin viraston velvollisuudesta ilmoittaa kuhunkin laitokseen sovellettava alentamiskelpoisten velkojen määrä EBA:lle. Ilmoitus olisi käytännössä tehtävä lain tullessa voimaan sekä sen

jälkeen erikseen kunkin sellaisen laitoksen osalta, jolle on myönnetty 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu poikkeus.

10 §. *Yhteistyö muiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 45 artiklan 9 kohdan mukaisesti yhteisestä päätöksenteosta toisen ETA-valtion viraston kanssa alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärän asettamisesta silloin, kun laitos kuuluu sellaiseen ryhmään, johon kuuluu myös yksi tai useampi toisessa ETA-valtiossa sijaitseva yritys.

11 §. *Poikkeukset alentamiskelpoisia velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten soveltamisesta ryhmässä.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 45 artiklan mukaisesti alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen soveltamisesta konsolidoidulla tasolla. Säännös on tarkoitettu sovellettavaksi sekä sellaiseen ryhmään, johon kuuluu yksinomaan suomalaisia tytäryrityksiä, että sellaiseen ryhmään, johon kuuluu yksi tai useampi ulkomainen tytäryritys.

12 §. *Alentamiskelpoisten velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen soveltaminen johdannaisopimuksiin.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 49 artiklan mukaisesti johdannaisopimukseen perustuvan velan arvon alentamiseen sovellettavista erityisistä periaatteista. Pykälän 1 momentin mukaan johdannaisopimus olisi ensin suljettava, minkä virasto voi päätöksellään tehdä siitä riippumatta, mitä kyseisen johdannaisopimuksen ehtoissa on sopimuksen osapuolten välillä sovittu. Jos laitokselle syntyy sopimuksen perusteella suoritusvelvollisuus, sitä olisi käsiteltävä alentamiskelpoisena velkana. Tällaiseenkin velkaan sovellettaisiin yleisiä 1 §:n mukaisia periaatteita velan muuntamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi. Pykälän 2 ja 3 momentissa säädettäisiin velan määrittämisestä ja arvostamisesta.

13 §. *EU:n kriisinratkaisusetuksen soveltaminen.* Pykälä sisältäisi informatiivisen säännöksen, jossa todettaisiin, että EU:n kriisinratkaisusetuksen 12 artiklassa säädetään vähimmäisvaatimuksesta, joka koskee sellaisia omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja, jotka asetuksen 8 ja 9 artikloissa tarkoitettulla laitoksella ja emoyrityksellä on oltava ja joihin sovelletaan velkojen arvonalentamis- ja muuntamisvaltuuksia, sekä että mainitun ase-

tuksen 27 artiklassa säädetään velkojen arvonalentamisesta ja muuntamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi.

9 luku Liiketoiminnan luovutus

1 §. *Oikeus luovuttaa laitoksen liiketoiminta.* Pykälässä määriteltäisiin direktiivin 38 artiklan 1 kohdan mukaisesti liiketoiminnan luovutus. Liiketoiminnan luovutuksella tarkoitettaisiin pykälässä paitsi varojen ja velkojen osittaista luovutusta toiselle yritykselle, myös kombinaatio- ja absorptiosulautumista sekä jakautumista samoin kuin laitoksen osakkeiden tai osuuksien pakkolunastusta ja edelleen luovuttamista. Pykälä kattaisi myös mainitun artiklan 5 kohdan mukaisen periaatteen, jonka mukaan pykälässä tarkoitettuja toimia voidaan toteuttaa yhdessä tai useammassa erässä.

Pykälässä ei erikseen säädettäisi mainitun artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa olevasta periaatteesta, jonka mukaan luovutukseen ei sovelleta yhtiö- ja arvopaperimarkkinainsäädännön mukaisia menettelytapasäännöksiä, koska siitä säädettäisiin riittävällä tarkkuudella 7 luvussa.

2 §. *Liiketoiminnan luovutukseen sovellettavat periaatteet.* Pykälässä säädettäisiin liiketoiminnan luovutukseen sovellettavista periaatteista. Liiketoiminnan luovutuksessa tulisi yleisesti noudattaa tavanomaisia liiketoimintoja.

Pykälän 2 momentin mukaisesti liiketoiminnan takaisinluovutus voisi tapahtua vain luovutuksensaajan suostumuksella tavanomaisin liiketoiminnan luovutuksen ehdoin. Takaisinluovutus ei edellyttäisi laitoksen tai sen osakkeen- tai osuudenomistajien suostumusta.

Pykälän 3 momentin mukaisesti 13 luvussa määritellyt suojatoimet soveltuisivat myös liiketoiminnan luovutukseen.

Lakiin ei ehdoteta sisällytettäväksi mainitun artiklan 7 kohtaa vastaavia säännöksiä, koska kohdan edellyttämä toimilupavaatimus on muutenkin voimassa luottolaitoslain ja sijoituspalvelulain nojalla. Laissa ei myöskään ehdoteta erikseen säädettäväksi mainitun ar-

tiklan 11 kohdan mukaisesta periaatteesta, jonka mukaan niillä rahoitusvälineiden haltijoilla, joiden rahoitusvälineitä ei ole luovutettu tämän luvun mukaisesti, ei ole rahoitusvälineiden luovutukseen perustuvia oikeuksia. Tällaisen periaatteen on katsottava olevan voimassa jo yleisten velka-, esine- ja yhtiöoikeudellisten periaatteiden nojalla.

3 §. Liiketoiminnan luovutuksessa noudatettava menettely. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 39 artiklan mukaisesti liiketoiminnan luovutuksessa noudatettavasta menettelystä.

Pykälän 1 momentin mukaan luovutettavat varat ja velat olisi tarjottava julkisesti ostettaviksi, jollei se vaaranna kriisintarkaisun tavoitteita. Yleisten hallintoperiaatteiden mukaisesti tarjousta koskevat tiedot olisi saatettava tasapuolisesti kaikkien tiedoksi ja tarjouksen hyväksymisen perustuttava niin ikään tasapuolisiin, läpinäkyviin ja objektiivisiin perusteisiin. Momentti ei estäisi virastoa mainitun artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti olemasta erikseen yhteydessä mahdollisiin ostajaehdokkaisiin, mutta lopullinen myyntitarjous on tehtävä julkisesti edellä mainittuja periaatteita noudattaen.

Edullisimmalla tarjouksella tarkoitettaisiin pykälän 3 momentissa tarjousta, joka parhaiten täyttää kriisintarkaisutoimille asetetut yleiset tavoitteet. Virasto ei siten olisi velvollinen kaikissa tapauksissa hyväksymään pelkästään hinnaltaan edullisinta tarjousta.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin mainitun artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa olevasta periaatteesta, jonka mukaan arvopaperimarkkinalain 6 luvun 5 §:ssä säädettyä oikeutta lykätä tietojen julkistamista voitaisiin käyttää aina sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ilman, että lykkäystä tarvitsisi muuten perustella.

4 §. Liiketoiminnan jatkaminen. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 38 artiklan 11 ja 12 kohdan mukaisesti tiettyjen luovutettuun liiketoimintaan liittyvien lupien ja jäsenyyksien siirtymisestä luovutuksensaajalle. Sääntelyn tarkoituksena on turvata luovutettavan liiketoiminnan jatkuminen ja parantaa edellytyksiä liiketoiminnan luovutuksen käyttämiseen kriisintarkaisussa. Pykälän 1 momentin mukaisesti luovutuksensaajalla olisi oltava riittävä toimilupa luovutetun liiketoiminnan

harjoittamiseen. Luovutuksensaajan olemassa oleva toimilupa ei muutu liiketoiminnan luovutuksen myötä ilman eri toimenpiteitä. Sen sijaan 2 ja 3 momentin mukaisesti luovutuksensaaja voi väliaikaisesti liiketoiminnan luovutuksen perusteella viraston päätöksellä saada oikeuden osallistua maksu- ja selvitysjärjestelmään, toimia säännellyillä markkinoilla tai kuulua talletussuojarahastoon ja sijoittajien korvausrahaston tai muita näihin rinnastettavia oikeuksia.

5 §. EU:n kriisintarkaisuasituksen soveltaminen. Pykälä sisältäisi informatiivisen säännöksen, jossa todettaisiin, että EU:n kriisintarkaisuasituksen 24 artiklassa säädetään yhteisen kriisintarkaisumekanismien puitteissa käytettävästä liiketoiminnan luovutuksesta.

10 luku Väliaikainen laitos

1 §. Väliaikaisen laitoksen perustaminen ja varojen ja velkojen luovutus. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 40 artiklan mukaisesti artiklassa tarkoitetun väliaikaisen laitoksen perustamisesta ja varojen ja velkojen luovuttamisesta tällaiseen laitokseen. Pykälän 1 momentin mukaisesti kriisintarkaisun kohteena olevan laitoksen varoja ja velkoja voidaan luovuttaa jo olemassa olevaan, esimerkiksi aikaisemman, toisen laitoksen kriisintarkaisun yhteydessä perustettuun laitokseen. Momentti kattaisi myös mainitun artiklan 5 kohdan mukaisen periaatteen, jonka mukaan pykälässä tarkoitettuja toimia voidaan toteuttaa yhdessä tai useammassa erässä.

Väliaikainen laitos olisi joko osakeyhtiömuotoinen luottolaitos tai sijoituspalveluyritys ja siihen sovellettaisiin luottolaitoslakia ja liikepankkilakia taikka sijoituspalvelulakia, jollei tämän lain säännöksistä muuta johdu. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että viraston tulee käyttää laitoksessa määräysvaltaa, mutta väliaikaisella laitoksella voi olla myös muita julkisia tai yksityisiä omistajia. Väliaikaisen laitoksen toiminnan tarkoituksena on kuitenkin aina mahdollistaa kriisihallintoon asetetun laitoksen keskeisten liiketoimintojen jatkaminen ja väliaikaiseen lai-

tokseen siirrettyjen varojen ja velkojen edelleen luovuttaminen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta siirtää kyseisiä varoja ja velkoja momentin edellytysten täytyessä takaisin kriisihallinnossa olevaan laitokseen tai osakkeita ja osuuksia niiden entisille omistajille.

Pykälän 4 momentissa todettaisiin 13 luvun suoja-toimien soveltumisesta.

Pykälässä ei erikseen säädettäisi periaatteesta, jonka mukaan luovutukseen ei sovelleta yhtiö- ja arvopaperimarkkinalainsäädännön mukaisia menettelytapasäännöksiä, koska siitä säädettäisiin riittävällä tarkkuudella 7 luvun 3 ja 5 §:ssä.

Luvussa ei erikseen säädettäisi 40 artiklan 4 ja 11 kohdan mukaisista periaatteista, jotka ovat voimassa jo yleisten velka-, esine- ja yhtiöoikeudellisten periaatteiden nojalla.

2 §. Toiminnan jatkaminen. Väliaikaisen laitoksen tarkoituksesta johtuu, että viraston tulee varmistaa varoja ja velkoja luovutettaessa, että väliaikainen laitos kykenee jatkaamaan näiden myötä siirtyvää liiketoimintaa. Pykälän 1 momentissa edellytettäisiin, että virasto huolehtii, että laitoksella on muun muassa tarvittavat toimiluvat ja rekisteröinnit sekä resurssit liiketoiminnan jatkamiseen. Pykälän 2 momentin mukaisesti toiminnan katsotaan jatkuvan mainituissa toimiluvan rajat ylittävissä tarkoituksissa keskeytyksettä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että nopeutusta toimilupamenettelystä sekä mahdollisuudesta harjoittaa toimintaa väliaikaisessa laitoksessa poiketen Finanssivalvonnan toimiluvassa mainituista edellytyksistä. Väliaikaisen laitoksen tarkoituksena on keskeisten toimintojen jatkaminen ja sille siirretyn liiketoiminnan eteenpäin luovuttaminen, jolloin näiden tavoitteiden, samoin kuin kriisintarkaisuin tavoitteiden saavuttamiseksi laajemmin voi olla perusteltua poiketa tavanomaisille luottolaitoksille ja sijoituspalveluyrityksille asetetuista maksuvalmius- ja vakuutusvaatimuksista.

Pykälän 4 ja 5 momentti vastaa pitkälti 9 luvun 4 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyä.

3 §. Väliaikaisen laitoksen omistaminen ja johtaminen. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 41 artiklan mukaisesti väliaikaisen laitoksen omistamisesta ja johtamisesta.

Pykälän 1 momentin mukaisesti virastolla pitää olla määräysvalta väliaikaisessa laitoksessa koko sen toiminnan ajan.

Pykälän 2 momentti koskisi viraston johdon ja henkilökunnan yleistä ammattitaitovaatimusta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tarkemmin hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuuksista. Momentissa tarkoitettun toimintasuunnitelman tulisi 41 artiklan mukaisesti kattaa muun muassa väliaikaisen laitoksen strategia ja riskiprofiili. Pykälässä ei erikseen mainittaisi viraston velvollisuudesta hyväksyä laitoksen perustamissopimus ja yhtiöjärjestys tai säännöt ja valita laitokselle hallitus, koska virasto käyttää ehdotettujen säännösten mukaan laitoksessa joka tapauksessa yhtiökokoukselle kuuluvaa toimivaltaa. Pykälässä ei myöskään erikseen säädettäisi velvollisuudesta noudattaa luottolaitoslakia tai sijoituspalveluyrityksistä annettua lakia, koska tämä seuraa suoraan ehdotetusta 1 §:stä, jonka mukaan väliaikainen laitos on joko luottolaitos tai sijoituspalveluyritys. Pykälän 4 momentissa todettaisiin erikseen, että väliaikaista laitosta on hoidettava sen tarkoitusta turvaavalla tavalla.

4 §. Väliaikaisen laitoksen toiminnan lopettaminen. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 41 artiklan 3—6 kohdan mukaisesti väliaikaisen laitoksen toiminnan lopettamisesta. Väliaikainen laitos olisi purettava niin pian kuin se voi tapahtua ilman merkittäviä tappioita ja vaarantamatta laitoksen kriittisten toimintojen jatkumista. Pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyt määräajat perustuvat tässä luvussa tarkoitettun laitoksen toiminnan luonteen määräaikaaisuuteen. Toiminnan lopettamisen edellyttämään varojen luovutukseen sovellettaisiin samoja periaatteita kuin 7 luvun mukaiseen liiketoiminnan luovutukseen.

Laissa ei ole tarpeen erikseen säätää mainitun artiklan 7—9 kohdassa säädetyistä periaatteista, koska ne tulevat katetuiksi muualla laissa olevilla yleisillä säännöksillä.

5 §. EU:n kriisintarkaisusasetuksen soveltaminen. Pykälä sisältäisi informatiivisen säännöksen, jossa todettaisiin, että EU:n kriisintarkaisusasetuksen 25 artiklassa säädetään yhteisen kriisintarkaisumekanismiin puitteissa käytettävästä väliaikaista laitosta vastaavasta omaisuudenhoitoyhtiöstä.

11 luku **Omaisuu denhoito yhtiö**

1 §. *Omaisuu denhoito yhtiön perustaminen ja varojen ja velkojen luovuttaminen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 42 artiklan mukaisesti omaisuu denhoito yhtiön perustamisesta ja laitoksen varojen ja velkojen luovuttamisesta omaisuu denhoito yhtiölle. Toisin kuin väliaikaiselle laitokselle, omaisuu denhoito yhtiölle ei voisi luovuttaa talletuksia tai muuta toimilupaa edellyttävää liiketoimintaa. Mainitun artiklan mukaisesti omaisuu denhoito yhtiön tarkoituksena olisi realisoida sille siirretyt varat mahdollisimman tuottavasti eikä sen sijaan väliaikaisen laitoksen tarkoituksen mukaisesti myös keskeisesti jatkaa luovutettuja liiketoimintoja. Tässä laissa tarkoitettu omaisuu denhoito yhtiö ei olennaisesti eroa esimerkiksi 1990-luvun pankkikriisin johdosta perustetusta ja edelleen toiminnassa, joskin selvitystilassa olevasta, Omaisuu denhoito yhtiö Arsenal Oy:stä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa virasto voi päättää käyttää kriisiratkaisussa omaisuu denhoito yhtiötä. Samoin kuin edellä 10 luvun mukaisessa väliaikaisessa laitoksessa, virastolla tulee olla omaisuu denhoito yhtiössä määräysvalta sen toiminnan ajan. Virasto voi määräysvaltansa johdosta antaa omaisuu denhoito yhtiön johdolle yhtiön toiminnan aikana tarpeellista ohjeistusta tai asettaa johtoa sitovia ja ohjaavia toimintaperiaatteita.

2 §. *Omaisuu denhoito yhtiön omistaminen ja johtaminen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 42 artiklan 4, 9 ja 10 kohdan mukaisesti omaisuu denhoito yhtiön omistamisesta ja johtamisesta. Säätely vastaisi monilta osin väliaikaista laitosta koskevaa säätelyä. Omaisuu denhoito yhtiössä seurattava toimintasuunnitelma ja viraston asettamat periaatteet voivat kuitenkin olla tarvittaessa yksityiskohtaisemmat kuin väliaikaisessa laitoksessa. Omaisuu denhoito yhtiö ei väliaikaisen laitoksen tapaan harjoita toimiluvanvaraista toimintaa, jossa on perustellumpaa pitäytyä yleisesti noudatetuissa liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa. Omaisuu denhoito yhtiössä noudatettavissa toiminnan periaatteissa tulisi määritellä varojen hoitamisen tavoitteet ja tavat sekä johdon toimivaltuudet. Samoin omaisuu denhoito yhtiön toimintaa markki-

noilla esimerkiksi sen hankkiessa ja realisoimassa vakuusomaisuutta tulisi ohjeistaa periaattein. Omaisuu denhoito yhtiön periaatteissa tulisi olla asetettu velvollisuus kohdella velallisia tasapuolisesti ja näin esimerkiksi määritellä periaatteet koskien ylivelkaantuneiden luottoasiakkaiden saatavien perintää ja velkajärjestelyjä.

Omaisuu denhoito yhtiöllä olisi siihen siirrettävien varojen puolesta myös usein erityisiä tehtäviä kuten saatavien perintä ja tähän liittyvä selvittämisintressi. Kriisiratkaisun tavoitteiden kannalta saattaa olla perusteltua, että omaisuu denhoito yhtiö voisi esimerkiksi ottaa vastuun muutoin varattomina raukeavien konkurssipesien kuluista, jotta se voi pyrkiä selvittämään sille siirrettyihin varoihin tai velkoihin mahdollisesti liittyvää moitittavaa tai rikollista toimintaa. Selvittämisen kautta velkojen ulottumattomiin siirrettyjä varoja voitaisiin palauttaa konkurssipesään. Selvittämisintressillä olisi osaltaan myös vääriinkäytöksiä ennalta ehkäisevä vaikutus.

3 §. *Omaisuu denhoito yhtiön toiminnan lopettaminen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 42 artiklan mukaisesti velvollisuudesta lopettaa omaisuu denhoito yhtiö niin pian kuin se voi tapahtua ilman merkittäviä tappioita ja ilman, että siitä aiheutuu merkittäviä häiriöitä rahoitusmarkkinoilla. Kriisiratkaisun tavoitteet huomioon ottaen on mahdollista, että omaisuu denhoito yhtiön toiminta jatkuu ajallisesti pitkään, sillä toiminta-ajan kesto on sidottu toiminnan lopettamiselle asetettuihin tavoitteisiin ja sen vaikutuksiin. Toiminta voitaisiin lopettaa sulautumisen, selvitystilan tai konkurssin kautta taikka myymällä omaisuu denhoito yhtiön osakkeet. Viraston olisi ennen osakkeiden myyntiä muutettava omaisuu denhoito yhtiön yhtiöjärjestys siten, että siinä ei enää viitata yhtiön toimimiseen omaisuu denhoito yhtiönä.

4 §. *EU:n kriisiratkaisuasituksen soveltaminen.* Pykälä sisältäisi informatiivisen säännöksen, jossa todettaisiin, että EU:n kriisiratkaisuasituksen 26 artiklassa säädetään yhteisen kriisiratkaisumekanismin puitteissa käytettävästä omaisuu denhoito yhtiötä vastaavasta varojen erottelua koskevasta kriisiratkaisuvälineestä. Pykälässä todettaisiin selvyden vuoksi, miltä osin EU:n kriisiratkaisuasetus kattaa tässä luvussa säädetyt seikat.

IV OSA **RAHOITUSVAKAUSVI-
RASTON TOIMIVALTUU-
DET JA SUOJATOIMET**

12 luku **Viraston toimivaltuudet**

1 §. Toimivaltuudet. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 63 artiklaa vastaavasti viraston toimivaltuuksista. Virasto voisi käyttää pykälän mukaisia valtuuksiaan ainoastaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin viraston yleisestä tietojensaanti- ja tarkastus oikeudesta mainitun artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti. Ehdotetun Finanssivalvonnasta annetun lain 44 b §:n nojalla virasto voisi pyytää momentissa tarkoitettuja asiakirjoja ja tietoja myös Finanssivalvonnalta siltä osin kuin niitä on Finanssivalvonnan hallussa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin viraston yksittäisistä toimivaltuuksista mainitun artiklakohdan b—m alakohdan mukaisesti. Virasto voisi käyttää näitä valtuuksiaan ainoastaan siinä laajuudessa, kuin se on tarpeen 6—11 luvussa säädettyjen kriisinratkaisuvälineiden tehokkaaksi käyttämiseksi, ja ottaen huomioon mainituissa luvuissa, jäljempänä tässä luvussa ja 13 luvussa toimivaltuuksien käytölle asetetut rajoitukset. Lisäksi säännöksen soveltamisessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota hallinnon yleisen suhteellisuusperiaatteen noudattamiseen ottaen huomioon sen, että toimivaltuuksilla voidaan puuttua voimakkaasti henkilöiden laillisiin oikeuksiin.

Momentin 1 kohdassa säädettäisiin viraston oikeudesta käyttää laitoksessa määräysvaltaa laitoksen yhtiöoikeudellisten toimielinten sijasta. Laki ei automaattisesti syrjäytäisi näiden toimielinten toimivaltaa vaan viraston olisi päätettävä erikseen toimivallan rajoittamisesta kokonaan tai osittain.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin viraston oikeudesta lunastaa laitoksen liikkeeseen laskemia osakkeita ja osuuksia ja luovuttaa ne uudelle omistajalle. Kohta on tarkoitettu sovellettavaksi ainoastaan 9 luvussa tarkoitettua liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä niin kuin mainituissa luvussa tarkemmin säädetään.

Momentin 3 kohdan mukaan virastolla olisi oikeus luovuttaa laitoksen varoja ja velkoja joko myymällä laitoksen omaisuutta 10 luvussa tarkoitettulle väliaikaiselle laitokselle, 11 luvussa tarkoitettulle omaisuudenhoitoyhtiölle tai ulkopuoliselle taikka luovuttamalla varoja sulautumisen, jakautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä 9 luvussa tarkoitettulla tavalla.

Momentin 4—7 kohdan mukaan virastolla olisi oikeus alentaa laitoksen velkojen nimellisarvoa ja muuntaa alennettu määrä laitoksen tai väliaikaisen laitoksen osakkeiksi tai osuuksiksi, perua laitoksen liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia sekä alentaa laitoksen osakkeiden ja osuuksien arvoa tappiota vastaan ja mitätöidä osakkeita ja osuuksia. Virasto voisi käyttää kohdissa tarkoitettuja valtuuksia ainoastaan 6 ja 8 luvun mukaisesti. Oikeus perua laitoksen liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia ei koskisi 8 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja vakuudellisia velkoja.

Momentin 8 kohdan mukaan virasto voisi velvoittaa laitoksen tai sen emoyrityksen laskemaan liikkeeseen uusia osakkeita tai osuuksia. Osakkeiden tai osuuksien liikkeeseenlaskuun olisi yhtiöoikeudellista päätöksentekoa lukuun ottamatta sovellettava, mitä siitä säädetään muualla laissa.

Momentin 9 ja 10 kohdan mukaan virastolla olisi oikeus muuttaa laitoksen velkasitoumuksen ja hyväksyttävän velan eräpäivää ja tällaiselle sitoumukselle ja hyväksytylle velalle maksettavan koron määrää ja siirtää koron eräpäivää. Oikeus ei koskisi 8 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja vakuudellisia velkoja. Virastolla olisi lisäksi oikeus keskeyttää maksuvelvollisuus määräajaksi sekä sulkea ja päättää johdannaissovimuksia soveltaessaan 8 luvun 11 §:ää. Virasto voisi käyttää kohdissa mainittua toimivaltaa soveltaessaan tämän luvun 8—11 §:ää.

Momentin 11 kohdan mukaan virastolla olisi oikeus erottaa laitoksen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja sekä irtisanoa muut ylimpään johtoon kuuluvat henkilöt sekä nimittää heidän tilalleen uudet henkilöt. Toimivaan johtoon kuuluvilla henkilöillä tarkoitettaisiin luottolaitoslain 1 luvun 20 §:ssä määriteltyä toimivaa johtoa.

Momentin 12 kohdan mukaan Finanssivalvonnalla olisi velvollisuus viraston pyynnös-

tä arvioida merkittävän uuden omistajan sopivuutta ja luotettavuutta esittämässään kohtuullisessa ajassa Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädettyjen määräaikojen estämättä.

Pykälän 3 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettu viraston tietojensaanti- ja tarkastusoikeus koskisi myös sellaista yritystä, joka laitoksen toimeksiannosta hoitaa tämän liiketoimintaan, kirjanpitoon, tietojärjestelmiin, riskienhallintaan tai sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä. Vastaavaa säännöstä ei sisälly direktiiviin.

Pykälän 4 momentissa todettaisiin edellä mainitun artiklan 2 kohdan 3 alakohdan mukaisesti, että virasto voi käyttää tämän pykälän mukaisia oikeuksia, jollei valtiontukea koskevista säännöksistä muuta johdu, sen estämättä, mitä muualla laissa on säädetty, lain nojalla päätetty tai sopimuksen osapuolten kesken sovittu.

Pykälän 5 momentin mukaan tätä pykälää sovellettaisiin sen estämättä, mitä muualla laissa on säädetty tai laitoksen yhtiöjärjestyksessä on määrätty velvollisuudesta saada toisen viranomaisen tai henkilön lupa valtuuden käyttämiseen taikka noudattaa hallinnollisia menettelytapavaatimuksia. Momentti vastaisi direktiivin 63 artiklan 2 kohdan 1 alakohtaa. Viraston oikeudesta jättää laatimatta tarjousesite ja oikeudesta jättää tekemättä julkisen ostotarjous ehdotetaan säädettäväksi 7 luvun 5 §:ssä.

2 §. Liitännäisvaltuudet. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 64 artiklan mukaisista viraston liitännäisvaltuuksista käytettäessä 1 §:ssä tarkoitettuja toimivaltuuksia 8—11 luvussa tarkoitettujen kriisintarkaisuvälineiden käytön yhteydessä. Myös näiden liitännäisvaltuuksien käytössä on otettava huomioon 13 luvun mukaisia suojatoimia koskevat vaatimukset.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan virasto voisi luovuttaa 13 luvussa säädetyin rajoituksin laitoksen varoja ja velkoja ilman niihin liittyviä vakuuksia tai muita rasitteita.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin viraston oikeudesta perua oikeudet hankkia osakkeita tai osuuksia kriisintarkaisutoimenpiteen kohteena olevasta laitoksesta. Jos merkintäoikeuden hankinta on ollut vastikkeellinen, merkintäoikeus olisi lunastettava sen haltijal-

ta käyvästä arvosta. Jos oikeus hankkia osakkeita tai osuuksia perustuu osake- tai osuusannissa merkittyyn osakkeeseen tai osuuteen, kohta tulisi sovellettavaksi siihen saakka, kunnes merkintä on hyväksytty. Sen jälkeen virasto voisi lunastaa osakkeet tai osuudet niiden omistajalta 9 luvun 2 momentin 4 kohdan nojalla.

Momentin 3 kohdan mukaan Finanssivalvonnan olisi viraston vaatimuksesta keskeytettävä kriisihallintoon asetetun laitoksen rahoitusvälineellä tapahtuva kaupankäynti tai lykättävä rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineellä annetun lain (748/2012) 2 §:ssä tarkoitettulla säännellylle markkinalle.

Momentin 4 kohdan mukaisesti virasto voisi päättää, että luovutettaessa laitoksen varoja tai velkoja niiden vastaanottajalla on samat oikeudet ja velvollisuudet osallistua säännellylle markkinalle, maksu- ja selvitys-järjestelmiin ja lakisääteisiin rahastoihin kuin laitoksella, lukuun ottamatta laitoksen hallintoelinten toimivallan rajoittamisesta johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia. Kohta tulisi sovellettavaksi 9 luvun 2 §:n 5 momentissa ja 10 luvun 1 §:n 6 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

Momentin 5 kohdan mukaan virasto voisi velvoittaa laitoksen ja sen varojen tai velkojen vastaanottajan antamaan toisilleen luovutuksen tai muun toimenpiteen vaatimat tiedot ja muuten myötävaikuttamaan kriisintarkaisutoimien tehokkaaseen toteutukseen.

Momentin 6 kohdan mukaan virastolla olisi oikeus perua ja muuttaa sellaisen sopimuksen ehtoja, jonka osapuolena laitos on, sekä päättää, että oikeuksien, varojen tai velkojen vastaanottaja tulee sopimuksen osapuoleksi kriisihallintoon asetetun laitoksen sijaan. Kohta tulisi sovellettavaksi ainoastaan niissä tilanteissa, kuten sovellettaessa 8 §:ää, kun virastolle on erikseen tässä laissa annettu oikeus muuttaa tai perua sopimusehtoja. Direktiivin 64 artiklan 2 kohdan mukaisesti virasto saisi käyttää 1 momentin mukaisia oikeuksia vain siinä laajuudessa kuin niitä tarvitaan kriisintarkaisutoimenpiteen tehokkuuden varmistamiseksi tai kriisintarkaisun tavoitteen saavuttamiseksi. Pykälässä ei kuitenkaan ehdoteta erikseen säädettäväksi mainitusta vaatimuksesta, koska tällainen vaatimus koskee hal-

linnon yleisen suhteellisuusperiaatteen nojalla kaikkia viraston päätöksiä ilman eri säännöistäkin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin 64 artiklan 3 kohtaa vastaavasti viraston oikeudesta määrätä toteutettavaksi momentissa tarkemmin yksilöityjä jatkuvuusjärjestelyjä.

Pykälän 3 momentissa täytäntöön pantaisiin 64 artiklan 4 kohta. Momentissa säädettäisiin yksilöidyistä poikkeuksista viraston tässä pykälässä säädettyihin toimivaltuuksiin.

3 §. *Valtuudet vaatia palvelun tai toiminnon tarjoamista.* Pykälä vastaisi direktiivin 65 artiklaa. Ehdotetun pykälän 1 momentin mukaan virastolla olisi sen luovuttaessa laitoksen varoja tai velkoja oikeus velvoittaa laitos käypää vastiketta vastaan tarjoamaan varojen tai velkojen vastaanottajalle tämän liiketoiminnan kannalta tarpeelliset palvelut ja toiminnot pykälässä tarkemmin säädettyin edellytyksin. Velvollisuus koskisi vain toiminnallisia palveluja ja toimintoja eivätkä ne koskisi minkäänlaista taloudellista tukea.

Virasto olisi 2 momentin nojalla velvollinen panemaan täytäntöön toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen tekemän vastaavan päätöksen ryhmän suomalaisen tytäryrityksen osalta.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettävän ehtoista, joiden nojalla palvelut tai toiminnot on tarjottava. Palvelut ja toiminnot on tarjottava ennen laitoksen kriisihallintoon asettamista voimassa olevan sopimuksen mukaisin ehdoin, tai jos sopimus on umpeutunut taikka sopimusta ei ole laadittu, kohtuullisin ehdoin.

4 §. *Toisessa ETA-valtiossa päätetyn kriisinratkaisutoimenpiteen täytäntöönpano Suomessa.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 66 artiklan 1—5 kohdan mukaisesti toisessa ETA-valtiossa päätettyyn kriisinratkaisutoimenpiteen oikeusvaikutuksista Suomessa.

Kun toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomainen on tehnyt tai aikoo tehdä päätöksen osakkeiden, osuuksien muiden varojen ja oikeuksien tai velkojen luovutuksesta, päätös olisi 1 momentin mukaan Suomessa voimassa ilman eri päätöstä samanaikaisesti kuin toisessa ETA-valtiossa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin osakkeiden, osuuksien tai velkojen arvonalentamista ja velkojen muuntamista koskevan toi-

sen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen kriisinratkaisutoimenpidettä koskevan päätöksen oikeusvaikutuksista Suomessa. Päätöstä ei tarvitsisi erikseen täytäntöönpanna ja se tulisi voimaan samanaikaisesti kuin toisessa ETA-valtiossa. Lisäksi momentissa ehdotetaan säädettävän direktiivin 66 artiklan 5 kohdan mukaisesti, että toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen päätös on Suomessa voimassa, vaikka osakkeisiin, osuuksiin tai velkoihin sovelletaan Suomen lakia ja vaikka velkojana oleva luonnollinen henkilö asuu Suomessa, velkojana oleva oikeushenkilö on rekisteröity Suomessa tai velkojana on suomalainen julkisyhteisö.

Momenttia sovellettaisiin 3 momentin nojalla myös 6 luvussa tarkoitettuun päätökseen osakkeiden, osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien arvon alentamisesta ja osakkeiden ja osuuksien mitätöimisestä.

Toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen päätöksen täytäntöönpanosta Suomessa säädettäisiin 4 momentissa. Viraston olisi edellä tarkoitettujen viranomaisen pyynnöstä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin päätöksen täytäntöön panemiseksi kriisinratkaisudirektiivin 66 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettuun osakkeita, osuuksia, muita varoja, oikeuksia tai velkoja koskevaan toisessa ETA-valtiossa tehtyyn päätökseen ei saisi hakea muutosta Suomen lain nojalla vaan päätökseen haettaisiin muutosta päätöksen tehneeseen kriisinratkaisuviranomaiseen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti. Tästä kriisinratkaisudirektiivin 66 artiklan 6 kohdan edellytyksestä säädettäisiin 5 momentissa.

5 §. *Suojatoimia koskevat täydentävät säännökset.* Pykälässä ehdotetaan säädettävän muutoksenhausta tilanteista, joissa virasto on tehnyt päätöksen kriisinratkaisutoimenpiteestä tai osakkeiden, osuuksien tai velkojen arvonalentamisesta taikka velkojen muuntamisesta, ja päätös koskee toisessa ETA-valtiossa sijaitsevia varoja tai velkoja, joihin sovelletaan toisen ETA-valtion lakia. Tällöin viraston päätökseen voitaisiin ehdotetun 1 momentin mukaan hakea muutosta 17 luvun 3 §:n mukaisesti.

Pykälän 2 momentin mukaan muutosta voisi hakea myös ennen mahdolliseen kriisinratkaisutoimenpiteeseen ryhtymistä tehtyä pää-

töstä osakkeiden tai osuuksien arvon alentamisesta.

Jos viraston päätös koskee omaisuuden osittaista luovutusta, päätökseen sovellettaisiin *3 momentin* mukaisesti osittaista luovutusta koskevia suojasäännöksiä.

6 §. *Valtuudet kolmannessa maassa sijaitsevan omaisuuden luovutukseen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 67 artiklan mukaisesti viraston oikeudesta kohdistaa kriisinratkaisutoimia kolmannessa maassa sijaitsevaan omaisuuteen sekä varoihin ja velkoihin, joihin sovelletaan kolmannen valtion lakia. Jos kriisinratkaisutoimien toteutus osoittautuu eräiltä osin poikkeuksellisen epävarmaksi, viraston ei tule tehdä päätöstä tai päätös tulee perua.

7 §. *Kriisinratkaisun ja varhaisen puuttumisen vaikutus eräisiin sopimusehtoihin.* Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin, että kriisinratkaisutoimenpidettä ei pidetä eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tai rahoitusvakuuslaissa tarkoitettuna maksukyvyttömyysmenettelynä eikä nettoutukseen tai sopimuksen muuhun täytäntöönpanoon oikeutavana tapahtumana, jos sopimuksen keskeisiä ehtoja ja velvoitteita edelleen noudatetaan. Kriisinratkaisutoimenpiteellä tarkoitettaisiin 8—11 luvun mukaisten kriisinratkaisuvälineiden käytön lisäksi myös 3 luvussa tarkoitettuja toimia, 4 luvussa tarkoitettua laitoksen varojen ja velkojen arvostusta ja 5 luvussa tarkoitettua osakkeiden ja osuuksien arvon alentamista. Lisäksi kriisinratkaisutoimenpiteellä tarkoitettaisiin 15 luvun 2 §:ssä tarkoitettua kolmannen maan kriisinratkaisuviranomaisen päättämää kriisinratkaisutoimenpidettä.

Pykälän *2 ja 3 momentin* mukaan kriisinratkaisutoimenpide ja sen soveltamiseen liittyvä tapahtuma ei sellaisenaan oikeuttaisi päättämään tai muuttamaan laitoksen tai ryhmän tytäryrityksen tai muun yrityksen tekemää sopimusta, keskeyttämään sopimuksen täytäntöönpanoa, nettouttamaan maksuvelvoitteita tai kuittaamaan velkoja. Kriisinratkaisutoimenpide tai siihen liittyvä tapahtuma ei myöskään oikeuttaisi laitoksen omaisuuden haltuunottoon, määräysvallan käyttämiseen tällaiseen omaisuuteen tai omaisuuteen liittyvän vakuuden rahaksi muuttami-

seen taikka sopimuksen mukaisiin oikeuksiin.

Pykälän *2 ja 3 momentin* säännöksiä sovellettaisiin vain silloin, kun sopimusehtoja noudatetaan edelleen kriisinratkaisutoimenpiteestä tai siihen liittyvästä tapahtumasta riippumatta (*4 momentti*).

Pykälää ei *5 momentin* mukaan sovellettaisi silloin, kun oikeus toimenpiteeseen liittyy muuhun seikkaan kuin varhaisen puuttumisen toimeen, kriisinratkaisutoimenpiteeseen taikka siihen suoraan liittyvään tapahtumaan. Jäljempänä ehdotetussa luottolaitoslain 11 luvun 13 b §:ssä säädettäisiin tämän pykälän soveltamisesta myös mainitun luvun 5 a ja 10 a §:ssä tarkoitettuihin varhaisen puuttumisen toimiin.

Säännös vastaisi kriisinratkaisudirektiivin 68 artiklaa.

8 §. *Valtuudet keskeyttää sopimuksen täytäntöönpano.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 69 artiklan mukaisesti viraston oikeudesta keskeyttää sopimuksen täytäntöönpano sekä keskeytyksen oikeusvaikutuksista. Talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettua lakia sovellettaisiin ehdotetusta pykälästä riippumatta.

Pykälän *1 momentin* mukaan virastolla olisi oikeus keskeyttää laitoksen tekemän sopimuksen maksu- tai suoritusvelvoitteiden täytäntöönpano 4 luvun 2 §:ssä säädettävän keskeyttämisajan sisällä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin tiettyjen velvoitteiden päättymisestä silloin, kun ne olisivat erääntyneet keskeytymisajan kuluessa.

Sopimusosapuolten maksu- tai suoritusvelvoitteet keskeytyisivät samaksi ajaksi, kun velvoitteiden täytäntöönpano keskeytyisi 1 momentin mukaan (*3 momentti*).

Pykälän *4 momentissa* lueteltaisiin ne sopimukset, joiden täytäntöönpanoon virasto ei voisi säännöksen nojalla puuttua.

9 §. *Valtuudet rajoittaa vakuusoikeuksien täytäntöönpanoa.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 70 artiklan mukaisesti viraston oikeudesta rajoittaa laitoksen velkojen vakuutena olevan laitoksen omaisuuden realisointia velan maksamiseksi. Viraston olisi tämän pykälän mukaista valtuutta käyttäessään otettava huomioon toimenpiteen mahdolliset

vaikutukset rahoitusmarkkinoiden toimintaan.

Pykälän *1 momentin* mukaan virasto voisi rajoittaa laitoksen vakuusoikeuksien täytäntöönpanoa enintään 8 §:ssä tarkoitettua keskeyttämisaikaa.

Viraston oikeus rajoittaa vakuusoikeuksien täytäntöönpanoa ei koskisi *2 momentin* mukaan sellaista selvitysjärjestelmien ja niiden osapuolten eikä keskusvastapuolten ja keskuspankkien vakuusoikeutta, jotka kohdistuvat kriisihallintoon asetettua laitoksen vakuudeksi tai marginaaliksi asettamiin varoihin.

Osakkeenomistajia ja velkoja koskevia suoja-toimia sovellettaessa viraston olisi varmistettava *3 momentin* mukaisesti, että rajoitukset koskevat samalla tavoin kaikkia niitä ryhmiin kuuluvia yrityksiä, joita kohtaan on ryhdytty kriisintarkkaisu-toimenpiteisiin.

10 §. *Valtuudet lykätä tilapäisesti oikeutta sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 71 artiklan 1—3 kohdan mukaisesti viraston oikeudesta jatkaa sopimuksen voimassaoloa sopimusehdoista ja sopimuksen vastapuolen suostuksesta riippumatta 11 §:ssä säädettyin rajoituksin.

Pykälän *1 momentti* koskisi sellaisten sopimusten, joissa laitos on osapuolena, voimassaolon jatkamista ja se voisi olla voimassa enintään keskeyttämisaikaa.

Pykälän *2 momenttia* sovellettaisiin sopimukseen, jossa laitoksen tytäryritys on osapuolena. Momentti koskisi vain siinä tarkemmin määriteltyjä sopimuksia.

Pykälän *3 momentin* mukaan *2 momenttia* voitaisiin soveltaa ainoastaan 8 §:n 1 momentissa säädetyn ajan, ja keskeyttämisaikaa päättyminen määräytyisi tytäryrityksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin, että pykälää ei sovellettaisi selvitysjärjestelmiin ja niiden osapuoliin eikä keskusvastapuoliin ja keskuspankkeihin.

11 §. *Täydentävät säännökset sopimuksen irtisanomis- tai purkamisoikeuden käytöstä ja lykkäämisestä.* Pykälän *1 ja 2 momentissa* säädettäisiin direktiivin 71 artiklan 4—7 kohdan mukaisesti 10 §:n soveltamista koskevista rajoituksista sekä pykälän soveltamista koskevasta tietojensaantioikeudesta. Viraston olisi toimenpiteitä tehdessään otet-

tava huomioon toimen mahdolliset vaikutukset rahoitusmarkkinoiden toimintaan.

Virastolle ja Finanssivalvonnalle annettaisiin *3 momentissa* oikeus velvoittaa laitos pitämään luetteloja 10 §:n soveltamisalaan kuuluvista sopimuksista tai muuten huolehtimaan siitä, että virasto saa välittömästi tiedon pykälän soveltamisalaan kuuluvista sopimuksista.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin kauppatietorekisterin velvollisuudesta antaa virastolle ja Finanssivalvonnalle tietoja, jotta ne voivat täyttää OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 81 artiklassa tarkoitettua velvollisuutensa.

13 luku Suoja-toimet

1 §. *Osakkeenomistajia ja velkoja koskevat suoja-toimet.* Pykälässä säädettäisiin kriisintarkkaisu-direktiivin 73 artiklan mukaisista osakkeenomistajien ja velkojien suoja-toimista. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin siitä, ettei osakkeenomistaja tai velkoja saa joutua huonompaan asemaan viraston tekemien kriisintarkkaisu-toimenpiteiden johdosta kuin mitä hän joutuisi selvitystilassa tai konkurssin seurauksena (niin sanottu *no creditor worse off*-periaate).

Pykälän *2 momentti* koskisi tilannetta, jossa vain osan kriisihallintoon asetettua laitoksen osakkeenomistajien tai velkojien omaisuutta on luovutettu tai sen arvoa on pienennetty. Tällöin niillä osakkeenomistajilla ja velkojilla, joiden omistus- tai saamisoikeuksiin ei ole puututtu, olisi oikeus saada korvaus. Korvauksen olisi vastattava vähintään määrää, jonka osakkeenomistaja tai velkoja olisi saanut laitoksen selvitystilassa tai konkurssissa.

2 §. *Omistajan ja velkojan oikeus korvaukseen.* Pykälässä säädettäisiin osakkeenomistajalle ja velkojalle maksettavasta korvauksesta. Korvaus olisi maksettava EU:n kriisintarkkaisuasetuksen mukaisesti, kun 5 luvun mukaisessa arvioissa todetaan, että osakkeenomistajan, velkojan tai talletussuojarahaston saama korvaus on pienempi kuin se olisi ollut selvitystilassa tai konkurssissa. Säännök-

sellä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 75 artikla.

3 §. *Vastapuolien suoja- ja toimet osittaisessa luovutuksessa.* Säännös vastaisi kriisinratkaisudirektiivin 76 artiklaa. Pykälän 1 momentin mukaan suojaustoimia käytettäisiin, kun virasto luovuttaa vain osan laitoksen varoista tai veloista toiselle henkilölle taikka käyttää 12 luvussa säädettyjä liitännäisvaltuuksia. Suojaustoimia sovellettaisiin myös omaisuudenhoito-yhtiön ja väliaikaisen laitoksen varojen ja velkojen osittaiseen luovutukseen.

Järjestelyjä ja vastapuolia, jolloin suojaustoimia voidaan käyttää, olisivat omistusoikeuden siirtoon perustuvan rahoitusvakuuden tai muun vakuuden asettaminen, kuittaus, nettoutus, joukkovelkakirjalainan liikkeeselasku, arvopaperistaminen, strukturoitu rahoitusjärjestely ja suojaustarkoituksessa käytettävät rahoitusvälineet (2 momentti). Komission asetuksella säädetään tarkemmin näiden järjestelyjen sisällöstä ja vastapuolista.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin suoja-toimien rajoituksista, joita olisivat kriisinratkaisun ja varhaisen puuttumisen vaikutukset sopimusehtoihin, viraston valtuus keskeyttää sopimuksen täytäntöönpano ja rajoittaa vakuuksien täytäntöönpanoa sekä viraston valtuus siirtää tilapäisesti oikeutta irtisanoa tai purkaa sopimus. Suoja-toimiin ei vaikuta 2 momentissa tarkoitettujen järjestelyjen osapuolten lukumäärä, järjestelyjen syntymsiperuste tai siihen sovellettava lainsäädäntö.

4 §. *Rahoitusvakuutta, kuittausta ja nettoutusta koskevan järjestelyjen suoja.* Pykälän 1 momentissa turvattaisiin kriisinratkaisudirektiivin 77 artiklan mukaisesti rahoitusvakuusjärjestelyjen, nettoutuksen tai kuittauksen piiriin kuuluvat varat ja velat siten, että virastolla ei olisi oikeutta luovuttaa näitä vain osittain.

Pykälän 2 momentissa suojattaisiin 1 momentissa tarkoitettut varat ja velat siten, ettei virasto voisi käyttää niihin liitännäisvaltuuksia.

Varojen suojauksella tarkoitettaisiin sitä, että järjestelyjen osapuolella on oikeus niiden kuittamiseen tai nettouttamiseen (3 momentti).

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin korvauskelpoisia talletuksia koskevasta poikkeuk-

sesta. Virasto voisi luovuttaa korvauskelpoisia talletuksia luovuttamatta muita samaan järjestelyyn kuuluvia varoja tai velkoja, jos se olisi tarpeen talletusten saatavuuden turvaamiseksi. Vastaavasti virasto voisi olla luovuttamatta korvauskelpoisia talletuksia, jos se olisi tarpeen niiden turvaamiseksi siten, että virasto luovuttaisi tai purkaisi vain 1 momentin mukaiset varat ja velat.

5 §. *Vakuusjärjestelyjen suoja.* Pykälän 1 momentissa rajoitettaisiin viraston oikeutta puuttua vakuusjärjestelyihin. Vakuusjärjestelyjen suoja koski kriisinratkaisudirektiivin 78 artiklan mukaisesti ensinnäkin varoja, joita vastaan on asetettu vakuus. Suoja ei kuitenkaan koskisi tilanteita, joissa vakuuteen liittyvät oikeudet ja velat luovutetaan samanaikaisesti. Virasto ei saisi luovuttaa vakuuden kohdetta kuin silloin, kun vakuuden tuotto luovutetaan samanaikaisesti. Vastaavasti virasto ei saisi luovuttaa vakuuden tuottoa, jollei vakuutta luovuteta samanaikaisesti. Vakuusjärjestelyjen suoja kattaisi myös järjestelyjen ehdot, joita virasto ei saisi muuttaa tai purkaa käyttämällä liitännäisvaltuuksia siten, että velka tulisi vakuudettomaksi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vakuusjärjestelyjen suojan poikkeuksesta. Virasto saisi luovuttaa järjestelyyn kuuluvat korvauskelpoiset talletukset, jos se on tarpeen niiden turvaamiseksi. Lisäksi virasto voisi luovuttaa tai purkaa järjestelyyn liittyvät oikeudet, varat tai velat taikka muuttaa niitä koskevia ehtoja. Tällöin korvauskelpoisia talletuksia ei luovutettaisi ja viraston toimien perusteena tulisi olla korvauskelpoisten talletusten turvaaminen.

6 §. *Strukturoidun rahoitusjärjestelyjen ja vakuudellisen joukkovelkakirjalainan suoja.* Säännös vastaisi kriisinratkaisudirektiivin 79 artiklaa. Virasto ei saisi luovuttaa vain osittain laitoksen varoja tai velkoja, kun laitos on osapuolena strukturoidussa rahoitusjärjestelyssä kuten arvopaperistamisessa (1 momentti). Strukturoidun rahoitusjärjestelyjen suoja estäisi virastoa myös purkamasta liitännäisvaltuuksia käyttämällä rahoitusjärjestelyjen piiriin kuuluvia oikeuksia, varoja tai velkoja.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin korvauskelpoisia talletuksia koskevasta poikkeuksesta. Virasto voisi luovuttaa rahoitusjärjestelyyn kuuluvat korvauskelpoiset talletukset tai

purkaa tai luovuttaa rahoitusjärjestelyn piiriin kuuluvat varat tai muuttaa niitä koskevia ehtoja korvauskelpoisia talletuksia luovuttamatta. Edellytyksenä olisi tällöin, että se on tarpeen korvauskelpoisten talletusten saatavuuden turvaamiseksi.

Pykälän 3 momentissa 1 ja 2 momentin säännökset ulotettaisiin koskemaan myös joukkovelkakirjalainoja.

7 §. Kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän suoja osittaisessa luovutuksessa. Pykälässä säädettäisiin osittaisen luovutuksen vaikutuksesta eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa säädetyn selvitysjärjestelmän toimintaan. Kriisinratkaisuvälineiden käytöllä ei olisi vaikutusta selvitysjärjestelmän toimintaan eikä sitä koskevien sääntöjen soveltamiseen, kun virasto luovuttaa vain osan kriisinratkaisutoimien kohteena olevan laitoksen varoista tai veloista. Kun virasto käyttää liittämisvaltuuksia laitoksen sopimusehtojen muuttamiseen tai sopimuksen perumiseen tai määrää luovutuksen vastaanottajan sopimuksen osapuoleksi laitoksen sijaan, toimilla ei ole vaikutusta selvitysjärjestelmän toimintaan eikä sitä koskevien sääntöjen soveltamiseen. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 80 artikla.

V OSA **RYHMÄKRIISINRATKAISU JA SUHTEET KOLMANSIIN MAIHIN**

14 luku **Ryhmäkriisinratkaisu**

1 §. Päätöksenteon ja toimenpiteiden yleiset periaatteet. Pykälän mukaan viraston olisi noudatettava päätöksenteossaan ja toiminnassaan tiettyjä yleisiä periaatteita, kun ne voivat vaikuttaa toiseen ETA-valtioon tai siellä toimivaan tytäryritykseen taikka merkittävään sivuliikkeeseen. Säännös vastaisi kriisinratkaisudirektiivin 87 artiklaa.

Päätökset ja toimenpiteet olisi 1 kohdan mukaan tehtävä tehokkaasti, oikea-aikaisesti ja tarvittaessa nopeasti. Tehokkuudella viitattaisiin sekä päätöksentekoprosessiin että siitä aiheutuviin kustannuksiin. Päätösten oikea-aikaisuudella tarkoitettaisiin sitä, että päätökset tehdään viranomaisen toimintaan sovellettavien yleisten hallintolain periaatteiden

mukaisesti ja että virasto varmistuu kriisinratkaisutoimenpiteiden välttämättömyydestä ennen toimenpiteisiin tai päätöksiin ryhtymistä. Kriisinratkaisun poikkeuksellinen luonne huomioon ottaen päätökset ja toimet on tarvittaessa suoritettava erityisen nopeasti.

Kriisinratkaisuun osallistuvien kotimaisten ja niitä vastaavien ulkomaisten viranomaisten olisi 2 kohdan nojalla tehtävä yhteistyötä päätösten ja toimenpiteiden tehokkuuden ja yhteensopivuuden turvaamiseksi. Myös tämän tukemiseksi viranomaisten rooli ja tehtävät tulisi olla riittävällä tavalla yksilöityjä (3 kohta).

Ehdotetun 4 kohdan mukaan päätöstä tehtäessä tai toimenpiteeseen ryhdyttäessä viraston olisi huomioitava sen vaikutuksiin emojen ja tytäryrityksen kotivaltion vakautteen, valtiotalouteen, ja kriisinratkaisu-, talletussuoja- ja sijoittajien korvausrahaan. Noudatettavan menettelyn olisi oltava tällöin aina avointa. Lisäksi 5 kohdan nojalla huomiota olisi kiinnitettävä päätöksen tai toimenpiteen mahdollisiin vaikutuksiin merkittävän sivuliikkeen isäntävaltion etuun tai vakautteen. Päätöksenteossa tai toimenpiteessä olisi pyrittävä myös tasapainottamaan eri ETA-valtioiden etuja ja välttämään yhden ETA-valtion etujen kohtuutonta suojaamista (6 kohta). Tämä tarkoittaisi myös, että jäsenvaltioiden epäoikeudenmukaista vastuunjakoa tulisi välttää.

Viraston olisi 7 kohdan mukaan noudatettava 2 luvussa tarkoitettua kriisinratkaisusuunnitelmaa, jollei viraston arvion mukaan kriisinratkaisun tavoitteita voida saavuttaa tehokkaammin muilla toimilla.

Velvollisuus kuulla toisen jäsenvaltion viranomaista koskisi 8 kohdan nojalla esimerkiksi tilanteita, joissa päätös tai toimenpide saattaa vaikuttaa emojen tai tytäryritykseen taikka sivuliikkeeseen taikka näiden koti- tai isäntävaltion vakautteen.

Päätösten ja toimenpiteiden rajat ylittävä luonne ja vaikutukset huomioon ottaen kriisinratkaisuun liittyvät kokonaiskustannukset ovat todennäköisesti pienemmät, kun viranomaiset tekevät yhteistyötä.

2 §. Kriisinratkaisukollegion perustaminen. Kriisinratkaisusetuksessa säädetään, että pankkiunioniin kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien, kuten Suomen, sijaan kriisinrat-

kaisukollegioihin osallistuu lähtökohtaisesti kriisinratkaisuneuvosto. EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltamisalaan eivät kuulu kriisinratkaisudirektiivistä poiketen sellaiset direktiivin mukaiset raja-arvot ylittävät sijoituspalveluyritykset, joihin ei sovelleta EKP:n harjoittamaa luottolaitosten konsolidoitua valvontaa. Näiden osalta pitäisi mahdollistaa, että kansallinen kriisinratkaisuviranomainen voi tarvittaessa kutsua koolle kriisinratkaisukollegion. Kriisinratkaisukollegion perustamisesta, sen jäsenistä, tehtävistä ja toiminnasta sekä eurooppalaisesta kriisinratkaisukollegiosta säädettäisiin 2—6 §:ssä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Rahoitusvakausviraston velvollisuudesta perustaa kriisinratkaisukollegio, jos virasto vastaa laitoksen ryhmäkriisinratkaisusta ja ryhmään kuuluu toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut laitos. Kriisinratkaisukollegio on laitoksen koti- ja isäntävaltioiden kriisinratkaisuviranomaisista muodostuva elin, johon osallistuvat tahot määräytyvät tapauskohtaisesti. Käytännössä virasto vastaa kriisinratkaisukollegion koolle kutumisesta silloin, kun useassa ETA-valtiossa toimivan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen pääkonttori ja vähintään yksi kiinteä toimipaikka on Suomessa.

Viraston olisi perustettava 2 momentin nojalla kollegio, jos kriisihallintoon asettamisen edellytykset ovat täyttyneet viraston tai muun ryhmään kuuluvan laitoksen kriisinratkaisuviranomaisen arvion mukaan. Kollegio olisi myös perustettava, jos kolmannen maan kriisinratkaisuviranomaisen ja kriisinratkaisukollegion on saavutettava yhteinen näkemys kolmannen maan kriisinratkaisutoimien hyväksymiseksi tai hylkäämiseksi.

Pykälän 3 momentti koskisi tilanteita, jolloin kriisinratkaisukollegiota ei tarvitse perustaa. Jos toinen kollegio tai sitä vastaava toimielin hoitaa jo kollegion tehtäviä ja noudattaa tässä luvussa säädettyjä ehtoja tai toimintatapoja vastaavia säännöksiä, kollegiota ei tarvitsisi perustaa. Pykälä perustuu kriisinratkaisudirektiivin 88 artiklan 1 ja 6 kohtaan.

3 §. *Kriisinratkaisukollegion jäsenet ja tarkkailijat.* Pykälässä säädettäisiin kollegioon kutsuttavista jäsenistä ja muista tahoista. Säännös vastaisi direktiivin 88 artiklan 2—4 kohtaa. Kollegion jäseniä olisivat 1 mo-

mentin mukaan virasto, toisen ETA-valtion ryhmään kuuluvan emo- ja tytäryrityksen kriisinratkaisuviranomainen ja merkittävän sivuliikkeen sijaintivaltion kriisinratkaisuviranomainen. Lisäksi jäseniä olisivat ryhmään kuuluvan yrityksen konsolidoidusta valvonnasta vastaava valvontaviranomainen ja jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset, kun valtion kriisinratkaisuviranomainen on kollegion jäsen. Tällöin valtion keskuspankilla olisi 2 momentin nojalla oikeus osallistua kokoukseen, jos se ei ole edellä tarkoitettu valvontaviranomainen.

Jäsen olisi myös toisen ETA-valtion toimivaltainen ministeriö, jos kriisinratkaisukollegion jäsen ei edusta toimivaltaista ministeriötä, ja jäsenvaltion talletussuojajärjestelmästä vastaava viranomainen, kun valtion kriisinratkaisuviranomainen on kollegion jäsen. Jäsenenä pidettäisiin myös EBA:a kollegion hyödyllisen, tehokkaan ja yhdenmukaisen toiminnan edistämiseksi ja valvomiseksi. EBA:lla ei kuitenkaan olisi kollegiossa äänestettävissä asioissa äänioikeutta eikä sille voisi asettaa muiden jäsenten tavoin tehtäviä (3 momentti).

Virasto voisi ehdotetun 4 momentin mukaan hyväksyä tarkkailijaksi kollegioon kolmannen maan kriisinratkaisuviranomaisen, jos laitoksen tytäryritys tai merkittävä sivuliike sijaitsee kolmannessa maassa ja viranomaista sitoo viraston arvion mukaan riittävät salassapitovelvoitteet.

4 §. *Kriisinratkaisukollegion tehtävät ja toiminta.* Säännös perustuu direktiivin 88 artiklan 1 kohdan toiseen alakohtaan. Kriisinratkaisukollegion tehtävistä säädettäisiin pykälän 1 momentissa. Kollegion tehtävänä olisi vaihtaa kriisinratkaisua koskevia tietoja, kun kriisinratkaisu vaikuttaa useampaan ETA-valtioon. Muita kollegion tehtäviä olisivat tietojenvaihto ryhmäkriisinratkaisusuunnitelman kehittämisestä valmistelevien ja ennalta estävien toimien soveltamiseksi ja ryhmän kriisinratkaisun laatimiseksi, ryhmäkriisinratkaisusuunnitelman kehittäminen ja ryhmän elinkelpoisuuden arviointi ja toimiin ryhtyminen sitä koskevien esteiden poistamiseksi. Lisäksi kollegion tehtävänä olisi päättää ryhmäkriisinratkaisukehikon perustamisesta ja edesauttaa sopimuksen syntymistä kehikosta, päättää yhtenäisestä linjasta kol-

mannen maan kriisintarkkailutoimien tunnistamisesta tai tunnistamisen hylkäämisestä, harkita ryhmälle asetettavien varojen vähimmäisvaatimusten soveltamista sekä sovittaa yhteen ryhmäkriisintarkkailun strategioista ja kehikosta tiedottaminen ja rahoitusjärjestelyjen käyttö. Ryhmä päättäisi myös alentamiskelpoisia velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten soveltamisesta.

Pykälän 2 momentti koskee kollegion puheenjohtajaa ja sen tehtäviä. Säännöstä sovellettaisiin, kun virasto toimii kollegion puheenjohtajana. Velvollisuus kollegion perustamiselle määräytyy 2 §:n mukaisesti. Puheenjohtajana viraston tehtävänä olisi 3 momentin mukaisesti vahvistaa kriisintarkkailukollegiolla valvontayhteistyötä koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet kuultuaan muita kollegion jäseniä, järjestää kriisintarkkailukollegion toiminta, kutsua koolle kriisintarkkailukollegio ja valmistella kokouksen asialista ja ilmoittaa muille kriisintarkkailukollegion jäsenille suunnitelluista kokouksista. Virasto myös tiedottaisi kriisintarkkailukollegion jäsenille kokouksissa tehdyistä päätöksistä ja tuloksista sekä huolehtisi tietojenvaihdosta viranomaisten kesken.

Lisäksi virasto päättäisi, ketkä jäsenet ja tarkkailijat kutsutaan kriisintarkkailukollegion kokouksiin ottaen huomioon käsiteltävien asioiden merkitys kutsuttaville tahoille ja ottaen huomioon erityisesti kokouksessa käsiteltävien asioiden mahdollinen vaikutus kyseisen jäsenvaltion rahoitusjärjestelmän vakauteen. Kriisintarkkailuviranomaisilla olisi kuitenkin 4 momentin nojalla oikeus osallistua kollegion kokouksiin, kun käsiteltävänä oleva asia koskee ryhmään kuuluvaa yritystä ja liittyy yhteispäätökseen muodostamiseen tai ryhmän laitokseen, joka sijaitsee viranomaisen toimivaltaan kuuluvalla alueella.

5 §. *Viraston osallistuminen ulkomaiseen kriisintarkkailukollegioon.* Pykälän mukaan virasto osallistuisi ulkomaiseen kollegioon, kun suomalainen laitos kuuluu ryhmään ja on ulkomaisen laitoksen tytäryritys tai suomalaisella laitoksella on toisessa ETA-valtiossa merkittävä sivuliike. EU:n kriisintarkkailuasetuksen soveltamisalan piiriin kuuluvien suomalaisten laitosten kriisintarkkailukollegioon osallistuu Rahoitusvakausviraston sijaan kriisintarkkailuneuvosto.

6 §. *Eurooppalainen kriisintarkkailukollegio.* Pykälässä säädettäisiin kriisintarkkailudirektiivin 89 artiklan mukaisesti eurooppalaisen kriisintarkkailukollegion perustamisesta. Säännöksen 1 momentin mukaan eurooppalainen kriisintarkkailukollegio olisi perustettava, kun kolmannessa maassa toimiluvan saaneella luottolaitoksella tai sijoituspalveluyrityksellä on tytäryritys yhdessä tai useammassa ETA-valtiossa.

Tämän luvun säännöksiä sovellettaisiin 2 momentin nojalla myös viraston velvollisuuteen perustaa eurooppalainen kriisintarkkailukollegio. Kollegion puheenjohtajan valinta ja nimeäminen tapahtuisi jäsenten päätöksellä, jos laitokset eivät kuulu luottolaitosdirektiivin 127 artiklan 3 kohdan mukaiseen ryhmään, jolloin puheenjohtajana toimisi konsolidoidusta valvonnasta vastaava viranomaislainen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tilanteista, jolloin ETA-valtioiden kriisintarkkailuviranomaiset voisivat päättää olla perustamatta eurooppalaista kriisintarkkailukollegiota. Päätös voidaan tehdä, jos toinen kollegio tai sitä vastaava toimielin hoitaa jo kollegiolle tarkoitettuja tehtäviä ja noudattaa tämän luvun säännöksiä vastaavia säännöksiä toiminnan ehdoista ja toimintatavoista.

7 §. *EU:n kriisintarkkailuasetuksen soveltaminen.* EU:n kriisintarkkailuasetuksessa säädetään kriisintarkkailumenettelyistä ja viranomaisten välisestä yhteistyöstä ryhmäkriisintarkkailussa, kun kyseessä on asetuksen 4 artiklan mukainen osallistuva jäsenvaltio. Osallistuvalla jäsenvaltiolla tarkoitetaan jäsenvaltiota, jonka rahayksikkö on euro, tai jäsenvaltiota, jonka rahayksikkö ei ole euro, mutta joka on ryhtynyt tiiviiseen yhteistyöhön EU:n pankkivalvonta-asetuksen 7 artiklan mukaisesti. Asetuksen 31 artiklan nojalla kriisintarkkailudirektiivin 13 artiklan 4—10 kohtaa sekä 88—92 artiklaa ei sovelleta osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten kriisintarkkailuviranomaisten välisiin suhteisiin, koska kriisintarkkailuneuvosto toimii eurooppalaisena kriisintarkkailuviranomaisena. Osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten kriisintarkkailuviranomaisten sijaan viranomaisten kollegioon euroalueen ulkopuolisen valtion viranomaisen kanssa osallistuu asetuksen 32 artiklan nojalla kriisintarkkailuneu-

vosto. Kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten on toteutettava kriisinratkaisuasetuksen 29 artiklan nojalla toimet, joita kriisinratkaisuneuvoston tekemät päätökset edellyttävät.

Ehdotettu säännös on luonteeltaan informatiivinen. Pykälän nojalla luvussa säädettyjen kriisinratkaisukollegiota koskevien säännösten sijaan sovellettaisiin siis EU:n kriisinratkaisuasetausta. Viraston olisi noudatettava kuitenkin toiminnassaan ryhmäkriisinratkaisun päätöksenteon ja toimenpiteiden yleisiä periaatteita. Kansallisilla viranomaisilla on merkittävä rooli avustaa kriisinratkaisuneuvostoa mahdollisten elvytys- ja kriisinratkaisutoimien kohteeksi tulevien laitoksien yksilöinnissä.

8 §. *Viraston velvollisuus ilmoittaa kriisinratkaisun edellytysten täyttymisestä.* Ryhmäkriisinratkaisussa noudatettavasta menettelystä säädettäisiin 8—14 §:ssä, jotka vastaisivat kriisinratkaisudirektiivin 91 ja 92 artiklaa. Virasto voi yhtäältä toimia 91 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa ryhmäkriisinratkaisusta vastaavana viranomaisena ja toisaalta 92 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa se osallistuisi toisessa ETA-valtiossa perustetun laitoksen ryhmäkriisinratkaisuun. Sovellettaessa EU:n kriisinratkaisuasetuksen 31 ja 32 artiklaa viraston sijaan toimivaltainen viranomainen on kriisinratkaisuneuvosto.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin direktiivin 91 artiklan 1 kohdan mukaisesti viraston velvollisuudesta ilmoittaa kriisinratkaisun edellytykset täyttävän suomalaisen laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluvien yritysten kriisinratkaisuviranomaisille päätöksestä kriisihallintoon asettamisen edellytysten täyttymisestä ja tietyistä kriisinratkaisutoimenpiteistä.

Tiedot olisi ilmoitettava myös toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisusta vastaavalle viranomaiselle ja valvontaviranomaiselle, kriisinratkaisukollegion muille jäsenille ja Finanssivalvonnalle, kun suomalainen laitos on osa ryhmää, jota varten olisi perustettava toisessa ETA-valtiossa kriisinratkaisukollegio (*2 momentti*). Säännös vastaisi direktiivin 92 artiklan 1 kohtaa.

9 §. *Toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomaisen vastaus virastolle ja viraston toimenpiteet.* Pykälän *1 momentissa*

säädettäisiin, että virasto voisi ryhtyä 8 §:n nojalla ilmoittamiinsa toimenpiteisiin, kun toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomainen ilmoittaa, etteivät kriisinratkaisun edellytykset todennäköisesti täyty Suomen ulkopuolella sijaitsevassa yrityksessä.

Direktiivin 91 artiklan 4 kohtaa vastaavasti *2 momentissa* säädettäisiin tilanteista, joissa viraston olisi odotettava toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomaisen päätöstä ryhmäkriisinratkaisukehykseksi. Viraston olisi odotettava päätöstä, kun toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomainen katsoo kriisinratkaisun edellytysten täyttyneen.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin tilanteista, joissa toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomainen ei anna ehdotusta ryhmäkriisinratkaisukehykseksi 24 tunnin kuluessa tai viranomaisten keskenään sopia pidemmässä ajassa. Tällöin virasto voi ryhtyä 8 §:n mukaisesti antamansa ilmoituksen mukaisiin toimiin.

Jos toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomainen ehdottaa ryhmäkriisinratkaisukehystä edellä 3 momentissa mainittuna määräaikana, viraston olisi arvioitava, hyväksyykö se ehdotuksen sekä siihen liitetyt toimenpiteet ja menettelyt (*4 momentti*).

Virasto voisi päättää, ettei se hyväksy ryhmäkriisinratkaisukehystä, että se poikkeaa siitä taikka että se katsoo muiden kriisinratkaisutoimien olevan perusteltuja. Viraston olisi *5 momentin* mukaisesti ilmoitettava tällöin päätöksestään ja muista aikomistaan toimenpiteistä kollegion muille jäsenille. Päätöstä tehtäessä viraston olisi otettava huomioon sen vaikutukset toisen ETA-valtion rahoitusvakauteen ja muihin ryhmän yrityksiin.

Direktiivin 91 artiklan 9 kohdan mukaisesti virasto voisi tehdä yhdessä muiden ryhmän kriisinratkaisuviranomaisten kanssa päätöksen kehyksen hyväksymisestä, vaikka kaikki ryhmään kuuluvien yritysten kriisinratkaisuviranomaiset eivät sitä hyväksyisi (*6 momentti*).

10 §. *Viraston ilmoitusvelvollisuus ja tehtävät ryhmäkriisinratkaisuviranomaisena laitoksen kriisinratkaisun edellytysten arvioinnissa.* Kun virasto toimii ryhmäkriisinratkaisuviranomaisena, sen olisi *1 momentin* mu-

kaan arvioitava kriisinratkaisutoimenpiteiden, selvitystilän ja konkurssin vaikutukset ryhmään ja siihen kuuluviin yrityksiin. Säännös vastaisi kriisinratkaisudirektiivin 91 artiklan 2 kohtaa.

Kriisinratkaisun edellytysten täyttymistä olisi arvioitava erityisesti silloin, kun yrityksellä on kotipaikka kahdessa tai useammassa valtiossa. Jos kriisinratkaisun edellytykset eivät todennäköisesti täyty, viraston olisi ilmoitettava siitä muille kollegion jäsenille direktiivin 91 artiklan 3 kohdan mukaisesti (2 *momentti*).

Jos virasto sen sijaan arvioi kriisinratkaisun edellytysten täyttyvän, sen olisi 3 *momentin* mukaan laadittava ryhmäkriisinratkaisukehys ja toimitettava se kollegion muille jäsenille. Momentti vastaisi direktiivin 91 artiklan 4 kohtaa.

Jos toinen kriisinratkaisuviranomainen on tehnyt ilmoituksen edellytysten täyttymisestä, viraston olisi toimitettava ryhmäkriisinratkaisukehys kollegion muille jäsenille 24 tunnin kuluessa tai sovittava ilmoituksen tehneen viranomaisen kanssa määräajan pidentyksestä (4 *momentti*).

Pykälän 5 *momentissa* säädettäisiin, milloin ryhmäkriisinratkaisukehys voidaan laatia. Kehys voitaisiin tehdä kriisinratkaisutoimen, selvitystilän tai konkurssin yhteydessä. Muita edellytyksiä olisivat, että kriisinratkaisutoimet tai muut toimet emoyhtiössä ovat osoittaneet kriisinratkaisun edellytysten täytyneen ryhmän laitoksessa ja toimet eivät ole olleet riittäviä tilanteen vakauttamiseksi tai ne eivät tuota parasta lopputulosta. Kehys voitaisiin laatia myös, kun ETA-valtion toimivaltainen viranomainen arvioi, että yksi tai useampi tytäryritys täyttää kriisinratkaisun edellytykset. Jos kriisinratkaisutoimet tai muut toimet hyödyttäisivät tytäryrityksiä, virasto voisi myös laatia kehysten. Momentilla täytäntöönpantaisiin direktiivin 92 artiklan 1 kohdan a–d alakohta.

11 §. *Viraston laatima ryhmäkriisinratkaisukehys.* Pykälässä säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 91 artiklan 6 kohtaa ja 92 artiklan 2 kohtaa vastaavasti ryhmäkriisinratkaisukehysten sisällöstä. Siinä olisi selostettava kriisinratkaisutoimenpiteet ja miten eri toimet sovitetaan yhteen, laadittava rahoitussuunnitelma, otettava huomioon kriisinrat-

kaisusuunnitelma ja vaikutukset muiden ryhmäkriisinratkaisuun kuuluvien ETA-valtioiden taloudelliseen vakauteen.

12 §. *Ryhmäkriisinratkaisukehysten hyväksyminen.* Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin viraston tehtävästä pyrkiä löytämään yhteinen näkemys ryhmäkriisinratkaisukehysten sisällöstä eri viranomaisten kesken.

Jos yksi tai useampi viranomainen hyväksyy viraston ehdotuksen, viraston olisi tehtävä kehyksestä yhteinen päätös näiden viranomaisten kanssa (2 *momentti*). Kehystä sovelletaan näiden viranomaisten toimialueella sijaitseviin ryhmän yrityksiin. Pykälä vastaisi kriisinratkaisudirektiivin 91 artiklan 7 kohtaa ja 92 artiklan 3 kohtaa.

13 §. *Ryhmäkriisinratkaisun rahoitus.* Ryhmän kriisinratkaisuviranomaisten olisi laadittava rahoitussuunnitelma ennen kriisinratkaisutoimien täytäntöönpanoa ja viraston olisi ehdotettava sen laatimista 1 *momentin* mukaisesti, kun se on ryhmätason kriisinratkaisuviranomainen. Jokaisen ryhmän laitoksen kansallisen rahoitusjärjestelyn on kriisinratkaisudirektiivin mukaan osallistuttava ryhmäkriisinratkaisun rahoittamiseen.

Pykälän 2 *momentissa* ehdotetaan säädettävän rahoitussuunnitelman sisällöstä.

Kansallisten rahoitusjärjestelmien maksusuudesta säädettäisiin 3 *momentissa*. Rahoitussuunnitelmassa voidaan sopia myös muunlaisesta jakoperusteesta ryhmän laitosten välillä. Rahoitusjärjestelyn mahdollisuudesta hakea rahoitusta markkinoilta ei ehdoteta erikseen säädettävän tässä laissa vaan kriisinratkaisurahaston lainanotosta ehdotetaan säädettävän rahoitusvakausviranomaisesta annettavan lain 3 luvun 8 §:ssä.

Pykälän 4 *momentin* mukaisesti ryhmäkriisinrahoituksen tuotto jaettaisiin rahoitukseen osallistuneiden kansallisten rahoitusosuuksien maksusuutta vastaavassa suhteessa.

Säännöksellä täytäntöönpantaisiin kriisinratkaisudirektiivin 107 artikla.

14 §. *Ryhmäkriisinratkaisua koskevat erinäiset säännökset.* Viraston olisi 1 *momentin* mukaan ryhdyttävä ryhmäkriisinratkaisukehysten laatimisen edellyttämiin toimenpiteisiin ilman aiheetonta viivytystä ja tilanteen kiireellisyys huomioiden.

Jos ryhmässä ei päästä kehyksestä yksimielisyyteen, viraston olisi kuitenkin toimittava

yhteistyössä muiden kollegion jäsenten kanssa näkemysten yhteensovittamiseksi kriisinratkaisun aikaansaamiseksi niille laitoksille, jotka ovat kykenemättömiä tai todennäköisesti kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa (2 momentti).

Viraston tiedonantovelvollisuudesta tekemistään toimenpiteistä ja kriisinratkaisun etenemisestä muille kollegion jäsenille säädettäisiin 3 momentissa. Pykälällä täytännönpantaisiin direktiivin 91 artiklan 11—13 kohta ja 92 artiklan 7 kohta.

15 §. EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltaminen. Säännös olisi luonteeltaan informatiivinen ja siinä viitattaisiin EU:n kriisinratkaisuasetuksen 31 ja 32 artiklaan, joita sovellettaisiin ryhmäkriisinratkaisuun tämän lain sijaan.

15 luku **Kolmannen maan kriisinratkaisupäätökset ja kolmannen maan sivuliikkeet**

1 §. Soveltaminen. Pykälässä säädettäisiin luvun säännösten soveltamisesta. Pykälän 1 momentin mukaan tämän luvun 1—4 §:n säännöksiä sovelletaan silloin, kun Suomella on kolmannen maan kanssa sopimus kriisinratkaisun vastavuoroisesta tunnustamisesta. Säännös ei perustuisi direktiiviin. Tässä momentissa tarkoitettu sopimus tulisi tehdä noudattaen, mitä valtiosopimuksen solmimisesta on säädetty. Momentissa tarkoitettu sopimus voitaisiin tehdä vain, jos 2 momentissa tarkoitettua EU:n tekemää sopimusta ei olisi tehty. Momentissa tarkoitettua sopimusta ei tulisi tehdä, jos jo sopimusta tehtäessä voidaan katsoa, että kolmannen maan kriisinratkaisumenettely tulisi todennäköisesti täyttämään jonkin 3 §:ssä säädetyistä kieltäytymisperusteista. Direktiivin 93 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat tehdä kahdenvälisiä sopimuksia kolmannen maan kanssa siihen saakka, kun EU:n tekemä vastaava sopimus on tullut voimaan, jos kahdenväliset sopimukset eivät ole ristiriidassa osaston säännösten kanssa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tilanteesta, jossa EU on tehnyt sopimuksen kolmannen maan kanssa, jolloin sovellettaisiin kyseisen sopimuksen määräyksiä tämän luvun säännösten sijaan.

2 §. Kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyn tunnustaminen. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 94 artiklan 1—3 kohdan mukaisesti kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyn tunnustamisesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa ryhmän kriisinratkaisuksi on perustettu 14 luvun 6 §:ssä tarkoitettu eurooppalainen kriisinratkaisukollegio. Viraston olisi osana kollegiota pyrittävä siihen, että kollegio tekee yhteisen päätöksen kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyn tunnustamisesta momentissa säädetyissä tilanteissa. Varojen, velkojen ja oikeuksien sijaintia arvioitaisiin luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta annetun direktiivin säännösten mukaisesti. Mainitut säännökset on pantu kansallisesti täytäntöön liikepankkilain selvitystilaa ja konkurssia koskevassa 6 luvussa. Tämän luvun 3 §:ssä ehdotetaan säädettävän perusteista, joiden nojalla virasto voisi kieltäytyä sopimuksen tekemisestä.

Pykälän 2 momentin mukaan viraston olisi pantava 1 momentissa tarkoitettu päätös täytäntöön Suomen lain mukaisesti.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että jos 1 momentissa tarkoitettua yhteistä päätöstä ei ole tehty tai eurooppalaista kriisinratkaisukollegiota ei ole perustettu, virasto voisi tunnustaa kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyn. Viraston olisi päätöstä tehdessään otettava huomioon kaikkien ETA-valtioiden etu, joissa kolmannen maan laitoksella tai yrityksellä on toimintaa. Erityisesti viraston olisi otettava huomioon päätöksen mahdollinen vaikutus ryhmän muihin osiin ja kyseisten ETA-valtioiden rahoitusmarkkinoiden vakauteen.

3 §. Oikeus kieltäytyä tunnustamasta kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyä. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 95 artiklan mukaisesti viraston oikeudesta kieltäytyä tunnustamasta kolmannen maan kriisinratkaisuviranomaisen päättämää kriisinratkaisumenettelyä pykälässä säädetyin edellytyksin. Tunnustamisella tarkoitettaisiin paitsi kriisinratkaisumenettelyn tunnustamista myös siihen liittyvien täytäntöönpanotoimien toteuttamista.

4 §. Kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyn täytäntöönpano. Pykälässä täytännönpantaisiin direktiivin 94 artiklan 4—

6 kohta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin viraston toimivallasta käyttää 7 luvun 2 §:ssä ja 12 luvussa säädettyjä kriisintarkaisuvälineitä ja -valtuuksia momentissa tarkoitettuihin varoihin, velkoihin ja oikeuksiin.

Pykälän 2 momentissa lueteltaisiin ne valtuudet, joita virasto voisi 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa käyttää.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin edellytyksistä, jolloin virasto voisi käyttää 8—12 luvussa säädettyjä kriisintarkaisuvälineitä ja -välineitä kolmannen maan laitoksen Suomessa kotipaikan omaavaan emoyritykseen. Kyseisissä tilanteissa sovellettaisiin 12 luvun 7 §:ää.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että pykälää ei sovellettaisi, jos Suomessa olisi vireillä kyseistä kolmannen maan laitosta koskeva konkurssimenettely.

5 §. *Viraston päätös kolmannen maan sivuliikkeen kriisintarkaisusta.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 96 artiklan mukaisesti viraston päätöksestä, joka koskee kolmannen maan laitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen kriisintarkaisua.

Pykälän 1 momentin mukaan virasto voisi päättää kolmannen maan laitoksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen kohdistuvista kriisintarkaisumenettelyistä, joka ei perustu kolmannen maan kriisintarkaisumenettelyyn, jos yleinen etu sitä edellyttää ja jokin momentissa säädettyistä kolmesta edellytyksestä täyttyy. Säännös koskisi sekä tilanteita, joissa sivuliike ei ole kolmannen maan kriisintarkaisumenettelyn kohteena että tilanteita, joissa sivuliike on tällaisen menettelyn kohteena, mutta jokin 3 §:ssä säädettyistä kieltäytymisperusteista täyttyy.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin viraston velvollisuudesta kuulla 1 momentissa tarkoitettua päätöstä tehdessään 14 luvun 6 §:n mukaisesti muita eurooppalaiseen kriisintarkaisukollegioon osallistuvia kriisintarkaisuviranomaisia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että toteuttaessaan kriisintarkaisutoimenpiteitä 1 ja 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa, viraston olisi otettava huomioon 1 luvun 6 §:ssä säädetty kriisintarkaisun tavoitteet ja toimitettava 4 luvun 6 §:ssä säädettyjen kriisintarkaisuvälineiden käyttämisestä koskevien periaatteiden mukaisesti.

6 §. *Yhteistyö kolmannen maan viranomaisen kanssa.* Pykälässä säädettäisiin viraston yhteistyöstä kolmannen maan viranomaisen kanssa. Pykälä perustuisi osittain direktiivin 97 artiklan 4 kohtaan.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että sen estämättä, mitä EU:n kriisintarkaisuasetuksen 33 artiklassa säädetään, viraston olisi tarvittaessa sovittava yhteistyöjärjestelyistä kolmannen maan viranomaisen kanssa, jos siitä ei ole sovittu EU:n laatimassa 1 §:n 2 momentissa tarkoitettussa sopimuksissa. Yhteistyöjärjestelyt eivät saisi olla osapuolia velvoittavia eikä se estäisi virastoa solmimasta kahdenvälisiä tai monenkeskisiä sopimuksia EU:n pankkivalvonta-asetuksen 33 artiklan mukaisesti.

Virasto ei voisi sopia yhteistyöjärjestelyistä kolmannen maan viranomaisen kanssa tilanteissa, joissa EU:n kriisintarkaisuasetus soveltuu. EU:n kriisintarkaisuasetuksen 33 artiklan mukaan komissiolla ja kriisintarkaisuneuvostolla on kullakin omilla vastuualueillaan yksinomainen vastuu direktiivin 97 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen ei-sitovien yhteistyöjärjestelyjen tekemisestä osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten kriisintarkaisuviranomaisten puolesta, ja ne ilmoittavat näistä järjestelyistä mainitun artiklan 6 kohdan mukaisesti.

Kriisintarkaisuviranomainen ei myöskään voisi sopia yhteistyöjärjestelyistä kolmannen maan viranomaisen kanssa, jos EU on sopinut niistä kriisintarkaisudirektiivin 93 artiklan 1 kohdan tarkoittamassa sopimuksessa.

Pykälässä tarkoitettujen yhteistyöjärjestelyjen tulisi perustua EBA:n tekemään kriisintarkaisudirektiivin 97 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun yhteistyökehikkoon, jos sellainen on olemassa. Sopimukset voisivat koskea muun muassa direktiivin 97 artiklan 3 kohdassa lueteltuja seikkoja, kuten kriisintarkaisusuunnitelmien laatimiseksi ja ylläpitämiseksi tarvittava tietojenvaihto sekä yhteistyö kriisintarkaisusuunnitelmien kehittämiseksi, kriisintarkaisuvälineiden ja -valtuuksien käyttämiseksi tarvittava tietojenvaihto ja osapuolten kuuleminen ennen merkittäviin kriisintarkaisutoimiin ryhtymistä.

Pykälän 2 momentin mukaan viraston olisi ilmoitettava tekemistään 1 momentissa tarkoitetuista yhteistyöjärjestelyistä EBA:lle.

7 §. *Tietojen luovuttaminen kolmannen maan viranomaiselle.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 98 artiklan mukaisesti tietojen luovuttamisesta kolmannen maan viranomaisille. Pykälän 1 momentin mukaan virastolla olisi oikeus luovuttaa kolmannen maan viranomaisille vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen niiden tätä lakia vastaavien kriisiratkaisuun liittyvien tehtävien suorittamiseksi. Virasto saisi luovuttaa tietoja kolmannen maan viranomaisille ainoastaan, jos niitä koskee kyseisten tietojen osalta vastaava salassapitovelvollisuus kuin virastoa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että virasto ei saisi luovuttaa toiselta viranomaiselta saatuja salassa pidettäviä tietoja edelleen kolmannen maan viranomaisille, ellei tiedon antanut viranomainen ole antanut siihen nimenomaista suostumusta. Luovutettavia tietoja voitaisiin käyttää ainoastaan niihin tarkoituksiin, joita varten suostumus on annettu.

Pykälän 3 momentti sisältäisi informatiivisen säännöksen, jossa todettaisiin, että henkilötietojen luovuttamiseen sovelletaan henkilötietolakia.

VI OSA TOIMINNAN RAJOITTAMINEN, SALASSAPITO JA MUUTOKSENHAKU SEKÄ SEURAAMUKSET

16 luku Toiminnan rajoittaminen

Luvussa ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston oikeudesta tietyissä tilanteissa ja rajatuksi ajaksi rajoittaa rahoitusmarkkinoilla toimivien yritysten toimiluvan ja sääntöjen mukaista toimintaa samoin kuin päättää arvopaperikauppaa koskevista rajoituksista ja kielloista. Kyseinen sääntely on sisällytetty kumottavaksi esitettyyn VVRL:iin, jonka 19 b §:n sääntely ehdotetaan sisällytettäväksi asiallisesti samansisältöisenä tähän lukuun. Alkuperäistä säännöstä koskevassa hallituksen esityksessä (HE 5/2009 vp) katsottiin, että tuolloin voimassa olleessa lainsäädännössä oli merkittävä puute siinä, että lainsäädäntöön ei sisällynyt valtuuksia, joiden nojalla viranomaiset voisivat puuttua ennakoivasti rahoitusmarkkinoilla toimivien yritysten toimintaan tai markkinoilla noudatettaviin menettelytapoihin, vaikka rahoitusmarkkinoiden

vakavat kansainväliset häiriöt tai toisten valtioiden viranomaisten toimet voivat vaarantaa Suomen markkinoiden ja niillä toimivien yritysten vakaan toiminnan edellytykset. Viranomaisilta puuttui esimerkiksi valtuus kieltää sellainen arvopaperien niin sanottu lyhyeksi myynti tai rajoittaa tällaista kaupankäyntiä, joka finanssikriisin alkuvaiheessa aiheutti vakavaa häiriötä useassa EU:n jäsenvaltiossa.

1 §. *Päätös toiminnan rajoittamisesta.* Pykälässä ehdotetaan valtuutettavaksi valtioneuvosto päättämään määräajaksi pykälän 1 kohdassa lueteltuja rahoitusmarkkinoilla toimivia tai 2 kohdan mukaista säänneltyä arvopaperikauppaa koskevista rajoituksista ja kielloista.

Valtuuden käyttämiselle asetettaisiin pykälässä tiukat edellytykset ja sitä voitaisiin soveltaa vain erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa. Ensinnäkin toimivallan käyttämisen edellytyksenä olisi, että toimenpiteiden tarve Suomessa johtuu rahoitusmarkkinoiden vakavasta kansainvälisestä häiriöstä tai toisen valtion viranomaisen toimista. Toimivaltuutta ei siten voisi käyttää, jos kyse on kotimaisista taloudellisista ongelmista.

Toiseksi rahoitusmarkkinoiden kansainvälisten häiriöiden tai muun valtion viranomaisten toimien on uhattava Suomen rahoitusmarkkinoiden tai niillä toimivien vakaata ja häiriötöntä toimintaa. Valtioneuvosto voisi päättää vain sellaisista toimista, jotka tarvitaan Suomen markkinoiden vakaan ja häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi.

Säännöksen soveltamisen edellytyksenä olisi lisäksi, että valtioneuvoston päätös on välttämätön säännöksessä mainitun tavoitteen, rahoitusmarkkinoiden tai niillä toimivien vakaan ja häiriöttömän toiminnan turvaaminen, saavuttamiseksi. Välttämättömyyshedellytyksestä seuraa, että säännöstä voidaan soveltaa vain, jos säännöksen tavoitetta ei voida saavuttaa viranomaisten muilla toimivaltuuksilla.

Välttämättömyyshedellytyksestä seuraa myös, että valtioneuvoston päätöksen kesto olisi rajattava niin lyhyeksi kuin se tavoitteen saavuttamisen kannalta on mahdollista. Pykälässä säädettäisiin, että valtioneuvoston päätös voitaisiin tehdä vain määräajaksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi. Jos määräajan kuluessa peruste, jolla rajoitus tai kiello

on päätetty, poistuu, valtioneuvoston olisi kumottava päätös välittömästi. Myös tämä rajatun voimassaoloajan vaatimus korostaa, että kyse on vain poikkeuksellisissa tilanteissa käytettävissä olevasta valtuudesta.

2 §. Päätöksentekomenettely. Pykälän mukaan 1 §:ssä tarkoitettu päätös tehtäisiin valtioneuvoston yleisistunnossa. Valtiovarainministeriön olisi ennen pykälän tarkoittaman päätöksen esittelyä pyydyttävä asiassa lausunto Suomen Pankilta, Finanssivalvonnalta ja virastolta. Lakisääteisen lausuntomenettelyn tarkoituksena on varmistaa asianomaisen toimijan kannalta tärkeille ja taloudellisesti merkittävillä päätöksillä mahdollisimman monipuolinen kaikkien keskeisten rahoitusmarkkinaviranomaisten asiantuntemukseen perustuva harkinta. Poikkeuksellisesti, jos asia on äärimmäisen kiireellinen, lausuntomenettelyä ei tarvitse noudattaa. Pykälän tarkoittamissa ongelmatilanteissa rahoitusmarkkinaviranomaiset ovat kiinteässä yhteydessä ja yhteistyössä. Näin ollen myös kiireellisissä tilanteissa, joissa muodollinen lausuntomenettely ei ole mahdollinen, Suomen Pankin, Finanssivalvonnan ja viraston näkemykset ovat käytännössä ministeriön tiedossa.

3 §. Päätöksen noudattamisen valvonta. Pykälässä säädettäisiin, että Finanssivalvonta valvoo valtioneuvoston päätöksen noudattamista.

17 luku Salassapito ja muutoksenhaku

1 §. Salassapitovelvoite. Pykälässä säädettäisiin viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain säännösten soveltamisesta tämän lain nojalla säädetyn toiminnan yhteydessä saatuun tietoon. Tiedon salassapitoon sovellettaisiin myös kriisinratkaisutoimenpiteiden kohteena oleviin luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin sovellettavaa erityislainsäädäntöä. Säännös olisi luonteeltaan informatiivinen ja se perustuisi direktiivin 84 artiklaan.

2 §. Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoa. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 84 artiklaa vastaavasti poikkeuksista kriisinratkaisuviranomaisen salassapitovelvollisuuteen. Laissa ei olisi tarpeen erikseen säätää viraston tai muiden viranomaisten sa-

lassapitovelvollisuudesta, koska niitä koskee laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta eikä esimerkiksi Finanssivalvonnan salassapitovelvollisuudesta ole laissa säädetty erikseen. Käytännössä kriisinratkaisua koskevat asiakirjat olisivat salassa pidettäviä mainitun lain 24 §:n 1 momentin 12 tai 20 kohdan nojalla. Laissa säädettäisiin siten ainoastaan mainitun artiklan mukaisista salassapitovelvollisuuden poikkeuksista.

Esimerkiksi viraston 5 luvun 6 §:n mukaisista arvonmäärittäystä ja siitä annettavaa selvitystä koskevan päätöksen ja päätöksen tekemiseksi virastolla olevan tiedon julkistaminen vaarantaisi kriisinratkaisun tavoitteet. Kyseiset asiakirjat olisivat siksi todennäköisesti salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja.

Arvonmäärittäminen ja selvitys voidaan lähtökohtaisesti katsoa mainitun 24 §:n 12 kohdan mukaisiksi rahoitusmarkkinoita ja vakuutus-toimintaa valvovien sekä rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusjärjestelmien toimivuudesta vastaavien viranomaisten laissa säädettyjä tehtäviä varten laadituiksi selvityksiksi, joista ilmenee tietoja markkinoiden toimivuudesta tai rahoitus-, vakuutus- tai eläkelaitoksista tai niiden asiakkaista, ja joista tiedon antaminen aiheuttaisi vahinkoa tai haittaa rahoitus- tai vakuutusjärjestelmän luotettavuudelle ja toimivuudelle. Yksi tehokkaan kriisinratkaisun tavoitteista on minimoida ongelmaisen laitoksen tartuntavaikutusta eli rajoittaa negatiivisten vaikutusten leviämistä rahoitusmarkkinoilla laajemmin.

Samoin kyseiset asiakirjat sisältäisivät oletettavasti mainitussa 20 kohdassa tarkoitettua tietoa yksityisestä liike- tai ammattisalaisuudesta, tai muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, josta tiedon antaminen aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa. Tällainen tilanne voisi olla käsillä esimerkiksi silloin, jos arvonmäärittäksen sisältäviä merkittäviä epävarmuustekijöitä, joiden takia laitoksen taloudellinen asema saattaa myöhemmin osoittautua arvioitua merkittävästi paremmaksi ja julkistaminen sen vuoksi aiheuttaisi tarpeettomia häiriöitä markkinoilla. Tapauskohteisesti olisi kuitenkin arvioitava, sisältäisivätkö asiakirjat laitoksen toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseksi merki-

tyksellistä tietoa. Kriisinratkaisun edellytyksiin sisältyy tarve turvata tärkeää yleistä etua.

Kriisinratkaisutoimenpiteiden tai viraston arvioinnin kohteena olevan laitoksen toiminnasta haittaa kärsivänä on pidettävää yksittäisten todettavissa olevien tahojen sijaan laajemmin rahoitusmarkkinoiden vakautta ja toimivuutta ja tästä syntyviä yhteiskunnallisia tarpeita. Kriisinratkaisun tavoitteiden ja tätä kautta edellä mainittujen etujen turvaamiseksi ei ole lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaista julkistaa arvonmäärittystä koskevia tietoja 20 kohdassa tarkoitettujen oikeuksien valvomiseksi ainakaan ennen laitoksen kriisihallinnon ja kriisinratkaisun ollessa käynnissä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin viraston velvollisuudesta ilmoittaa asianomaiselle luottolaitokselle ja muille viranomaisille kriisitoimien aloittamisesta ja sovellettavista kriisitoimista. Momentti perustuisi direktiivin 81 ja 83 artiklaan.

Direktiivin vähimmäisvaatimuksista poiketen ilmoitusvelvollisuus kohdistuisi ehdotetun 3 momentin mukaan kaikkiin sellaisen toisen ETA-valtion 2 momentissa tarkoitettuihin viranomaisiin, jossa luottolaitoksella tai sen ryhmään kuuluvalla yrityksellä on tytärluottolaitos tai luottolaitoksen sivuliike. Makrovakauden valvonnasta vastaavalla viranomaisella tarkoitettaisiin viranomaisista, jolla on kyseisessä ETA-valtiossa oikeus asettaa luottolaitoslain 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettua muuttuvaa pääomavaatimusta vastaava pääomavaatimus.

Pykälän 4 momentissa kiellettäisiin 84 artiklan mukaisesti pykälässä tarkoitettujen tietojen edelleen luovuttaminen ilman asianomaisen yrityksen tai viraston lupaa.

Ehdotettu 5 momentti vastaisi direktiivin 83 artiklan 3 kohtaa.

3 §. Muutoksenhaku. Pykälässä säädettäisiin muutoksenhausta viraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen. Pykälän 1 momentin mukaan viraston päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Momentin mukaan virastolla olisi oikeus valittamalla hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on muuttanut tai kumonnut viraston tekemän päätöksen. Muutoksenhausta olisi muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa

(586/1996) säädetään. Säännös vastaa Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:n 1 ja 4 momenttia.

Pykälän 2 momentin mukaan viraston on toimitettava hallinto-oikeudelle viraston päätöksen perustana käytetyt taloudelliset arviot. Hallinto-oikeuden olisi käsiteltävä asia kiireellisenä. Säännös vastaa kriisinratkaisudirektiivin 85 artiklan 3 kohtaa, jonka mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että muutoksenhakumenettely hoidetaan kiireellisenä ja että kansalliset tuomioistuimet käyttävät kriisinratkaisuviranomaisen tekemiä toiseikkojen monimutkaisia taloudellisia arviointoja oman arviointinsa perustana.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi kolmannen osapuolen etujen suojaamisesta tilanteessa, jossa 1 momentissa tarkoitettu päätös kumotaan. Momentin mukaan päätöksen kumoaminen ei vaikuta kumotun päätöksen mukaisten kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen varojen, oikeuksien tai velkojen kolmannelle osapuolelle tehdyn luovutuksen pätevyYTEEN, jos luovutuksen saaja oli vilpittömässä mielessä, kun luovutusta koskeva oikeustoimi tehtiin.

Kolmannella osapuolella olisi oikeus saada korvaus tappiosta, jonka tämä on kärsinyt kumotun päätöksen seurauksena. Pykälän 4 momentin mukaan kumotun päätöksen perusteella vahinkoa kärsineelle olisi suoritettava korvaus kriisinratkaisurahaston varoista. Virasto päättäisi hakemuksesta korvauksen suorittamisesta. Korvaus olisi suoritettava lainvoimaisen tuomion perusteella.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että viraston päätös kriisinratkaisutoimenpiteeseen ryhtymisestä voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. Kun valitus on tehty, valitusviranomaisen on mahdollista hallintolainkäyttölain 32 §:n 1 momentin mukaan kieltää päätöksen täytäntöönpano tai määrätä se keskeytettäväksi tai antaa muu täytäntöönpanoa koskeva määräys. Kriisinratkaisudirektiivin mukaan kriisinratkaisuviranomaisen päätöksen on oltava välittömästi täytäntöönpanokelpoinen ja sen on johdettava kumottavissa olevaan oletta- maan, että täytäntöönpanon keskeyttäminen olisi yleisen edun vastaista. Täytäntöönpanon keskeyttämisestä johtuvia vaikutuksia olisi

arvioitava kriisinratkaisun yleiset tavoitteet huomioon ottaen.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 85 artiklan 2—4 kohtaa.

4 §. *Vaikutukset selvitystilaan, konkurssiin, yrityssaneeraukseen ja toiminnan väliaikaiseen keskeyttämiseen.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, ettei kriisihallintoon asetettua laitosta ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvaa yritystä saa asettaa selvitystilaan eikä konkurssiin eikä sitä kohtaan saa aloittaa yrityksen saneerauksesta annetussa laissa tarkoitettua saneerausmenettelyä tai talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa tarkoitetta keskeytysmenettelyä muutoin kuin viraston aloitteesta.

Pykälän 2 momentissa säädetään 1 momentissa tarkoitettua hakemusta käsittelevän tuomioistuimen tai viranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa viipymättä virastolle ja Finanssivalvonnalle hakemuksesta tai päätöksen valmistelusta.

Pykälän 3 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettua menettelystä saa tehdä päätöksen, jos virasto on ilmoittanut menettelystä vastaavalle viranomaiselle, ettei se aio ryhtyä kriisinratkaisutoimenpiteisiin tai, jos virasto ei ole vastannut 2 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen seitsemän vuorokauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 86 artiklan 1 ja 2 kohtaa.

5 §. *Pyynnö oikeudenkäynnin tai muun oikeudellisen menettelyn lykkäämisestä.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi virastolle oikeus pyytää tuomioistuinta lykkäämään selaista oikeudenkäyntiä tai muuta oikeudellista menettelyä, jossa kriisihallintoon asetettu laitos on osapuolena tai johon laitos voi tulla osapuoleksi. Virasto voisi pyytää lykkäystä, jos se on tarpeen kriisinratkaisuvälineiden tehokkaan soveltamisen tai kriisinratkaisuvälineiden tehokkaan käytön kannalta. Tämä ei kuitenkaan rajoittaisi 12 luvun 9 §:n nojalla käyttöönottettuja vakuusoikeuksien täytäntöönpanon rajoituksia. Lykkäystä voitaisiin pyytää tavoitteen saavuttamisen kannalta tarvittavaksi ajaksi.

Kriisinratkaisuvälineiden tehokasta soveltamista tulisi arvioida tämän lain III osan kriisinratkaisua koskevien 4—11 luvun sään-

nösten perusteella, joissa on pantu täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin IV osaston I luvun säännökset kriisinratkaisun tavoitteista, edellytyksistä ja yleisistä periaatteista, II luvun säännökset erityisen asiamiehen asettamisesta laitokseen, III luvun säännökset laitoksen varojen ja velkojen arvostuksesta, IV luvun säännökset kriisinratkaisuvälineistä ja V luvun säännökset pääomainstrumenttien alaskirjauksesta. Laissa ei ole pantu täytäntöön direktiivin IV luvussa olevia julkishallinnon rahoitusvakuusvälineitä koskevia 56—58 artikloja.

Kriisinratkaisuvälineiden tehokasta käyttöä tulisi arvioida tämän lain IV osan Rahoitusvakuusviraston toimivaltuuksia koskevan 12 luvun 1—4 ja 6—11 §:n sekä 7 luvun 3 §:n perusteella. Nämä säännökset vastaavat kriisinratkaisudirektiivin IV osaston VI luvussa olevia kriisinratkaisuvälineitä koskevia 63—71 artiklaa ja 72 artiklan 1 kohdan a alakohtaa.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 86 artiklan 3 kohtaa.

18 luku **Hallinnolliset seuraamukset**

1 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi niistä kriisinratkaisulain vastaisista teoista ja laiminlyönneistä, joista Finanssivalvonta määräisi Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkemmin määritellyn seuraamusmaksun. Ehdotetun säännöksen 1 momentin mukaan Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, olisivat lain 2 luvun 4 §:n säännökset kriisinratkaisusuunnitelmiin tarvittavien tietojen toimittamisesta sekä 4 luvun 1 §:n 4 momentin säännös laitoksen velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle olevansa arvionsa mukaan kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Säännös perustuu direktiivin 111 artiklan 1 kohdan c ja d alakohtaan. Kyseisten säännösten rikkomisesta ja laiminlyönnistä tulisi sovellettavaksi Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:n 6 momentissa säädetyt ja direktiivin 111 artiklan 2 kohdan d ja e alakohtaan edellyttämät seuraamusmaksun enimmäismäärät.

Pykälän 2 momentissa laajennettaisiin seuraamusmaksu-uhan alaisten säännösten piiriä kattamaan momentissa mainittu tarkempi sääntely.

Ehdotetun säännöksen 3 momentin mukaan seuraamusmaksu voitaisiin määrätä oikeushenkilön ohessa tai sijaan sellaiselle oikeushenkilön johtoon kuuluvalla, jonka velvollisuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on. Kyseinen säännös perustuu direktiivin 110 artiklan 2 kohtaan. Kyseiselle henkilölle määrättävän seuraamusmaksun edellytyksenä on, että henkilö on merkittävällä tavalla myötävaikuttanut tekoon tai laiminlyöntiin. Oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilöllä tarkoitettisiin luottolaitoslain 1 luvun 20 §:ssä tarkoitettuja henkilöitä.

2 §. *Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano.* Pykälä sisältäisi viittaussäännöksen Finanssivalvonnasta annettuun lakiin, jonka 4 luvussa säädetään seuraamusmaksun ja muiden hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa.

Finanssivalvonta voisi tarvittaessa käyttää myös muita direktiivin 111 artiklan 2 kohdan edellyttämiä toimi- ja seuraamusvaltuuksiaan edellä 1 §:ssä tarkoitettujen kriisinratkaisulain säännösten rikkomisen tai laiminlyönnin seurauksena. Tällaisia olisi Finanssivalvonnasta annetun lain 28 §:ssä säädetty oikeus johdon toiminnan määräaikaisesta rajoittamisesta ja 33 §:ssä säädetty toimeenpanokielto. Finanssivalvonta voisi myös seuraamusmaksun määräämisen sijaan antaa julkisen varoituksen Finanssivalvonnasta annetun lain 42 §:ssä säädettyä edellytyksin.

19 luku Voimaantulo

1 §. *Voimaantulo.* Lain ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015, jolloin kriisinratkaisudirektiivin säännökset tulee panna kansallisesti täytäntöön. Voimaantulon ajankohtaa määritettäessä on otettava huomioon, että EU:n kriisinratkaisuasetus tulee voimaan 20 päivän kuluttua asetuksen hyväksymisestä ja sen säännöksiä sovelletaan kriisinratkaisusuunnitelmien laatimisen osalta jo vuodesta 2015 alkaen.

Kriisinratkaisudirektiivi mahdollistaa velkojen nimellisarvon alentamista koskevien säännösten soveltamisen vuoden 2015 alusta lukien, mutta säännökset on saatettava voimaan viimeistään vuoden 2016 alusta. Laissa ehdotetaan, että 8 luvun 6 §:n 4—6 momenttia sovellettaisiin kuitenkin vasta vuoden 2016 alusta. Tämä tarkoittaisi sitä, että kriisinratkaisun kustannusten kattaminen ei olisi vuonna 2015 sidottu 8 luvun 6:n § 4—6 momentin mukaisesti sijoittajavastuun toteuttamisen ja mahdollisten muiden rahoituslähteiden kuin kansallisen kriisinratkaisurahaston ja sitä täydentäviä rahoituslähteiden käyttöä koskeviin edellytyksiin. Mainitun luvun 6 §:n säännösten voimaantulon porrastamisella otettaisiin huomioon, ettei kriisinratkaisurahastossa olisi vielä vuonna 2015 käytettävissä varoja mahdollisen kriisinratkaisutoimien kohteena olevan laitoksen kriisinratkaisun rahoittamiseen. Sijoittajavastuun toteuttamisen taso ja sitä tarvittaessa täydentävät viranomaistoimet jäisivät ratkaistavaksi tapauskohtaisesti. Jos viranomaistoimiin liittyisi valtioneuvoston arvioitavaa poikkeuksellista julkista rahoitustukea, päätöksissä olisi noudatettava valtioneuvoston mukaisia vaatimuksia.

1.2 Laki rahoitusvakaussivunomaisesta

1 luku Yleiset säännökset

1 §. *Soveltamisala.* Pykälä olisi luonteeltaan informatiivinen ja siinä todettaisiin luettelomaisesti ne seikat, josta tässä laissa säädetään. Laissa ehdotetaan perustettavan uusi valvontaviranomainen, Rahoitusvakaussivunomasto, jonka tehtävänä olisi käyttää kriisinratkaisulaissa tarkoitettuja kriisinratkaisuvälineitä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisien ratkaisemiseksi sekä hallinnoida valtioneuvoston ulkopuolista rahastoa. Viranomainen toimisi valtiovarainministeriön hallinnonalalla itsenäisenä viranomaisena.

2 §. *Rahoitusvakaussivunomaston toimiala.* Pykälän 1 momentissa säädettaisiin Rahoitusvakaussivunomastosta, jonka tehtävänä on toimia rahoitusmarkkinoiden vakauden varmistamiseksi ja luottolaitoslain 8 §:ssä tarkoitettua

luottolaitoksen ja sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen sekä niiden luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitetun ryhmän toiminnan uudelleenjärjestelijänä, kun laitos tai ryhmä ei ole enää elinkelpoinen, mutta sitä ei ole tarkoituksenmukaista asettaa selvitystilaan tai konkurssiin. Virasto olisi kriisinratkaisudirektiivin 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen kriisinratkaisuviranomainen.

Virasto perustettaisiin 2 momentin nojalla valtiovarainministeriön hallinnonalalle ja virasto kuuluisi ministeriön yleisen ohjauksen alaisuuteen. Ministeriö vahvistaisi viraston talousarvion. Valtiovarainministeriö olisi kriisinratkaisudirektiivin 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen ministeriö.

Pykälän 3 momentin mukaan virasto hallinnoisi perustuslain 87 §:ssä tarkoitettua valtiontalouden ulkopuolista rahastoa, joka muodostuisi kriisinratkaisurahastosta ja talletussuojarahastosta. Rahasto olisi nimeltään rahoitusvakausrahasto.

3 §. Määritelmät. Pykälässä säädettäisiin lain määritelmistä. Pykälän 1 kohdassa määritettäisiin EU:n kriisinratkaisuasetus. EU:n kriisinratkaisujärjestelmä rakentuu kansallisista kriisinratkaisuviranomaisista, EU:n kriisinratkaisuneuvostosta, komissiosta sekä neuvostosta, jotka yhteistä kriisinratkaisumenekanismia koskevassa asetuksessa tarkemmin säädettävällä vastuunjaolla tekevät kriisinratkaisua ja sen suunnittelua koskevat päätökset. Järjestelmää koskevia säännöksiä on EU:n kriisinratkaisuasituksen lisäksi kriisinratkaisudirektiivissä ja yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevassa valtiosopimuksessa. Asetuksen soveltamisalan piiriin kuuluvat eurovaltiot sekä siihen liittyneet valtiot. Soveltamisala vastaa YVM-asetuksen soveltamisalaa. Kriisinratkaisudirektiivi on saatettava voimaan kaikissa jäsenvaltioissa. Valtiosopimuksen osapuolia ovat eurovaltiot ja myöhemmin siihen mahdollisesti liittyvät valtiot, jotka haluavat pankkiunionin piiriin.

Kriisinratkaisudirektiivin säännökset täytäntöönpantaisiin pääosin kriisinratkaisulaisissa. EU:n kriisinratkaisuasetus on Suomessa suoraan sovellettavaa oikeutta, mutta kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille asetuk-

sesa säädetyistä tehtävistä on säädettävä lailla. Asetuksen nojalla perustettava kriisinratkaisuneuvosto käyttää kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille kriisinratkaisudirektiivissä ja kansallisessa lainsäädännössä säädettyä toimivaltaa.

Pykälässä viitattaisiin EU:n kriisinratkaisuasetukseen, jossa säädetään menettelyistä, joita komissio ja neuvosto yhdessä kriisinratkaisuneuvoston ja osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa soveltaa.

Kriisinratkaisuneuvosto käyttää kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille säädetyitä toimivaltuuksia, jollei erikseen ole toisin säädetty. Asetuksen soveltamisalan piirissä ovat pankkiunioniin kuuluvat ja siihen liittyneet jäsenvaltiot ja niiden EKP:n valvonnassa olevat luottolaitokset sekä rajat ylittävää toimintaa harjoittavat laitokset. Suomessa kriisinratkaisuneuvoston ensisijaisen toimivallan piiriin kuuluisivat Nordea Pankki Suomi Oyj, Danske Bank Oyj ja OP-Pohjola ryhmä jäsenpankkeineen. Muut luottolaitokset olisivat Rahoitusvakausviraston ensisijaisen toimivallan piirissä. Jos näiden niin sanottujen pienten luottolaitosten kriisinratkaisussa olisi käytettävä EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitettua yhteistä kriisinratkaisurahastoa, toimivalta siirtyy asetuksen mukaan kriisinratkaisuneuvostolle.

EU:n kriisinratkaisuasituksen nojalla kansallinen kriisinratkaisuviranomainen esimerkiksi laatii pienten laitosten kriisinratkaisusuunnitelmat ja osallistuu kriisinratkaisuneuvoston toimivallan piirissä olevien laitosten kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseen (8 artikla), arvioi pienten laitosten kelpoisuutta kriisinratkaisuun ja poistaa kriisinratkaisuneuvoston päätöksestä kelpoisuuteen liittyviä esteitä myös kriisinratkaisuneuvoston toimivallan piirissä olevilta laitoksilta (10 artikla), tekee kriisinratkaisuneuvostolle ehdotuksia yksinkertaistettujen vaatimusten noudattamisesta (11 artikla), osallistuu omien varojen vähimmäisvaatimusten määrittämiseen (12 artikla), käyttää velkojen nimelisarvon alentamiseen ja muuntamiseen osakkeiksi tai osuuksiksi liittyviä valtuuksia (17 artikla) ja osallistuu tietojenvaihtoon muiden viranomaisten kanssa (30 artikla).

sen määritelmästä. Nykyisestä laista poiketen laissa todettaisiin nimenomaisesti, että arvopaperimarkkinalain mukaiset arvopaperit ja sellaiset vaihtuvapääomaiset talletukset, joiden pääomasta voidaan talletussopimuksen ehtojen mukaan maksaa takaisin vähemmän kuin talletusta tehtäessä vastaanotettu pääomamäärä, eivät kuuluisi laissa tarkoitettuna talletuksena pidettäisiin sellaista kiinteäpääomaista talletusta, jonka tuotto määräytyy muuttuvan perusteen kuten osakeindeksin perusteella. Tällaisten sijoitussidonnaisen talletusten osalta se osa tuotoista, joka määräytyy yksinomaan pääomamäärän ja ajan kulumisen perusteella olisivat talletussuojan piirissä, mutta ei muulla perusteella kuten viiteindeksin tai viitearvopaperin muutoksen perusteella määräytyvä tuotto.

Pykälän 12 kohdassa säädettäisiin talletussuojadirektiivin 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti korvauskelpoisen talletuksen määritelmästä. Lain asiasisältö ei merkittävästi muuttuisi nykyisestä lukuun ottamatta julkisyhteisön talletuksia, jotka nykyisestä laista poiketen jäisivät talletussuojan ulkopuolelle. Kohdan e alakohtaa sovellettaisiin ainoastaan kohdassa mainitussa lainkohdassa tarkoitettuihin asiakasvaratiliin. Sitä vastoin asiakkaan nimellä oleva varojen hoitotili kuuluisi talletussuojan piiriin silloinkin, kun yksinomainen käyttöoikeus tilillä oleviin varoihin on luovutettu sijoituspalveluyritykselle tai muulle omaisuudenhoitajalle.

Rahoitusmarkkinoilla toimiva oikeushenkilö määriteltäisiin 13 kohdassa. Sillä viitattaisiin Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun valvottavaan tai muuhun finanssimarkkinoilla toimivaan.

Pykälän 14 kohdassa säädettäisiin talletussuojadirektiivin 5 artiklan mukaisesti korvattavan talletuksen määritelmästä. Säännöksen asiasisältö ei muuttuisi nykyisestä.

Pykälän 15 kohdassa säädettäisiin tallettajan määritelmästä. Vastaavaa määritelmää ei sisälly nykyiseen lakiin, mutta sen on tarpeen erityisesti talletussuojadirektiivin 7 artiklan 2 ja 3 kohdan huomioon ottamiseksi. Määritelmän mukaan tallettajana pidettäisiin sitä, joka on tilisopimukseen merkitty tilinomistajaksi. Siten henkilöä, jolla on ainoastaan käyttöoikeus tiliin, ei pidettäisi tässä laissa

tarkoitettuna tallettajana. Jos tilinomistajaksi on merkitty useamman henkilön yhteenliittymä, kuten kuolinpesä, sitä pidettäisiin erillisenä tallettajana sovellettaessa 5 luvun 8 §:n 1 momentissa olevaa säännöstä yhtä tallettajaa koskevasta talletussuojan ylärajasta. Kuolinpesän talletussuoja olisi itsenäinen siihen saakka, kunnes kuolinpesän tilillä olevat varat on kirjattu osakkaan tai osakkaiden tileille taikka kun ne ovat maksujenvälityksessä. Pelkkä ositus- tai perinnönjakosopimus ei siten vaikuttaisi kuolinpesän talletussuojaan. Ehdotettu 5 luvun 8 §:n 1 momentti on tarkoitettu sovellettavaksi nykyistä käytäntöä vastaavasti niin, että myös tilinomistajaksi merkitty rekisteröity toiminimi saisi ehdotetun momentin mukaan itsenäisen talletussuojan. Kohdan määritelmää täydennettäisiin eräiden erityistilanteiden osalta ehdotetussa 2 momentissa.

Talletussuojamaksulla tarkoitettaisiin 16 kohdan mukaan talletuspankeilta talletussuojarahaston kartuttamiseksi kerättävää maksua.

EU:n vakavaraisuusasetus määriteltäisiin pykälän 17 kohdassa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin talletussuojadirektiivin 7 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti korvattavan enimmäismäärän laskemisesta, kun tilinomistajaksi on talletusta koskevassa sopimuksessa merkitty useampi henkilö.

Momentin 1 kohdan mukaan laskettaessa korvattavaa enimmäismäärää kunkin osastajan osuudeksi katsotaan tämän pääluvun mukainen osuus talletuksen määrästä.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin korvattavan enimmäismäärän laskemisesta sellaisessa tapauksessa, että muu tilinomistaja kuin sijoituspalvelun tarjoaja, esimerkiksi asianajaja tai yleinen edunvalvoja, hoitaa useamman henkilön varoja yhteisen asiakasvaratilin kautta.

4 §. *Tehtävät.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin viraston yleisestä toimivallasta ja tehtävistä. Viraston merkittävin tehtävä olisi käyttää kriisinratkaisulain mukaisia kriisinratkaisuvälineitä ja -valtuuksia sekä valvoa kriisinratkaisulain noudattamista yhdessä Finanssivalvonnan kanssa. Viraston tulisi huolehtia myös muista sille kriisinratkaisulaissa

säädetyistä tehtävistä, kuten kriisinratkaisusuunnitelmien laadinnasta.

Viraston tulisi osallistua EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitetun kriisinratkaisuneuvoston työhön, tehdä kriisinratkaisuneuvoston kanssa yhteistyötä ja toimittaa kriisinratkaisuneuvostolle sen tarvitsemat tiedot. Viraston tehtäviä koskeviin muihin asetuksen säännöksiin viitattaisiin yksityiskohtaisemmin kriisinratkaisulaisissa.

Kriisinratkaisuasetuksessa säädetään yhteisestä kriisinratkaisurahastosta, johon jäsenvaltiot keräävät korkeintaan kahdeksan vuoden siirtymäajan kuluessa rahaston tavoitettason mukaisen määrän varoja, joita kriisinratkaisuneuvosto voi käyttää asetuksen soveltamisalan piiriin kuuluvien laitosten kriisinratkaisussa. Viraston tehtävänä olisi kerätä vakuusmaksut, hallinnoida kerättyjä varoja ja siirtää varat EU:n kriisinratkaisuasetuksen ja valtiosopimuksen mukaisesti yhteiseen rahastoon.

Viraston olisi lisäksi EU:n kriisinratkaisuasetuksen 65 artiklan mukaisesti määritettävä komission delegoidun säädösvallan nojalla antaman lainsäädännön mukaisesti laitosten sellaisten maksujen määrä, jolla katettaisiin kriisinratkaisuneuvoston budjetti, ja huolehtia, että maksut suoritetaan täyteen määrään ja maksetaan ajallaan.

Viraston tulisi panna täytäntöön kriisinratkaisuneuvoston päätökset EU:n kriisinratkaisuasetuksen 29 artiklan mukaisesti.

Lisäksi viraston tehtävänä olisi hoitaa talletussuojarahaston tehtäviä, kerätä talletussuojamaksuja, hallinnoida varoja sekä päättää varojen maksamisesta.

Asetuksen 73 artiklan mukaan kriisinratkaisuneuvosto voi päättää hankkia vaihtoehtoista rahoitusta tai muuta tukea rahastolle markkinaehtoisesti lainauskustannusten optimoimiseksi ja uskottavuuden ylläpitämiseksi, kun rahastoon kerätyt varat eivät ole välittömästi käytettävissä tai eivät kata rahaston varojen käyttämisestä aiheutuvia kustannuksia. EU:n kriisinratkaisuasetus ei kuitenkaan velvoita jäsenvaltioita myöntämään rahoitustukea rahastolle ja tällainen päätös on jäsenvaltioiden vapaassa harkinnassa. Jos Suomessa poikkeustilanteessa katsottaisiin, että olisi Suomen edun mukaan perusteltua ja välttämätöntä lainata varoja rahastolle, olisi

tarkoituksenmukaisinta, että virasto ja valtiovarainministeriö valmistelisivat eduskunnalle EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitetulle rahastolle myönnettävän lainan tai takauksen ehdot yhteistyössä.

Viraston tehtävänä olisi tehdä aloitteita ja esityksiä kriisinratkaisua koskevien säännösten ja määräysten kehittämiseksi. Käytännössä tämä tarkoittaisi esimerkiksi ehdotusten laatimista valtiovarainministeriölle tai osallistumista Euroopan komission järjestämiin lainsäädäntöaloitteita koskeviin konsultaatioihin. Virasto voisi tehdä aloitteita myös EU:n yhteiselle kriisinratkaisuviranomaiselle.

Virastolle kuuluisi paitsi kriisinratkaisuun myös ennakkolliseen varautumiseen liittyviä tehtäviä, joista säädettäisiin luottolaitoslaissa. Viraston olisi tehtävä yhteistyötä muiden kotimaisten ja ulkomaisten viranomaisten kanssa. Kotimainen yhteistyövelvoite koskisi erityisesti yhteistyötä valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan kanssa, mistä ehdotetaan säädettävän erikseen. Lisäksi virasto huolehtisi tehtäväalueeseensa liittyvästä koulutuksesta esimerkiksi muille viranomaisille sekä muista sille säädetyistä tehtävistä.

Pykälän 2 momentin mukaan Rahoitusvakuusvirastolle säädetyistä 1 momentissa mainittujen laitosten kriisinratkaisuun liittyvistä tehtävistä ja toiminnan tavoitteista säädetään kriisinratkaisulaisissa. Viraston toiminnasta säädetään myös EU:n kriisinratkaisuasetuksessa.

Kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten tehtävänä on asetuksen nojalla muun muassa laatia pienten luottolaitosten kriisinratkaisusuunnitelmat, laatia luonnoksia kriisinratkaisusuunnitelmiksi luottolaitoksista, joiden emoyhtiön kotivaltio on kyseisessä jäsenvaltiossa ja jotka kuuluvat asetuksen nojalla kriisinratkaisuneuvoston toimivallan piiriin, osallistua asetuksessa kriisinratkaisuneuvostolle säädettyjen tehtävien täytäntöönpanoon, vaihtaa ja toimittaa tietoa ja osallistua jäsenvaltiossa paikan päällä suoritettavaan valvontaan. Kriisinratkaisuneuvosto osallistuu asetuksen 31 ja 32 artiklan nojalla kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten sijaan esimerkiksi kriisinratkaisukollegioon sellaisten

EU:n jäsenvaltioiden kanssa, jotka eivät ole liittyneet pankkiunioniin.

2 luku **Hallinto**

1 §. Johtaminen. Pykälän *1 momentin* mukaan viraston johtoon nimitettäisiin virkasuhhteessa toimiva ylijohtaja. Ylijohtaja käyttää tehtävässään julkista valtaa ja tämän vuoksi päätöksen ylijohtajan nimittämisestä tekisi valtioneuvosto. Esityksen nimityksestä tai erottamisesta valtioneuvostolle tekisi valtiovarainministeriö, kun virasto toimisi ministeriön hallinnonalalla. Ylijohtajan tehtävänä olisi vastata viraston tavoitteiden saavuttamisesta, toiminnan kehittamisestä ja toiminnan tuloksellisuudesta. Sen lisäksi ylijohtaja vastaisi muun muassa kriisinratkaisulaissa tarkoitettujen kriisinratkaisuvälineiden käyttöä koskevasta päätöksestä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin ylijohtajan toimikaudesta, joka olisi viisi vuotta. Ylijohtaja olisi mahdollista valita enintään kahdelle perättäiselle toimikaudelle, koska johtajalle annettaisiin vahva asema viraston johdossa ja laajat valtuudet henkilöstön nimeämisessä. Vahvan johtoaseman tasapainottamiseksi perättäisten toimikausien määrää rajoitettaisiin kahteen (UaVM 5/2006 vp).

Ylijohtajan kelpoisuusehdoista säädettäisiin *3 momentissa*. Ylijohtajan tulisi olla ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut henkilö, jolla on tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus ja käytännössä osoitettu johtamistaito ja -kokemus. Valtion virkamieslain (750/1994) 8 §:n 2 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää virkaan vaadittavista tutkinnoista ja muista vastaavista erityisistä kelpoisuusvaatimuksista, jollei niistä ole laissa säädetty ja jos se on asianomaiseen virkaan kuuluvien tehtävien hoitamiseksi perusteltua. Viraston ylijohtajan kelpoisuusehdoista ehdotetaan säädettävän lailla. Esimerkiksi oikeus-, kauppa- tai kansantaloustieteiden ylempi korkeakoulututkinto ovat momentissa tarkoitettuja ylempiä korkeakoulututkintoja. Osoitus tehtävän edellyttämä monipuolisesta kokemuksesta ja rahoitusmarkkinoiden tuntemuksesta olisi esimerkiksi laitosten valvontaan liittyvät tehtä-

vät, yritysten maksukyvyttömyys- ja konkurssilainsäädäntöön liittyvät tehtävät tai rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseen liittyvät tehtävät.

Edellytys käytännössä osoitetusta johtamistaidosta ja -kokemuksesta tarkoittaisi, että virkaan hakevan henkilön on tullut osallistua esimerkiksi hankkeiden johtotehtäviin. Käytännön johtamiskokemus merkitsisi, että henkilön on tullut toimia esimiestehtävässä.

Ylijohtajalle olisi nimitettävä yksi tai useampia sijaisia (*4 momentti*). Nimityksen tekisi valtiovarainministeriö ylijohtajan esityksestä. Momentin tarkoituksena on varmistaa viraston päätöksenteon jatkuvuus kaikissa tilanteissa. Tarkempia määräyksiä sijaisen nimittämisestä voitaisiin antaa *5 momentin* mukaan valtioneuvoston asetuksella.

2 §. Ratkaisuvalta. Ylijohtaja ratkaistavaksi kuuluisivat *1 momentin* mukaisesti muun muassa kaikki kriisinratkaisulaissa tarkoitettuja kriisinratkaisuvälineitä ja kriisinratkaisuvalluutuksien käyttöä sekä talletussuojarahastoa koskevat asiat lukuun ottamatta rahaston sijoitustoimintaa koskevaa päätöksentekoa.

Viraston työjärjestyksen vahvistaisi *2 momentin* nojalla ylijohtaja. Työjärjestyksessä voitaisiin määrätä viraston organisaatiosta, asioiden käsittelystä sekä toimintojen muusta järjestämisestä. Työjärjestyksessä voitaisiin myös määrätä nykyistä käytäntöä vastaavasti, että yksi viraston virkamiehistä toimisi rahaston asiamiehenä vastaten kriisinratkaisu- ja talletussuojarahaston käytännön toiminnasta.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin menettelystä sellaisissa kriisinratkaisupäätöksissä, jotka vaikuttavat valtion talousarvioon ja joihin on saatava valtioneuvoston suostumus. Jos valtiovarainministeriö ei tee esitystä eduskunnalle, virasto ei voi ryhtyä kriisinratkaisupäätöksessä tarkoitettuihin toimiin. Momentilla ja kriisinratkaisulain säännöksillä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 3 artiklan 6 kohta.

Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin ehdotetun *4 momentin* nojalla antaa tarkempia säännöksiä viraston johtamisesta ja ratkaisuvallasta. Asetuksessa olisi mahdollista säätää esimerkiksi ylijohtajan sijaisen nimeämisestä ja ratkaisuvallan siirrosta ylijohtajalta tämän alaiselle. Esimerkiksi vähämerkitykselliset

kriisinratkaisua koskevat päätökset olisi mahdollista määrätä viraston virkamiehen ratkaistavaksi.

3 §. Riippumattomuus. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettävän, että viraston toiminnan järjestämisessä on huolehdittava sen riippumattomuuden ja puolueettomuuden turvaamisesta. Direktiivin 3 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että kriisinratkaisutehtävien ollessa poikkeuksellisesti osa toimivaltaista viranomaisista, keskuspankkia, ministeriötä tai muuta viranomaista, kriisinratkaisutehtävien, niiden valvonnan tai muiden tehtävien toiminnallinen itsenäisyys viranomaisen muusta toiminnasta on turvattu. Säännöksessä viraston riippumattomuus toteutettaisiin direktiivin velvoitetta laajempaan. Jos viraston tekemään päätökseen on lain nojalla saatava valtiovarainministeriön suostumus, tämä ei kuitenkaan katsottaisi vaarantavan viraston riippumattomuutta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin virkamiehen riippumattomuudesta suhteessa mahdollisen kriisinratkaisun kohteena oleviin laitoksiin. Virkamies ei saisi ehdotuksen mukaan kuulua laitoksen ylimpään johtoon tai tilintarkastajiin eikä olla sen palveluksessa. Momentti vastaa sisällöllisesti Finanssivalvonnasta annetun lain 15 §:n 1 momenttia.

Pykälän 3 momentissa olisi informatiivinen viittaus hallintolakiin, jossa säädetään virkamiesten esteellisyydestä.

4 §. Neuvottelukunta. Viraston ja muiden keskeisten viranomaisten yhteistyön ja tietojenvaihdon varmistamiseksi virastoon perustettaisiin neuvottelukunta. Neuvottelukuntaan osallistuisivat viraston, valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan nimeämät edustajat.

Neuvottelukunnan tehtävänä olisi turvata asianmukainen tietojen luovutus ja yhteistyön edistäminen viranomaisten välillä. Neuvottelukunnan tehtävä olisi luonteeltaan koordinoivaa eikä sille säädettäisi viraston toimintaa koskevaa päätösvaltaa. Valtiovarainministeriö asettaisi neuvottelukunnan kolmen vuoden välein.

5 §. Virkamiehet. Viraston henkilöstön nimitettäisiin pykälän 1 momentin mukaan ylijohdaja. Normaaliaikana viraston henkilökunnan tarpeeksi on arvioitu noin 12 henkilöä, jotka

hoitaisivat kriisinratkaisulaisissa virastolle säädettäviä tehtäviä. Kun virasto on aloittanut toimintansa ja selviää sen tehtävien määrä ja työllistävyys erityisesti suhteessa EU:n yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin, viraston henkilöstöresursseja on tarvittaessa arvioitava uudelleen. Kriisinratkaisusuunnitelmiensa laadinta kuormittaisi virastoa alkuvuosina merkittävästi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin asian tuntijoina toimivien virkamiesten kelpoisuusvaatimuksista. Yleisenä kelpoisuusvaatimuksena olisi korkeakoulututkinto ja tehtävien edellyttämä laaja perehtyneisyys alaan, jonka voisi osoittaa saaduksi rahoitusmarkkinasektorilla, maksukyvyttömyys- tai konkurssilainsäädännön alalla taikka yritysjärjestelyihin liittyvissä tehtävissä.

Viraston virkamiehiin sovellettaisiin valtion virkamieslakia 3 momentin mukaisesti. Kriisinratkaisudirektiivin 3 artiklan 12 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat rajoittaa viraston, valvontaviranomaisen ja näiden henkilöstön vastuuta kansallisen lainsäädännön mukaisesti, kun ne hoitavat direktiivissä säädettyjä tehtäviä. Laissa ei ehdoteta käytettävän tätä mahdollisuutta.

Pykälän 4 momentti koskisi viraston mahdollisuutta hyödyntää kriisiaikana muiden viranomaisten henkilökuntaa tehtäviensä suorittamiseen. Virasto tekisi esityksen valtio-neuvostolle, joka voisi nimittää määräaikaiseen virkasuhteeseen valtiovarainministeriön, Suomen Pankin tai Finanssivalvonnan virkamiehen. Ennen esityksen tekemistä viraston ylijohdajan olisi kuultava ja valmistettava nimitystä tarkoituksenmukaisella tavalla mainittujen viranomaisten kanssa ja nimitykseen olisi saatava etukäteen nimitettäväksi ehdotetun henkilön suostumus. Virasto vastaisi tällöin virkamiesten palkka- ja muista kuluista.

6 §. Ilmoitusvelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin viraston ylijohdajan ja virkamiesten velvollisuudesta toimittaa tietoja omaisuudesta ja sitoumuksistaan ennen virkaan nimittämistä sekä näiden tietojen julkisuudesta.

Pykälän 1 momentin mukaan ylijohdajan olisi annettava selvitys elinkeinotoiminnastaan, omistuksistaan yrityksissä ja muusta merkittävästä varallisuudesta, veloista, taka-

uksista ja vastuusitoumuksista sekä muista sidonnaisuuksista, joilla voisi olla merkitystä arvioitaessa hänen edellytyksiään hoitaa virkaan kuuluvia tehtäviään. Esimerkiksi ylijohdajan merkittävät lainat kriisinratkaisulainsäädännön soveltamisalan piiristä olevasta yhdestä laitoksesta voi asettaa hänet esteelliseksi käsittelemään laitoksen kriisinratkaisusuunnitelmaa tai mahdollista kriisinratkaisua.

Viraston virkamieheksi nimitettävän henkilön olisi *2 momentin* nojalla toimitettava myös tiedot, jos hänellä virkatehtävän mukaan olisi muutoin kun satunnaisesti pääsy rahoitusmarkkinoita taikka yksityisten yhteisöjen tai henkilöiden taloudellista asemaa tai liikesalaisuutta koskeviin salassa pidettäviin tietoihin. Viraston kaltaisessa suhteellisen pienessä organisaatiossa, jonka tehtävä on hyvin rajattu, käytännössä kaikilla asiantuntijatehtäviä suorittavilla virkamiehillä on pääsy momentissa tarkoitettuihin tietoihin.

Pykälän *3 momentissa* ilmoitusvelvollisuus laajennettaisiin muihin henkilöihin, jotka nimitetään hoitamaan 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä. Esimerkiksi tämän luvun 5 §:n nojalla viraston palvelukseen määräajaksi siirtyvän valtiovarainministeriön, Suomen Pankin tai Finanssivalvonnan virkamiehen olisi annettava selvitys.

Pykälän *2 momentissa* tarkoitettun virkamiehen olisi ilmoitettava tiedoissa tapahtuneista muutoksista tai virheistä sekä tarvittaessa täydennettävä ilmoitustaan viipymättä (*4 momentti*). Lisäksi virkamiehellä olisi velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettut tiedot viraston pyynnöstä. Esimerkiksi ylijohdajan sijaiselta olisi perusteltua edellyttää myös 1 momentissa tarkoitettujen tietojen toimitamista.

Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin ylijohdajan ja virkamiehen velvollisuudesta ilmoittaa kriisinratkaisulain soveltamisalan piiriin kuuluvan laitoksen hänelle myöntämästä luotosta, takauksesta tai vastuusitoumuksista. Ilmoitusvelvollisuus koskisi myös sellaisia sitoumuksia, jotka on myönnetty yritykselle, jossa ylijohdaja tai virkamies käyttää kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettua merkittävää määräysvaltaa.

Pykälän *6 momentin* mukaan ylijohdajan ja virkamiehen olisi ilmoitettava julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden ja

rahoitusvälineiden, joiden arvo määräytyy tällaisten perusteella, koskevat tiedot 7 §:ssä tarkoitettuun sisäpiiriluetteloon, jota valtiovarainministeriö ylläpitää.

Pykälän 1 momentin *1—3 kohdassa* tarkoitettut tiedot ovat yksityiselämän suojaan kuuluvia ja sen vuoksi ne olisivat salassa pidettäviä. Valtiovarainministeriön ylläpitämä 6 momentissa tarkoitettu luettelo olisi kuitenkin julkinen markkinoiden väärinkäytöksiä koskevan muun lainsäädännön mukaisesti (*7 momentti*).

Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin *8 momentin* mukaan antaa tarkempia säännöksiä selvityksen antamisen tavasta.

7 §. Sisäpiiri-ilmoitus. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin viraston virkasuhteisen henkilön velvollisuudesta tehdä sisäpiiri-ilmoitus. Ilmoitus olisi tehtävä kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö aloitti tehtävänsään.

Sisäpiiri-ilmoitukseen sisältyvistä tiedoista säädettäisiin *2 momentissa*. Momentti vastaa Finanssivalvonnasta annetun lain 16 a §:n 2 momenttia. Tiedot olisi annettava vajaanvaltaisesta, jonka edunvalvoja 1 momentissa tarkoitettu ilmoitusvelvollinen on, yhteisö tai säätiö, jossa ilmoitusvelvollinen tai vajaanvaltainen käyttää määräysvaltaa sekä ilmoitusvelvollisen, vajaanvaltaisen tai näiden määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön omistamat rahoitusvälineet.

Pykälän *3 momentin* mukaan ilmoitukseen on sisällytettävä tarvittavat tiedot henkilön tai oikeushenkilön yksilöimiseksi sekä rahoitusvälineistä.

Ilmoitusvelvollisuutta koskevasta poikkeuksesta säädettäisiin *4 momentissa*. Säännöksen mukaan tietoja ei tarvitsisi ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä paitsi, jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineillä.

Ilmoitukset vähintään 5 000 euron muutoksista omistuksesta ja muista pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksista on tehtävä virastolle 14 päivän kuluessa (*5 momentti*).

8 §. Toiminnan rahoitus. Viraston toiminta rahoitettaisiin luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä kerättävinä maksuina. Hallin-

tomaksuista ja niiden määräytymisen perusteista säädettäisiin erillisessä laissa. Viraston toiminnan rahoitusta ei voida järjestää osuutena alalta kerättäviä vakauseräyksiä, koska yhteisessä kriisinratkaisumekanismissa kansallisten rahastojen kertymä siirretään kahdeksan vuoden siirtymäajan aikana unionin yhteiseen kriisinratkaisurahastoon. Maksut olisi tarkoituksenmukaista kerätä vakauseräyksiä yhteistyössä.

3 luku **Rahaston varat ja niiden sijoittaminen, kulut ja lainanotto**

1 §. Rahaston varat. Säännös olisi luonteeltaan informatiivinen ja siinä lueltaisiin ne erät, jotka muodostaisivat rahoitusvakauseräyksen varat.

2 §. Varojen erillään pito. Pykälässä säädettäisiin luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä kerättävien vakauseräyksiä ja talletuspankeilta kerättävien talletussuojamaksujen erillään pidosta. Vaikka rahastot ehdotetaan hallinnollisesti yhdistettäväksi, rahastojen kirjanpito ja tilirakenne on järjestettävä siten, etteivät varat voi sekoittua keskenään.

3 §. Rahaston toiminnasta aiheutuvat kulut. Säännös olisi luonteeltaan informatiivinen ja siinä todettaisiin rahoitusvakauseräyksen kulujen kattamisesta osana viraston toimintaan toimialalta kerättävinä hallintomaksuina. Rahaston sijoitustoiminnasta aiheutuvat kulut katettaisiin kuitenkin rahaston varoista. Kun kriisinratkaisurahaston ja talletussuojarahaston kirjanpito olisi pidettävä erillään, eri rahastojen sijoitustoiminnan kulut olisi mahdollista kohdentaa kustannuserusteisesti.

4 §. Rahaston varojen sijoitustoimintaa koskeva päätöksenteko. Pykälässä ehdotetaan perustettavan virastoon itsenäinen toimielin, rahoitusvakauseräyksen hallitus, jonka tehtävänä olisi päättää rahaston varojen sijoitustoiminnan riskienhallinnasta, sijoitussuunnitelmista ja sijoitusperiaatteista sekä ohjata varojen sijoittamista (*1 momentti*). Valtiontalouden ulkopuoliset rahastot ovat usein ministeriöiden hallinnassa, mutta niillä on itsenäinen päätöksentekoelin ja mahdollisesti henkilökuntaa. Rahoitusvakauseräyksen olisi hallinnollisesti osa Rahoitusvakauseräyksen virastoa. Sijoitustoimintaa koskeva päätöksenteko oli-

si tarkoituksenmukaista eriyttää viraston muusta päätöksenteosta, koska sijoitustoiminta eroaa viraston muista tehtävistä merkittävästi. Säännöksen tarkoituksena on varmistaa varojen asianmukainen ja turvaava, mutta mahdollisimman kannattava sijoitustoiminta, mikä osaltaan turvaisi erityisesti tallettajien talletussuojan korkeaa tasoa. Säännös mahdollistaa myös talletussuojarahaston päätöksentekorakenteen säilymisen nykyisen kaltaisena. Sijoitusvarallisuus liittyy nimenomaisesti talletussuojan turvaamiseksi kerättäviin talletussuojamaksuihin, koska kartutettavat vakauseräyksiä ovat rahastossa vain väliajan ennen kuin ne siirretään EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitettuun rahastoon sijoituspalveluyritysten vakauseräyksiä lukuun ottamatta.

Hallituksen nimittäisi valtiovarainministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtaja olisi viraston ulkopuolinen henkilö. Hallituksessa olisi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi vähintään kolme jäsentä. Jäseniä voisi olla enintään viisi ja jokaisella jäsenellä olisi henkilökohtainen varajäsen.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin toimialan edustuksesta hallituksessa. Valtiovarainministeriön olisi määrättävä vähintään kaksi jäsentä sekä heidän henkilökohtaiset varajäsenensä luottolaitosten etujärjestöjen ja talletuspankkien yhteenliittymien ehdottamista henkilöistä. Ministeriö voisi vapauttaa jäsenen tai varajäsenen tehtävästä. Ministeriö vastaisi myös palkkioiden määrän kriisinratkaisuviraston esityksestä sekä vahvistaisi hallituksen työjärjestyksen.

Pykälän *3 momentin* mukaan hallitus olisi päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi kolme jäsentä tai varajäsentä. Asiat ratkaistaisiin yksinkertaisella ääntenemmistöllä ja siten, että kaikilla hallituksen jäsenillä ja varajäsenillä sekä puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla olisi yksi ääni. Jos äännet menevät äänestyksessä tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisisi.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin sidonnaisuuksia koskevan ilmoitusvelvollisuuden ja sisäpiiri-ilmoitusvelvollisuuden soveltamisesta puheenjohtajaan, varapuheenjohtajaan, jäseniin ja varajäseniin. Kun hallituksen jäsenet toimivat tehtävässään virkavastuulla, on perusteltua, että heihin sovelletaan myös

samoja ilmoitusvelvollisuuksia kuin viraston virkamiehiin.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin hallituksen puheenjohtajaan, varapuheenjohtajaan, jäseneneen ja varajäseneneen virkavastuusta.

5 §. *Rahaston varojen sijoittaminen.* Viraston olisi sijoittaessaan rahoitusvakausrahaston varoja huolehdittava niiden turvaavuudesta maksuvalmiuden turvaavalla tavalla, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä asianmukaisesta hajauttamisesta. Pykälässä säädettäisiin myös sijoitussuunnitelman sisällöstä ja mitä tekijöitä hallituksen on otettava huomioon suunnitelmaa laadittaessa.

6 §. *Talletussuojarahaston varojen sijoittamista koskevat erityiset säännökset.* Pykälässä säädettäisiin osin nykyistä luottolaitoslakia vastaavasti talletussuojarahaston varojen sijoittamista koskevista rajoituksista. Ehdotetulla säännöksellä pantaisiin täytäntöön talletussuojadirektiivin 10 artiklan 7 kohta. Nykyisestä laista poiketen talletussuojarahaston varoja saataisiin kuitenkin direktiivin 2 artiklan 1 kohtaan sisältyvän vähäriskisten varojen määritelmän mukaisesti sijoittaa ainoastaan sellaisiin velkasitoumuksiin, joihin talletuspankin vakavaraisuuslaskennassa sovelletaan enintään 50 prosentin riskipainoa käytettäessä niin kutsuttua standardimenetelmää.

7 §. *Rahaston riskienhallinta.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yleinen vaatimus viraston sisäiselle hallinto- ja ohjausjärjestelmille siten, että järjestelmien on oltava riittävät varmistamaan talletussuojarahaston varojen hallinnoinnin ja korvausten maksamisen tehokkaasti ja luotettavasti. Momentti perustuu osin direktiivin 4 artiklan 12 kohtaan. Vastaavaa säännöstä ei ole nykyisessä laissa.

Pykälän 2–4 momentissa säädettäisiin direktiivin 4 artiklan 10 ja 11 kohdan mukaisesti virastolle velvollisuus säännöllisesti tehtävin kuormituskokein varmistua siitä, että korvausten maksaminen tallettajille voidaan tarvittaessa toteuttaa luotettavasti. Lisäksi viraston tulisi säännöllisesti testata erilaisten markkinatilanteiden vaikutusta sijoitettujen varojen arvoon ja tuottoon.

Pykälän 5 momentin mukaan 1 momentin säännöksiä sovellettaisiin myös kriisinratkaisurahaston hallinto- ja ohjausjärjestelmiin.

8 §. *Lainanotto ja lainananto.* Pykälässä säädettäisiin perusteista, joiden nojalla virasto voisi tehdä esityksen valtiovarainministeriölle lainanotosta toiselta kriisinratkaisurahastolta tai talletussuojarahastolta taikka muulta taholta. Valtion rahastolle mahdollisesti myöntämä laina tai takaus käsiteltäisiin perustuslain 82 §:n mukaisesti.

Säännöksen 1 ja 3 momenttia sovellettaisiin kriisinratkaisurahaston lisäksi talletussuojarahastoon. Talletussuojadirektiivin 10 artiklan 9 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että talletusten vakuusjärjestelmillä on käytössään asianmukaiset vaihtoehtoiset rahoitusjärjestelyt, joiden avulla ne voivat hankkia lyhyen aikavälin rahoitusta täyttääkseen niitä vastaan esitetyt vaatimukset. Tarve väliaikaiselle lainaukselle saattaisi ilmetä esimerkiksi silloin, jos talletusten maksaminen vuoden 2019 jälkeen seitsemässä päivässä ei olisi mahdollista tilanteessa, jossa talletussuojarahastoon kartutetut varat eivät riitä kattamaan kaikkia korvattavia talletuksia, vaje ei ole rahoitettavissa täysin toimialan hallinnoimasta rahastosta eivätkä talletuspankit pysty lainaamaan talletussuojarahastolle 5 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla puuttuvaa määrää ylimääräisestä talletussuojamaksusta. Talletussuojarahaston tarve saada nopeaa rahoitusta ei rajoituisi ainoastaan talletussuojarahastojen väliin lainaukseen vaan rahasto voisi hakea rahoitusta myös laajemmin markkinoilta. Talletussuojarahastoon kerättäisiin lainanmaksuun ja muihin velvoitteisiin tarvittavat varat talletuspankeilta. Viraston 5 luvun 6 §:n mukaisesti tekemä päätös siitä, että talletuspankkien on lainattava varoja talletussuojarahastolle, olisi 1 momentissa tarkoitettua lainausta.

Esitys olisi mahdollista tehdä, jos vakauserä maksut eivät riitä kriisinratkaisurahaston käytöstä aiheutuvien tappioiden, kustannusten tai muiden menojen kattamiseen, ylimääräiset jälkikäteet suoritettavat vakauserä maksut eivät ole välittömästi käytettävissä ja muita vaihtoehtoisia rahoitusjärjestelyjä ei ole kohtuullisin ehdoin välittömästi käytettävissä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että rahasto voisi hakea lainaa valtioneuvoston luvalla ja sen määräämin ehdoin eduskunnan

talousarvion käsittelyn yhteydessä myöntämien lainanottovaltuuksien rajoissa.

Kriisintarkaisudirektiivin 106 artiklassa säädetään kansallisten rahoitusjärjestelyjen välisestä lainauksesta. Pykälän 2 momentti vastaisi 106 artiklan 1 kohdan edellytyksiä lainanotolle.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin kriisintarkaisudirektiivin 106 artiklan 4 kohdan mukaisesti yleisperiaatteesta yhdenmukaisista korko- ja muista ehdoista kaikille lainantajille.

Pykälän 4 momentti koskisi kriisintarkaisurahaston oikeutta myöntää lainaa toiselle ETA-valtion kriisintarkaisurahastolle. Lainan määrä olisi lainanottavan rahaston kotivaltion korvattavien talletusten määrä suhteessa kaikkien lainaa myöntävien rahastojen kotivaltioiden korvattavien talletusten kokonaismäärään, jolleivät lainaa antavat rahastot ja lainaottava rahasto toisin sovi. Viraston olisi tehtävä valtiovarainministeriölle esitys valtioneuvoston suostumuksen saamiseksi. Valtioneuvosto voisi esimerkiksi asettaa ehtoja suostumuksen antamiseksi. Kun kansallisen kriisintarkaisurahaston koko jää pieneksi, ei ole todennäköistä, että rahastolla olisi varoja myöntää lainaa toiselle rahastolle. Jos rahasto hakisi itse lainaa tässä momentissa tarkoitettua lainaa myöntämiseksi, lainanottoon sovellettaisiin 1 momenttia. EU:n yhteisen kriisintarkaisurahaston lainanotosta ja lainanannosta säädetään EU:n kriisintarkaisuasetuksen 72 artiklassa.

4 luku **EU:n yhteiseen kriisintarkaisurahastoon kerättävä EU:n vakaussmaksu ja kansalliseen kriisintarkaisurahastoon kerättävä vakaussmaksu**

EU:n yhteinen kriisintarkaisurahasto

1 §. EU:n vakaussmaksun määräytyminen. EU:n kriisintarkaisuasetuksen 70 ja 71 artiklassa säädetään EU:n vakaussmaksun laitospöytäkirjasta laskemisesta. Sen lisäksi komissio antaa delegoidun säädösvallan nojalla asetuksen siitä, miten eri laitospöytäkirjoissa riskiä arvioidaan. Riskipainotus vaikuttaa vakaussmaksun suuruuteen. Maksuvelvollisten

olisi suoritettava vakaussmaksu vuosittain 30 päivään huhtikuuta mennessä.

Komissio antaa delegoidun säädösvallan nojalla säädöksen EU:n kriisintarkaisuneuvoston hallintomaksusta ja sen perusteista.

2 §. EU:n vakaussmaksujen maksuennetely. Pykälän 1 momentin mukaan viraston olisi laskettava laitospöytäkirjainen maksuosuus sekä kerättävä ja siirrettävä se EU:n kriisintarkaisuasetuksen, valtiosopimuksen ja komission delegoidun säädöksen mukaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin virastolle määräysenantovaltuus EU:n vakaussmaksun maksuennetelystä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että vuosittain kerättävän EU:n vakaussmaksun määrää voidaan alentaa kriisintarkaisurahaston EU:n vakaussmaksujen sijoittamisesta kertyneitä tuottoja vastaavalla määrällä. Säännöksellä varauduttaisiin kriisintarkaisurahaston sijoitustoiminnasta kertyvien tuottojen käyttämiseen. Vuosittainen korkohyöty jää suhteellisen pieneksi, koska vakaussmaksut eivät ole pitkään sijoitettavissa. Vakaussmaksun vähennys olisi laskettava suhteessa laitoksen maksuosuuteen. Tuotot olisi erotettava laskennallisesti sijoituspalveluyritysten kartuttamien vakaussmaksujen tuotoista, jotka olisi jätettävä pääomapuskuriksi kansalliseen kriisintarkaisurahastoon.

Pykälän 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä EU:n vakaussmaksujen maksuennetelystä ja tietojen ilmoitusmenettelystä. Asetuksenantovaltuuden sisältö rajoittaisi tosiasiallisesti EU:n kriisintarkaisuasetuksen ja valtiosopimuksen sisältöä.

3 §. EU:n vakaussmaksujen siirtäminen. Valtiosopimuksen 3 artikla täytäntöön pantaisiin pykälässä. Viraston olisi siirrettävä etukäteen kerättävät EU:n vakaussmaksut vuosittain 30 päivään kesäkuuta mennessä EU:n kriisintarkaisuasetuksessa tarkoitettuun rahastoon. Mahdolliset jälkikäteen kerättävät ylimääräiset EU:n vakaussmaksut olisi siirrettävä välittömästi niiden keräämisen jälkeen.

4 §. Viittaus EU:n kriisintarkaisuasetukseen ja valtiosopimukseen. Pykälä olisi luonteeltaan informatiivinen ja siinä viitattaisiin EU:n kriisintarkaisuasetuksen ja valtiosopimuksen säännöksiin EU:n vakaussmaksun tavoitetasosta, maksuosuuden määräytymisestä

tä, ylimääräisen EU:n vakaussmaksun keräämisestä ja EU:n vakaussmaksujen käytöstä.

Kriisinratkaisurahasto

5 §. *Kansallinen vakaussmaksu ja kriisinratkaisurahaston tavoitetaso.* Pykälässä säädetäisiin kansallisesta vakaussmaksusta. Kun EU:n kriisinratkaisuasituksen soveltamisalan piiriin kuuluvat suomalaiset luottolaitokset, kansallista vakaussmaksua keräisivät tässä laissa tarkoitetut sijoituspalveluyritykset. Vakaussmaksu olisi suoritettava kalenterivuositain huhtikuun viimeiseen päivään mennessä.

Pykälän *1 momentissa* säädetäisiin sijoituspalveluyritysten velvollisuudesta kartuttaa kansallista vakaussmaksua vuosittain viimeistään 30 päivänä huhtikuuta.

Pykälässä täytäntöönpantaisiin kriisinratkaisudirektiivin 102 artikla, jonka 1 kohdan mukaan vakaussmaksun tavoitetaso määräytyy jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden, direktiivin soveltamisalan piiriin kuuluvien laitosten, toisin sanoen luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten, korvauskelpoisten talletusten määrästä. Kun sijoituspalveluyritykset eivät vastaanota talletuksia, tavoitetasoa ei voida laskea sijoituspalveluyritysten korvauskelpoisista talletuksista. Tavoitetaso ehdotetaan laskettavan prosentuaalisena osuutena direktiivin säännöksen mukaisesti Suomessa toimiluvan saaneiden luottolaitosten korvauskelpoisista talletuksista, vaikka luottolaitokset kartuttavat vain EU:n vakaussmaksua eivätkä lainkaan kansallista vakaussmaksua. Tavoitetaso asetettaisiin suoraan 102 artiklan 1 kohdan mukaiseen yhteen prosenttiin suomalaisten luottolaitosten korvauskelpoisista talletuksista ja tavoitetaso olisi kartutettava *2 momentin* mukaan vuoden 2024 loppuun mennessä. Vakaussmaksut olisi kerättävä mahdollisimman tasaisesti. Kun vakaussmaksut ovat luonteeltaan veronluonteisia maksuja, joista on säädetävä täsmällisesti ja tarkkarajaisesti, direktiivin 102 artiklan 2 kohdan mukaisia arviointitekijöitä sijoituspalveluyrityksen liiketoimintakierrosta ja vakaussmaksun vaikutuksesta sen taloudelliseen asemaan ei ehdoteta käytettävän.

Rahaston tavoitetason määräytymisen kriteeristä säädetäisiin *3 momentissa*.

Pykälän *4 momentissa* säädetäisiin, että kymmenen vuoden aikana sijoituspalveluyrityksen vuosittainen maksuosuus olisi kymmenen prosenttia tavoitetasosta.

Pykälän *5 momentti* vastaisi direktiivin 102 artiklan 3 kohtaa. Jos kymmenen vuoden määräajan jälkeen rahaston vakaussmaksujen määrä laskee alle tavoitetason, viraston olisi kerättävä maksuja edellä tässä pykälässä esitettyjen säännösten mukaisesti, kunnes tavoitetaso on jälleen saavutettu.

Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä EU:n vakaussmaksujen maksuunpanosta ja tietojen ilmoitusmenettelystä (*6 momentti*).

6 §. *Kansallisen vakaussmaksun määräytymisperusteet.* Pykälän *1 momentissa* säädetäisiin sijoituspalveluyrityksen vuotuisen maksuosuuden laskemisesta. Säännös vastaisi kriisinratkaisudirektiivin 103 artiklan 2 kohtaa.

Pykälän *2 momentin* mukaan vakaussmaksuja määrättäessä olisi otettava huomioon komission delegeoitu säädös, jossa säädetään vakaussmaksun tarkistamisesta suhteessa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten riskiprofiiliin, vakaussmaksun tehokkaan maksamisen turvaamiseksi tehtävistä toimista ja maksujen varmentamisesta.

7 §. *Ylimääräiset kansalliset vakaussmaksut.* Pykälässä täytäntöönpantaisiin kriisinratkaisudirektiivin 104 artikla, jossa säädetään laitoksilta kerättävistä ylimääräisistä vakaussmaksuista. Jos kriisinratkaisurahaston varat eivät riitä sijoituspalveluyrityksen kriisinratkaisutoimien aiheuttamien tappioiden, kustannusten tai muiden menojen kattamiseen, virasto perisi *1 momentin* nojalla sijoituspalveluyrityksiltä ylimääräisiä vakaussmaksuja, kunnes rahaston tavoitetaso on jälleen saavutettu. Mainitun artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti ylimääräiset vakaussmaksut saavat olla enintään kolme kertaa vuotuisen vakaussmaksujen suuruisia.

Pykälän *2 momentissa* säädetäisiin viraston oikeudesta lykätä maksujen perintää enintään kuudella kuukaudella, jos vakaussmaksun maksaminen vaarantaisi sijoituspalveluyrityksen maksuvalmiuden tai maksukykyyn. Direktiivistä poiketen viraston valtuutta rajoitettaisiin siten, että maksuajan pidennys-

tä olisi mahdollista myöntää enintään vuodeksi.

8 §. *Kansallisten vakaumaksujen käyttö.* Pykälässä säädettäisiin vakaumaksujen käytöstä sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisun kustannusten rahoittamiseen. Kriisinratkaisutoimia, joiden yhteydessä varoja voidaan käyttää, ovat kriisinratkaisudirektiivin 101 artiklan mukaan kriisinratkaisutoimien kohteena olevan laitoksen, sen tytäryrityksen, omaisuudenhoitoyhtiön tai väliaikaisen laitoksen varojen tai velkojen takaaminen tai lainan myöntäminen mainitulle laitokselle sekä kriisinratkaisutoimien kohteena olevan laitoksen omaisuuserien ostaminen ja rahoitusosuuksien suorittaminen omaisuudenhoitoyhtiölle tai väliaikaiselle laitokselle. Lisäksi vakaumaksuja on mahdollista käyttää kriisinratkaisutoimien kohteena olevalle laitokselle tehtäväksi suoritukseksi, joka on tehty velan nimellisarvon alentamisen sijaan kriisinratkaisulain 8 luvun 5 ja 6 §:n mukaisesti, kun virasto on alentanut velkojen arvoa kriisinratkaisulain mukaisesti ja on päättänyt jättää osan veloista arvonalennuksen ulkopuolelle kriisinratkaisulain 8 luvun 5 §:n mukaisesti sekä vapaaehtoiseen lainaan muille rahoitusjärjestelyille. Lisäksi minkä tahansa edellä mainitun kriisinratkaisutoimen yhdistelmän rahoittamiseen olisi mahdollista käyttää kartutettuja vakaumaksuja.

Pykälän 2 momentin mukaan virasto voi käyttää vakaumaksuja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisutoimiin silloin, kun se luovuttaa laitoksen liiketoiminnan ostajalle.

9 §. *Kriisinratkaisurahaston osallistuminen ryhmäkriisinratkaisuun.* Pykälässä säädettäisiin kriisinratkaisurahaston mahdollisuudesta osallistua ryhmäkriisinratkaisuun kriisinratkaisulaissa tarkemmin säädettävien edellytysten täytyessä.

10 §. *Valvonta.* Finanssivalvonta valvoisi, että sen toimilupavalvonnan piiriin kuuluvat luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset noudattaisivat tämän lain mukaista maksuvelvollisuutta. Virasto voi antaa Finanssivalvonnalle tietoja esimerkiksi siitä, että luottolaitoksen maksu on myöhästynyt. Kun virastolle ei ehdoteta valtuuksia määrätä hallinnollisia seuraamuksia, tämän lain 7 luvussa säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta määrätä rikemaksu vakaumaksun tai 5 lu-

vussa säädetyn talletussuojamaksun maksamatta jättämisestä tai viivästyksestä siinä. Lisäksi Finanssivalvonta voisi määrätä Finanssivalvonnasta annetun lain 39 §:ssä säädettyissä tilanteissa julkisen varoituksen. Maksun perimisestä ilman tuomiota säädettäisiin 7 luvussa.

5 luku Talletussuoja

1 §. *Talletussuojarahaston tehtävä.* Pykälässä säädettäisiin talletussuojarahaston tehtävästä, joka olisi tallettajien saamisten turvaaminen. Talletussuojarahaston tehtävä vastaisi sisällöllisesti nykyistä lakia. Talletuspankille asetettaisiin nykytilaa vastaavasti velvollisuus kuulua talletussuojajärjestelmään talletussuojadirektiivin 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Kun talletussuojarahasto olisi viranomaisen hallinnoima, ei nykyisenkaltaista jäsenyysvaatimusta enää pidettäisi yllä. Lainsäädännön tasolla on kuitenkin välttämätöntä huolehtia siitä, että talletuspankit huolehtivat esimerkiksi asianmukaisista tietoteknisistä järjestelmistä, joilla varmistetaan, että Rahoitusvakausvirastolla on jatkuvasti tieto suojan piiriin kuuluvista talletuksista ja talletusten maksaminen säädettyssä määräajassa voidaan toteuttaa.

Luottolaitoslain siirtymäsäännöksessä säädettävällä tavalla toimialan olisi mahdollista hallinnoida voimassa olevan lain mukaisen talletussuojarahaston varoja. Tätä varallisuutta voitaisiin käyttää vain tässä laissa tarkoitettuihin talletussuojarahaston tehtäviin. Talletussuojarahaston velvoitteiden hoitamiseksi käytettäisiin tämän lain mukaisesti kartutetun talletussuojarahaston varoja ja ylimääräisiä maksuja ja jolleivät varat riitä tai ne eivät ole käytettävissä riittävän nopeasti ja vakauden turvaavalla tavalla, käytettäisiin toimialan hallinnoiman rahaston varoja.

Talletuspankilla ei olisi oikeutta talletussuojarahaston varoihin. Jos talletussuojarahaston 3 §:ssä säädettävä vähimmäistaso ylittyy, ylimenevää määrää ei voi palauttaa pankeille.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin talletuspankin velvollisuudesta kuulua talletussuojajärjestelmään.

2 §. *Talletuspankin sisäiset järjestelmät ja virastolle annettavat tiedot.* Pykälässä sää-

dettäisiin direktiivin 4 artiklan 8 kohdan, 7 artiklan 6 kohdan ja 8 artiklan 6 kohdan mukaisesti, että talletuspankilla on oltava riittävät tietojärjestelmät sen varmistamiseksi, että virasto saa tarpeelliset tiedot korvausten maksamiseksi 10 §:ssä säädettyssä määräajassa ja että virasto ja Finanssivalvonta voivat jo etukäteen valvoa, että talletuspankki on riittävästi varautunut mahdolliseen korvausten maksamiseen.

3 §. *Talletussuojarahaston varojen vähimmäistaso.* Pykälässä säädettäisiin talletussuojadirektiivin 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti talletussuojarahastoon etukäteen talletussuojamaksuina kerättävien varojen vähimmäistasosta.

4 §. *Talletussuojamaksu ja talletussuojajärjestelmän liittymismaksu.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti talletuspankin velvollisuudesta maksaa talletussuojarahastoon vuotuinen maksu, jota laissa kutsuttaisiin nykyisestä laista poiketen talletussuojamaksuksi. Nykyisestä laista poiketen velvollisuus talletussuojamaksun maksamiseen lakkaisi, kun talletussuojarahasto on saavuttanut 3 §:ssä säädetyn vähimmäistason. Mainitun artiklan mukaan maksuvelvollisuus alkaisi kuitenkin uudelleen, jos rahaston varat laskevat alle mainitun vähimmäistason.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Suomen talletussuojajärjestelmään liittyvän uuden talletuspankin velvollisuudesta maksaa liittymismaksua. Liittymismaksu on perusteltu sen vuoksi, että uusi talletuspankki pääsee välittömästi nauttimaan talletussuojasta, vaikka ei aluksi ole osallistunut sen rahoittamiseen. Sen varmistamiseksi, ettei liittymismaksusta muodostu sisämarkkinaoikeuden ja muiden kansainvälisten sopimusten vastaista markkinoillepääsyn estettä, ehdotetaan että liittymismaksu määräytyisi samoin perustein kuin velvollisuus kerryttää talletussuojarahastoa niissä maissa, joissa ei nykyisin ole etukäteen kerättyä rahastoa. Liittymismaksu olisi kuitenkin maksettava etupainotteisesti momentissa tarkemmin säännellyllä tavalla verrattuna talletussuojadirektiivin mukaiseen kerryttämismaksuun. Momenttia ei kuitenkaan sovellettaisi 3 momentin mukaan yritysrajatietoihin, joiden osapuolina ovat talletussuojajärjestelmään jo kuuluvat luotto-

laitokset. Jos osapuolena on ulkomainen luottolaitos, joka sulautuu suomalaiseen luottolaitokseen, luottolaitoksen olisi kuitenkin maksettava liittymismaksuna ulkomaisen luottolaitoksen talletusten suhteellista osuutta koko luottolaitoksen korvattavista talletuksista vastaava määrä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin talletussuojarahastoon liittymis- ja talletusmaksuina kerättyjen varojen pysyvyydestä. Momentista seuraa, että rahaston vähimmäistavoitetaso ylittävää määrää ei saisi palauttaa talletuspankeille.

Pykälän 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä pykälässä tarkoitettujen maksujen maksuunpanosta ja tietojen ilmoitusmenettelystä.

5 §. *Talletussuojamaksun määrä.* Pykälässä säädettäisiin yksittäisen talletuspankin vuotuisen talletussuojamaksun määräytymisestä. Säännös vastaisi direktiivin 11 artiklaa, mutta olisi sitä yksityiskohtaisempi. Talletusmaksu laskettaisiin nykyistä lakia vastaavasti talletuspankin vakavaraisuussuhteen ja korvattavien talletusten määrän perusteella, mutta maksun suuruus määräytyisi nykyisestä poiketen niin, että 8 §:n mukainen vähimmäistaso saavutetaan seuraavan kuuden vuoden aikana. Muilta osin säännös vastaisi nykyistä lakia. Pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä laskettaisiin sen menetelmän mukaisesti, jota pankki muutenkin käyttää vakavaraisuuslaskennassaan.

6 §. *Lisärahoitus.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 10 artiklan mukaisesti mahdollisuudesta periä ylimääräisiä talletussuojamaksuja.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin talletussuojarahaston täydentävistä rahoituslähteistä. Nykyistä lakia vastaavasti virasto voisi edelleen velvoittaa talletuspankin antamaan lainaa rahaston varojen kartuttamiseksi, jos 4 §:n mukaiset talletussuojamaksut ja 1 momentin mukaiset ylimääräiset maksut eivät riitä korvausten maksamiseen. Talletussuojamaksuja olisi mahdollista käyttää talletuspankeilta otetun lainan takaisinmaksuun, jos rahaston tavoitetaso on saavutettu. Tarkoituksena on, että toimiala rahoittaa mahdollisen lainan kustannukset rahastolle jälkikäteinä maksuina. Täydentävien rahoitus-

lähteiden käytössä olisi kiinnitettävä huomiota muun muassa rahoitusjärjestelmän vakautteen ja mahdolliseen myötäsyklisyyteen. Nykyisestä laista poiketen lainausvelvollisuus jakautuisi talletussuojajärjestelmään kuuluvien pankkien kesken samojen periaatteiden mukaisesti kuin vuotuinen talletussuojamaksu. Virasto voisi hakea rahaston lainanotolle valtioneuvoston noudattaen, mitä valtioneuvoston päätöksistä on laissa säädetty, ja ottaen huomioon EU:n valtioneuvoston päätökset. Rahaston lainanotosta ja lainanannosta säädettäisiin 3 luvun 8 §:ssä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta ottaa talletussuojarahastolle tilapäistä lainaa tilanteessa, jossa rahaston sijoitettujen varojen realisointi korvausten maksamiseksi ei olisi mahdollista riittävän nopeasti. Lainan ottamiseen sovellettaisiin 3 luvun 8 §:ä. Laina voitaisiin ottaa enintään vuodeksi, mutta se olisi mahdollista uusia vuodeksi kerrallaan, jos momentissa säädetyt lainanoton edellytykset edelleen täyttyvät. Ehdotettu säännös ei estäisi ylläpitämästä jatkuvasti luottolimiittä, jonka puitteissa rahastolle voitaisiin ottaa tarvittaessa lainaa momentissa säädetyin edellytyksin.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin 10 artiklan mukaisesta mahdollisuudesta vapauttaa yksittäinen jäsenpankki pykälässä tarkoitettua lainausvelvollisuudesta, jos se vaarantaisi pankin taloudellisen aseman.

Valtiovarainministeriön asetuksella annettaisiin tarkemmat määräykset talletuspankeilta vaadittavien lainasopimusten ehdoista (5 momentti).

7 §. Talletussuojarahaston varojen käyttö. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin talletussuojadirektiivin 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että talletussuojarahaston varoja saadaan käyttää ainoastaan korvausten maksamiseen, 2 ja 3 momentissa säädetyin edellytyksin talletuskannan siirtoa toiselle talletuspankille koskevan järjestelyn rahoittamiseen ja 14 §:ssä säädetyllä tavalla kriisinratkaisun rahoittamiseen. Lisäksi rahaston varoja voitaisiin siirtää toisen ETA-valtion talletussuojarahastoon talletuskannan siirron yhteydessä niin kuin 13 §:ssä säädetään. Ehdotetusta pykälästä seuraa muun ohessa, että rahaston varoja ei voisi tulouttaa valtion talo-

usarvioon ilman, että siitä säädettäisiin erikseen laissa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin direktiivin 11 artiklan 6 kohdan mukaisesta mahdollisuudesta käyttää talletussuojarahaston varoja myös sellaisen järjestelyn rahoittamiseen, jossa taloudellisissa vaikeuksissa olevan pankin talletuskanta siirretään toisen talletuspankin vastattavaksi. Momentti on tarkoitettu sovellettavaksi tilanteessa, jossa talletussuoja on laukeamassa ja kokonais kustannusten minimoimiseksi olisi perusteltua siirtää talletuskanta terveeseen talletuspankin vastattavaksi talletussuojanlaukeamisen sijasta. Edellytykset päätöksen tekemiselle täytyisivät aina, kun virasto on saatuaan tallettajalta 9 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen todennut pankin maksukyvyttömäksi. Virasto voisi kuitenkin arvioida myös edellä tarkoitettua ilmoituksen saamisesta riippumatta, onko pankki sillä tavoin maksukyvyttö, että edellytykset korvausten maksamiselle ovat olemassa heti, kun joku tallettaja tekee ilmoituksen pankin maksukyvyttömyydestä. Virasto arvioi tilannetta kokonaisuutena myös suhteessa mahdollisiin tarvittaviin kriisinratkaisutoimiin.

Ehdotettu momentti ei perustaisi virastolle oikeutta päättää talletuskannan siirrosta vastoin luovuttavan ja vastaanottavan pankin suostumusta. Talletuskannan siirron tulisi siten perustua pankkien keskinäiseen vapaaehtoiseen sopimukseen. Oikeuskäytännössä on hyväksytty, että pankit voivat tehdä tällaisia sopimuksia ilman, että tallettaja on antanut siihen etukäteen nimenomaisen suostumuksensa. Luovuttavan pankin on kuitenkin tällöin ilmoitettava kullekin tallettajalle etukäteen talletuskannan siirrosta ja sallittava tallettajan nostaa talletuksensa tai siirtää sen muulle kuin vastaanottavalle pankille luovuttavan pankin asettamassa kohtuullisessa määräjassa sopimusehdoista riippumatta uhalla, että tallettajan katsotaan määräjän päätyttyä hyväksyneen velallisen vaihtumisen. Viraston olisi päättyessään talletuskannan siirron rahoittamisesta samalla varmistuttava, että talletuskanta siirretään tavalla, johon ei sisälly merkittäviä oikeudellisia riskejä, jotka liittyvät velallisen vaihtumiseen ilman velkojan nimenomaista suostumusta.

Jos luovuttava pankki on asetettu kriisiratkaisulain nojalla kriisihallintoon, virasto voisi päättää talletuskannan siirrosta toiselle talletuspankille virastolle kriisiratkaisulaissa annettujen toimivaltuuksien rajoissa sen esittämättä, mitä edellä on sanottu talletuskannan siirtämisen perustumisesta pankkien keskinäiseen vapaaehtoiseen sopimukseen. Tällöinkin talletuskannan siirron rahoittamiseen talletussuojarahaston varoista sovellettaisiin kuitenkin, mitä sen edellytyksistä tässä pykälässä säädetään.

Pykälän 3 momentin 1 kohdassa säädettäisiin talletuskannan siirron rahoittamisen edellytykseksi, että sen kokonaiskustannukset ovat pienemmät kuin talletussuojarahastolle korvausten maksamisesta tallettajille aiheutuvat kustannukset. Korvausten maksamisesta aiheutuvien kustannusten arvioimisessa olisi otettava huomioon korvattavien talletusten yhteenlasketun määrän lisäksi korvausten maksamisesta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset. Riippumatta edellä mainitun edellytyksen täyttymisestä, virasto voisi päättää talletuskannan siirron rahoittamisesta myös sellaisessa tilanteessa, jossa se pitää todennäköisenä, että talletussuojan laukeaminen johtaisi Suomen rahoitusmarkkinoiden yleistä vakautta kohtaan tunnetun luottamukseen horjumiseen.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin tallettajien aseman turvaamiseksi, että talletussuojarahaston varoista ei saisi rahoittaa sellaista talletuskannan siirtoa, joka merkittävästi vaikeuttaisi talletustilin käyttöä. Talletussuojarahaston varoista ei saisi sitten rahoittaa sellaisia järjestelyjä, joissa talletuskantaa siirretään esimerkiksi sellaiselle pankille, jossa asiakas ei kykene asioimaan äidinkielellään taikka jonka palveluverkosto merkittävästi poikkeaa alueellisesti tai teknisesti luovuttavan pankin palveluverkostosta.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin selvyden vuoksi siitä, että virastolle syntyisi talletuskannan siirron rahoittamisen perusteella samanlainen takautumissaaminen talletuspankkia kohtaan kuin 9 §:n nojalla korvausten maksamisesta tallettajille.

8 §. Korvattavat talletukset. Pykälässä säädettäisiin pääosin nykyistä luottolaitoslakia vastaavasti siitä, miltä osin korvauskelpoiset talletukset korvataan tallettajalle. Nykyisestä

laista poiketen korvaus voitaisiin jättää maksamatta, jos tiliä ei ole käytetty 24 kuukauteen ja korvattava määrä alittaa korvauksen suorittamisesta aiheutuvat hallinnolliset kulut. Ehdotettu säännös perustuu tältä osin talletussuojadirektiivin 8 artiklan 5 kohtaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin asunonvaihtotilanteista koskevasta poikkeuksesta nykyistä lakia ja direktiivin 5 artiklan 3 kohtaa vastaavasti. Nykyisen käytännön mukaisesti säännös on tarkoitettu sovellettavaksi luonnollisen henkilön tai kuolinpesän pankkitalletukseen, jonka saldo perustuu asunto-osakkeiden tai -osuuksien taikka asuinkiinteistön myyntiin. Momentissa tarkoitettujen asunonvaihtovarain korvattaisiin 1 momentissa mainitun määrän lisäksi. Säännöksen soveltamiseen ei vaikuttaisi myydyin asunon sijaintivaltio. Lakiin ei ehdoteta sisällytettäväksi muita mainitun direktiivikohdan mukaan mahdollisia poikkeustilanteita, jotka voitaisiin kansallisesti sallia.

9 §. Maksuvelvollisuuden alkaminen. Pykälässä säädettäisiin talletussuojadirektiivin 4 artiklan mukaisesti siitä, milloin tallettajalle syntyy oikeus saada tämän luvun mukainen korvaus. Pykälä vastaisi pääosin nykyistä luottolaitoslakia. Tallettajan olisi kuitenkin nykyisestä laista poiketen tehtävä talletuspankin maksukyvyttömyyttä koskeva ilmoitus virastolle ja tämä tekisi pykälässä tarkoitettua päätöksen. Ottaen huomioon tällaisen päätöksen vaikutuksen koko rahoitusmarkkinoiden toimintaan, viraston olisi tehtävä päätös läheisessä yhteistyössä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan kanssa.

Pykälässä säädettäisiin lisäksi nykyistä lakia vastaavasti viraston velvollisuudesta ilmoittaa tämän pykälän nojalla tekemästään päätöksestä asianomaiselle pankille ja sen tallettajille. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännökset vastaavasta ilmoitusvelvollisuudesta muille rahoitusmarkkinaviranomaisille.

10 §. Korvausten maksaminen. Pykälässä säädettäisiin talletussuojadirektiivin 8 artiklan mukaisesti enimmäisajasta, jossa korvaus on maksettava tallettajalle sen jälkeen, kun Rahoitusvakausturvasto on tehnyt 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöksen.

Pykälän 1 momentin mukaan korvaus olisi nykyisestä laista poiketen maksettava pääsääntöisesti viimeistään seitsemäntenä työ-

päivänä 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemisestä. Nykyisestä laista poiketen momentissa todettaisiin direktiivin edellyttämällä tavalla, että korvaus on maksettava tallettajalle ilman eri hakemusta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin viraston oikeudesta lykätä korvauksen maksamista erityisestä syystä enintään kolmella kuukaudella. Momentti perustuu talletussuojadirektiivin 8 artiklan 5 kohtaan.

Mainitun direktiivikohdan mukaisesti momentissa tarkoitettuna erityisenä syynä pidettäisiin:

- 1) tallettajan oikeutta koskevaa oikeudellista epävarmuutta;
- 2) viranomaisen voimassa olevaa päätöstä rajoittaa tilillä olevien varojen käyttöä;
- 3) sitä, että tilillä ei ole ollut tapahtumia viimeisen 24 kuukauden aikana;
- 4) talletus on 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu mainitun pykälän 1 momentissa säädetyn rajan ylittävä talletus;
- 5) korvauksen maksamisesta vastaa 11 §:ssä säädettyjen periaatteiden mukaisesti ulkomainen talletussuojarahasto.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin viraston velvollisuudesta tallettaa korvausta vastaava määrä aluehallintovirastoon 1 tai 2 momentin mukaisessa määräajassa silloin, kun virastolla ei ole käytettävissä riittäviä tili- tai osoitetietoja korvauksen maksamiseksi suoraan tallettajalle. Momentti ei perustu direktiivin eikä vastaavaa säännöstä sisälly nykyiseen luottolaitoslakiin.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin valuutasta, jossa korvaus on suoritettava. Momentti perustuu talletussuojadirektiivin 6 artiklan 4 kohtaan, jonka mukaan korvaus voidaan maksaa joko euroina, sen valtion valuutassa, jossa sijaitsevassa sivuliikkeessä talletus on tehty, jossa tallettajalla on kotipaikka tai sovitussa tilivaluutassa. Ottaen huomioon erityisesti sen, että valuuttamääräisistä talletuksista aiheutuva kurssiriskiä ei ole tarkoituksemukaista siirtää talletussuojarahaston kannettavaksi, korvaus ehdotetaan maksettavaksi euroina tai, jos talletus on tehty talletuspankin toisessa ETA-valtiossa sijaitsevaan sivuliikkeeseen ja sivuliikkeen sijaintivaltion valuutta ei ole euro, sivuliikkeen sijaintivaltion valuutassa. Jos tilivaluutta on muu kuin euro tai sivuliikkeen sijaintivaltion valuutta,

korvaus voidaan suorittaa myös talletuksen tilivaluutassa tai euroina.

Jäljempänä 8 luvun 2 §:ssä ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaisesti tässä pykälässä ehdotettua seitsemän päivän enimmäismaksuaikaa olisi sovellettava täysimääräisesti vasta 1 päivänä tammikuuta 2020.

11 §. Korvausten maksaminen sivuliikkeen tallettajalle. Pykälässä säädettäisiin talletussuojadirektiivin 14 artiklan mukaisesti korvausten maksamisesta talletuspankin toisessa ETA-valtiossa sijaitsevan sivuliikkeen tallettajille. Mainitun direktiivikohdan mukaan kotivaltion viranomaisen on pyydettävä sivuliikkeen isäntävaltion talletussuojarahastoa huolehtimaan kaikista korvausten maksamiseen liittyvistä tehtävistä ja asetettava tämän käyttöön korvausten maksamiseksi tarvittavat varat.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi sen joustavuuden lisäämiseksi säännös, että virasto voisi sopia toisen ETA-valtion talletussuojasta vastaavan viranomaisen kanssa, että tiedottaminen asiakkaille ja korvausten maksaminen voidaan toteuttaa muulla viranomaisten keskenään sopimalla tavalla, jos se ei heikennä tallettajan asemaa. Jos esimerkiksi korvausten maksaminen sivuliikkeen tallettajille voidaan toteuttaa nopeammin ja luotettavammin käyttämällä isäntävaltiossa sijaitsevaa toista talletuspankkia, viranomaiset voisivat keskenään sopia siitä, että talletukset korvataan tällaisen kotivaltion talletussuojarahaston muun edustajan avulla.

12 §. Talletuspankin toimiluvan perumisen vaikutus talletussuojaan. Pykälässä säädettäisiin nykyistä luottolaitoslakia vastaavasti siitä, että Finanssivalvonnan tulisi päättäessään talletuspankin toimiluvan perumisesta samalla arvioitava sen vaikutus talletussuojan laukeamiseen ja tarvittaessa tehtävä esitys Rahoitusvakausvirastolle talletusten korvaamisesta.

13 §. Talletuskannan siirron vaikutus talletussuojaan. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti talletuskannan siirron vaikutuksista.

14 §. Talletussuojarahaston varojen käyttö kriisinratkaisun rahoittamisessa. Pykälässä säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 109 artiklan mukaisesta talletussuojarahaston osallistumisesta kriisinratkaisun kustannuksiin.

15 §. Viraston takautumisoikeus. Pykälässä säädettäisiin talletussuojadirektiivin 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti viraston takautumisoikeudesta talletuspankkiin viraston korvattua pankissa olleita talletuksia tai käytettyä varoja 14 §:n mukaisesti pankin kriisintarkaisuun. Nykyisestä laista poiketen laissa säädettäisiin takautumissaamiselle maksettavasta korosta siten, että korko määräytyisi korkolain (633/1982) 12 §:n mukaisen yleisen viitekorkosäännöksen mukaisesti. Viivästyksorkoa olisi maksettava korkolain 7 §:n mukaisesta ajankohdasta lukien.

16 §. Yhteistyö toisten ETA-valtioiden talletussuojarahastojen kanssa. Pykälässä säädettäisiin virastolle yleinen yhteistyövelvoite suhteessa muiden ETA-valtioiden talletussuojarahastoihin. Pykälällä pantaisiin täytäntöön talletussuojadirektiivin 14 artiklan 6 ja 7 kohta.

17 §. Ilmoitusvelvollisuus Euroopan pankkiviranomaiselle. Pykälä vastaisi direktiivin 10 artiklan 10 kohtaa.

18 §. Talletuspankin tiedottamisvelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin talletussuojadirektiivin 16 artiklan mukaisesti talletuspankin velvollisuudesta antaa tallettajalle riittävät tiedot talletussuojasta. Tietojen tulisi kattaa direktiivin 16 artiklassa säädetyn lisäksi tarvittaessa 8 artiklan 7 kohdassa tarkoitetut tiedot. Lisäksi tallettajalle olisi annettava säännöllisesti talletussuojaa koskevat tiedot direktiivin liitteenä olevalla lomakkeella. Tietojenantoa koskevien säännösten laajuuden vuoksi tarkemmat säännökset tietojenantovelvollisuudesta ehdotetaan annettavaksi valtiovarainministeriön asetuksella.

19 §. Valvonta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin selvyiden vuoksi, että Finanssivalvonta valvoo talletuspankkeja myös niille tässä laissa säädettyjen velvoitteiden osalta. Lakiin ei ole tarpeen sisällyttää nykyistä luottolaitoslain 14 luvun 1 §:n 2 momentissa olevaa säännöstä talletuspankin velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle, miten pankin ulkomailla olevien tallettajien saamiset on turvattu, koska Finanssivalvonnan on muutenkin oikeus saada valvottavilta valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa virastolle merkittävistä valvontahavainnoistaan.

6 luku

Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §. Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus. Rahaston tilinpäätöstä ja tilintarkastusta koskevat säännökset varmistavat osaltaan kriisintarkaisudirektiivin 103 artiklan 4 kohdan mukaiset järjestelyt sen varmistamiseksi, että virasto huolehtii asianmukaisesti vakaussuojien keräämisestä täysimääräisinä. Viraston tilinpäätökseen ja tilintarkastukseen sovellettaisiin valtion talousarviosta annettua lakia. Mainitun lain 21 §:n mukaan valtion viraston ja laitoksen tulee antaa tilinpäätöksessä ja tulovastuun toteuttamista varten laadittavassa toimintakertomuksessa oikeat ja riittävät tiedot talousarvion noudattamisesta sekä viraston ja laitoksen tuotoista ja kuluista, taloudellisesta asemasta ja toiminnallisesta tuloksellisuudesta (oikea ja riittävä kuva).

Pykälän 1 momentin mukaan rahaston tilikausi olisi kalenterivuosi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin virastolle kirjanpidon 3 luvun 1 §:n 4 momentin pääsäännöstä poikkeava velvollisuus laatia erillinen tilinpäätös rahoitusvakaussuojarahastosta. Rahastojen kirjanpidon laadinnassa olisi noudatettava, mitä valtion kirjanpidon käsikirjassa määrätään. Kriisintarkaisurahasto olisi tarkastettava erillään talletussuojarahastosta.

Rahasto on yleisen edun kannalta merkittävä ja on perusteltua, että sen toiminnasta raportoidaan mahdollisimman laajasti. Valtion tarkastusviraston tuloksellisuustarkastusvelvoitteissa (Valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen ohjaus ja hallinto, 184/2009) tarkastusvirasto katsoo, eduskunnan tiedonsaanti talousarvion ulkopuolisista rahastoista on jäänyt valtion tilinpäätöskertomuksen perusteella vähäiseksi. Valtion talousarviosta annetun lain 17 §:ssä säädetään, että hallituksen tilinpäätöskertomukseen otetaan talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen tilinpäätökset sekä tärkeimmät tiedot niiden toiminnasta ja tuloksellisuudesta. Tarkastusvirasto huomauttaa selvityksessään, että valtion tilinpäätöskertomukseen on otettava valtion talousarviosta annetussa laissa säädettyt asiat kaikista rahastoista ja että eduskunnan tiedonsaanti talousarvion ulkopuolisista rahastoista on muutoinkin lisättä-

vä. Finanssialan kriisinratkaisu- ja talletussuojarahastosta laadittava erillinen toimintakertomus edistää myös eduskunnan tietojensaantia rahaston toiminnasta. Rahasto olisi valtionalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:ssä tarkoitettu rahasto, jota valtionalouden tarkastusvirasto tarkastaa.

Pykälän 3 momentti koski rahaston tilintarkastajilta edellyttäviä kelpoisuusvaatimuksia. Valittavien kahden tilintarkastajien tulisi olla joko KHT-tilintarkastajia tai JHTT-tilintarkastajia. Tilintarkastajat nimeäisi valtiovarainministeriö.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin tilintarkastuksen sisällöstä. Tilintarkastajien olisi tarkastettava rahaston hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastuskertomuksessa olisi lausuttava erityisesti siitä, onko tilinpäätös laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti, antaa-ko tilinpäätös oikeat ja riittävät tiedot rahaston toiminnan tuloksesta ja tuloksellisuudesta sekä taloudellisesta asemasta, onko rahaston hallintoa ja toimintaa hoidettu sitä koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti, tilinpäätöksen vahvistamisesta, sekä rahaston tuloksen käsittelystä viraston ehdottamalla tavalla.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan säädettävän tilinpäätökseen tehtävästä merkinnästä. Merkinnässä olisi viitattava tilintarkastuskertomukseen sekä lausuttava siitä, onko tilinpäätös laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Jos tilintarkastajalle havaitsee kesken tilikauden merkittävää huomauttamista rahaston hallinnosta tai taloudesta, tilintarkastajan olisi ilmoitettava siitä viipymättä valtiovarainministeriölle. Virastolle ja rahastolle asetettaisiin velvollisuus avustaa tarvittaessa tilintarkastajia tarkastuksen suorittamisessa.

2 §. *Rahaston tilinpäätöksen vahvistaminen.* Valtiovarainministeriö vahvistaisi rahaston tilinpäätöksen. Valtiovarainministeriön tulee samassa yhteydessä päättää mahdollisista toimista, joihin rahaston tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus sekä muut ministeriön hankkimat selvitykset ja arvioinnit rahaston taloudesta, toiminnasta ja tuloksellisuudesta antavat aihetta.

Ministeriön olisi päätettävä tilinpäätöksen vahvistamisesta viimeistään varainhoitovuot-

ta seuraavan vuoden 30 päivään huhtikuuta mennessä.

3 §. *Rahaston vuosikertomus.* Pykälässä säädettäisiin viraston velvollisuudesta laatia erilliset vuosikertomukset kriisinratkaisurahastosta ja talletussuojarahastosta. Talletussuojadirektiivin 4 artiklan 12 kohdasta poiketen ehdotetaan, että vuosikertomukseen olisi sisällytettävä laskelma kunkin kalenterivuoden tuotoista ja kuluista sekä varoista ja veloista, joka olisi tilintarkastettava tilintarkastuslain mukaisesti.

4 §. *Valtionalouden tarkastusviraston tarkastusoikeus.* Valtionalouden tarkastusviraston oikeudesta tarkastaa valtion virastoja, laitoksia ja rahastoja säädetään perustuslain 90 §:ssä. Säännös olisi luonteeltaan informatiivinen ja siinä viitattaisiin valtionalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:ään, jossa luetellaan ne, joita tarkastusvirastolla on oikeus tarkastaa. Kun rahasto olisi valtionalouden ulkopuolinen rahasto, tarkastusvirastolla olisi mainitun säännöksen nojalla oikeus tarkastaa sen toimintaa.

7 luku Erinäiset säännökset

1 §. *Yhteistyö valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan sekä muiden viranomaisten kanssa.* Kriisinratkaisudirektiivin 3 artiklan 4 kohdassa säädetään, että valvonta- ja kriisinratkaisutehtäviä hoitavien viranomaisten ja henkilöiden on tehtävä keskenään tiivistä yhteistyötä kriisinratkaisupäätösten valmistelussa, suunnittelussa ja toteutuksessa. Pykälässä säädettäisiin viraston, valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan sekä muiden viranomaisten välisestä yhteistyöstä. Yhteistyövelvoite koski erityisesti kriisinratkaisulaissa säädettyjen kriisinratkaisutoimien suunnittelua ja valmistelua, tehtyjen päätösten seuranta- ja vakausta- ja talletussuojamaksujen määräämistä. Viraston olisi perusteltua kuulla Finanssivalvontaa vakausta- ja talletussuojamaksua määrättäessä esimerkiksi luottolaitosten riskienarvioinnista. Viraston olisi myös kerrottava Finanssivalvonnalle, jos luottolaitos laiminlyö maksuvelvoitteensa, jotta Finanssivalvonta voi ryhtyä tässä laissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin.

Pykälän 2 *momentin* mukaan viraston olisi lisäksi tehtävä yhteistyötä muiden kotimaisten viranomaisten ja EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitetun kriisinratkaisuneuvoston kanssa.

2 §. Oikeus saada tietoja. Viraston oikeudesta saada tietoja Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta sekä muulta viranomaiselta salassapitosäännösten estämättä säädettäisiin 1 *momentissa*. Viraston tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot olisi annettava viipymättä. Tietojen vaihtamisella tämän säännöksen nojalla tarkoitettaisiin sekä oikeutta pyytää että oma-aloitteista velvollisuutta antaa toiselle viranomaiselle tämän tarvitsemat tiedot. Säännöksen tarkoituksena on turvata erityisesti viraston mahdollisuus saada viipymättä tietoa Finanssivalvonnalta sen valvottavina oleviin laitoksiin mahdollisesti kohdistettavista elvytystoimenpiteistä sekä laitosten taloudellisesta tilasta, jotta mahdollisiin kriisitoimenpiteisiin voidaan ennalta varautua niin pitkälle kuin mahdollista. Viraston tietojensaantitarve Suomen Pankilta liittyy esimerkiksi Suomen Pankin tekemiin päätöksiin myöntää hätärahoitusta tai erilaisiin sektorin riskianalyysiin.

Pykälän 2 *momentissa* ehdotetaan säädettävän viraston oikeudesta saada viipymättä Finanssivalvonnalta ja Suomen Pankilta myös muut niiden hallussa olevat tiedot, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa merkittävästi rahoitusmarkkinoiden vakauteen tai muuten merkittävästi rahoitusmarkkinoiden kehitykseen taikka aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa.

3 §. Velvollisuus antaa tietoja. Pykälässä säädettäisiin viraston velvollisuudesta antaa tietoja valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle sekä muulle viranomaiselle. Pykälän 1 *momentin* mukaan tiedot olisi annettava salassapitosäännösten estämättä asioista, jotka viraston arvion mukaan saattavat vaikuttaa merkittävästi rahoitusmarkkinoiden vakauteen tai muuten merkittävästi rahoitusmarkkinoiden kehitykseen, aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa, tai vaikuttaa merkittävästi luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen toiminnan jatkuvuuteen. Laitoksen toiminnan jatkuvuuteen vaikuttavia seikkoja ovat esimerkiksi viraston päätös asettaa laitos

kriisihallintoon tai ryhtyä tiettyihin kriisinratkaisutoimiin sekä kriisinratkaisutoimien päättymisen.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin viraston velvollisuudesta antaa viipymättä salassapitosäännösten estämättä myös muille viranomaisille tiedot, jotka ovat välttämättömiä niiden lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi, jollei tästä tai muusta laista muuta johdu.

Tietoja annettaessa noudatettaisiin myös viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

4 §. Rahoitusmarkkinoilla toimivan oikeushenkilön velvollisuus antaa tietoja. Finanssivalvonnasta annetun lain 18 §:ää vastaavasti virastolle annettaisiin oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ilman aiheetonta viivytystä pyytämänsä tiedot ja selvitykset rahoitusmarkkinoilla toimivilta oikeushenkilöltä ja tämän palveluksessa olevalta luonnolliselta henkilöltä. Tieto- tai selvityspyynnön tulee olla välttämätön viraston laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi.

5 §. Uhkasakko. Virastolla olisi säännöksen nojalla oikeus määrätä uhkasakko, kun rahoitusmarkkinoilla toimiva oikeushenkilö tai sen palveluksessa oleva luonnollinen henkilö laiminlyö noudattaa viraston kriisinratkaisulain tai tämän lain nojalla antamaa määräystä tai kieltoa ja laiminlyönti ei ole vähäinen. Säännös vastaisi Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:ää.

6 §. Muutoksenhaku. Viraston tekemään päätökseen voisi 1 *momentin* nojalla hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Virasto tekee päätöksen esimerkiksi kriisinratkaisuvälineiden ja rahaston varojen käytöstä sekä talletussuojarahaston maksuvelvollisuuden alkamisesta. Valitusten käsittelyn keskittäminen Helsingin hallinto-oikeuteen olisi perusteltua muun muassa sen vuoksi, että se käsittelee Finanssivalvonnan päätöksiin liittyvät valitukset ja sillä on tuntemusta rahoitusmarkkinoiden toiminnasta. Valitusmenettelyyn sovellettaisiin hallintolainkäyttölain säännöksiä. EU:n kriisinratkaisuneuvoston tekemiä päätöksiä koskevaan muutoksenhakuun sovelletaan EU:n kriisinratkaisuasetausta. Virastolla olisi oikeus hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen, jolla

hallinto-oikeus on muuttanut tai kumonnut viraston tekemän päätöksen.

Viraston päätökset esimerkiksi kriisinratkaisuvälineiden tai rahaston varojen käytöstä edellyttää nopeita toimenpiteitä. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettävän, että viraston päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Jos päätöksestä valitetaan, päätöstä olisi noudatettava toistaiseksi, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin päättä tai muualla laissa toisin säädetä. Säännös vastaisi seuraamusmaksuja koskevaa muutoksenhakua lukuun ottamatta Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ää.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin viraston päätöksen noudattamisesta muutoksenhausta huolimatta.

7 §. *Uhkasakon täytäntöönpano.* Pykälässä säädettäisiin, että tämän luvun 5 §:n nojalla maksettavaksi tuomittu uhkasakko saadaan periä korkoineen ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

8 §. *Vakaussmaksun ja talletussuojamaksun viivästyskorko ja periminen ulosottoihin.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettävän viivästyneelle vakaussmaksulle ja talletussuojamaksulle maksettavan viivästyskoron määräytymisestä.

Pykälän 2 momentin mukaan virasto voisi periä vakaussmaksun ja talletussuojamaksun korkoineen ilman tuomiota tai päätöstä.

9 §. *Rikemaksu.* Finanssivalvonta valvoisi 3—5 luvuissa luottolaitoksille, sijoituspalveluyrityksille ja talletuspankeille säädetyin vakaussmaksun ja talletussuojamaksun maksuvelvollisuuden noudattamista. Jos laitos maksaisi maksun myöhässä tai ei maksaisi sitä lainkaan, Finanssivalvonta voisi määrätä laitokselle Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetyin rikemaksun. Mainitun lain 39 §:ssä säädetään julkisen varoituksen määräämisestä silloin, kun valvottava ja muu finanssimarkkinoilla toimiva tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee muiden kuin Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentissa taikka 40 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti.

10 §. *Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano.* Säännös olisi luonteeltaan informatiivinen ja siinä viitattaisiin 9 §:ssä tarkoitettun rikemaksun määräämisessä noudatettavaan menettelyyn ja seuraamuksen täytäntöönpanoon.

8 luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

1 §. *Voimaantulo.* Pykälässä säädettäisiin lain voimaantulon ajankohdasta. Pykälän 2 momentin mukaan valtiovarainministeriö voisi ryhtyä ennen lain voimaantuloa tarvittaviin toimenpiteisiin viraston ylijohtajan ja tämän sijaisen nimeämiseksi ja toiminnan muuksi järjestämiseksi. Tämä on tärkeää, koska kriisinratkaisudirektiivin voimaantulosäännösten mukaan kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten tulee aloittaa toimintansa tammikuun alussa 2015.

Talletussuojadirektiivin säännökset on saatettava kansallisesti voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2015. Talletussuojarahastoa koskevia säännöksiä ehdotetaan sovellettavan kuitenkin jo, kun laki tulee voimaan siirtymäsäännöksessä lueteltuja säännöksiä lukuun ottamatta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin valtiovarainministeriön velvollisuudesta hoitaa Rahoitusvakaussviraston tehtäviä siihen saakka, kun virasto on toimintakykyinen. Määräaika päättyisi viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2016.

2 §. *Siirtymäsäännökset.* Pykälässä säädettäisiin 5 luvun 10 §:ssä tarkoitettua korvausten enimmäismaksuaikaa koskevasta siirtymäajasta. Talletussuojadirektiivistä poiketen korvausten maksamisessa olisi siirryttävä seitsemän päivän maksuaikaan viimeistään vuoden 2020 alusta lukien. Siirtymäaikana tallettajalla olisi direktiivin 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti oikeus vaatia edellä mainitun seitsemän päivän määräajan kuluessa maksettavaksi enintään 1000 euroa tai sitä pienempi korvattavan talletuksen määrä. Vaatimus olisi voitava perustella tallettajan taloudelliseen asemaan perustuvilla erityisillä syillä. Säännös on tältä osin tarkoitettu sovellettavaksi tilanteissa, joissa momentissa tarkoitettu etukäteiskorvaus on tallettajan toimeentulon kannalta välttämätön. Korvaus olisi täl-

löin maksettava viimeistään viidentenä työpäivänä mainitun seitsemän päivän määräajan päättymisestä.

Talletussuojarahastoon kartutettaisiin talletussuojadirektiivissä säädetty kansalliselle talletussuojajärjestelmälle asetettava vähimmäistaso 0,8 prosenttia Suomessa toimivien talletuspankkien korvattavista talletuksista 3 päivään heinäkuuta 2024 mennessä. Vuotuinen talletussuojamaksu olisi noin 0,08 prosenttia korvattavista talletuksista ja vähimmäistaso tulisi kartuttaa mahdollisimman taasisesti siirtymäaikana. Vanha talletussuojarahasto voisi siirtää sen jäsenlaitosten osuuden vähimmäistasosta talletussuojarahastoon vuotuisina talletussuojamaksuina.

Viraston olisi *4 momentin* mukaan huolehdittava siitä, että nykymuotoisen talletussuojarahaston lopettaessa toimintansa 6. lokaikohdotuksen voimaantullessa virastolle ja rahoitusvakausrahastolle siirtyviin tehtäviin ja mahdollisesti siirtyvään omaisuuteen liittyvät sitoumukset, kuten IT-järjestelmien siirto, toteutetaan mahdollisimman nopeasti ja viimeistään vuoden 2015 aikana.

Talletussuojarahasto on yksityisoikeudellinen työnantaja, johon henkilöstö on työsuhhteessa. Talletussuojarahaston liikkeen luovutuksessa noudatetaan työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ä, jonka nojalla rahaston palveluksessa olevat henkilöt siirtyvät viraston palvelukseen. Viraston toiminnan luonteesta johtuen on perusteltua, että asiamiehen tehtävä muutetaan *5 momentissa* virkasuhteeksi.

Laitoskohtainen vakaumaksu määräytyy vuonna 2015 voimaan tulevan EU:n kriisinratkaisusäätöasetuksen ja komission säätöasetuksen nojalla. EU:n kriisinratkaisusäätöasetusta ei kuitenkaan sovelleta kuin vasta vuonna 2016. Tästä syystä vuonna 2015 vakaumaksun suuruus laskettaisiin kriisinratkaisudirektiivin 103 artiklan mukaisesti siten, että laitoskohtainen vakaumaksu olisi osuus sen velkojen kokonaismäärästä lukuun ottamatta sen omia varoja ja korvattavia talletuksia suhteessa kaikkien suomalaisten luottolaitosten velkojen kokonaismäärään, lukuun ottamatta niiden omia varoja ja korvattavien talletusten määrää (*6 momentti*).

Maksuvelvollisten vuonna 2015 kartuttama vakaumaksun määrä vastaisi 0,1 prosenttia

suomalaisten luottolaitosten kaikkien korvattavien talletusten kokonaismäärästä, kun EU:n kriisinratkaisusäätöasetuksessa tarkoitettua yhteisen kriisinratkaisurahaston tavoitetaso on yksi prosentti kaikkien osallistuvien jäsenvaltioiden luottolaitosten korvattavien talletusten määrästä vuoteen 2025 mennessä. Tällöin kymmenen vuoden siirtymäkauden aikana ensimmäisenä vuonna kerättävien vakaumaksujen kokonaismäärä on 0,1 prosenttia.

Pykälän *7 momentissa* säädettäisiin pykälän soveltamisesta ennen EU:n kriisinratkaisusäätöasetuksen voimaantuloa myös luottolaitoksiin ja niihin kohdistettuihin kriisinratkaisutoimiin.

Pykälän *8 momentti* koskee väliaikaisen pankkiveron tuoton siirtoa rahoitusvakausrahastolle vuonna 2015. Summa siirrettäisiin edelleen rahoitusvakausrahastosta EU:n kriisinratkaisusäätöasetuksen ja valtiosopimuksen mukaisesti EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon valtiovarainministeriön tarkemmin määräämällä tavalla.

Pykälän *9 momentin* mukaan pankkivero otettaisiin huomioon vuodesta 2015 alkaen vakaumaksuja määritettäessä siten, että se pienentäisi laitosten osuutta kerättävistä vakaumaksuista. Arvio on, että rahastoon siirrettävä pankkiveron tuotto riittäisi kattamaan vajaan kahden vuoden vakaumaksut. Se osa pankkiverosta, joka siirrettäisiin rahastoon, laskettaisiin laitoskohtaisesti suhteellisenä osuutena hyödyksi sellaiselle talletuspankille, joka on maksanut pankkiveroa.

1.3 Laki vakaumaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Sopimuksen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

Johdanto

Johdannon *1 kappaleessa* viitataan unionin viime vuosina hyväksymiin säädöksiin ja niiden perustavanlaatuisen merkitykseen ra-

hoituspalvelujen sisämarkkinoiden toteuttamisessa ja euroalueen sekä koko unionin rahoitusvakauden takaamisen kannalta sekä pyrittäessä syvempään talous- ja rahaliittoon.

Johdannon *2 kappaleessa* viitataan Eurooppa-neuvoston kehoitukseen kesäkuussa 2009 perustaa yhteinen eurooppalainen ja kaikkiin sisämarkkinoilla toimiviin rahoituslaitoksiin sovellettava säännöstö sekä yhteisiin vakavaraisuussäntöihin, jotka sisältyvät EU:n vakavaraisuusasetukseen ja luottolaitosdirektiiviin.

Johdannon *3 kappaleessa* viitataan Euroopan valvontaviranomaisiin, jotka hoitavat monia mikrovakauden valvontaa koskevia tehtäviä. Nämä viranomaiset ovat EBA, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen. Tämän lisäksi Euroopan järjestelmäriskikomitea hoitaa joitakin makrovakauden valvontaa koskevia tehtäviä.

Johdannon *4 kappaleessa* todetaan, että pankkivalvonta-asetuksella on annettu EKP:lle yhdessä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa valtuus valvoa niihin jäsenvaltioihin sijoittautuneita luottolaitoksia, joiden rahayksikkö on euro, ja niihin muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneita luottolaitoksia, jotka päättävät toteuttaa tiivistä yhteistyötä EKP:n kanssa valvontatarkoituksissa.

Johdannon *5 kappaleessa* viitataan kriisinratkaisudirektiiviin, jolla lähennetään luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevia kansallisia lakeja ja asetuksia, kansallisten kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyjen perustaminen mukaan luettuna.

Johdannon *6 kappaleessa* viitataan joulukuun 2012 Eurooppa-neuvoston päätelmiin, joissa todetaan tarve yhteisen kriisinratkaisumekanismin perustamiseen ja että mekanismin olisi perustuttava rahoitusosalta itseltään saataviin vakaussuorituksiin ja että siihen olisi sisällyttävä asianmukaiset ja toimivat varautumisjärjestelyt, jonka tulisi olla keskipitkällä aikavälillä budjettineutraali. Kappaleessa viitataan tältä osin unionin lainsäätäjän sittemmin hyväksymään EU:n kriisinratkaisusasetukseen.

Johdannon *7 kappaleessa* kuvataan tarkemmin EU:n kriisinratkaisusasetuksen sisäl-

töä. Kriisinratkaisudirektiivissä ja EU:n kriisinratkaisusasetuksessa vahvistetaan yleiset ehdot, joita noudattaen määritetään ja laskeetaan luottolaitosten yhteisen kriisinratkaisurahaston rahoittamiseksi suorittamat vakaussuoritusmaksut sekä jäsenvaltioiden velvoite kerätä ne kansallisella tasolla. Kappaleessa korostetaan, että osallistuvilla jäsenvaltioilla on yhä toimivalta siirtää vakaussuoritusmaksut yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja että kyseinen velvoite ei perustu unionin oikeuteen vaan yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevaan sopimukseen. Sopimuksessa vahvistetaan edellytykset, joilla sopimuspuolet, kukin perustuslaillisten vaatimustensa mukaisesti, sopivat yhdessä siirtävänsä kansallisella tasolla keräämänsä vakaussuoritusmaksut yhteiseen kriisinratkaisurahastoon.

Johdannon *8 kappaleessa* todetaan, että kunkin osallistuvan jäsenvaltion olisi kansallisella tasolla kerättyjen vakaussuoritusmaksujen siirtämistä koskevaa toimivaltaansa käyttäessään noudatettava SEUT 4 artiklan 3 kohdassa vahvistettua vilpittömän yhteistyön periaatetta ja varmistettava, että rahoitusvarat ohjataan yhdenmukaisesti yhteiseen kriisinratkaisurahastoon, mikä takaa sen asianmukaisen toiminnan.

Johdannon *9 kappaleessa* kuvataan sopimuksen tarkoituksena olevan vahvistaa sopimuspuolten velvoite siirtää kansallisella tasolla kerätyt vakaussuoritusmaksut yhteiseen kriisinratkaisurahastoon noudattaen yhdenmukaisia perusteita, yksityiskohtaisia järjestelyjä ja edellytyksiä, jakaa kansallisella tasolla kerätyt vakaussuoritusmaksut siirtymäkauden ajan kutakin sopimuspuolta vastaaviin eri rahasto-osuuksiin sekä yhdistää rahasto-osuuksien käyttö vaiheittain siten, että niiden olemassaolo lakkaa siirtymäkauden päättyttyä.

Johdannon *10 kappaleessa* muistutetaan päämäärästä säilyttää tasapuoliset toimintaedellytykset ja minimoida kriisinratkaisusta veronmaksajille aiheutuvat kokonaiskustannukset sekä huomioida kullekin pankkitoimialalle koituvat kokonaisrasitte määrittäessä yhteiseen kriisinratkaisurahastoon suoritettavia vakaussuoritusmaksuja ja niiden verokohtelua.

Johdannon *11 kappaleen* mukaan sopimuksen sisältö koskee niitä yhteisen kriisinratkaisurahaston erityispiirteitä, jotka kuuluvat

edelleen jäsenvaltioiden toimivaltaan. Sopimus ei vaikuta unionin oikeudessa vahvistettuihin yhteisiin sääntöihin eikä muuta niiden soveltamisalaa. Se täydentää pankkien kriisinratkaisua koskevaa unionin lainsäädäntöä ja tukee unionin politiikkojen ja erityisesti rahoituspalvelujen alan sisämarkkinoiden toteuttamista siihen kiinteästi liittyvänä osana.

Johdannon *12 kappaleessa* viitataan kriisinratkaisudirektiivin täytäntöön panemiseksi annettaviin kansallisiin lakeihin ja asetuksiin, joita sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2015, sekä yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskeviin säännöksiin, joita sovelletaan periaatteessa 1 päivästä tammikuuta 2016. Tämän seurauksena sopimuspuolet keräävät kansalliseen kriisinratkaisujärjestelyn osoitettuja vakaussmaksuja EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltamispäivään saakka, mistä alkaen ne ryhtyvät keräämään yhteiseen kriisinratkaisurahastoon osoitettavia vakaussmaksuja. Rahaston rahoitusvalmiuksien vahvistamiseksi sopimuspuolet sitoutuvat siirtämään siihen kriisinratkaisudirektiivin nojalla keräämänsä vakaussmaksut EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltamispäivään saakka.

Johdannon *13 kappaleessa* viitataan mahdollisiin tilanteisiin, joissa yhteisen kriisinratkaisurahaston käytettävissä olevat varat eivät riitä tietyn kriisinratkaisutoimen hoitamiseen ja joissa jälkikäteen kerättävät vakaussmaksut eivät ole välittömästi käytettävissä. Kappaleessa viitataan euroryhmän ja talous- ja rahoitusasioiden neuvoston 18 päivänä joulukuuta 2013 antamaan julkilausumaan, jonka mukaisesti tietyn kriisinratkaisutoimen kohteena olevat sopimuspuolet voivat antaa riittävän rahoituksen varmistamiseksi siirtymäkauden aikana väliaikaisrahoitusta kansallisista lähteistä tai EVM:sta sovittujen menettelyjen mukaisesti, mukaan lukien kansallisten rahasto-osuuksien välisten väliaikaisten siirtojen mahdollisuuden käyttöönotto. EVM:a on käsitelty edellä kappaleessa 2.1.1. Johdannon 13 kappaleen mukaan sopimuspuolilla olisi oltava menettelyt väliaikaista rahoitusta koskevan pyynnön käsittelemiseksi viivytyksettä. Kappaleessa viitataan tavoitteeseen kehittää yhteinen varautumisjärjestely siirtymäkauden aikana helpottamaan yhteisen kriisinratkaisurahaston lainanottoa.

Väliaikaisia siirtoja koskeva kansallinen menettely Suomessa esitetään määriteltäväksi yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen voimaansaattamislaissa. Suomen esittämä pyyntö rinnastuisi perustuslain 82 §:n 2 momentissa tarkoitettuun valtiontakuun antamiseen. Päätös kieltää Suomen osuudesta lainaaminen ehdotetaan osoitettavaksi valtioneuvoston toimivaltaan.

Tarkoituksena on, että jos Suomen olisi tarpeen tarjota rahastolle väliaikaista kansallista rahoitusta, hallitus antaisi tästä eduskunnalle perustuslain 86 §:ssä tarkoitettua lisätalousarviota koskevan esityksen.

Suomi yhtyi EU:n kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä Saksan laatimaan julistukseen, jossa korostetaan, että sopimusta ja EU:n kriisinratkaisuasetausta tulee tulkita siten, etteivät ne luo jäsenvaltioiden yhteisvastuuta, EVM-sopimuksen muuttamista tai erityisesti julkisten varojen käyttöä koskevia velvoitteita tavalla, joka rajoittaa sopimuspuolten budjetisuverensisuutta tai fiskaalista vastuuta.

Johdannon 13 kappaleessa muistutetaan, että pankkiala on viime kädessä vastuussa takaisinmaksusta kaikkien osallistuvien jäsenvaltioiden vakaussmaksujen avulla, mukaan lukien jälkikäteen suoritettavat vakaussmaksut. Näillä järjestelyillä varmistetaan kaikkien yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin osallistuvien ja siihen myöhemmin liittyvien sopimuspuolten tasapuolinen kohtelu sekä siirtymäkauden aikana että toiminnan vakiinnuttua. Näiden järjestelyjen tulisi varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset myös niiden jäsenvaltioiden kanssa, jotka eivät osallistu yhteiseen valvontamekanismiin eivätkä yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin.

Johdannon *14 kappaleessa* muistutetaan, että kaikkien euromaiden sekä niiden euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden, jotka osallistuvat yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin, olisi ratifioitava tämä sopimus.

Johdannon *15 kappaleessa* todetaan, että niiden euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden, jotka eivät ole sopimuspuolia, tulisi liittyä sopimukseen täysin oikeuksin ja velvoittein siitä päivästä, jona ne tosiasiallisesti hyväksyvät euron rahayksiköksi tai muutoin

päivästä, jona YVM-asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu EKP:n päätös tiivistä yhteistyöstä tulee voimaan.

Johdannon *16 kappaleessa* viitataan jäsenvaltioiden hallitusten edustajien pyyntöön Euroopan komissiolle ja yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle suorittaa tässä sopimuksessa määrättyt tehtävät.

Johdannon *17 kappaleessa* kuvataan EU:n kriisinratkaisuasetykseen sisältyvät kriisinratkaisuun sovellettavat yleiset periaatteet ja viitataan yleisen kriisinratkaisuneuvoston ja unionin toimielinten näissä kysymyksissä soveltamiin päätöksentekosääntöihin, jotka muodostavat olennaisen perusteen sopimuspuolten suostumukselle sitoutua sopimuksen määräyksiin.

Johdannon *18 kappaleessa* todetaan, että valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen (SopS 32—34/1980) asiainkuuluvia määräyksiä sekä kansainvälistä tapaoikeutta sovelletaan kaikkiin sellaisiin sopimuspuolten tahdon vastaisesti tapahtuneisiin olosuhteiden perustavanlaatuisiin muutoksiin, jotka vaikuttavat edellisessä kappaleessa tarkoitettuun olennaiseen perusteeseen sopimuspuolten suostumukselle sitoutua sopimuksen määräyksiin. Sopimuspuolet voivat täten vedota niiden tahdon vastaisesti tapahtuneiden olosuhteiden perustavanlaatuisen muutosten seurauksiin kansainvälisen julkisoikeuden nojalla. Jos sopimuspuoli vetoaa tällaisiin seurauksiin, toinen sopimuspuoli voi saattaa asian EU-tuomioistuimen käsiteltäväksi. EU-tuomioistuimelle tulisi täten antaa toimivalta vahvistaa olosuhteiden perustavanlaatuinen muutos ja siitä johtuvat seuraukset. Tällainen tilanne johtaa SEUT 273 artiklassa tarkoitettuun sopimuksen soveltamista koskevaan riitaan, joka voidaan saattaa EU-tuomioistuimen käsiteltäväksi. Mikä tahansa sopimuspuoli voi myös pyytää tuomioistuimelta väliaikaisia toimenpiteitä SEUT 278 artiklan sekä tuomioistuimen työjärjestyksen 160–162 artiklan mukaisesti. Tehdessään näitä ratkaisuja EU-tuomioistuimen olisi otettava huomioon perussopimusten mukaiset sopimuspuolten velvoitteet, yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin ja sen eheyteen liittyvät velvoitteet mukaan lukien.

Johdannon *19 kappaleessa* viitataan EU-tuomioistuimen perussopimusten mukaiseen toimivaltaan, erityisesti SEUT 258, 259, 260, 263, 265 ja 266 artiklassa vahvistettujen oikeussuojakeinojen mukaiseen toimivaltaan määrittää, soveltavatko unionin toimielimet, yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ja kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset velkakirjojen arvon alaskirjausta tavalla, joka on yhdenmukainen unionin oikeuden kanssa.

Johdannon *20 kappaleessa* todetaan, että sopimuksessa vahvistettuihin oikeuksiin ja velvoitteisiin sovelletaan vastavuoroisuusperiaatetta. Näin ollen jokaisen sopimuspuolen suostumus sitoutua tähän sopimukseen riippuu kaikkien muiden sopimuspuolten oikeuksien ja velvoitteiden toteutumisesta vastaavalla tavalla. Tästä seuraa, että jos jokin sopimuspuoli rikkoo velvoitettaan siirtää vakausmaksuja maksuosoituksia yhteiseen kriisinratkaisurahastoon, sen alueella toimiluvan saaneet yhteisöt olisi jätettävä mainitun rahaston ulkopuolelle. Yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle ja EU-tuomioistuimelle tulisi antaa toimivalta määrittää ja ilmoittaa sopimuksessa vahvistettujen menettelyjen mukaisesti, ovatko sopimuspuolet rikkoneet vakausmaksujen siirtämistä koskevaa sitoumustaan. Kappaleessa todetaan, että ainoa vakausmaksujen siirtämistä koskevan velvoitteen rikkomisesta johtuva oikeudellinen seuraamus on rikkomukseen syyllystyneen sopimuspuolen jättäminen yhteisen kriisinratkaisurahaston rahoituksen ulkopuolelle, ja että tällä ei ole vaikutusta muiden sopimuspuolten sopimusvelvoitteisiin.

Johdannon *21 kappaleessa* viitataan sopimuksella perustettuun mekanismiin, jonka mukaan osallistuvat jäsenvaltiot sitoutuvat korvaamaan yhteisesti, nopeasti ja korkoineen yhteisen valvontamekanismin ja EU:n kriisinratkaisumekanismiin ulkopuolelle jääville jäsenvaltiolle määrän, jonka nämä ovat maksaneet omina varoina ja joka vastaa unionin yleisen talousarvion käyttöä sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta ja siihen liittyviä kustannuksia koskevissa asioissa unionin toimielinten EU:n kriisinratkaisuasetuksen nojalla käyttämän toimivallan suhteen. Jokaisella osallistuvalla jäsenvaltiolla tulisi tämän järjestelyn mukaisesti olla erillinen ja yksilöllinen vastuu eikä yhteisvastuu,

ja tästä syystä osallistuvien jäsenvaltioiden tulisi vastata vain omasta korvausvelvoitteen osastaan siten kuin se on määritelty tässä sopimuksessa.

Johdannon 22 *kappaleen* mukaan sopimuspuolten väliset sopimuksen tulkintaa ja sopimusvelvoitteiden noudattamista koskevat riidat olisi saatettava EU-tuomioistuimen käsiteltäväksi SEUT 273 artiklan mukaisesti. Myös niiden euroalueen ulkopuolisten EU-jäsenvaltioiden, jotka eivät ole sopimuspuolia, olisi voitava antaa EU-tuomioistuimen käsiteltäväksi sopimuksessa vahvistetut sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta ja siihen liittyviä kustannuksia koskevia korvauksia käsittelevät riidat.

Johdannon 23 *kappaleen* mukaan niiden sopimuspuolten vakaumaksujen maksumaksuun siirto, jotka osallistuvat yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin tämän sopimuksen soveltamispäivää myöhemmän ajankohtana, olisi tehtävä noudattaen tasapuolisen kohtelun periaatetta suhteessa niihin sopimuspuoliin, jotka osallistuvat näihin mekanismeihin sopimuksen soveltamispäivästä lähtien. Niiden sopimuspuolten, jotka osallistuvat kyseisiin mekanismeihin tämän sopimuksen soveltamispäivänä, ei oleteta vastaavan sellaisten kriisinratkaisujen kustannuksista, joihin mekanismeihin myöhemmin osallistuvien valtioiden kansallisen rahoitusjärjestelyn oletettiin osallistuvan. Viimeksi mainittujen ei myöskään oleteta osallistuvan sellaisista kriisinratkaisuista aiheutuviin kustannuksiin, joita syntyy ennen kuin niistä tulee osallistuvia jäsenvaltioita, ja joista yhteisen kriisinratkaisumekanismiin olisi vastattava.

Johdannon 24 *kappaleessa* todetaan, että kun euroalueen ulkopuolisen sopimuspuolen tiivis yhteistyö EKP:n kanssa päätetään asetuksen (EU) N:o 1024/2013 7 artiklan mukaisesti, olisi päätettävä tältä kertyneiden maksusuuksien oikeudenmukaisesta jakamisesta ottaen huomioon sekä asianomaisen sopimuspuolen että yhteisen kriisinratkaisurahaston edut. EU:n kriisinratkaisuasetuksen 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetaan yksityiskohtaiset järjestelyt, perusteet ja menettely, joita noudattaen yhteinen kriisinratkaisuneuvosto sopii kyseisen jäsenvaltion kanssa tä-

män siirtämien vakaumaksujen takaisin maksamisesta.

Johdannon 25 *kappaleessa* todetaan sopimuspuolten tavoite sisällyttää tämän sopimuksen olennaiset määräykset unionin perussopimusten mukaisesti mahdollisimman pian unionin oikeudelliseen kehykseen noudattaen täysin EU:n perussopimusten mukaisia menettelyjä ja vaatimuksia.

I Osasto Tarkoitus ja soveltamisala

Sopimuksen ruotsinkielisessä kieliversiossa on virhe ja sopimusosapuolista puuttuu Tanskan kuningaskunta. Sen lisäksi sopimuksen kaikkien kieliversioiden artikloissa 1—6 viittaukset EU:n kriisinratkaisuasetuksen säännöksiin ovat pääosin virheelliset. Suomenkielisen kieliversion 12 artiklan 4 kohdan 3 alakohdassa on virheellinen viittaus yhteistä valvontamekanismia koskevaan asetukseen. Nämä virheet tullaan korjaamaan mahdollisimman pian.

1 artikla. Sopimuspuolet sitoutuvat yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevalla sopimuksella siirtämään kansallisella tasolla kriisinratkaisudirektiivin ja EU:n kriisinratkaisuasetuksen mukaisesti kerätyt vakaumaksut EU:n kriisinratkaisuasetuksella perustettuun yhteiseen kriisinratkaisurahastoon. Sopimuspuolet sitoutuvat lisäksi kohdistamaan kansallisella tasolla kerätyt vakaumaksut kuitenkin sopimuspuolta vastaaviin rahasto-osuuksiin sopimuksen 12 artiklan 2 kohdassa määritettynä soveltamispäivänä alkavan korkeintaan kahdeksan vuoden siirtymäkauden aikana. Kyseinen siirtymäkausi päättyy, kun yhteinen kriisinratkaisurahasto saavuttaa EU:n kriisinratkaisuasetuksen 68 artiklassa (pitäisi olla 69 artikla) vahvistetun rahoituksen tavoitetason, ja kuitenkin viimeistään kahdeksan vuoden kuluttua sopimuksen soveltamispäivästä. Rahasto-osuuksien käyttö yhdistetään vaiheittain siten, että niiden olemassaolo lakkaa siirtymäkauden päättyttyä, tukien siten rahaston tehokkaita toimia ja toimintaa.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimusta sovelletaan sopimuspuoliin, joiden laitokset kuuluvat yhteisen valvontamekanismin ja yhteisen kriisinratkaisumekanismiin toimivaltaan yhteistä valvontamekanismia koskevan

asetuksen ja EU:n kriisinratkaisuasetauksen mukaisesti.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

II Osasto **Yhdenmukaisuus Euroopan unionin oikeuden kanssa ja suhde siihen**

2 artikla. Sopimuspuolet soveltavat ja tulkitsevat sopimusta yhdenmukaisesti EU:n perussopimusten, erityisesti vilpittömän yhteistyön periaatetta koskevan SEUT 4 artiklan 3 kohdan ja laitosten kriisinratkaisua koskevan unionin lainsäädännön kanssa. Sopimusta sovelletaan siinä määrin kuin se on yhteensopiva EU:n perussopimusten kanssa eikä se vaikuta unionin toimivaltaan sisämarkkinoiden alalla. Sopimuksessa sovelletaan yhteisen kriisinratkaisuasetauksen 3 artiklan määritelmiä.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

III Osasto **Vakauseräyksen siirto ja rahasto-osuudet**

3 artikla. *Vakauseräyksen siirto.* Sopimuspuolet sitoutuvat yhteisesti siirtämään peruuttamattomasti yhteiseen kriisinratkaisurahastoon vakauseräyksen, jotka ne keräävät alueellaan toimiluvan saaneilta laitoksilta yhteisen kriisinratkaisuasetauksen 66 ja 67 artiklan (pitäisi olla 69 ja 70 artikla) nojalla sekä yhteisen kriisinratkaisuasetauksen kyseisissä artikloissa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Vakauseräyksen siirto tapahtuu tässä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet siirtävät jokaista vuotta vastaavat ennakkolliset vakauseräykset viimeistään kyseisen vuoden 30 päivään kesäkuuta mennessä. Ennakkolliset etukäteen suoritettavat vakauseräykset siirretään alustavasti yhteiseen kriisinratkaisurahastoon 30 päivään kesäkuuta 2016 mennessä tai, jos sopimus ei ole tullut voimaan kyseiseen päivään mennessä, viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulopäivästä.

Artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolten ennen yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen soveltamispäivää kriisinratkaisudirektiivin 103 ja 104 artiklan mukaisesti keräämät vakauseräykset siirretään yhteiseen kriisinratkaisurahastoon viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2016 tai, jos sopimus ei ole tullut tähän mennessä voimaan, viimeistään yhden kuukauden kuluttua sen voimaantulopäivästä. Kohdassa korostetaan, että viranomaisen oikeus määrätä yhteisölle veroluonteinen maksuvelvollisuus ja kerätä tämä maksu perustuu sopimuksen asemesta kriisinratkaisudirektiiviin ja yhteiseen kriisinratkaisuasetaukseen.

Artiklan 4 kohdan mukaan kriisinratkaisun rahoitusjärjestelystä ennen yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen soveltamispäivää maksetut sopimuspuolten määrät niiden alueilla toteutettujen kriisinratkaisutoimien osalta vähennetään kyseisen sopimuspuolen yhteiseen kriisinratkaisurahastoon siirtämistä määristä. Tällöin kyseinen sopimuspuoli on edelleen velvollinen siirtämään yhteiseen kriisinratkaisurahastoon sitä määrää vastaavan määrän, joka olisi tarvittu saavuttamaan sen kriisinratkaisun rahoitusjärjestelmän rahoituksen tavoitetaso kriisinratkaisudirektiivin 102 artiklan mukaisesti ja siinä säädetyissä määräajoissa.

Artiklan 5 kohdan mukaan jälkikäteen suoritettavat vakauseräykset siirretään välittömästi niiden keräämisen jälkeen.

Sopimuksen määräykset varojen siirtämisestä yhteiseen kriisinratkaisurahastoon pantaisiin voimaan säätämällä tästä Rahoitusvakauseräyksen viranomaisesta annettavassa laissa. Perustettavaksi ehdotettu Rahoitusvakauseräyksen hoitaisi sopimuksen mukaisesti vakauseräyksen keräämisen suomalaiselta pankkisektorilta ja varojen siirtämisen yhteiseen kriisinratkaisurahastoon.

4 artikla. *Rahasto-osuudet.* Kansallisella tasolla kerätyt vakauseräykset siirretään siirtymäkauden aikana yhteiseen kriisinratkaisurahastoon siten, että ne kohdistetaan kutakin sopimuspuolta vastaaviin rahasto-osuuksiin. Rahasto-osuuksien koko vastaa niiden vakauseräyksen maksuosuuksien kokonaismäärää, jotka kyseisen sopimuspuolen alueella toimiluvan saaneiden laitosten on maksettava yhteisen kriisinratkaisuasetauksen 65

ja 66 (pitäisi olla 69 ja 70 artikla) artiklan sekä näissä artikloissa tarkoitettujen delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten mukaisesti. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto laatii yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen voimaantulopäivänä tiedon- saantitarkoituksia varten yksityiskohtaisen luettelon kunkin sopimuspuolen rahasto- osuuden koosta. Kyseinen luettelo päivitetään kunakin siirtymäkauden vuonna.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

5 artikla. *Rahasto-osuuksien toiminta.* Sopimuksen 5 artiklassa määritellään kustannusten kattamisjärjestys, jonka mukaisesti kriisinratkaisuneuvoston tulee käyttää kriisinratkaisurahaston rahasto-osuuksia tilanteessa, jossa kriisinratkaisurahastoa päätetään EU:n kriisinratkaisuasetuksen asiaankuuluvien säännösten mukaisesti käyttää.

Ensimmäisessä vaiheessa kustannuksista vastaavat artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan niitä sopimuspuolia vastaavat rahasto-osuudet, joihin kriisinratkaisun kohteena oleva laitos tai konserni on sijoittautunut tai joissa se on saanut toimiluvan. Jos kriisinratkaisun kohteena on konserni, kustannukset jaetaan niitä sopimuspuolia vastaavien eri rahasto-osuuksien kesken, joihin emoyritys ja tytäryritykset ovat sijoittautuneet tai joissa ne ovat saaneet toimiluvan, suhteessa kunkin kriisinratkaisun kohteena olevaan konserniin kuuluvan yhteisön omaan rahasto-osuuteensa suorittamien vakaussmaksujen suhteelliseen määrään konsernin kaikkien yhteisöjen rahasto-osuuksiinsa suorittamien vakaussmaksujen kokonaismäärästä. Jos sopimuspuoli, johon emoyritys tai tytäryritys on sijoittautunut tai jossa se on saanut toimiluvan, katsoo, että tämän kustannusten jakoperusteen soveltaminen johtaa suureen epäsuhtaan rahasto-osuuksien välisen kustannusten jakamisen ja kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen riskiprofiilin välillä, se voi pyytää kriisinratkaisuneuvostoa harkitsemaan lisäksi viipymättä kriisinratkaisudirektiivin 107 artiklan 5 kohdassa vahvistettua perustetta. Jollei kriisinratkaisuneuvosto noudata asianomaisen sopimuspuolen esittämää pyyntöä, sen on selvitettävä kantansa julkisesti. Näitä sopimuspuolia vastaavissa rahasto-osuuksissa turvaututaan käytettävissä oleviin varoihin

enintään niitä kustannuksia vastaavaan määrään asti, jotka kunkin kansallisen rahasto-osuuden on ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa vahvistettujen kustannusten jakoperusteiden mukaisesti maksettava. Jakoperusteen mukaan siirtymäkauden ensimmäisen vuoden aikana turvaututaan kaikkiin mainituissa rahasto-osuuksissa käytettävissä oleviin varoihin. Siirtymäkauden toisen vuoden aikana turvaututaan 60 prosenttiin ja kolmannen vuoden aikana 40 prosenttiin mainituissa rahasto-osuuksissa käytettävissä olevista varoista. Siirtymäkauden myöhempiä vuosina asianomaisia sopimuspuolia vastaavien rahasto-osuuksien käytettävissä olevat rahoitusvarat vähenevät vuosittain 6 ⅔ prosenttiyksiköllä. Edellä mainittu asianomaisia sopimuspuolia vastaavien rahasto-osuuksien käytettävissä olevien varojen vuosittainen vähennys jaetaan tasaisesti eri neljännesvuosille.

Toisessa vaiheessa, jos 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen asianomaisten sopimuspuolten rahasto-osuuksissa käytettävissä olevat varat eivät riitä täyttämään EU:n kriisinratkaisuasetuksen 75 artiklassa (pitäisi olla 76 artikla) tarkoitettua kriisinratkaisurahaston tehtävää, käytetään kriisinratkaisurahaston kaikkia sopimuspuolia vastaavissa rahasto-osuuksissa käytettävissä olevia varoja. Kaikkien sopimuspuolten rahasto-osuuksissa käytettävissä olevia rahoitusvaroja täydennetään tämän kohdan kolmannessa alakohdassa mainitussa suhteessa a alakohdassa tarkoitettuja kriisinratkaisun kohteena olevia sopimuspuolia vastaavissa kansallisissa rahasto-osuuksissa jäljellä oleviin rahoitusvaroihin.

Jos kriisinratkaisun kohteena on rajatylittävä konserni, käyttöön asetettujen varojen jakamisessa tämän kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan nojalla asianomaisten sopimuspuolten rahasto-osuuksien välillä noudatetaan samaa kustannusten keskinäistä jakoperustetta, joka on vahvistettu a alakohdassa. Jos yksi tai useampi jossakin jäsenvaltiossa toimiluvan saanut kriisinratkaisun kohteena oleva laitos ei tarvitse kaikkia tämän b alakohdan nojalla käytettävissä olevia varoja, se osa tämän b alakohdan nojalla käytettävissä olevista varoista, jota ei tarvita, käytetään konsernia koskevan kriisinratkaisun kohteena

olevien muiden sopimuspuolten toimiluvan saaneiden yhteisöjen kriisinratkaisuun.

Siirtymäkauden aikana sopimuspuolten kaikkia kansallisia rahasto-osuuksia käytetään niin, että siirtymäkauden ensimmäisen vuoden aikana turvaututaan 40 prosenttiin ja toisen vuoden aikana 60 prosenttiin mainituissa rahasto-osuuksissa käytettävissä olevista varoista. Siirtymäkauden myöhempinä vuosina mainittujen rahasto-osuuksien käytettävissä olevat varat kasvavat vuosittain $6\frac{2}{3}$ prosenttiyksiköllä. Edellä mainittu sopimuspuolten kaikissa kansallisissa rahasto-osuuksissa käytettävissä olevien varojen vuosittainen kasvu jaetaan tasaisesti eri neljänneksille.

Artiklan 1 kohdan c alakohta koskee kolmatta vaihetta, johon edetään, jos b alakohdan mukaisesti käytetyt varat eivät riitä täyttämään EU:n kriisinratkaisuasetuksen 75 artiklassa (pitäisi olla 76 artikla) tarkoitettua kriisinratkaisurahaston tehtävää. Tällöin turvaututaan a alakohdassa tarkoitettuja asianomaisia sopimuspuolia vastaavissa rahasto-osuuksissa jäljellä oleviin rahoitusvaroihin. Jos kriisinratkaisun kohteena on konserni, käytetään niiden asianomaisten sopimuspuolten rahasto-osuuksia, jotka eivät ole toimittaneet riittävästi varoja a ja b alakohdan nojalla niiden alueella toimiluvan saaneiden laitosten kriisinratkaisun osalta. Kunkin rahasto-osuuden maksusuudet määritellään a alakohdassa vahvistettujen kustannusten jakoperusteiden mukaisesti.

Artiklan 1 kohdan d alakohta tulee sovellettavaksi, jolleivät c alakohdassa tarkoitettut varat riitä kattamaan tietyn kriisinratkaisutoimen kustannuksia, ja sen määräykset eivät vaikuta kriisinratkaisuneuvoston e alakohdassa tarkoitettuun toimivaltaan. Sen mukaan a alakohdassa tarkoitettut asianomaiset sopimuspuolet siirtävät kriisinratkaisurahastoon alueelleen sijoittautuneilta tai alueellaan luvan saaneilta laitoksilta ylimääräisiä ja EU:n kriisinratkaisuasetuksen 70 artiklan (pitäisi olla 71 artikla) mukaan jälkikäteen suoritettavia vakaussmaksuja. Jos kriisinratkaisun kohteena on rajatylittävä konserni, ne asianomaiset sopimuspuolet, jotka eivät ole toimittaneet riittävästi vakaussmaksuja a–c alakohdan nojalla, siirtävät niiden alueella toimiluvan saaneiden yhteisöjen kriisinratkai-

suun liittyvät jälkikäteen suoritettavat maksusuudet.

Artiklan 1 kohdan e alakohta koskee tilannetta, jossa c alakohdassa tarkoitettut varat eivät riitä kattamaan tietyn kriisinratkaisutoimen kustannuksia ja jossa d alakohdassa tarkoitettuja ylimääräisiä jälkikäteen suoritettavia vakaussmaksuja ei ole välittömästi saatavilla esimerkiksi kyseisten laitosten vakautteen liittyvistä syistä. Kriisinratkaisuneuvosto voi näiden kriteerien täytyessä hankkia kriisinratkaisurahastolle lainaa tai muunlaista tukea EU:n kriisinratkaisuasetuksen 72 ja 73 artiklan mukaisesti tai tehdäkseen väliaikaisia siirtoja rahasto-osuuksien välillä yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen 7 artiklan mukaisesti.

Jos kriisinratkaisuneuvosto päättää käyttää tämän alakohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua toimivaltaansa, d alakohdassa tarkoitettujen asianomaisten sopimuspuolten on siirrettävä kriisinratkaisurahastoon ylimääräiset jälkikäteen suoritettavat vakaussmaksut lainojen ja muunlaisten tukien tai rahasto-osuuksien välisten väliaikaisten siirtojen takaisinmaksuksi.

Artiklan 2 kohdan mukaan kriisinratkaisurahastoon EU:n kriisinratkaisuasetuksen 74 artiklan (pitäisi olla 75 artikla) mukaisesti siirrettyjen määrien sijoituksista saatavat tuotot jaetaan kullekin rahasto-osuudelle suhteellisesti niiden käytettävissä olevien varojen perusteella lukuun ottamatta kuhunkin rahasto-osuuteen liittyviä vaateita tai peruuttamattomia maksusitoumuksia EU:n kriisinratkaisuasetuksen 75 artiklaa (pitäisi olla 76 artikla) sovellettaessa. Kriisinratkaisurahaston EU:n kriisinratkaisuasetuksen 75 artiklan (pitäisi olla 76 artikla) mukaisesti toteuttamien kriisinratkaisutoimien sijoituksista saatavat tuotot jaetaan rahasto-osuuksiin suhteellisesti niiden tiettyyn kriisinratkaisutoimeen suorittaman vakaussmaksun perusteella.

Artiklan 3 kohdan mukaan siirtymäkauden päätyttyä kaikki rahasto-osuudet yhdistetään ja niiden olemassaolo lakkaa.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

6 artikla. *Ennakollisten täydentävien vakaussmaksujen siirto ja tavoitetaso.* Sopimuspuolet varmistavat, että ne antavat tarvittaessa kriisinratkaisurahastolle lisärahoitusta en-

nakollisin vakaussmaksuina, jotka maksetaan EU:n kriisinratkaisuasetauksen 68 artiklan (pitäisi olla 69 artikla) 2 ja 3 kohdassa ja 5 kohdan a alakohdassa vahvistetuissa määrärajoissa kyseisen asetauksen 68 artiklan (pitäisi olla 69 artikla) 1 kohdassa määritellyn tavoitetasoon saavuttamiseen tarvittavaa määrää vastaavana määränä. Artiklan 2 kohdan mukaan siirtymäkauden aikana lisärahoitukseen liittyvien vakaussmaksujen siirto jaetaan rahasto-osuuksien välillä seuraavasti niin, että kriisinratkaisun kohteena olevat sopimuspuolet siirtävät vakaussmaksut rahasto-osuutensa siihen osaan, jota ei ole vielä yhdistetty yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti, ja kaikki sopimuspuolet siirtävät vakaussmaksut rahasto-osuutensa siihen osaan, joka on yhdistetty 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti.

Sopimuksen määräykset varojen siirtämisestä yhteiseen kriisinratkaisurahastoon pantaisiin täytäntöön säätämällä tästä rahoitusvakaussviranomaisesta annettavassa laissa. Perustettavaksi ehdotettu Rahoitusvakaussvirasto hoitaisi sopimuksen mukaisesti vakaussmaksujen keräämisen suomalaiselta pankkisektorilta ja varojen siirtämisen yhteiseen kriisinratkaisurahastoon.

7 artikla. *Väliaikainen siirto rahasto-osuuksien välillä.* Sopimuksen 7 artikla sisältää säännöt siitä, millä edellytyksillä kriisinratkaisuneuvosto voi päättää rahasto-osuuksien välisistä siirroista siirtymäkauden aikana. Artiklan mukaan kriisinratkaisun kohteena olevat sopimuspuolet voivat siirtymäkauden ajan pyytää kriisinratkaisuneuvostoa käyttämään väliaikaisesti kriisinratkaisurahaston varojen sitä osaa, joka on käytettävissä muita sopimuspuolia vastaavissa rahasto-osuuksissa ja jota ei ole vielä yhdistetty. Määräyksellä ei rajoiteta yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a—d alakohdassa vahvistettuja, kustannusten kattamisjärjestykseen liittyviä velvoitteita. Tällöin asianomaisten sopimuspuolten on ennen siirtymäkauden päättymistä siirrettävä kriisinratkaisurahastoon rahasto-osuuksiensa saamaa määrää vastaava määrä ylimääräisiä jälkikäteen suoritettavia vakaussmaksuja sekä kertyneet korot, jotta muil-

le rahasto-osuuksille voidaan maksaa takaisin niistä käytetyt varat.

Sopimuksen voimaansaattamislain 2 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto päättäisi Suomen osalta siirtoa koskevan pyynnön esittämisestä yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle eduskunnan suostumuksen nojalla. Pynnön tekeminen edellyttää eduskunnan suostumusta, sillä pynnön esittämisestä voi mahdollisesti seurata tilanne, jossa Suomen valtion tulisi siirtää rahastoon sille sopimuspuolelle, jonka rahasto-osuudesta on lainattu, kuuluva määrä. Tämä rinnastuu perustuslain 82 §:n 2 momentissa tarkoitettuun valtiontakoukseen, joka voidaan antaa vain eduskunnan suostumuksen nojalla.

Artiklan 2 kohdan mukaan kustakin rahasto-osuudesta vastaanottaviin rahasto-osuuksiin väliaikaisesti siirretyn määrän on oltava suhteessa osuuksien yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti määritettyyn kokoon nähden. Siirretty määrä ei saa ylittää 50 prosenttia kussakin rahasto-osuudessa käytettävissä olevista varoista, joita ei vielä ole yhdistetty. Jos kriisinratkaisun kohteena on rajatylittävä konserni, tämän kohdan nojalla käyttöön asetettujen varojen jakamisessa asianomaisten sopimuspuolten rahasto-osuuksien välillä noudatetaan samaa kustannusten keskinäistä jakoperustetta, joka on vahvistettu sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

Artiklan 3 kohdan mukaan kriisinratkaisuneuvosto tekee päätökset varojen väliaikaista siirtoa rahasto-osuuksien välillä koskevista sopimuspuolten pyynnöistä täysistunnossaan jäsentensä yksinkertaisella enemmistöllä EU:n kriisinratkaisuasetauksen 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Päätöksessä on tarkennettava korko, takaisinmaksuaika ja muut ehdot, jotka koskevat varojen siirtoa rahasto-osuuksien välillä.

Sopimuspuolilla on mahdollisuus vastustaa varojen siirtämistä kansallisesta rahasto-osuudestaan. Artiklan 4 kohdan mukaan kriisinratkaisuneuvoston päätös varojen väliaikaisesta siirrosta voi tulla voimaan ainoastaan, jos yksikään sopimuspuoli, jonka rahasto-osuudesta siirto on tehty, ei ole vastustanut sitä neljän kalenteripäivän kuluessa päätöksen hyväksymispäivästä. Sopimuspuoli

voi käyttää vastustusoikeuttaan vain, jos se saattaa tarvita sitä vastaavasta kansallisesta rahasto-osuudesta varoja kriisinratkaisutoimen rahoittamiseksi lähitulevaisuudessa tai jos väliaikainen siirto vaarantaisi sen alueella meneillään olevan kriisinratkaisutoimen; jos väliaikainen siirto veisi yli 25 prosenttia sen kansallisen rahasto-osuuden osasta, jota ei ole vielä yhdistetty sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti; tai jos se katsoo, että sopimuspuoli, jonka rahasto-osuus hyötyy väliaikaisesta siirrosta, ei anna takeita kansallisista lähteistä tehtävästä takaisinmaksusta tai EVM:n tuesta sovittujen menettelyjen mukaisesti. Vastalauseen esittävän sopimuspuolen tulee perustella päätöksensä asianmukaisesti. Jos yllä kuvattujen kriteerien mukaisia vastalauseita esitetään, kriisinratkaisuneuvoston päätös väliaikaisesta siirrosta hyväksytään jättämällä sitä vastustavien sopimuspuolten rahasto-osuuksien varat päätöksen ulkopuolelle.

Sopimuksen voimaansaattamislakiehdotuksen 2 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvosto päättäisi Suomen osalta vastustusoikeuden käyttämisestä tilanteessa, jossa pyyntö kohdistuu Suomen kansalliseen rahasto-osuuteen.

Jos sellaisen sopimuspuolen laitos, jonka rahasto-osuudesta on tämän artiklan nojalla siirretty varoja, on kriisinratkaisun kohteena, kyseinen sopimuspuoli voi pyytää kriisinratkaisuneuvostoa siirtämään kriisinratkaisurahastosta rahasto-osuuteensa siitä alun perin siirrettyä määrää vastaavan määrän. Artiklan 5 kohdan mukaan kriisinratkaisuneuvosto hyväksyy siirron viipymättä saatuaan tällaisen pyynnön. Tällöin niiden sopimuspuolten, jotka alun perin hyötyivät rahoitusvarojen väliaikaisesta käytöstä, on siirrettävä kriisinratkaisurahastoon asianomaiselle sopimuspuolelle kuuluvat määrät kriisinratkaisuneuvoston määrittelemien ehtojen ja edellytysten mukaisesti.

Kriisinratkaisuneuvoston on tarkennettava yleiset perusteet, joiden mukaisesti varojen väliaikainen siirto rahasto-osuuksien välillä toteutetaan.

8 artikla. *Sopimuspuolet, joiden rahayksikkö ei ole euro.* Sopimuksen 8 artiklaan on koottu määräykset, jotka koskevat euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden mahdollis-

ta liittymistä tai eroamista sopimuksesta. Artiklan 1 kohta koskee tilannetta, jossa neuvosto hyväksyy yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen soveltamispäivän jälkeen päätöksen, jolla kumotaan SEUT 139 artiklan 1 kohdan mukainen euroalueen ulkopuolista sopimuspuolta koskeva poikkeus, tai Tanskaa koskevassa pöytäkirjassa (N:o 16) tarkoitettu Tanskaa koskeva poikkeus, tai jos euroalueen ulkopuolisesta sopimuspuolesta muutoin tulee yhteisen valvontamekanismin ja kriisinratkaisumekanismien osa. Tällöin kyseinen sopimuspuoli siirtää kriisinratkaisurahastoon alueellaan kerättyistä vakaussuorituksista määrän, joka vastaa yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti lasketun kansallisen rahasto-osuutensa kokonaistavoitetason osuutta, joka vastaa näin osuutta, jonka asianomainen sopimuspuoli olisi siirtänyt, jos se olisi osallistunut yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin sopimuksen soveltamispäivästä alkaen.

Artiklan 2 kohdan mukaan kyseisen sopimuspuolen kriisinratkaisun rahoitusjärjestelystä maksetut määrät sen alueella toteutettujen kriisinratkaisutoimien osalta vähennetään sen kriisinratkaisurahastoon siirtämistä määristä. Sopimuspuoli on kuitenkin edelleen velvollinen siirtämään kriisinratkaisurahastoon sitä määrää vastaavan määrän, joka olisi tarvittu saavuttamaan sen kriisinratkaisun rahoitusjärjestelmän tavoitetaso kriisinratkaisudirektiivin 102 artiklan mukaisesti ja siinä säädetyissä määräajoissa. Kriisinratkaisuneuvosto määrittää artiklan 3 kohdan mukaan yhteisymmärryksessä asianomaisen sopimuspuolen kanssa niiden vakaussuoritusien tarkan määrän, joka sen on siirrettävä. Artiklan 4 kohdassa vahvistetaan, että kriisinratkaisurahasto ei vastaa sellaisten kriisinratkaisutoimien kustannuksista, jotka euroalueen ulkopuoliset sopimuspuolet ovat aloittaneet alueellaan ennen 1 kohdassa määriteltyjen päätösten hyväksymispäivää tai ennen kuin yhteistä valvontamekanismia koskevan asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu EKP:n päätös tiiviistä yhteistyöstä tulee voimaan. Jos EKP katsoo yhteistä valvontamekanismia koskevan asetuksen 7 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua luotto-

laitosten kattavassa arvioinnissaan, että jokin asianomaisten sopimuspuolten laitoksista on kykenemätön jatkamaan toimintaansa tai on todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, kriisinratkaisurahasto ei vastaa kyseisten luottolaitosten kriisinratkaisutoimien kustannuksista.

Artiklan 5 kohta sisältää määräykset tilanteesta, jossa euroalueen ulkopuolisen sopimuspuolen EKP:n kanssa tekemä tiivis yhteistyö päättyy. Tällöin kyseinen sopimuspuoli saa siirtämänsä vakauserä takaisin EU:n kriisinratkaisuasituksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Tiiviin yhteistyön päättäminen ei vaikuta niihin sopimuspuolten oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat sopimuksen soveltamisaikana toteutetuista kriisinratkaisutoimista ja jotka liittyvät sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun jälkikäteen suoritettavien vakauseräsiirtojen siirtoon, 6 artiklassa tarkoitettuun kriisinratkaisurahaston lisärahoitukseen, ja 7 artiklassa tarkoitettuun väliaikaiseen siirtoon rahasto-osuuksien välillä.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

9 artikla. *Kriisinratkaisun yleisten periaatteiden ja tavoitteiden noudattaminen.* Sopimuksen 9 artikla sisältää määräykset siitä, mitä seurauksia sijoittajavastuuta koskevan EU-lainsäädännön muuttamisella on yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen soveltamiseen. Artiklan 1 kohdassa todetaan, että kriisinratkaisurahaston yhteinen käyttö ja vakauseräsiirto rahastoon edellyttävät kriisinratkaisua koskevalta lainsäädäntökehitykseltä pysyvyyttä. Tätä koskevien sääntöjen on vastattava seuraavia EU:n kriisinratkaisuasituksessa vahvistettuja sääntöjä tai johdettava vähintään samaan tulokseen kuin kyseiset säännöt, niitä muuttamatta:

a) EU:n kriisinratkaisuasituksen 18 artiklassa vahvistetut kriisinratkaisumääräyksen hyväksymistä koskevat menettelysäännöt;

b) EU:n kriisinratkaisuasituksen 52 ja 55 artiklassa vahvistetut kriisinratkaisuneuvoston päätöksentekoa koskevat säännöt;

c) EU:n kriisinratkaisuasituksen 15 artiklassa vahvistetut kriisinratkaisua koskevat yleiset periaatteet, erityisesti artiklan 1 kohdan a alakohdassa vahvistetut periaatteet, joiden mukaan kriisinratkaisun kohteena ole-

van laitoksen osakkeenomistajat vastaavat tappioista ensin, ja b alakohdassa vahvistetut periaatteet, joiden mukaan kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen velkojat vastaavat tappioista osakkeenomistajien jälkeen saamisen etusijajärjestyksen mukaisesti;

d) EU:n kriisinratkaisuasituksen 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kriisinratkaisuvälineitä koskevat säännöt, erityisesti asetuksen 27 artiklassa ja kriisinratkaisudirektiivin 43 ja 44 artiklassa säädettyä velkikirjojen arvon alaskirjauksen soveltamista koskevat säännöt sekä erityiset osakkaiden ja velkojien tappioiden määräämistä sekä tiettyyn kriisinratkaisutoimeen rahastosta myönnettyjä maksumuuksia koskevat kynnysarvot.

Artiklan 2 kohdassa vahvistetaan, että jos 1 kohdassa kuvatut säännöt kumotaan tai niitä muutetaan vastoin jonkin sopimuspuolen tahtoa, tämä sopimuspuoli voi käyttää kansainvälisen julkisoikeuden mukaisia olosuhteiden perustavanlaatuisen muutoksen liittyviä oikeuksiaan. Tällä viitataan valtiosopimus oikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen mukaisiin toimiin. Wienin yleissopimuksen 62 artikla koskee olennaista muutosta, joka on tapahtunut valtiosopimuksen tekemisaikana vallinneissa olosuhteissa ja jota osapuolet eivät ole ennakolta tienneet. Tällaiseen muutokseen voi vedota perusteena valtiosopimuksen saattamiselle päättymään tai siitä luopumiselle, jos nämä olosuhteet ovat muodostaneet olennaisen perusteen osapuolten suostumukselle valtiosopimuksen noudattamiseen. Määräys liittyy johdannon 17 kappaleeseen, jossa kuvataan EU:n kriisinratkaisuasitukseen sisältyvät kriisinratkaisuun sovellettavat yleiset periaatteet ja viitataan yleisen kriisinratkaisuneuvoston ja unionin toimielinten näissä kysymyksessä soveltamiin päätöksentekosääntöihin, jotka määrittävät olennaiseksi perusteeksi sopimuspuolten suostumukselle sitoutua sopimuksen määräyksiin.

Artiklan 2 kohdan mukaan 1 kohdassa tarkoitettu oikeus koskee myös velkojen arvon alaskirjausta koskevien sääntöjen hyväksymistä ja lopputulosta, jossa säännöt eivät vastaa tai johda vähintään samaan tai yhtä velvoittavaan tulokseen kuin alkuperäisestä EU:n kriisinratkaisuasituksesta johtuva tulos. Tilanteessa, jossa jokin sopimuspuoli saattaa

yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen päättymään tai luopuu siitä olosuhteiden olennaisen muutoksen perusteella, mikä tahansa muu sopimuspuoli voi yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen 14 artiklan perusteella pyytää unionin tuomioistuinta vahvistamaan olosuhteiden perustavanlaatuisen muutoksen olemassaolon ja tämän seuraukset kansainvälisen julkisoikeuden mukaisesti. Sopimuspuoli voi hakemuksessaan pyytää unionin tuomioistuinta keskeyttämään riidan kohteena olevan toimenpiteen. Tällöin tilanteessa sovelletaan SEUT 278 artiklaa sekä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 160–162 artiklaa.

Menettelyllä ei artiklan 3 kohdan mukaan rajoiteta SEUT 258, 259, 260, 263, 265 ja 266 artiklan mukaisten oikeussuojakeinojen käyttöä tai vaikuteta EU-tuomioistuimen näihin määräyksiin perustuvaan toimivaltaan.

Sijoittajavastuuta koskevia sääntöjä käsitellään myös sopimuspuolten ja muiden EU:n jäsenvaltioiden antamassa julistuksessa (N:o 1), joka on tarkoitettu vahvistaa sopimuksen tallettamisen yhteydessä. Julistuksessa todetaan, että kunnioittaen täysin EU:n perussopimusten vaatimuksia, sopimuspuolet ja EU:n neuvoston muut hallitustenvälisen konferenssin tarkkailijat toteavat tavoitteenaan ja oikeanaan olevan, että alkuperäisen EU:n kriisinratkaisuasetuksen 4 artiklan 3 kohtaa ei kumota tai muuteta ja että velkakirjojen alaskirjausta koskevaan välineeseen liittyviä periaatteita ja sääntöjä ei kumota tai muuteta tavalla, joka ei vastaa alkuperäisen EU:n kriisinratkaisuasetuksen säännöksistä johtuvaa tulosta tai johda vähintään samaan tai yhtä velvoittavaan tulokseen kuin se. Tästä lähtökohdasta voidaan poiketa, jos muutoksilla on kaikkien julistuksen antaneiden valtioiden tuki.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

10 artikla. Velvoitteiden noudattaminen. Artiklan mukaan sopimuspuolet toteuttavat kansallisissa oikeusjärjestyksissään tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että ne noudattavat velvoitettaan siirtää vakaussmaksut yhteisesti tämän sopimuksen mukaisesti. Kriisinratkaisuneuvosto voi omasta aloitteestaan tai jonkin sopimuspuolen pyynnöstä tarkastella, onko sopimuspuoli jättänyt noudat-

tamatta velvoitettaan siirtää vakaussmaksut kriisinratkaisurahastoon yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevassa sopimuksessa vahvistetun mukaisesti. Tällä ei kuitenkaan rajoiteta unionin tuomioistuimelle yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen 14 artiklan mukaan kuuluvaa toimivaltaa. Jos kriisinratkaisuneuvosto katsoo, että sopimuspuoli ei ole noudattanut velvoitettaan siirtää vakaussmaksut, se asettaa määräajan, johon mennessä asianomaisen sopimuspuolen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet rikkomuksen lopettamiseksi. Jos näitä toimia ei toteuteta määräajassa, asianomaisen sopimuspuolen alueella toimiluvan saaneiden laitosten kriisinratkaisu jätetään 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa vahvistetun kaikkien sopimuspuolten rahasto-osuuksien käytön ulkopuolelle. Ulkopuolelle jättäminen lakkaa hetkestä, jona kriisinratkaisuneuvosto toteaa, että asianomainen sopimuspuoli on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet rikkomuksen lopettamiseksi. Artiklassa tarkoitettujen kriisinratkaisuneuvoston päätökset tehdään puheenjohtajan ja EU:n kriisinratkaisuasetuksen 43 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

IV Osasto Yleiset ja loppumääräykset

11 artikla. Ratifioiminen, hyväksyminen ja voimaantulo. Sopimuksen allekirjoittajat ratifioivat tai hyväksyvät sen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Ratifioimis- ja hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön, joka ilmoittaa muille allekirjoittajille kustakin tallettamisesta ja sen päivämäärästä. Sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona ne yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin osallistuvat allekirjoittajat, jotka edustavat vähintään 90 prosenttia kaikkien näihin mekanismeihin osallistuvien jäsenvaltioiden painotettujen äänten kokonaismäärästä ovat tallettaneet ratifioimis- ja hyväksymiskirjansa. Äänimäärä määritetään siirtymämääräyksiä koskevassa pöytäkirjassa (N:o 36).

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

12 artikla. Soveltaminen. Yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevaa sopimusta sovelletaan 1 kohdan mukaisesti niihin sopimuspuoliin, jotka ovat ratifioineet sen, jos EU:n kriisinratkaisuasetus on tullut aiemmin voimaan. Sopimusta sovelletaan 2 kohdan mukaisesti 1 päivästä tammikuuta 2016 lukien niiden sopimuspuolten välillä, jotka ovat sitoutuneet sopimukseen ja osallistuvat yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin, jos sopimus ja yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskeva sopimus ovat tulleet voimaan. Jos sopimus ei ole tullut voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016 mennessä, sitä sovelletaan sen voimaantulopäivästä lähtien niihin kyseisiin mekanismeihin osallistuvien sopimuspuolten kesken, jotka ovat tallettaneet ratifioimis- tai hyväksymisasiakirjansa sopimuksen voimaantulopäivään mennessä. Jos sopimuspuoli tallettaa sitoutumiskirjansa sopimuksen kansainvälisen voimaantulopäivän jälkeen, sopimusta sovelletaan 3 kohdan mukaisesti tällaiseen kyseisiin mekanismeihin osallistuvaan sopimuspuoleen sitoutumiskirjan tallettamista seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä.

Sopimusta ei sovelleta artiklan 4 kohdan mukaan sopimuspuoliin, jotka ovat tallettaneet sitoutumiskirjansa, mutta jotka eivät osallistu yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin tämän sopimuksen soveltamispäivään mennessä. Soveltamispäivä on määritelty edellä 1—3 kohdassa. Kyseiset sopimuspuolet ovat kuitenkin osapuolina sopimuksen 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa välityssopimuksessa tämän sopimuksen soveltamispäivästä alkaen, jotta kaikki yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen 15 artiklan tulkintaa ja täytäntöönpanoa koskevat riidat voitaisiin antaa unionin tuomioistuimen ratkaistaviksi. Sopimusta sovelletaan sen ratifioineisiin sopimuspuoliin päivästä, jona päätös, jolla kumotaan SEUT 139 artiklan 1 kohdassa määritelty niitä koskeva poikkeus tai Tanskaa asemaa koskevassa pöytäkirjassa tarkoitettu poikkeus, tulee voimaan. SEUT 139 artiklan 1 kohta koskee niitä jäsenvaltioita, joiden kohdalla neuvosto ei ole päättänyt, että ne täyttävät euron käyttöön ottamiseksi

vaadittavat edellytykset. Jos neuvosto ei ole tehnyt tällaista päätöstä, sopimusta sovelletaan siitä päivästä, jona yhteistä valvontamekanismia koskevan asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu EKP:n päätös tiiviistä yhteistyöstä tulee voimaan. Jollei sopimuksen 8 artiklasta muuta johdu, yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen soveltaminen sopimuspuoliin, jotka ovat aloittaneet yhteistä valvontamekanismia koskevan asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tiiviin yhteistyön EKP:n kanssa, lakkaa päivästä, jona kyseinen tiivis yhteistyö päättyy kyseisen asetuksen 7 artiklan 8 artiklan (pitäisi olla 8 kohdan) mukaisesti.

Sopimuksen 12 artiklaan liittyy julistus N:o 2, jonka mukaan yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen allekirjoittajat julistavat, että ne pyrkivät kukin kansallisten lakisääteisten vaatimustensa mukaisesti saattamaan päätökseen sopimuksen ratifioinnin hyvissä ajoin, niin että yhteinen kriisinratkaisumekanismi on täysin toimintakykyinen viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2016.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

13 artikla. Liittyminen. Yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskeva sopimus on avoimna liittymistä varten muille EU:n jäsenvaltioille kuin sopimuspuolille. Jollei 8 artiklan 1—3 kohdasta muuta johdu, liittyminen tulee voimaan, kun liittymis- tai hyväksymiskirja on talletettu neuvoston pääsihteeristöön, joka ilmoittaa asiasta muille sopimuspuolille. Liittyvän jäsenvaltion virallisella kielellä, joka on myös unionin toimielinten virallinen kieli, laadittu tämän sopimuksen teksti talletetaan, sen jälkeen kun sopimuspuolet ovat todenneet sen todistusvoimaiseksi, tallettajan arkistoon tämän sopimuksen todistusvoimaisena tekstinä.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

14 artikla. Riitojen ratkaiseminen. Jos sopimuspuoli on eri mieltä toisen sopimuspuolen kanssa yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen määräysten tulkinnasta tai jos se katsoo, että toinen sopimuspuoli ei ole noudattanut tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan, se voi saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Unionin tuomioistuimen tuomio sitoo menettelyn osa-

puolia. Jos unionin tuomioistuimien katsoo, että sopimuspuoli ei ole noudattanut tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan, asianomaisen sopimuspuolen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet tuomion noudattamiseksi unionin tuomioistuimen päättämässä määräajassa. Jos asianomainen sopimuspuoli ei toteuta tarvittavia toimenpiteitä tässä määräajassa, sen alueella toimiluvan saaneet laitokset jätetään sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa vahvistetun kaikkien sopimuspuolten rahasto-osuuksien käytön ulkopuolelle.

Artiklan 2 kohdan mukaan 14 artikla muodostaa SEUT 273 artiklassa tarkoitetun sopimuspuolten välisen välityssopimuksen. Artiklan 3 kohdan mukaan ne euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot, jotka eivät ole ratifioineet yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevaa sopimusta, voivat ilmoittaa neuvoston pääsihteeristölle aikomuksestaan olla osapuolena tässä välityssopimuksessa, jotta kaikki 15 artiklan tulkintaa ja täytäntöönpanoa koskevat riidat voitaisiin antaa unionin tuomioistuimen ratkaistaviksi. Sihteeristön on tiedotettava asianomaisen jäsenvaltion ilmoituksesta sopimuspuolille, jolloin asianomaisesta jäsenvaltiosta tulee välityssopimuksen osapuoli 2 kohdan mukaisesti tarkoituksiin.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

15 artikla. Korvaukset. Sopimuspuolet sitoutuvat korvaamaan yhteisesti, nopeasti ja korkoineen kullekin EU:n kriisinratkaisumekanismien ja yhteisen valvontamekanismin ulkopuoliselle jäsenvaltiolle määrän, jonka tämä on maksanut omina varoina ja joka vastaa unionin yleisen talousarvion käyttöä sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta ja siihen liittyviä kustannuksia koskevissa asioissa unionin toimielinten EU:n kriisinratkaisuasetuksen nojalla käyttämän toimivallan suhteen. Korvauksen määrä määritellään suhteellisesti kullekin neuvoston päätöksen 2007/436/EY, Euratom 2 artiklan 7 kohdan tai sitä muuttavan tai sen kumoavan unionin säädöksen mukaisesti määritetyn bruttokansantulon perusteella. Korvauskustannukset jaetaan sopimuspuolten kesken suhteellisesti samalla perusteella. Osallistumattomille jäsenvaltioille suoritetaan neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 9 artiklan 1

kohdan mukaisena kirjaamispäivänä korvaus maksetuista määristä, jotka vastaavat unionin talousarviosta suoritettuja maksuja sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun ja siihen liittyvien kustannusten suorittamiseksi, tähän liittyvän lisätalousarvion hyväksymisen jälkeen. Korko lasketaan unionin omiin varoihin sovellettavien, myöhässä käyttöön asetetuista määristä maksettavaa korkoa koskevien määräysten mukaisesti. Määrät muunnetaan kansallisten valuuttojen ja euron välillä neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 10 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan tai sitä muuttavan tai sen kumoavan myöhemmän unionin säädöksen mukaisesti määritellyllä vaihtokurssilla. Komissio koordinoi sopimuspuolten korvaustoimia ja määrittelee sen laskentaperustan, jonka pohjalta maksut suoritetaan, antaa ilmoitukset maksujen suorittamista vaativille sopimuspuolille ja laskee korot.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

16 artikla. Uudelleentarkastelu. Kriisinratkaisuneuvosto arvioi viimeistään kahden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta ja sen jälkeen 18 kuukauden välein sen täytäntöönpanoa ja erityisesti kriisinratkaisurahaston yhteistä käyttöä ja sen vaikutusta rahoitusvakauteen ja sisämarkkinoihin sekä antaa asiasta kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Viimeistään kymmenen vuoden kuluttua yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen voimaantulosta toteutetaan kriisinratkaisuneuvoston 1 kohdan mukaisesti laatimiin kertomuksiin sisältyvän arvion perusteella EU-sopimuksen ja EUT-sopimuksen mukaisesti tarvittavat toimet, joiden tarkoituksena on sisällyttää yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen olennaiset määräykset unionin oikeudelliseen kehukseen.

Sopimuksessa ei ole määräyksiä siitä, miten sisällyttäminen on käytännössä tarkoitus toteuttaa. Yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen ja EU:n kriisinratkaisuasetuksen välinen suhde on toimivaltanäkökulmasta tulkinnanvarainen. Koska sopimuksen tekemistä koskeva toimivallanjako on tulkinnanvarainen, on myös epäselvää, mitä sen olennaisten määräysten sisällyttäminen unionin oikeudelliseen kehukseen

edellyttäisi. Osa jäsenvaltioista on katsonut, että sisällyttäminen edellyttäisi perussopimusten muuttamista esimerkiksi niin, että sopimukseen sisällytettäisiin erillinen ja nimenomainen pankkiunionia koskeva oikeusperusta, jolla unionin toimivaltaa selkeytettäisiin. Osa jäsenvaltioista ja komissio katsoo kuitenkin, ettei yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevalle sopimukselle ole enää tarvetta silloin, kun siirtymäaika on päättynyt eikä rahastossa enää ole kansallisia osuuksia.

Artiklan määräykset eivät edellytä muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

Lakiehdotuksen perustelut

Voimaansaattamislakiehdotus on niin sanottu sekamuotoinen voimaansaattamislaki, jossa on blankettimuotoisen voimaansaattamissäännöksen (1 §) lisäksi sopimuksen täytäntöönpanoon tarvittavia säännöksiä (2 §). Lisäksi sopimukseen liittyviä säännöksiä on tarkoitus sisällyttää rahoitusvakaussuomaisesta annettavaan lakiin.

1 §. Pykälä sisältää tavanomaisen blankettisäännöksen, jolla saatettaisiin voimaan ne yhteisestä kriisinratkaisurahastosta tehdyn sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset on yksilöity jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta käsittelevässä jaksossa 2.6.

2 §. Lakiehdotuksen 2 § sisältää säännökset kansallisesta menettelystä, jota sovelletaan toteutettaessa väliaikainen siirto, jolla on vaikutusta Suomen kansalliseen rahastoosuuteen. Lakiehdotuksen 2 §:n 1 momentti koskee tilannetta, jossa Suomi esittää sopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun, toisen sopimuspuolen rahasto-osuuden väliaikaista siirtoa koskevan pyynnön yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto tekee sopimuksen 7 artiklan 3 kohdan mukaan päätöksen siirrosta täysistunnossaan jäsentensä yksinkertaisella enemmistöllä EU:n kriisinratkaisuasetuksen 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja päättää samalla korosta, takaisinmaksuajasta ja muista siirtoa koskevista ehdoista. Päätös tulee voimaan, jollei sopimuspuoli, jonka osuudesta siirto tehdään, vastusta sitä sopimuksen 4 kohdassa määritellyllä perusteilla neljän ka-

lenteripäivän kulussa päivästä, jona päätös hyväksyttiin.

Tällaisessa tilanteessa vastustusoikeuttaan käyttäneen sopimuspuolen rahasto-osuus rajataan siirtopäätöksen ulkopuolelle. Sopimuksen 7 artiklan 5 kohta koskee tilannetta, jossa sellaisen sopimuspuolen luottolaitos, jonka rahasto-osuudesta on siirretty varoja, on kriisinratkaisun kohteena. Tällöin kyseinen sopimuspuoli voi pyytää kriisinratkaisuneuvostoa siirtämään rahasto-osuuteensa siitä alun perin siirretyn määrän. Kriisinratkaisuneuvosto hyväksyy siirron viipymättä. Tämän jälkeen siirrosta hyötyneen sopimuspuolen tulee siirtää rahastoon asianomaiselle sopimuspuolelle kuuluvat määrät kriisinratkaisuneuvoston määrittelemien ehtojen ja edellytysten mukaisesti.

Pykälän 1 momentin mukaan valtioneuvosto päättäisi Suomen puolesta sopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun, toisen sopimuspuolen rahasto-osuuden väliaikaista siirtoa koskevan pyynnön esittämisestä yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle eduskunnan suostumuksen nojalla. Pynnön tekeminen edellyttää eduskunnan suostumusta, sillä pyynnön esittäminen voi johtaa tilanteeseen, jossa Suomen tulisi siirtää rahastoon sille sopimuspuolelle, jonka rahasto-osuudesta on lainattu, kuuluva määrä. Tämä rinnastuu perustuslain 82 §:n 2 momentissa tarkoitettuun valtiontakuuseen, joka voidaan antaa vain eduskunnan suostumuksen nojalla.

Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvosto päättää sopimuksen 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun väliaikaista siirtoa rahasto-osuuksien välillä koskevan vastustusoikeuden käyttämisestä tilanteessa, jossa toisen sopimuspuolen esittämä pyyntö kohdistuu Suomen kansalliseen rahasto-osuuteen. Kriisinratkaisurahastoon sisältyvät varat koostuvat luottolaitoksilta kerätyistä vakaussuomuksista, joita hallinnoi kriisinratkaisuneuvosto. Pyyntö ei täten koske kansallisia varoja eikä sillä ole budjettivaikutuksia huomioiden myös sopimuksen 7 artiklan 5 kohdan määräys, jonka mukaan osuudesta lainatut varat tulee palauttaa, jos Suomeen sijoittunut luottolaitos on kriisinratkaisun kohteena. Lakiehdotuksen mukaan päätöksen siitä, että Suomi käyttää oikeuttaan vastustaa varojen väliaikaista siirtämistä omasta rahasto-

osuudestaan, tekisi valtioneuvosto. Asia on periaatteelliselta merkitykseltään siinä määrin tärkeä, että olisi perusteltua, että asiasta päättäisi valtioneuvosto yksittäisen ministeriön asemesta.

3 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan ja sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatettavaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus tulee voimaan.

Voimaantulo

Sopimuksen allekirjoittajat ratifioivat tai hyväksyvät sopimuksen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona ne yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinsuoritusmekanismiin osallistuvat allekirjoittajat, jotka edustavat vähintään 90 prosenttia kaikkien näihin mekanismeihin osallistuvien EU:n jäsenvaltioiden painotettujen äänten kokonaisuudesta ovat tallettaneet ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa. Äänimäärät määritetään siirtymämääräyksiä koskevassa pöytäkirjassa (N:o 36).

Sopimuksen voimaansaattamislaki ehdotetaan tulevaksi voimaan ja sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatettavaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus tulee voimaan.

Sopimuksen voimaansaattaminen ei edellytä Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumusta. Sopimuksessa on kyse luottolaitoksia sekä sijoituspalveluyrityksiä koskevista asioista, jotka ovat itsehallintolain 27 §:n 41 kohdan ja 29 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvia kysymyksiä. Sopimus ei sisällä julkisen talouden yksittäisiin yksiköihin kohdistuvia velvollisuuksia.

1.4 Laki Rahoitusvakausturvaston hallintomaksusta

Rahoitusvakausturvaston palkka- ja hallintokustannukset sekä osin rahoitusvakausturvaston toiminnasta aiheutuvat kustannukset katettaisiin toimialalta kerättävinä hal-

littomaksuina, joista ehdotetaan säädettävän tässä laissa.

1 §. Maksuvelvollinen. Rahoitusvakausturvaston ja EU:n kriisinsuoritusasetuksessa tarkoitettujen kriisinsuoritusneuvoston toiminnan hallinnolliset kustannukset katettaisiin kriisinsuorituslain soveltamisalan piiriin kuuluvilta suomalaisilta luottolaitoksilta, ETA:een ulkopuoliselta luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeiltä ja sijoituspalveluyrityksiltä kerättävinä maksuina, jotka olisivat veronluonteisia (*1 momentti*). Säännöstä sovellettaisiin sellaisiin sijoituspalveluyrityksiin, jotka ovat kriisinsuorituslain nojalla Rahoitusvakausturvaston valvonnan piirissä.

Lain rakenne vastaisi pääosin Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia.

Maksuvelvollisuus alkaisi silloin, kun Finanssivalvonta on myöntänyt maksuvelvolliselle toimiluvan. Maksuvelvollisuus päättyisi, kun maksuvelvollinen lopettaa toimintansa tai Finanssivalvonta on perunut sen toimiluvan. Sijoituspalveluyritysten osalta toimiluvan ja siten tarjottavien palvelujen ja vähimmäispääomavaatimusten muutos vaikuttavat maksuvelvollisuuden alkamis- ja päätymisajankohdan arviointiin.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin hallintomaksun maksuunpanosta, josta vastaisi virasto. Maksu suoritettaisiin valtiokonttorille.

Hallintomaksulla ei katettaisi *3 momentin* mukaan rahoitusvakausturvaston sijoitustoiminnasta aiheutuvia kustannuksia.

2 §. Hallintomaksu. Hallintomaksu olisi *1 momentin* mukaan euromääräinen perusmaksu, suhteellinen maksu tai näiden yhdistelmä.

Perusmaksu olisi kiinteä euromääräinen maksu (*2 momentti*). Sen suuruudesta säädettäisiin 4 §:ssä.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin suhteellisen maksun laskemisesta. Maksun perusteena olisi edellisen tilinpäätöksen mukainen tase tai tuloslaskelma vahvistettu liikevaihto. Toimintansa aloittavan yrityksen hallintomaksu muodostuisi toiminnan aloittamisvuonna ainoastaan perusmaksusta, koska maksuvelvollisella ei tuolloin vielä ole tilinpäätöstä, johon suhteellinen maksu voisi perustua. Sijoituspalveluyrityksen liikevaihdoksi katsottaisiin tuloslaskelman mukaisten tuottojen yhteismäärä siten, että arvopaperi-

kaupan ja valuuttatoiminnan osalta mukaan luetaan nettotuotot. Jos nettotuotto on negatiivinen, se merkittäisiin nollassa.

Luottolaitos voi harjoittaa sijoituspalvelutoimintaa ja vastaavasti sijoituspalveluyritys voi harjoittaa luottolaitostoimintaa. Tästä syystä *4 momentissa* säädettäisiin, että jos maksuvelvollisuus syntyy useammalla kuin yhdellä tässä laissa säädetyistä perusteista, maksu peritään vain kerran ja sen perusteella mukaan, joka johtaa korkeimpaan maksuun.

3 §. Yritysjärjestelyn vaikutus suhteellisen maksun määräytymiseen. Suhteellisen maksun määräytyminen pelkästään maksuvelvollisen oman, viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätöksen perusteella ei aina ole kohtuullista. Erityisesti jos sulautuminen, jakautuminen, liiketoiminnan siirto tai vastaava järjestely on toteutettu tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen, virasto ottaisi muutokset huomioon hallintomaksua määrättäessä.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin maksuvelvolliseen sulautuvan yrityksen vaikutuksista suhteellisen hallintomaksun määräytymiseen. Jos esimerkiksi maksuvelvolliseen A on viimeksi päättyneen tilikauden jälkeen sulautunut toinen maksuvelvollinen B, määräytyisi maksuvelvollisen A suhteellinen hallintomaksu molempien maksuvelvollisten yhteenlasketun taseen loppusumman tai liikevaihdon mukaan. Koska sulautuva maksuvelvollinen B on purkautunut sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröinnin yhteydessä, sille ei enää määrättäisi hallintomaksua.

Liiketoiminnan luovutuksen vaikutuksista suhteellisen hallintomaksun määräytymiseen säädettäisiin *2 momentissa*. Jos esimerkiksi maksuvelvollinen A on luovuttanut osan liiketoiminnastaan toiselle maksuvelvolliselle B, määrättäisiin suhteellinen maksu ottamalla liiketoiminnan osan luovutus huomioon. Jos A:n suhteellinen hallintomaksu määrätään taseen tai liikevaihdon perusteella, taseen tai liikevaihdon loppusummasta vähennettäisiin se osuus, joka vastaa luovutetun liiketoiminnan suhdetta A:n koko liiketoimintaan. Vastaavasti B:n taseen loppusummaa nostettaisiin määrättäessä B:n suhteellista hallintomaksua.

Pykälän *3 momentissa* olisivat säännökset jakautumisen vaikutuksesta suhteellisen maksun määräytymiseen.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin pykälän säännösten soveltamisesta myös sellaisiin oikeushenkilöihin, joita ei pidetä yrityksinä.

4 §. Suhteellinen hallintomaksu. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin maksuvelvollisiksi luottolaitoslaissa tarkoitettut talletuspankit, luottoyhteisöt ja kolmannen valtion luottolaitosten sivuliikkeet sekä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys ja kolmannen valtion luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten sivuliikkeet. Sijoituspalveluyrityksen maksuperusteena olisi liikevaihto, joka vastaisi paremmin kriisinratkaisusuunnitelmien laatimisesta ja muista virastolle kriisinratkaisulain nojalla säädetyistä tehtävistä aiheutuvia kustannuksia. Luottolaitosten maksuperusteena olisi tase.

Suhteellinen hallintomaksu perittäisiin maksuvelvolliselta sen kalenterivuoden loppuun, jonka aikana maksuvelvollisen toimilupa on peruttu tai oikeus toiminnan harjoittamiseen on muutoin lakannut (*2 momentti*).

5 §. Suhteellista hallintomaksua maksavan perusmaksu. Viraston toiminnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi perittävän perusmaksun tulisi olla kaikille laitoksille riittävän suuri, koska laitosten virastolle aiheuttama työmäärä vaihtelee laitoksen koon perusteella. Isommat laitokset ovat EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitettujen kriisinratkaisuneuvoston valvottavia ja siten pienten laitosten suhteellisen työmäärän kansalliselle viranomaiselle voidaan ennakoida olevan pitkällä aikavälillä suurempi. Kun kriisinratkaisuneuvosto tulee toimintansa alkuvuosina delegeoimaan tehtäviä kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille, ei viimeksi mainittujen viranomaisten työmäärä suurista laitoksista tule merkittävästi laskemaan. Perusmaksun suuruus luottolaitoksille ja sijoituspalveluyrityksille olisi 300 euroa.

Perusmaksun olisivat velvollisia maksamaan myös ETA:n ulkopuolisista valtioista toimintaa harjoittavien luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten sivuliikkeet. Näiden on luottolaitoslain ja sijoituspalvelulain nojalla haettava toiminnalleen Suomessa Finanssi- ja valvonnalta toimilupa. Sivuliikkeiden perusmaksu olisi 300 euroa.

Kaksinkertaisen maksuvelvollisuuden välttämiseksi *2 momentissa* ehdotetaan, että jos

luottolaitoksen omistusyhteisö on samalla toisen konsernin tytäryhteisö, sen emoyhteisöltä ei perittäisi maksua samalla perusteella.

6 §. Hallintomaksun alentaminen. Maksuvelvollisilta perittäisiin hallintomaksua enintään 100 prosenttia valtiovarainministeriön vahvistamasta viraston talousarvion mukaisesta määrästä. Pykälässä säädettäisiin hallintomaksun alentamisesta silloin, kun hallintomaksut yhdessä niiden tuottojen kanssa olisivat todennäköisesti suurempia kuin viraston hyväksytyin talousarvion mukaiset kustannukset (*1 momentti*). Säännöksen tarkoituksena on ennalta estää ylimääräisten hallintomaksujen periminen.

Momentissa tarkoitettaisiin *ylitteellä* määrää, jolla tuotot ylittävät 100 prosenttia kustannuksista. Vaikka hallintomaksut määrättäisiin alennettuina, on mahdollista, että ylitettä syntyy edellä tarkoitettua enemmän. Tämä johtuu siitä, että hallintomaksut määrättäisiin keskellä kalenterivuotta.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin, että hallintomaksua alennettaessa olisi otettava huomioon edellisten kalenterivuosien toteutuneiden hallintomaksujen summa joko tuottojen lisäyksenä tai niiden vähennyksenä. Tuottojen lisäyksenä olisi otettava huomioon edellisiltä vuosilta kertynyt ylite ja tuottojen vähennyksenä vastaavasti alite. *Alitteella* tarkoitettaisiin määrää, jolla tuotot ovat muodostuneet pienemmiksi kuin 100 prosenttia talousarvion mukaisista kustannuksista. Viraston olisi mahdollista kerryttää enintään viiden prosentin suuruinen puskurierä kattamaan mahdollisia alitteita.

Viraston olisi alennettava kunkin laitoksen maksuosuutta samassa suhteessa (*3 momentti*).

7 §. Hallintomaksun määrääminen. Virasto määräisi *1 momentin* nojalla hallintomaksun ja sen määräpäivän, joka olisi aikaisintaan kunkin kalenterivuoden kesäkuun viimeinen päivä. Maksu erääntyisi aikaisintaan kesäkuun lopussa siksi, että maksuvelvollisten edellisen tilikauden tilinpäätökset ovat ehtineet valmistua. Viraston olisi määräpäivää asettaessaan otettava huomioon, mitä EU:n kriisintarkaisuasetuksessa säädetään kriisintarkaisuasetuksen toiminnasta aiheutuvien hallinnollisten kustannusten kattamisesta laitoksilta perittävinä maksuina.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin kesken maksukautta toimintansa aloittavien tai kriisintarkaisuasetuksen soveltamisalan piiriin tulevilta laitoksilta perittävistä maksuista. Ensimmäinen hallintomaksu on yksi kahdestoistaosa vuotuisesta hallintomaksusta kerrottuna niiden kalenterikuukausien lukumäärällä, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät maksuvelvollisuuden alkamisen ja ensimmäisen kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan. Ensimmäinen maksu olisi maksettava maksuvelvollisuuden alkamista seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä, mutta kuitenkin aikaisintaan kunkin kalenterivuoden kesäkuun viimeinen päivä.

Maksuvelvollisuuden päättymisestä kesken kalenterivuoden säädettäisiin *3 momentissa*. Maksuvelvolliselle palautetaan hakemuksesta niin monta kahdestoistaosaa peritystä hallintomaksusta kuin maksuvelvollisuuden päättymisen ja kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan sisältyy täysinä kalenterikuukausia.

Pykälän *4 momentin* mukaan hallintomaksun määrää koskevat tiedot olisivat julkisia.

Viraston määräyksenantovaltuudesta säädettäisiin *5 momentissa*. Säännöksen mukaan määräyksenantovaltuus koskisi maksumenettelyä, maksun suorittamisesta useammassa kuin yhdessä erässä sekä hallintomaksun määräämiseksi tarvittavien tietojen toimittamista. Ehdotetut valtuudet ovat luonteeltaan teknisiä.

8 §. Muutoksenhaku. Pykälän *1 momentin* mukaan muutoksenhaun ensi vaiheena olisi oikaisuvaatimusmenettely. Päätöksen tyytymättömän olisi ensin vaadittava oikaisua virastolta sen hallintomaksua koskevaan päätökseen.

Pykälän *2 momentin* mukaan viraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Pykälän *3 momentin* mukaan hallinto-oikeuden päätöksestä saisi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Tätä voidaan pitää perusteltuna, koska asianosaisella on ensi vaiheessa käytössä oikaisuvaatimusmenettely.

9 §. Hallintomaksun viivästyskorko ja periminen ulosottotoimin. Viivästyskorko ja

hallintomaksun periminen ulosottotoimin ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden perusteista on perustuslain mukaisesti säädettävällä lailla. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettävän viivästyneelle hallintomaksulle maksettavan viivästyskoron määräytymisestä korkolain mukaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin hallintomaksun perimisestä ulosottotoimin. Ehdotuksen mukaan valvontamaksu korkoineen saataisiin periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa säädetään.

10 §. Viraston tietojensaantioikeus. Virastolla olisi säännöksen nojalla oikeus saada tässä laissa tarkoitetuilta maksuvelvollisilta hallintomaksun määräämiseksi välttämättömät tiedot. Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettuun lakiin lisättiin vastaavanlainen säännös talousvaliokunnan aloitteesta.

11 §. Voimaantulo. Pykälässä säädettäisiin lain voimaantulon ajankohdasta.

1.5 Laki Finanssivalvonnasta

3 §. Tehtävät. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 7 a kohta, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan tehtäviin kuuluvasta kriisinratkaisulain säännösten ja niiden nojalla annettujen määräysten valvonnasta. Valvontatehtävä on rinnakkainen Rahoitusvakuusviraston valvontatehtävän kanssa ja viranomaisten tulee tehtäviensä hoitamiseksi tehdä valvonnassa yhteistyötä, mistä ehdotetaan säädettäväksi myös tarkemmin uudessa 44 b §:ssä. Kriisinratkaisulain soveltamisala ja sisältö ovat luonteeltaan sellaista rahoitusmarkkinasääntelyä, jonka valvonta liittyy olennaisesti ja läheisesti jo Finanssivalvonnan yleisiin tehtäviin. Finanssivalvonta voisi tarvittaessa käyttää myös kaikkia lain 3 luvun valvontavaltuuksia kriisinratkaisulain noudattamisen valvonnassa. Finanssivalvonta voisi myös antaa julkisen varoituksen kaikkien kriisinratkaisulakien säännösten rikkomisesta.

4 §. Valvottavat. Pykälän 4 momentin 3 kohdasta poistettaisiin viittaus talletussuojarahastoon, koska edellä ehdotetun rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain

mukaan talletussuojarahasto olisi osa kyseistä viranomaista. Ei ole tarkoituksenmukaista, että Finanssivalvonta valvoisi toisen viranomaisen toimintaa.

26 §. Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi. Pykälän 1 momentin 2 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi maininta luottolaitoslain mukaisesta elvytysuunnitelmasta, jonka toteuttamisen laiminlyöminen tai suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden suorittamatta jättäminen voivat tarkempien edellytysten täytyessä johtaa valvottavan toimiluvan perumiseen.

29 §. Asiamiehen asettaminen. Pykälään lisättäisiin informatiivinen uusi 6 momentti, jossa selvennettäisiin pykälässä tarkoitettun asiamiehen asettamisen suhdetta luottolaitoslain ehdotettuun uuteen 11 luvun 10 a §:ään, jossa säädetään luottolaitoksen asettamisesta erityishallintoon.

4 luku Hallinnolliset seuraamukset

38 §. Rikemaksu. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 kohta, jossa säädettäisiin rikemaksun määräämisestä myös rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain mukaisen vakuusmaksuvelvollisuuden tai talletussuojamaksuvelvollisuuden laiminlyönnistä tai rikkomisesta.

40 §. Seuraamusmaksu. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ään, jossa määritellään kyseisen lain mukaiset seuraamusmaksuhan alaiset säännökset.

41 §. Seuraamusmaksun määrääminen. Pykälän 6 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi 40 §:n 1 momenttiin ehdotettua lisäystä vastaava viittaus.

44 b §. Yhteistyö Rahoitusvakuusviraston kanssa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädettäisiin nimenomaisesti Finanssivalvonnan ja perustettavaksi esitetyn Rahoitusvakuusviraston välisestä yhteistyöstä. Säännöksen tarkoituksena on korostaa Finanssivalvonnan ja Rahoitusvakuusviraston yhteistyön merkitystä erityisesti kriisinratkaisulain säännösten valvomisessa. Säännöksen ensimmäinen virke sisältäisi yleisen yhteistyövelvoitteen. Pykälän toisessa virkkeessä asetettaisiin Finanssivalvonnalle erityinen

velvollisuus kuulla Rahoitusvakausrastoa ennen kuin Finanssivalvonta ryhtyy pykälässä tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Kuulemisvelvollisuus varmistaa, että molemmilla viranomaisilla on tarvittavat tiedot havaitusta kriisinratkaisulainsäädännön vastaisesta toiminnasta ja kyseessä olevista toimijoista. Kun kriisinratkaisulaki on finanssimarkkinoita koskeva säännös, Finanssivalvonta voisi antaa kyseisen lain säännösten vastaisesta menettelystä julkisen varoituksen. Lisäksi Finanssivalvonta voisi määrätä ehdotetun kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:n mukaisesti seuraamusmaksun lain 2 luvun 4 §:n säännösten laiminlyönnistä tai rikkomisesta, kriisinratkaisusuunnitelmiin tarvittavien tietojen toimittamisesta ja 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä tai rikkomisesta.

71 §. Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoa. Pykälän 1 momentin 1 ja 3 kohtaan sekä 6 momenttiin lisättäisiin ehdotetun kriisinratkaisulain johdosta viittaus Rahoitusvakausrastoon ja sitä vastaavaan toisen ETA-valtion viranomaiseen.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetut muutokset kattaisivat direktiivin 84 artiklan mukaiset salassapitosäännökset Finanssivalvonnan osalta. Ehdotettu 6 momentti kattaisi osittain direktiivin 82 artiklan 2 kohdan vaatimukset. Finanssivalvonnan mainittuun kohtaan perustuvasta tietojenantovelvollisuudesta säädettäisiin lisäksi luottolaitoslain 11 luvun 5 a §:ssä.

1.6 Laki luottolaitostoiminnasta

1 luku Yleiset säännökset

2 §. Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi informatiivinen 7 momentti luottolaitoksen kriisinratkaisua koskevasta sääntelystä.

8 §. Talletuspankki. Pykälän nykyisen 3 momentin mukaan talletuspankin on kuultava 14 luvussa tarkoitettuun talletussuojarahastoon. Tämä luku ehdotetaan kumottavaksi ehdotetun rahoitusvakausranomaisesta annettavan lain vuoksi. Momentti ehdotetaan muutettavaksi informatiiviseksi sään-

nökseksi, jossa todettaisiin, että talletuspankin velvollisuudesta maksaa talletussuojamaksu ja kuulua talletussuojajärjestelmään säädetään rahoitusvakausranomaisesta annetussa laissa.

9 §. Talletus. Pykälän nykyiseen 1 momenttiin sisältyy talletuksen määritelmä, jonka mukaan talletuksella tarkoitetaan sellaisia takaisinmaksettavia varoja, jotka on kokonaan tai osittain korvattava 14 luvun 8 §:n mukaisesti talletussuojarahastosta. Momentti ehdotetaan muutettavaksi, koska talletussuojaa koskeva 14 luku ehdotetaan kumottavaksi ja talletussuojajärjestelmästä säädettäisiin ehdotetussa laissa rahoitusvakausranomaisesta. Edellä mainitussa laissa säädettäisiin muun ohella talletuksen, korvauskelpoisen talletuksen ja korvattavan talletuksen määritelmistä. Korvattavalla talletuksella tarkoitetaan sitä osaa korvauskelpoisesta talletuksesta, joka voidaan korvata rahoitusvakausranomaisesta annetun lain 5 luvun 8 §:n nojalla talletussuojarahaston varoista. Viimeksi mainittu korvattavan talletuksen käsite vastaa asiallisesti momentin nykyistä talletus-käsitettä. Tämän vuoksi momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä viitataan rahoitusvakausranomaisesta annetun lain 1 luvun 3 §:n 14 kohdassa säädettyyn korvattavan talletuksen määritelmään. Ehdotuksella ei muuteta tämän lain talletus-käsitettä asiallisesti.

Pykälän 2 momentin ensimmäinen virke ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen mukaan markkinoinnissa saisi käyttää sanaa ”talletus” joko sellaisenaan tai yhdysosana ainoastaan 1 momentissa tarkoitettua korvattavan talletuksen piiriin kuuluvista rahavaroista.

15 §. Omistusyhteisö. Pykälän 3 momentin toisessa virkkeessä oleva käsite ETA-valvontaviranomainen ehdotetaan tarkemmin määriteltäväksi. Momentissa säädettäisiin, että luettelo omistusyhteisöistä ja siihen tehdyt muutokset olisi toimitettava toimivaltaisten ETA-valvontaviranomaisten asemesta Finanssivalvonnasta annetun lain 6 §:n 5 kohdassa tarkoitetuille ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille. Käsite vastaisi Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädettyä ulkomainen ETA-valvontaviranomainen -käsitettä. Ehdotuksella ei ole tarkoitus muut-

taa asiallisesti tässä laissa käytettyä ETA-valvontaviranomaisen käsitettä.

II OSASTO

HALLINTO JA OHJAUS

8 a luku Elvytyssuunnitelma

1 §. Velvollisuus laatia elvytyssuunnitelma. Pykälässä säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti luottolaitoksen velvollisuudesta laatia elvytyssuunnitelma. Pykälä koskisi luottolaitosta, joka ei kuulu 1 luvun 4 §:ssä tarkoitetun konsolidoidun valvonnan piiriin.

Pykälän 1 momentin mukaan luottolaitoksella olisi oltava suunnitelma luottolaitoksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi tilanteessa, jossa luottolaitoksen taloudellinen asema on merkittävästi heikentynyt. Luottolaitoksen taloudellisen aseman katsottaisiin merkittävästi heikentyneen momentissa tarkoitetulla tavalla ainakin silloin, jos luottolaitos on vaarassa jättää sen toiminnalle säädetty taloudelliset edellytykset täyttämättä tai jos luottolaitos ei enää täytä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen elvytyssuunnitelmaan sisällytettävien raja-arvojen mukaisia sisäisiä vakavaraisuus- tai maksuvalmiustavoitteita. Momentissa tarkoitettuja luottolaitoksen toiminnalle säädettyjä taloudellisia edellytyksiä olisivat muun muassa vakavaraisuus- ja maksuvalmiusvaatimukset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että 1 momenttia ei sovelleta konsolidointiryhmän emoyrityksen tytärluottolaitokseen, ellei 12 §:stä muuta johdu.

Pykälässä tarkoitettuja elvytyssuunnitelmia pidettäisiin osana 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettua hallinto- ja ohjausjärjestelmää.

2 §. Elvytyssuunnitelman tarkastaminen. Pykälässä säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti luottolaitoksen velvollisuudesta tarkistaa elvytyssuunnitelmansa. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin lähtökohdasta, jonka mukaan elvytyssuunnitelma olisi tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Finanssivalvonta voisi yksittäistapauksessa kuitenkin edellyttää luotto-

laitosta tarkistamaan elvytyssuunnitelmansa useammin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että elvytyssuunnitelma olisi lisäksi 1 momentin estämättä tarkistettava luottolaitoksen oikeudelliseen tai toiminnalliseen rakenteeseen, liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan taikka toimintaympäristöön kohdistuneen muutoksen jälkeen, jos se voi vaikuttaa merkittävästi suunnitelman toteuttamiskelpoisuuteen tai muuten edellyttää suunnitelman tarkistamista.

3 §. Elvytyssuunnitelman sisältö. Pykälässä säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 5 artiklan 3—6 ja 8 kohdan mukaisesti elvytyssuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista.

Pykälän 1 momentin mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annettaisiin kriisinratkaisudirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset elvytyssuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista. Valtiovarainministeriön asetuksella pantaisiin täytäntöön direktiivin liitteen A jakso, jossa säädetään elvytyssuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 5 artiklan 5 kohtaan perustuen Finanssivalvonnan oikeudesta yksittäistapauksissa erityisestä syytä vaatia, että luottolaitos sisällyttää elvytyssuunnitelmaan myös muita kuin tässä pykälässä säädettyjä tietoja. Momentissa tarkoitettu erityinen syy voisi olla esimerkiksi luottolaitoksen suuri merkitys rahoitusmarkkinoiden vakaudelle. Momentissa säädettäisiin lisäksi, että Finanssivalvonta voisi vaatia luottolaitosta ylläpitämään yksityiskohtaista luetteloa niistä rahoitussopimuksista, joissa se on osapuolena. Rahoitussopimuksella tarkoitetaan kriisinratkaisulaissa tarkoitettua rahoitussopimusta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin kriisinratkaisudirektiivin 5 artiklan 6 kohdan mukaisesti vaatimuksesta sisällyttää elvytyssuunnitelmaan eri toimintavaihtoehtoja, joilla luottolaitoksen taloudelliset toimintaedellytykset voidaan säilyttää tai palauttaa. Elvytyssuunnitelmassa olisi varauduttava sekä koko rahoitusjärjestelmän että pelkästään luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän toiminnan mahdollisiin häiriöihin. Elvytyssuunnitelmaan olisi myös sisällytettävä kuvaus menettelyistä, joilla voidaan varmistaa

elvytystoimien täytäntöönpano kohtuullisessa ajassa. Direktiivin 5 artiklan 5 kohdan mukaisesti momentissa säädettäisiin lisäksi, että elvytysuunnitelmaan olisi sisällytettävä mahdolliset toimenpiteet, johon luottolaitos voi ryhtyä, jos 11 luvun 5 a §:ssä säädetty varhaisen puuttumisen edellytykset täyttyvät.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, ettei elvytysuunnitelmassa saa olettaa, että luottolaitoksen taloudellisen aseman palauttamiseksi sille myönnetään kriisinratkaisulaissa tarkoitettua poikkeuksellista julkista rahoitustukea. Elvytysuunnitelmaan olisi sisällytettävä tarvittaessa selvitys siitä, miten ja milloin luottolaitos voi hakeutua Suomen Pankin järjestelyjen piiriin ongelmatilanteessa ja millaiset vakuudet sillä olisi todennäköisesti käytettävissään. Momentti vastaa kriisinratkaisudirektiivin 5 artiklan 3 ja 4 kohtaa.

Pykälän 5 momentti olisi luonteeltaan informatiivinen ja sisältäisi toteamuksen siitä, että elvytysuunnitelmien sisällöstä ja arvioinnista säädetään tämän lain ohella kriisinratkaisudirektiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

4 §. *Elvytysuunnitelmassa esitettävät raja-arvot ja sen täytäntöönpano.* Pykälän 1 momentin mukaan luottolaitoksen olisi sisällytettävä elvytysuunnitelmaan selkeät raja-arvot ja laadulliset arviointiperusteet, joiden avulla voidaan tunnistaa sellaiset tilanteet, joissa suunnitelma on pantava täytäntöön luottolaitoksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi. Luottolaitoksen olisi myös otettava käyttöön järjestelyt, joiden avulla raja-arvoja ja laadullisia arviointiperusteita voidaan luotettavalla tavalla säännöllisesti seurata. Momentissa tarkoitettuna raja-arvona olisi pidettävä vähintään laitoksen 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettua yhteenlaskettua omien varojen vaatimusta lisättynä määrällä, joka vastaa 1,5 prosenttia laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan mukaisesti lasketun kokonaisriskin määrästä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin luottolaitoksen velvollisuudesta ryhtyä elvytysuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin, kun 1 momentissa tarkoitettut raja-arvot tai laadulliset arviointiperusteet täyttyvät. Ryhtyessään elvytysuunnitelman mukaisiin toimen-

piteisiin luottolaitoksen tulisi varmistaa, että suunnitelma on ajan tasalla. Säännös ei estä luottolaitosta ryhtymästä elvytysuunnitelmansa mukaisiin toimenpiteisiin siitä huolimatta, että elvytysuunnitelman raja-arvot tai laadulliset arviointiperusteet eivät osoita tarvetta toimenpiteille, jos luottolaitos pitää elvytysuunnitelman mukaisia toimenpiteitä olosuhteet huomioon ottaen asianmukaisina.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että luottolaitos voi päättää, ettei elvytysuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin ryhdytä, jos luottolaitos ei pidä toimenpiteitä olosuhteet huomioon ottaen tarpeellisina. Luottolaitoksen olisi tehtävä tällainen päätös kirjallisesti ja toimitettava se viivytyksettä Finanssivalvonnalle.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että Finanssivalvonta voisi 3 momentin estämättä tehdä päätöksen 11 luvussa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa säädettyjen toimivaltuuksien käyttämisestä.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 9 artiklaa.

5 §. *Elvytysuunnitelman toimittaminen tarkastettavaksi.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin luottolaitoksen velvollisuudesta toimittaa elvytysuunnitelma Finanssivalvonnan tarkastettavaksi. Luottolaitoksen ylimmän johdon olisi hyväksyttävä elvytysuunnitelma ennen sen toimittamista Finanssivalvonnalle. Elvytysuunnitelman muutokset tulisi toimittaa Finanssivalvonnalle aina, kun suunnitelmaan on tehty merkittäviä muutoksia. Luottolaitoksen olisi Finanssivalvonnan niin vaatiessa osoitettava Finanssivalvonnalle, että suunnitelma täyttää 6 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa elvytysuunnitelma ja siihen tehdyt muutokset rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa tarkoitettulle Rahoitusvakausvirastolle. Jos Rahoitusvakausvirasto havaitsee elvytysuunnitelmassa toimia, jotka saattaisivat vaikuttaa kielteisesti laitoksen purkamismahdollisuuksiin, se voi esittää Finanssivalvonnalle asiaa koskevia suosituksia.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 5 artiklan 9 kohtaa ja 6 artiklan 1 ja 4 kohtaa.

6 §. *Elvytysuunnitelman arviointi.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Finanssivalvon-

nan velvollisuudesta tarkastaa elvytys suunnitelma kuuden kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta. Finanssivalvonnan olisi kuultava luottolaitoksen merkittävien sivuliikkeiden valvonnasta vastaavia ETA-valvontaviranomaisia, kun se on sivuliikkeen kannalta olennaista. Merkittävällä sivuliikkeellä tarkoitettaisiin kriisinratkaisulaissa tarkoitettua merkittävää sivuliikettä.

Finanssivalvonnan olisi arvioitava, täyttääkö elvytys suunnitelma ehdotetussa 3 ja 4 §:ssä säädetty vaatimukset ja momentin 1 ja 2 kohdassa säädetty edellytykset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että elvytys suunnitelmaa arvioidessaan Finanssivalvonnan olisi otettava huomioon luottolaitoksen pääoma- ja rahoitus rakenne suhteessa sen toiminnalliseen rakenteeseen ja toimintaan kohdistuviin riskeihin.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 6 artiklan 2 ja 3 kohtaa.

7 §. Elvytys suunnitelman tarkistaminen Finanssivalvonnan vaatimuksesta. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 6 artiklan 5 ja 6 kohtaan perustuen elvytys suunnitelman tarkistamisesta Finanssivalvonnan vaatimuksesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että jos Finanssivalvonta katsoo, että elvytys suunnitelmassa on olennaisia puutteita tai olennaisia täytäntöönpanon esteitä, sen olisi ilmoitettava siitä luottolaitokselle ja vaadittava luottolaitosta toimittamaan kahden kuukauden kuluessa tarkistettu suunnitelma, josta käy ilmi millä tavoin puutteet tai täytäntöönpanon esteet on korjattu. Luottolaitosta olisi kuultava ennen tarkistetun suunnitelman vaatimista. Finanssivalvonta voisi pidentää edellä mainittua määräaika yhdellä kuukaudella.

Jos Finanssivalvonta katsoisi, että puutteita tai täytäntöönpanon esteitä ei ole riittävästi korjattu tarkistetussa suunnitelmassa, Finanssivalvonta voisi 2 momentin mukaan vaatia luottolaitosta tekemään elvytys suunnitelmaan Finanssivalvonnan yksilöimiä muutoksia sen määräämässä ajassa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että jos luottolaitos ei olisi tehnyt 2 momentissa tarkoitettuja muutoksia määrääjässä tai Finanssivalvonta katsoo, että tarkistettu suunnitelma ei ole riittävä, eikä suunnitelmassa olevia puutteita tai täytäntöönpanon esteitä voida korjata edellyttämällä suunnitelmaan tehtä-

väksi yksilöityjä muutoksia, Finanssivalvonnan olisi asetettava määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen olisi esitettävä, miten se voi muuttaa liiketoimintaansa elvytys suunnitelmassa olevien puutteiden tai esteiden korjaamiseksi.

Pykälän 4 momentin mukaan, jos luottolaitos ei ole esittänyt 3 momentissa tarkoitettuja muutoksia liiketoimintaansa tai jos Finanssivalvonta katsoo, ettei luottolaitoksen ehdotamilla toimilla puututtaisi riittävästi puutteisiin tai esteisiin, Finanssivalvonta voisi määrätä luottolaitoksen toteuttamaan tarpeelliseksi katsomansa toimet. Toimien määräämisessä olisi otettava huomioon puutteiden ja esteiden vakavuus ja toimien vaikutus luottolaitoksen liiketoimintaan.

Jos luottolaitos ei noudata, mitä elvytys suunnitelma edellä säädetään, Finanssivalvonta voi ryhtyä toimenpiteisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 4 luvuissa säädettyjen toimivaltuuksiensa nojalla.

8 §. Velvollisuus laatia konsolidointiryhmän elvytys suunnitelma. Pykälässä säädettäisiin velvollisuudesta laatia konsolidointiryhmän elvytys suunnitelma.

Pykälän 1 momentin mukaan konsolidointiryhmän emoyrityksen, joka ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys, olisi laadittava koko konsolidointiryhmää koskeva elvytys suunnitelma, joka kattaa kaikki konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, jollei 11 §:stä muuta johdu.

Pykälän 2 momentin mukaan elvytys suunnitelman tulisi sisältää tarvittavat konsolidointiryhmän emoyritykseen ja siihen kuuluvaan yksittäiseen yritykseen kohdistettavat toimenpiteet toiminnan jatkumisen turvaamiseksi tilanteessa, jossa konsolidointiryhmän ja siihen kuuluvan yrityksen taloudellinen asema on merkittävästi heikentynyt.

Pykälän 3 momentin mukaan konsolidointiryhmän elvytys suunnitelmaan olisi sisällytettävä järjestelyt, joilla varmistetaan johdonmukaisuus eri yrityksiä ja merkittäviä sivuliikkeitä koskevien toimenpiteiden välillä. Momentin mukaan suunnitelmaan olisi sisällytettävä myös 9 a luvussa tarkoitettut konsolidointiryhmän sisäistä rahoitustukea koskevat järjestelyt.

Pykälän 4 momentin mukaan konsolidointiryhmän elvytys suunnitelman ja yksittäisiä ty-

täyryityksiä koskevien suunnitelmien tulisi sisältää 3 §:ssä säädetty tiedot ja 4 §:ssä säädetty raja-arvot ja laadulliset arviointiperusteet.

Pykälän 5 momentin mukaan konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmasta olisi käytävä ilmi mahdolliset esteet elvytystoimenpiteiden toteuttamiselle konsolidointiryhmän sisällä tai siihen kuuluvissa yrityksissä sekä mahdolliset oikeudelliset ja käytännölliset esteet omien varojen siirrolle tai velkojen takaisinmaksulle konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten välillä.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 7 artiklan 1 ja 4—6 kohtaa ja 9 artiklan 1 kohtaa.

9 §. *Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman toimittaminen tarkastettavaksi.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin konsolidointiryhmän emoyrityksen velvollisuudesta toimittaa konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma Finanssivalvonnan tarkastettavaksi silloin, kun Finanssivalvonta vastaa konsolidointiryhmän konsolidoidusta valvonnasta. Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma olisi toimitettava Finanssivalvonnalle aina, kun siihen on tehty merkittäviä muutoksia. Konsolidointiryhmän emoyrityksen hallituksen tai jos emoyrityksellä on hallintoneuvosto, viimeksi mainitun elimen olisi hyväksyttävä konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma ennen sen toimittamista Finanssivalvonnalle. Konsolidointiryhmän emoyrityksen tai konsolidointiryhmään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen olisi vaadittaessa osoitettava Finanssivalvonnalle, että konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma täyttää 8 §:ssä säädetty edellytykset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin direktiivin 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti siitä, että Finanssivalvonnan on toimitettava saamansa konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma momentin 1 kohdan mukaan Rahoitusvakausvirastolle, 2 kohdan mukaan konsolidointiryhmään kuuluvan ulkomaisen ETA-valtiossa sijaitsevan tytäryrityksen valvonnasta ja kriisinratkaisusta vastaaville viranomaisille, 3 kohdan mukaan konsolidointiryhmään kuuluvan ETA-valtiossa sijaitsevan merkittävän sivuliikkeen valvonnasta vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle, jos se on olennaista sivuliikkeen kannalta ja 4 koh-

dan mukaan muille asian kannalta olennaisille Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b:ssä tarkoitettuun valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille. Finanssivalvonnalla ei olisi velvollisuutta toimittaa konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmaa valvontakollegioon kuuluville keskuspankeille.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 6 artiklan 1 kohtaa ja 7 artiklan 3 ja 7 kohtaa.

10 §. *Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman arviointi.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti Finanssivalvonnan tehtävästä arvioida, täyttääkö konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma ehdotetussa 6 ja 8 §:ssä säädetty vaatimukset ja edellytykset. Finanssivalvonnan olisi arvioitava suunnitelma yhdessä tytäryritysten valvonnasta vastaavien ETA-valvontaviranomaisten kanssa kuultuaan 9 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja valvontaviranomaisia ja yhdessä merkittävien sivuliikkeiden valvonnasta vastaavien ETA-valvontaviranomaisten kanssa, jos se on sivuliikkeen kannalta olennaista.

Arvioinnissa olisi noudatettava 7 §:ssä säädettyä menettelyä ja otettava huomioon elvytystoimenpiteiden mahdollinen vaikutus rahoitusmarkkinoiden vakauteen kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa konsolidointiryhmällä on liiketoimintaa. Jos konsolidointiryhmään ei kuuluisi toisessa ETA-valtiossa kotipaikan omaavia tytärluottolaitoksia tai tytärsijoituspalveluyrityksiä eikä toiseen ETA-valtioon sijoittautuneita merkittäviä sivuliikkeitä, Finanssivalvonta päättäisi yksin konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman hyväksymisestä sekä tarvittaessa 7 §:n mukaisista toimenpiteistä.

11 §. *Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman hyväksyminen.* Pykälässä säädettäisiin konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman hyväksymisestä tilanteessa, jossa Finanssivalvonta on konsolidointiryhmän emoyrityksen valvonnasta vastaava viranomainen.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi pyrittävä tekemään päätös konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman hyväksymisestä yhdessä konsolidointiryhmään kuuluvien tytäryhtiöiden valvonnasta vastaavien ETA-valvontaviranomaisten kanssa.

Pykälän 2 momentin mukaan päätös olisi tehtävä neljän kuukauden kuluessa siitä, kun

Finanssivalvonta on välittänyt konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman kyseisille valvontaviranomaisille.

Pykälän 3 ja 4 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa yhteispäätöstä ei ole tehty 2 momentissa säädettyssä määräajassa. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi tällöin tehtävä 1 momentin 1 kohdan mukainen päätös siitä, täyttääkö konsolidointiryhmän elvytysuunnitelma sille säädetty vaatimukset ja 1 momentin 3 kohdan mukainen päätös mahdollisista konsolidointiryhmän emoyritykseen kohdistuvista 7 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä. Finanssivalvonnan päätöksissä olisi otettava huomioon muiden toimivaltaisten valvontaviranomaisten neljän kuukauden määräajan kuluessa ilmaiset kannat ja varaukset. Finanssivalvonnan olisi toimitettava päätös konsolidointiryhmän emoyhtiölle ja 1 momentissa tarkoitetuille muille valvontaviranomaisille.

Pykälän 4 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi näissä tilanteissa tehtävä suomalaisten luottolaitosten osalta myös 1 momentin 2 kohdan mukainen päätös siitä, tuleeko konsolidointiryhmään kuuluvalla luottolaitokselle tai sijoituspalveluyritykselle laatia elvytysuunnitelma yksittäisen laitoksen tasolla ja 1 momentin 4 kohdan mukainen päätös mahdollisista konsolidointiryhmän tytäryritykseen kohdistuvista 7 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin tilanteista, jossa Finanssivalvonta tai 1 momentissa tarkoitettu ETA-valvontaviranomainen on saattanut 1 momentissa tarkoitettun asian Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti EBA:n ratkaistavaksi. Tällöin Finanssivalvonnan tulisi lykätä omaa päätöstään. Jos EBA tekisi asiassa päätöksen, Finanssivalvonnan olisi tehtävä asiassa päätös EBA:n päätöksen mukaisesti. Momentissa säädettäisiin, että 2 momentissa mainittu neljän kuukauden määräaika olisi edellä mainitussa 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Jos EBA ei olisi tehnyt päätöstä kuukauden kuluessa siitä, kun asia on saatettu sen ratkaistavaksi, Finanssivalvonta voisi tehdä asiassa päätöksen. Asiaa ei voi saattaa EBA:n päätettäväksi 2 momentissa mainitun määräajan jälkeen eikä sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin, että Finanssivalvonta voisi 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa oman päätöksen asemesta tehdä asiassa yhteisen päätöksen yhdessä joidenkin 1 momentissa tarkoitettujen ETA-valvontaviranomaisten kanssa.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 8 artiklan 2—5 kohtaa.

12 §. *Konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman arviointi Finanssivalvonnan ollessa tytäryhtiön valvonnasta vastaava valvontaviranomainen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 8 artiklan 6 kohdan mukaisesti konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman arviointiin liittyvistä päätöksistä tilanteissa, joissa Finanssivalvonta olisi konsolidointiryhmän tytäryrityksen valvonnasta vastaava viranomainen.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi saatuaan konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavalta ETA-valvontaviranomaiselta konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman osaltaan pyrittävä siihen, että 11 §:n 1 momentissa tarkoitetuista asioista tehtäisiin Finanssivalvonnan ja muiden asianosaisten ETA-valvontaviranomaisten yhteinen päätös neljän kuukauden kuluessa siitä, kun konsolidointiryhmän valvonnasta vastaava ETA-valvontaviranomainen on toimittanut konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman kyseisille valvontaviranomaisille.

Pykälän 2 ja 3 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa yhteispäätöstä ei ole tehty 1 momentissa säädettyssä määräajassa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että jos yhteistä päätöstä 11 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitetuista asioista ei ole tehty säädettyssä määräajassa ja konsolidointiryhmän valvonnasta vastaava ETA-valvontaviranomainen tekee asiasta oman päätöksensä, Finanssivalvonnan on tunnustettava päätös. Finanssivalvonta voi kuitenkin saattaa asian Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti EBA:n ratkaistavaksi.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että jos yhteistä päätöstä 11 §:n 1 momentin 2 tai 4 kohdassa tarkoitetuista asioista ei ole tehty säädettyssä määräajassa, Finanssivalvonnan on tehtävä sen valvonnassa olevaa yritystä koskeva päätös.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa Finanssivalvonta tai ETA-

valvontaviranomainen on saattanut 1 momentissa tarkoitetun asian Euroopan pankki-valvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti EBA:n ratkaistavaksi. Tällöin Finanssivalvonnan olisi lykättävä 3 momentissa tarkoitettua päätöstään. Jos EBA tekisi asiassa päätöksen, Finanssivalvonnan olisi tehtävä asiassa päätös Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti. Jos EBA ei ole tehnyt päätöstä kuukauden kuluessa siitä, kun asia on saatettu sen ratkaistavaksi, Finanssivalvonta voisi tehdä asiassa päätöksen.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin, että Finanssivalvonta voisi 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa oman päätöksen tekemisen asemesta tehdä yhteisen päätöksen yhdessä joidenkin 1 momentissa tarkoitettujen ETA-valvontaviranomaisten kanssa.

13 §. Yksinkertaistetut velvoitteet. Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi määriteltävä elvytyssuunnitelmia koskevat vaatimukset, joissa voidaan poiketa edellä tässä luvussa säädettyistä vaatimuksista. Finanssivalvonnan olisi määriteltävä vaatimukset ottaen huomioon kriisinratkaisulain 1 luvun 6 §:ssä säädetty tavoitteet ja soveltamisperiaatteet sekä luottolaitoksen konkurssiin asettamisesta rahoitusmarkkinoiden toimintaan, muihin laitoksiin, rahoituksen saatavuuteen tai talouteen laajemmin aiheutuvat merkittävät kielteiset vaikutukset. Finanssivalvonta voisi edellä säädetyn estämättä milloin tahansa soveltaa edellä tässä luvussa säädettyjä täysimääräisiä velvoitteita.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa EBA:lle selvitys tämän pykälän soveltamisesta.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 4 artiklan 1, 3 ja 7 kohtaa.

14 §. Yhteenliittymää koskevat velvoitteet. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 4 artiklan 8 ja 9 kohdan mukaisesti Finanssivalvonnan oikeudesta päättää Rahoitusvakaussvirastoa kuultuaan, ettei tämän luvun säännöksiä sovelleta talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymän jäsenluottolaitokseen. Edellytyksenä on, että luottolaitos on 9 luvun 1 §:n mukaisesti kokonaan tai osittain vapautettu EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitetuista vakavaraisuusvaatimuk-

sista tai se kuuluu laitosten suojajärjestelmään. Laitosten suojajärjestelmällä tarkoitetaan kriisinratkaisudirektiivin 2 artiklan 1 kohdan 8 alakohdassa tarkoitettua järjestelmää, joka täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuja vaatimukset.

Jos jäsenluottolaitos on vapautettu 1 momentin mukaisesti, tämän luvun säännöksiä olisi 2 momentin mukaan sovellettava konsolidoinnin perusteella yhteenliittymän keskusyhteisöön ja siihen EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitettulla tavalla liitetyneisiin laitoksiin. Edellä tarkoitettua suojajärjestelmän olisi täytettävä tässä luvussa säädetty vaatimukset yhteistyössä kunkin vapautetun jäsenensä kanssa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että jäsenluottolaitoksen elvytyssuunnitelma olisi edellä tässä pykälässä säädetyn estämättä laadittava tämän luvun säännösten mukaisesti, jos luottolaitos kuuluu YVM-asetuksen 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua valvonnan piiriin tai sillä on huomattava osuus rahoitusjärjestelmästä. Pykälän 4 momentin mukaan laitoksella katsotaan olevan huomattava osuus rahoitusjärjestelmästä, jos sen varojen kokonaisarvo ylittää 30 miljardia euroa tai jos sen varojen osuus kotivaltion bruttokansantuotteesta ylittää 20 prosenttia, ja varojen kokonaisarvo ei alita viittä miljardia euroa.

Pykälän 5 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi toimitettava EBA:lle selvitys tämän pykälän soveltamisesta.

Ehdotus vastaa kriisinratkaisudirektiivin 4 artiklan 7—9 kohtaa.

9 a luku **Konsolidointiryhmän sisäinen rahoitustuki**

1 §. Konsolidointiryhmän rahoitustukisopimus. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 19 artiklan mukaisesti konsolidointiryhmän rahoitussopimuksesta. Pykälä ja muut tämän luvun pykälät on tarkoitettu sovellettaviksi ainoastaan sellaisissa tilanteissa, joissa muualla laissa säädetty rajoitukset estävät pykälässä tarkoitettua sopimuksen tekemisen konserniyritysten kesken. Vaikka tällaisia rajoituksia ei tällä hetkellä Suomen laissa ole, la-

kiin ehdotetaan varmuuden vuoksi lisättäväksi direktiivin edellyttämät konsolidointiryhmän sisäistä rahoitustukea koskevat säännökset.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin, että laitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset voisivat sen estämättä, mitä tällaisten sopimusten tekemistä koskevista rajoituksista muualla laissa säädetään, tehdä tässä luvussa säädetyn ehdoin sopimuksen rahoitustuen tarjoamisesta toiselle konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle, joka täyttää 11 luvun 5 a pykälässä säädettyt varhaisen puuttumisen edellytykset. Rahoitustukisopimuksella ei kuitenkaan voitaisi poiketa luottolaitosten taloudellisen aseman valvontaa koskevista rajoituksista. Tällaisia rajoituksia, jotka tulisivat sovellettavaksi tämän luvun säännösten estämättä, olisivat erityisesti EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetty omien varojen vähimmäismäärää ja likvidien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset sekä suuria asiakasriskejä koskevat rajoitukset, kun näitä rajoituksia sovelletaan konsolidointiryhmän sisäisiin liiketoimiin.

Ehdotetut säännökset eivät direktiivin 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti rajoittaisi konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen oikeutta päättää halutessaan luvussa tarkoitetun rahoitustuen taikka muun sisäisen taloudellisen tuen antamista luottolaitoslainsäädännön ja yleisen yhtiölainsäädännön sallimissa rajoissa (*2 momentti*). Ehdotetut säännökset eivät mainitun direktiivikohdan mukaisesti myöskään vaikuttaisi konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen sijoittautumisoikeuteen.

Tämän luvun säännökset eivät siten olisi, 9 §:ää lukuun ottamatta, konsolidointiryhmään kuuluvia yrityksiä sitovia käyttäytymisnormeja vaan ainoastaan edellytyksiä sille, että muualla laissa säädetty mahdolliset rajoitukset eivät estä pätevän sopimuksen tekemistä.

Pykälän *3 momentin* mukaan rahoitustukisopimuksen osapuolena oleva konsolidointiryhmään kuuluva yritys voisi 19 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti myöntää toiselle konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle luvussa tarkoitettua rahoitustukea myöntämällä lainaa, antamalla takauksen tai asettamalla vakuuden. Ehdotetut säännökset

eivät mainitun artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti estäisi sitä, että rahoitustukisopimukseen sisällytetään rahoitustuen vastaanottajan vastavuoroinen velvollisuus tarjota rahoitustukea tuen tarjoajalle.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin 19 artiklan 7 kohdan mukaisesti, että rahoitustukisopimuksessa olisi sovittava järjestelystä maksettava markkinaehtoinen vastike tai esitettävä vastikkeen määräytymisperusteet. Vastikkeen olisi määrädyttävä sen ajankohdan mukaan, jolloin rahoitustukea annetaan. Rahoitustukisopimuksen tulisi lisäksi täyttää momentissa säädetty mainitun direktiivikohdan mukaiset muut periaatteet.

Laissa ei erikseen säädettäisi mainitun artiklan 3 ja 4 kohdassa, 5 kohdan a alakohdassa eikä 6, 8 ja 9 kohdan mukaisista periaatteista, koska ne tulevat sovellettaviksi jo voimassa olevan lain nojalla.

2 §. Konsolidointiryhmän rahoitustukisopimuksen hyväksyminen. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 20 artiklan mukaisesti konsolidointiryhmän rahoitussopimuksen hyväksymisestä. Toimivalta hyväksyä sopimus kuuluisi Finanssivalvonnalle silloin, kun tämä vastaa konsolidointiryhmän konsolidoidusta valvonnasta.

Jos konsolidointiryhmään kuuluu toisessa ETA-valtiossa sijaitsevia yrityksiä, Finanssivalvonnan olisi pyrittävä saamaan aikaan näiden valtioiden valvontaviranomaisten kanssa yhteisymmärrys sopimuksen hyväksymisestä. Jos yhteisymmärrystä ei saavuteta, Finanssivalvonta voisi tehdä asiassa oman päätöksensä, jollei toisen ETA-valtion viranomaisen ole saattanut asiaa EBA:n ratkaistavaksi *4 momentissa* säädettyssä neljän kuukauden määräajassa. Jos asia on saatettu EBA:n ratkaistavaksi, Finanssivalvonnan on tehtävä päätöksensä EBA:n ratkaisun mukaisesti.

3 §. Tytäryrityksen rahoitustukisopimuksen hyväksyminen. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 19 artiklan mukaisesti konsolidointiryhmään kuuluvan Suomeen rekisteröidyn tytäryrityksen rahoitustukisopimuksen hyväksymisestä 2 §:ssä säädettyjä periaatteita vastaavasti.

4 §. Osakkeen- tai osuudenomistajien hyväksyntä rahoitustukisopimukselle. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 21 artiklan mukaisesti

ti, että rahoitustukisopimus on hyväksyttävä kaikkien sopimuksen osapuolena olevien yritysten yhtiökokouksessa tai sitä vastaavassa yrityksessä ylintä päätösvaltaa käyttävässä toimielimessä ja tämän on valtuutettava yrityksen hallitus panemaan sopimus täytäntöön. Pykälän mukaan hallituksen olisi vuosittain raportoitava yhtiökokoukselle tai sitä vastaavalle toimielimelle sopimuksesta ja sen täytäntöönpanosta.

5 §. Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 22 artiklan mukaisesti Finanssivalvonnan rahoitustukisopimuksia ja niihin tehtyjä muutoksia koskevasta tiedonantovelvollisuudesta. Pykälän mukaan Finanssivalvonnan olisi toimitettava Rahoitusvakausvirastolle hyväksymänsä rahoitustukisopimukset ja niihin tehdyt muutokset.

6 §. Rahoitustuen edellytykset. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 23 artiklan mukaisesti konsolidointiryhmän rahoitustuen antamisen edellytyksistä. Pykälän mukaan rahoitustuen antamisen ehtona tulisi olla, että kaikki pykälässä säädetyt edellytykset täyttyvät. Rahoitustukisopimuksen luonteen mukaisesti pykälässä ei säädettäisi rahoitustuen myöntämisen rajoituksista vaan niistä ehdoista, jotka rahoitustukisopimukseen on otettava, jotta rahoitustukisopimus olisi pätevä muualla laissa mahdollisesti säädettyjen rajoitusten estämättä.

7 §. Päätös rahoitustuen tarjoamisesta ja vastaanottamisesta. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 24 artiklan mukaisesti rahoitustuen tarjoamista ja vastaanottamista koskevista päätöksistä ja niiden ilmoittamisesta konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten valvonasta vastaaville viranomaisille. Jos päätös ei täytä pykälässä säädettyjä vaatimuksia, valvontaviranomainen voisi kieltää päätöksen täytäntöönpanon. Sen mukaisesti, mitä edellä on todettu rahoitustukisopimuksen luonteesta, Finanssivalvonta voisi vastustaa ainoastaan sellaisen rahoitustuen myöntämistä, joka on muualla laissa säädettyjen rajoitusten vastainen.

8 §. Finanssivalvonnan oikeus vastustaa rahoitustuen myöntämistä. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 25 artiklan mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen vastustamisoikeudesta, joka edellä sanotun mukaisesti koskisi

ainoastaan tilannetta, jossa rahoitustukipäätös olisi muualla laissa säädettyjen rajoitusten vastainen.

9 §. Rahoitustukisopimuksen julkistaminen. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 26 artiklan mukaisesti rahoitustukisopimuksen julkistamisesta. Pykälän mukaan rahoitustukisopimuksen osapuolena olevien yritysten olisi julkistettava sopimuksen keskeiset ehdot ja sen osapuolina olevien yritysten nimet sekä tarkistettava julkistettavat tiedot vähintään vuosittain. Julkistamiseen sovellettaisiin, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 431—434 artiklassa säädetään laitoksen taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistamisesta.

11 luku Taloudellisen aseman valvonta

5 a §. Varhaisen puuttumisen yleiset edellytykset. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi yleissäännös Finanssivalvonnan oikeudesta ryhtyä niin kutsuttuihin varhaisen puuttumiseen toimiin. Säännös vastaisi direktiivin 27 artiklaa ja luottolaitosdirektiivin 102 artiklaa. Mainittujen direktiivikohtien edellyttämistä varhaista puuttumista koskevista Finanssivalvonnan toimivaltuuksista ja niiden soveltamisen tarkemmista edellytyksistä säädettäisiin 6, 9 ja 10 a §:ssä.

Koska Finanssivalvonnalla on molempien edellä mainittujen direktiivikohtien nojalla velvollisuus arvioida, kykeneekö luottolaitos todennäköisesti jatkamaan toimintaansa, pykälässä ehdotetaan säädettäväksi yhteisesti molempien direktiivikohtien mukaisista varhaisen puuttumisen edellytyksistä.

Pykälän 1 momentin 1 kohta vastaisi direktiivin 32 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjä kriisihallintoon asettamisen edellytyksiä ja momentin 2 kohta vastaisi luottolaitosdirektiivin 102 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista varhaisen puuttumisen edellytystä. Direktiivin 32 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukainen kriisihallintoon asettamisen edellytys sisältyy käytännössä ehdotettuun 1 momentin 2 kohtaan. Ehdotettu 1 momentti kattaisi myös tilanteen, jossa Finanssivalvonta on jo todennut, että luottolaitos ei enää täytä toimilupaedellytyksiä, ja on myöntänyt luottolaitokselle Finanssivalvon-

nasta annetun lain 28 §:n mukaisen määräajan puutteiden korjaamiseksi.

Pykälän 2 momentti vastaisi direktiivin 32 artiklan 4 kohdan d alakohdan mukaista kriisihallintoon asettamisen edellytystä, josta säädetään kriisiratkaisulain 4 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa. Kohdan mukaan laitos voidaan asettaa kriisihallintoon muista perusteista riippumatta, jos laitos tarvitsee poikkeuksellista julkista tukea, lukuun ottamatta kohdassa erikseen mainittua julkista tukea. Vastaava peruste ehdotetaan asettavaksi myös varhaisen puuttumisen edellytykseksi. Vaikkei direktiivi edellytä ehdotettua säännöstä, se on perusteltu siitä näkökulmasta, että viranomaisten tulee hallinnon yleisen suhteellisuusperiaatteen mukaisesti aina ryhtyä lievempiin toimiin ennen ankarampia toimia, jos toimien tavoite voidaan saavuttaa lievemmin keinoin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin direktiivin 81 artiklan 1 kohdan mukaisesti luottolaitoksen velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle tämän pykälän mukaisten varhaisen puuttumisen edellytysten täyttymisestä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin direktiivin 81 artiklan 2 kohdan mukaisesti Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa varhaisen puuttumisen edellytysten täyttymisestä momentissa mainituille muille rahoitusmarkkinaviranomaisille. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koskisi 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja varhaisen puuttumisen edellytyksiä, koska mainittu kohta on tarkoitettu sovellettavaksi sellaisiin rikkeisiin, jotka eivät vaaranna toimilupaedellytyksiä. Finanssivalvonnan olisi lisäksi ilmoitettava Rahoitusvakausvirastolle myös niistä varhaisen puuttumisen toimista, joihin Finanssivalvonta ryhtyy.

Tämän luvun 1 §:n 2 momentin nojalla momentissa tarkoitettuja edellytyksiä olisi sovellettava yksittäisen luottolaitoksen lisäksi konsolidoidulla tasolla.

6 §. *Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus.* Pykälän 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi, koska voimassa olevan lain 2 kohtaa vastaava säännös kuormituskokeista siirrettäisiin tämän luvun 5 a §:n 1 momentin 1 kohtaan.

10 §. *Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiu-*

den valvonnassa. Pykälää täydennettäisiin direktiivin 27 artiklan mukaisilla varhaista puuttumista koskevilla toimivaltuuksilla lisäämällä pykälän 1 momenttiin uusi 3 ja 5—11 kohta. Pykälässä ei erikseen säädettäisi oikeudesta erottaa hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja, koska siitä säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 28 §:ssä. Pykälässä ei myöskään erikseen säädettäisi mainitun artiklan 1 kohdan h alakohdan mukaisesta tarkastus- ja tietojensaantioikeudesta, koska Finanssivalvonnalla on jo nykyisin vastaavat oikeudet Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvun nojalla.

10 a §. *Luottolaitoksen asettaminen erityishallintoon.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 29 artiklan mukaisesti siinä tarkoitettun asiamiehen toimivallasta ja asiamiehen asettamista koskevan päätöksen julkistamisesta. Asiamieheen sovellettaisiin lisäksi, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä säädetään.

Finanssivalvonnan päätöksessä olisi 2 momentin mukaan yksilöitävä riittävän tarkasti ne asiat, joita koskeville hallituksen tai toimitusjohtajan päätöksille pitää saada suostumus tai joiden osalta hallituksella tai toimitusjohtajalla ei ole lainkaan päätösvaltaa. Säännös ei estäisi kaiken hallitukselle ja toimitusjohtajalle kuuluvan toimivallan rajoittamista kohdissa tarkoitettulla tavalla.

Finanssivalvonnan olisi ilmoitettava ja kaupparekisteriviranomaisen rekisteröitävä kaupparekisterilaissa säädettyjen tietojen lisäksi myös hallituksen tai toimitusjohtajan toimivallan rajoittaminen. Lisäksi asiamiehestä olisi ilmoitettava ja rekisteröitävä vastaavat henkilötiedot kuin hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta.

Laissa ei erikseen säädettäisi asiamiehen korvaus- ja rangaistusvastuusta vaan näiltä osin sovellettaisiin, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä säädetään asiamiehen virkavastuusta.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi milloin tahansa päättää asiamiehen toimivallan lakkaamisesta.

10 b §. *Valvontatoimia koskeva kuulemis- ja ilmoitusvelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 30 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa 10 a §:ssä tarkoitettun asiamiehen

asettamisesta sellaiseen luottolaitoksen, joka kuuluu useammassa jäsenvaltiossa toimivaan konsolidointiryhmään. Ehdotetun pykälän mukaan vastaava ilmoitusvelvollisuus koski myös Finanssivalvonnan 6, 8—10 ja 10 a §:n nojalla tekemiä päätöksiä. Säännös ei viimeksi mainituilta osin perustu direktiiviin. Viranomaisten yhteisestä päätöksenteosta säädettäisiin 13 ja 13 a §:ssä.

13 §. *Valvonta-arvioita koskeva päätöksentekokeskus konsolidointiryhmässä.* Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan paremmin sen sisältöä suhteessa ehdotettuun uuteen 13 a §:ään.

13 a §. *Varhaisen puuttumisen toimia koskeva yhteinen päätöksentekokeskus konsolidointiryhmässä.* Pykälän mukaan 13 §:n mukaista päätöksentekomenettelyä sovellettaisiin myös 6, 9, 10 ja 10 a §:ssä tarkoitettuihin toimiin, kuitenkin siten, että tässä pykälässä tarkoitettu yhteinen päätös olisi tehtävä tai asia siirrettävä EBA:n ratkaistavaksi viiden päivän määräajassa.

13 b §. *Varhaisen puuttumisen vaikutus eräisiin sopimusehtoihin.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jonka mukaan laitoksen sopimuspuolet eivät voi vedota 5 a §:ssä tarkoitettuihin varhaisen puuttumisen toimiin sopimusrikkomuksena (*event of default*). Säännös perustuisi kriisinratkaisudirektiivin 68 artiklaan.

14 luku **Talletussuoja**

Luku ehdotetaan kumottavaksi, koska talletussuojasta säädettäisiin edellä ehdotetun mukaisesti rahoitusvakauseräviranomaisesta annettavassa laissa.

17 luku **Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen**

3 §. *Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 a kohta talletussuojadirektiivin 15 artiklan johdosta siten, että Finanssivalvonnan

olisi muun ohessa varmistettava, että sivuliikkeen kotivaltiossa on Suomen talletussuojajärjestelmää vastaava talletussuoja. Nykyisestä laista poiketen kolmannen maan luottolaitos ei voisi osallistua Suomen talletussuojajärjestelmään. Säännös ei olisi ristiriidassa rahoituspalvelujen vapauttamista koskevien kansainvälisten kauppasopimusten kanssa, koska isäntävaltio voi asettaa sijoitautumisoikeuden edellytykseksi, että sijoitautuva yritys täyttää rahoitusmarkkinoiden vakauden varmistamiseksi tarvittavat vaatimukset samassa laajuudessa kuin mitä isäntävaltion vastaavilta yrityksiltä vaaditaan (niin sanottu *prudential carve out*).

19 luku **Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen**

1 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 momenttia tarkistettaisiin lisäämällä siihen viittaus kriisinratkaisudirektiiviin.

20 luku **Hallinnolliset seuraamukset**

1 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 7 kohta, jossa laajennettaisiin laiminlyönnin ja rikkomuksen seuraamusmaksu-uhkaa koskemaan myös tiettyjä elvytysuunnitelmia, konsolidointiryhmän sisäistä rahoitustukea sekä varhaista puuttumista koskevia säännöksiä. Kyseisten säännösten rikkomisesta ja laiminlyönnistä tulisi sovellettavaksi Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:n 6 momentissa säädetyt seuraamusmaksun enimmäismäärät. Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 111 artiklan 1 kohdan a, b ja d alakohta. Finanssivalvonta voi voimassa olevien valtuussäännösten perusteella käyttää myös muita direktiivin 111 artiklan 2 kohdan edellyttämiä toimi- ja seuraamusvaltuuksia kyseisten luottolaitoslain säännösten rikkomiseen tai laiminlyöntiin. Momentin 6 kohdasta ehdotetaan korjattavaksi välimerkki.

Pykälän 5 momenttia ehdotetaan täydennettäväksi maininnalla kriisinratkaisudirektiivin

perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännöksistä.

Lain siirtymäsäännöksessä säädettäisiin, että tällä lailla kumottavan vanhan talletussuojarahaston tehtävät siirtyvät lain voimaan tullessa rahoitusvakuusviranomaisesta annettavassa laissa tarkoitettulle talletussuojarahastolle, jonka toiminnasta ja oikeudellisista sitoumuksista vastaisi Rahoitusvakuusvirasto siten kuin rahoitusvakuusviranomaisesta annetussa laissa tarkemmin säädetään.

Ehdotuksella ei heikennetä talletussuojaa eikä muuteta talletussuojarahastoon ja vanhaan talletussuojarahastoon kerättyjen varojen käyttötarkoitusta suojata korvattavia talletuksia. Vanhaan talletussuojarahastoon kerätyt varat ovat edelleenkin yksinomaan käytettävissä vain lakisääteisiin talletussuojan turvaamisen tarkoituksiin, joista säädettäisiin ehdotuksen mukaan rahoitusvakuusviranomaisesta annettavassa laissa ja tässä laissa. Kaikki talletussuojaan liittyvät tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet siirtyisivät talletussuojarahastolle tämän lain voimaan tullessa. Vanhalle talletussuojarahastolle ei jäisi muita tehtäviä eikä se voisi esimerkiksi kerätä lakiin perustuvia kannatusmaksuja.

Siirtymäsäännöksessä lueltaisiin ne säännökset, joita sovellettaisiin vanhaan talletussuojarahastoon ja sen varojen hallintoon sekä jäseniin. Varojen hallintoon on tarkoitus pitää mahdollisimman muuttumattomana. Vanhan talletussuojarahaston varat koostuisivat sen rahaston pääomasta ja sille kertyvästä tuotosta. Sijoitustoimintaa koskevissa päätöksissä olisi otettava huomioon se, että korvattavien talletusten maksamisaika vähenee seitsemään päivään siten kuin rahoitusvakuusviranomaisesta annettavassa laissa tarkemmin säädettäisiin. Velvollisuus kuuluu vanhaan talletussuojarahastoon koskisi vain niitä talletuspankkeja, jotka ovat sen jäseniä lain voimaan tullessa.

Kumottavan 14 luvun säännöksiä sovellettaisiin, jos ne eivät ole ristiriidassa rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain kanssa. Vanhaa talletussuojarahastoa koskevia säännöksiä sovellettaisiin niin kauan kuin rahastossa on hallinnoitavia varoja ja tämän jälkeen rahasto purettaisiin. Kun vanha talletussuojarahasto on purettu, sen jäljellä olevat

velvoitteet siirtyvät Rahoitusvakuusvirastolle ja talletussuojarahastolle.

Siirtymäsäännöksessä säädettäisiin myös vanhan talletussuojarahaston varojen käyttämisestä. Varoja voitaisiin ensinnäkin käyttää sen jäsenpankkien vuotuisten talletussuojamaksujen kattamiseen. Kyseessä voi olla sekä talletussuojan vähimmäistason kartuttamiseksi talletuspankeilta 10 vuoden siirtymäaikana kerättävän talletussuojamaksun että mahdollisen korvaustapauksen jälkeen talletuspankeilta kerättävän talletussuojamaksun kartuttaminen. Rahaston säännöissä olisi tarkemmin eriteltävä jakoperusteet eri jäsenlaitosten välillä.

Jos talletussuojarahastolla on muita saamia vanhan talletussuojarahaston jäsenlaitoksilta, vanhan talletussuojarahaston valtuuskunta tai hallitus voi päättää myös näiden kattamisesta rahaston varoilla. Lisäksi vanha talletussuojarahasto voisi maksaa jäsenlaitostensa puolesta sellaisia maksuja, kuten ylimääräisiä vuotuisia talletussuojamaksuja tai lainanlyhennyksiä, jotka liittyvät talletussuojarahaston velvoitteiden kattamiseen. Vanhan talletussuojarahaston varoja olisi mahdollista hyödyntää myös rahaston hallinnoinnista aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Tällaisia kustannuksia olisivat esimerkiksi varojen sijoittamisesta aiheutuvat kustannukset.

Talletussuojakorvauksia maksaessaan tai huolehtiessaan muista talletussuojarahaston velvollisuuksista Rahoitusvakuusviraston tulisi ensisijaisesti käyttää talletussuojarahaston varoja. Jos varat eivät riitä, talletuspankeilta olisi kerättävä ylimääräisiä vuotuisia talletussuojamaksuja. Jos varoja ei olisi mahdollista periä riittävän nopeasti ottaen huomioon seitsemän päivän määräaika, jonka kuluessa talletukset on jatkossa korvattava, tai jos maksujen periminen ylimääräisin maksuin vanhan talletussuojarahaston varojen käytön sijaan ei turvaisi vakautta riittäväällä tavalla, Rahoitusvakuusvirasto voisi velvoittaa talletussuojarahaston siirtämään talletussuojarahastoon varoja riittävän määrän korvausten hoitamiseen. Vanhan talletussuojarahaston varat turvaisivat tällöin kaikkien talletuspankkien tallettajien korvattavia talletuksia riippumatta siitä, onko talletuspankki vanhan talletussuojarahaston jäsen.

Jos varat eivät edelleenkään riitä, Rahoitusvakuusvirasto voisi velvoittaa pankit lainaamaan rahastolle varoja. Viimekätisesti virasto voisi hakea rahastolle lainaa siten kuin rahoitusvakuusviranomaisesta annetussa laissa säädetään.

Rahoitusvakuusvirasto saisi määrätä, millä tavalla ja missä ajassa varat on siirrettävä vanhasta talletussuojarahastosta uuteen talletussuojarahastoon. Tällainen tilanne voisi tulla kyseeseen esimerkiksi silloin, kun talletussuojarahaston varat on käytetty eikä talletuspankeilta pystytä keräämään ylimääräisiä talletussuojamaksuja riittävän nopeasti ja riittävä määrää.

Valtiovarainministeriö vahvistaisi nykytilaa vastaavasti vanhan talletussuojarahaston hakemuksesta sen säännöt. Säännöissä olisi esitettävä ne periaatteet ja menetelmät, joiden nojalla rahaston varoja voitaisiin käyttää sen jäsenen talletussuojavelvoitteiden hyväksi. Lisäksi säännöissä olisi tuotava ilmi varojen käyttöä koskeva rahaston sisäinen päätöksentekomekanismi. Vanhan talletussuojarahaston olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä viraston kanssa.

Vanhan talletussuojarahaston sijoitustoimintaa valvoisi Finanssivalvonta. Rahaston olisi kuitenkin annettava Rahoitusvakuusvirastolle sen tarvitsemat tiedot rahaston sijoitustoiminnasta, kuten sijoitusvarallisuuden jakautumisen eri sijoitusinstrumentteihin ja sijoitusomaisuuden arvo.

1.7 Laki talletuspankkien yhteenliittymästä

3 luku Yhteenliittymän ohjaus, riskienhallinta ja vakavaraisuus

20 a §. *Elvytyssuunnitelma ja kriisinratkaisusuunnitelma.* Pykälässä säädettäisiin yhteenliittymän elvytyssuunnitelmasta ja kriisinratkaisusuunnitelmasta. Yhteenliittymän elvytyssuunnitelmaan sovellettaisiin, mitä luottolaitoslain 8 a luvussa säädetään konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmasta. Yhteenliittymän kriisinratkaisusuunnitelmaan sovellettaisiin kriisinratkaisulain 2 lukua konsernin kriisinratkaisusuunnitelmasta.

1.8 Sijoituspalvelulaki

6 luku Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 §. *Talouden vakaus ja sen valvonta.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin viittaus, jonka mukaan luottolaitoslain elvytyssuunnitelmia koskevaa 8 a lukua ja ryhmätukea koskevaa 9 a lukua sovellettaisiin vastaavasti myös sijoituspalveluyrityksiin, joiden osakepääoman olisi 6 luvun 1 §:n 1 momentin nojalla oltava vähintään 730 000 euroa.

13 a luku Selvitystila ja konkurssi

1 ja 2 §. Lakiin lisättäisiin *uusi luku* kriisinratkaisudirektiivin 117 artiklan täytäntöönpanemiseksi, jolla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/24/EY luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta soveltamisala ulotetaan koskemaan myös sijoituspalveluyrityksiä.

14 luku Ulkomaisia sijoituspalveluyrityksiä koskevat erityissäännökset

4 §. *Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen likvidaatiomenettely ja tervehdyttämistoimenpide.* Lukuun lisättäisiin *uusi 4 §* kriisinratkaisudirektiivin 117 artiklan täytäntöönpanemiseksi.

15 luku Hallinnolliset seuraamukset

2 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättävän *uusi 7 kohta*, jossa laajennettaisiin laiminlyönnin ja rikkomuksen seuraamusmaksu-uhkaa koskemaan myös tiettyjä luottolaitoslain elvytyssuunnitelmia, konsolidointiryhmän sisäistä rahoitustukea sekä varhaista puuttumista koskevia säännöksiä. Kyseisten säännösten rikkomisesta ja laiminlyönnistä tulisi sovellettavaksi

Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:n 6 momentissa säädetyt seuraamusmaksun enimmäismäärät. Momentin 6 kohdasta ehdotetaan korjattavaksi välimerkki.

Pykälän 6 momenttiin ehdotetaan lisättävän kriisinratkaisudirektiivin perusteella annetut komission asetusten ja päätösten säännökset.

1.9 Laki valtion vakuusrahostosta

VVRL ehdotetaan kumottavaksi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan lainsäädännön voimaan tullessa. VVRL on ollut keskeisessä asemassa osana kansallista pankkien kriisinratkaisuhikkoa. Toisin kuin kriisinratkaisudirektiivin perustuvassa kriisinratkaisulaisissa, VVRL:n lähtökohtana on ollut julkisten varojen käyttö ongelmalaitoksen pelastamisessa. Direktiivin tavoitteena on taas suojata julkisia varoja pyrkimällä estämään tilanteet, joissa poikkeukselliseen julkiseen rahoitustukeen turvaaminen vaikeuksiin ajautuneen pankin tai pankkien pelastamiseksi olisi välttämätöntä rahoitusvakauden turvaamiseksi.

VVRL:n 19 b §:n sääntely ehdotetaan asiallisesti sisällytettäväksi kriisinratkaisulain 16 lukuun.

1 §. Pykälä sisältäisi lain kumoamissäännöksen. VVR:n tehtävänä on turvata talletuspankkien vakaa toiminta. Nykyisen lain mukaan VVR:n tehtävien hoitamiseksi sen varoista voidaan muun muassa merkitä talletuspankin osakkeita ja osuuksia, myöntää pankille lainaa, antaa pankin ottamille lainoille takauksia taikka myöntää pankille muuta rahoitustukea, jos se on tarpeen pankin toiminnan ja rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi. VVR voi myös tietyin edellytyksin omistaa sellaisen omaisuudenhoitoyhtiön osakkeita, jonka tarkoituksena on julkisten tukitoimien kohteena olevan pankin omaisuuden tai vastuiden hallinnointi. VVR:n keskeiset tehtävät ovat luonteeltaan sellaisia, jotka uuden kriisinratkaisulainsäädännön voimaan tullessa kuuluvat perustettavalle Rahoitusvakauserävirastolle tai tapauksittain EU:n yhteiselle kriisinratkaisumekanismille.

2 §. Ehdotetussa pykälässä säädettäisiin siirtymäsäännöksistä. Lain voimaan tullessa

VVR:ssa vireillä olevat asiat siirtyisivät 1 momentin mukaisesti ilman eri toimenpiteitä valtiovarainministeriön käsiteltäviksi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että muilta osin kuin mitä 1 momentissa säädetään valtiovarainministeriön toimivallasta, lain voimaan tullessa vireillä olleet asiat käsiteltäisiin loppuun kumottavan lain mukaisesti. Esimerkiksi lain säännöksiä VVR:n valtuustosta ja toimiohjelahtakunnasta sovellettaisiin siihen asti kunnes kaikki edellä tarkoitettujen asiain käsittely loppuun. Käytännössä esimerkiksi valtuuston tehtävät päättyvät, kun Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy:n toiminta saatetaan loppuun.

VVR:n nykyinen toiminta liittyy yksinomaan 90-luvun pankkikriisin jälkihoitoon. Rahaston tehtävät koostuvat pääosin Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy:n ja Yrityspankki Skop Oy:n alarajon valvonnasta ja niihin liittyvästä omistajaohjauksesta. Molemmat yhtiöt ovat selvitystilassa. VVR koordinoi lisäksi vahingonkorvusoikeudenkäyntejä, jotka on käynnistetty VVRL:n mukaisten erityistarkastusten perusteella.

3 §. Pykälässä säädettäisiin, että kun VVR valtion talousarvion ulkopuolisena rahastona lopetetaan, sen varat tuloutetaan valtion talousarvioon. Varojen tulouttamisesta huolehtisi valtiovarainministeriö. Rahastolla ei ole muuta irtainta omaisuutta kuin arvopapereita. Sen muu omaisuus olisi mahdollista siirtää valtion taseeseen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin.

4 §. Pykälässä säädettäisiin lain voimaantuloista, joka tapahtuisi samanaikaisesti luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan lainsäädännön voimaantulon kanssa.

1.10 Laki Suomen Pankista

26 a §. Yhteistyö valtiovarainministeriön, Finanssivalvonnan ja Rahoitusvakauseräviraston kanssa. Pykälässä säädettäisiin rahoitusvakauseräviranomaisesta annettavaa lakia ja Finanssivalvonnasta annettua lakia vastaavasti Suomen Pankille velvollisuus tehdä yhteistyötä Rahoitusvakauseräviraston ja Finanssivalvonnan kanssa. Kriisinratkaisudirektiivin 3

artiklan 4 kohdassa jäsenvaltiot velvoitetaan huolehtimaan siitä, että niiden valvontatehtäviä ja kriisinratkaisutehtäviä hoitavat viranomaiset ja niiden lukuun toimivat henkilöt toimivat läheisessä yhteistyössä kriisinratkaisutoimien valmistelussa, suunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Artikla täytäntöön pantaisiin tässä uudessa säännöksessä.

1.11 Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista

21 §. Pykälän *2 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi ja pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 3 momentti*, jotka vastaisivat kriisinratkaisudirektiivin 108 artiklassa säädettyä talletusten etusijaa luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelyssä. Vaikka korvattavat talletukset on kriisinratkaisussa suojattu tappioiden varalta, tappioiden kattamiseen on mahdollisesti käytettävissä muita korvauskelpoisia talletuksia. Säännöksen tarkoituksena on suojata luonnollisten henkilöiden ja pienten ja keski suurten yritysten talletuksia, jotka ylittävät korvattavien talletusten määrän. Tällaisille talletuksille annettaisiin etusija suhteessa tavallisiin, vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkojien saamisiin. Talletussuojarahaston saamisen olisi korkeammalla etusijalla kuin talletukset.

24 f §. Pykälän *1 momenttia* nettoutusoppimusten oikeusvaikutuksista ehdotetaan muutettavan siten, että siinä viitataan kriisinratkaisulakiin ja erityisesti sen 11 luvun säännöksiin kriisinratkaisun ja varhaisen puuttumisen vaikutuksista sopimusehtoihin ja Rahoitusvakaustarkastuksen valtuuksiin siirtää tilapäisesti sopimuksen irtisanomis- tai purkamisoikeutta. Säännöksellä täytäntöön pannaan kriisinratkaisudirektiivin 117 artikla ja direktiivin 2001/24/EY 25 artiklan muutos.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin *1 momenttia* vastaavasti, että takaisinostosopimusten oikeusvaikutukset määräytyisivät sopimukseen sovellettavan lain lisäksi *1 momentissa* tarkoitettujen kriisinratkaisulain säännösten ja Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:n nojalla, jossa säädetään laitoksen väliaikaisesta hallinnosta kriisinratkaisudirektiivin 29 artiklaa vastaavasti. Ehdotus perustuu

direktiivin 2001/24/EY 26 artiklan muutokseen.

1.12 Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista

30 §. Pykälän *2 momenttia* muutettaisiin ja pykälään lisättäisiin *uusi 3 momentti*, jolla pantaisiin täytäntöön direktiivin 108 artikla. Säännös vastaisi sisällöltään ehdotusta liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 21 §:n muuttamiseksi.

1.13 Säästöpankkilaki

118 §. Pykälän *2 momenttia* muutettaisiin ja pykälään lisättäisiin *uusi 3 momentti*, jolla pantaisiin täytäntöön direktiivin 108 artikla. Säännös vastaisi sisällöltään ehdotusta liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 21 §:n muuttamiseksi.

1.14 Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä

1 a, 3, 10, 12, 13, 15 ja 16 a §. Toimivalta päättää talletuspankin toiminnan keskeyttämisestä ehdotetaan siirrettäväksi valtiovarainministeriöltä uudelle rahoitusvakaustarkastuksen virastolle. Pykälän viittaukset valtiovarainministeriöön ehdotetaan siten muutettaviksi viittauksiksi Rahoitusvakaustarkastukseen ehdotetaan korjattaviksi viittauksiksi Finanssivalvontaan.

2 §. *Ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän viittaukset valtiovarainministeriöön ehdotetaan muutettaviksi viittauksiksi Rahoitusvakaustarkastukseen ja viittaukset Rahoitusvakaustarkastukseen ehdotetaan korjattaviksi viittauksiksi Finanssivalvontaan. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 3 momentti*, joka sisältäisi poikkeuksen pykälän mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta kriisinratkaisulain tai luottolaitoslain nojalla tilanteissa, joissa pankki on jo tehnyt mo-

mentissa mainitun ilmoituksen. Momentin tarkoituksena on vähentää pankille ja viranomaisille aiheutuvia päällekkäisiä tehtäviä ja näin niiden hallinnollista taakkaa.

4 §. Keskeytyspäätös. Pykälän viittaukset valtiovarainministeriöön ehdotetaan muutettaviksi viittauksiksi Rahoitusvakausvirastoon ja viittaukset Rahoitustarkastukseen ehdotetaan korjattaviksi viittauksiksi Finanssivalvontaan. Säännöstä tulisi soveltaa ainoastaan poikkeuksellisesti esimerkiksi silloin, kun Rahoitusvakausvirasto tekee laitoksen kriisihallintoon asettamista koskevan päätöksen viikonlopun aikana. Rajoituksen tarkoituksena tulee olla velkojen alaskirjauksen mahdollisimman laajan pohjan turvaaminen. Tällöin voi olla perusteltua estää talletussuojan ulkopuolelle jäävien talletusten talletuspako estämällä tilapäisesti tallettajien pääsy pankkileille viikonlopun aikana.

Pykälän *3 momentin* muutoksenhakusäännöstä ehdotetaan muutettavaksi Rahoitusvakausviraston päätöksen kohteena olevan talletuspankin oikeussuojan vahvistamiseksi. Momentissa ehdotetaan säädettäväksi mahdollisuudesta hakea muutosta viraston päätökseen Helsingin hallinto-oikeudelta. Talletuspankilla olisi näin hallintolainkäyttölain mukainen oikeus valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Koska laissa tarkoitetut päätökset olisivat suhteellisen harvinaisia ja edellyttäisivät päätösten arvioijalta erityistä perehtymistä lain alan kysymyksiin, muutoksenhaku on syytä keskittää Helsingin hallinto-oikeuteen samoin kuin on tehty myös laajemmin rahoitusmarkkinalainsäädännön alalla. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi siirtymäsäännös ennen lain voimaantuloa annettuun hallintopäätökseen sovellettavaan muutoksenhakusääntelyyn.

9 §. Suhde selvitystilaan, konkurssiin ja kriisihallintoon. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 2 momentti*, jossa todettaisiin, ettei luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisulain tai kyseisen lain 1 luvun 1 §:n 4 momentissa tarkoitettussa EU:n kriisinratkaisuasituksen mukaisessa kriisihallinnossa olevan pankin toimintaa voi keskeyttää tämän lain mukaisesti. Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi sisältämään suhde kriisihallintoon.

11 §. Toimenpidesuunnitelma. Pykälän viittaukset valtiovarainministeriöön ehdotetaan muutettaviksi viittauksiksi Rahoitusvakausvirastoon ja viittaukset Rahoitustarkastukseen ehdotetaan korjattaviksi viittauksiksi Finanssivalvontaan. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 4 momentti*, joka sisältäisi poikkeuksen pykälän mukaisesta velvollisuudesta laatia toimenpidesuunnitelma tilanteissa, joissa pankki on jo tehnyt momentissa mainitut suunnitelmat kriisinratkaisulain tai luottolaitoslain nojalla. Momentin tarkoituksena on vähentää pankille ja viranomaisille aiheutuvia päällekkäisiä tehtäviä ja näin niiden hallinnollista taakkaa.

14 §. Yrityssaneeraukseen sovellettavat erityiset säännökset. Pykälän viittaukset valtiovarainministeriöön ehdotetaan muutettaviksi viittauksiksi Rahoitusvakausvirastoon ja viittaukset Rahoitustarkastukseen ehdotetaan korjattaviksi viittauksiksi Finanssivalvontaan. Pykälän *5 momenttiin* ehdotetaan lisäksi tarkennettavaksi, että velkojatoimikunnassa voi olla Rahoitusvakausviraston edustajan lisäksi erillinen talletussuojarahaston edustaja, jos virasto arvioi sen tarpeelliseksi. Talletussuojarahaston ja sen tehtävien hoitaminen kuuluu Rahoitusvakausviraston tehtäviin ja oletettavasti viraston varsinainen edustaja voi samalla edustaa velkojatoimikunnassa talletussuojarahastoa.

Lain siirtymäsäännöksen mukaan ennen lain voimaantuloa annettun hallintopäätöksen muutoksenhakuun sovellettaisiin ennen lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

1.15 Laki Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä

1 §. Euroopan unionin toimielinten ja elinten ratkaisujen täytäntöönpano. Pykälän *2 momenttiin* lisättäisiin viittaus yhteisen kriisinratkaisuneuvoston antamien hallinnollisia seuraamusmaksuja ja uhkasakkoja koskevien päätösten täytäntöönpanoon. EU:n kriisinratkaisuasituksen 41 artiklan 3 kohdassa säädetään, että kriisinratkaisuneuvoston seuraamusmaksuja ja uhkasakkoja koskevat päätökset ovat asetuksen nojalla suoraan täytäntöönpanokelpoisia, kun niiden

määrä on lopullisesti vahvistettu. Jäsenvaltioiden tulee nimetä kansallinen viranomainen, joka liittyy kriisinratkaisuneuvoston päätökseen toimeenpanomääräyksen tutkimatta muuta kuin kriisinratkaisuneuvoston täytäntöönpanoasiakirjan oikeaperäisyyden. Täytäntöönpanomääräyksen antaisi Suomessa lain 4 §:n nojalla oikeusministeriö. Kriisinratkaisuneuvoston päätökset vastaavat oikeudelliselta luonteeltaan pykälän 2 momentissa mainittuja EU:n yhdenmukaistamisviraston ja kasvilajikeviraston EU-asetusten nojalla täytäntöönpanokelpoisia päätöksiä. Näin ollen voidaan pitää perusteltuna, että myös niiden kansallisesta täytäntöönpanosta säädetään samalla tavoin.

1.16 Arvopaperimarkkinalaki

11 luku **Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus**

21 §. *Poikkeukset velvollisuudesta tehdä pakollinen ostotarjous.* Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti, jossa säädettäisiin poikkeuksesta pakolliseen ostotarjoukseen silloin, kun tarjousvelvollisuuden ylitys perustuu Rahoitusvakausviraston kriisinratkaisulaissa säädettyjen kriisinratkaisuvaltuuksien käyttöön.

1.17 Laki väliaikaisesta pankkiverosta

Laki ehdotetaan kumottavaksi, koska pankkiveron kerääminen talletuspankeilta ei ole enää perusteltua, kun laitokset olisivat velvollisia maksamaan Rahoitusvakausvirastolle rahoitusvakausviranomaisesta annettavassa laissa tarkoitettun EU:n vakausmaksun. Lain kumoamisen perusteita on käsitelty aiemmin yleisperusteluissa.

1.18 Laki yrityksen saneerauksesta

2 §. *Soveltamisala.* Pykälän nykyinen 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi ja pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti. Pykälän 2 momentin listaan yrityksistä, jotka eivät voi olla saneerausmenettelyn

kohteena, ehdotetaan lisättäväksi kriisihallintoon asetettu laitos *uudeksi 4 kohdaksi*. Momenttia ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että nykyisen momentin 3 kohdan toinen virke erotetaan *uudeksi 3 momentiksi*. Uudessa 3 momentissa säädettäisiin talletuspankkeja koskevasta poikkeuksesta 2 momentin soveltamisalan rajaukseen.

2 Suhde perustuslakiin ja sääntämisjärjestys

2.1 Rahoitusvakausviraston toimivaltuudet

Perustuslain 119 §:n 2 momentin mukaan valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Yleisillä perusteilla tarkoitetaan lähinnä yksikön nimeä, toimialaa sekä pääasiallisia tehtäviä ja toimivaltuuksia (HE 1/1998 vp, s. 174). Myös toimielimen toimikauden mahdollisen määrääkäsyyden on katsottu kuuluvan yleisiin perusteisiin (PeVL 12/2004 vp). Viraston tehtäviin kuuluisi merkittävääkin julkisen vallan käyttöä, minkä vuoksi siitä ehdotetaan säädettäväksi lailla. Viraston toimivalta olisi poikkeuksellisen laaja yleisen edun turvaamiseksi ja rahoitusmarkkinoiden vakavien häiriöiden estämiseksi. Laissa olisi säännökset viraston toiminnan yleisistä perusteista.

Valtiovarainministeriön hallinnonalalle perustettaisiin uusi Rahoitusvakausvirasto. Viraston perustamista ja vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja on käsitelty edellä kappaleissa 3.2.1 ja 3.3.1. Viraston tehtävät ja toimivaltuudet olisivat uusia. Nykyisin vain VVRL:ssä tarkoitettulla VVR:lla ja valtioneuvostolla on osin samankaltaisia talletuspankkien vakaan toiminnan turvaamiseen liittyviä tehtäviä kuin perustettavaksi ehdotetulla uudella viranomaisella.

Kumottavaksi ehdotettavasta valtion vakausrahosta annetusta laista ehdotetaan siirrettävän lain 19 b § rahoitusmarkkinoiden toiminnan rajoittamisesta saman sisältöisinä uuteen kriisinratkaisulakiin 16 luvun 1—3 §:ksi. Perustuslakivaliokunta on muun muassa VVRL:n 19 b §:ää koskevassa lausunnossaan huomionnut, että tuolloin ehdotettu

sääntely mahdollisesti voimakkaankin puuttumisen perustuslain 15 §:ssä turvattuun omaisuudensuojaan ja perustuslain 18 §:ssä suojattuun elinkeinovapauteen (PeVL 7/2009 vp). Valiokunnan mielestä ehdotettu sääntely oli kuitenkin tämänkaltaisen toiminnan yhteydessä perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävien ennen muuta rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseen ja siten myös asiakkaiden suojaan liittyvien perusteiden puoltavan sääntelyä (PeVL 43/2004 vp). Perustuslakivaliokunta katsoi, että sääntelyn taustalla oli perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä vahva yhteiskunnallinen intressi, minkä lisäksi se piti merkityksellisenä, että toimenpiteet oli sidottu välttämättömyytedellytykseen ja suhteellisen lyhyeen määräaikaan, niistä päättäminen oli kytketty kuulemissäännöksiin eikä valitusoikeutta ollut rajoitettu. Perustuslakivaliokunta katsoi hallituksen esitystä (HE 5/2009 vp) koskevassa lausunnossaan, että kyseinen VVRL:n 19 b §, jota nyt esitetään siirrettäväksi kriisinratkaisulakiin, ei edellyttänyt lakiehdotuksen käsittelyä perustuslain säätämisyjärjestyksessä.

Viraston toimivaltuuksiin kuuluisi muun muassa laitosten kriisinratkaisusuunnitelmien laatiminen, laitoksen asettaminen kriisihallintoon ja kriisinratkaisuvälineiden (velkojen nimellisarvon alentaminen ja muuntaminen, liiketoiminnan luovutus, väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön perustaminen) käyttö, ryhmäkriisinratkaisuun osallistuminen sekä vakauseräsuojien ja talletussuojamaksujen kerääminen. Viraston toimivaltuudet mahdollistaisivat siten puuttumisen perustuslaissa turvattuun omaisuudensuojaan. Viraston toimet olisivat suhteellisuusvaatimuksen mukaisia, koska Finanssivalvonnan ja EKP:n olisi vakavaraisuusvalvonnan yhteydessä ryhdyttävä ensisijaisesti toimiin laitoksen vakavaraisuuden turvaamiseksi lainsäädännön edellyttämällä tasolla ja mainittujen valvontaviranomaisten olisi ryhdyttävä tarvittaessa ennakkolisiin toimiin laitoksen toimintakyvyn säilyttämiseksi. Rahoitusvakauserävirasto voisi käyttää toimivaltuuksia vasta silloin, kun laitos ei ole enää toimintakykyinen tai sitä uhkaa maksukyvyttömyysmenettely ja muut lainsäädännössä asetetut kriisihallinnon edellytykset täyttyvät.

Omaisuudensuojaan ja elinkeinovapauteen kohdistuvan rajoituksen tulee myös olla välttämätön hyväksyttävän tarkoituksen saavuttamiseksi, eikä se saa mennä pidemmälle kuin on perusteltua ottaen huomioon rajoituksen taustalla olevan yhteiskunnallisen intressin painavuus suhteessa rajoitettavaan oikeushyvään. Kriisinratkaisuvälineiden soveltaminen on tarkoitettu vaihtoehdoksi selvitystilalle ja konkurssille. Kriisinratkaisuvälineiden käyttö on rajattu siten, että kriisinratkaisun kohteena olevan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omistajat ja velkojat eivät joutuisi heikompaan asemaan kuin selvitystilassa tai konkurssissa. Viraston toimivaltuuksien soveltaminen edistäisi yritysten yhdenvertaista kohtelua ja terveitä kilpailuolosuhteita, kun rahoitusmarkkinoiden vakautta uhkaava häiriötilanne voidaan ratkaista asettamalla luottolaitos tai sijoituspalveluyritys kriisihallintoon ja toteuttamalla pankin omistajien ja sijoittajien vastuu ilman pakottavaa tarvetta puuttua tilanteeseen julkisin varoin tehtävin tukijärjestelyin.

Virasto ehdotetaan perustettavaksi ennen kaikkea kriisinratkaisudirektiivin täytäntöön panemiseksi. Sen tehtäviä ja toimivaltuuksia, jotka perustuvat direktiiviin, voidaan pitää perusteltuina ottaen huomioon kriisinratkaisutoimenpiteiden poikkeuksellinen luonne ja niiden tarkoitus estää rahoitusmarkkinoiden vakautta uhkaavan häiriön leviämisen rahoitusmarkkinoilla luottolaitoksesta toiseen. Kriisinratkaisutoimet ovat viimekätinen keino puuttua sellaisten luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten toimintaan, jotka ovat kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa. Tarkoitus on ennalta estää näiden laitosten ajautuminen kriisiin ennakoivin ja elvyttävien toimin.

Lainsäädäntöehdotuksissa on otettu kattavasti huomioon direktiivin säännökset ja viraston toimivaltuuksia on tarpeen mukaan rajoitettu muun kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Laissa ei ehdoteta säädettävän esimerkiksi kriisinratkaisudirektiivin 56—58 artiklan mukaisesta julkisesta pääomatukivälineestä ja väliaikaista omistusta koskevasta välineestä, joiden käytöstä päättäisi ministeriö tai valtioneuvosto. Laissa ei myöskään säädettäisi sellaisista direktiivin mukaan alentamiskelvottomista verotukseen ja sosi-

aaliturvaan perustuvista veloista, joilla on laitoksen konkurssissa parempi etuoikeus kuin muilla veloilla, koska voimassa olevan konkurssilainsäädännön mukaan tällaisilla veloilla ei ole etuoikeutta. Lakiin ei myöskään ehdoteta sisällytettäväksi asiakasvaroja koskeva poikkeusta, koska niitä ei lueta Suomen lain mukaan luottolaitoksen veloiksi eikä niitä sen vuoksi ole tarpeen erikseen mainita. Lisäksi esimerkiksi viraston hallinnoiman talousarvion ulkopuolisen rahaston mahdollisuus ottaa lainaa edellyttäisi valtioneuvoston lupaa ja sitä rajoittaisi eduskunnan tapauskohtaisesti talousarvion käsittelyn yhteydessä asettamat lainanottovaltuudet. Rahaston mahdollisuus lainanantoon edellyttäisi valtioneuvoston suostumusta (2. lakiehdotus 3 luvun 8 §).

Kriisihallintoon asetetun laitoksen osakeomistukseen tehtäviä muutoksia omaisuudenhoitoyhtiön tai väliaikaiseen laitoksen perustamiseksi koskevat säännökset vastaavat, mitä perustuslain 15 §:n 2 momentissa on säädetty omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttää korvausta vastaan. Perustuslakivaliokunnan tulkinnan mukaan perustuslaissa säädetty yleisen tarpeen vaatimus ei välttämättä edellytä, että lunastus tapahtuu julkisyhteisön hyväksi (PeVL 4/2000 vp, s. 4, PeVL 53/2001 vp, PeVL 28/2012 vp). Omaisuudenhoitoyhtiön tai väliaikaisen laitoksen perustamiselle laitoksen osakeomistuksen muutoksella ei olisi siten estettä.

Osakkeiden, osuuksien ja muiden oman pääomanehtoisten arvopaperien arvonmääritys perustuisi kriisinratkaisudirektiivin säännöksiin ja osin osakeyhtiölakiin. Oman pääomanehtoisten arvopaperien nimellisarvoa alennettaisiin tai muunnettaisiin sen jälkeen, kun laitos on asetettu kriisihallintoon tai se on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Oman pääomanehtoisten arvopaperien omistajien oikeudet turvattaisiin yhdenmukaisesti perusoikeuskirjan 52 artiklan kanssa. Virasto voisi käyttää kriisinratkaisuvälineitä vain sellaisiin laitoksiin, jotka ovat lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuvat, ja ainoastaan silloin, kun tämä on välttämätöntä yleisen edun ja rahoitusvakaustavoitteen vuoksi. Kriisinratkaisuvälineitä olisi käytettävä erityisesti silloin, kun laitosta ei voida realisoida mak-

sukyvyttömyysmenettelyssä tai konkurssissa, koska tämä vaarantaisi rahoitusjärjestelmän vakauden ja koska kriisinratkaisutoimet ovat välttämättömiä järjestelmän kannalta tärkeiden toimintojen siirtämiseksi ja jatkamiseksi nopeasti. Kriisinratkaisuvälineitä olisi käytettävä myös silloin, kun ei voida kohtuudella turvautua mihinkään vaihtoehtoiseen toimialan ratkaisuun, kuten nykyisiltä osakkeenomistajilta tai joltakin kolmannelta osapuolelta saatavaan pääomankorotukseen, joka riittäisi palauttamaan laitoksen vakavaraisuuden.

Osakkeenomistajat ja muut oman pääoman ehtoisten arvopaperien omistajat eivät saa kärsiä suurempia tappioita kuin silloin, jos laitos olisi asetettu maksukyvyttömyysmenettelyyn tai konkurssiin päivänä, jolloin virasto teki kriisinratkaisua koskevan päätöksen. Tällöin oman pääomanehtoisen arvopaperin omistajan oikeus korvaukseen määräytyy omistajan vastuun toteutumisen jälkeen arvonmäärityksen mukaisesti täyteen arvoon.

Perustuslakivaliokunta on katsonut, että omaisuudensuojan kannalta on yleistä merkitystä sillä, että sääntelyn kohteena on rajattu toiminta-ala ja että tällä alalla ammattimaisesti toimivilla oikeushenkilöillä on otto- ja antolainaus toiminnan harjoittajina erityistä merkitystä muiden taloudelliselle asemalle (PeVL 53/2001 vp, PeVL 17/2004 vp). Valiokunta on myös katsonut, että mitä etäämpänä oikeushenkilö on yksilöistä ja mitä vähäisempiä ja välillisempiä ovat ehdotettujen toimenpiteiden vaikutukset yksilöiden konkreettisiin taloudellisiin etuihin, sitä epätodennäköisemmin oikeushenkilöön kohdistuvat toimenpiteet voivat olla ristiriidassa perustuslaissa turvattun omaisuudensuojan kanssa (PeVL 45/1996 vp, s. 2, ks. myös PeVL 17/1997 vp, s. 3, PeVL 9/2008 vp).

Virastolla olisi toimivalta puuttua kriisinratkaisutoimin eräisiin sopimusehtoihin ja rajoittaa laitoksen ja kolmannen osapuolen sopimusvapautta (1. lakiehdotus 12 luvun 8—11 §). Sopimusvapautta ei ole nimenomaisesti suojattu perustuslaissa, mutta se saa tietysti määrin suojaa omaisuutta turvaavan perustuslain 15 §:n 1 momentin yleislausekkeen kautta (HE 309/1993 vp, s. 62). Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan sääntelyä on arvioitava perusoikeuksien yleisten rajoi-

tusedellytysten kannalta (PeVL 33/1998 vp, PeVL 15/2004 vp).

Virastolle ei säädettäisi oikeutta määrätä hallinnollisia rahamääräisiä seuraamuksia, vaan kriisinratkaisulainsäädännön noudattamista yhdessä Rahoitusvakausviraston kanssa valvova Finanssivalvonta määräisi seuraamukset (5. lakiehdotuksen 38 ja 40 §). Perustuslakivaliokunta on arvioinut Finanssivalvonnan hallinnollisia seuraamuksia muun muassa arvopaperimarkkinalain säätämisen yhteydessä (PeVL 17/2012 vp). Ne *bis in idem* -periaatteen mukaan samasta teosta ei voi määrätä samalle henkilölle sekä rikosoikeudellisena pidettävää hallinnollista että rikosoikeudellista seuraamusta. Kyseinen periaate on huomioitu Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 3 momentissa, jonka mukaan seuraamusmaksua ei voida määrätä luonnolliselle henkilölle teosta tai laiminlyönnistä, joka on laissa säädetty rangaistavaksi. Finanssivalvonta voi kuitenkin kyseisen säännöksen mukaan määrätä seuraamusmaksun ja jättää asian ilmoittamatta esitutkintaviranomaiselle, jos teko tai laiminlyönti on sen haitallisuus, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys sekä siitä saatu hyöty ja muut tekoon tai laiminlyöntiin liittyvät seikat huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden vähäinen. Säännöksen tarkoitus on voimassa olevan 40 §:n 3 momentin tavoin antaa Finanssivalvonnalle oikeus määrätä vähäisten tekojen ja laiminlyöntien osalta seuraamusmaksu esitutkintaviranomaiselle tehtävän ilmoituksen sijasta.

Meneteltäessä vastoin sellaista säännöstä, josta on säädetty sekä hallinnollinen että rikosoikeudellinen seuraamus, voitaisiin kuitenkin *ne bis in idem* -periaatteen estämättä määrätä säännöstä rikkovalle oikeushenkilölle seuraamusmaksu, minkä lisäksi esimerkiksi kyseisen oikeushenkilön johtohenkilöille voitaisiin tuomita rikosoikeudellinen seuraamus. Tällaisia säännöksiä sisältyy esimerkiksi luottolaitoslain 20 luvun 1 §:ään. Samasta teosta ei kuitenkaan voisi määrätä samalle henkilölle sekä rikosoikeudellista seuraamusta että rikosoikeudellisena rangaistuksena pidettävää hallinnollista seuraamusta.

Ne bis in idem -periaatteen toteutumista turvaa lisäksi jo voimassa olevan Finanssivalvonnasta annetun lain 42 §:n 3 momentti, jonka mukaan rikemaksua tai seuraamus-

maksua ei voida määrätä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa. Rikemaksua tai seuraamusmaksua ei voida määrätä myöskään sille, jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio.

Viraston tekemiin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla lukuun ottamatta arvonmääritystä koskevia erinäisiä säännöksiä, joissa on kyse arvonmäärityksen hyväksymisestä ilman lakisääteistä perustetta tai painavaa syytä ja joissa on kyse muusta kuin arvonmäärityksen liittämistä osaksi osakkeiden tai osuuksien arvonalentamista ja kriisinratkaisuvälineiden soveltamista koskevaa päätöstä (1. lakiehdotuksen 5 luvun 6 ja 10 §). Nämä rajoitukset ovat perusteltuja ottaen huomioon arvonmäärityksen merkitys osana viraston kriisinratkaisutoimenpiteitä ja asioiden kiireellisyys. Perustuslakivaliokunta on pitänyt valituskiellon asettamista yksityisen oikeuksia koskevalle päätökselle ongelmallisena sekä omaisuuden pakkolunastukseen liittyvän oikeusturvavaatimuksen että perustuslain 21 §:n 1 momentin ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan kannalta. Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt arviossaan huomiota erityisesti siihen, onko kysymyksessä sellainen vähäinen poikkeus, jollaisia on mahdollista säätää perustuslain mukaiseen muutoksenhaun pääsääntöön (ks. HE 309/1993 vp, s. 74, PeVL 53/2001 vp).

2.2 Rahoitusvakausviraston hallinnon kustannusten kattaminen

Viraston ja osin rahaston toiminnasta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset katettaisiin maksuilla, jotka kerättäisiin luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisulain soveltamisalaan kuuluvilta luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä ja kolmannen maan luottolaitosten ja sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeiltä (4. lakiehdotus). Viraston toiminnan rahoituksesta säädettäisiin erikseen (2. lakiehdotus 2 luvun 8 §). Maksu olisi valtiosääntöoikeudelliselta luonteeltaan vero ja sitä on arvioitava perustuslain 81 §:n 1 momentin kannalta (muun muassa PeVL 41/2004 vp, PeVL 67/2002 vp, PeVL 28/2008 vp). Sen mukaan valtion verosta

säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Maksun määrällä ei ole suoraa yhteyttä kunakin vuonna Rahoitusvakuusvirastolle yksittäisestä maksuvelvollisesta aiheutuvien kustannusten määrään. Maksua koskeva 4. lakiehdotus vastaa pääosin Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia (879/2008).

Maksulakia koskeva ehdotus sisältää säännökset maksun suuruuden perusteista. Lakiehdotuksen 2 § sisältää yleiset säännökset hallintomaksusta. Lakiehdotuksen 4 ja 5 § sisältää yksityiskohtaiset säännökset maksun määräytymisen perusteista. Maksun viivästykskorosta ja perimisestä ulosottotoimin säädettäisiin 9 §:ssä.

Rahoitusvakuusvirastolla olisi harkintavalta alentaa maksua lakiehdotuksen 6 §:n nojalla. Perustuslakivaliokunta on pitänyt veronhuojennustoimivallan säätämistä viranomaiselle valtiosääntöoikeudellisesti mahdollisena (PeVL 17/1982 vp, s. 1, PeVL 4/1991 vp, s. 1—2, PeVL 1/1998 vp, s. 3—4, PeVL 19/2002 vp, s. 6—7, PeVL 5/2010 vp, s. 4). Huojennusvaltuudet eivät kuitenkaan saa olla niin laajat, että kulloisenkin lain sanamuodon mukainen oikeustila verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista voisi valtuuksia käyttämällä olennaisesti muuttua. Huojennusmahdollisuuden tulee siten jäädä selvästi poikkeukselliseksi suhteessa laissa säädettäviin veron määräytymisperusteisiin. Laista tulee käydä ilmi huojennusten hyväksyttävät myöntämisperusteet samoin kuin se, missä tarkoituksessa huojennuksia voidaan myöntää.

Hyväksyttävänä perusteena on pidetty esimerkiksi täysimääräisen maksun ilmeistä kohtuuttomuutta (PeVL 5/2010 vp, s. 4, PeVL 44/2005 vp, s. 3, PeVL 4/1991 vp, s. 2). Sen sijaan mahdollisuus myöntää huojennusta "erityisistä syistä" jää sääntelyn täsmällisyyden näkökulmasta liian avoimeksi (PeVL 44/2005 vp, s. 3—4; ks. kuitenkin PeVL 5/2010 vp, s. 4, jossa erityiset syyt liittyivät suoraan täysimääräisen perimisen ilmeiseen kohtuuttomuuteen). Viranomaiselle ei myöskään voida antaa toimivaltaa myöntää huojennusta "määrämillään ehdoilla" (PeVL 44/2005 vp, s. 4). Tällaista sääntelyä on tullut täydentää viranomaisen toimivaltaa

rajaavilla maininnoilla (PeVL 5/2010 vp, s. 4). Maksuja ja hallintokustannuksia voi olla vaikea mitoittaa vastaamaan toisiaan ja maksun määräytymisperusteena olevat laitosten taseet ja tuloslaskelmat saattavat muuttua. Säännöksen tarkoitus on huolehtia siitä, että kulloinkin kerättävien maksujen määrä vastaa viraston toiminnasta aiheutuvia kustannuksia. Säännöstä sovellettaisiin yhdenmukaisesti maksuvelvollisiin siten, että kaikkien maksuvelvollisten suhteellista maksuosuutta laskettaisiin.

Maksuvelvollisten oikeusturva varmistettaisiin siten, että Rahoitusvakuusviraston maksua koskevaan päätökseen saisi vaatia oikaisua virastolta ja viraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen saisi hakea valittamalla muutosta (8 §).

Säännös maksun alentamisesta eroaa Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain säännöksistä. Finanssivalvonta toimii Suomen Pankin yhteydessä ja Suomen Pankki kattaa sen toiminnasta mahdollisesti aiheutuvan alijäämän. Viraston talousarvio esitetään sen sijaan katettavaksi täysimääräisenä luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä kerättävinä maksuina.

Viraston harkinnanvaltaa sisältyisi myös lakiehdotuksen 10 §:ään, jonka nojalla virastolla olisi oikeus saada maksuvelvolliselta välttämättömät tiedot valvontamaksun määrittämiseksi. Tietojen toimittamisvelvollisuus ehdotetaan säännöksessä rajattavan viittamalla vain välttämättömiin tietoihin. Maksuvelvollisten toiminnan luonne ja koko vaihtelevat siitä määrin, ettei lain tasolla ole tarkoituksenmukaista määritellä, mitä tietoja ja selvityksiä virastolle on toimitettava, jotta virasto kykenisi vastaamaan hallintomaksujen maksuunpanosta.

Edellä esitetyin perustein lakiehdotuksen voidaan arvioida täyttävän perustuslain 81 §:ssä säädetyt vaatimukset.

2.3 Valtion talousarvion ulkopuolisen rahaston perustaminen

Perustuslain 87 §:n mukaan lailla voidaan säätää valtion rahaston jättämisestä talousarvion ulkopuolelle, jos valtion pysyvän tehtävän hoitaminen sitä välttämättä edellyttää.

Valtiontalouden ulkopuolisen rahaston perustamista on käsitelty edellä kappaleissa 3.2.2 ja 3.3.3.

Ehdotuksen 2. lakiehdotuksessa esitetään kriisinratkaisudirektiivin mukaisesti vakaussuojamaksujen rahastointia ja pitämistä valtiontalouden ulkopuolella uudessa valtiontalouden ulkopuolisessa rahastossa. Rahasto muodostuisi kahdesta osasta; vakaussuojamaksuina kartutettavasta kriisinratkaisurahastosta ja talletussuojamaksuina kartutettavasta talletussuojarahastosta. Näiden varat olisi pidettävä kirjanpidossa toisistaan erillään. Rahastoa hallinnoisi Rahoitusvakaussuojavirasto. Rahastolla olisi sen sijoitustoiminnan järjestämiseksi erillinen hallitus.

Kriisinratkaisudirektiivi edellyttää kansallisen kriisinratkaisun rahoitusjärjestelmän luomista rahaston kautta. Kriisinratkaisuviranomaisen velvollisuutena olisi huolehtia siitä, että maksuvelvolliset laitokset suorittavat täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti vakaussuojamaksut ja maksujen tilityksestä edelleen EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitettulle kriisinratkaisuneuvostolle.

Vakaussuojamaksut ovat 1. lakiehdotuksen soveltamisalan piiriin kuuluvilta luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä kartutettavia maksuja, jotka ovat valtiosääntöoikeudellisesti luonteeltaan veroja ja jotka kerätään EU:n kriisinratkaisuasetuksessa tarkoitettuun yhteiseen kriisinratkaisurahastoon. Niiden määräytymisen perusteista säädetään kriisinratkaisudirektiivissä, EU:n kriisinratkaisuasetuksessa, sen nojalla solmittavassa valtiosopimuksessa ja komission delegoidun säädösvallan nojalla antamassa asetuksessa. Rahoitusvakaussuojavirastolle säädettäväksi ehdotetut tehtävät ovat näin ollen luonteeltaan pysyviä.

Suomen valtio ei vastaisi vakaussuojamaksuista edes väliaikaisesti, jos jostakin syystä suomalaisten maksuvelvollisten maksuosuutta ei saataisi laitoksilta kerättyä ja vaikka vakaussuojamaksut on tilitettävä täysimääräisesti säädettyyn määräaikaan mennessä. Tällaisessa tapauksessa virasto voisi periä maksut ilman tuomiota korkoineen (4. lakiehdotus). Lisäksi Finanssivalvonta voisi määrätä laitokselle hallinnollisen rahamääräisen seuraamuksen.

Lakiehdotukset eivät sisällä ehdotuksia kriisinratkaisudirektiivin 56—58 artiklan

mukaisista valtion vakaussuojavälineistä, joilla valtio voisi osallistua kriisinratkaisun kustannusten kattamiseen erikseen säädettävien edellytysten täytyessä. Vakaussuojavälineet eivät ole osa yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevaa asetusta eikä niitä ole tarkoitettu osaksi pankkiunioniin kuuluvien maiden järjestelmää. Vakaussuojavälineiden käyttö tarkoittaisi poikkeamista direktiivin tavoitteesta estää valtion ja laitosten kohtalonyhteys ja tavoitteesta varmistaa omistajien ja velkojien vastuu. Säännökset eivät kuitenkaan estä sitä, että poikkeuksellisessa koko järjestelmää uhkaavassa tilanteissa voitaisiin eduskunnassa kuitenkin tehdä erillinen päätös perustuslain 82 §:n mukaisesti myönnettävästä takauksesta tai eduskunnan päätöksellä myönnettävästä lainasta. Tällaisesta tilanteesta ei kuitenkaan säädettäisi kriisinratkaisulainsäädännössä etukäteen.

Kriisinratkaisurahasto ja talletussuojarahasto eivät rajoittaisi eduskunnan valtaa päättää valtion talousarviosta, kun kerättävät maksut kerätään veronluonteisina maksuina ja valtio ei ehdotettujen säännösten mukaan olisi velvollinen osallistumaan kriisinratkaisun tai talletussuojan kustannusten rahoittamiseen.

Perustuslain esitöiden (HE 1/1998 vp) mukaan välttämättömyyskriteerin voidaan katsoa täyttyvän silloin, kun tehtävä kuuluu pysyvästi valtion hoidettavaksi eivätkä budjettitalouden piirissä olevat keinot, kuten arviotai siirtomäärärahat soveltuisi hyvin tehtävän hoitamiseen. Rahaston varojen käyttäminen laitosten kriisinratkaisun kustannusten kattamiseen olisi poikkeuksellista ja vaikeasti ennakoitavaa. Vakaussuojamaksujen tai talletussuojamaksujen kerääminen veroina ja käsitteleminen esimerkiksi siirtomäärärahana ei mahdollistaisi kerättyjen varojen nopeaa käyttöä kriisinratkaisun kustannusten rahoittamiseen tai talletuksien turvaamiseen viraston päätöksellä.

Toisen osan perustettavasta uudesta rahastosta muodostaisi talletussuojarahasto, jota nykyisen lainsäädännön mukaan kartutetaan luottolaitoslain nojalla talletuspankkien tallettajien saamisten turvaamiseksi erilliseen talletussuojarahastoon. Koska talletussuojarahastolle säädetty toiminta on luonteeltaan paitsi pysyvä myös merkittävä julkinen tehtävä ja koska toiminta on uudessa lainsäädä-

dännössä kiinteä osa kriisinhallintaa, se on tarkoituksenmukaista säätää julkisen vallan vastuulle myös hallinnollisesti (katso tarkemmin luku 2.4). Näin ollen nykyisen talletuspankkien hoitaman talletussuojarahaston tehtävät ehdotetaan siirrettäviksi Rahoitusvakuusvirastolle.

Viraston tehtävänä olisi kerätä talletussuojadirektiivissä tarkoitettua talletussuojamaksua, hallinnoida varoja, päättää varojen maksamisesta sekä vastata talletussuojakorvausten maksuksesta tallettajille tilanteessa, jossa talletussuojarahasto laukeaa. Talletussuojarahaston organisoimista viranomaisten vastuulle puoltavat monet eri syyt: täysin uusi kriisintarkkailua koskeva lainsäädäntö ja viranomaiskehikko, tarve kaikkien kriisintarkkailua koskevien toimenpiteiden koordinoimiseen ja sujuvaan ja tarvittaessa erittäin nopeaan hoitoon sekä talletussuojan sisältöön uudessa direktiivissä tulleet tiukennetut vaatimukset, joiden johdosta talletussuojakorvaukset on pystyttävä maksamaan seitsemässä päivässä aiemman 20 päivän sijaan. Uusi lainsäädäntö mahdollistaa myös sen, että talletussuojarahaston varoja on tietyissä tilanteissa käytettävä kriisintarkkailun rahoittamiseen. Nykyisen talletussuojarahaston oikeudellista asemaa koskevat epäselvyydet poistuvat ratkaisun myötä, kun talletussuojarahasto olisi osa valtion virastoa. Talletuspankeilla olisi jatkossakin mahdollisuus osallistua rahaston sijoitustoimintaa koskevaan päätöksentekoon viraston hallituksessa.

Kuten vakuusmaksut, talletussuojamaksut olisivat valtiosääntöoikeudellisesti veroja, joista säädetään perustuslain 81 §:n 1 momentin nojalla lailla. Vakuusmaksujen tavoin talletussuojamaksut olisivat valtion talousarvion ulkopuolella.

Kriisintarkkailurahastolla ja talletussuojarahastolla hoidettaisiin yhteiskunnallisesti merkittävää tehtävää; varautumista poikkeuksellisiin kriiseihin muutoin kuin veronmaksajien varoin ja suojaten talletuspankkien tallettajien saamisista. Mahdolliset maksut, joita rahastoista maksettaisiin, olisivat todennäköisesti merkittäviä ja vaikeasti ennakoitavia. Rahastomuotoinen varojen hallinta mahdollistaisi tehokkaan ja turvallisen varojen sijoittamisen normaalioloissa ja varojen nopean käytön kriisitilanteissa. Valtiontalouden ul-

kopuolinen rahasto palvelisi rahaston toiminnan itsenäisyyttä, varainkäytön joustavuutta ja varautumista menoihin, joiden toteutuminen on epävarmaa.

2.4 Talletussuojarahaston asema

Nykyisen lain mukaan talletussuojarahastoa hoitaa talletuspankkien valitsema valtuuskunta (luottolaitoslain 14 luvun 3 §). Talletussuojarahaston säännöt vahvistaa valtiovarainministeriö. Rahaston oikeushenkilöllisyydestä ja oikeudellisesta luonteesta ei ole laissa erikseen säädetty. Käytännössä talletussuojarahastoa hoitaa nykyisin talletuspankkien nimissä Finanssialan Keskusliitto, jonka edeltäjä Suomen Pankkiyhdistys ry. talletussuojarahastoa perustettaessa haki valtiovarainministeriöltä sääntöjen vahvistamista. Talletussuojarahaston oikeudellisesta asemasta ja oikeushenkilöllisyydestä on siten säädetty nykyisin osin puutteellisesti. Talletussuojarahaston toimintaa ja luonnetta suhteessa perustuslain 124 §:ssä säädettyyn hallintotehtävän antamiseen muulle kuin viranomaiselle on arvioitu edellä kappaleissa 3.2.2 ja 3.3.2.

Talletussuojarahaston varoja voidaan lain mukaan käyttää ainoastaan korvausten maksamiseen tallettajille laissa tarkemmin määritellyissä talletuspankin maksukyvyttömyystilanteissa. Laissa säädetään erikseen, että talletuspankeilla ei ole oikeutta vaatia osuuttaan talletussuojarahastoon kerätyistä varoista itselleen eikä luovuttaa sitä toiselle. Selvyyden vuoksi laissa todettaisiin luottolaitoslain 14 luvun 6 §:ää vastaavasti, että tätä osuutta ei lueta pankin varoiksi (2. lakiehdotus 5 luvun 4 §).

Uudessa talletussuojadirektiivissä, kuten nykyisessäkin, säädetään tyhjentävästi talletussuojarahaston varojen käytöstä. Varoja saadaan uuden direktiivin mukaan käyttää ainoastaan korvausten maksamiseen tallettajille ja, talletussuojadirektiivissä ja kriisintarkkailudirektiivissä tarkemmin säädettyin edellytyksin, talletuspankin kriisintarkkailuun. Direktiivissä säädetään myös rahaston kartuttamisesta siten, että se on yksinomaan talletuspankkien itsensä vastuulla. Talletussuojarahaston tehtäviä tai talletussuojamaksujen

käyttöä ainoastaan maksamatta jääneiden talletusten korvaamiseen ei ehdoteta muutettavaksi nykyisestä.

Talletussuojasta vastaavaksi viranomaiseksi ehdotetaan 2. lakiehdotuksessa julkista viranomaista (Rahoitusvakuusvirasto), joka hallinnoisi talletussuojarahastoa budjetin ulkopuolisena rahastona. Koska sekä ehdotetun talletussuojarahaston varojen kartuttaminen että varojen käyttö on yksityiskohtaisesti säännelty EU:n lainsäädännössä, talletussuojarahastoon ei miltään osin liity eduskunnan budjettivallan käyttöön liittyvää harkintaa eikä lailla voida muutenkaan säätää rahaston varojen käytöstä muihin tarkoituksiin. Talletussuojan ylläpito, talletusten korvaaminen ja talletussuojarahaston osallistuminen kriisinratkaisun kustannusten kattamiseen ovat sellaisia pysyviä merkittäviä julkisia tehtäviä, jotka on tarkoituksenmukaista säätää julkisen vallan vastuulle, jotta niiden tehokas järjestäminen säilyy poliittisen vastuunalaisuuden piirissä. Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota tulkinnassaan viranomaisen tehtävän merkittävydestä muun muassa siihen, vaikuttaako tehtävän määrääminen yksityisoikeudelliselle toimijalle viranomaisen tehtäviin tai sen velvollisuuksiin ja sisältyykö siihen päätöksentekovallan käyttöä (PeVL 11/2006 vp). Talletussuojarahaston tehtävät ovat jatkossa kiinteä osa kriisinratkaisua koskevaa päätöksentekoa ja liittyvät edellä kuvatulla tavalla olennaisesti viranomaisen tehtäviin ja velvollisuuksiin. Näistä syistä valtioneuvosto katsoo, että on riittävät erityiset perusteet sille, että talletussuojarahasto on tarkoituksenmukaista säätää valtion viranomaisen hoidossa olevaksi taseen ulkopuoliseksi rahastoksi perustuslain 87 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

Nykyisen lain mukaisen talletussuojarahaston varat voidaan siirtää 6. lakiehdotuksen siirtymäsäännöksen mukaisesti edellä mainittuun 2. lakiehdotuksella perustettavaan julkisen viranomaisen hoitamaan talletussuojarahastoon. Ehdotusta on tältä osin arvioitava perustuslain 15 §:ssä säädetyn omaisuuden suojan näkökulmasta. Koska talletussuojarahaston varoja voidaan käyttää ainoastaan laissa säädettyihin tarkoituksiin eikä rahaston jäsenenä olevilla talletuspankillla — tai kenelläkään muullakaan — ole nykyisen lain mu-

kaan mitään oikeutta rahastossa oleviin varoihin, omaisuuden suoja koskevat tai muut perustuslain säännökset eivät estä varojen siirtämistä nykyisen lain mukaisesta talletussuojarahastosta ehdotetulla 2. lailla perustettavaan uuteen talletussuojarahastoon perustuslain 87 §:n mukaisesti säädettävällä lailla, noudattamatta perustuslain 73 §:n mukaista säätämisyjärjestystä.

2.5 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskeväksi sopimukseksi

Yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskeva sopimus on oikeudelliselta muodoltaan tavallinen kansainvälinen sopimus, jonka tehdessään sopimuspuolina ovat EU:n jäsenvaltiot käyttävät kansallista toimivaltaa. Yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen ja EU:n kriisinratkaisuasituksen välinen suhde on toimivallan näkökulmasta tulkinnanvarainen. Yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen neuvotteluratkaisun taustalla olivat toimielinten ja jäsenvaltioiden eriävät näkemykset EU:n kriisinratkaisuasitukselle esitetyn oikeusperustan (SEUT 114 artikla) asianmukaisuudesta. Myös Suomi piti oikeusperustan asianmukaisuutta epäselvänä ja kiistanalaisena (PeVL 28/2013 vp). Erityisen ongelmallisina oikeusperustan riittävyyden kannalta nähtiin se, onko EU:lla toimivaltaa säännellä luottolaitoksilta kerättävien maksujen siirtämistä yhteisen kriisinratkaisurahastoon sekä joitakin rahaston toimintaa koskevia kysymyksiä. Nämä kysymykset päätettiin sijoittaa erilliseen, EU:n kriisinratkaisuasitusta ja kriisinratkaisudirektiiviä täydentävään kansainväliseen sopimukseen, jonka tekemisessä jäsenvaltiot käyttävät kansallista toimivaltaa. Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan suostumuksen.

Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys luetaan lainsäädännön alaan

kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvattun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee jonkin yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla säädetyn säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp ja 12/2000 vp).

Muusta syystä eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä ovat muun muassa eduskunnan budjettivaltaa sitovat velvoitteet (PeVL 45/2000 vp). Perustuslakivaliokunta on katsonut, ettei tämä säännös kuitenkaan vaadi eduskunnan suostumusta kaikkiin kansainvälisiin velvoitteisiin, joilla on budjetti-vaikutuksia. Eduskunnan suostumusta edellyttävät kansainväliset velvoitteet, jotka aiheuttavat valtiolle vähäistä suurempia kustannuksia. Kustannusten merkittävyyttä arvioidessa lähtökohtana voidaan pitää sitä, kuinka merkittävällä tavalla velvoite sitoo eduskuntaa tämän päättäessä valtion talousarviosta. Jos velvoitteesta aiheutuva menoera on niin vähäinen, että se on toteutettavissa talousarvion sisältyvän määrärahan puitteissa, ei tällainen velvoite toistuvanakaan ole perustuslain 94 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymistä vaativa (PeVL 29/2012 vp).

Perustuslakivaliokunta on arvioinut yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen sisältöä neuvotteluvaiheessa lausunnossaan 1/2014 vp sekä kannanotossaan PeVP 18/2014 vp. Sopimuksen neuvottelut olivat tuolloin vielä kesken ja sopimusmääräykset olivat jossain määrin tarkentumattomia. Lisäksi sopimuksen sisältöä on käsitelty EU:n kriisinratkaisuasituksen yhteydessä lausunnossa PeVL 28/2013 vp. Lausunnossaan 1/2014 vp valiokunta katsoi, että sopimus liittyy sisällöllisesti kiinteästi EU:n kriisinratkaisuasitukseen ja kriisinratkaisudirektiiviin sekä EU:n toimielimiin. Sopimus rinnastuu siten selkeästi sisällöltään ja vaikutuksil-

taan unioniasioihin, joten sopimuksessa on valiokunnan mielestä selvästi kyse valtioneuvoston toimivaltaan perustuslain 93 §:n 2 momentin nojalla kuuluvasta unioniasiaista.

Kannanotoissaan valiokunta on korostanut kattavan ja täysimääräisen sijoittajavastuun merkitystä eduskunnan budjetti- ja finanssivallan turvaamisen kannalta, koska tällöin tarve kriisinratkaisuvarojen käyttöön ja julkiseen rahoitukseen minimoidaan. Yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen sijoittajavastuuta koskevia sääntöjä tiukennettiin neuvotteluissa valiokunnan kannanoton seurauksena, ja sopimuksen mukaan sopimuspuolella on perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla oikeus jäädyttää tai irtisanoa sopimus, jos sijoittajavastuuta koskevia sääntöjä muutetaan niin, että valtion vastuut merkittävästi kasvavat (sopimuksen 9 artikla). Eduskunnan budjetti- ja finanssivallan turvaamiseen liittyvät myös sopimuksen määräykset kriisinratkaisutoimien kustannusten kattamisjärjestyksestä (sopimuksen 5 artikla), joiden tarkoituksena on varmistaa, että taloudelliset vastuut kohdistuvat ensisijaisesti luottolaitosten omiin varoihin, sijoittajiin ja luottolaitoksen kotivaltion kansallisiin rahoitusosuuksiin. Valiokunta edellytti myös, että rahasto-osuuksien välinen lainaaminen tulee voida kieltää (sopimuksen 7 artiklan 4 kohta), ja että jäsenvaltiota ei voida sopimuksella velvoittaa antamaan valtioneuvoston kriisinratkaisuneuvoston varainhankintaa varten (johdannon 13 kappale).

Nämä tavoitteet saavutettiin neuvotteluissa. Suomi yhtyi yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä Saksan laatimaan julistukseen, jossa korostetaan, että mainittua sopimusta ja EU:n kriisinratkaisuasitusta tulee tulkita siten, etteivät ne luo jäsenvaltioiden yhteisvastuuta, EVM-sopimuksen muuttamista tai erityisesti julkisten varojen käyttöä koskevia velvoitteita tavalla, joka rajoittaa sopimuspuolten budjettisuverenisuutta tai fiskaalista vastuuta.

Valtioneuvosto katsoi neuvottelujen aikana, ettei tuleva sopimus ole eduskunnan budjettivallan kannalta ongelmallinen, sillä sopimuksen 15 artiklaa lukuun ottamatta päätökset niistä kysymyksistä, joilla on taloudellisia vaikutuksia, tehdään kansallisesti erikseen.

Vakausmaksujen määrittelyminen ja niiden kerääminen luottolaitoksilta tapahtuu EU:n kriisintarkoituksien 70 ja 71 artiklan sekä sen nojalla annettujen delegoitujen säästöjen ja täytäntöönpanosäästöjen perusteella. Sopimuksen 3 ja 6 artiklassa määrätään vakausmaksujen siirrosta, joka tapahtuu sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti. Vakausmaksujen siirtämiseen liittyvästä velvoitteesta on tarkoitus säätää rahoitusvakausviranomaisesta annettavassa laissa. Sopimuksen 3 ja 6 artiklan määräykset kuuluvat Suomessa lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 7 artiklassa määrätään väliaikaisesta siirrosta rahasto-osuuksien välillä. Väliaikaista siirtoa koskevan pyynnön esittäminen Suomen osalta edellyttää eduskunnan suostumusta, sillä pyynnön esittämisestä voi seurata tilanne, jossa Suomen tulisi siirtää sille sopimuspuolelle, jonka rahasto-osuudesta on lainattu, kuuluva määrä. Tämä rinnastuu perustuslain 82 §:n 2 momentissa tarkoitettuun valtioneuvoston suostumukseen, joka voidaan antaa vain eduskunnan suostumuksen nojalla.

Pyynnön esittämistä koskevan päätöksen hyväksymisestä ja Suomen osalta vastustus-oikeuden käytöstä on tarkoitus säätää sopimuksen voimaansaattamislain 2 §:ssä.

Sopimuksen 9 artiklassa määrätään kriisintarkoituksien yleisten periaatteiden ja tavoitteiden noudattamisesta sekä näiden sääntöjen muuttamisen seurauksista. Asia kuuluu Suomessa lainsäädännön alaan, sillä artiklan 1 kohdan c ja d alakohtaan sisältyy osakkaiden ja velkojien oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia määräyksiä.

Sopimuksen 10 artiklan 2 kohdassa määrätään menettelystä, jossa kriisintarkoituksineuvosto voi omasta aloitteestaan tai jonkin sopimuspuolen pyynnöstä tarkastella, onko sopimuspuoli jättänyt noudattamatta velvoitettua siirtää vakausmaksut kriisintarkoituksurahastoon sekä mahdollisesta rikkomuksesta aiheutuvista seuraamuksista. Tällainen sitova määräys sopimuksen tulkinnasta voi vaikuttaa välillisesti lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten tulkintaan, ja kuuluu siksi perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp).

Sopimuksen 14 artiklassa määrätään sopimuksen tulkintaan liittyvien riitojen ratkaisemisesta. Määräyksessä on kysymys uudes-

ta pakollisesta ja sitovasta riidanratkaisumekanismista. Riitojenratkaisu voi vaikuttaa siihen, miten Suomessa lainsäädännön sääntelyä asiaa koskevaa määrystä on sovellettava. Artikla muodostaa SEUT 271 artiklassa tarkoitettua välityssopimuksen. Tällainen määräys kuuluu Suomessa lainsäädännön alaan (katso PeVL 1/2011 vp ja PeVL 31/2001 vp).

Sopimuksen 15 artiklassa määrätään sopimuspuolten velvollisuudesta maksaa korvauksia. Määräyksellä on vaikutusta eduskunnan budjettivaltaan, sillä se saattaa luoda määrältään ennakoimattomia kuluja, jotka muodostuvat vähäistä suuremmiksi. Tästä syystä sopimuksen 15 artikla edellyttää eduskunnan hyväksyntää.

Kansainvälinen sopimus voi edellyttää eduskunnan suostumusta myös siksi, että se on perustuslain 94 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla merkitykseltään huomattava. Hallitus saattoi esimerkiksi SEUT 136 artiklan muutoksen eduskunnan käsiteltäväksi tällä perusteella (HE 12/2011 vp). Esitystä käsitellessään perustuslakivaliokunta yhtyi tulkintaan, koska kokonaisuutena tarkastellen ja etenkin sen soveltamisala huomioon ottaen tällaista unionin taloudelliseen toimintaan keskeisesti vaikuttavaa ratkaisua voidaan pitää varsin tärkeänä. Toisaalta valiokunta huomautti, ettei jokainen unionin toimielinjärjestelmän kehittämistä koskeva muutos välttämättä ole merkittävä, vaikka sen taustalla oleva (pohjasopimukseksi luonnehdittava) valtiollinen velvoite sellainen olisikin (vertaa PeVL 38/2001 vp, s. 2). Valiokunta kiinnitti huomiota siihen, että SEUT 136 artiklan muutoksella ei perusteta minkäänlaista uutta talousjärjestelyä vaan ainoastaan luodaan tällaiselle mahdollisuudelle selkeät oikeudelliset puitteet.

Yhteistä kriisintarkoituksurahastoa koskeva sopimus ei sellaisenaan ole valtioneuvoston kannalta merkittävä. Kokonaisuutena arvioiden yhteinen kriisintarkoituksurahasto mahdollistaa kuitenkin yhteisen kriisintarkoituksimekanismin luomisen. Yhteisen kriisintarkoituksimekanismin perustamisen kautta rahoitusjärjestelmän toiminnan sääntelyyn ja vakauden ylläpitämiseen liittyvät tehtävät, ja määräjälkeen myös vastuu kustannuksista, siirtyvät unionin tasolle. Tämän seurauksena

jäsenvaltioiden rahoitusjärjestelmien haavoittuvuus pankkisektorin ongelmille vähenee ja riski euromaiden ajautumisesta viime vuosiin koettuihin velkaongelmiin pienenee. Kokonaisuutena arvioiden kriisinratkaisumekanismin ja kriisinratkaisurahaston perustamisen voitaneen katsoa olevan merkitykseltään huomattavia ja edellyttävän siksi eduskunnan suostumusta.

Lisäksi ehdotetaan, että eduskunta antaisi suostumuksensa siihen, että Suomi vahvistaisi ratifioimiskirjansa tallettamisen yhteydessä sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä antamansa julistuksen, jossa korostetaan, että yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevaa sopimusta ja EU:n kriisinratkaisuasetausta tulee tulkita siten, etteivät ne luo jäsenvaltioiden yhteisvastuuta, EVM-sopimuksen muuttamista tai erityisesti julkisten varojen käyttöä koskevia velvoitteita tavalla, joka rajoittaa sopimuspuolten budjettisuverenisuutta tai fiskaalista vastuuta. Perustuslakivaliokunta on pitänyt asianmukaisena, että eduskunta antaa nimenomaisella päätöksellään suostumuksensa myös sellaisten eduskunnan toimivallan alaan kuuluvien sopimusmääräyksiä koskevien selitysten ja julistusten antamiseen, jotka vaikuttavat Suomen kansainvälisen velvoitteen sisältöön tai laajuuteen itse sopimukseen verrattuna (PeVL 45/2000 vp, PeVL 21/2003 vp). Julistuksella on vaikutusta velvoitteen sisältöön, koska sillä halutaan vahvistaa sopimuksen sisällön tulkintaa.

Edellä esitetyillä perusteilla yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan sopimuksen hyväksyminen kuuluu perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaisesti eduskunnan toimivaltaan.

Perustuslain 95 §:n 2 momentin mukaan lakiehdotus kansainvälisen velvoitteen voimaansaattamisesta käsitellään tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Jos ehdotus kuitenkin koskee perustuslakia tai valtakunnan alueen muuttamista taikka Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävää toimivallan siirtoa Euroopan unionille, kansainväliselle järjestölle tai kansainväliselle toimielimelle, eduskunnan on se hyväksyttävä sitä lepäämään jättämättä päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan 95 §:n 2 momentin mukainen

vaikutettu käsittelyjärjestys on käytettävissä vain, jos voimaansaattamislakiehdotuksen säännöksissä on kyse suoraan seuraavista velvoitteista. Muussa tapauksessa lakiehdotuksen käsittelyjärjestystä arvioidaan perustuslain 73 §:n mukaan (PeVL 45/2000 vp, s. 6).

Edellä sanotun perusteella arvioidaan, että 1. ja 3.—18. lakiehdotus voidaan hyväksyä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä, mutta 2. lakiehdotus tulisi hyväksyä perustuslain 87 §:n mukaisessa järjestyksessä. Koska lakiehdotuksiin kuitenkin sisältyy eräitä perustuslain tulkinnan kannalta merkityksellisiä kysymyksiä, asiasta tulisi saada perustuslakivaliokunnan lausunto.

Hallituksen käsityksen mukaan sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Lakiehdotus ei sisällä perustuslain kannalta ongelmallisia säännöksiä. Hallitus katsoo, että sopimus voidaan hyväksyä äänen enemmistöllä ja lakiehdotus voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Edellä olevan perusteella sekä perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

eduskunta hyväksyisi vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä Belgian kuningaskunnan, Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Kroatian tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherthuakunnan, Unkarin, Maltaan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Romanian, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan ja Suomen tasavallan välillä Brysselissä 21 päivänä toukokuuta 2014 tehdyn sopimuksen ja että

eduskunta antaisi suostumuksensa siihen, että Suomi vahvistaa ratifioimiskirjansa tallettamisen yhteydessä

sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä annetun julistuksen, jossa korostetaan, että yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevaa sopimusta ja EU:n kriisinratkaisuasetausta tulee tulkita siten, etteivät ne luo jäsenvaltioiden yhteisvastuuta, EVM-sopimuksen muuttamista tai erityisesti julkisten varojen käyttöä koskevia velvoitteita tavalla,

joka rajoittaa sopimuspuolten budjet-tisuverenisuutta tai fiskaalista vastuuta.

Edellä esitetyn perusteella ja koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISTÄ

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen, jäljempänä *laitos*, varautumisesta kriisinratkaisuun, taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen laitoksen asettamisesta kriisihallintoon, käytettävistä kriisinratkaisutoimenpiteistä ja toiminnan uudelleenjärjestämisestä, rahoitusvakausviranomaisen toimivallasta, osakkeenomistajia ja velkojia koskevista suojatoimista, ryhmäkriisinratkaisusta ja kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyn tunnustamisesta. Lisäksi laissa säädetään valtioneuvoston oikeudesta rajoittaa Suomen rahoitusmarkkinoiden ja rahoitusmarkkinoilla toimivien toimintaa määrääjäksi.

Mitä 4—18 luvussa säädetään laitoksesta, sovelletaan laitoksen kriisinratkaisun yhteydessä lisäksi:

1) laitoksen emoyrityksenä olevaan rahoitusalan holdingyhtiöön, rahoitusalan sekaholdingyhtiöön ja monialan holdingyhtiöön; sekä

2) laitoksen tai 1 kohdassa tarkoitetun yrityksen tytäryritykseen, jos se on rahoituslaitos.

Tämän lain 15 lukua sovelletaan lisäksi kolmannen maan laitoksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen.

Tätä lakia sovelletaan, jollei yhdenmukaisen sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismien ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) N:o 806/2014, jäljempänä *EU:n kriisinratkaisuasetus*, tai sitä koskevasta vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdystä sopimuksesta, jäljempänä *valtiosopimus*, muuta johdu.

2 §

Rahoitusvakausviranomainen

Tämän lain mukaisten laitosten kriisinratkaisua ja sen suunnittelua koskevien viranomaistehtävien hoitaminen kuuluu rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa (/), jäljempänä *virastolaki*, tarkoitetulle Rahoitusvakausvirastolle, jäljempänä *virasto*, jollei EU:n kriisinratkaisuasetuksesta muuta johdu tai tässä laissa erikseen toisin säädetä.

Konsernin kriisinratkaisun suunnitteluun liittyvät tehtävät kuuluvat virastolle, jos konsernin emoyritys on suomalainen yritys, joka ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys, jollei jäljempänä tässä laissa toisin säädetä.

Ryhmäkriisinratkaisuun liittyvät, 4—14 luvussa säädetyt rahoitusvakausviranomaisen tehtävät kuuluvat virastolle, jos luottolaitos tai sijoituspalveluyritys tai sen 1 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu emoyritys on suomalainen yritys, joka ei ole toisessa ETA-

valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys, jollei jäljempänä tässä laissa toisin säädetä.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *luottolaitoksella* luottolaitostoinnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta;

2) *sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä;

3) *rahoituslaitoksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä EU:n vakavaraisuusasetus, 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa tarkoitettua rahoituslaitosta;

4) *emoyrityksellä* kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettua emoyritystä;

5) *tytäryrityksellä* kirjanpitolain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettua tytäryritystä;

6) *konsernilla* emoyritystä ja sen tytäryritystä;

7) *ryhmällä* yritysryhmää, joka koostuu luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä sekä niiden 1 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua emoyrityksestä ja mainitun momentin 2 kohdassa tarkoitettua tytäryrityksistä;

8) *rahoitusalan holdingyhtiöllä* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohdassa tarkoitettua rahoitusalan holdingyhtiötä;

9) *rahoitusalan sekaholdingyhtiöllä* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 21 alakohdassa tarkoitettua rahoitusalan sekaholdingyhtiötä;

10) *monialan holdingyhtiöllä* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 22 alakohdassa tarkoitettua monialan holdingyhtiötä;

11) *ryhmän emoyrityksellä* luottolaitosta ja sijoituspalveluyritystä, joka on toisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tai 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tytäryri-

tyksen emoyritys, sekä luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen mainitun momentin 1 kohdassa tarkoitettua emoyritystä;

12) *ryhmän tytäryrityksellä* 11 kohdassa tarkoitettua emoyrityksen 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tytäryritystä;

13) *kriisinratkaisuvälineellä* tämän lain 7 luvun 2 §:ssä tarkoitettua toimenpidettä;

14) *kriisinratkaisuvälineellä* tämän lain 12 luvussa tarkoitettuja viraston toimivaltuuksia;

15) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

16) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

17) *kolmannen maan luottolaitoksella* luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua ulkomaista luottolaitosta;

18) *kolmannen maan sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 9 §:ssä tarkoitettua ulkomaista sijoituspalveluyritystä;

19) *sivuliikkeellä* luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettua sivuliikettä;

20) *merkittävällä sivuliikkeellä* muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa olevaa sivuliikettä, joka katsotaan sen sijaintivaltiossa merkittäväksi;

21) *ryhmäkriisinratkaisulla* kriisinratkaisuvälineiden soveltamista samanaikaisesti laitokseen ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yritykseen;

22) *kriisinratkaisulla* kriisinratkaisuvälineen käyttämistä 1 §:ssä tarkoitettua laitoksesta 6 §:ssä säädetyn tavoitteen saavuttamiseksi;

23) *kriisinratkaisurahastolla* virastolain 4 luvussa tarkoitettua kriisinratkaisurahastoa;

24) *poikkeuksellisella julkisella rahoitustuella* Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua laitoksen tai 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua muun yrityksen elinkelpoisuuden, maksuvalmiuden tai vakavaraisuuden säilyttämiseksi tai palauttamiseksi ennalleen myönnettävää valtiontukea tai muuta julkista ylikansallista rahoitustukea, joka kansallisella tasolla myönnettynä katsottaisiin valtiontueksi;

25) *toimivaltaisella viranomaisella* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 40 alakohdassa määriteltäviä toimivaltaista vi-

ranomaista ja Euroopan keskuspankkia sille vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1024/2013, jäljempänä *YVM-asetus*, annettujen erityistehtävien osalta.

Tässä laissa tarkoitetaan *rahoitussopimuksella*:

1) arvopaperia koskevia sopimuksia, joita ovat:

a) arvopaperin, arvopaperiryhmän tai arvopaperi-indeksin ostoa, myyntiä tai lainausta koskevat sopimukset;

b) arvopaperia, arvopaperiryhmää tai arvopaperi-indeksiä koskeva optio,

c) arvopaperin, arvopaperiryhmän tai arvopaperi-indeksin takaisinostosopimukset ja käänteiset takaisinostosopimukset,

2) hyödykettä koskevia sopimuksia, joita ovat:

a) hyödykkeen, hyödykeryhmän tai hyödykeindeksin ostoa, myyntiä tai lainausta koskevat sopimukset sen myöhempää toimitusta varten,

b) hyödykettä, hyödykeryhmää tai hyödykeindeksiä koskeva optio,

c) hyödykkeen, hyödykeryhmän tai hyödykeindeksin takaisinostosopimukset ja käänteiset takaisinostosopimukset;

3) futuuri- ja termiinisopimukset, joita ovat hyödykettä koskevia sopimuksia lukuun ottamatta hyödykkeen tai minkä tahansa muun omaisuuden, palvelun, oikeuden tai edun ostoa, myyntiä tai siirtoa tiettyyn hintaan myöhempänä ajankohtana koskevat sopimukset,

4) swap-sopimukset, joita ovat:

a) swapit ja optiot, joiden kohde-etuutena ovat korot, spot-sopimukset tai muut valuuttakurssisopimukset, valuutat, osakeindeksi tai osakkeet, luottoindeksi tai luotot, hyödykeindeksi tai hyödykkeet, säänvaihtelut, päästöoikeudet tai inflaatiovauhti,

b) tuottojen, luottoriskimarginaalien tai luottoriskin vaihtoa koskevat sopimukset,

c) edellä a tai b alakohdassa tarkoitettua sopimusta vastaavat sopimukset, joilla käydään toistuvasti kauppaa swap- tai johdannaismarkkinoilla;

5) pankkien väliset lainasopimukset, joissa laina-aika on enintään kolme kuukautta;

6) edellä 1—5 alakohdassa tarkoitettujen sopimusten puitesopimukset.

Mitä tässä laissa säädetään konsernista ja ryhmästä sovelletaan myös talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettuun yhteenliittymään. Mitä tässä laissa säädetään konsernin ja ryhmän emoyrityksestä, sovelletaan myös yhteenliittymän keskusyhteisöön. Mitä tässä laissa säädetään tytäryrityksestä, sovelletaan myös jäsenluottolaitokseen ja muuhun yhteenliittymään kuuluvaan yritykseen kuin keskusyhteisöön.

Laitoksella tarkoitetaan 4—14 luvussa kriisinratkaisun kohteena olevaa laitosta ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvaa yritystä.

Virastolain 4 luvussa tarkoitettujen vakuusmaksujen käyttö ei ole poikkeuksellista julkista rahoitustukea.

4 §

Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kriisinratkaisudirektiivillä* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/59/EU;

2) *Euroopan pankkivalvonta-asetuksella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1093/2010;

3) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

4) Euroopan pankkiviranomaisella Euroopan pankkivalvonta-asetuksessa tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista.

5 §

Euroopan unionin tekniset standardit

Tämän lain lisäksi kriisinratkaisudirektiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission, jäljempänä *komissio*, asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa on säännöksiä kriisinratkaisusta.

6 §

Kriisinratkaisulain tavoitteet ja yleiset soveltamisperiaatteet

Viraston on soveltaessaan tätä lakia otettava huomioon seuraavat kriisinratkaisun yleiset tavoitteet:

- 1) laitoksen ydintoimintojen jatkuminen;
- 2) laitosten välisten tartuntavaikutusten ja muiden rahoitusmarkkinoiden vakautta vaarantavien häiriöiden ehkäiseminen ja markkinakurin edistäminen;
- 3) julkisten varojen suojaaminen;
- 4) tallettajien ja sijoittajien sekä laitosten hallussa olevien asiakasvarojen turvaaminen;
- 5) varallisuusarvojen säilyttäminen ja kriisinratkaisun kustannusten minimointi.

Jos 1 momentissa tarkoitettut tavoitteet ovat keskenään ristiriidassa, viraston on päättäessään tämän lain soveltamisesta punnittava eri tavoitteiden tärkeyttä ja otettava tavoitteet huomioon siten, että tavoitteet kokonaisuutena voidaan parhaiten saavuttaa.

Viraston on tätä lakia soveltaessaan otettava huomioon muun ohessa laitoksen ja 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun yrityksen:

- 1) liiketoiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus;
- 2) oikeudellinen muoto ja omistusrakenne;
- 3) riskiprofiili;
- 4) sidokset muihin laitoksiin tai rahoitusjärjestelmään;
- 5) kuuluminen EU:n vakavaraisuusasetuksen 113 artiklan 6 tai 7 kohdassa tarkoitetun poikkeuksen piiriin;

6) yrityksen harjoittama sijoituspalvelulain 11 §:ssä tarkoitettujen sijoituspalvelujen tarjoaminen.

7 §

Lainvalintaa koskevat säännökset

Tämän lain säännöksiä kriisinratkaisuvälineistä ja -valtuuksista sovelletaan laitoksen toisessa ETA-valtiossa oleviin varoihin ja velkoihin, jollei tästä laista tai liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 24 a—24 k §:ssä säädetyistä lainvalintasäännöksistä muuta johdu.

II OSA

VARAUTUMINEN KRIISINRATKAISUUN

2 luku

Kriisinratkaisusuunnitelma

1 §

Velvollisuus laatia kriisinratkaisusuunnitelma

Viraston on laadittava Finanssivalvontaa ja merkittävien sivuliikkeiden kriisinratkaisuviranomaisia kuultuaan laitokselle kriisinratkaisusuunnitelma. Kriisinratkaisusuunnitelmassa on varauduttava kriisinratkaisutoimiin, jotka virasto voi toteuttaa, jos kriisihallintoon asettamisen edellytykset täyttyvät. Suunnitelmassa on yksilöitävä purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien aineelliset esteet ja tarvittaessa esitettävä esteiden poistamiseksi tarvittavat olennaiset toimenpiteet.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta laitokseen, joka kuuluu ryhmään, josta on 5 §:n mukaan laadittava konsernin kriisinratkaisusuunnitelma.

Kriisinratkaisusuunnitelmaan on sisällytettävä toimintavaihtoehtoja laitokohtaisten vaikeuksien ratkaisemiseksi sekä laajan ra-

hoitustoimialan tai rahoitusjärjestelmän epävakauden korjaamiseksi.

Kriisinratkaisusuunnitelmassa ei saa olettaa, että laitokselle myönnetään:

- 1) poikkeuksellista julkista rahoitustukea;
- 2) keskuspankin hätärahoituksena antamaa maksuvalmiustukea; tai
- 3) keskuspankin vakuuksia, juoksuaikaa ja korkoa koskevin poikkeuksellisin ehdoin antamaa maksuvalmiustukea.

Kriisinratkaisusuunnitelmassa on annettava selvitys siitä, miten ja milloin laitos voi hakea keskuspankin tukea ja yksilöitävä mahdolliset vakuuskelpoiset varat.

Virasto voi velvoittaa laitoksen avustamaan kriisinratkaisusuunnitelman laadinnassa ja suunnitelman päivittämisessä.

Virasto voi päättää, että laitoksen ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvien yritysten on ylläpidettävä yksityiskohtaista luetteloa rahoitussopimuksista, joissa laitos tai sen kanssa samaan ryhmään kuuluva yritys on osapuolena. Virasto voi määrätä ajankohdan, johon mennessä edellä mainitun luettelon laatimisesta on huolehdittava ja jonka kuluessa tiedot sopimuksista on toimitettava virastolle.

2 §

Kriisinratkaisusuunnitelman tarkastaminen

Viraston on tarkastettava laitoksen kriisinratkaisusuunnitelmat vuosittain.

Kriisinratkaisusuunnitelma on lisäksi tarkastettava laitoksen oikeudelliseen tai toiminnalliseen rakenteeseen, liiketoimintaan tai rahoitusasemaan kohdistuneen jokaisen sellaisen muutoksen jälkeen, joka voi vaikuttaa merkittävästi suunnitelman toteuttamiskelpoisuuteen tai muuten edellyttää suunnitelman tarkastamista. Laitoksen ja Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava virastolle muuttuneet tiedot.

3 §

Kriisinratkaisusuunnitelman sisältö

Kriisinratkaisusuunnitelmassa on esitettävä vaihtoehdot III osassa tarkoitettujen kriisin-

ratkaisuvälineiden ja -valtuuksien soveltamisesta laitokseen.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan kriisinratkaisudirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset kriisinratkaisusuunnitelman sisällölle asetettavista vaatimuksista.

4 §

Kriisinratkaisusuunnitelman laatimiseksi tarvittavat tiedot

Laitoksen on toimitettava virastolle kriisinratkaisusuunnitelman laatimiseksi, ylläpitämiseksi ja täytäntöön panemiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset. Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan kriisinratkaisudirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset kriisinratkaisusuunnitelman laatimiseksi tarvittavista tiedoista ja selvityksistä.

Jos I momentissa tarkoitetut tiedot ja selvitykset ovat Finanssivalvonnan hallussa, Finanssivalvonnan on viraston pyynnöstä toimitettava virastolle tiedot ja selvitykset.

5 §

Velvollisuus laatia konsernin kriisinratkaisusuunnitelma

Jos konsernin emoyritys ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys, viraston on laadittava konsernin kriisinratkaisusuunnitelma yhteistoiminnassa konsernin ulkomaisten tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa ja merkittävien sivuliikkeiden sijaintivaltion kriisinratkaisuviranomaisia kuultuaan siinä määrin kuin se on sivuliikkeen kannalta olennaista. Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmaan on sisällytettävä koko konsernia koskeva suunnitelma mahdollisen kriisin ratkaisemiseksi emoyrityksen tasolla tai eriteltynä tytäryritysten tasolla tapahtuvana kriisinratkaisuna.

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmassa on yksilöitävä seuraaviin konserniyrityksiin kohdistettavat kriisinratkaisutoimenpiteet:

- 1) unionissa emoyrityksenä toimiva yritys;
- 2) unionissa sijaitsevat konserniin kuuluvat tytäryritykset;
- 3) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetut yhteisöt;
- 4) unionin ulkopuolella sijaitsevat konserniin kuuluvat tytäryritykset.

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelma on laadittava 4 §:n nojalla toimitettujen tietojen perusteella.

6 §

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman sisältö

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmassa on:

- 1) esitettävä koko konsernin yksittäisiin konserniyrityksiin kohdistettavat kriisinratkaisutoimenpiteet ja esitettävä näiden toimenpiteiden yhteensopivuus 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin eri toimintavaihtoehtoihin;
- 2) tarkasteltava, missä määrin koko konsernia koskevia kriisinratkaisuvälineitä voidaan soveltaa ja kriisinratkaisuvälituksia käyttää koordinoitusti konserniyrityksiin, mukaan lukien toimenpiteet, joiden avulla helpotetaan konsernin tai sen osan myyntiä kolmannelle osapuolelle ja tunnistaa niihin mahdollisesti sisältävät esteet;
- 3) esitettävä tarvittaessa yhteistyöjärjestelyt kolmansien maiden viranomaisten kanssa;
- 4) yksilöitävä konsernin kriisinratkaisun edistämistä helpottavat välttämättömät toimet;
- 5) esitettävä muut lisätoimet, joita virasto aikoo soveltaa ryhmän kriisinratkaisussa;
- 6) esitettävä, miten kriisinratkaisutoimet rahoitetaan, ja periaatteet siitä, miten siihen liittyvät vastuut jaetaan eri ETA-valtioiden kesken.

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmassa ei saa olettaa, että sille myönnetään 1 §:n 4 momentissa tarkoitettua rahoitustukea tai maksuvalmiustukea. Kriisinratkaisutoimien rahoituksesta aiheutuvien vastuiden jakoperi-

aatteet on vahvistettava tasapuolisesti ja niissä on erityisesti otettava huomioon 14 luvun 13 §:ssä säädetyt perusteet, niiden vaikutus rahoitusmarkkinoiden vakauteen sekä kaikkien ryhmäkriisinratkaisuun osallistuvien jäsenvaltioiden tasapuolinen kohtelu.

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmassa on oltava kuvaus 3 luvun 2 §:n mukaisesta purkamismahdollisuuksien arvioinnista.

7 §

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmaan liittyvä menettely

Konsernin emoyrityksen on toimitettava sitä koskevat ja viraston määräämässä laajuudessa muita konserniyrityksiä koskevat 4 §:n mukaiset tiedot ja selvitykset virastolle.

Viraston on välitettävä 1 momentin mukaisesti toimitetut tiedot:

- 1) Euroopan pankkiviranomaiselle;
- 2) konserniin kuuluvien tytäryritysten kotivaltioiden kriisinratkaisuviranomaisille;
- 3) niiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisille, joissa konserniin kuuluvan laitoksen merkittävä sivuliike sijaitsee siinä määrin kuin se on sivuliikkeen kannalta olennaista;
- 4) luottolaitosdirektiivin 115 ja 116 artiklassa tarkoitetuille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille;
- 5) niiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisille, joihin 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen yritykset ovat sijoittautuneet.

Viraston on toimitettava 2 momentissa tarkoitetuille viranomaisille kaikki ne tiedot, joilla on olennaista merkitystä näiden viranomaisten tehtävien hoitamiseksi.

Virasto ei ole velvollinen välittämään kolmannen maan tytäryritystä koskevia tietoja ilman tämän tytäryrityksen valvontaviranomaisen tai kriisinratkaisuviranomaisen suostumusta.

Viraston on laadittava konsernin kriisinratkaisusuunnitelma ja käsiteltävä suunnitelma ja sen muutokset 14 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa kriisinratkaisukollegiossa kuultuaan konserniin kuuluvien laitosten ja merkittävien sivuliikkeiden valvonnasta vastaavien toimivaltaisia viranomaisia. Virasto voi kutsua

kolmannen maan kriisintarkaisuviranomaisen osallistumaan tässä momentissa tarkoitettuna asian käsittelyyn, jos kyseisessä maassa on konserniin kuuluvia yrityksiä tai merkittäviä sivuliikkeitä.

Viraston on tarkastettava konsernin kriisintarkaisu-suunnitelma vuosittain.

Konsernin kriisintarkaisu-suunnitelma on lisäksi tarkastettava konsernin oikeudelliseen tai toiminnalliseen rakenteeseen, liiketoimintaan tai rahoitusaseman kohdistuneen jokaisen sellaisen muutoksen jälkeen, joka voi vaikuttaa merkittävästi suunnitelman toteuttamiskelpoisuuteen tai muuten edellyttää suunnitelman tarkastamista.

8 §

Konsernin kriisintarkaisu-suunnitelman hyväksyminen

Virasto päättää konsernin kriisintarkaisu-suunnitelman hyväksymisestä yhdessä tytäryritysten kriisintarkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen viranomaisten kanssa on pyrittävä tekemään yhteinen päätös neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona virasto on välittänyt 4 §:ssä tarkoitettua tietoa.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen viranomaisten eivät ole tehneet 1 momentissa tarkoitettua yhteistä päätöstä 2 momentissa säädetyssä määräajassa, viraston on tehtävä päätös konsernin kriisintarkaisu-suunnitelmasta. Päätöksessä on otettava huomioon muiden kriisintarkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaukset ja päätös on toimitettava konsernin emoyritykselle.

Viraston on 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tehtävä päätös erillisestä kriisintarkaisu-suunnitelmasta viraston toimivaltaan kuuluville tytäryrityksille. Päätöksestä on käytävä ilmi 3 momentissa tarkoitettujen erimielisyyden syyt ja otettava huomioon muiden kriisintarkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaukset. Viraston on ilmoitettava päätöksensä muille 14 luvun 2 §:ssä tarkoitettujen kriisintarkaisukollegion jäsenille.

Jos virasto tai muu 1 momentissa tarkoitettu viranomainen on saattanut tässä pykälässä

tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on 5 momentissa mainitussa artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi 2 momentissa mainitun neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 3 tai 4 momentissa tarkoitettu päätös.

Viraston on 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, jossa yhteistä päätöstä ei ole saatu tehdyksi, tunnustettava muun kriisintarkaisuviranomaisen tekemä sen toimivaltaan kuuluvia tytäryrityksiä koskeva päätös ja sovellettava sitä.

Jos virasto arvioi, että 1 momentissa tarkoitettua konsernin kriisintarkaisu-suunnitelmaa koskeva erimielisyys vaikuttaa valtion talouspolitiittiseen vastuuseen, sen on käynnistettävä konsernin kriisintarkaisu-suunnitelman uudelleen arviointi, johon sisältyy omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja koskeva vähimmäisvaatimus.

9 §

Kriisintarkaisu-suunnitelmia koskeva tiedontovelvollisuus

Viraston on toimitettava tässä luvussa tarkoitettujen kriisintarkaisu-suunnitelmat ja konsernin kriisintarkaisu-suunnitelmat sekä niihin tehdyt muutokset Finanssivalvonnalle.

10 §

Yksinkertaistetut velvoitteet tietyille laitoksille

Viraston on ottaen huomioon 1 luvun 6 §:ssä säädetyt tavoitteet ja soveltamisperi-

aatteet sekä laitoksen asettamisesta konkurssiin aiheutuvat merkittävät kielteiset vaikutukset rahoitusmarkkinoiden toimintaan, muihin laitoksiin, rahoituksen saatavuuteen ja talouteen laajemmin, määriteltävä kriisinratkaisusuunnitelmaa koskevat vaatimukset, joissa voidaan poiketa edellä tässä luvussa säädettyistä seuraavista vaatimuksista:

1) kriisinratkaisusuunnitelmaan sisällytettävät tiedot;

2) kriisinratkaisusuunnitelmaa ja sen päivittämistä koskevat määräajat;

3) 4 §:n mukaan laitokselta tarvittavien tietojen sisältö;

4) 3 luvun 1 §:ssä tarkoitetun laitoksen ja 2 §:ssä tarkoitetun konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointia varten tarvittavat tiedot.

Viraston on kuultava Finanssivalvontaa ennen 1 momentissa tarkoitetun arvioinnin tekemistä.

Viraston on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle selvitys tämän pykälän soveltamisesta.

11 §

Yhteenliittymää koskevat velvoitteet

Virasto voi päättää, ettei 1—9 §:ää sovelleta talletuspankkien yhteenliittymästä annettussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymään kuuluvaan laitokseen, joka on luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun 1 §:n mukaisesti kokonaan tai osittain vapautettu EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitetuista vakavaraisuusvaatimuksista.

Jos laitos on vapautettu vakavaraisuusvaatimuksista luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun 1 §:n mukaisesti, 1—9 §:ää sovelletaan konsolidoinnin perusteella laitoksen keskusyhteisöön ja siihen EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitetulla tavalla liittyneisiin laitoksiin.

Sellaisen laitoksen kriisinratkaisusuunnitelma, joka kuuluu YVM-asetuksen 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun Euroopan keskuspankin valvonnan piiriin, tai jolla on huomattava osuus rahoitusjärjestelmästä, on laadittava tämän luvun 1—4 §:n mukaisesti.

Laitoksella on 3 momentissa tarkoitettu huomattava osuus rahoitusjärjestelmästä, jos sen varojen:

1) kokonaisarvo ylittää 30 miljardia euroa; tai

2) osuus kotivaltion bruttokansantuotteesta ylittää 20 prosenttia ja varojen kokonaisarvo ei alita viittä miljardia euroa.

Viraston on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle selvitys tämän pykälän soveltamisesta.

12 §

EU:n kriisinratkaisusäätöjen soveltaminen

EU:n kriisinratkaisusäätöissä säädetään EU:n yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin kuuluvasta kriisinratkaisun suunnittelusta. Asetuksen 8 artiklassa säädetään niistä yhteisöistä ja konserneista, joiden kriisinratkaisusuunnitelmat EU:n kriisinratkaisusäätöjen 38 artiklassa tarkoitetun kriisinratkaisuneuvoston on laadittava ja hyväksyttävä, 9 artiklassa muista kuin edellä mainitusta yhteisöistä ja konserneista, joiden kriisinratkaisusuunnitelmat kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen on laadittava ja hyväksyttävä ja 11 artiklassa kriisinratkaisuneuvoston oikeudesta soveltaa kriisinratkaisusuunnitelmien laadinnassa yksinkertaistettuja velvoitteita ja vapautuksia.

3 luku

Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi

1 §

Velvollisuus arvioida laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet

Viraston on arvioitava, voidaanko laitos purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla ilman poikkeuksellista julkista rahoitustukea taikka

keskuspankin hätärahoituksena tai poikkeuksellisin ehdoin antamaa maksuvalmiustukea. Viraston on arviota tehdessään kuultava Finanssivalvontaa. Jos laitoksella on toisessa ETA-valtiossa merkittävä sivuliike, viraston on myös kuultava sivuliikkeen osalta toimivaltaista kriisinratkaisuviranomaista, jos se on olennaista sivuliikkeen kannalta.

Laitos voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos:

1) se voidaan purkaa selvitys- tai konkurssimenettelyssä;

2) sen toiminta voidaan tervehdyttää yrityssaneerausmenettelyssä; taikka

3) sen toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitoksen ydintoimintojen jatkuvuus turvataan.

Laitoksen purkamisesta, saneerauksesta tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä tulee aiheutua mahdollisimman vähän merkittäviä haitallisia seurauksia Suomen tai muiden ETA-valtioiden rahoitusjärjestelmien vakaudelle.

Viraston on arvioitava laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet samanaikaisesti, kun se 2 luvun 1 ja 2 §:n mukaisesti laatii tai tarkastaa laitosta koskevan kriisinratkaisusuunnitelman. Viraston on tehtävä Euroopan pankkiviranomaiselle ilmoitus, jos se arvioi, ettei laitos täytä tässä pykälässä säädettyjä purkamisen tai uudelleen järjestelyn edellytyksiä.

2 §

Velvollisuus arvioida purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet konsernissa

Jos virasto vastaa laitoksen ryhmäkriisinratkaisusta, sen on arvioitava yhdessä konsernin tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa, voidaanko konserni purkaa tai sen toiminta uudelleen järjestää 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Arviota tehtäessä viraston on kuultava Finanssivalvontaa ja konserniin kuuluvien tytäryritysten valvonnasta vastaavia viranomaisia sekä niiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviran-

omaisia, joissa ryhmään kuuluvan laitoksen merkittävä sivuliike sijaitsee, siinä määrin kuin se on sivuliikkeen kannalta olennaista.

Konserni voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos:

1) konserniin kuuluvat laitokset voidaan purkaa selvitys- tai konkurssimenettelyssä;

2) konserniin kuuluvien laitosten toiminta voidaan tervehdyttää yrityssaneerausmenettelyssä; tai

3) konserniin kuuluvien laitosten toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitosten ydintoimintojen jatkuvuus turvataan, joko erottamalla ne muista toiminnoista, jos tämä voidaan tehdä vaivattomasti ja ilman tarpeetonta viivytystä, tai muulla käytettävissä olevalla tavalla.

Konsernin purkamisesta, saneerauksesta tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä tulee aiheutua mahdollisimman vähän merkittäviä haitallisia seurauksia Suomen tai muiden ETA-valtioiden rahoitusjärjestelmien vakaudelle.

Tässä pykälässä tarkoitettu arvio on käsiteltävä 14 luvun 2 §:ssä tarkoitetussa kriisinratkaisukollegiossa noudattaen 5 §:ssä säädettyä menettelyä.

Konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi on tehtävä samanaikaisesti, kun ryhmän kriisinratkaisusuunnitelma laaditaan tai tarkastetaan. Arviota tehtäessä on noudatettava 2 luvun 8 §:ssä säädettyä päätöksentekomenettelyä.

Viraston on ilmoitettava viivytyksettä Euroopan pankkiviranomaiselle, jos konsernia ei voida pitää purkamiskelpoisena.

3 §

Arviointiin vaikuttavat seikat

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan kriisinratkaisudirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset seikoista, jotka viraston on vähintään otettava huomioon arvioidessaan 1 ja 2 §:ssä tarkoitettujen edellytysten täyttymistä.

4 §

Laitoksen purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen

Jos virasto toteaa 1 §:n mukaisessa arviossaan Finanssivalvontaa kuultuaan, että laitoksen purkamiselle tai toiminnan uudelleenjärjestämiselle on olemassa olennainen este, sen on ilmoitettava asiasta kirjallisesti laitokselle, Finanssivalvonnalle ja niiden valtioiden kriisinratkaisuviranomaisille, joissa laitoksella on merkittävä sivuliike.

Laitoksen on neljän kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta tehtävä virastolle ehdotus toimenpiteistä, joilla poistetaan viraston haaitsema este.

Viraston on arvioitava, riittävätkö laitoksen 2 momentin mukaisesti ehdottamat toimenpiteet poistamaan viraston havaitseman esteen. Viraston on arviota tehdessään kuultava Finanssivalvontaa. Jos virasto katsoo, etteivät laitoksen ehdottamat toimenpiteet riitä poistamaan estettä, viraston on vaadittava laitosta toteuttamaan viraston yksilöimät toimenpiteet, joilla este voidaan poistaa. Viraston on ilmoitettava vaadittavista toimenpiteistä kirjallisesti laitokselle, jonka on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta esitettävä suunnitelma niiden toteuttamisesta. Viraston on toimenpidevaatimuksista päättäessään perusteltava, miksi viraston ehdottamat toimet ovat tarpeen ja laitoksen ehdottamat ovat riittämättömiä. Viraston on toimenpidevaatimuksista päättäessään otettava huomioon purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien esteen vaikutus rahoitusmarkkinoiden vakauteen sekä toimenpiteiden vaikutus laitoksen liiketoimintaan, sen toiminnan vakauteen ja laitoksen vaikutukseen kansantalouteen.

Virasto voi vaatia laitokselta seuraavien toimenpiteiden toteuttamista laitoksen purkamisen tai toiminnan uudelleenjärjestämisen esteen poistamiseksi:

1) konsernin sisäisten rahoitussopimusten sisällön ja tarpeen uudelleenarviointi ja ydintoimintoja koskevien palvelusopimusten laatiminen joko konserniyritysten tai konsernin

ulkopuolisten yritysten kanssa ydintoimintojen tarjoamisen turvaamiseksi;

2) laitoksen vastuiden rajoittaminen;

3) kriisinratkaisun kannalta merkityksellisten lisätietojen toimittaminen virastolle pyynnöstä tai säännöllisesti;

4) laitoksen yksilöityjen varojen myynti;

5) laitoksen yksittäisten liiketoimintojen rajoittaminen tai lopettaminen;

6) liiketoiminnan tai tuotteiden myynnin rajoittaminen;

7) laitoksen oikeudellisten tai toiminnallisten rakenteiden muuttaminen siten, että laitoksen ydintoiminnot voidaan erotella oikeudellisesti ja taloudellisesti muista toiminnoista sovellettaessa 9—11 luvussa tarkoitettuja kriisinratkaisuvälineitä;

8) laitoksen emoyrityksenä toimivan rahoitusalan holdingyhtiön perustaminen laitoksen kotivaltioon tai laitoksen emoyrityksen kotivaltioon;

9) laitoksen tai sen emoyhtiön suorittama 8 luvussa tarkoitettujen alentamiskelpoisten velkojen liikkeeseenlasku 8 luvun 7 §:n edellytysten täyttämiseksi;

10) muita kuin 9 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä 8 luvun 7 §:n edellytysten täyttämiseksi mukaan lukien erityisesti laitoksen liikkeeseen laskemien alentamiskelpoisten velkojen tai laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti omiin varoihin luettavien rahoitusvälineiden ehtojen uudelleenuvottelu sen varmistamiseksi, että viraston 6 luvussa tarkoitettu päätös rahoitusvälineen arvon alentamisesta on pantavissa täytäntöön siinä valtiossa, jonka lakia rahoitusvälineeseen sovelletaan;

11) erillisen rahoitusalan holdingyhtiön perustaminen ja laitoksen siirtäminen sen määräysvaltaan, jos

a) se on välttämätöntä laitoksen kriisinratkaisun edistämiseksi ja sen välttämiseksi, että tässä laissa tarkoitettujen kriisinratkaisuvälineiden käyttöä olisi haitallisia vaikutuksia konserniin kuuluviin muihin kuin rahoitusalan yrityksiin;

b) laitos on rahoitusalan sekaholdingyhtiön tytäryritys.

Ennen kuin virasto esittää laitokselle 3 momentissa tarkoitettua toimenpidevaatimuksen, sen on arvioitava kyseisen toimenpiteen mahdollinen vaikutus laitokseen, rahoitus-

tuspalvelujen sisämarkkinoihin sekä toisten ETA-valtioiden ja Euroopan unionin rahoitusjärjestelmän vakauteen. Viraston on arviota tehdessään kuultava Finanssivalvontaa ja tarvittaessa myös Suomen Pankkia ja valtiovarainministeriötä.

Laitoksen kriisinratkaisusuunnitelman laatiminen ja yhteisen päätöksen tekeminen ryhmän kriisinratkaisuehdotuksen hyväksymisestä on keskeytettävä, kunnes virasto on päättänyt toimenpiteistä olennaisen esteen poistamiseksi.

5 §

Purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen konsernissa

Jos virasto vastaa laitoksen ryhmäkriisinratkaisusta, sen on pyrittävä 14 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa kriisinratkaisukollegiossa yhdessä muiden konserniyritysten kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa tekemään 2 §:ssä tarkoitettu arvio ja päättämään yhteisesti 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä konserniyrityksissä. Päätöstä tehtäessä on kuultava ryhmän Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 65 b §:ssä tarkoitettua valvontakollegiota ja merkittävien sivuliikkeiden osalta toimivaltaisia kriisinratkaisuviranomaisia, jos se on olennaista sivuliikkeen kannalta.

Viraston on tätä pykälää soveltaessaan laadittava Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhteistyössä Finanssivalvonnan ja Euroopan pankkiviranomaisen kanssa asiaa koskeva kertomus ja lähetettävä se konsernin emoyritykselle, tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaaville viranomaisille ja merkittävien sivuliikkeiden kotivaltioiden kriisinratkaisuviranomaisille. Kertomusta laadittaessa on kuultava konserniin kuuluvien laitosten valvonnasta vastaavia viranomaisia. Kertomuksessa on käsiteltävä olennaisia esteitä kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien tehokkaalle käytölle konsernissa sekä vaikutuksia laitoksen liiketoimintaan, ja siinä on suositeltava oikeasuhtaisia ja kohdistettuja toimenpiteitä, joiden vi-

rasto arvioi olevan tarpeen näiden esteiden poistamiseksi.

Konsernin emoyritys voi neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona se on vastaanottanut 2 momentissa tarkoitettua kertomuksen, ehdottaa virastolle vaihtoehtoisia toimenpiteitä kertomuksessa yksilöityjen esteiden korjaamiseksi.

Jos emoyritys on esittänyt 3 momentin mukaisesti vaihtoehtoisia toimenpiteitä, viraston on ilmoitettava niistä Finanssivalvonnalle, Euroopan pankkiviranomaiselle ja tytäryhtiöiden kriisinratkaisuviranomaisille sekä merkittävien sivuliikkeiden kriisinratkaisuviranomaisille, jos se on olennaista sivuliikkeen kannalta. Viraston on pyrittävä siihen, että kriisinratkaisukollegiossa tehdään neljän kuukauden kuluessa kertomuksen toimittamisesta yhteinen päätös olennaisten esteiden yksilöimisestä ja niiden poistamiseksi vaadittavista toimenpiteistä. Toimenpiteistä päätettäessä on otettava huomioon niiden mahdollinen vaikutus kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa konserni harjoittaa toimintaa. Päätöstä tehtäessä viraston on kuultava sivuliikkeiden toimivaltaisia kriisinratkaisu- ja valvontaviranomaisia. Viraston on annettava yhteispäätös kirjallisesti tiedoksi konsernin emoyritykselle.

Jos yhteistä päätöstä ei ole tehty 4 momentissa tarkoitettussa määräajassa, viraston on tehtävä päätös 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka toteutetaan konsernin tasolla. Viraston päätöksessä on otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaukset. Viraston on annettava päätös tiedoksi konsernin emoyritykselle.

Jos toinen kriisinratkaisuviranomainen on saattanut tässä pykälässä tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Edellä 4 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan

pankkiviranomaisen päätettäväksi 4 momentissa mainitun neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 4 momentissa tarkoitettu päätös.

6 §

Konsernin purkamisen ja uudelleenjärjestämisen esteiden poistaminen tilanteessa, jossa konsernin kriisintarkaisun suunnittelu kuuluu toisen ETA-valtion kriisintarkaisuviranomaisen tehtäviin

Tilanteessa, jossa konsernin kriisintarkaisun suunnittelu kuuluu toisen ETA-valtion kriisintarkaisuviranomaisen tehtäviin ja virasto on konserniin kuuluvan tytäryhtiön toimivaltainen kriisintarkaisuviranomainen, viraston on pyrittävä 14 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa kriisintarkaisukollegiossa yhdessä muiden toimivaltaisten kriisintarkaisuviranomaisten kanssa tekemään 1 §:ssä tarkoitettu arvio ja päättämään yhteisesti 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä. Viraston on annettava 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kertomus tiedoksi niille konsernin tytäryhtiöille, joiden toimivaltainen kriisintarkaisuviranomainen se on.

Jos yhteistä päätöstä ei ole tehty 5 §:n 4 momentissa mainitussa neljän kuukauden määräajassa, viraston on tehtävä päätös 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka kohdistetaan suomalaisen tytäryritykseen. Viraston on otettava huomioon muiden kriisintarkaisuviranomaisten esittämät näkemykset. Viraston on annettava päätös tiedoksi suomalaiselle tytäryritykselle ja konsernin kriisintarkaisun suunnittelusta vastaavalle kriisintarkaisuviranomaiselle.

Jos toinen kriisintarkaisuviranomainen on saattanut asian Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Edellä 5 §:n 4 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovittelu-aika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi mainitun neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 3 momentissa tarkoitettu päätös.

Virasto voi saattaa 1 momentissa tarkoitettua asian Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi.

7 §

Ennakollinen toimivalta

Virasto voi ennen laitoksen asettamista kriisihallintoon velvoittaa laitoksen aloittamaan neuvottelut mahdollisten ostajien kanssa laitoksen varojen tai liiketoimintojen luovutuksesta, jos:

1) virasto on saanut Finanssivalvonnalta luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 5 a §:n 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusta;

2) virastolla on painavia syitä olettaa, että luottolaitos ei seuraavan kahden kuukauden aikana todennäköisesti kykene täyttämään toimilupaedellytyksiä tai suoriutumaan velvoitteistaan; tai

3) luottolaitos on ilmoittanut virastolle tarvitsevänsä julkista pääoma- tai maksuvalmiustukea, joka on tarkoitettu turvaamaan rahoitusmarkkinoiden toiminta niiden vakavissa häiriötilanteissa.

8 §

EU:n kriisintarkaisuasetuksen soveltaminen

EU:n kriisintarkaisuasetuksen 10 artiklassa säädetään laitoksen ja konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arvioinnista ja toimenpiteistä purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien esteiden poistamiseksi.

III OSA

KRIISINRATKAISU

4 luku

Laitoksen asettaminen kriisihallintoon

1 §

Kriisihallintoon asettamisen edellytykset

Laitos voidaan asettaa kriisihallintoon, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) laitos on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa;

2) olosuhteet huomioon ottaen ei voida kohtuudella olettaa, että muilla toimenpiteillä voitaisiin kohtuullisessa ajassa turvata laitoksen toiminnan jatkuminen 1 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tavoitteita vaarantamatta;

3) laitoksen asettaminen kriisihallintoon on tarpeen tärkeän yleisen edun turvaamiseksi.

Laitos on 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, jos se:

1) rikkoo tai sen voidaan arvioida todennäköisesti lähitulevaisuudessa rikkovan sille toimiluvan voimassaolon jatkamiseksi asetetun vaatimuksen;

2) on kykenemätön tai sen voidaan arvioida todennäköisesti lähitulevaisuudessa olevan kykenemätön suoriutumaan velvoitteistaan; tai

3) tarvitsee sellaista poikkeuksellista julkista tukea toimintansa jatkamiseksi, joka ei ole tilapäinen valtion takaus keskuspankin tarjoamalle maksuvalmiusjärjestelylle tai pankin varainhankinnalle, tai sellaisen laitoksen pääomittamista tavanomaisin ehdoin, joka ei täytä 1 ja 2 kohdassa tai 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä, ja kun nämä toimet ovat tarpeen vakavan häiriön korjaamiseksi rahoitusmarkkinoilla.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu edellytys täyttyy, jos kriisihallintoon asettaminen on oikeasuhtainen ja tarpeellinen keino 1 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi eikä tavoitteita voida vastaavalla tavalla saavuttaa asettamalla laitos konkurssiin tai selvitystilaan.

Laitoksen hallituksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle viivytyksettä, jos se katsoo laitoksen täyttävän 1 momentin 1 kohdassa säädettyt edellytykset. Finanssivalvonnan on viivytyksettä ilmoitettava tämän momentin mukaisesti saadusta ilmoituksesta virastolle.

Jos virasto tai Finanssivalvonta arvioi, että laitos täyttää 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuja edellytykset, niiden tulee toimittaa tieto arviostaan toisilleen sekä:

- 1) laitoksen tai ryhmän sivuliikkeen toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle;
- 2) Suomen Pankille ja Euroopan keskuspankille;
- 3) mahdolliselle laitoksen ryhmäkriisinhallintotoimikunnan vastaavalle viranomaiselle;
- 4) valtiovarainministeriölle;
- 5) Euroopan järjestelmäriskineuvostolle.

2 §

Päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon

Viraston on saatuaan Finanssivalvonnalta 1 §:n 4 momentissa tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 5 a §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen taikka Finanssivalvontaa kuultuaan omasta aloitteestaan arviotava, täyttyvätkö 1 §:ssä säädetty edellytykset. Jos virasto arvioi, että 1 §:n edellytykset eivät täyty, sen tulee tehdä päätös olla asettamatta laitosta kriisihallintoon. Jos edellytykset täyttyvät, viraston tehtävä päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon. Päätöksestä asettaa laitos kriisihallintoon on käytävä ilmi vähintään:

1) päivämäärä ja kellonaika, josta alkaen laitokseen sovelletaan kriisinhallintotoimintaa;

2) laitoksen velvollisuus julkistaa päätös 4 §:n mukaisesti;

3) tämän lain mukaiset toimenpiteet, joista kriisinhallintotoimikunnan on päättävä asettaessaan laitoksen kriisihallintoon.

Kun laitos on 1 momentissa tarkoitettulla päätöksellä asetettu kriisihallintoon, virasto voi määrätä laitoksen toimintaa, varallisuutta ja velkoja koskevista toimenpiteistä niin kuin tässä laissa jäljempänä säädetään.

Jos virasto 1 momentissa tarkoitettua päätöksen jälkeen tekee päätöksen 8—11 luvus-

sa tarkoitetun kriisinratkaisuvälineen käyttämisestä, päätöksen sisältöön sovelletaan 1 momenttia, sen tiedoksiantamiseen 3 §:ää ja julkistamiseen 4 §:ää.

Jos 5 luvun 1 §:n mukaisesti tehty arvonnäily osoittaa mainitun luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti, että edellytykset laitoksen asettamiseksi kriisihallintoon eivät täyty, viraston on peruttava 2 §:n mukainen päätös asettaa laitos kriisihallintoon. Päätöksen peruminen tulee antaa välittömästi tiedoksi 3 §:ssä mainituille tahoille sekä julkistaa 4 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta viraston päätökseen asettaa laitos kriisihallintoon sekä 3 ja 4 momentissa tarkoitettuun päätökseen säädetään 17 luvun 3 §:ssä.

3 §

Päätöksen tiedoksianto

Viraston on viivytyksettä annettava 2 §:ssä tarkoitettu päätös tiedoksi:

- 1) päätöksen kohteena olevalle laitokselle;
- 2) Finanssivalvonnalle ja Euroopan keskuspankille;
- 3) kriisihallintoon asetetun laitoksen sivuliikkeen toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle;
- 4) mahdolliselle laitoksen ryhmäkriisinratkaisusta vastaavalle viranomaiselle;
- 5) Suomen Pankille;
- 6) valtiovarainministeriölle;
- 7) Euroopan järjestelmäriskineuvostolle;
- 8) Euroopan valvontaviranomaisille;
- 9) komissiolle;
- 10) selvitysjärjestelmien ylläpitäjille, jos laitos on eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmien ehdoista annetun lain (1084/1999) 2 §:ssä tarkoitettu selvitysosaapuoli.

4 §

Kriisinratkaisumenettelyn aloittamista koskevan päätöksen julkistaminen

Jos laitos asetetaan kriisihallintoon, 2 §:ssä tarkoitetun päätöksen tiivistelmä ja muussa tapauksessa koko päätös on julkistettava:

- 1) viraston internetsivuilla;

- 2) Finanssivalvonnan internetsivuilla;
- 3) menettelyn kohteena olevan laitoksen internetsivuilla;
- 4) Euroopan pankkiviranomaisen internetsivuilla;
- 5) virallisessa lehdessä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa tiivistelmässä on oltava kuvaus päätöksen vaikutuksesta laitoksen hallintoelinten toimintaan, laitoksen sopimuspuolten asemaan ja erityisesti vähittäisasiakkaisiin sekä talletussuojaa koskevien periaatteiden soveltamisesta.

Viraston on lisäksi ilmoitettava päätöksestä Euroopan unionin virallisessa lehdessä sekä kahdessa valtakunnallisessa päivälehdessä asianomaisten valtioiden virallisella kielellä niissä ETA-valtioissa, joissa päätöksen piiriin kuuluvalla laitoksella on sivuliike tai jossa laitos tarjoaa luottolaitostoiminnasta annettua laissa tai sijoituspalvelulaissa tarkoitettuja palveluja. Viraston on ilmoitettava myös päätöksen voimassaolon päättymisestä.

Edellä 2 §:ssä tarkoitettua päätöstä koskevassa ilmoituksessa on samalla mainittava menettelyn tarkoitus, sovellettava lainsäädäntö, muutoksenhakuaja ja toimivaltainen muutoksenhakuviranomainen. Päätös on voimassa riippumatta siitä, onko ilmoitus julkaistu.

Jos menettelyn kohteena olevan laitoksen osakkeet, osuudet tai velkasitoumukset ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi on julkistettava, miten arvopaperimarkkinalain (746/2012) nojalla julkistettavat tiedot pidetään yleisön saatavilla.

Jos menettelyn kohteena olevan laitoksen osakkeet, osuudet tai velkasitoumukset eivät ole kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi on toimitettava laitoksen tiedossa oleville osakkeen- tai osuudenomistajille sekä velkojille.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla päätöksellä lykätään tai muuten rajoitetaan laitoksen sopimuspuolen lain ja sopimuksen mukaisten oikeuksien toteuttamista, 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi on julkistettava lykkäyksen tai rajoituksen kesto ja ehdot sekä, jos lykkäyksen tai rajoituksen kesto tai

ehtoja myöhemmin muutetaan, muutosten sisältö.

5 §

Ryhmään kuuluvan yrityksen asettaminen kriisihallintoon

Viraston on asettaessaan laitoksen kriisihallintoon samalla asetettava kriisihallintoon:

1) laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluva ryhmän emoyrityksen tytäryritys, jos se täyttää 2 momentin mukaiset edellytykset;

2) ryhmän emoyritys, jos se täyttää 1 §:ssä säädetyt edellytykset tai se on muuten tarpeen asettaa kriisihallintoon tämän lain tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi ryhmään kuuluvassa laitoksessa tai koko ryhmässä.

Sovellettaessa 1 §:n 1 momenttia tässä pykälässä tarkoitettuun yritykseen, mainitussa momentissa tarkoitettuja edellytyksiä arvioitaessa on arvioitava sekä yksittäistä yritystä koskevien vaatimusten että ryhmän emoyritystä koskevien konsolidoitujen vaatimusten perusteella.

6 §

Kriisinratkaisua koskevat yleiset periaatteet

Kriisinratkaisuvälineitä sovellettaessa ja kriisinratkaisuvaltuuksia käytettäessä on noudatettava seuraavia yleisiä periaatteita, jollei tämän lain säännöksistä muuta johdu:

1) laitoksen tappioista vastaavat laitoksen osakkeen- tai osuudenomistajat, pääomalojien haltijat ja velkojat samassa etusijajärjestyksessä kuin laitoksen konkurssissa ja osakkeen- tai osuudenomistajien osakkeet tai osuudet mitätöidään samassa suhteessa kuin niiden arvoa alennetaan tappioiden kattamiseksi;

2) samassa asemassa tappionkattamisjärjestyksessä olevia velkoja ja muita rahoitusvälineiden haltijoita kohdellaan yhdenvertaisesti;

3) osakkeen- ja osuudenomistajille ja velkojille ei aiheudu suurempia tappioita kuin mitä heille olisi aiheutunut, jos laitos olisi kriisihallinnon asemesta asetettu konkurssiin;

4) virasto nimeää laitokselle uuden hallituksen, toimitusjohtajan ja ylimmän johdon, jollei se vaaranna kriisinratkaisun tavoitteiden saavuttamista.

Jos kriisihallintoon asetettu laitos on sellaisen konsernin emo- tai tytäryritys, johon kuuluu yksi tai useampi toisessa ETA-valtiossa sijaitseva yritys, kriisinratkaisutoimenpiteet on toteutettava siten, että muille konserniyrityksille ja koko konsernille aiheutuvat vaikutukset sekä haitalliset vaikutukset rahoitusvakaudelle kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa laitos toimii, sekä muissa ETA-valtioissa jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

7 §

EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltaminen

EU:n kriisinratkaisuasetuksen 15 artiklassa säädetään kriisinratkaisua koskevista yleisistä periaatteista, 16 artiklassa rahoituslaitokseen ja 2 artiklan b kohdassa tarkoitettuun emoyritykseen kohdistuvan kriisinratkaisutoimen toteuttamisesta ja 18 artiklassa kriisihallintoon asettamisen edellytyksistä ja kriisinratkaisumenettelystä.

5 luku

Varojen ja velkojen arvostaminen

1 §

Arvonmääritys

Viraston on viivytyksettä ennen 6 luvussa tarkoitettua osakkeiden ja osuuksien arvon alentamista ja ennen kriisinratkaisutoimenpiteisiin ryhtymistä huolehdittava, että laitoksen varat ja velat arvioidaan tässä luvussa säädetyllä tavalla (*arvonmääritys*). Virasto voi noudattaa tämän luvun säännöksiä myös ennen laitoksen asettamista kriisihallintoon.

Arvonmäärityksen on perustuttava yleisesti käytössä oleviin menetelmiin ja, jollei Euroopan unionin, jäljempänä *EU*, valtiontukea koskevista säännöksistä muuta johdu, varo-

vaisiin oletuksiin. Arvonmäärityksen on oltava lopputulokseltaan kohtuullinen ja oikeudenmukainen.

2 §

Arvioija

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun arvonmäärityksen suorittajalla (*arvioija*) on oltava sellainen koulutus ja kokemus, joka on tarpeen ottaen huomioon asianomaisen laitoksen toiminnan laatu ja laajuus sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

Arvioijan on oltava riippumaton virastosta ja muista viranomaisista sekä arvioitavasta laitoksesta ja niiden kanssa samaan konserniin kuuluvista muista yrityksistä.

3 §

Arvonmäärityksen tarkoitus

Arvonmäärityksen tarkoituksena on luoda edellytykset viraston päätöksille siitä:

1) täyttyvätkö tässä laissa säädetty osakkeiden ja osuuksien arvon alentamisen edellytykset taikka edellytykset laitoksen asettamiseksi kriisihallintoon;

2) mihin eri kriisinratkaisutoimenpiteisiin on mahdollisesti ryhdyttävä;

3) onko osakkeiden ja osuuksien arvoa ja kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeiden lukumäärää alennettava ja kuinka paljon;

4) onko velkojen nimellisarvoa alennettava ja velkoja muunnettava osakkeiksi tai osuuk- siksi ja kuinka paljon;

5) mitä varoja ja velkoja on luovutettava väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoito- yhtiön perustamisen yhteydessä sekä kuinka paljon vastiketta on suoritettava kriisihallin- toon asetetulle laitokselle ja sen osakkeen- tai osuudenomistajille;

6) mitä laitoksen varoja ja velkoja on luovutettava liiketoiminnan luovutuksen yhtey- dessä sekä mikä on luovutettavien varojen nettomääräinen markkina-arvo;

7) mikä on luovutettavien osakkeiden tai osuuksien määrä ja siirtohintaa toteutettaessa liiketoiminnan luovutus siirtämällä laitoksen

osakkeita tai osuuksia 9 luvun 1 §:n 2 mo- mentissa tarkoitettulla tavalla.

Lisäksi arvonmäärityksessä on varmistetta- va, että asianomaisen laitoksen kaikki mah- dolliset tappiot todetaan sinä ajankohtana, jona kriisinratkaisuvälineitä sovelletaan tai osakkeiden tai osuuksien arvoa alennetaan.

4 §

Arvonmääritystä täydentävät säännökset

Arvonmäärityksessä on:

1) jaettava osakkeet tai osuudet, pääoma- lainat ja velat luokkiin sen mukaan, mikä nii- den maksunsaantijärjestys on laitoksen selvi- tystilassa ja konkurssissa;

2) määritettävä kuhunkin 1 kohdassa tar- koitettuun luokkaan kuuluvan rahoitusväli- neen haltijalle maksettava määrä, jos laitos olisi asetettu konkurssiin.

Arvonmäärityksessä on otettava huomioon, että virasto voi:

1) periä kriisinratkaisuvälineiden sovelta- misesta ja kriisinratkaisuvaltuuksien käyttä- misestä aiheutuneet kustannukset kriisihallin- toon asetetulta laitokselta 7 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisesti;

2) määrätä kriisihallintoon asetetun laitok- sen maksamaan kriisinratkaisurahastoon kor- koa tai maksuja rahaston varoista annettusta lainasta tai vakuudesta noudattaen, mitä krii- sinratkaisurahaston varojen käytöstä erikseen säädetään.

Arvonmäärityksessä ei saa olettaa, että lai- tokselle myönnetään kriisihallinnon aikana tai sen jälkeen poikkeuksellista julkista rahoitustukea, keskuspankin hätärahoituksena antamaa maksuvalmiusapua tai sellaista kes- kuspankin antamaa maksuvalmiusapua, joka annetaan epätavallisia vakuuksia, maturiteet- tia tai korkoa koskevin ehdoin.

5 §

Arvonmäärityksestä laadittava selvitys ja sen liitteet

Arvonmäärityksestä on laadittava kirjalli- nen selvitys, johon on liitettävä kirjanpitoon ja tilinpäätösasiakirjoihin perustuva:

1) päivitetty tase sekä selvitys laitoksen taloudellisesta tilanteesta;

2) arvio ja erittely varojen kirjanpitoarvosta, jota 3 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohtaa sovellettaessa voidaan täydentää varojen ja velkojen markkina-arvolla;

3) luettelo kirjanpidosta ja tilinpäätösasiakirjoista ilmenevistä veloista sekä tiedot vastaavista saatavista ja niihin velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992), jäljempänä *maksunsaantijärjestyslaki*, perusteella sovellettavasta maksunsaantijärjestyksestä;

4) luettelo varoista, joita laitos pitää hallussaan sellaisen kolmannen osapuolen lukuun, jolla on omistusoikeus varoihin.

6 §

Arvonmäärityksen hyväksyminen

Arvioijan on toimitettava arvonmääritys viraston hyväksyttäväksi tämän määräämässä ajassa. Viraston on hyväksyttävä arvonmääritys, jos se on tehty tämän lain mukaisesti eikä ole muuta painavaa syytä olla hyväksymättä sitä.

7 §

Väliaikainen arvonmääritys

Jos 1 §:ssä tarkoitettua arvonmääritystä ei voida tehdä ennen osakkeiden tai osuuksien arvon alentamista tai ennen kriisinratkaisutoimenpiteisiin ryhtymistä asian kiireellisyyden tai muun painavan syyn vuoksi, viraston on arvioitava varat ja velat väliaikaisesti (*väliaikainen arvonmääritys*).

Väliaikainen arvonmääritys on tehtävä siinä määrin kuin se on mahdollista 1 §:n, 4 §:n 1 momentin ja 5 §:n mukaisesti.

Väliaikaisessa arvonmäärityksessä on oltava varaus lisätappioiden varalta.

Virasto voi 1 §:n estämättä alentaa osakkeiden ja osuuksien arvoa ja ryhtyä kriisinratkaisutoimenpiteisiin väliaikaisen arvonmäärityksen perusteella.

8 §

Väliaikaisen arvonmäärityksen täydentämisen lopulliseksi arvonmääritykseksi

Edellä 7 §:ssä tarkoitettu väliaikainen arvonmääritys on ilman aiheutonta viivytystä täydennettävä lopulliseksi arvonmääritykseksi 1—6 §:n mukaisesti. Lopullinen arvonmääritys voidaan tehdä joko erikseen tai samanaikaisesti 12 §:ssä tarkoitettun arvioinnin kanssa.

Lopullisessa arvonmäärityksessä on lisäksi:

1) varmistettava, että tappiot otetaan täysimääräisesti huomioon laitoksen kirjanpidossa;

2) arvioitava tarve saatavien arvon korottamiseen tai lisävastikkeen suorittamiseen 9 §:n mukaisesti.

9 §

Velkojen arvonalennuksen peruminen ja lisävastikkeen suorittaminen

Jos 8 §:n mukainen arvonmääritys osoittaa, että laitoksen nettovarallisuuden arvo on korkeampi kuin väliaikaisessa arvonmäärityksessä arvioitu nettovarallisuuden arvo, viraston on korvattava erotuksesta aiheutunut vahinko erotusta vastaavilta osin:

1) perumalla 8 luvun mukaisen toteutetun velkojen arvon alentaminen;

2) määräämällä 10 luvussa tarkoitettu väliaikainen laitos tai 11 luvussa tarkoitettu omaisuudenhoitoyhtiö suorittamaan lisävastiketta luovutettavien varojen ja velkojen vastaanottajille.

10 §

Arvonmäärityksen liittäminen osaksi viraston päätöstä

Viraston on liitettävä tässä luvussa tarkoitettu arvonmääritys osaksi 6 luvun 1 §:ssä tarkoitettua osakkeiden tai osuuksien arvon alentamista koskevaa päätöstä ja 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettua kriisinratkaisuvälineiden soveltamista koskevaa päätöstä.

Arvonmääritykseen ei saa hakea erikseen muutosta valittamalla.

11 §

EU:n kriisintarkaisuasetuksen soveltaminen

EU:n kriisintarkaisuasetuksen 20 artiklassa säädetään sen 2 artiklassa tarkoitetun yhteisön varojen ja velkojen arvonmäärityksestä.

12 §

Osakkeen- tai osuudenomistajien ja velkojen kohtelun arviointi

Viraston on viipymättä sen jälkeen, kun 8—11 luvussa tarkoitetut kriisintarkaisu-toimenpiteet on toteutettu, huolehdittava sen arvioinnista, saavatko osakkeen- tai osuudenomistajat ja velkojat sanotun päätöksen perusteella saman, paremman vai huonomman kohtelun kuin siinä tilanteessa, että laitos olisi kriisintarkaisu-toimenpiteen asemesta asetettu konkurssiin. Arviointi on tehtävä erillään 1 §:n mukaisesta arvonmäärityksestä.

Arvioinnin laatijaan ja arvioinnin hyväksymiseen sovelletaan, mitä 2 §:ssä säädetään arvioijasta ja 6 §:ssä arvonmäärityksen hyväksymisestä.

13 §

Arviointimenettely

Edellä 12 §:n mukaisessa arvioinnissa on määriteltävä ja arvioitava:

1) kohtelu, jonka osakkeen- tai osuudenomistajat tai velkojat olisivat saaneet, jos kriisihallintoon asetettu laitos, johon on kohdistettu kriisintarkaisu-toimenpiteitä, olisi asetettu konkurssiin samalla hetkellä, jolloin päätös kriisihallintoon asettamisesta tehtiin;

2) tosiasiallinen kohtelu, jonka osakkeen- tai osuudenomistajat ja velkojat ovat saaneet laitoksen kriisintarkaisu-sussa;

3) mahdolliset erot 1 ja 2 kohdan mukaisessa kohtelussa.

Arvioinnissa on:

1) oletettava, että kriisihallintoon asetettu laitos, johon on kohdistettu kriisintarkaisu-toimenpiteitä, olisi asetettu konkurssiin samalla hetkellä, jolloin päätös kriisihallintoon asettamisesta tehtiin;

2) oletettava, ettei kriisintarkaisu-toimenpiteitä olisi suoritettu;

3) jätettävä ottamatta huomioon kriisihallintoon asetetulle laitokselle mahdollisesti myönnetty poikkeuksellinen julkinen tuki.

6 luku

Osakkeiden, osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien arvon alentaminen ja osakkeiden ja osuuksien mitätöiminen

1 §

Velvollisuus alentaa omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa

Viraston on viivytyksettä sen jälkeen, kun laitos on asetettu kriisihallintoon ja laitoksessa on suoritettu 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettu arvonmääritys, päätettävä laitoksen tappioiden kattamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien mitätöimisestä. Viraston on katettava laitoksen tappiot alentamalla laitoksen sekä, 3 §:ssä säädetyin edellytyksin, laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden tai osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa, tai jos osakkeella tai osuudella ei ole nimellisarvoa, kirjanpidollista vasta-arvoa. Viraston on samalla mitätöitävä kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeet tai osuudet samassa suhteessa kuin laitoksen tappioita on katettu tämän momentin mukaisesti, jollei virasto päättää luovuttaa kyseisiä osakkeita tai osuuksia sellaisille velkojille, joiden saamisen arvoa on alennettu tai joiden saamiset on muutettu omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi 8 luvun mukaisesti.

Viraston on ryhdyttävä 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin myös, jos se katsoo, että

1) toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä laitoksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi; tai

2) laitos tarvitsee poikkeuksellista julkista tukea.

Laitoksella ei ole 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja toiminnan jatkumisen edellytyksiä, jos laitos on 4 luvun 1 §:n 2 momentissa

tarkoitettulla tavalla kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa eikä olosuhteet huomioon ottaen voida kohtuudella olettaa, että muilla kuin tässä pykälässä tarkoitetuilla toimenpiteillä voitaisiin kohtuullisessa ajassa turvata laitoksen toiminnan jatkuminen. Arvioitaessa, onko ryhmä kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa sovelletaan 4 luvun 1 §:n 2 momenttia laitoksen arvioimisesta.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna tukena ei pidetä sellaisen laitoksen pääomittamista tavanomaisin ehdoin, joka ei täytä 4 luvun 1 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdan tai 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä.

Laitoksen osakkeiden tai osuuksien määrää on alennettava 1 momentissa tarkoitetuista oman pääoman eristä samassa etusijajärjestyksessä kuin konkurssissa, jollei EU:n vakavaraisuusasetuksen 54 artiklasta muuta johdu. Osakkeiden, osuuksien ja muiden omaan päämaan luettavien erien arvon alentaminen ei muuta omistajan vastuuta alennettuun arvoon kohdistuvista velvoitteista tai mahdollisesta 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin kohdistuvan muutoksenhaun perusteella määrättävästä vahingonkorvausvelvollisuudesta.

Tytäryrityksen osakkeiden tai osuuksien arvoa ei saa alentaa enempää kuin emoyrityksen vastaavia eriä.

Osake- tai osuuspääoman alentamiseen ei sovelleta, mitä siitä muualla laissa säädetään, lukuun ottamatta osake- tai osuuspääoman alentamisesta seuraavia voitonjakorajoituksia sekä velvollisuutta ilmoittaa osake- tai osuuspääoman alentaminen rekisteröitäväksi ja rekisteriviranomaisen velvollisuutta rekisteröidä osake- tai osuuspääoman alentaminen.

Mitä tässä luvussa säädetään osakkeista ja osuuksista sovelletaan myös säästöpankin kantarahasto-osuuksiin.

Virasto voi ennen tämän pykälän mukaisia toimenpiteitä päättää osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen muuttamisesta osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 18 §:ssä tarkoitetuksi osuuspankkiosakeyhtiöksi ja säästöpankin säästöpankkilain (1502/2001)

91 §:ssä tarkoitetuksi säästöpankkiosakeyhtiöksi.

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan sen estämättä, mitä laitoksen toimielinten toimivallasta muualla laissa säädetään.

2 §

Muiden viranomaisten kuuleminen

Ennen 1 §:ssä tarkoitettun päätöksen tekemistä viraston on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle. Jos päätöksen kohteena oleva laitos kuuluu ryhmään, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa toisen ETA-valtion valvontaviranomainen, viraston on ilmoitettava asiasta myös tälle valvontaviranomaiselle sekä virastoa vastaavalle sanotun toisen ETA-valtion viranomaiselle.

Jos 1 §:ssä tarkoitettun päätöksen kohteena on 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tytäryritys tai 3 kohdassa tarkoitettu emoyritys, viraston on ilmoitettava asiasta myös kaikkien niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille ja virastoa vastaaville viranomaisille, joissa on tarkoitus tehdä 3 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohtaa vastaava päätös.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta on käytävä ilmi aiottu toimenpide ja sen perustelut. Ilmoituksessa on varattava viranomaisille mahdollisuus antaa lausunto ilmoituksen johdosta.

Kuultuaan muita viranomaisia viraston on ennen 1 §:ssä tarkoitettun päätöksen tekemistä arvioitava, onko päätöksen sijasta mahdollista siirtää laitokseen varoja laitoksen emoyrityksestä taikka toteuttaa luottolaitostoinnasta annetun lain 11 luvun 5 a §:n 1 momentissa tarkoitettuja varhaisen puuttumisen toimenpiteitä.

Virasto ei saa tehdä 3 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua päätöstä, jos jokin tämän pykälän 1 tai 2 momentissa tarkoitettu viranomainen vastustaa päätöstä.

3 §

Oman pääoman alentaminen ryhmään kuuluvassa yrityksessä

Jos laitos kuuluu samaan ryhmään toisessa ETA-valtiossa olevan laitoksen kanssa, viras-

ton on päätettävä 1 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, jos laitos on:

1) Suomeen rekisteröity tytäryritys, ryhmän konsolidoidusta valvonnasta vastaa toisen ETA-valtion toimivaltainen viranomaisen ja 1 §:n 1 momentissa tarkoitettut erät on otettu huomioon sekä tytäryrityksen omien varojen että konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa ja virasto yhdessä sanotun toisen ETA-valtion vastaavan viranomaisen kanssa tehdyssä yhteisessä päätöksessä katsoo, että toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä ryhmän toiminnan jatkamisen edellytysten turvaamiseksi;

2) toiseen ETA-valtioon rekisteröity tytäryritys, Finanssivalvonta vastaa ryhmän konsolidoidusta valvonnasta ja 1 §:n 1 momentissa tarkoitettut erät on otettu huomioon sekä tytäryrityksen omien varojen että konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa ja virasto yhdessä sanotun toisen ETA-valtion vastaavan viranomaisen kanssa tehdyssä yhteisessä päätöksessä katsoo, että toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä ryhmän toiminnan jatkamisen edellytysten turvaamiseksi;

3) emoyritys, 1 §:n 1 momentissa tarkoitettut erät on otettu huomioon sekä emoyrityksen omien varojen että konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa ja Finanssivalvonta vastaa ryhmän konsolidoidusta valvonnasta ja virasto katsoo, että toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä ryhmän toiminnan jatkamisen edellytysten turvaamiseksi.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun yhteiseen päätöksentekoon sovelletaan 14 luvun 10 §:ää.

4 §

Päätöksestä ilmoittaminen muille viranomaisille

Viraston on ilmoitettava 1 §:ssä tarkoitettua päätöksestään Finanssivalvonnalle ja niille viranomaisille, jotka vastaavat samaan ryhmään kuuluvien yritysten kriisintarkkaisuun tai valvonnasta toisessa ETA-valtiossa.

5 §

Päätöksen julkistaminen

Viraston on julkistettava 1 §:ssä tarkoitettu päätös tai sen tiivistelmä internetsivuillaan.

6 §

EU:n kriisintarkkaisuasetuksen soveltaminen

EU:n kriisintarkkaisuasetuksen 21 artiklassa säädetään 2 artiklassa tarkoitettun yhteisön ja osallistuvaan jäsenvaltioon sijoittautuneen konsernin osakkeiden ja osuuksien arvon alentamisesta ja muuntamisesta.

7 luku

Kriisintarkkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet

1 §

Kriisintarkkaisuvälineiden soveltaminen

Viraston on tehtävä päätös yhden tai useamman 2 §:ssä tarkoitettun kriisintarkkaisuvälineen käyttämisestä laitokseen, kun:

1) laitos tai yritys on asetettu 4 luvun 1 §:n mukaisesti kriisihallintoon; ja

2) virasto on tehnyt 6 luvun 1 §:n mukaisen päätöksen alentaa laitoksen tai yrityksen kirjanpidolliseen omaan pääomaan luettavien rahoitusvälineiden nimellisarvoa tai, jos rahoitusvälineellä ei ole nimellisarvoa, kirjanpidollista vasta-arvoa ja kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeiden tai osuuksien mitätöimisestä.

Päätös yhden tai useamman kriisintarkkaisuvälineen soveltamisesta voidaan tehdä samanaikaisesti 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun päätöksen kanssa tai sen jälkeen.

2 §

Kriisintarkkaisuvälineet

Kriisintarkkaisuvälineitä ovat:

1) laitoksen tai väliaikaisen laitoksen velkojen nimellisarvon alentaminen ja velkojen

muuntaminen tämän laitoksen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi laitoksen vakavaraisuuden parantamiseksi tai varojen siirtämiseksi 2—4 kohdan mukaisesti siten kuin 8 luvussa säädetään (*velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen*);

2) laitoksen osakkeiden ja osuuksien lunastaminen niiden omistajilta ja edelleen luovuttaminen taikka laitoksen varojen ja velkojen luovuttaminen ja laitoksen toiminnan lopettaminen viivytyksettä siten kuin 9 luvussa säädetään (*liiketoiminnan luovutus*);

3) laitoksen osakkeiden ja osuuksien lunastaminen niiden omistajilta ja edelleen luovuttaminen perustettavaan osakeyhtiöön tai laitoksen varojen ja velkojen siirtäminen tällaiseen osakeyhtiöön sanotun laitoksen tai yrityksen liiketoiminnan jatkamista varten ja laitoksen toiminnan lopettaminen siten kuin 10 luvussa säädetään (*väliaikainen laitos*);

4) laitoksen tai väliaikaisen laitoksen varojen ja velkojen luovuttaminen kokonaan tai osittain yhdelle tai useammalle sellaiselle osakeyhtiölle, jonka tarkoituksena on muuttaa yhtiön varat rahaksi mahdollisimman edullisesti, siten kuin 11 luvussa säädetään (*omaisuudenhoitoyhtiö*).

Jos laitoksen kriisinratkaisussa käytetään ainoastaan 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuja välineitä, ja näiden välineiden avulla siirretään ainoastaan osa laitoksen varoista tai veloista, viraston on purettava laitos maksukyvyttömyysmenettelyn tai selvitystilan kautta. Viraston on otettava laitoksen purkamisessa huomioon liiketoiminnan luovutuksensaajan tai väliaikaisen laitoksen toimintaedellytykset sekä 1 luvun 6 §:ssä säädettyt yleiset tavoitteet ja 4 luvun 6 §:ssä säädettyt yleiset periaatteet.

Virasto voi päättää periä kohtuullisen korvauksen kriisinratkaisuvälineiden käyttämisestä sille aiheutuneista kustannuksista laitokselta tai väliaikaiselta laitokselta taikka pidättää korvauksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua lunastushinnasta. Viraston tässä momentissa tarkoitettu saaminen maksetaan laitoksen konkurssissa tai 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettua laitoksen tai yhtiön purkautuessa virastolain mukaisten korvattavien talletusten ja maksunsaantijärjestyksensä 3 §:ssä tarkoitettujen saatavien jälkeen parhaalla etuoikeudella.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen osakkeiden tai osuuksien luovutushinnan ja sitä alemman lunastushinnan välinen ero on korvattava täysimääräisesti laitoksen osakkeen- tai osuudenomistajalle.

3 §

Päätösten tekeminen, rekisteröinti ja oikeusvaikutukset

Virasto voi tehdä 2 §:ssä tarkoitettujen kriisinratkaisuvälineiden käyttämiseksi tarvittavat päätökset sen estämättä, mitä laitoksen toimielinten toimivallasta muualla laissa säädetään. Mitä muualla laissa säädetään laitoksen toimielinten toimivallasta, sovelletaan, jollei virasto toisin päättää. Mitä muualla laissa säädetään laitoksen toimielinten rikos- ja vahingonkorvausoikeudellisesta vastuusta, ei sovelleta toimielimen päätöksiin siltä osin, kuin toimielimen toimivaltaa on rajoitettu tämän momentin mukaisesti.

Jos laitos tekee oikeustoimen vastoin 1 momentin säännöstä toimivallasta, tehty oikeustoimi on tehoton, paitsi jos osapuoli oli vilpittömässä mielessä siitä, että laitoksella ei ollut oikeutta tehdä kyseistä oikeustointa.

Edellä 1 §:ssä tarkoitettujen päätösten rekisteröintiin ja niiden oikeusvaikutuksiin ja päätösten tekemiseen muussa vastaanottavassa yrityksessä kuin väliaikaisessa laitoksessa ja omaisuudenhoitoyhtiössä sekä ilmoitusten tekemiseen viranomaisille sovelletaan, mitä muualla laissa säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Laitokselle, väliaikaiselle laitokselle tai omaisuudenhoitoyhtiölle apportina maksetun osakepääoman rekisteröintiin ei sovelleta, mitä osakeyhtiölain (624/2006) 2 luvun 8 §:n 3 momentissa säädetään tilintarkastajan lausunnosta.

Mitä muualla laissa säädetään takaisin-saannista konkurssipesään ja velkojen oikeudesta vastustaa oikeustointa, ei sovelleta sellaisiin oikeustoimiin, joilla virasto luovuttaa laitoksen tai yrityksen varoja tai velkoja tämän lain mukaisesti, eikä viraston 7 §:ssä tarkoitettuun päätökseen. Tallettajan oikeuteen irtisanoa talletus sovelletaan kuitenkin liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6, 9 ja 13 §:ää, osuuspankeista ja muista osuuskun-

tamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 9, 10 ja 30 §:ää sekä säästöpankkilain 69, 87 a ja 89 §:ää.

Tässä pykälässä tarkoitettun päätöksen oikeusvaikutuksista laitoksen sopimuspuolen oikeuksiin säädetään 12 luvun 7 §:ssä.

Jos muu kuin toimenpiteiden kohteena oleva Finanssivalvonnan valvottava laitos ei enää täytä 8—11 luvun soveltamisen johdosta sille laissa säädettyjä vaatimuksia, viraston on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnan on ilmoituksen saatuaan asetettava tällaiselle valvottavalle määräaika, jonka kuluessa sen on täytettävä lakisääteiset vaatimukset.

4 §

Päätöksen julkistaminen

Viraston on julkistettava 1 §:ssä tarkoitettu päätös tai sen tiivistelmä internetsivuillaan.

5 §

Arvopaperimarkkinalainsäädännön soveltaminen

Mitä arvopaperimarkkinalain 4 luvussa säädetään esitteestä ja sen sisällöstä sekä 11 luvussa julkisesta ostotarjouksesta ja tarjousvelvollisuudesta, ei sovelleta luovutettaessa tai hankittaessa osakkeita 9—11 luvun säännösten nojalla.

6 §

Omistajavalvontaa koskevien säännösten soveltaminen

Muunnettaessa velkoja osakkeiksi tai osuuksiksi 8 luvun nojalla tai luovutettaessa osakkeita tai osuuksia 9 luvun nojalla sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 lukua, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ää ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a—

32 c §:ää, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä.

Finanssivalvonnan on ilman aiheetonta viivytystä päätettävä, kieltääkö se hankinnan tai rajoittaako se osakkeisiin tai osuuksiin perustuvia oikeuksia. Asiaa harkitessaan Finanssivalvonnan on otettava huomioon velkojen muuntamisen tai liiketoiminnan luovutuksen kiireellisyys sekä tarve saavuttaa kriisinratkaisun tavoitteet. Finanssivalvonnan päätös on annettava tiedoksi virastolle ja ilmoitusvelvolliselle.

Poiketen siitä, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja sijoituspalvelulaisissa säädetään, virasto voi luovuttaa osakkeet ja osuudet tämän lain 8 ja 9 luvun säännösten nojalla ennen kuin Euroopan keskuspankki on tehnyt luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun päätöksen tai Finanssivalvonta on myöntänyt sijoituspalvelulain 7 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettun luvan. Virastolla on kuitenkin yksinomainen oikeus käyttää osakkeisiin ja osuuksiin perustuvia oikeuksia siihen saakka, kunnes Euroopan keskuspankki on tehnyt mainitun päätöksen tai Finanssivalvonta on myöntänyt mainitun luvan tai tehnyt päätöksen, kieltääkö se osakkeiden tai osuuk-sien luovutuksen taikka kun Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:n mukainen määräaika on päättynyt.

7 §

Asiamiehen asettaminen

Virasto voi päätöksellään asettaa laitokseen asiamiehen käyttämään antamiensa ohjeiden mukaisesti virastolle tämän lain mukaan kuuluvaa toimivaltaa. Viraston on julkistettava asiamiehen asettamista koskeva päätös 4 luvun 4 §:n 1—3 momentin mukaisesti. Asiamiehen sovelletaan, mitä viraston virkamiehen virkavastuusta säädetään.

Asiamiehellä on oltava tehtävän laatuun ja laajuuteen nähden riittävä kyky, kokemus ja ammattitaito ja hänen tulee olla muutoinkin tehtävään sopiva. Asiamiehen tulee tehtävissään kaikin tavoin edistää 1 luvun 6 §:n mukaisten kriisinratkaisun yleisten tavoitteiden

toteutumista. Asiamiehen tulee laatia ja toimittaa virastolle kuvaus laitoksen taloudellisesta tilanteesta ja asiamiehen tehtäviensä hoitamisesta säännöllisesti ja aina toimikauden alkaessa ja päättyessä.

Asiamies voidaan asettaa enintään vuodeksi. Asiamiehen toimikausi voidaan erityisestä syystä uusiksi vuodeksi kerrallaan. Virasto voi perua asiamiehen asettamisen.

Jos asiamies asetetaan laitokseen, joka kuuluu toisessa ETA-valtiossa olevan laitoksen kanssa samaan ryhmään, viraston on pyrittävä sopimaan toisen ETA-valtion kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa saman asiamiehen asettamisesta kaikkiin ryhmään kuuluviin laitoksiin.

Jos asiamiehellä on tämän pykälän nojalla toimivalta käyttää laitoksessa hallitukselle tai toimitusjohtajalle kuuluvaa toimivaltaa, viraston on ilmoitettava hallituksen tai toimitusjohtajan toimivallan rajoittaminen sekä asiamiehen henkilötiedot rekisteröitäväksi. Tiedot on merkittävä kaupparekisteriin niiden tietojen lisäksi, jotka merkitään kaupparekisteriin kaupparekisterilain (129/1979) mukaisesti.

8 §

Merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään rekisteriin

Viraston on pyydettävä, että 1 §:ssä tarkoitettu päätöksestä tehdään merkintä toisessa ETA-valtiossa pidettävään kiinteistörekisteriin, kaupparekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin, jos rekisterimerkintä on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan tehtävä tällaisesta päätöksestä.

9 §

EU:n kriisinratkaisuasituksen soveltaminen

EU:n kriisinratkaisuasituksen 17 artiklassa säädetään saamista etuoikeusjärjestyksestä, 22 artiklassa kriisinratkaisuvälineitä koskevista yleisistä periaatteista ja 23 artiklassa

kriisinratkaisujärjestelmästä, johon on sisällytettävä kriisinratkaisun kohteena olevaan laitokseen käytettävien kriisinratkaisuvälineiden yksityiskohdat.

8 luku

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

1 §

Oikeus alentaa velkojen nimellisarvoa ja muuntaa velkoja omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

Virasto voi 5 ja 6 §:ssä säädetyin poikkeuksin päätöksellään alentaa osin tai kokonaan laitoksen ja 10 luvussa tarkoitettujen väliaikaisen laitoksen muiden kuin 4 §:ssä tarkoitettujen velkojen nimellisarvoa, jäljempänä *alentamiskelpoiset velat*, ja muuntaa alennettu velka omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi siten kuin tässä luvussa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään väliaikaisen laitoksen veloista, sovelletaan myös väliaikaiselle laitokselle tämän lain mukaisesti siirrettyihin velkoihin.

Kriisihallintoon asetetulla laitoksella on oltava riittävät järjestelmät sen varmistamiseksi, että virasto voi tarvittaessa saada viivytyksettä käyttöönsä tämän luvun säännösten soveltamiseksi tarvittavat tiedot.

2 §

Toiminnan uudelleenjärjestämisehdotus

Laitoksen on kuukauden kuluessa 1 §:ssä tarkoitettujen päätöksen tekemisestä esitettävä virastolle ehdotus laitoksen toiminnan uudelleenjärjestämisestä. Virasto voi erityisestä syystä pidentää aikaa yhdellä kuukaudella.

Virasto arvioi ehdotuksen yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa. Jos ehdotuksen to-

teuttaminen todennäköisesti palauttaa laitoksen toimintakykyiseksi, virasto hyväksyy ehdotuksen. Jos ehdotuksella ei saavuteta tätä tavoitetta, virasto ilmoittaa yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa laitokselle huomioistaan. Laitoksen on toimitettava täydennetty ehdotus virastolle kahden viikon kuluessa saatuaan ilmoituksen. Viraston on yhden viikon kuluessa saatuaan täydennetyt ehdotuksen edellytettävä laitosta joko täydentämään ehdotusta tai hyväksyttävä ehdotus.

Alennettaessa 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua yrityksen velkojen nimellisarvoa, ryhmän emoyrityksen on esitettävä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu ehdotus, joka kattaa kaikki ryhmään kuuluvat yritykset.

Laitoksen on toteutettava 2 momentin mukaisesti hyväksytyyn ehdotukseen sisältyvät toimenpiteet ja toimitettava virastolle kuvaus ehdotuksen toteuttamisen edistymisestä vähintään kuuden kuukauden välein. Virasto voi yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa edellyttää, että laitos toimittaa uuden ehdotuksen viraston hyväksyttäväksi, jos se katsoo sen tarpeelliseksi 2 momentissa tarkoitettua tavoitteen saavuttamiseksi.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan kriisinratkaisudirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettua ehdotuksen sisällölle asetettavista vaatimuksista.

3 §

Velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen täytäntöönpano

Alentaessaan velkojen nimellisarvoa ja muuntaessaan alennettua määrää vastaavaa määrää omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi, viraston on arvioitava 5 luvun mukaisen arvonnäytteen perusteella kokonaismäärä, jolla alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettava, ja 4 momentissa säädetty edellytyksin muunnettava omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi.

Jos laitoksen velat ylittävät sen varat, viraston on ensin alennettava velkojen kirjanpitoarvoa velkojen ja varojen erotusta vastaavalla

määrällä samassa järjestyksessä kuin velat vastaavat tappioista laitoksen konkurssissa.

Viraston on lisäksi alennettava velkojen nimellisarvoa ja muunnettava arvonalennusta vastaava määrä ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi määrään. Muuntaminen tehdään määrään, joka tarvitaan 2 momentissa tarkoitettua velkojen nimellisarvon alentamisen jälkeen laitoksen tai väliaikaisen laitoksen omien varojen lisäämiseksi sellaiselle omien varojen kynnysarvon mukaiselle tasolle, joka turvaisi markkinoiden luottamuksen laitoksen tai väliaikaisen laitoksen toiminnan jatkumiseen.

Jos laitoksella tai väliaikaisella laitoksella on rahoitusvälineitä, jotka ovat konkurssissa huonommalla sijalla maksunsaantijärjestyksessä, tällaisten velkojen arvoa on alennettava täysimääräisesti ennen paremmalla sijalla maksunsaantijärjestyksessä olevien velkojen arvon alentamista. Jos laitoksella tai väliaikaisella laitoksella on rahoitusvälineitä, jotka niiden ehtojen mukaan voidaan muuttaa konkurssissa maksunsaantijärjestyksessä huonommalla sijalla oleviksi rahoitusvälineiksi, rahoitusvälineet on muutettava niiden ehtojen mukaisesti ennen tämän momentin soveltamista.

Muunnettaessa velkoja 1 momentin mukaisesti omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi, virasto voi käyttää eri muuntosuhdetta velkoihin, joilla on konkurssissa erilainen maksunsaantijärjestys. Viraston on tällöin noudatettava ainakin toista seuraavista periaatteista:

1) muuntosuhteen on turvattava velkojalle asianmukainen korvaus velan arvonalentamisesta ja muuntamisesta aiheutuvasta tappiosta;

2) paremmalla sijalla maksunsaantijärjestyksessä olevien velkojen muuntokurssin on oltava korkeampi kuin huonommalla sijalla olevien velkojen.

Velkojalla, jonka velan nimellisarvoa on alennettu 3 momentissa säädettyllä perusteella, on oikeus saada velan arvonalennusta vastaava määrä rahoitusvälineitä, jotka ovat maksunsaantijärjestyksessä huonommalla sijalla kuin alennettu velka. Velkojia koskevista muista suojoitoista säädetään 13 luvussa.

Mitä jäljempänä tässä luvussa säädetään laitoksesta, sovelletaan myös 10 luvussa tarkoitettuun väliaikaiseen laitokseen.

4 §

Velat, joiden nimellisarvoa ei voi alentaa

Tätä lukua ei sovelleta seuraaviin velkoihin:

- 1) talletukset, jos ne ovat korvattavia virastolain 5 luvun nojalla;
- 2) vakuudelliset velat, jos vakuuden käypä arvo kattaa velan määrän;
- 3) velka, joka perustuu työsuhteeseen, lukuun ottamatta luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 luvun 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja muuttuvia palkkioita;
- 4) laitoksen tai yrityksen toiminnassaan tarvitsemien hyödykkeiden ja palvelujen ostovelka;
- 5) alkuperäiseltä kestoaltaan enintään seitsemän päivän pituinen velka laitokselle, joka ei kuulu laitoksen kanssa samaan ryhmään;
- 6) eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmien ehdoista annetun lain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua selvitysjärjestelmässä maksujen tai arvopaperien selvityksestä johtuva velka, joka erääntyy aikaisemmin kuin seitsemän päivän kuluttua tämän lain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöksen tekemisestä;
- 7) virastolain 5 luvun 4 §:n 1 momentin mukainen talletussuojamaksu.

5 §

Alentamiskelpoisia velkoja koskevat harkinnanvaraiset poikkeukset

Virasto voi päättää jäljempänä tässä pykälässä säädettyin rajoituksin, että velkaan tai osaan siitä ei sovelleta 1 §:ää. Tätä pykälää ei sovelleta laitoksen omiin varoihin luettaviin rahoitusvälineisiin.

Virasto voi tehdä 1 momentissa tarkoitettua päätöksen, jos velan arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi:

1) ei ole käytännössä mahdollista kohtuullisessa ajassa;

2) vaarantaisi kohtuuttomasti laitoksen kyvyn ylläpitää ydintoimintojaan tai jatkaa ydinliiketoimintaansa;

3) vaarantaisi kohtuuttomasti rahoitusmarkkinoiden vakauden;

4) heikentäisi muiden velkojen saamisten arvoa enemmän kuin jos velkojen arvonalentamista ja muuntamista ei tehdä.

Edellä 1 momentin nojalla alentamatta jäävällä määrällä voidaan alentaa muiden alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa 1 §:n mukaisesti noudattaen kuitenkin, 4 luvun 6 §:n 1 momentin 3 kohtaa. Virasto voi myös päättää, että alentamatta jäävä määrä jää katettavaksi kriisinratkaisurahastosta noudattaen 6 §:ää.

Harkitessaan 1 momentissa tarkoitettua päätöstä, viraston on otettava riittävästi huomioon ainakin:

1) periaate, jonka mukaan kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen tappiot on katettava alentamalla omiin varoihin ja velkoihin luettavien rahoitusvälineiden arvoa samassa maksunsaantijärjestyksessä kuin laitoksen konkurssissa;

2) kriisihallintoon asetetun laitoksen jäljelle jäävien omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen määrä;

3) tarve ylläpitää riittävästi varoja kriisinratkaisua varten.

Viraston on viipymättä ilmoitettava tässä pykälässä tarkoitettua päätöksestä komissiolle. Jos päätökseen sovelletaan 6 §:ää, päätöstä ei saa panna täytäntöön ilman komission suostumusta.

6 §

Poikkeuksen alaisen määrän kattaminen kriisinratkaisurahastosta

Määrä, jolla laitoksen velkoja on jätetty alentamatta 3 §:n nojalla ja jota ei mainitun pykälän 3 momentin mukaan ole katettu lisämäärällä muiden velkojen osuutta koko alennetusta määrästä, voidaan kokonaan tai osaksi kattaa kriisinratkaisurahaston varoista siten kuin tässä pykälässä säädetään.

Kriisinratkaisurahaston varoja voidaan käyttää 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa 3 momentin mukaisin rajoituksin:

1) kattamaan laitoksen tappiot, jos ne ylittävät laitoksen 5 luvun 1 §:n mukaisesti arvioidut nettovarot;

2) laitoksen osakkeiden, osuuksien ja muiden laitoksen omiin varoihin luettavien rahoitusvälineiden hankintaan.

Virasto voi asettaa 2 momentin 2 kohdan soveltamisen edellytykseksi, että kohdan nojalla laitokselle maksettu määrä maksetaan myöhemmin takaisin laitoksen jakokelpoisesta vapaasta omasta pääomasta.

Kriisinratkaisurahaston varoja voidaan käyttää 2 momentin mukaiseen tarkoitukseen ainoastaan sen jälkeen, kun alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettu 1 §:n mukaisesti vähintään määrällä, joka vastaa kahdeksaa prosenttia kriisihallintoon asetetun laitoksen 5 luvun mukaisesti arvoidusta taseen loppusummasta. Varoja voidaan kuitenkin käyttää enintään määrään, joka:

1) tarvitaan kriisihallintoon asetetun laitoksen taloudellisten toimintaedellytysten turvaamiseen 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettulla tavalla; ja

2) vastaa enintään viittä prosenttia kriisihallintoon asetetun laitoksen 5 luvun mukaisesti arvoidusta taseen loppusummasta, jollei tämän pykälän 5 momentista muuta johdu.

Virasto voi poikkeuksellisessa tilanteessa päättää, että määrä, joka ylittää 4 momentin 2 kohdassa säädetyn rajan, katetaan rahaston varoista tai muulla tavoin. Edellytyksenä on, että kaikkien alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettu tämän luvun mukaisesti täysimääräisesti, ei kuitenkaan:

1) talletuspankissa tilillä olevia varoja;

2) maksujenvälityksessä olevalle tilille vielä kirjautumattomia varoja;

3) julkisyhteisölle, toiselle laitokselle tai rahoituslaitokselle kuuluvia varoja.

Edellä 4 momentista poiketen kriisinratkaisurahaston varoja voidaan käyttää 2 momentin mukaiseen tarkoitukseen, jos:

1) alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettu ja velkoja muunneltu 1 §:n mukaisesti vähintään määrällä, joka vastaa 20 prosenttia kriisihallintoon asetetun laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoite-

tusta riskipainotettujen varojen ja taseen ulkopuolisten erien yhteenlasketusta määrästä;

2) kriisinratkaisurahastolla on käytössään varoja vähintään määrä, joka vastaa kolmea prosenttia virastolain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetuista korvattavista talletuksista; ja

3) kriisihallintoon asetetun laitoksen konsolidoidun taseen mukaiset varat ovat vähemmän kuin 900 miljardia euroa.

7 §

Alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimus

Laitoksella on jatkuvasti oltava omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja yhteensä vähintään viraston määrittämä määrä. Viraston tulee kuulla Finanssivalvontaa ennen vähimmäisvaatimuksen asettamista. Viraston tulee ottaa huomioon vähimmäismäärää asettaessaan ainakin:

1) tarve turvata kriisinratkaisun tavoitteiden saavuttaminen;

2) tarve varmistaa, että jos velkojen arvoa alennetaan ja niitä muunnetaan, laitoksella on riittävästi alentamiskelpoisia velkoja, jotta laitoksen omien varojen määrä voitaisiin nostaa sellaiselle omien varojen kynnysarvon mukaiselle tasolle, joka turvaisi laitoksen tai väliaikaisen laitoksen toiminnan jatkumisen sekä markkinoiden luottamuksen;

3) laitoksen koko, liiketoiminta- ja rahoitusmalli sekä riskiprofiili;

4) se, missä määrin talletussuojarahastosta voitaisiin rahoittaa kriisinratkaisua virastolain 5 luvun 14 §:n mukaisesti;

5) laitoksen toiminnan loppumisen haitalliset vaikutukset rahoitusvakautteen, muihin laitoksiin tai rahoitusjärjestelmään.

Mitä 1 momentissa säädetään laitoksen omista varoista, alentamiskelpoisista veloista ja taseen loppusummasta, sovelletaan laitoksen konsolidoituihin omiin varoihin, konsolidoituihin alentamiskelpoisiin velkoihin ja konsolidoituun taseeseen. Johdannaisopimusten arvon laskemisesta säädetään 12 §:n 3 momentissa.

Alentamiskelpoiset velat voidaan sisällyttää 1 momentissa tarkoitettuun kokonaismäärään vain, jos:

- 1) rahoitusväline on täysin maksettu;
- 2) laitos ei ole suoraan tai välillisesti antanut luottoa tai vakuutta niiden rahoitusvälineiden hankintaa varten, johon velka perustuu;
- 3) velka eräännyy aikaisintaan vuoden kuluessa sen syntymisestä;
- 4) velka ei perustu johdannaisopimukseen;
- 5) velka ei perustu virastolain 5 luvun 8 §:n nojalla korvattavaan talletukseen;
- 6) laitoksella ei ole saamisoikeutta velkaan eikä laitos ole antanut velasta vakuutta tai takausta.

Jos velkaan sovelletaan kolmannen maan lakia, virasto voi edellyttää, että velka katsotaan alentamiskelpoiseksi velaksi vain, jos viraston mahdollinen päätös velan arvonalentamisesta ja muuntamisesta katsotaan kolmannen maan lain mukaan sitovaksi ja päteväksi. Viraston vaatimuksesta laitoksen on esitettävä tästä selvitys.

Tätä pykälää ei sovelleta kiinnitysluotto-pankkitoiminnasta annetun lain (688/2010) 2 luvussa tarkoitettuun kiinnitysluottopankkiin.

8 §

Sopimusperusteisesti alentamiskelpoiset velat

Virasto voi päättää, että 7 §:n mukainen vähimmäisvaatimus katetaan osin sopimusperusteisesti alentamiskelpoisilla veloilla. Tällaiseksi velaksi voidaan hyväksyä vain velka, johon sovelletaan sopimusehtoa:

- 1) joka mahdollistaa velan tämän luvun mukaisen arvonalentamisen tai muuntamisen ennen muita alentamiskelpoisia velkoja; ja
- 2) jolla velka asetetaan konkurssissa huomnommalle sijalle suhteessa muihin alentamiskelpoisiin velkoihin.

9 §

Alentamiskelpoisia velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen valvonta

Laitoksella on oltava riittävät järjestelmät sen varmistamiseksi, että virasto voi jatku-

vasti valvoa, täyttääkö laitos tai yritys 7 §:ssä säädetyt vaatimukset. Viraston on yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa jatkuvasti valvottava vaatimusten noudattamista.

Viraston on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle kuhunkin laitokseen sovellettava 7 §:ssä tarkoitettu vähimmäisvaatimus.

10 §

Yhteistyö muiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa

Virasto päättää alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksen soveltamisesta emoyrityksen konsolidoidun taseen perusteella yhdessä muiden konserniyhtiöiden kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa.

Jos 1 momentissa tarkoitettut viranomaiset eivät ole tehneet 1 momentissa tarkoitettua yhteistä päätöstä neljän kuukauden kuluessa ja virasto on ryhmäkriisinratkaisusta vastaava viranomainen, on sen tehtävä päätös. Päätöksessä on otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten suorittama konserniyhtiöiden arviointi, ja se on toimitettava konsernin emoyritykselle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu viranomainen on saattanut 1 tai 2 momentissa tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovittelu-aika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi 2 momentissa mainitun neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 2 momentissa tarkoitettu päätös.

Jos laitoksen tai toisessa ETA-valtiossa sijaitsevan laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluu vähintään yksi yritys, jonka kotipaikka on Suomessa, ja vähintään yksi yritys, jonka kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, viraston on pyrittävä yhdessä toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteinen päätös 7 §:n tai sitä vastaavan toisen ETA-valtion lainsäädännön soveltamisesta emoyritykseen konsolidoidun taseen perusteella ja 7 §:n tai sitä vastaavan toisen ETA-valtion lainsäädännön soveltamisesta tytäryritykseen.

Jos 5 momentissa tarkoitettut viranomaiset eivät ole tehneet momentissa tarkoitettua yhteistä päätöstä neljän kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä tarkoitettu päätös tytäryrityksestä, joka kuuluu sen toimivaltaan. Päätöksessä on otettava huomioon ryhmäkriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten ilmaiset kannat ja varaukset, ja päätös on toimitettava konsernin emoyritykselle ja tytäryrityksille.

Jos ryhmäkriisinratkaisusta vastaava viranomainen on saattanut 6 momentissa tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti. Asiaa ei kuitenkaan saa saattaa Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi, jos tytäryrityksen taseen perusteella laskettu vaatimus poikkeaa konsolidoidun taseen perusteella lasketusta vaatimuksesta enintään yhdellä prosenttiyksiköllä.

Edellä 7 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovittelu-aika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi edellä 2 momentissa mainitun neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 2 momentissa tarkoitettu päätös.

Tässä pykälässä tarkoitettut päätökset on arvioitava vähintään kerran vuodessa uudelleen.

11 §

Poikkeukset alentamiskelpoisia velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten soveltamisesta ryhmässä

Virasto voi toimiessaan ryhmäkriisinratkaisusta vastaavana viranomaisena päättää, että ryhmän emoyrityksenä toimivaan laitokseen sovelletaan 7 §:ssä säädettyä vähimmäisvaatimusta ainoastaan laitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Edellytyksenä on, että Finanssivalvonta on päättänyt soveltaa emoyritykseen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaista omien varojen vähimmäisvaatimusta mainitun asetuksen 7 artiklan nojalla ainoastaan laitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Virasto voi toimiessaan ryhmän tytäryrityksenä olevan laitoksen kriisinratkaisusta vastaavana viranomaisena päättää, että tytäryritykseen ei sovelleta 7 §:ssä säädettyä vähimmäisvaatimusta, jos:

1) ryhmän emoyritys ja asianomainen tytäryritys on rekisteröity ja niitä valvotaan Suomessa;

2) tytäryritys on emoyrityksen kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisessa määräysvallassa ja kuuluu emoyrityksenä toimivan laitoksen konsolidoidun valvonnan piiriin;

3) ryhmän Suomessa olevaan emoyritykseen sovelletaan 7 §:ssä säädettyä vähimmäisvaatimusta emoyrityksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella;

4) ei ole esteitä sille, että emoyritys ottaa vastatakseen tytäryrityksen velasta tai merkitsee sen omiin varoihin luettavia rahoitusvälineitä;

5) tytäryritystä johdetaan terveiden ja varoisten liikeperiaatteiden mukaisesti ja emoyritys takaa tytäryrityksen veloitteet Finanssivalvonnan hyväksymällä tavalla, taikka tytäryrityksen riskit ovat merkitykseltään vähäiset;

6) emoyrityksen riskien arviointia, mittamista ja valvontaa koskevat menettelyt kattavat myös tytäryrityksen; ja

7) Finanssivalvonta on myöntänyt EU:n vakavaraisuusasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen täyden poikkeuksen omien varo-

jen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten soveltamisesta tytäryritykseen.

12 §

Alentamiskelpoisten velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen soveltaminen johdannaisopimuksiin

Johdannaisopimukseen perustuvan velan arvoa voidaan alentaa vain johdannaisopimuksen sulkemisen jälkeen. Virasto voi sulkea kriisinratkaisutoimien yhteydessä laitoksella olevan johdannaisopimuksen sen ehtoista riippumatta.

Jos johdannaisopimukseen sovelletaan nettoutussopimusta, viraston tai 5 luvun 2 §:ssä tarkoitetun arvioijan on mainitun luvun 1 §:n mukaisen arvonmäärityksen yhteydessä määritettävä tällaiseen johdannaisopimukseen perustuva velka nettomääräisenä nettoutussopimuksen ehtojen mukaisesti.

Viraston tai 5 luvun 2 §:ssä tarkoitetun arvioijan on määritettävä johdannaisopimukseen perustuvien velkojen arvo soveltaen:

1) tarkoituksenmukaisia menetelmiä eri luokkiin kuuluvien johdannaisopimusten arvon määrittämiseksi, mukaan lukien nettoutussopimusten alaiset oikeustoimet;

2) periaatteita asianmukaisen ajankohdan määrittämiseksi, jona johdannaisopimusasemien arvo olisi määritettävä;

3) tarkoituksenmukaisia menetelmiä, joilla verrataan johdannaisopimuksen sulkemisen aiheuttamaa arvonmenetystä siihen tappioon, joka aiheutuisi johdannaisopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen perustuvan velan arvonalentamisessa ja muuntamisessa.

13 §

EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltaminen

EU:n kriisinratkaisuasetuksen 12 artiklassa säädetään vähimmäisvaatimuksesta, joka koskee sellaisia omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja, jotka 8 ja 9 artikloissa tarkoitettulla laitoksella ja emoyrityksellä on oltava ja joihin sovelletaan velkojen arvonalentamis- ja muuntamisvaltuuksia. Mainitun asetuksen 27 artiklassa säädetään velkojen ar-

vonalentamisesta ja muuntamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi.

9 luku

Liiketoiminnan luovutus

1 §

Oikeus luovuttaa laitoksen liiketoiminta

Virasto voi tehdä päätöksen kriisihallintoon asetetun laitoksen liiketoiminnan luovuttamisesta kokonaan tai osittain toiselle laitokselle tai muulle kolmannelle osapuolelle yhdessä tai useammassa erässä siten kuin tässä luvussa säädetään. Tätä pykälää ei sovelleta liiketoiminnan luovutukseen väliaikaiselle laitokselle, ellei 10 luvussa muuta säädetä.

Liiketoiminnan luovutuksella tarkoitetaan tässä laissa laitoksen:

1) sulautumista toiseen laitokseen tai muihunkin yritykseen;

2) jakautumista kahdeksi tai useammaksi laitokseksi tai muuksi yritykseksi;

3) varojen ja velkojen muuta siirtämistä osatajalle;

4) osakkeiden ja osuuksien lunastamista niiden omistajalta ja edelleen luovuttamista.

2 §

Liiketoiminnan luovutukseen sovellettavat periaatteet

Liiketoimintaa ei saa luovuttaa ehdoin, jotka poikkeavat toisistaan riippumattomien osapuolten välillä liiketoiminnan luovutuksissa yleisesti noudatetuista ehdoista. Lunastettaessa kriisinratkaisun kohteena olevan yrityksen osakkeita ja osuuksia lunastusarvo määräytyy 5 luvussa säädetyn arvonmäärityksen perusteella.

Virasto voi luovutuksensaajan suostumuksella siirtää tämän luvun mukaisesti toiselle yritykselle siirretyt varat ja velat takaisin laitokselle taikka, jos kysymys on osakkeen- tai osuudenomistajalta lunastetuista osakkeista tai osuuksista, osakkeen- tai osuudenomistajalle. Tässä momentissa tarkoitettu siirto on tehtävä 1 momentissa tarkoitetuina ehdoin.

Liiketoiminnan luovutukseen sovelletaan 13 luvussa tarkoitettuja omaisuuden osittaista siirtoa koskevia suojatoimia.

Vastaanottavan laitoksen katsotaan jatkavan kriisihallintoon asetetun laitoksen toimintaa, jos se vastaanottaa liiketoiminnan palvelujen tarjoamista toisessa ETA-valtiossa koskevan oikeuden ja toiseen ETA-valtioon sijoittautumista koskevan oikeuden käyttämiseksi.

3 §

Liiketoiminnan luovutuksessa noudatettava menettely

Viraston on julkisesti tarjottava ostettavaksi luovutettava liiketoiminta tai sen kukin erikseen luovutettava osa, jollei 2 momentista muuta johdu.

Virasto voi luovuttaa liiketoiminnan ilman julkista ostotarjousta, jos julkisesta ostotarjouksesta aiheutuisi uhkaa rahoitusmarkkinoiden vakaudelle tai se muuten vaarantaisi kriisintarkaisun tavoitteet taikka vaikeuttaisi kriisintarkaisun tehokasta toteuttamista.

Viraston on valittava sellainen edullisin tarjous, joka ei vaaranna myytävän liiketoiminnan jatkamista luotettavalla tavalla eikä kriisintarkaisun tavoitteiden toteutumista.

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä arvopaperin liikkeeseenlaskija voi lykätä arvopaperimarkkinalain 6 luvun 5 §:ssä tarkoitettujen tietojen julkistamista mainituissa pykälässä säädetyin edellytyksin.

4 §

Liiketoiminnan jatkaminen

Vastaanottavalla yrityksellä on oikeus harjoittaa toimiluvan alaista toimintaa ainoastaan toimilupansa mukaisessa laajuudessa. Palvelujen tarjoamista toisessa ETA-valtiossa koskevan oikeuden ja toiseen ETA-valtioon sijoittautumista koskevan oikeuden käyttämiseksi liiketoiminnan vastaanottavan yrityksen katsotaan jatkavan kriisihallintoon asetetun laitoksen toimintaa.

Laitoksen oikeudet osallistua maksu- ja selvitysjärjestelmään, toimia säännellyillä markkinoilla ja kuulua talletussuojarahastoon

ja sijoittajien korvausrahastoon sekä muut niihin rinnastettavat oikeudet siirtyvät vastaanottavalle yritykselle suoraan lain nojalla, jos vastaanottava yritys täyttää oikeuden käyttämiseksi säädetyt edellytykset.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, virasto voi myöntää vastaanottavalle yritykselle 2 momentissa tarkoitettua oikeuden, jos vastaanottava yritys ei täytä kyseisessä momentissa tarkoitettua oikeuden käyttämiseksi säädetyjä vaatimuksia. Tällainen oikeus on voimassa enintään kahden vuoden määräajan kerrallaan.

5 §

EU:n kriisintarkaisuasituksen soveltaminen

EU:n kriisintarkaisuasituksen 24 artiklassa säädetään yhteisen kriisintarkaisumekanismin puitteissa käytettävästä liiketoiminnan luovutuksesta.

10 luku

Väliaikainen laitos

1 §

Väliaikaisen laitoksen perustaminen ja varojen ja velkojen luovutus

Virasto voi perustaa osakeyhtiön jatkamaan kriisihallintoon asetetun laitoksen keskeisiä liiketoimintoja (*väliaikainen laitos*) sekä päättää laitoksen varojen tai velkojen luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä väliaikaiselle laitokselle siten kuin tässä luvussa säädetään. Väliaikaiseen laitokseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annettua lakia ja liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista laitoksista annettua lakia taikka sijoituspalvelulakia, jollei jäljempänä toisin säädetä. Väliaikaisen laitoksen yhtiöjärjestyksestä on käytävä ilmi, että osakeyhtiö on tässä laissa tarkoitettu väliaikainen laitos.

Viraston on merkittävä väliaikaisen laitoksen osakkeista vähintään määrä, joka vastaa yli puolta kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Osakepääoma on maksettava rahana tai apporttina siirtämällä väliaikaiseen laitokseen riittävä määrä kriisintarkaisun

kohteena olevan laitoksen varoja sen jälkeen, kun sen omien varojen ja velkojen arvoa on alennettu 6 ja 8 luvussa tarkoitettulla tavalla. Viraston on määriteltävä tässä momentissa tarkoitettun apporttiomaisuuden määrä noudattaen, mitä 5 luvussa säädetään varojen arvostamisesta. Väliaikaisen laitoksen velkoja saadaan muuntaa väliaikaisen laitoksen osakkeiksi 8 luvussa tarkoitettulla tavalla enintään määrään, joka riittää turvaamaan viraston määräysvallan säilymisen.

Virasto voi päättää tämän luvun mukaisesti väliaikaiselle laitokselle luovutettujen varojen tai velkojen siirtämisestä takaisin laitokselle taikka, jos kysymys on osakkeen- tai osuudenomistajalta lunastetuista osakkeista tai osuuksista, takaisin osakkeen- tai osuudenomistajalle, jos tällainen siirto on nimenomaisesti sallittu siinä viraston päätöksessä, jonka nojalla varat tai velat on siirretty, tai jos mainitut varat tai velat on siirretty väliaikaiselle laitokselle päätöksen vastaisesti.

Väliaikaisen laitoksen perustamiseen ja varojen ja velkojen luovutukseen sovelletaan 13 luvun säännöksiä omaisuuden osittaista siirtoa koskevista suojaustoimista.

2 §

Toiminnan jatkaminen

Viraston on luovuttaessaan liiketoiminnan väliaikaiselle laitokselle varmistettava väliaikaisen laitoksen kyky jatkaa keskeytyksettä laitoksen keskeisiä toimintoja.

Vastaanottavan laitoksen katsotaan jatkavan kriisihallintoon asetetun laitoksen toimintaa ja sillä on oikeus tarjota palveluja toisessa ETA-valtiossa sekä sijoittautua toiseen ETA-valtioon.

Finanssivalvonnan on luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja sijoituspalvelulaissa säädetystä poiketen päätettävä toimiluvan antamisesta väliaikaiselle laitokselle viivytyksettä saatuaan virastolta ilmoituksen väliaikaisen laitoksen perustamisesta tai tämän luvun säännösten soveltamisesta aikaisemmin perustettuun väliaikaiseen laitokseen. Finanssivalvonta voi viraston hakemuksesta myöntää väliaikaiselle laitokselle luvan määräajaksi poiketa mainituissa laeissa säädettyistä va-

kavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevista vaatimuksista.

Laitoksen oikeudet osallistua maksu- ja selvitysjärjestelmään, toimia säännellyillä markkinoilla ja kuulua talletussuojarahastoon ja sijoittajien korvausrahaston sekä muut niihin rinnastettavat oikeudet siirtyvät väliaikaiselle laitokselle.

Edellä 4 momentissa säädetyn estämättä virasto voi päättää, että väliaikaisen laitoksen 4 momentissa tarkoitettu oikeus on voimassa ainoastaan enintään kahden vuoden määräajan kerrallaan, jos väliaikainen laitos ei täytä oikeuden käyttämiseksi säädettyjä tai järjestelmän ehtoissa määrättyjä vaatimuksia.

3 §

Väliaikaisen laitoksen omistaminen ja johtaminen

Virasto ei saa luovuttaa 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräysvaltaa ennen 4 §:ssä tarkoitettua päätöstä.

Viraston on huolehdittava siitä, että väliaikaisen laitoksen johdolla ja henkilöstöllä on riittävä ammattitaito väliaikaisen laitoksen varojen hoitamiseksi.

Väliaikaisen laitoksen hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava väliaikaista laitosta terveiden ja varovaisten liiketoimintaperiaatteiden sekä viraston hyväksymän toimintasuunnitelman ja siihen sisältyvien riskinottoa koskevien periaatteiden sekä viraston hyväksymien palkitsemisperiaatteiden mukaisesti.

Jollei EU:n tai jäsenvaltioiden kilpailusääntöjen mukaisesti asetetuista rajoituksista muuta johdu, väliaikaista laitosta on johdettava siten, että laitos tai sen liiketoiminta voidaan luovuttaa 4 §:n 1 momentin mukaisessa määräajassa.

4 §

Väliaikaisen laitoksen toiminnan lopettaminen

Viraston on tehtävä päätös väliaikaisen laitoksen sulautumisesta, jakautumisesta, laitoksen osakkeiden myymisestä taikka muusta purkamisesta mahdollisimman pian ja vii-

meistään kahden vuoden kuluttua päivästä, jona väliaikainen laitos on vastaanottanut viimeisen osan kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen väliaikaiselle laitokselle luovuttavasta liiketoiminnasta, varoista tai veloista.

Virasto voi jatkaa 1 momentissa tarkoitettua määräaikaan enintään yhdellä vuodella kerrallaan, jos se on tarpeen väliaikaisen laitoksen purkamiseksi tai osakkeiden myymiseksi taikka jos pidennys on tarpeen väliaikaisen laitoksen keskeisten pankki- tai rahoitus toimintojen jatkumisen turvaamiseksi.

Lopettaessaan väliaikaisen laitoksen toiminnan, viraston on tarjottava julkisesti ostettavaksi väliaikaisen laitoksen osakkeet tai osuudet taikka varat. Viraston on valittava edullisin tarjous, joka ei vaaranna kriisinratkaisun tavoitteita eikä rahoitusmarkkinoiden häiriötöntä toimintaa.

Väliaikaisen laitoksen purkamiseen sovelletaan muilta osin, mitä muualla laissa säädetään osakeyhtiön purkamisesta.

5 §

EU:n kriisinratkaisuasituksen soveltaminen

EU:n kriisinratkaisuasituksen 25 artiklassa säädetään yhteisen kriisinratkaisumekanismin puitteissa käytettävästä väliaikaista laitosta vastaavasta omaisuudenhoitoyhtiöstä.

11 luku

Omaisuudenhoitoyhtiö

1 §

Omaisuudenhoitoyhtiön perustaminen ja varojen ja velkojen luovuttaminen

Virasto voi soveltaessaan 8—10 luvun säännöksiä perustaa yhden tai useamman osakeyhtiön (*omaisuudenhoitoyhtiö*) ja päättää kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen tai väliaikaisen laitoksen varojen ja velkojen luovuttamisesta 2 momentissa säädetyn

edellytyksin yhdessä tai useammassa erässä omaisuudenhoitoyhtiölle. Omaisuudenhoitoyhtiön yhtiöjärjestyksestä on käytävä ilmi, että yhtiö on tässä laissa tarkoitettu omaisuudenhoitoyhtiö.

Virasto voi päättää kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen tai väliaikaisen laitoksen varojen ja velkojen luovuttamisesta omaisuudenhoitoyhtiölle, jos niitä ei voi myydä tappiotta tai aiheuttamatta häiriöitä rahoitusmarkkinoiden toiminnalle taikka jos kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen tai väliaikaisen laitoksen asianmukaisen toiminnan varmistaminen sitä edellyttää.

Viraston on määritettävä vastike, jota vastaan omaisuudenhoitoyhtiölle luovutetaan varoja tai velkoja ja noudattaen, mitä 5 luvussa säädetään varojen arvostamisesta.

Viraston on soveltaessaan tätä pykälää merkittävä omaisuudenhoitoyhtiön osakkeista vähintään määrä, joka vastaa yli puolta yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Osakkeista maksettavaan vastikkeeseen sovelletaan 3 momenttia.

Virasto voi päättää tämän luvun mukaisesti omaisuudenhoitoyhtiölle luovutettujen varojen tai velkojen siirtämisestä takaisin laitokselle, jos siirto on nimenomaisesti sallittu siinä viraston päätöksessä, jonka nojalla varat tai velat on siirretty tai jos mainitut varat tai velat on siirretty väliaikaiselle laitokselle päätöksen vastaisesti.

Tässä luvussa tarkoitettuun varojen, oikeuksien, velkojen ja muiden velvoitteiden siirtoon sovelletaan 13 luvun säännöksiä omaisuuden osittaista siirtoa koskevista suojatoimista.

2 §

Omaisuudenhoitoyhtiön omistaminen ja johtaminen

Viraston on huolehdittava siitä, että omaisuudenhoitoyhtiön johdolla ja henkilöstöllä on riittävä ammattitaito omaisuudenhoitoyhtiön varojen hoitamiseksi.

Omaisuudenhoitoyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava omaisuudenhoitoyhtiötä terveiden ja varovaisten liiketoi-

mintaperiaatteiden sekä viraston hyväksymän toimintasuunnitelman ja siihen sisältyvien riskinottoa koskevien periaatteiden sekä viraston hyväksymien palkitsemisperiaatteiden mukaisesti. Virasto voi päättää tämän luvun mukaisesti luovutettujen varojen ja velkojen siirtämisestä takaisin kriisinratkaisun kohteena olevalle laitokselle tai väliaikaiselle laitokselle, jos tällainen siirto on nimenomaisesti sallittu siinä viraston päätöksessä, jonka nojalla omaisuuserä tai velka on siirretty omaisuudenhoitoyhtiölle, ja omaisuuserä tai velka siirretään takaisin päätöksessä mainitussa määräajassa.

3 §

Omaisuudenhoitoyhtiön toiminnan lopettaminen

Viraston on myytävä omaisuudenhoitoyhtiön osakkeet, päätettävä omaisuudenhoitoyhtiön sulautumisesta tai jakautumisesta taikka purettava omaisuudenhoitoyhtiö niin pian kuin se on mahdollista ilman, että toiminnan lopettamisesta seuraa merkittäviä tappioita tai merkittäviä häiriöitä rahoitusmarkkinoilla tai, että toiminnan lopettaminen vaarantaa 1 luvun 6 §:n mukaiset kriisinratkaisun tavoitteiden saavuttamisen.

Lopettaessaan omaisuudenhoitoyhtiön toiminnan viraston on tarjottava julkisesti ostettavaksi omaisuudenhoitoyhtiön osakkeet tai osuudet taikka varat. Viraston on valittava edullisin tarjous, joka ei vaaranna kriisinratkaisun tavoitteita eikä rahoitusmarkkinoiden häiriötöntä toimintaa.

Omaisuudenhoitoyhtiön purkamiseen sovelletaan muilta osin, mitä muualla laissa säädetään osakeyhtiön purkamisesta.

4 §

EU:n kriisinratkaisusäätöjen soveltaminen

EU:n kriisinratkaisusäätöjen 26 artiklassa säädetään yhteisen kriisinratkaisumekanismin puitteissa käytettävästä omaisuudenhoitoyhtiötä vastaavasta varojen erottelua koskevasta kriisinratkaisuvälineestä.

IV OSA

RAHOITUSVAKAUSVIRASTON TOIMIVALTUUDET JA SUOJATOIMET

12 luku

Viraston toimivaltuudet

1 §

Toimivaltuudet

Virastolla on oikeus:

1) saada salassapitosäännösten estämättä laitokselta asiakirjat, tiedot ja selvitykset, joita virasto tarvitsee kriisinratkaisuvälineiden soveltamista, kriisinratkaisusuunnitelmien laatimista ja muiden tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

2) suorittaa tehtäviensä hoitamisen vaatimassa laajuudessa ja salassapitosäännösten estämättä tarkastuksia laitoksessa.

Virastolla on oikeus tässä laissa säädettyin edellytyksin:

1) ottaa laitos määräysvaltaansa ja käyttää kaikkia sen omistajille hallintoneuvostolle, hallitukselle, toimitusjohtajalle ja muulle ylimmälle johdolle kuuluvia oikeuksia;

2) lunastaa ja luovuttaa edelleen laitoksen liikkeeseen laskemia osakkeita ja osuuksia;

3) luovuttaa laitoksen varoja ja velkoja toiselle osapuolelle tämän suostumuksen mukaisesti;

4) alentaa laitoksen alentamiskelpoisten velkojen arvoa;

5) muuntaa alentamiskelpoisia velkoja laitoksen taikka sen emoyrityksen osakkeiksi tai osuuksiksi taikka sellaisen väliaikaisen laitoksen osakkeiksi, jolle laitoksen varat tai velat luovutetaan;

6) perua laitoksen liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia;

7) alentaa osakkeiden ja osuuksien ja muiden oman pääoman erien arvoa ja mitätöidä osakkeita ja osuuksia niiden arvonalennusta vastaavassa suhteessa;

8) velvoittaa laitos tai sen emoyritys laskemaan liikkeeseen uusia osakkeita tai osuuksia;

9) muuttaa velkojen eräpäivää ja tällaiselle velkasitoumukselle ja alentamiskelpoiselle

velalle maksettavan koron määrää, siirtää koron eräpäivää ja keskeyttää maksuvelvollisuus määräajaksi;

10) sulkea ja päättää johdannaissopimuksia;

11) erottaa laitoksen hallintoneuvoston jäsenet, hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ja irtisanoa muut luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 20 §:ssä tarkoitettuun toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, sekä nimitää heidän tilalleen uudet henkilöt;

12) velvoittaa Finanssivalvonta tekemään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä tarkoitettua omistajan sopivuutta ja luotettavuutta koskevan päätöksen esittämässään kohtuullisessa ajassa mainitun lain 32 b §:ssä säädettyjen määräaikaisten estämättä.

Mitä 1 momentissa säädetään laitoksesta, sovelletaan myös sellaiseen yritykseen, joka laitoksen toimeksiannosta hoitaa tämän liiketoimintaan, kirjanpitoon, tietojärjestelmiin, riskienhallintaan tai sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja oikeuksia sovelletaan, jollei valtioneuvosto koskevista säännöksistä muuta johdu, sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, lain nojalla päätetään tai sopimuksen osapuolten kesken sovitaan.

Virasto voi käyttää tässä pykälässä säädettyjä toimivaltuuksia sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään tai laitoksen yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä määrätään tai muuten sovitaan velvollisuudesta hankkia toisen viranomaisen tai henkilön suostumus valtuuden käyttämiseen taikka velvollisuudesta tehdä viranomaiselle ilmoitus ennen valtuuden käyttämistä.

2 §

Liitännäisvaltuudet

Virastolla on käyttäessään 8—11 luvussa säädettyjä kriisinratkaisuvalluksia oikeus:

1) luovuttaa laitoksen varoja ja velkoja siten, että niihin liittyvät vastuut jäävät laitoksen kannettaviksi, jollei 13 luvun säännöksistä muuta johdu;

2) perua oikeudet hankkia osakkeita tai osuuksia kriisinratkaisutoimenpiteen kohteena olevasta laitoksesta;

3) vaatia, että Finanssivalvonta keskeyttää kriisihallintoon asetetun laitoksen rahoitusvälineellä tapahtuvan kaupankäynnin tai lykkää rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineellä annetun lain (748/2012) 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettulle säännellylle markkinalle;

4) päättää, että luovutettaessa laitoksen varoja tai velkoja niiden vastaanottajalla on samat oikeudet ja velvollisuudet osallistua säännellylle markkinalle ja maksu- ja selvitysjärjestelmiin sekä talletussuojarahastoon ja sijoittajien korvausrahastoon, lukuun ottamatta hallintoelinten toimivallan rajoittamisesta johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia;

5) päättää, että laitoksen ja sen varojen tai velkojen vastaanottajan on annettava toisilleen luovutuksen tai muun toimenpiteen vaatimat tiedot ja muuten myötävaikutettava kriisinratkaisutoimenpiteiden tehokkaaseen toteutukseen;

6) perua sellaisen sopimuksen ehdot tai muuttaa sellaisen sopimuksen ehtoja, jonka osapuolena laitos on, sekä päättää, että oikeuksien, varojen tai velkojen vastaanottaja tulee sopimuksen osapuoleksi laitoksen sijaan.

Virastolla on käyttäessään tässä laissa säädettyjä kriisinratkaisuvalluksia oikeus määrätä jatkuvuusjärjestelyistä sen varmistamiseksi, että kriisinratkaisua koskeva toimenpide on tehokas ja että oikeuksien, varojen tai velkojen vastaanottaja voi harjoittaa sille luovutettua liiketoimintaa. Jatkuvuusjärjestely voi olla:

1) laitoksen tekemien sopimusten jatkaminen siten, että vastaanottaja ottaa vastatakseen laitoksen oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka liittyvät vastaanottajalle luovutettuihin varoihin ja velkoihin, ja että vastaanottaja tulee kriisihallintoon asetetun laitoksen sijalle kaikissa asianomaisissa sopimuksissa;

2) vastaanottajan määrääminen laitoksen sijaan kaikkiin sellaisiin oikeudenkäynteihin ja muihin oikeudellisiin menettelyihin, jotka liittyvät luovutettuihin rahoitusvälineisiin, oikeuksiin, varoihin tai velkoihin;

3) muu 1 kohtaan rinnastettava jatkuvuusjärjestely.

Mitä 1 momentin 4 kohdassa ja 2 momentin 2 kohdassa säädetään, ei vaikuta:

1) laitoksen työntekijän oikeuteen irtisanoa tai purkaa työ sopimus;

2) sopimuksen osapuolen oikeuteen irtisanoa tai purkaa sopimus tai käyttää muita sopimuksesta johtuvia oikeuksia, jos:

a) se on sopimuksen ehtojen mukaan mahdollista sellaisen toimenpiteen johdosta, jonka kriisihallintoon asetettu laitos on toteuttanut tai jättänyt toteuttamatta ennen luovutusta tai jonka vastaanottaja on toteuttanut tai jättänyt toteuttamatta luovutuksen jälkeen;

b) eikä 11 §:stä muuta johdu.

3 §

Valtuudet vaatia palvelun tai toiminnon tarjoamista

Virastolla on oikeus päättää, että laitoksen on annettava varojen tai velkojen vastaanottajalle tämän liiketoiminnan tehokkaan harjoittamisen vaatimat sellaiset palvelut ja toiminnot, joihin ei sisälly taloudellista tukea. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös ryhmään kuuluvaan yritykseen, joka on selvitystila- tai konkurssinnettelyn kohteena.

Virastolla on oikeus panna Suomessa täytäntöön toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen 1 momenttia vastaava päätös, joka on annettu ryhmälle, johon kuuluu Suomessa rekisteröity yritys.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut palvelut ja toiminnot on annettava:

1) samoin ehdoin kuin palveluja ja toimintoja koskevan sopimuksen nojalla annettiin kriisihallintoon asetetulle laitokselle välittömästi ennen kriisinratkaisutoimenpiteisiin ryhtymistä; tai

2) muissa kuin 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa kohtuullisin ehdoin.

4 §

Toisessa ETA-valtiossa päätetyn kriisinratkaisutoimenpiteen täytäntöönpano Suomessa

Toisen ETA-valtion lainsäädännön mukaisesti tehty päätös kriisinratkaisutoimenpiteestä, joka koskee Suomessa sijaitsevien varo-

jen, oikeuksien tai velkojen luovutusta taikka sellaisia varoja, oikeuksia tai velkoja, joihin sovelletaan Suomen lakia, tulee Suomessa voimaan ilman eri päätöstä samanaikaisesti, kun päätös tulee voimaan edellä tarkoitettussa toisessa ETA-valtiossa.

Toisen ETA-valtion lainsäädännön mukaisesti tehty päätös kriisinratkaisutoimenpiteestä, jolla osakkeiden, osuuksien tai velkojen arvoa alennetaan taikka velkoja muunnetaan osakkeiksi tai osuuksiksi, tulee Suomessa voimaan ilman eri päätöstä samanaikaisesti, kun päätös tulee voimaan edellä tarkoitettussa toisessa ETA-valtiossa. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan sen estämättä, vaikka:

1) osakkeisiin, osuuksiin tai velkoihin sovelletaan Suomen lakia; tai

2) velkojana oleva luonnollinen henkilö asuu Suomessa, velkojana oleva oikeushenkilö on rekisteröity Suomessa tai velkojana on suomalainen julkisyhteisö.

Mitä 2 momentissa säädetään kriisinratkaisutoimenpidettä koskevasta päätöksestä, sovelletaan myös 6 luvun 1 ja 3 §:ssä tarkoitettuun päätökseen.

Viraston on 1—3 momentissa tarkoitettua päätöksen tehneen toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen pyynnöstä pantava päätös täytäntöön.

Muutoksenhausta 1—3 momentissa tarkoitettuun päätökseen säädetään sen ETA-valtion lainsäädännössä, jonka mukaisesti asianomainen päätös on tehty.

5 §

Suojatoimia koskevat täydentävät säännökset

Viraston on päätettävä sellaisesta kriisinratkaisutoimenpiteestä:

1) joka koskee toisessa ETA-valtiossa sijaitsevia varoja tai velkoja, joihin sovelletaan toisen ETA-valtion lakia;

2) jolla osakkeiden, osuuksien tai velkojen arvoa alennetaan taikka velkoja muunnetaan osakkeiksi tai osuuksiksi, jos

a) niihin sovelletaan toisen ETA-valtion lakia;

b) velkojana oleva luonnollinen henkilö asuu toisessa ETA-valtiossa;

c) velkojana olevalla oikeushenkilöllä on sääntömääräinen kotipaikka toisessa ETA-valtiossa; tai

d) velkojana on toisen ETA-valtion julkisyhteisö.

Mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään kriisinratkaisutoimenpidettä koskevasta päätöksestä, sovelletaan myös ennen mahdolliseen kriisinratkaisutoimenpiteeseen ryhtymistä tehtyyn päätökseen osakkeiden tai osuuksien arvon alentamisesta.

Omaisuuksien osittaista luovuttamista koskeviin suojatoimiin, jotka liittyvät 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin varoihin, oikeuksiin ja velkoihin, sovelletaan, mitä 13 luvussa säädetään suojatoimista.

6 §

Valtuudet kolmannessa maassa sijaitsevan omaisuuden luovutukseen

Kun kriisinratkaisutoimenpide kohdistuu kolmannessa maassa sijaitsevaan omaisuuteen taikka sellaisiin varoihin tai velkoihin, joihin sovelletaan kolmannen maan lakia, virasto voi päättää, että:

1) asiamiehen tai muun henkilön, joka käyttää määräysvaltaa kriisihallintoon asetussa laitoksessa, ja varojen tai velkojen vastaanottajan on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että luovutus, arvon alentaminen tai muu toimenpide tulee voimaan;

2) asiamiehen tai muun henkilön, joka käyttää määräysvaltaa kriisihallintoon asetussa laitoksessa, on pidettävä varat hallussaan taikka maksettava velka vastaanottajan puolesta, kunnes luovutus, arvon alentaminen tai muu toimenpide tulee voimaan;

3) kohtuulliset kustannukset, joita vastaanottajalle aiheutuu 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamisesta, korvataan 7 luvun 2 §:n 3 momentissa säädettyjen perusteiden mukaisesti.

Virasto voi päättää, että laitokseen asetettuun asiamieheen tai muuhun laitoksessa määräysvaltaa käyttävään sekä vastaanottajaan sovelletaan 1 momentin säännöksiä, jos virasto luovuttaa tai aikoo luovuttaa laitoksen

osakkeita tai osuuksia taikka sen varoja tai velkoja laitoksesta toiselle henkilölle ja:

1) luovutetut tai luovutettavat varat sijaitsevat kolmannessa maassa; tai

2) luovutettuihin tai luovutettaviin osakkeisiin, osuuksiin, muihin varoihin tai velkoihin sovelletaan kolmannen maan lakia.

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, ei sovelleta, jos päätöksen kohteena olevan luovutuksen, arvon alennuksen tai muun toimenpiteen voimaansaattaminen kolmannessa valtiossa on poikkeuksellisen epävarmaa.

7 §

Kriisinratkaisun ja varhaisen puuttumisen vaikutus eräisiin sopimusehtoihin

Kriisinratkaisutoimenpidettä tai 15 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettua kolmannen maan kriisinratkaisuviranomaisen päättämää kriisinratkaisutoimenpidettä ei pidetä eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tai rahoitusvakuuslaissa (11/2004) tarkoitettuna maksukyvyttömyysmenettelynä eikä nettoutukseen tai sopimuksen muuhun täytäntöönpanoon oikeuttavana tapahtumana, jos sopimuksen keskeisiä ehtoja ja velvoitteita edelleen noudatetaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kriisinratkaisutoimenpide ja sen soveltamiseen suoraan liittyvä tapahtuma eivät oikeuta ryhtymään toimenpiteeseen:

1) jonka tarkoituksena on sopimuksen irtisanominen tai purkaminen, sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttäminen, maksuvelvoitteiden nettoutus tai velkojen kuittaus;

2) jonka tarkoituksena on laitoksen omaisuuden haltuun ottaminen, määräysvallan käyttäminen sellaiseen omaisuuteen tai omaisuuteen liittyvän vakuuden rahaksi muuttaminen;

3) joka vaikuttaa laitoksen tekemän sopimuksen mukaisiin oikeuksiin.

Mitä 2 momentin 1 kohdassa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen ryhmän tytäryrityksen tekemään sopimukseen, jonka velvoitteiden täyttämistä emoyritys tai ryhmään kuuluva muu yritys on antanut vakuuden tai

jonka velvoitteiden täyttämisen ryhmään kuuluva yritys on muuten taannut.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan vain, jos sopimuksen keskeisiä ehtoja ja velvoitteita edelleen noudatetaan.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei rajoita henkilön oikeutta ryhtyä toimenpiteeseen, jos oikeus perustuu muuhun seikkaan kuin varhaisen puuttumisen toimenpiteeseen tai kriisinratkaisutoimenpiteeseen taikka siihen suoraan liittyvään tapahtumaan.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan 8—10 §:n mukaisen keskeytyksen tai rajoituksen estämättä.

8 §

Valtuudet keskeyttää sopimuksen täytäntöönpano

Sen lisäksi, mitä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001) säädetään, virastolla on oikeus keskeyttää laitoksen tekemän sopimuksen maksu- tai suoritusvelvoitteiden täytäntöönpano keskeyttämisilmoituksen julkaisemispäivää lähinnä seuraavan sellaisen vuorokauden päättymiseen saakka, joka on pankkipäivä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu velvoite olisi sopimuksen perusteella erääntynyt keskeyttämisajan kuluessa, velvoitteen katsotaan erääntyneen heti keskeyttämisajan päätyttyä.

Jos velvoitteiden täytäntöönpano keskeytetään 1 momentin mukaisesti, sopimuksen vastapuolen maksu- ja suoritusvelvoitteet keskeytyvät samaksi ajaksi.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, ei sovelleta:

1) virastolain 5 luvun 8 §:n tai sitä vastaavan toisen ETA-valtion lain mukaisesti korvattaviin talletuksiin;

2) eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tarkoitettuja selvitysjärjestelmiä ja niiden osapuolia ja toisessa ETA-valtiossa vastaavia selvitysjärjestelmiä ja niiden osapuolia eikä keskusvastapuolia ja keskuspankkeja koskeviin maksu- ja suoritusvelvoitteisiin;

3) sijoituspalvelulain mukaisen sijoittajien korvausrahostosuojan piiriin kuuluviin saamisiin eikä toisessa ETA-valtiossa vastaavan suojajärjestelmän piiriin kuuluviin saamisiin.

9 §

Valtuudet rajoittaa vakuusoikeuksien täytäntöönpanoa

Virastolla on oikeus rajoittaa vakuusvelkojien oikeutta panna täytäntöön sellaisia vakuusoikeuksia, jotka kohdistuvat laitoksen omaisuuteen. Edellä säädetty rajoitus saa olla voimassa enintään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua keskeyttämisajan.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tarkoitettujen selvitysjärjestelmien ja niiden osapuolten ja toisessa ETA-valtiossa vastaavien selvitysjärjestelmien ja niiden osapuolten eikä keskusvastapuolten ja keskuspankkien sellaisia vakuusoikeuksia, jotka kohdistuvat kriisihallintoon asetettuna laitoksen vakuudeksi tai marginaaliksi asettamiin varoihin.

Jäljempänä 13 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa viraston on varmistettava, että 1 momentin mukaiset rajoitukset koskevat samalla tavoin kaikkia niitä ryhmiin kuuluvia yrityksiä, joita kohtaan on ryhdytty kriisinratkaisutoimenpiteisiin.

10 §

Valtuudet lykätä tilapäisesti oikeutta sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen

Virasto voi lykätä kriisihallintoon asetettua laitoksen kanssa sopimuksen tehneen osapuolen oikeutta irtisanoa tai purkaa sopimus. Lykkäys saa olla voimassa enintään 9 §:n 1 momentissa tarkoitettua keskeyttämisajan.

Virasto voi lykätä kriisihallintoon asetettua laitoksen tytäryrityksen kanssa sopimuksen tehneen osapuolen oikeutta irtisanoa tai purkaa sopimus, jos:

1) kriisihallintoon asetettu laitos on antanut vakuuden sopimuksen velvoitteiden täyttämistä tai muuten taannut sopimuksen velvoitteiden täyttämisen;

2) sopimuksen mukainen oikeus irtisanoa tai purkaa sopimus perustuu yksinomaan kriisihallintoon asetetun laitoksen maksukyvyttömyyteen tai taloudelliseen asemaan ja

3) kaikki sopimuksen piiriin kuuluvat kriisihallintoon asetetun laitoksen varat tytäryrityksessä ja velat tytäryritykselle on luovutettu tai voidaan luovuttaa ja vastaanottaja on ottanut vastatakseen niistä tai se voi ottaa vastatakseen niistä taikka virasto muutoin järjestää vastaavan suojan näille velvoitteille, jos kriisihallintoon asetetun laitoksen varoja ja velkoja koskevia luovutusvaltuuksia on käytetty tai voidaan käyttää.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu lykkäys saa olla voimassa enintään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua keskeyttämisaajan. Keskeyttämisaajan päättymisen määräytyy tytäryrityksen kotivaltion mukaisesti.

Edellä 1 ja 2 momenttia ei sovelleta eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tarkoitettuihin selvitysjärjestelmiin ja niiden osapuoliin, toisen ETA-valtiossa vastaaviin selvitysjärjestelmiin ja niiden osapuoliin eikä keskusvastapuoliin ja keskuspankkeihin.

11 §

Täydentävät säännökset sopimuksen irtisanomis- tai purkamisoikeuden käytöstä ja lykkäämisestä

Sopimuksen osapuoli voi käyttää 10 §:ssä tarkoitettua irtisanomis- tai purkamisoikeutta ennen mainitun pykälän 1 tai 3 momentin mukaisen keskeyttämisaajan päättymistä, jos hän on saanut virastolta ilmoituksen siitä, että sopimuksen piiriin:

1) kuuluvia oikeuksia ja velvoitteita ei luovuteta toiselle henkilölle; tai

2) kuuluvien velkojen arvoa ei alenneta 8 luvun 3 §:n 3 momentin mukaisesti.

Kun virasto lykkää 10 §:n 1 tai 2 momentin mukaisesti irtisanomis- tai purkamisoikeutta ja kun tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu

ilmoitusta ei ole tehty, oikeutta voi käyttää keskeyttämisaajan päätyttyä 7 §:n mukaisin rajoituksin seuraavasti:

1) jos sopimuksen mukaiset varat ja velat on luovutettu toiselle henkilölle, vastapuoli voi käyttää oikeutta sopimuksen ehtojen mukaisesti vain, kun kysymyksessä on vastaanottajaa koskeva täytäntöönpanoon oikeuttava tapahtuma;

2) jos sopimuksen mukaiset varat ja velat jäävät laitokseen ja virasto ei ole alentanut sopimuksen mukaisia oikeuksien ja velkojen arvoa 8 luvun 3 §:n 3 momentin mukaisesti, vastapuoli voi käyttää oikeutta sopimuksen ehtojen mukaisesti välittömästi 8 §:n 1 momentin mukaisen keskeyttämisaajan päätyttyä.

Virasto tai Finanssivalvonta voi vaatia laitosta ylläpitämään luetteloja sen tekemistä 10 §:n soveltamisalaan kuuluvista sopimuksista.

Viraston tai Finanssivalvonnan vaatimuksesta OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kauppatietorekisterin on annettava ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisille ja laitosten valvonnasta vastaaville viranomaisille tarvittavat tiedot, jotta nämä viranomaiset voivat täyttää mainitun asetuksen 81 artiklassa tarkoitettua velvollisuutensa.

13 luku

Suojatoimet

1 §

Osakkeenomistajia ja velkojia koskevat suojatoimet

Jos virasto alentaa velkojen nimellisarvoa 6 luvun mukaisesti tai antaa niiden sijaan maksunsaantijärjestyksessä paremmalla etusijalla olevia rahoitusvälineitä, velkojille ei saa aiheutua suurempaa tappiota kuin silloin, jos laitos olisi asetettu selvitystilaan tai konkurssiin välittömästi ennen päätöstä laitoksen kriisihallintoon asettamisesta.

Jos virasto luovuttaa vain osan laitoksen oikeuksista, varoista tai veloista taikka pienentää suhteellista omistusosuutta, niillä omistajilla ja velkojilla, joiden oikeuksia, varoja tai velkoja ei ole luovutettu tai omistusosuutta ei ole pienennetty, on oikeus saada vähintään yhtä suuri korvaus kuin he olisivat saaneet, jos laitos olisi asetettu selvitystilaan tai konkurssiin välittömästi ennen päätöstä laitoksen kriisihallintoon asettamisesta.

2 §

Omistajan ja velkojan oikeus korvaukseen

Jos 5 luvun 12 ja 13 §:n mukaisessa arvioinnissa todetaan, että osakkeen tai osuuden omistaja, velkoja tai talletussuojarahasto on saanut pienemmän korvauksen kuin mitä tämä olisi saanut laitoksen selvitystilassa tai konkurssissa, tälle on korvattava puuttuva määrä EU:n kriisinhallintasetuksen mukaisesti.

3 §

Vastapuolien suojatoimet osittaisessa luovutuksessa

Tässä pykälässä ja 4—7 §:ssä tarkoitettuja suojatoimia on käytettävä, jos virasto:

1) luovuttaa vain osan kriisihallintoon asetetun laitoksen, väliaikaisen laitoksen tai omaisuushoito-yhtiön oikeuksista, varoista tai veloista toiselle henkilölle; tai

2) käyttää 12 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua valtuutta.

Suojatoimia on käytettävä seuraaviin järjestelyihin ja niiden vastapuoliin:

1) omistusoikeuden siirtoon perustuvan rahoitusvakuuden asettaminen;

2) muun kuin 1 kohdassa tarkoitettujen vakuuden asettaminen;

3) kuittaus;

4) velvoitteiden nettoutus;

5) vakuudellisen joukkovelkakirjalainan liikkeeseläskä;

6) arvopaperistaminen ja muu strukturoitu rahoitusjärjestely sekä rahoitusvälineet, joita käytetään olennaisessa määrin suojaustarkoituksessa.

Suojatoimiin sovelletaan 12 luvun 7—11 §:ssä tarkoitettuja rajoituksia. Suojatoimia sovelletaan niiden osapuolten lukumäärästä, syntymisperusteesta ja niihin sovellettavasta laista riippumatta.

4 §

Rahoitusvakuutta, kuittausta ja nettoutusta koskevan järjestelyn suoja

Virasto ei saa luovuttaa laitoksen varoja tai velkoja siten, että vain osa rahoitusvakuuden, kuittauksen tai nettoutuksen piiriin kuuluvista varoista tai veloista luovutetaan toiselle henkilölle.

Virasto ei saa muuttaa tai purkaa edellä 1 momentissa tarkoitetuilla järjestelyillä suojattuja oikeuksia, varoja tai velkoja käyttämällä 12 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja liitännäisvaltuuksia.

Oikeudet, varat ja velat ovat suojattuja 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos järjestelyn osapuolilla on oikeus kuitata tai nettouttaa ne.

Virasto voi 1 ja 2 momentin estämättä korvauskelpoisten talletusten saatavuuden turvaamiseksi:

1) luovuttaa korvauskelpoisia talletuksia, jotka ovat osa 1 momentissa tarkoitettua järjestelyä, luovuttamatta muita samaan järjestelyyn kuuluvia oikeuksia, varoja tai velkoja;

2) luovuttaa tai purkaa 1 momentissa tarkoitettuja varat ja velat tai muuttaa niitä koskevia ehtoja luovuttamatta korvauskelpoisia talletuksia.

5 §

Vakuusjärjestelyn suoja

Virasto ei saa:

1) luovuttaa velkoja, joita vastaan on asetettu vakuus, ilman että vakuus samalla luovutetaan;

2) luovuttaa vakuuden kohdetta, ellei vakuuden tuottoa luovuteta samanaikaisesti;

3) luovuttaa vakuuden tuottoa, ellei vakuuteta luovuteta samanaikaisesti;

4) muuttaa vakuusjärjestelyn ehtoja tai purkaa järjestelyä käyttämällä 12 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja liitännäisvaltuuksia siten, että velka ei olisi enää vakuudellinen.

Virasto voi 1 momentissa säädetyn estämättä korvauskelpoisten talletusten saataavuuden turvaamiseksi:

1) luovuttaa korvauskelpoisia talletuksia, jotka ovat osa 1 momentissa tarkoitettua järjestelyä luovuttamatta muita samaan järjestykseen kuuluvia oikeuksia, varoja tai velkoja;

2) luovuttaa tai purkaa 1 momentissa tarkoitettuja oikeudet, varat tai velat tai muuttaa niitä koskevia ehtoja luovuttamatta korvauskelpoisia talletuksia.

6 §

Strukturoidun rahoitusjärjestelyn ja vakuudellisen joukkovelkakirjalainan suoja

Jos laitos on osapuolena strukturoidussa rahoitusjärjestelyssä, virasto ei saa toteuttaa laitoksen varojen tai velkojen sellaista luovutusta, jossa toiselle henkilölle luovutetaan vain osa rahoitusjärjestelyn piiriin kuuluvista varoista tai veloista. Virasto ei saa purkaa rahoitusjärjestelyn piiriin kuuluvia oikeuksia, varoja tai velkoja eikä muuttaa niiden ehtoja käyttämällä 12 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja liitännäisvaltuuksia.

Virasto voi 1 momentin estämättä korvauskelpoisten talletusten saatavuuden turvaamiseksi:

1) luovuttaa korvauskelpoisia talletuksia, jotka ovat osa 1 momentissa tarkoitettua järjestelyä luovuttamatta muita samaan järjestykseen kuuluvia varoja tai velkoja;

2) luovuttaa tai purkaa 1 momentissa tarkoitettuja varat tai velat tai muuttaa niitä koskevia ehtoja luovuttamatta korvauskelpoisia talletuksia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään strukturoidusta rahoitusjärjestelystä, sovelletaan myös vakuudelliseen joukkovelkakirjalainaan.

7 §

Kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän suoja osittaisessa luovutuksessa

Kriisinratkaisutoimenpide ei vaikuta eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tarkoitettujen selvitysjärjestelmien toimintaan eikä näiden selvitysjärjestelmien sääntöjen soveltamiseen, jos virasto:

1) luovuttaa vain osan laitoksen varoista tai veloista; tai

2) käyttää 12 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja liitännäisvaltuuksia sellaisen sopimuksen perumiseen tai sen ehtojen muuttamiseen, jonka osapuoli on kriisihallintoon asetettu laitos, tai määrätäkseen luovutuksen vastaanottajan laitoksen sijaan sopimuksen osapuoleksi.

V OSA

RYHMÄKRIISINRATKAISU JA SUHTEET KOLMANSIIN MAIHIN

14 luku

Ryhmäkriisinratkaisu

1 §

Päätöksenteon ja toimenpiteiden yleiset periaatteet

Viraston on noudatettava seuraavia yleisiä periaatteita, jos päätöksellä tai toimenpiteellä voi olla vaikutus yhdessä tai useammassa ETA-valtiossa:

1) päätökset ja toimenpiteet tehdään tehokkaasti, oikea-aikaisesti ja tarvittaessa nopeasti;

2) virasto, Finanssivalvonta, Suomen Pankki ja muu viranomaisen tekevät yhteistyötä, jotta päätökset ja toimenpiteet ovat yhteensopivia ja tehokkaita;

3) viranomaisten rooli ja tehtävät ovat selkeästi yksilöityjä;

4) virasto ottaa päätöksenteossa tai toimenpiteessä huomioon emo- ja tytäryrityksen kotivaltion edun sekä päätöksen tai toimenpiteen todennäköisen vaikutuksen näiden taloudelliseen vakauteen, valtiontalouden tilaan, kriisinratkaisurahastoon, talletussuojarahastoon ja sijoittajien korvausrahastoon;

5) virasto ottaa päätöksenteossa tai toimenpiteessä huomioon merkittävän sivuliikkeen isäntävaltion edun sekä päätöksen tai toimenpiteen vaikutuksen tämän valtion taloudelliseen vakauteen;

6) virasto pyrkii päätöksenteossa tai toimenpiteessä tasapainottamaan eri ETA-valtioiden etuja ja välttämään yhden tai useamman ETA-valtion etujen kohtuutonta suojaamista;

7) virasto ottaa huomioon ja noudattaa kriisiratkaisutoimien yhteydessä kriisinratkaisusuunnitelmaa, jollei se arvioi, että kriisinratkaisun tavoitteet voidaan saavuttaa tehokkaammin sellaisiin toimin, jotka eivät ole osa kriisinratkaisusuunnitelmaa;

8) virasto kuulee ETA-valtion emoyrityksen, tytäryrityksen tai sivuliikkeen valvontaviranomaista päätösten ja toimenpiteiden osista, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa emoyritykseen, tytäryritykseen tai sivuliikkeeseen taikka näiden jäsenvaltioiden taloudelliseen vakauteen.

2 §

Kriisinratkaisukollegion perustaminen

Viraston on perustettava kriisinratkaisukollegio, jos virasto vastaa laitoksen ryhmäkriisinratkaisusta ja jos ryhmään kuuluu laitos, jolle toisen ETA-valtion toimivaltainen viranomainen on myöntänyt toimiluvan.

Viraston on perustettava kriisinratkaisukollegio myös, jos virasto tai muu ryhmään kuuluvan laitoksen kriisinratkaisuviranomainen on katsonut 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kriisihallintoon asettamisen edellytysten täyttyneen, tai jos kollegion on saavutettava yhteinen näkemys kolmannen maan kriisinratkaisuviranomaisen ja tämän kotivaltion kriisinratkaisutoimien hyväksymiseksi tai hylkäämiseksi.

Viraston ei tarvitse perustaa kriisinratkaisukollegiota, jos toinen kollegio tai sitä vastaava toimielin hoitaa tässä pykälässä tai 4 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä ja noudattaa tässä luvussa säädettyjä ehtoja ja toimintatapoja vastaavia säännöksiä.

3 §

Kriisinratkaisukollegion jäsenet ja tarkkailijat

Kriisinratkaisukollegion jäseniä ovat:

- 1) virasto;
- 2) jokainen toisen ETA-valtion ryhmään kuuluvan tytäryrityksen kriisinratkaisuviranomainen;
- 3) toisen ETA-valtion ryhmän emoyrityksen kriisinratkaisuviranomainen;
- 4) toisen ETA-valtion merkittävän sivuliikkeen sijaintivaltion kriisinratkaisuviranomainen;
- 5) toisen ETA-valtion ryhmään kuuluvan yrityksen konsolidoidusta valvonnasta vastaava valvontaviranomainen ja toimivaltainen viranomainen, jos kriisinratkaisuviranomainen on kollegion jäsen;
- 6) toisen ETA-valtion toimivaltainen ministeriö, jos kriisinratkaisukollegion jäsen ei edusta toimivaltaista ministeriötä;
- 7) toisen ETA-valtion talletussuojajärjestelmästä vastaava viranomainen, jos valtion kriisinratkaisuviranomainen on kollegion jäsen;
- 8) Euroopan pankkiviranomainen.

Jos 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on muu kuin keskuspankki, toimivaltainen viranomainen voi edustaa jäsenvaltiota kollegiossa yhdessä keskuspankin edustajan kanssa.

Euroopan pankkiviranomaisella ei ole 4 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä eikä sillä ole kollegiossa äänestys-oikeutta.

Virasto voi kutsua kolmannen maan kriisinratkaisuviranomaisen tarkkailijaksi kriisinratkaisukollegioon, jos laitoksella on tytäryritys tai merkittävä sivuliike kyseisessä kolmannessa maassa ja jos viranomaista sitoo viraston arvion mukaan tätä lakia vastaavat salassapitovelvoitteet.

4 §

Kriisinvirkautuskollegion tehtävät ja toiminta

Kriisinvirkautuskollegion tehtävänä on vaihtaa tietoa sellaisesta ryhmän kriisinvirkautuksesta, jolla on vaikutuksia useampaan ETA-valtioon. Kollegion tehtävänä on myös:

1) vaihtaa tietoa 2 luvun 5 §:ssä tarkoitetun konsernin kriisinvirkautus suunnitelman kehittämisestä valmistelevien ja ennalta estävien toimien soveltamiseksi ja ryhmän kriisinvirkautuksen laatimiseksi;

2) kehittää ryhmäkriisinvirkautus suunnitelmia;

3) arvioida 3 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla tavalla laitoksen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen purkamisen ja toiminnan uudelleenjärjestämisen ja konsernisuhteen purkamisen edellytyksiä ja ryhtyä toimiin sitä koskevien esteiden poistamiseksi;

4) päättää 11 §:ssä tarkoitetun ryhmäkriisinvirkautuskehityksen perustamisesta ja edesauttaa sopimusta kehiksestä;

5) harkita 8 luvussa säädettyjen ryhmälle asetettavien vähimmäisvaatimusten soveltamista;

6) sovittaa yhteen ryhmäkriisinvirkautus strategioista ja kehikosta tiedottaminen;

7) sovittaa yhteen virastolaissa tarkoitettua kriisinvirkautusrahaa vastaavien rahoitusjärjestelyjen käyttö;

8) asettaa 8 luvun mukaiset ryhmän konserneja ja tytäryrityksiä koskevat velkojen vähimmäisvaatimukset.

Virasto toimii kollegion puheenjohtajana, jos virastolla on velvollisuus perustaa 2 §:ssä tarkoitettu kriisinvirkautus kollegio.

Kollegion puheenjohtaja:

1) vahvistaa kriisinvirkautus kollegiolle valvontayhteistyötä koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet kuultuaan muita kollegion jäseniä;

2) järjestää kriisinvirkautus kollegion toiminnan;

3) kutsuu koolle kriisinvirkautus kollegion ja valmisteleekin kokouksen asialistan;

4) ilmoittaa muille kriisinvirkautus kollegion jäsenille suunnitelluista kokouksista;

5) päättää ketkä jäsenet ja tarkkailijat kutsutaan kriisinvirkautus kollegion kokouksiin, ottaen huomioon käsiteltävien asioiden mer-

kitys muiden jäsenvaltioiden kutsuttaville tahoille ja erityisesti mahdollinen vaikutus kyseisen jäsenvaltion rahoitusjärjestelmän vakauteen;

6) tiedottaa kriisinvirkautus kollegion jäsenille kokouksissa tehdyistä päätöksistä ja tuloksista;

7) huolehtii tietojenjaosta viranomaisten kesken.

Edellä 3 momentin 5 kohdasta poiketen toisen ETA-valtion kriisinvirkautusviranomaisella on oikeus osallistua kollegion kokouksiin, jos käsiteltävänä oleva asia koskee ryhmään kuuluvaa yritystä ja liittyy yhteispäätöksen muodostamiseen tai ryhmän laitokseen, joka sijaitsee viranomaisen toimivaltaan kuuluvalla alueella.

5 §

Viraston osallistuminen ulkomaiseen kriisinvirkautus kollegioon

Virasto osallistuu ETA-valtion ja kolmannen maan tätä lakia vastaavaan kriisinvirkautus kollegioon, jos suomalainen laitos kuuluu ryhmään ja on ulkomaisen laitoksen tytäryritys tai suomalaisella laitoksella on toisessa ETA-valtiossa merkittävä sivuliike.

6 §

Eurooppalainen kriisinvirkautus kollegio

Jos kolmannessa maassa toimiluvan saaneella laitoksella on tytäryritys tai vähintään kaksi merkittävää sivuliikettä yhdessä tai useammassa ETA-valtiossa, ETA-valtion kriisinvirkautusviranomaisen on perustettava eurooppalainen kriisinvirkautus kollegio.

Viraston velvollisuuteen perustaa eurooppalainen kriisinvirkautus kollegio tytäryrityksen ja tarvittaessa sivuliikkeen kriisinvirkautus semiseksi sovelletaan 2—5 §:ää. Jos laitokset eivät kuulu ryhmään, kollegion jäsenet päättävät kollegion puheenjohtajasta ja nimittävät tämän.

Edellä 1 momentin estämättä ETA-valtion kriisinvirkautusviranomaiset voivat yhdessä päättää olla perustamatta eurooppalaista krii-

sinratkaisukollegiota, jos toinen kollegio tai tätä vastaava toimielin hoitaa tässä pykälässä ja 4 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä sekä noudattaa tässä luvussa säädettyjä ehtoja ja toimintatapoja vastaavia säännöksiä.

7 §

EU:n kriisinratkaisusetuksen soveltaminen

Edellä 2—6 §:n estämättä ryhmäkriisinratkaisussa noudatetaan, mitä EU:n kriisinratkaisusetuksen 5, 18, 29, 31 ja 32 artiklassa säädetään.

8 §

Viraston velvollisuus ilmoittaa kriisinratkaisun edellytysten täyttymisestä

Jos virasto katsoo, että sellaiseen ryhmään kuuluva suomalainen laitos, jota varten on perustettu tai perustettava 2 §:ssä tarkoitettu kriisinratkaisukollegio, taikka sen emoyritys tai sen kanssa samaan ryhmään kuuluva yritys, täyttää 4 luvussa säädetty kriisihallintoon asettamisen edellytykset, viraston on ilmoitettava kriisinratkaisukollegion muille jäsenille ja Finanssivalvonnalle:

1) päätöksestä, jonka mukaan laitos, sen emoyritys tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos täyttää kriisihallintoon asettamisen edellytykset;

2) kriisinratkaisutoimenpiteistä, joita virasto aikoo soveltaa laitokseen, sen emoyritykseen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan rahoituslaitokseen, taikka selvitystilasta tai konkurssista, jos virasto katsoo sen soveltuvan paremmin laitoksen, sen emoyrityksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen kriisinratkaisuun.

Jos virasto katsoo, että sellaiseen ryhmään kuuluva suomalainen laitos, jota varten on toisessa ETA-valtiossa perustettu tai perustettava toisen ETA-valtion lainsäädännön mukainen kriisinratkaisukollegio, taikka sen Suomessa rekisteröity emoyritys tai sen

kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva Suomessa rekisteröity rahoituslaitos täyttää 4 luvun mukaiset kriisihallintoon asettamisen edellytykset, tai jos virasto on saanut Finanssivalvonnalta vastaavan ilmoituksen, viraston on ilmoitettava toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisusta vastaavalle viranomaiselle, ryhmän valvonnasta vastaavalle toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle, kriisinratkaisukollegion muille jäsenille ja Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettua tietoa.

9 §

Toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomaisen vastaus virastolle ja viraston toimenpiteet

Jos toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomainen saatuaan virastolta 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ja kuultuaan muita kriisinratkaisukollegion jäseniä ilmoittaa virastolle, etteivät kriisinratkaisun edellytykset todennäköisesti täyty ryhmään kuuluvassa sellaisessa yrityksessä, jolla on kotipaikka muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, virasto voi ryhtyä ilmoituksensa mukaisiin toimenpiteisiin.

Jos toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomainen saatuaan virastolta 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ja kuultuaan muita kriisinratkaisukollegion jäseniä ilmoittaa virastolle, että kriisinratkaisun edellytykset todennäköisesti täyttyvät ryhmään kuuluvassa sellaisessa yrityksessä, jolla on kotipaikka muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, viraston on odotettava toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomaisen ehdotusta ryhmäkriisinratkaisukehykseksi.

Jos toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomainen ei ehdota ryhmäkriisinratkaisukehystä 24 tunnin kuluessa siitä, kun se on saanut virastolta 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta, eikä viraston ja toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomaisen yhdessä sopimassa pitemmässä määräajassa, virasto voi soveltaa ilmoituksessa tarkoitettuja kriisinratkaisutoimenpiteitä tai ryh-

tyä muihin ilmoituksensa mukaisiin toimenpiteisiin.

Jos toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomainen ehdottaa ryhmäkriisinratkaisukehystä 24 tunnin kuluessa siitä, kun se on saanut virastolta 8 §:n 2 momentissa tarkoitettun ilmoituksen, tai viraston ja toisen ETA-valtion ryhmäkriisinratkaisuviranomaisen yhdessä sopimassa pidemmässä määräajassa, viraston on arvioitava, voiko se hyväksyä ryhmäkriisinratkaisukehysten sekä siinä ehdotetut toimenpiteet ja menettelyt.

Jos virasto katsoo, ettei se voi hyväksyä ryhmäkriisinratkaisukehystä, poikkeaa siitä tai katsoo, että laitokseen, sen emoyritykseen tai sen kanssa samaan ryhmään kuuluvaan yritykseen on rahoitusvakauden vuoksi sovellettava muita kuin ryhmäkriisinratkaisukehyksessä tarkoitettuja kriisinratkaisutoimenpiteitä tai muuta kuin siinä tarkoitettua maksukyvyttömyysmenettelyä, viraston on ilmoitettava päätöksestään ja sen perusteluista kriisinratkaisukollegion muille jäsenille sekä samalla ilmoitettava niistä toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä. Asiaa harkitessaan viraston on otettava huomioon päätöksensä mahdolliset vaikutukset muiden asianomaisten ETA-valtioiden rahoitusvakauteen sekä aikomiensa toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset ryhmään kuuluviin muihin yrityksiin.

Jos virasto katsoo, että se voi hyväksyä ryhmäkriisinratkaisukehysten, se voi tehdä yhteispäätöksen muiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa ryhmäkriisinratkaisukehysten hyväksymisestä, vaikka yksi tai useampi ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisista ei sitä hyväksy.

10 §

Viraston ilmoitusvelvollisuus ja tehtävät ryhmäkriisinratkaisuviranomaisena laitoksen kriisinratkaisun edellytysten arvioinnissa

Jos virasto toimii ryhmäkriisinratkaisuviranomaisena, sen on 8 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tai, jos se on saanut toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomai-

selta 8 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot sisältävän ilmoituksen toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneesta laitoksesta tai sen kanssa samaan ryhmään kuuluvasta yrityksestä, arvioitava kriisinratkaisutoimenpiteiden, selvitystilan tai konkurssin todennäköiset vaikutukset ryhmään ja siihen kuuluviin yrityksiin. Viraston on erityisesti arvioitava, täytyvätkö kriisinratkaisun edellytykset ryhmään kuuluvissa sellaisissa yrityksissä, joilla on kotipaikat kahdessa tai useammassa ETA-valtiossa.

Jos virasto kuultuaan muita kriisinratkaisukollegion jäseniä arvioi, etteivät kriisinratkaisun edellytykset todennäköisesti täyty ryhmään kuuluvissa sellaisissa yrityksissä, joilla on kotipaikat kahdessa tai useammassa ETA-valtiossa, viraston on ilmoitettava siitä kriisinratkaisukollegion muille jäsenille.

Jos virasto kuultuaan muita kriisinratkaisukollegion jäseniä arvioi, että kriisinratkaisun edellytykset todennäköisesti täyttyvät ryhmään kuuluvissa sellaisissa yrityksissä, joilla on kotipaikka kahdessa tai useammassa ETA-valtiossa, viraston on laadittava 11 §:ssä tarkoitettu ryhmäkriisinratkaisukehys ja toimitettava se kriisinratkaisukollegion muille jäsenille tavoitteena saada aikaan yhteinen päätös kehyksestä.

Jos ryhmäkriisinratkaisukehysten laatiminen perustuu 1 momentissa tarkoitettuun toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen ilmoitukseen, kriisinratkaisukehys on toimitettava kriisinratkaisukollegion muille jäsenille 24 tunnin kuluessa toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen ilmoituksen saapumisesta. Määräaikaa voidaan pidentää viraston ja toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen yhteisellä päätöksellä.

Virasto voi laatia ryhmäkriisinratkaisukehysten kriisinratkaisutoimenpiteiden, selvitystilan tai konkurssin yhteydessä, jos:

1) kriisinratkaisutoimet tai muut toimet emoyhtiössä ovat osoittaneet kriisinratkaisuedellytysten täyttyvän ryhmän toisessa laitoksessa;

2) kriisinratkaisutoimet tai muut toimet emoyhtiössä eivät ole riittävät tilanteen vaukuttamiseksi tai eivät tuota parhainta lopputulosta;

3) ETA-valtion toimivaltainen viranomaisen arvioi, että yksi tai useampi tytäryritys täyttää kriisinratkaisun edellytykset;

4) kriisinratkaisutoimet tai muut toimet ryhmässä ovat tytäryritysten hyödyksi ja puoltavat ryhmäkriisinratkaisukehyksen laatimista.

11 §

Viraston laatima ryhmäkriisinratkaisukehys

Ryhmäkriisinratkaisukehyksessä on:

1) selostettava kriisinratkaisutoimenpiteet, joita virasto aikoo käyttää ryhmän emoyritykseen ja ryhmään kuuluviin muihin Suomen lain mukaan rekisteröityihin yrityksiin, sekä kriisinratkaisutoimenpiteet, joita kriisinratkaisukollegion jäseninä olevien muiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten tulisi käyttää ryhmän kuuluviin yrityksiin, joilla on kotipaikka näissä muissa ETA-valtioissa;

2) selostettava, miten eri kriisinratkaisutoimenpiteet olisi sovitettava yhteen;

3) laadittava rahoitussuunnitelma, jossa on otettava huomioon 2 luvun 6 §:ssä tarkoitettu konsernin kriisinratkaisusuunnitelma ja mainitun pykälän 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettut periaatteet rahoitusvastuun jakamiseksi eri ETA-valtioissa olevien rahoitusjärjestelyjen kesken;

4) otettava huomioon ja noudatettava 2 luvussa tarkoitettua kriisinratkaisusuunnitelmaa, jollei virasto arvioi, että kriisinratkaisun tavoitteet voidaan saavuttaa sellaisin tehokkaammin toimin, jotka eivät ole osa kriisinratkaisusuunnitelmaa;

5) otettava huomioon päätöksen vaikutukset muiden ryhmäkriisinratkaisuun kuuluvien ETA-valtioiden taloudelliseen vakauteen.

12 §

Ryhmäkriisinratkaisukehyksen hyväksyminen

Viraston on pyrittävä saamaan aikaan yhteinen päätös ryhmäkriisinratkaisukehyksestä niiden muiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa, joissa ryhmään kuuluvilla tytäryrityksillä on kotipaikka.

Jos yksi tai useampi 1 momentissa tarkoitettu toinen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomainen hyväksyy ehdotetun ryhmäkriisinratkaisukehyksen, viraston on tehtävä kehyksestä yhteinen päätös näiden viranomaisten kanssa. Päätöstä sovelletaan ryhmään kuuluviin yrityksiin, joilla on kotipaikka asianomaisissa ETA-valtioissa.

13 §

Ryhmäkriisinratkaisun rahoitus

Viraston on ennen kriisinratkaisutoimien täytäntöönpanoa ehdotettava muille ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisille ryhmäkriisinratkaisun rahoitusjärjestelyä. Rahoitusjärjestelyn tulee sisältyä ryhmäkriisinratkaisukehykseen ja se tulee hyväksyä 12 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen.

Rahoitussuunnitelmassa on oltava:

1) ryhmäkriisinratkaisuun kuuluvien laitosten varojen ja velkojen arvonmääritys 5 luvun mukaisesti;

2) tappiot, jotka kunkin ryhmään kuuluvan laitoksen on kirjattava kriisinratkaisuvälineiden käytön ajankohtana;

3) kunkin ryhmään kuuluvan laitoksen tappiot, jotka aiheutuisivat omistajille ja velkojille;

4) rahoitusosuudet, jotka kansallisten talletussuojarahastojen olisi suoritettava virastolain 5 luvun 14 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla;

5) kansallisten virastolain 2 §:ssä tarkoitettua rahoitusvakausrahastoa vastaavalla taholta vaadittava rahoitusosuuden kokonaismäärä, tarkoitus ja muoto;

6) perusteet kunkin ryhmään kuuluvan laitoksen kansallisen rahoitusvakausrahastoa vastaavan tahon maksuosuudeksi 7 kohdassa tarkoitettua määrän täyttämiseksi;

7) määrä, joka kunkin kansallisen rahoitusvakausrahastoa vastaavan tahon on suoritettava ryhmäkriisinratkaisun rahoittamiseksi;

8) niiden lainojen määrä, jonka kunkin ryhmään kuuluvan laitoksen kansallinen rahoitusvakausrahastoa vastaava taho sopii laitosten, rahoituslaitosten tai muiden kolman-

sien osapuolten kanssa virastolain 3 luvun 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla;

9) määräaika ryhmäkriisinratkaisun rahoitukselle.

Ryhmäkriisinratkaisun rahoitukseen osallistuvien kansallisten rahoitusvakauserahastoa vastaavien tahojen rahoitusosuutta laskettaessa on erityisesti otettava huomioon se osuus:

1) ryhmän riskipainotetuista varoista, jota ryhmäkriisinratkaisuun kuuluvat laitokset pitävät hallussaan;

2) ryhmän varoista, jota ryhmäkriisinratkaisuun kuuluvat laitokset pitävät hallussaan;

3) ryhmäkriisinratkaisun aiheuttamista tappioista, jonka ryhmään kuuluva Finanssivalvonnan toimilupavalvonnan piiriin kuuluva valvottava on aiheuttanut;

4) varoista, joka on rahoitussuunnitelman mukaan tarkoitus käyttää ryhmäkriisinratkaisuun kuuluvien laitosten välittömäksi hyödyksi.

Ryhmäkriisinratkaisun rahoituksen tuotto jaetaan ryhmäkriisinratkaisuun kuuluvien kansallisten rahoitusvakauserahastoa vastaavien tahojen välillä niiden 2 momentin 7 kohdassa tarkoitetun rahoitusosuuden mukaisesti.

14 §

Ryhmäkriisinratkaisua koskevat erinäiset säännökset

Viraston on ryhdyttävä 8—13 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin ilman aiheetonta viivytystä ja ottaen huomioon kunkin tilanteen vaatima kiireellisyys.

Jos kriisinratkaisukehystä ei saada aikaan ryhmässä, viraston on toimittava kriisinratkaisukollegiossa läheisessä yhteistyössä kollegion muiden jäsenten kanssa ja pyrittävä saamaan aikaan mahdollisimman hyvin yhteen sovitettuja tavoitteita niiden laitosten kriisinratkaisulle, jotka ovat kykenemättömiä tai todennäköisesti kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa.

Viraston on annettava kriisinratkaisukollegion muille jäsenille riittävät tiedot 8—

13 §:n perusteella suorittamistaan toimenpiteistä ja kriisinratkaisun etenemisestä.

15 §

EU:n kriisinratkaisusetuksen soveltaminen

Edellä 8—13 §:n estämättä ryhmäkriisinratkaisussa noudatetaan, mitä EU:n kriisinratkaisusetuksen 31 ja 32 artiklassa säädetään.

15 luku

Kolmannen maan kriisinratkaisupäätökset ja kolmannen maan sivuliikkeet

1 §

Soveltaminen

Jos Suomella on kolmannen maan kanssa sopimus kriisinratkaisun vastavuoroisesta tunnustamisesta, sovelletaan 1—4 §:ää.

Jos EU on tehnyt sopimuksen kolmannen maan kanssa, sovelletaan tämän luvun säännösten sijasta kyseisen sopimuksen säännöksiä, jos ne poikkeavat tämän luvun säännöksistä.

2 §

Kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyn tunnustaminen

Jos ryhmän kriisinratkaisua varten on perustettu 14 luvun 6 §:ssä tarkoitettu eurooppalainen kriisinratkaisukollegio, viraston on osana kollegiota pyrittävä siihen, että kollegio tekee yhteisen päätöksen kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyn tunnustamisesta, jos kolmannen maan laitoksella tai emoyrityksellä on:

1) tytäryhtiö tai sivuliike, joka on merkittävä vähintään kahdessa ETA-valtiossa;

2) varoja, oikeuksia tai velkoja, jotka sijaitsevat vähintään kahdessa ETA-valtiossa ja joihin sovelletaan kyseisten ETA-valtioiden lakia.

Viraston on pantava 1 momentissa tarkoitettu päätös täytäntöön Suomen lain mukaisesti, jollei 4 §:stä muuta johdu.

Jos 1 momentissa tarkoitettua yhteistä päätöstä ei ole tehty tai eurooppalaista kriisiratkaisukollegiota ei ole perustettu, virasto voi tunnustaa kolmannen maan kriisiratkaisumenettelyn. Viraston on päätöstä tehdessään otettava huomioon kaikkien sellaisten ETA-valtioiden etu, joissa kolmannen maan laitoksella tai emoyrityksellä on toimintaa. Viraston on otettava huomioon myös päätöksen mahdollinen vaikutus ryhmän muihin osiin ja kyseisten ETA-valtioiden rahoitusmarkkinoiden vakauteen.

3 §

Oikeus kieltäytyä tunnustamasta kolmannen maan kriisiratkaisumenettelyä

Sen estämättä, mitä 2 §:n 1 momentissa säädetään, virasto voi kieltäytyä tunnustamasta eurooppalaisen kriisiratkaisukollegion 14 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä kolmannen maan kriisiratkaisumenettelyn tunnustamisesta, jos kolmannen maan:

1) kriisiratkaisumenettelyllä olisi haitallinen vaikutus Suomen tai jonkin muun ETA-valtion rahoitusmarkkinoiden vakauteen;

2) Suomessa sijaitsevaan sivuliikkeeseen kohdistuva erillinen kriisiratkaisumenettely on tarpeen yhden tai useamman 1 luvun 6 §:ssä säädetyn kriisiratkaisun tavoitteen saavuttamiseksi;

3) kriisiratkaisumenettely johtaisi siihen, että velkojat, erityisesti tallettajat, joilla on kotipaikka jossain ETA-valtiossa tai joiden talletukset maksetaan ETA-valtiossa, eivät saisi tasapuolista kohtelua kolmannen maan velkojien ja tallettajien kanssa;

4) kriisiratkaisumenettelyn tunnustamisella olisi olennaisia julkiseen talouteen liittyviä vaikutuksia Suomelle; tai

5) kriisiratkaisumenettelyn tunnustamisella olisi vaikutuksia, jotka olisivat ristiriidassa Suomen lainsäädännön kanssa.

4 §

Kolmannen maan kriisiratkaisumenettelyn täytäntöönpano

Jos eurooppalainen kriisiratkaisukollegio tai virasto päättää 2 §:n mukaisesti tunnustaa kolmannen maan kriisiratkaisumenettelyn, virastolla on oikeus käyttää 7 luvun 2 §:ssä säädettyjä kriisiratkaisuvälineitä ja 12 luvussa säädettyjä toimivaltuuksia:

1) kolmannen maan laitoksen tai emoyrityksen varoihin, jotka sijaitsevat Suomessa tai joihin sovelletaan Suomen lakia;

2) kolmannen maan laitoksen sellaisiin Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen varoihin, velkoihin ja oikeuksiin, joihin sovelletaan Suomen lakia, tai joita koskevat vaatimukset ovat täytäntöön pantavissa Suomessa.

Virasto voi 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa:

1) siirtää kolmannen maan laitoksen tai emoyrityksen Suomessa olevan tytäryrityksen omistuksen uusille omistajille;

2) käyttää 12 luvun 8—10 §:n tarkoitettuja valtuuksia kolmannen maan laitoksen tai emoyrityksen Suomessa sijaitsevan tytäryrityksen tai sivuliikkeen kanssa sopimussuhteessa olevaan henkilöön, jos se on välttämättömästä kolmannen maan kriisiratkaisumenettelyn täytäntöön panemiseksi;

3) määrätä täytäntöönpanokelvottomiksi sopimukseen perustuvat oikeudet, joiden nojalla voidaan irtisanoa tai purkaa sopimus, vaatia sopimusvelvoitteiden täyttämisen aikaistamista tai muutoin vaikuttaa kolmannen maan laitoksen tai emoyrityksen taikka muun ryhmään kuuluvan yrityksen sopimusvelvoitteisiin, jos kyseinen sopimukseen perustuva oikeus perustuu kolmannen maan laitokseen tai emoyritykseen kohdistettujen kriisiratkaisuvaltuuksien tai -välineiden käyttöön kolmannen maan kriisiratkaisuviranomaisen toimesta tai muutoin kolmannen maan kriisiratkaisulainsäädännön nojalla ja jos sopi-

mukseen perustuvien keskeisten velvoitteiden suorittaminen jatkuu.

Virasto voi käyttää 8—12 luvussa säädettyjä kriisinratkaisuvaltuuksia ja -välineitä sellaiseen kolmannen maan laitoksen emoyritykseen, jolla on Suomessa kotipaikka, jos se on välttämätöntä julkisen edun turvaamiseksi ja kolmannen maan kriisinratkaisuviranomainen katsoo, että kolmannen maan laitos täyttää kriisinratkaisun edellytykset kyseisen valtion lainsäädännön mukaan. Tällöin sovelletaan 12 luvun 7 §:ää.

Tätä pykälää ei sovelleta, jos Suomessa on vireillä kyseistä kolmannen maan laitosta koskeva konkurssimenettely.

5 §

Viraston päätös kolmannen maan sivuliikkeen kriisinratkaisusta

Virasto voi päättää sellaisista kolmannen maan laitoksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen kohdistuvista kriisinratkaisumenettelyistä, jotka eivät perustu kolmannen maan kriisinratkaisumenettelyyn, jos yleinen etu sitä edellyttää ja:

1) kolmannen maan laitoksen sivuliike ei enää täytä tai ei todennäköisesti tule täyttämään toimiluvulle säädettyjä edellytyksiä eikä ole odotettavissa, että viranomaisten, kolmannen maan tai markkinoiden toimien avulla sivuliike täyttäisi toimilupaedellytykset tai niillä voitaisiin estää sivuliikkeen ajautuminen konkurssiin kohtuullisessa ajassa;

2) kolmannen maan laitos ei maksa velkojaan ETA-alueen velkojille tai sivuliikkeen kautta tehtyihin velvoitteisiin liittyviä velkoja niiden erääntyessä, kolmannen maan kriisinratkaisu- tai tavanomaista maksukyvyttömyysmenettelyä ei ole aloitettu eikä sitä tulla viraston arvion mukaan aloittamaan kohtuullisessa ajassa; taikka

3) kolmannen maan kriisinratkaisuviranomainen on aloittanut kolmannen maan laitosta koskevan kriisinratkaisumenettelyn tai on ilmoittanut virastolle aikovansa aloittaa sen.

Viraston on 1 momentissa tarkoitettua päätöstä tehdessään kuultava 14 luvun 8 ja 9 §:n

mukaisesti muita eurooppalaiseen kriisinratkaisukollegioon osallistuvia kriisinratkaisuviranomaisia.

Toteuttaessaan kriisinratkaisutoimenpiteitä 1 ja 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa, viraston on otettava huomioon 1 luvun 6 §:ssä säädetty kriisinratkaisun tavoitteet ja toimittava 4 luvun 6 §:ssä säädettyjen kriisinratkaisuvälineiden käyttämisestä koskevien periaatteiden mukaisesti.

6 §

Yhteistyö kolmannen maan viranomaisen kanssa

Sen estämättä, mitä EU:n kriisinratkaisusetuksen 33 artiklassa säädetään, viraston on tarvittaessa sovittava yhteistyöjärjestelyistä kolmannen maan viranomaisen kanssa, jos siitä ei ole sovittu EU:n laatimassa 1 §:n 2 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa. Yhteistyöjärjestelyt eivät saa olla osapuolia velvoittavia.

Viraston on ilmoitettava tekemistään 1 momentissa tarkoitetuista yhteistyöjärjestelyistä Euroopan pankkiviranomaiselle.

7 §

Tietojen luovuttaminen kolmannen maan viranomaiselle

Virastolla on oikeus luovuttaa kolmannen maan viranomaisille vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen niiden tätä lakia vastaavien kriisinratkaisuun liittyvien tehtävien suorittamiseksi. Virasto saa luovuttaa tietoja kolmannen maan viranomaisille ainoastaan, jos niitä sitoo vastaava salassapitovelvollisuus kuin virastoa.

Virasto ei saa luovuttaa toiselta viranomaiselta saatuja salassa pidettäviä tietoja edelleen kolmannen maan viranomaisille, ellei tiedon antanut viranomainen ole antanut siihen nimenomaista suostumusta. Luovutettavia tietoja voidaan käyttää ainoastaan niihin

tarkoituksiin, joita varten suostumus on annettu.

Henkilötietojen luovuttamiseen sovelletaan henkilötietolakia (523/1999).

VI OSA

TOIMINNAN RAJOITTAMINEN, SALASSAPITO JA MUUTOKSENHAKU SEKÄ SEURAAMUKSET

16 luku

Toiminnan rajoittaminen

1 §

Päätös toiminnan rajoittamisesta

Sen estämättä, mitä muualla tässä laissa säädetään, valtioneuvosto voi, jos se on rahoitusmarkkinoiden vakavien kansainvälisten häiriöiden tai toisen valtion viranomaisten toimien takia välttämätöntä Suomen rahoitusmarkkinoiden tai rahoitusmarkkinoilla toimivien vakaan ja häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi:

1) rajoittaa luottolaitosten, rahastoyhtiöiden, säilytisyhteisöjen, sijoituspalveluyritysten, pörssien, selvitysyhteisöjen, keskusvastapuolten ja arvopaperikeskusten toimiluvan ja sääntöjen mukaista toimintaa;

2) päättää kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä Suomessa noudatettavia menettelytapoja koskevista rajoituksista tai kielloista.

2 §

Päätöksentekomenettely

Edellä 1 §:ssä tarkoitettu päätös tehdään valtioneuvoston yleisistunnossa. Valtiovarainministeriön on ennen päätöksen tekemistä pyydettävä asiassa lausunto Suomen Pankilta, Finanssivalvonnalta ja virastolta, jolle asian kiireellisyydestä välttämättä muuta johdu.

3 §

Päätöksen noudattamisen valvonta

Tämän luvun nojalla annetun valtioneuvoston päätöksen noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

17 luku

Salassapito ja muutoksenhaku

1 §

Salassapitovelvoite

Tässä laissa säädeltyyn toimintaan liittyvän tiedon salassapidosta säädetään viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja sijoituspalvelulaissa.

2 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, virastolla on oikeus luovuttaa salassapitosääntösten estämättä tietoja:

1) 2 ja 3 momentissa tarkoitetuille viranomaisille, henkilöille ja talletussuojarahastolle;

2) 1 kohdassa tarkoitettuja viranomaisia ja talletussuojarahastoa vastaaville kolmannen valtion viranomaisille, henkilöille ja talletussuojarahastoille, jos viranomaisia sitoo vastaava salassapitovelvollisuus kuin suomalaisia viranomaisia ja talletussuojarahastoa;

3) ulkomaan viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua luottolaitoksen selvitystilatai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn, jos viranomaisia sitoo vastaava salassapitovelvollisuus kuin suomalaisia viranomaisia;

4) sille, joka viraston toimeksiannosta suorittaa viraston toimivaltaan kuuluvia tehtäviä;

5) 9 luvussa tarkoitettulle luovutuksensaajalle, 10 luvussa tarkoitettulle väliaikaiselle laitokselle ja 11 luvussa tarkoitettulle omaisuudenhoitoyhtiölle.

Viraston on ilmoitettava 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettua päätöksestä ja siihen perustuvista yksittäisiä kriisinratkaisutoimia koskevista päätöksistä:

- 1) laitokselle ja sen omistusyhteisölle;
- 2) valtiovarainministeriölle;
- 3) Finanssivalvonnalle;
- 4) Suomen Pankille.

Edellä 2 momentissa tarkoitettut tiedot on ilmoitettava myös sellaiseen ETA-valtion 2 momentissa tarkoitettua vastaavalle viranomaiselle sekä talletussuojarahastolle, jossa luottolaitoksella on ryhmän emoyritys tai emoyrityksen tytäryritys taikka luottolaitoksen tai sen ryhmään kuuluvan toisen luottolaitoksen sivuliike, sekä jos tällaisessa toisessa ETA-valtiossa makrovakauden valvonnasta vastaa muu kuin edellä mainittu viranomainen, tällaiselle toisen ETA-valtion viranomaiselle, jos tietojen vastaanottajaa sitoo tätä lakia vastaava salassapitovelvollisuus.

Tämän pykälän nojalla luovutettuja tietoja ei saa luovuttaa muulle kuin 2 ja 3 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, henkilölle tai talletussuojarahastolle ilman kriisinratkaisumenettelyn kohteena olevan yrityksen tai viraston suostumusta.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen on liitettävä jäljennös 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettua päätöksestä.

3 §

Muutoksenhaku

Viraston tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Virastolla on oikeus hakea valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on muuttanut tai kumonnut viraston tekemän päätöksen. Muutoksenhausta säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Viraston on toimitettava päätöksensä perustana käytetyt taloudelliset arviot hallinto-oikeudelle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu päätös kumotaan, kumoaminen ei vaikuta kumotun päätöksen mukaisten varojen, oikeuksien tai velkojen kolmannelle osapuolelle tehdyn luovutuksen pätevyteen, jos luovutuksensaaja oli

vilpittömässä mielessä, kun luovutusta koskeva oikeustoimi tehtiin.

Kumotun päätöksen perusteella vahinkoa kärsineelle suoritetaan korvausta kriisinratkaisurahaston varoista. Virasto tekee hakemuksesta päätöksen korvauksen suorittamisesta.

Viraston päätös kriisinratkaisutoimenpiteeseen ryhtymisestä voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

4 §

Vaikutukset selvitystilaan, konkurssiin, yrityssaneeraukseen ja toiminnan väliaikaiseen keskeyttämiseen

Jos laitos on asetettu kriisihallintoon, sitä ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvaa yritystä ei saa asettaa selvitystilaan eikä konkurssiin eikä sitä kohtaan saa aloittaa yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettua saneerausmenettelyä tai talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa tarkoitetta keskeytysmenettelyä muuten kuin viraston aloitteesta, ellei 3 momentissa toisin säädetä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua hakemusta käsittelevän tuomioistuimen tai viranomaisen on ilmoitettava virastolle ja Finanssivalvonnalle hakemuksesta tai päätöksen valmistelusta viipymättä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun päätöksen saa tehdä, jos virasto:

- 1) on ilmoittanut, ettei se aio ryhtyä kriisinratkaisutoimenpiteisiin; tai
- 2) ei ole vastannut 2 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen seitsemän vuorokauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

5 §

Pyyntö oikeudenkäynnin tai muun oikeudellisen menettelyn lykkäämisestä

Virastolla on oikeus pyytää tuomioistuinta lykkäämään sellaista oikeudenkäyntiä tai muuta oikeudellista menettelyä, jossa kriisi-

hallintoon asetettu laitos on osapuolena tai johon laitos voi tulla osapuoleksi, jos lykkäys on tarpeen kriisinratkaisuvälineiden tehokkaan soveltamisen tai kriisinratkaisuvälineiden tehokkaan käytön kannalta.

18 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat mainitussa momentissa säädetyn lisäksi 2 luvun 4 §:n säännökset kriisinratkaisusuunnitelmiin tarvittavien tietojen toimittamisesta ja 4 luvun 1 §:n 4 momentin säännös ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi siinä tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja kriisinratkaisudirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun li-

säksi tai sen sijasta sellaiselle oikeushenkilön johtoon kuuluvalle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on. Kyseiselle henkilölle määrättävän seuraamusmaksun edellytyksenä on, että henkilö on merkittäväällä tavalla myönteisesti vaikuttanut tekoon tai laiminlyöntiin.

2 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

19 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 8 luvun 6 §:n 4—6 momenttia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016.

2.

Laki**rahoitusvakausviranomaisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään rahoitusvakausviranomaisesta, sen hallinnosta, vakausmaksusta ja talletussuojasta sekä rahoitusvakausrahaston tilinpäätöksestä ja tilintarkastuksesta.

2 §

Rahoitusvakausviraston toimiala

Rahoitusvakausvirasto, jäljempänä *virasto*, toimii kansallisen kriisintarkaisuviranomaisena rahoitusmarkkinoiden vakauden varmistamiseksi ja taloudellisiin vaikeuksiin joutuneiden luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten toiminnan uudelleenjärjestämiseksi.

Virasto kuuluu valtiovarainministeriön hallinnonalaan ja viraston ohjaus kuuluu ministeriölle. Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset viraston hallinnollisesta asemasta.

Virasto hallinnoi valtion talousarvion ulkopuolista rahoitusvakausrahastoa, jäljempänä *rahasto*, joka muodostuu 4 luvussa tarkoitettua vakausmaksuina kartutettavasta kriisintarkaisurahastosta ja 5 luvussa tarkoitettua talletussuojamaksuina kartutettavasta talletussuojarahastosta.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *EU:n kriisintarkaisuasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 806/2014 yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisintarkaisua varten yhteisen kriisintarkaisumekanismin ja yhteisen kriisintarkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta;

2) *valtiosopimuksella* vakausmaksujen siirrostä yhteiseen kriisintarkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehtyä euroalueen jäsenvaltioiden ja sopimukseen liittyneiden muiden EU:n jäsenvaltioiden keskinäistä sopimusta;

3) *kriisintarkaisulaille* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkaisusta annettua lakia (/);

4) *luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua laitosta;

5) *sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua yhtiötä;

6) *ryhmällä* kriisintarkaisulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua ryhmää;

7) *vakausmaksulla* kriisintarkaisurahastoon kerättäviä kansallisia maksuja;

8) *EU:n vakausmaksulla* kriisintarkaisurahastoon EU:n kriisintarkaisuasetuksen nojalla kerättäviä ja siirrettäviä maksuja;

9) *maksuvelvollisella* kriisintarkaisulain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja luottolaitoksia;

10) *talletuspankilla* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 8 §:ssä tarkoitettua talletuspankkia;

11) *talletuksella* talletuspankissa tilillä olevia ja tilille vielä kirjautumattomia maksujenvälityksessä olevia saamia ja niille 5 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätök-

sen tekemiseen mennessä talletussopimuksen mukaisesti kertyneitä korkoja; talletuksella ei kuitenkaan tarkoiteta saamista:

a) joka perustuu arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun arvopaperiin; tai

b) jonka pääoman talletuspankki on sopimusehtojen mukaan oikeutettu tai velvollinen suorittamaan takaisin muusta arvosta kuin saamisen nimellisarvosta;

12) *korvauskelpoisella talletuksella* muita talletuksia kuin:

a) julkisyhteisön talletuksia;

b) toisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahoituslaitoksen omaan lukuunsa tekemiä talletuksia;

c) vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkesäätiön ja vakuutuskassan talletuksia;

d) talletuksia, jotka perustuvat rikoslain (39/1889) 32 luvussa tarkoitettulla rikoksella saatuihin varoihin; jos edellä mainittua rikosta koskeva esitutkinta tai oikeudenkäynti on vireillä, rahasto voi lykätä korvauksen suorittamista tuomioistuimen lainvoimaiseen päätökseen asti;

e) sijoituspalvelun tarjoajan nimissä olevalla sijoituspalvelulain 9 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettulla asiakasvarojen tilillä olevia talletuksia;

f) talletuksia, joiden omistajan henkilöllisyttä ei voida selvittää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 2 luvun mukaisesti;

g) luottolaitoksen liikkeeseen laskemia vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita ja velkakirjasta aiheutuvia velvoitteita;

13) *rahoitusmarkkinoilla toimivalla oikeushenkilöllä* Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa tai 5 §:ssä tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa;

14) *korvattavalla talletuksella* sitä osaa korvauskelpoisesta talletuksesta, joka voidaan korvata 5 luvun 8 §:n nojalla;

15) *tallettajalla* talletussopimuksessa tilinomistajaksi merkittyä luonnollista tai oikeushenkilöä taikka kuolinpesää tai muuta sellaista useamman henkilön yhteenliittymää, jolle 2 momentista muuta johdu;

16) *talletussuojamaksulla* talletuspankeilta talletussuojarahaston kartuttamiseksi kerättävää maksua;

17) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013.

Edellä 1 momentin 15 kohtaa sovellettaessa tallettajana pidetään:

1) kutakin talletussopimuksessa tilinomistajaksi merkittyä tämän suhteellista osuutta tilillä olevien varojen mukaisesta määrästä, jos tilinhaltijoita on useita;

2) sitä, jolle tilillä olevat varat kuuluvat, jos:

a) tämä on tiedossa 5 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä tehtäessä;

b) tilisopimukseen on tilinomistajaksi merkitty muu kuin 1 momentin 12 kohdan e alakohtassa tarkoitettu sijoituspalvelun tarjoaja; ja

c) tiliä käytetään muiden kuin tilinomistajalle kuuluvien varojen säilyttämiseen.

4 §

Tehtävät

Viraston tehtävänä on:

1) hoitaa sille kriisinratkaisulaisissa säädettyjä tehtäviä ja valvoa lain noudattamista yhdessä Finanssivalvonnan kanssa;

2) EU:n kriisinratkaisuasituksen mukaisesti osallistua sen 42 artiklassa tarkoitettun kriisinratkaisuneuvoston työhön, tehdä yhteistyötä kriisinratkaisuneuvoston kanssa ja toimittaa kriisinratkaisuneuvostolle sen tehtävien suorittamiseksi tarvittavat tiedot;

3) huolehtia EU:n kriisinratkaisuasituksessa tarkoitettujen vakaumasujen maksumaksuun laskemisesta, maksujen keräämisestä ja hallinnoimisesta sekä maksujen siirtämisestä mainitussa asetuksessa tarkoitettuun rahastoon;

4) huolehtia kriisinratkaisuneuvoston hallinnollisten kustannusten kattamiseksi perittävien maksujen keräämisestä ja siirtämisestä kriisinratkaisuneuvostolle;

5) panna täytäntöön kriisinratkaisuneuvoston asetuksen nojalla tekemät päätökset;

6) huolehtia 5 luvussa tarkoitetuista talletussuojarahaston tehtävistä, kerätä talletussuojamaksut ja hallinnoida niitä sekä päättää maksuvelvollisuuden alkamisesta;

7) valmistella yhdessä valtiovarainministeriön kanssa EU:n kriisinratkaisuasituksen 73 artiklassa tarkoitetun lainan tai muun tuen myöntämistä asetuksessa tarkoitetulle rahastolle;

8) tehdä esityksiä ja aloitteita rahoitusalan kriisinratkaisua koskevien säännösten ja määräysten kehittämistä;

9) huolehtia sille luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyistä tehtävistä;

10) tehdä yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa;

11) huolehtia tehtäväalueeseensa liittyvästä koulutuksesta;

12) huolehtia muussa laissa tai asetuksessa sille säädetyistä tehtävistä.

Viraston toiminnan tavoitteista ja tehtävistä säädetään lisäksi kriisinratkaisulaissa ja EU:n kriisinratkaisuasetuksessa.

2 luku

Hallinto

1 §

Johtaminen

Virastoa johtaa ylijohtaja, jonka nimittää ja erottaa valtioneuvosto. Ylijohtaja vastaa viraston tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan kehittamisestä sekä tuloksellisuudesta.

Ylijohtajan toimikausi on viisi vuotta ja hänet voidaan valita enintään kahdelle peräkkäiselle toimikaudelle.

Kelpoisuusehtona ylijohtajan virkaan on virkaan soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus ja rahoitusmarkkinoiden tuntemus sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

Ylijohtajan ollessa estynyt hänen sijaisnaan toimii valtiovarainministeriön hänen sijaiskseen nimittämä viraston virkamies.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ylijohtajan sijaisen nimeämisestä.

2 §

Ratkaisuvalta

Ylijohtaja ratkaisee virastossa ratkaistavat asiat, jollei jäljempänä erikseen toisin säädetä.

Ylijohtaja vahvistaa viraston työjärjestyksen.

Viraston tulee tehdä valtiovarainministeriölle esitys sellaisesta kriisinratkaisulaissa tarkoitetusta päätöksestä, jonka täytäntöönpano edellyttää lainanottoa. Lainanotosta säädetään 3 luvun 8 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä viraston johtamisesta ja ratkaisuvallasta.

3 §

Riippumattomuus

Viraston toiminta on järjestettävä siten, että sen riippumattomuus ja puolueettomuus tehtävien hoitamisessa on turvattu.

Viraston virkamiehen on oltava tehtävänsään riippumaton luottolaitoksista, sijoituspalveluyrityksistä ja niiden kanssa samaan ryhmään kuuluvista yrityksistä eikä hän saa kuulua niiden hallintoneuvostoon, hallitukseen, edustajistoon, isäntiin tai tilintarkastajiin eikä olla niihin palvelus- tai toimeksiantosuhteessa.

Esteellisyydestä säädetään hallintolaissa (434/2003).

4 §

Neuvottelukunta

Virastolla on viraston, valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan nimeämisestä edustajista koostuva neuvottelukunta, jonka tehtävänä on varmistaa mainittujen viranomaisten välinen yhteistyö ja tiedonvaihto. Neuvottelukunnan asettaa valtiovarainministeriö kolmen vuoden välein tässä

pykälässä mainittujen viranomaisten ehdotuksesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä neuvottelukunnan kokoonpanosta ja tehtävästä.

5 §

Virkamiehet

Virastolla on oltava tehtäviensä asianmukaiseksi hoitamiseksi riittävä määrä henkilöstöä. Virkamiehet nimittää ylijohtaja.

Asiantuntijoina toimivien virkamiesten kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva korkeakoulututkinto ja laaja perehtyneisyys alaan.

Muilta osin virkamiehistä säädetään valtion virkamieslaissa (750/1994).

Valtioneuvosto voi päättää 1 momentista poiketen, että viraston virkamieheksi voidaan nimittää määräaikaiseen virkasuhteeseen valtiovarainministeriön, Suomen Pankin tai Finanssivalvonnan virkamies tämän suostuksesta. Esityksen nimityksestä tekee ylijohtaja kuultuaan virkamiehen työnantajaa.

6 §

Ilmoitusvelvollisuus

Ylijohtajan on ennen virkaan nimittämistä annettava selvitys:

- 1) elinkeinotoiminnastaan;
- 2) omistuksestaan yrityksissä ja merkittävästä muusta varallisuudestaan;
- 3) veloistaan, takauksistaan ja muista vastuusitoumuksistaan;
- 4) muista sidonnaisuuksistaan, joilla voi olla merkitystä arvioitaessa hänen edellytyksiään hoitaa virkaan kuuluvia tehtäviä.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen virkaan nimitettävään, jolla virkatehtävissään on muutoin kuin satunnaisesti pääsy rahoitusmarkkinoita taikka yksityisten yhteisöjen tai henkilöiden taloudellista asemaa tai liikesalaisuutta koskeviin salassa pidettäviin tietoihin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu selvitysvelvollisuus koskee myös sitä, joka nimitetään virkasuhteeseen hoitamaan 1 tai 2 mo-

mentissa tarkoitettuun virkaan kuuluvia tehtäviä.

Virkamiehen on viivytyksettä ilmoitettava selvityksen sisältämissä tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista, korjattava niissä havaitsemansa puutteet sekä tarvittaessa täydennettävä antamaansa selvitystä. Hänen on tarvittaessa myös muuten viraston pyynnöstä annettava tietoja 1 momentissa tarkoitetuista seikoista.

Viraston ylijohtajan ja virkamiehen on ilmoitettava valtiovarainministeriön luettelo luottolaitokselta, sijoituspalveluyritykseltä tai niiden ryhmään kuuluvalta yritykseltä saamastaan luotosta taikka tämän hänen puolestaan myöntämästä takauksesta tai muusta vastuusitoumuksesta.

Viraston ylijohtajan ja virkamiehen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot valtiovarainministeriön ylläpitämään luettelo 7 §:n mukaisesti.

Selvityksen sisältämät tiedot 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetuista seikoista ovat salassa pidettäviä. Jokaisella on kuitenkin oikeus saada tietoja 6 momentissa tarkoitettusta luettelosta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tavasta, jolla selvitys on annettava.

7 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Viraston ylijohtajan ja virkamiehen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus yhden kuukauden kuluessa siitä, kun hän aloitti tehtävässään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisen on mainittava sisäpiiri-ilmoituksessa:

- 1) vajaanvaltainen, jonka edunvalvoja ilmoitusvelvollinen on;
- 2) yhteisö tai säätiö, jossa ilmoitusvelvollisella tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaanvaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;
- 3) ilmoitusvelvollisen omistamat sekä 1 kohdassa tarkoitettua vajaanvaltaisena ja

2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiri-ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava virastolle neljäntoista päivän kuluessa seuraavista muutoksista:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, jos omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

8 §

Toiminnan rahoitus

Viraston toiminnasta aiheutuvat kulut katetaan luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä kerättävinä maksuina, joista säädetään Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetussa laissa (/).

3 luku

Rahaston varat ja niiden sijoittaminen, kulut ja lainanotto

1 §

Rahaston varat

Rahaston varoja ovat vakaussmaksut, talletussuojamaksut ja 5 luvun 4 §:ssä tarkoitettut

liittymismaksut sekä niiden sijoittamiseksi hankitut varat ja niistä saadut tuotot.

2 §

Varojen erillään pito

Vakaussmaksut ja niiden sijoittamiseksi hankitut varat ja niiden tuotot on pidettävä erillään talletussuojamaksuista ja liittymismaksuista sekä niiden sijoittamiseksi hankituista varoista ja niiden tuotoista.

3 §

Rahaston toiminnasta aiheutuvat kulut

Rahaston toiminnasta aiheutuvat kulut katetaan luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä kerättävinä maksuina, joista säädetään Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetussa laissa. Rahaston sijoitustoiminnasta aiheutuvat kulut katetaan rahaston varoista.

4 §

Rahaston varojen sijoitustoimintaa koskeva päätöksenteko

Viraston 4 ja 5 luvussa tarkoitettulla rahastolla on hallitus, joka päättää rahaston riskienhallinnasta, sijoitussuunnitelmista ja -periaatteista sekä ohjaa varojen sijoittamista. Valtiovarainministeriö nimittää hallituksen kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksessa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja vähintään kolme ja enintään viisi muuta jäsentä. Kullekin jäsenelle nimitetään henkilökohtainen varajäsen.

Vähintään kaksi jäsentä sekä heidän henkilökohtaiset varajäsenensä on määrättävä luottolaitosten etujärjestöjen ja talletuspankkien yhteenliittymien ehdottamista henkilöistä. Valtiovarainministeriö voi vapauttaa hallituksen jäsenen tehtävästään. Valtiovarainministeriö vahvistaa viraston esityksestä jäsenen palkkiot sekä hallituksen esityksestä rahaston työjärjestyksen.

Hallitus on päätösvaltainen kolmen jäsenen tai varajäsenen sekä puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan ollessa läsnä. Kullakin jäsenellä on yksi ääni. Asiat ratkaistaan yksinkertaisella ääntenemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni.

Mitä 2 luvun 6 ja 7 §:ssä säädetään ilmoitusvelvollisuudesta, sovelletaan myös hallituksen puheenjohtajaan, jäseneseen ja varajäseneseen.

Hallituksen puheenjohtajaan, varapuheenjohtajaan, jäseneseen ja varajäseneseen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

5 §

Rahaston varojen sijoittaminen

Viraston on sijoittaessaan sen hallinnoimien rahastojen varoja huolehdittava sijoitusten turvaavuudesta maksuvalmiuden turvaavalla tavalla, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta hajauttamisesta. Rahaston hallituksen on laadittava rahaston varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (*sijoitussuunnitelma*). Sijoitussuunnitelmassa on erityisesti otettava huomioon rahaston luonne ja sijoitustoiminnan vaatimukset. Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, minkälainen hajautussuunnitelma rahastolla on, miten rahaston omistuksista muissa yhteisöissä johtuvia oikeuksia käytetään ja ne periaatteet, joita noudatetaan valittaessa omaisuudenhoitajia.

6 §

Talletussuojarahaston varojen sijoittamista koskevat erityiset säännökset

Sen lisäksi mitä 5 §:ssä säädetään, talletussuojarahaston varat on sijoitettava velkasitoumuksiin, joihin EU:n vakavaraisuus-

asetuksen nojalla sovelletaan luottoriskin pääomavaatimusta laskettaessa enintään 50 prosentin riskipainoa, jollei hallitus erityisestä syystä päätä varojen sijoittamisesta muihin sellaisiin arvopapereihin, joihin liittyvä riski ei merkittävästi poikkea tässä momentissa tarkoitettujen velkasitoumusten riskistä.

Rahaston varoja ei saa sijoittaa talletuspankin tai sen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yhteisön osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin talletussuojamaksua suorittavan pankin tai sen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yhteisön taikka pankin vakuusrahaston liikkeeseen laskemiin arvopapereihin. Rahaston varoja ei myöskään muulla tavalla saa sijoittaa talletussuojaa suorittavaan talletuspankkiin tai sen kanssa samaan ryhmään kuuluvaan yhteisöön taikka pankin vakuusrahastoon.

Mitä 2 momentissa säädetään talletuspankista, sovelletaan myös ulkomaiseen luottolaitokseen ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvaan yhteisöön, joka on velvollinen suorittamaan talletussuojamaksua.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei estä rahaston varojen sijoittamista sijoitusrahastolain (48/1999) 11 luvussa tarkoitettuihin sijoitusrahastoihin.

Talletussuojarahaston maksuvalmiuden on oltava rahaston toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu. Sijoituksista saatava tuotto lisätään talletussuojarahaston pääomaan.

7 §

Rahaston riskienhallinta

Virastolla on oltava tehokkaat ja luotettavat hallinto- ja ohjausjärjestelmät talletussuojarahaston varoihin ja korvausten suorittamiseen kohdistuvien riskien tunnistamiseksi, hallitsemiseksi, rajoittamiseksi, seuraamiseksi ja riskeistä raportoimiseksi sekä riittävät maksuvalmiusjärjestelyt korvausten suorittamiseksi tallettajille 5 luvun 10 §:ssä säädettyssä ajassa.

Viraston on säännöllisesti vähintään kolmen vuoden välein tehtävin kuormituskokein varmistettava, että sen omat sekä talletuspankkien tietojärjestelmät ovat riittävät tässä

luvussa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, siinä tarkoitetut kuormituskokeet on tehtävä lisäksi viivytyksettä sen jälkeen, kun talletussuojamaksua on velvollinen suorittamaan uusi merkittävä talletuspankki taikka talletuspankkien tai viraston tietohallintojärjestelmiä on merkittävästi muutettu.

Talletuspankkien tämän pykälän nojalla virastolle toimittamia tietoja saadaan käyttää ainoastaan tässä pykälässä tarkoitettujen kuormituskokeiden tekemiseen eikä tietoja saa säilyttää pitempään kuin kuormituskokeiden tekemiseksi on tarpeen.

Mitä 1 momentissa säädetään hallinto- ja ohjausjärjestelmistä ja varoihin ja korvausten suorittamiseen kohdistuvista riskeistä, sovelletaan myös 4 luvussa tarkoitettuun kriisinratkaisurahastoon.

8 §

Lainanotto ja lainananto

Rahastolle voidaan valtioneuvoston luvalla ja sen määräämillä ehdoilla ottaa lainaa eduskunnan talousarvion käsittelyn yhteydessä myöntämien lainanottovaltuuksien rajoissa. Lainojen korot ja takaisinmaksu suoritetaan rahaston varoista.

Kriisinratkaisurahasto voi lainata toisen ETA-valtion kriisinratkaisurahastoa vastaavalta rahastolta varoja, jos:

1) 4 luvun 6 §:n mukaisesti perityt vakaumaksut eivät riitä kriisinratkaisurahaston käytöstä aiheutuvien tappioiden, kustannusten tai muiden menojen kattamiseen;

2) 4 luvun 7 §:ssä tarkoitetut ylimääräiset jälkikäteen suoritettavat vakaumaksut eivät ole välittömästi käytettävissä; ja

3) muita vaihtoehtoisia rahoitusjärjestelyjä ei ole kohtuullisin ehdoin välittömästi käytettävissä.

Lainasopimuksessa on sovittava kaikille lainanantajille yhdenmukaiset korko-, takaisinmaksuaika- ja muut ehdot, jollei virasto ja kaikki lainanantajat yhdessä toisin sovi.

Kriisinratkaisurahasto voi antaa lainaa toiselle kriisinratkaisurahastoa vastaavalle

ETA-valtion rahastolle valtioneuvoston suostumuksella.

4 luku

EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä EU:n vakaumaksu ja kansalliseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä vakaumaksu

EU:n yhteinen kriisinratkaisurahasto

1 §

EU:n vakaumaksun määräytyminen

Maksuvelvollisen on suoritettava viraston hallinnoimaan kriisinratkaisurahastoon vuosittain huhtikuun 30 päivään mennessä EU:n kriisinratkaisuasituksen 70 ja 71 artiklan mukaisesti määräytyvä EU:n vakaumaksu. EU:n vakaumaksun määrää suoritettavaksi virasto.

2 §

EU:n vakaumaksujen maksumenettely

Viraston on laskettava kunkin maksuvelvollisen EU:n vakaumaksun määrä ja huolehdittava EU:n vakaumaksujen keräämisestä EU:n kriisinratkaisuasituksen ja Euroopan komission delegoidun säädöksen sekä valtiosopimuksen mukaisesti.

Virasto voi antaa tarkempia määräyksiä EU:n vakaumaksun maksumenettelystä.

Vuosittain kerättävän EU:n vakaumaksun määrää voidaan alentaa kriisinratkaisurahaston EU:n vakaumaksun sijoittamisesta kertyneitä tuottoja vastaavalla määrällä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä EU:n vakaumaksujen maksuunpanosta ja tietojen ilmoitusmenettelystä.

3 §

EU:n vakaumaksujen siirtäminen

Viraston on siirrettävä 1 ja 2 §:n mukaan kerättävät EU:n vakaumaksut vuosittain

viimeistään kesäkuun 30 päivänä EU:n kriisiratkaisuasetuksessa tarkoitettuun rahastoon siten kuin mainitussa asetuksessa säädetään ja valtiosopimuksessa on sovittu.

4 §

Viittaus EU:n kriisiratkaisuasetukseen ja valtiosopimukseen

EU:n vakaussuorituksen tavoitetasosta, maksusuorituksen määräytymisestä, ylimääräisen EU:n vakaussuorituksen keräämisestä ja EU:n vakaussuorituksen käytöstä säädetään EU:n kriisiratkaisuasetuksen 69—71 artiklassa ja valtiosopimuksen 3—5 artiklassa.

Kriisiratkaisurahasto

5 §

Kansallinen vakaussuoritus ja kriisiratkaisurahaston tavoitetaso

Sijoituspalveluyrityksen tulee suorittaa viraston hallinnoimaan kriisiratkaisurahastoon vuosittain viimeistään huhtikuun 30 päivänä 6 §:n mukaisesti määräytyvä vakaussuoritus.

Sijoituspalveluyritysten vakaussuoritus on kartutettava mahdollisimman tasaisesti siten, että niiden summa täyttää viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024 kriisiratkaisurahastolle asetetun tavoitetaso. Tavoitetaso lasketaan osuutena sijoituspalveluyrityksille ja luottolaitoksille yhteensä määritetystä tavoitetasosta, joka on yksi prosentti korvauskelpoisista talletuksista.

Kriisiratkaisurahaston tavoitetaso määräytyy osuutena 2 momentissa tarkoitettua laskennallisesta tavoitetasosta siten, että se vastaa sijoituspalveluyritysten yhteenlaskettujen velkojen määrän, josta vähennetään omat varat, osuutta kaikkien vakaussuoritusta kartuttavien sijoituspalveluyritysten ja EU:n vakaussuoritusta kartuttavien luottolaitosten velkojen kokonaismäärästä, josta vähennetään näiden omat varat ja korvauskelpoiset talletukset.

Sijoituspalveluyritysten on vuosittain suoritettava määrä, joka vastaa yhteensä 10:tä prosenttia tavoitetasosta.

Jos vakaussuorituksen määrä laskee alle tavoitetaso 2 momentissa säädetyn määräajan jälkeen, virasto perii vakaussuoritusta siihen asti, että tavoitetaso on saavutettu.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakaussuorituksen maksuvelvoitteen ja tietojen ilmoitusmenettelystä.

6 §

Kansallisen vakaussuorituksen määräytymisperusteet

Sijoituspalveluyrityksen vuotuinen maksuvelvoite kaikkien sijoituspalveluyritysten yhteenlasketusta vakaussuorituksesta määräytyy suhteuttamalla sen velkojen kokonaismäärä lukuun ottamatta omia varoja kaikkien Suomessa toimivien sijoituspalveluyritysten velkojen kokonaismäärään lukuun ottamatta omia varoja.

Vakaussuorituksen suuruutta määritettäessä on otettava huomioon sijoituspalveluyritykseen liittyvät riskit Euroopan komission delegoidun säädöksen mukaisesti.

7 §

Ylimääräiset kansalliset vakaussuoritusvelvoitteet

Jos rahaston varat eivät ole riittävät sijoituspalveluyrityksen kriisiratkaisutoimien aiheuttamien tappioiden, kustannusten tai muiden menojen kattamiseen, sijoituspalveluyrityksiltä peritään ylimääräisiä vakaussuoritusvelvoitteita 6 §:n mukaisesti, kunnes rahaston tavoitetaso on saavutettu. Vuosittainen ylimääräinen vakaussuoritusvelvoite saa olla enintään kolme kertaa suurempi kuin vuotuisten vakaussuoritusvelvoitteiden määrä.

Virasto voi päättää olla perimättä osittain tai kokonaan ylimääräisiä maksuvelvoitteita enintään kuuden kuukauden ajan, jos vakaussuoritusvelvoitteen suorittaminen vaarantaisi sijoituspalveluyrityksen maksuvalmiuden tai maksukykyyn. Vakaussuoritusvelvoitteen perimistä voidaan siirtää si-

joituspalveluyrityksen hakemuksesta enintään kaksi kertaa.

jos kriisinratkaisulain 14 luvun 13 §:n edellytykset täyttyvät.

8 §

Kansallisten vakaumaksujen käyttö

Virasto voi käyttää vakaumaksuja sijoituspalveluyrityksen kriisinratkaisutoimien kustannusten kattamiseen. Näitä kriisinratkaisutoimia ovat:

1) kriisinratkaisutoimien kohteena olevan sijoituspalveluyrityksen, sen tytäryrityksen, omaisuudenhoitoyhtiön tai väliaikaisen laitoksen varojen tai velkojen takaaminen;

2) lainan myöntäminen kriisinratkaisutoimien kohteena olevalle sijoituspalveluyritykselle, sen tytäryritykselle, omaisuudenhoitoyhtiölle tai väliaikaiselle laitokselle;

3) kriisinratkaisutoimien kohteena olevan sijoituspalveluyrityksen omaisuuserien ostaminen;

4) rahoitusosuuksien suorittaminen omaisuudenhoitoyhtiölle tai väliaikaiselle laitokselle;

5) kriisinratkaisutoimien kohteena olevalle sijoituspalveluyritykselle tehtävä suoritus, joka on tehty velan nimellisarvon alentamisen sijaan kriisinratkaisulain 8 luvun 5 ja 6 §:n mukaisesti, jos virasto on alentanut velkojen arvoa ja on päättänyt jättää osan veloista arvonalennuksen ulkopuolelle mainitun luvun 5 §:n mukaisesti;

6) vapaaehtoinen laina muille rahoitusjärjestelyille;

7) 1—6 kohdassa tarkoitettujen toimien yhdistelmä.

Virasto voi käyttää vakaumaksuja myös 1 momentissa tarkoitettuihin toimiin, jos virasto luovuttaa sijoituspalveluyrityksen kriisinratkaisulain 9 luvun mukaisesti laitoksen liiketoiminnan ostajalle.

9 §

Kriisinratkaisurahaston osallistuminen ryhmäkriisinratkaisuun

Kriisinratkaisurahasto voi osallistua sijoituspalveluyrityksen ryhmäkriisinratkaisuun,

10 §

Valvonta

Finanssivalvonta valvoo 1 ja 5 §:ssä säädetyn maksuvelvollisuuden noudattamista.

5 luku

Talletussuoja

1 §

Talletussuojarahaston tehtävä

Talletuspankkien tallettajien saamisten turvaamiseksi on viraston hallinnoima talletussuojarahasto.

Talletuspankin on kuuluttava talletussuojajärjestelmään.

2 §

Talletuspankin sisäiset järjestelmät ja virastolle annettavat tiedot

Talletuspankillla on oltava sisäiset järjestelmät sen varmistamiseksi, että kunkin tallettajan korvauskelpoisten ja korvattavien talletusten määrä voidaan jatkuvasti selvittää.

Talletuspankkien on toimitettava virastolle pyynnöstä 1 momentissa tarkoitettut tiedot.

3 §

Talletussuojarahaston varojen vähimmäistaso

Talletussuojarahastossa on oltava varoja vähintään määrä, joka vastaa 0,8 prosenttia talletuspankkien korvattavien talletusten määrästä.

4 §

Talletussuojamaksu ja talletussuojajärjestelmän liittymismaksu

Jos talletussuojarahaston varojen määrä laskee alle 3 §:ssä säädetyn määrän, talletuspankin on vuosittain suoritettava virastolle 5 §:n mukaisesti laskettu talletussuojamaksu, joka on käytettävä talletussuojarahaston kartuttamiseen 3 §:n mukaiselle vähimmäistalolle.

Uuden talletuspankin on suoritettava talletussuojajärjestelmän liittymismaksu, jonka kokonaismäärä on 0,8 prosenttia talletuspankin korvattavien talletusten yhteenlasketusta määrästä. Liittymismaksu on suoritettava kokonaisuudessaan kymmenessä vuodessa liittymisestä siten, että kunakin vuonna on suoritettava vähintään kymmenesosa liittymismaksun kokonaismäärästä. Ensimmäisenä vuonna on suoritettava määrä, joka vastaa vähintään yhtä kymmenesosaa talletuspankilta liittymisvuotta seuraavan toisen kalenterivuoden päättyessä olevien korvattavien talletusten arvioidun määrän perusteella lasketusta liittymismaksun kokonaismäärästä. Vuotuista liittymismaksua on lisättävä tai vähennettävä samassa suhteessa kuin talletuspankin korvattavien talletusten määrä kunakin vuonna kasvaa tai vähenee.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta talletuspankkiin, joka muodostuu talletussuojamaksua suorittavien talletuspankkien sulautumisen, jakautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen seurauksena. Jos talletuspankki muodostuu talletussuojamaksua suorittavien yhden tai useamman talletuspankin ja ulkomaisen talletuspankin sulautumisen seurauksena, 2 momentissa tarkoitettu liittymismaksu lasketaan ulkomaisten talletuspankkien korvattavien talletusten yhteismäärän perusteella.

Rahastoon suoritettuja maksuja ei palauteta talletuspankille, vaikka talletussuojarahaston varat ylittävät 3 §:n mukaisen vähimmäistalon.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä talletussuojamaksun ja liittymismaksun maksuunpanosta ja tietojen ilmoitusmenettelystä.

5 §

Talletussuojamaksun määrä

Vuotuinen talletussuojamaksu määräytyy talletuspankin vakavaraisuuden ja korvattavien talletusten määrän perusteella siten, että talletuspankin EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti laskettujen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän ja omien varojen suhde kerrotaan pankin 8 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärällä ja näin saatu määrä kerrotaan 2 momentin mukaisella kertoimella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kerroin määräytyy kultakin vuodelta siten, että talletussuojarahaston varat saavuttavat 3 §:n mukaisen vähimmäistalon viimeistään kuudentena kalenterivuotena sen jälkeen, kun rahaston varojen määrä alitti 3 §:ssä säädetyn vähimmäistalon.

Jos talletuspankkia valvotaan EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella, talletussuojamaksu lasketaan riskien kattamiseksi vaadittavien konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän ja konsolidoitujen omien varojen perusteella kerrottuna konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten korvattavien talletusten määrällä.

Talletuspankkien yhteenliittymään kuuluville talletuspankeille lasketaan yhteinen talletussuojamaksu talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (599/2010) 19 §:n mukaisesti lasketun yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdistellyn vakavaraisuuden perusteella niin kuin yhteenliittymä olisi yksi luottolaitos. Yhteenliittymään kuuluvien pankkien talletussuojamaksun suorittaa talletussuojarahastolle yhteenliittymän keskusyhteisö. Keskusyhteisön suorittama talletussuojamaksu jaetaan sen jäsenluottolaitosten kesken maksettavaksi jäsenluottolaitosten 1 momentin mukaisesti lasketun omien varojen vähimmäismäärän suhteessa. Viraston luvalla talletussuojamaksu voidaan jakaa myös muulla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu talletusten yhteismäärä, omien varojen määrä ja omien varojen vähimmäismäärä määräytyvät talletussuojamaksun suorittamista edeltävän tili-

kauden vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

Virasto antaa tarkemmat määräykset maksun suorittamisesta.

6 §

Lisärahoitus

Jos talletussuojarahaston varat eivät riitä korvausten maksamiseen, virasto voi velvoittaa talletuspankit suorittamaan ylimääräistä vuotuista talletussuojamaksua enintään määrän, joka vastaa vuosittain 0,5 prosenttia talletuspankin korvattavista talletuksista.

Jos talletussuojarahaston varat eivät riitä korvausten suorittamiseen tai tässä momentissa tarkoitetun lainan takaisinmaksuun 1 momentissa tarkoitetun ylimääräisen maksun perimisen jälkeenkään, virasto voi velvoittaa talletuspankit lainaamaan talletussuojarahastoon puuttuvat varat. Kunkin talletuspankin osuus määräytyy samassa suhteessa kuin sen osuus 4 §:n nojalla suoritettavista talletussuojamaksuista. Lainanotosta rahastolle säädetään 3 luvun 8 §:ssä.

Jos talletussuojarahaston sijoitettuja varoja ei voida riittävän nopeasti muuttaa rahaksi ennen korvausvelvollisuuden alkamista, rahastolle voidaan ottaa enintään vuodeksi kerrallaan tarvittava määrä lainaa korvausten suorittamiseksi 3 luvun 8 §:n mukaisesti.

Virasto voi lykätä talletuspankin tämän pykälän mukaista maksu- ja lainausvelvollisuutta, jos se on tarpeen talletuspankin vaka-
varaisuuden tai maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tässä pykälässä tarkoitetuista talletuspankeilta vaadittavien lainasopimusten ehdoista.

7 §

Talletussuojarahaston varojen käyttö

Talletussuojarahaston varoja ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin korvausten suorittamiseen tallettajille tämän luvun mukaisesti, ellei 2 momentista tai 14 tai 15 §:stä muuta johdu.

Virasto voi 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen sijasta päättää talletussuojarahaston varojen käyttämisestä sellaisen järjestyksen rahoittamiseen, jolla talletuspankin talletukset siirretään toisen suomalaisen talletuspankin vastattavaksi. Virasto voi tehdä tässä momentissa tarkoitetun päätöksen saatuaan 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tai virasto muuten toteaa talletuspankin maksukyvyttömäksi.

Virasto voi tehdä 2 momentissa tarkoitetun päätöksen, jos virastolla on perusteltua syytä olettaa, että päätöksen tekemättä jättäminen johtaisi korvausten maksamiseen tallettajille ja kumpikin seuraavista edellytyksistä täytyy:

1) joko virastolle korvausten maksamisesta syntyvän takautumissaamisen ja korvausten maksamisesta aiheutuneiden hallinnollisten kustannusten yhteismäärä olisi suurempi kuin 2 momentin soveltamisesta talletussuojarahastolle talletuspankilta syntyvän takautumissaamisen määrä tai talletussuojarahaston varojen käyttö korvausten maksamiseen tallettajille talletuskannan siirron sijasta todennäköisesti vaarantaisi luottamuksen Suomen rahoitusjärjestelmän vakauteen; ja

2) talletusten siirtäminen toisen talletuspankin vastattavaksi ei olennaisesti vaikuttaa tallettajan mahdollisuuksiin käyttää talletustiliä.

Mitä 15 §:ssä säädetään viraston takautumisoikeudesta talletuspankkia kohtaan, sovelletaan vastaavasti viraston 2 momentin nojalla talletukset vastaanottavalle pankille suoritettuun määrään.

8 §

Korvattavat talletukset

Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan samassa talletuspankissa olevat korvauskelpoiset talletukset, kuitenkin yhteensä enintään 100 000 euron määrään asti.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, tallettajan saaminen suoritetaan täysimääräisesti talletussuojarahaston varoista, jos tallettaja osoittaa luotettavasti, että saaminen perustuu varoihin, jotka tallettaja on saanut omassa käytössä olleen asuntonsa myynnistä ja että

varat käytetään uuden, tallettajan omaan käyttöön tulevan asunnon hankkimiseen. Edellytyksenä on lisäksi, että tallettajan varat on talletettu talletuspankin tilille enintään kuusi kuukautta ennen päivää, jona talletuspankki on 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla laiminlyönyt suorittaa tallettajalle korvattavan talletuksen taikka kirjattu tilille mainitun ajan kohdan jälkeen. Jollei muuta voida osoittaa, talletuspankin katsotaan laiminlyöneen talletuksen suorittamisen tässä momentissa tarkoitetulla tavalla sinä päivänä, jona tallettaja on tehnyt 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, taikka sitä aikaisempänä päivänä, jona virasto on saanut toiselta tallettajalta mainitussa momentissa tarkoitetun ilmoituksen, jonka perusteella virasto on tehnyt mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetun päätöksen.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, tallettajalla, joka ei ole käyttänyt tiliä 24 kuukauteen, ei ole oikeutta korvaukseen, jos korvauksen määrä on pienempi kuin korvauksen suorittamisesta virastolle aiheutuvat kulut.

Jos rahastosta on jo aikaisemmin korvattu 1 ja 2 momentin mukaisesti tallettajan saamiset, rahastosta korvataan tallettajan samassa talletuspankissa olevat saamiset vain siltä osin kuin saamiset perustuvat varoihin, jotka on talletettu pankkiin tässä momentissa tarkoitetun korvauksen suorittamisen jälkeen.

Tätä pykälää sovellettaessa talletuspankkien yhteenliittymän jäsenenä olevia talletuspankkeja pidetään yhtenä talletuspankkina.

Korvauksen suorittamisesta sijoituspalvelulaissa tarkoitetusta korvausrahosta säädetään mainitun lain 11 luvussa.

9 §

Maksuvelvollisuuden alkaminen

Jos talletuspankki ei ole suorittanut erään-tyneitä ja riidattomia korvauskelpoisia talletuksia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta virastolle.

Viraston on viiden työpäivän kuluessa 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta taikka saatuaan tiedon siitä, että talletuspankki on tuomioistuimen tai muun viranomaisen päätöksellä todettu maksukyvyttömäksi, päätet-

tävä, onko talletukset korvattava talletussuojarahaston varoista.

Maksuvelvollisuuden määrittämisen edellytyksenä on, että 1 momentissa tarkoitetun saamisen maksamatta jääminen on saadun selvityksen perusteella johtunut pankin maksu- tai muista taloudellisista vaikeuksista eivätkä vaikeudet viraston arvion mukaan ole tilapäisiä. Viraston on tehtävä tässä pykälässä tarkoitettu päätös yhteistyössä Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin kanssa.

Viraston on arvioidessaan 2 momentissa tarkoitettujen vaikeuksien tilapäisyyttä otettava huomioon talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 5 luvussa tarkoitettu yhteenliittymän jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu.

Viraston on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitetusta päätöksestään päätöksen kohteena olevalle talletuspankille, sen tallettajille, valtiovarainministeriölle ja Finanssivalvonnalle sekä, jos talletuspankki kuuluu luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvussa tarkoitettuun vakuusrahostoon, tälle vakuusrahostolle. Jos pankilla on ulkomailla sivuliike, päätöksestä on lisäksi ilmoitettava sivuliikkeen sijaintivaltion valvontaviranomaiselle ja talletussuojarahastolle. Viraston on lisäksi julkisella kuulutuksella ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin tallettajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Kuulutus on julkaistava myös talletuspankin toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä suomeksi ja ruotsiksi.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun viraston päätöksen toteuttamiseksi talletuspankin on toimitettava virastolle tiedot tallettajista ja heidän 8 §:n mukaan korvattavista talletuksistaan. Virasto ei saa antaa tietoja muille kuin sellaisille viranomaisille, joilla luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 14 §:n mukaan on oikeus saada salassa pidettäviä tietoja.

10 §

Korvausten maksaminen

Talletussuojarahastosta on ilman eri hake-
musta suoritettava tallettajille 8 §:n mukainen korvaus seitsemän työpäivän kuluessa 9 §:ssä tarkoitetusta viraston päätöksestä,

jollei 2 momentista muuta johdu. Jos talletuspankki on ennen 9 §:ssä tarkoitettua päätöstä asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, tässä momentissa säädetty määräaika laskeaan selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevasta päätöksestä.

Virasto voi päättää enintään kolmen kuukauden lisäajan myöntämisestä korvauksen maksamiseen, jos:

1) tallettajan oikeus korvaukseen on epäselvä;

2) tallettajan oikeutta talletuksen käyttöön on viranomaisen päätöksellä rajoitettu;

3) talletustiliä ei ole käytetty 24 kuukauden;

4) tallettajan saaminen suoritetaan 8 §:n 2 momentin nojalla täysimääräisesti; tai

5) kysymys on 11 §:ssä tarkoitettua ulkomaiseen sivuliikkeeseen tehdystä talletuksesta.

Jos virastolla ei ole tarvittavia tietoja tallettajasta talletuksen korvaamiseksi 1 tai 2 momentissa säädettyssä ajassa, viraston on 2 momentissa säädettyssä ajassa talletettava korvaus aluehallintavirastoon noudattaen, mitä rahan, arvo-osuuksien arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa (281/1931) säädetään.

Korvaus suoritetaan euroina tai, jos talletus on tehty talletuspankin ulkomaisessa sivuliikkeessä, sivuliikkeen valtion valuutassa. Jos tilivaluutta on muu kuin euro tai sivuliikkeen valtion valuutta, korvaus voidaan suorittaa talletuksen tilivaluutassa tai euroina. Korvattava määrä muunnetaan euroiksi käyttäen sen päivän kurssia, jona virasto 9 §:n mukaisesti tekee korvausvelvollisuutta koskevan päätöksen.

11 §

Korvausten maksaminen sivuliikkeen tallettajalle

Jos talletuspankilla on sivuliike toisessa ETA-valtiossa, viraston on pyydettävä tämän valtion talletussuojarahastoa ilmoittamaan sivuliikkeen tallettajille korvausten maksamiseksi tarvittavat tiedot ja suorittamaan korvauksen. Viraston on annettava tarpeelliset tiedot ja ohjeet toisen ETA-valtion talle-

tussuojarahastolle ja asetettava tarvittavat varat tämän käytettäväksi.

Jos toisesta ETA-valtiosta olevalla talletuspankilla on sivuliike Suomessa, viraston on talletuspankin kotivaltion talletussuojarahaston pyynnöstä ilmoitettava sivuliikkeen tallettajille korvausten maksamiseksi tarvittavat tiedot ja suoritettava näille korvaus talletuspankin kotivaltion talletussuojarahaston antamien ohjeiden mukaisesti, jos mainittu viranomainen on asettanut viraston käytettäväksi korvausten maksamiseen tarvittavat varat.

Virasto voi tämän säännöksen estämättä sopia toisen ETA-valtion talletussuojasta vastaavan viranomaisen kanssa siitä, että pykälässä tarkoitettujen tietojen antaminen ja korvausten suorittaminen toteutetaan muulla tavalla, jos se ei heikennä tallettajan asemaa.

12 §

Talletuspankin toimiluvan perumisen vaikutus talletussuojaan

Päätäessään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n nojalla talletuspankin toimiluvan perumisesta, Finanssivalvonta voi esittää virastolle, että talletukset korvataan tämän lain mukaisesti.

13 §

Talletuskannan siirron vaikutus talletussuojaan

Jos talletuspankin talletukset siirtyvät kokonaan tai osittain talletuspankin sulautumisen, jakautumisen, liiketoiminnan luovutuksen tai kotipaikan siirron johdosta korvattavaksi toisen ETA-valtion talletussuojarahastosta, viraston on luovutettava tälle siirtyviä talletuksia vastaava osuus talletuspankilta viimeisen 12 kuukauden aikana ennen sulautumisen, jakautumisen, liiketoiminnan luovutuksen tai kotipaikan siirron rekisteröintiä perityistä talletussuojamaksuista, lukuun ottamatta 6 §:ssä tarkoitettuja ylimääräisiä talletussuojamaksuja.

Talletuspankin on vähintään kuusi kuukautta ennen 1 momentissa tarkoitettua talletusten siirtymistä ilmoitettava siitä virastolle

ja 1 momentissa tarkoitetun ETA-valtion talletussuojarahastolle.

Talletuspankki on velvollinen suorittamaan 4 ja 6 §:ssä tarkoitettuja talletussuojamaksuja siihen saakka, kunnes sulautuminen, jakautuminen, liiketoiminnan luovutus tai kotipaikan siirto on rekisteröity.

Tallettajan oikeudesta irtisanoa talletus tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa säädetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001), säästöpankkilaissa (1502/2001) ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013).

14 §

Talletussuojarahaston varojen käyttö kriisinratkaisun rahoittamisessa

Virasto voi päättää talletussuojarahaston varojen käyttämisestä kriisinratkaisun kustannuksiin:

1) velkakirjojen nimellisarvon alentamisen yhteydessä enintään korvattavien talletusten tappioiden arvonalennusta vastaavaan määrään, joista se olisi vastannut muita samalla etusijalla olevia velkoja vastaavalla tavalla, jos talletuspankki olisi asetettu konkurssiin;

2) muun kriisinratkaisutoimen kuin velkakirjojen nimellisarvon alentamisen yhteydessä enintään korvattavien talletusten tappioiden määrään, joista se olisi vastannut muita samalla etusijalla olevia velkoja vastaavalla tavalla, jos talletuspankki olisi asetettu konkurssiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu suoritus on tehtävä rahana.

Talletussuojarahaston varoja voidaan käyttää enintään tappioiden määrään, joista se olisi vastannut, jos talletuspankki olisi asetettu konkurssiin.

Kun virasto päättää alentaa velkojen nimellisarvoa, talletussuojarahaston varoja ei saa käyttää talletuspankin uudelleen rahoittamiseksi taikka väliaikaisen laitoksen rahoittamiseksi.

Jos kerättyjen talletussuojamaksujen osuus tappioista on suurempi kuin osuus, joka talletuspankin konkurssissa olisi ollut katettava kriisinratkaisurahaston varoista, viraston on

siirrettävä erotusta vastaava osuus talletussuojarahastoon.

Jos kriisinratkaisun kohteena olevan talletuspankin korvattavat talletukset siirretään toiseen talletuspankkiin, tallettajalla ei ole oikeutta saada korvausta talletussuojarahastosta siitä osasta kriisinratkaisun kohteena olevaan talletuspankkiin tekemiä talletuksia, joita ei siirretä, jos siirrettyjen varojen määrä on yhtä suuri tai suurempi kuin 3 momentissa säädetty suojan enimmäistaso.

15 §

Viraston takautumisoikeus

Virastolle syntyy takautumissaaminen talletuspankilta määrään, jolla talletuspankin talletuksia on korvattu talletussuojarahastolta tai muuten käytetty kriisinratkaisun kustannuksiin 14 §:n mukaisesti. Talletuspankilta takaisin perityt varat korkoineen on siirrettävä talletussuojarahastoon. Takautumissaamiselle maksettavaan korkoon sovelletaan korkolain (633/1982) 7 ja 12 §:ää. Virasto voi kokonaan tai osittain luopua tässä pykälässä tarkoitettusta saamisesta, jos saamisen maksaminen vaarantaisi talletuspankin taloudelliset toimintaedellytykset.

Tässä pykälässä tarkoitettulla takautumissaamisella on talletuspankin konkurssissa sama etuoikeus kuin korvatulla talletuksella olisi ollut.

16 §

Yhteistyö toisten ETA-valtioiden talletussuojarahastojen kanssa

Viraston on toimittava yhteistyössä ja huolehdittava riittävästä tietojenvaihdosta niiden ETA-valtioiden talletussuojarahastojen kanssa, joiden alueella talletuspankki tai toisesta ETA-valtiosta oleva talletuspankki, jolla on Suomessa sivuliike, toimii.

Viraston on osaltaan myötävaikutettava siihen, että yhteistyötä koskevat periaatteet ja menettelyt vahvistetaan tarvittaessa kirjallisessa valvontapöytäkirjassa, jonka kaikki 1 momentissa tarkoitetut talletussuojarahastot allekirjoittavat.

17 §

Ilmoitusvelvollisuus Euroopan pankkiviranomaiselle

Viraston on vuosittain viimeistään 31 päivänä maaliskuuta ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle korvattavien talletusten yhteenlaskettu määrä ja talletussuojarahaston varojen määrä edellisen vuoden päätyessä.

18 §

Talletuspankin tiedottamisvelvollisuus

Talletuspankin on annettava tallettajilleen riittävät tiedot talletussuojasta sekä aiemmin annettujen tietojen muutoksista. Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ilmoitettavista tiedoista.

19 §

Valvonta

Tämän luvun ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista talletuspankissa valvoo Finanssivalvonta.

Finanssivalvonnan on viivytyksettä ilmoitettava virastolle, jos se havaitsee talletuspankissa merkittäviä puutteita tämän luvun säännösten noudattamisessa.

6 luku

Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §

Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus

Rahaston tilikausi on kalenterivuosi.

Viraston on laadittava erillinen tilinpäätös rahaston toiminnasta. Kriisintarkaisurahasto ja talletussuojarahasto on esitettävä tilinpäätöksessä erillisinä.

Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain rahaston hallintoa, taloutta ja tilejä tarkastamaan kaksi tilintarkastajaa, joiden molempien tulee olla joko Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajia.

Tilintarkastajien on tarkastettava rahaston hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajien on annettava kultakin tilikaudelta tilintarkastuskertomus, jossa on erityisesti lausuttava:

1) onko tilinpäätös laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti;

2) antaako tilinpäätös oikeat ja riittävät tiedot rahaston toiminnan tuloksesta ja tulokselisuudesta sekä taloudellisesta asemasta;

3) onko rahaston hallintoa ja toimintaa hoidettu sitä koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti;

4) tilinpäätöksen vahvistamisesta;

5) rahaston tuloksen käsittelystä viraston ehdottamalla tavalla.

Tilintarkastajien on tehtävä toimitetusta tilintarkastuksesta tilinpäätökseen merkintä, jossa viitataan tilintarkastuskertomukseen sekä lausutaan siitä, onko tilinpäätös laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Jos tilintarkastaja kesken tilikauden havaitsee merkittävää huomauttamista rahaston hallinnosta ja taloudesta, asiasta on viipymättä ilmoitettava valtiovarainministeriölle. Virasto ja rahasto ovat velvollisia avustamaan tarvittaessa tilintarkastajaa tarkastuksen suorittamisessa.

2 §

Rahaston tilinpäätöksen vahvistaminen

Rahaston tilinpäätöksen vahvistaa valtiovarainministeriö, joka päättää siinä yhteydessä niistä toimista, joihin rahaston tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus sekä muut ministeriön hankkimat selvitykset ja arvioinnit rahaston taloudesta, toiminnasta ja tulokselisuudesta antavat aihetta. Valtiovarainministeriön on päätettävä rahaston tilinpäätöksen vahvistamisesta viimeistään varainhoitovuotta seuraavan huhtikuun 30 päivänä.

3 §

Rahaston vuosikertomus

Sen lisäksi, mitä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 21 a §:ssä säädetään valtionalouden ulkopuolisen rahaston tilinpäätöksestä, kirjanpidosta ja laskentatoimes-

ta, rahaston vuosikertomuksessa on esitettävä erikseen kriisinratkaisurahaston ja talletussuojarahaston toiminta. Vuosikertomuksesta on käytävä ilmi eroteltuna rahastoittain tulot ja menot kalenterivuodelta sekä varat ja velat tilikauden päättyessä.

4 §

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusoikeus

Valtiontalouden tarkastusviraston oikeudesta tarkastaa rahastoa säädetään valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain (676/2000) 2 §:ssä.

7 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Yhteistyö valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan sekä muiden viranomaisten kanssa

Viraston on tehtävä yhteistyötä valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan kanssa kriisinratkaisulaissa säädettyjen kriisinratkaisutoimien suunnittelussa ja valmistelussa, tehtyjen päätösten seurannassa sekä talletussuojamaksujen, vakuusmaksujen ja EU:n vakuusmaksujen määräämisessä.

Viraston on lisäksi tehtävä yhteistyötä muiden kotimaisten viranomaisten ja kriisinratkaisuneuvoston kanssa.

2 §

Oikeus saada tietoja

Virastolla on sen estämättä mitä tietojen salassapidosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) tai muualla laissa säädetään, oikeus saada viipymättä kaikki sen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta sekä muilta viranomaisilta.

Virastolla on lisäksi sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muualla laissa säädetään, oikeus saada viipymättä Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta tiedot, jotka saattavat vaikuttaa merkittävästi rahoitusmarkkinoiden vakauteen tai muuten merkittävästi rahoitusmarkkinoiden kehitykseen tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa.

3 §

Velvollisuus antaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, viraston on salassapitosäännösten estämättä viipymättä luovutettava valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle hallussaan olevat tiedot asioista, jotka viraston arvion mukaan saattavat vaikuttaa merkittävästi rahoitusmarkkinoiden vakauteen tai rahoitusmarkkinoiden kehitykseen taikka aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa, tai vaikuttaa luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen toiminnan jatkuvuuteen.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, viraston on salassapitosäännösten estämättä viipymättä luovutettava muille kuin 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille tiedot, jotka ovat välttämättömiä niiden lakisäätösten tehtävien suorittamiseksi, jollei tästä tai muusta laista muuta johdu.

4 §

Rahoitusmarkkinoilla toimivan oikeushenkilön velvollisuus antaa tietoja

Rahoitusmarkkinoilla toimivan oikeushenkilön ja tämän palveluksessa olevan luonnollisen henkilön on salassapitosäännösten estämättä ilman aiheetonta viivytystä toimitettava virastolle sen pyytämät tiedot ja selvitykset, jotka ovat välttämättömiä virastolle tässä laissa tai kriisinratkaisulaissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi.

5 §

Uhkasakko

Jos rahoitusmarkkinoilla toimiva oikeushenkilö tai sen palveluksessa oleva luonnollinen henkilö toiminnassaan laiminlyö noudattaa viraston tämän lain tai kriisinratkaisulain nojalla antamaa määräystä tai kieltoa, virasto voi päätöksellään velvoittaa rahoitusmarkkinoilla toimivan oikeushenkilön täyttämään velvollisuutensa, jos laiminlyönti ei ole vähäinen. Virasto voi asettaa päätöksensä tehosteeksi uhkasakon.

6 §

Muutoksenhaku

Viraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Virastolla on oikeus hakea valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on muuttanut tai kumonnut viraston tekemän päätöksen. Muilta osin muutoksenhausta säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Viraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomaisen toisin määrää tai asiasta muualla laissa toisin säädetä.

7 §

Uhkasakon täytäntöönpano

Tämän lain perusteella maksettavaksi tuomittu uhkasakko korkoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

8 §

Vakaussmaksun ja talletussuojamaksun viivästyskorko ja periminen ulosottoihin

Jos vakaussmaksu tai talletussuojamaksu viivästyy, sille on maksettava korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen viivästyskorko.

Tämän lain perusteella määrätty vakaussmaksu tai talletussuojamaksu korkoineen saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

9 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään mainitussa pykälässä tarkoitettu rikemaksu, ovat 4 luvun 1 §:n säännös EU:n vakaussmaksun maksuvelvollisuudesta ja 5 §:n säännös kansallisen vakaussmaksun maksuvelvollisuudesta sekä 5 luvun 4 §:n säännös talletussuojamaksun maksuvelvollisuudesta.

10 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja käsitteistä markkinaoikeudessa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

8 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa valtiovarainministeriö voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin viraston ylijohtajan ja tämän sijaisen nimittämiseksi sekä viraston toiminnan muuksi järjestämiseksi.

Valtiovarainministeriö hoitaa virastolle kuuluvia tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä siihen saakka, kun virasto on toimintakykyinen, kuitenkin enintään 1 päivään tammikuuta 2016.

2 §

Sirtymäsäännökset

Poiketen siitä, mitä 5 luvun 10 §:n 1 momentissa säädetään, korvauksen suorittamisen vähimmäismaksuaika on:

1) 20 työpäivää 31 päivään joulukuuta 2018;

2) 15 työpäivää 1 päivästä tammikuuta 31 päivään joulukuuta 2019.

Edellä 1 momentista poiketen, tallettajalle on 1 päivästä tammikuuta 2016 suoritettava korvaus viimeistään viidentenä työpäivänä 5 luvun 10 §:n 1 momentissa tarkoitetun määräajan päättymisen jälkeen 1 000 euroa tai tallettajan vaatima pienempi määrä, kuitenkin enintään tallettajalle 5 luvun 8 §:n nojalla korvattava enimmäismäärä, jos tallettaja vaatii sitä ennen viimeksi mainitun määräajan päättymistä ja esittää tallettajan henkilökohtaiseen taloudelliseen asemaan liittyvän riittävän perusteen.

Talletuspankin on suoritettava virastolle vuotuinen talletussuojamaksu, joka on käytettävä talletussuojarahaston kartuttamiseen 5 luvun 3 §:n 1 momentin mukaiselle vähimmäistasolle. Vuotuiset maksut on maksettava kunkin kalenterivuoden kesäkuun viimeisenä päivänä. Talletussuojarahaston tavoitetaso on saavutettava viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2024.

Rahoitusvakaustalouden on huolehdittava siitä, että talletussuojarahaston tehtäviin ja mahdollisesti siirtyvään omaisuuteen liittyvät sitoumukset siirretään asianmukaisesti virastolle ja rahastolle viimeistään 31 päivänä jou-

lukuuta 2015 niin kuin tässä laissa ja luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Talletussuojarahaston asiamiehen työsuhde muuttuu tämän lain voimaan tullessa virkasuhteeksi.

Maksuvelvollisen 4 luvussa tarkoitetun vakuusmaksun osuus vuotuisesta maksusta lasketaan vuonna 2015 osuutena sen velkojen kokonaismäärästä lukuun ottamatta sen omia varoja ja korvattavia talletuksia suhteessa kaikkien suomalaisten luottolaitosten velkojen kokonaismäärään, lukuun ottamatta niiden omia varoja ja korvattavien talletusten määrää. Maksuvelvollisten on suoritettava vuoden 2015 aikana määrä, joka vastaa 0,1 prosenttia suomalaisten luottolaitosten kaikkien korvattavien talletusten kokonaismäärästä.

Mitä 4 luvun 8 §:ssä säädetään, sovelletaan vuonna 2015 myös maksuvelvolliseen.

Sen mukaan, mitä valtion vuoden 2015 talousarviossa päätetään, varoja voidaan siirtää rahoitusvakaustalouden edelleen siirrettäväksi EU:n vakuusmaksuna EU:n yhteiseen kriisintorjuntarahastoon siten kuin valtiovarainministeriö tarkemmin määrää.

Virasto ottaa huomioon 4 luvussa tarkoitetuista vakuusmaksuista määritettäessä väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain nojalla sen voimassaoloaikana kerätyn rahoitusvakaustalouden siirretyn pankkiveron siten, että maksuvelvollisten vakuusmaksua pienennetään vuodesta 2015. Pankkivero luetaan verovelvollisten laitosten hyväksi vuodesta 2015 lukien vakuusmaksua määritettäessä samassa suhteessa kuin ne ovat suorittaneet pankkiveroa niin kauan kuin varat riittävät.

3.

Laki**vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä Belgian kuningaskunnan, Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Kroatian tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Unkarin, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Romanian, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan ja Suomen tasavallan välillä Brysselissä 21 päivänä toukokuuta 2014 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Valtioneuvosto päättää 1 §:ssä mainitun sopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua, toisen sopimuspuolen rahasto-osuuden väliaikaista siirtoa koskevan pyynnön esittämisestä yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle eduskunnan suostumuksen nojalla.

Valtioneuvosto päättää sopimuksen 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua väliaikaista siirtoa rahasto-osuuksien välillä koskevan vastustusoikeuden käyttämisestä.

3 §

Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4.

Laki**Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Maksuvelvollinen

Rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa (/) tarkoitetun Rahoitusvakausviraston, jäljempänä *virasto*, ja rahoitusvakausrahaston hallintomaksun on velvollinen suorittamaan:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettu luottolaitos ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike;

2) sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike, jonka vähimmäispääoma vastaa, mitä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään.

Hallintomaksun maksuunpanosta vastaa virasto. Hallintomaksu suoritetaan valtiokonttorille.

Hallintomaksulla ei kateta rahoitusvakausrahaston sijoitustoiminnasta aiheutuvia kustannuksia.

2 §

Hallintomaksu

Hallintomaksu määrätään kalenterivuositain euromääräisenä perusmaksuna, suhteellisenä maksuna tai yhdistettynä perusmaksuna

ja suhteellisenä maksuna siten kuin tässä laissa säädetään.

Perusmaksu on euromääräinen kiinteä maksu.

Suhteellinen maksu lasketaan maksuvelvollisen viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen taseen loppusumman tai liikevaihdon perusteella siten kuin tässä laissa säädetään.

Sijoituspalveluyrityksen liikevaihdoksi katsotaan tuloslaskelman mukaisten tuottojen yhteismäärä siten, että arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan osalta luetaan nettotuotot. Jos nettotuotto on negatiivinen, se merkitään nollassa.

Jos maksuvelvollisuus syntyy useammalla kuin yhdellä tässä laissa säädetyistä perusteista, maksu peritään, jollei jäljempänä toisin säädetä, vain kerran ja sen perusteen mukaan, joka johtaa korkeimpaan maksuun.

3 §

Yritysjärjestelyn vaikutus suhteellisen maksun määräytymiseen

Jos maksuvelvolliseen on viimeksi päättyneen tilikauden jälkeen sulautunut toinen yritys, sulautuneen yrityksen taseen loppusumma tai liikevaihdon määrä otetaan huomioon määrättäessä maksuvelvollisen suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät sulautumisen

rekisteröinnin ja kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan.

Jos maksuvelvollinen on viimeksi päättäneen tilikauden jälkeen vastaanottanut toisen yrityksen tai sivuliikkeen liiketoiminnan, liiketoiminnan luovuttaneen yrityksen tai sivuliikkeen taseen loppusumma tai liikevaihdon määrä otetaan huomioon määrättäessä vastaanottaneen maksuvelvollisen suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät liiketoiminnan vastaanottamisen ja kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan. Jos maksuvelvollinen on vastaanottanut vain osan toisen yrityksen tai sivuliikkeen liiketoiminnasta, liiketoiminnan osan luovuttaneen yrityksen tai sivuliikkeen taseen loppusumma tai liikevaihdon määrä otetaan maksuvelvollisen suhteellista maksua määrättäessä huomioon vain siinä suhteessa kuin luovutettu liiketoiminnan osa on liiketoiminnan luovuttaneen yrityksen tai sivuliikkeen koko liiketoiminnasta. Luovutettua liiketoimintaa tai sen osaa ei oteta huomioon määrättäessä liiketoiminnan tai sen osan luovuttaneen yrityksen tai sivuliikkeen suhteellista maksua liiketoiminnan luovuttamisen ja kalenterivuoden päättymisen väliseltä ajalta.

Jos yritys on viimeksi päättäneen tilikauden jälkeen jakautunut kahdeksi tai useammaksi yritykseksi siten, että vähintään yksi vastaanottavista yrityksistä on maksuvelvollinen, se suhteellinen osuus jakautuneen yrityksen taseen loppusummasta tai liikevaih-

don määrästä, joka vastaa jakautuneelta yritykseltä saadun nettovarallisuuden suhdetta jakautuneen yrityksen nettovarallisuuteen ennen jakautumista, otetaan huomioon määrättäessä kunkin vastaanottavan maksuvelvollisen yrityksen suhteellista maksua niiltä kuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät jakautumisen rekisteröinnin ja kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan. Jos jakautunut yritys on maksuvelvollinen eikä se purkaudu jakautumisen yhteydessä, sitä suhteellista osuutta jakautuneen yrityksen taseen loppusummasta tai liikevaihdon määrästä, joka vastaa jakautumisessa luovutetun nettovarallisuuden suhdetta yrityksen nettovarallisuuteen ennen jakautumista, ei oteta huomioon määrättäessä jakautuneen yrityksen suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät jakautumisen rekisteröinnin ja kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan.

Mitä tässä pykälässä säädetään yrityksestä, sovelletaan myös muuhun oikeushenkilöön.

4 §

Suhteellinen hallintomaksu

Suhteellisen hallintomaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

<i>Maksuvelvollinen</i>	<i>Maksuperuste</i>	<i>Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta</i>
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talutuspankki	taseen loppusumma	0,0006
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,0006
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	taseen loppusumma	0,0006
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,03
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike, jonka vähimmäispääoma vastaa, mitä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään	liikevaihto	0,03

HE 175/2014 vp

Suhteellinen hallintomaksu peritään maksuvelvolliselta sen kalenterivuoden loppuun, jonka aikana maksuvelvollisen toimilupa on peruttu tai oikeus toiminnan harjoittamiseen on muutoin lakannut.

5 §

Suhteellista hallintomaksua maksavan perusmaksu

Suhteellista hallintomaksua maksavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

<i>Maksuvelvollinen</i>	<i>Maksu euroina</i>
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	300
säästöpankkilain 1 §:ssä tarkoitettu säästöpankki	300
osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 1 §:ssä tarkoitettu osuuspankki tai osuuskuntamuotoinen luottolaitos	300
muu luottolaitos	300
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	300
luottolaitoksen omistusyhteisö	300
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	300
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	300
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike, jonka vähimmäispääoma vastaa, mitä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään	300

Jos luottolaitoksen omistusyhteisö on samalla toisen konsernin tytäryhteisö, sen emoyhteisöltä ei peritä maksua samalla perusteella.

kuin viraston hyväksytyyn talousarvion mukaiset kustannukset.

Viraston on alennettava kunkin maksuvelvollisen hallintomaksua samassa suhteessa.

6 §

Hallintomaksun alentaminen

Jos hallintomaksuina perittävä määrä yhdessä viraston muiden tuottojen kanssa olisi todennäköisesti suurempi kuin viraston hyväksytyyn talousarvion mukaiset kustannukset (*ylite*), viraston on tarvittaessa määrättävä 2 §:n mukainen hallintomaksu siten alennettuna, ettei ylitettä todennäköisesti synny.

Edellä 1 momenttia sovellettaessa on otettava huomioon tuottojen lisäyksenä edellisiltä kalenterivuosilta syntynyt ylite sekä tuottojen vähennyksenä määrä, jolla hallintomaksuina perittävä määrä yhdessä viraston muiden tuottojen kanssa on ollut pienempi

7 §

Hallintomaksun määrääminen

Hallintomaksun määrää maksettavaksi virasto. Hallintomaksu erääntyy maksettavaksi viraston määräämänä ajankohtana, kuitenkin aikaisintaan kalenterivuoden kesäkuun viimeisenä päivänä. Viraston on lähetettävä maksupäätös maksuvelvolliselle viimeistään 30 päivää ennen ensimmäistä eräpäivää.

Sille, joka tulee maksuvelvolliseksi kesken kalenterivuoden, ensimmäinen hallintomaksu määrätään kertomalla koko kalenterivuoden maksun kahdestoistaosa niiden kalenterikuukausien lukumäärällä, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät maksuvelvollisuuden alkamisen ja ensimmäisen kalenterivuoden

päättymisen väliseen aikaan. Tässä momentissa tarkoitettu ensimmäinen hallintomaksu erääntyy maksettavaksi maksuvelvollisuuden alkamista seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä, ei kuitenkaan ennen kalenterivuoden kesäkuun viimeistä päivää.

Jos maksuvelvollisuus päättyy kesken kalenterivuoden, maksuvelvolliselle palautetaan hakemuksesta niin monta kahdestoistaosaa peritystä hallintomaksusta kuin maksuvelvollisuuden päättymisen ja kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan sisältyy täysiä kalenterikuukausia.

Tieto maksuvelvollisen hallintomaksun määrästä on julkinen.

Rahoitusvakausvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä maksumenettelystä, maksun suorittamisesta useammassa kuin yhdessä erässä sekä hallintomaksun määräämiseksi tarvittavien tietojen toimittamistavasta.

8 §

Muutoksenhaku

Viraston tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua virastolta. Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolain (434/2003) 7 a luvussa.

Viraston oikaisuvaatimukseen antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Muutoksen hakemisesta säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

9 §

Hallintomaksun viivästyskorko ja periminen ulosottoimin

Jos hallintomaksu viivästyy, sille on maksettava korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukainen viivästyskorko.

Tämän lain perusteella määrätty hallintomaksu korkoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Maksun perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

10 §

Viraston tietojensaantioikeus

Virastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada 1 §:ssä tarkoitettulta maksuvelvolliselta hallintomaksun määräämiseksi välttämättömät tiedot.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki**Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 4 momentin 3 kohta, 26 §:n 1 momentin 2 kohta, 38 §:n 1 momentin 5 kohta, 40 §:n 1 momentti, 41 §:n 6 momentti, 71 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta sekä 6 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 4 momentin 3 kohta laissa 752/2012, 26 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 170/2014, 38 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 254/2013, 40 §:n 1 momentti, 41 §:n 6 momentti ja 71 §:n 6 momentti laissa 611/2014 ja 71 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 194/2011 sekä

lisätään 3 §:n 2 momenttiin uusi 7 a kohta, 29 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 170/2014, uusi 6 momentti, 38 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013 ja 170/2014, uusi 6 kohta ja lakiin uusi 44 b § seuraavasti:

3 §

Tehtävät

Laissa erikseen säädettyjen tehtäviensä toteuttamiseksi Finanssivalvonta:

7 a) valvoo yhdessä rahoitusvakuusviranomaisesta annetussa laissa (/) tarkoitetun Rahoitusvakuusviraston kanssa, että finanssimarkkinoilla toimivat noudattavat niitä koskevia luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (/), jäljempänä *kriisinratkaisulaki*, säännöksiä;

4 §

Valvottavat

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 13 luvussa tarkoitettua vakuusrahaa ja sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoittajien korvausrahaa;

26 §

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla tai muualla laissa säädetyillä toimenpiteillä ja:

2) valvottava ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvussa tarkoitetussa elvytysuunnitelmassa, talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 11 §:ssä tarkoitetussa toimenpidesuunnitelmassa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 25 §:ssä tarkoitetussa ryhmittymän vakavaraisuuden tervehdyttämissuunnitelmassa taikka vakuutusyhtiölain 11 luvun 25 tai 26 §:ssä, 26 luvun 12 tai 13 §:ssä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46

§:ssä taikka vakuutusyhdistyslain 12 luvun 6 b §:ssä tai 12 a luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä taikka jos tällaisen suunnitelman toteuttaminen on laiminlyöty; tai

29 §

Asiamiehen asettaminen

Asiamiehen asettamiseen luottolaitokseen tai sijoituspalveluyritykseen sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 10 a §:ää.

4 luku

Hallinnolliset seuraamukset

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

5) laiminlyö tai rikkoo huutokauppaasetuksen 42 artiklan 2 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden;

6) laiminlyö tai rikkoo rahoitusvakausranomaisesta annetun lain 4 luvussa tarkoitetun EU:n vakaumaksun maksuvelvollisuuden tai 5 luvussa tarkoitetun talletussuojamaksun maksuvelvollisuuden.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja

selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 144 b §:ssä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tai kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa tai kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa. Sen estämättä, mitä 4 momentissa säädetään, luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla edellä tässä momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä enintään viisi miljoonaa euroa. Edellä tässä momentissa säädetyn estämättä, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kaksi kertaa suurempi kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos se on määritettävissä.

44 b §

Yhteistyö Rahoitusvakausrivaston kanssa

Finanssivalvonnan ja Rahoitusvakausrivaston on tehtävä keskenään yhteistyötä. Finanssivalvonnan tulee ennen ryhtymistään 3 tai 4 luvun mukaisesti toimenpiteisiin kuulla Rahoitusvakausrivastoa, jos valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva toimii kriisinratkaisulain tai mainitun lain 1 luvun 4 §:n 1 kohdassa tarkoitetun kriisinratkaisudirek-

tiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten vastaisesti.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

1) sosiaali- ja terveysministeriölle, valtiovarainministeriölle, Rahoitusvakausvirastolle ja muulle finanssimarkkinoita valvovalle tai niiden toimivuudesta vastaavalle viranomaiselle niiden tehtävien hoitamista varten;

3) toisen ETA-valtion finanssimarkkinoita valvovalle viranomaiselle, toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaiselle, muulle toisen ETA-valtion finanssimarkkinoiden toimivuudesta vastaavalle viranomaiselle sekä Euroopan valvontaviranomaisille, Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitealle ja Euroopan järjestelmäriskikomitealle;

Finanssivalvonnan on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa sääde-

tään, viipymättä annettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle, Suomen Pankille ja Rahoitusvakausvirastolle hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaikuttaa finanssimarkkinoiden vakauksen tai muuten merkittävästi finanssimarkkinoiden kehitykseen tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen toisen ETA-valtion vastaavaan viranomaiseen ja talletussuojarahastoon, jossa luottolaitoksella on kriisinratkaisulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun ryhmän emoyritys tai emoyrityksen tytäryritys taikka luottolaitoksen tai sen kanssa samaan ryhmään kuuluvan toisen luottolaitoksen sivuliike, sekä jos tällaisessa toisessa ETA-valtiossa makrovakauden valvonnasta vastaa muu kuin edellä mainittu viranomainen, tällaiseen muuhun toisen ETA-valtion viranomaiseen, jos tiedoilla on tässä momentissa tarkoitetulla tavalla merkittävä vaikutus toisessa ETA-valtiossa ja tietojen vastaanottajaa sitoo tätä lakia vastaava salassapitovelvollisuus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki**luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 14 luku,
muutetaan 1 luvun 8 §:n 3 momentti, 9 § ja 15 §:n 3 momentti, 11 luvun 6 §:n 2 momentti, 10 § ja 13 §:n otsikko, 19 luvun 1 §:n 1 kohta ja 20 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohta ja 5 momentti, sekä
lisätään 1 luvun 2 §:ään uusi 7 momentti, lakiin uusi 8 a ja 9 a luku, 11 lukuun uusi 5 a, 10 a, 10 b, 13 a ja 13 b §, 17 luvun 3 §:n 1 momenttiin uusi 2 a kohta sekä 20 luvun 1 §:n 2 momenttiin uusi 7 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Luottolaitoksen kriisinratkaisusta säädetään luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa (/), jäljempänä *kriisinratkaisulaki*, sekä yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 806/2014, jäljempänä *EU:n kriisinratkaisuasetus*.

8 §

Talletuspankki

Talletuspankin velvollisuudesta maksaa talletussuojamaksua ja kuulua talletussuoja-

järjestelmään säädetään rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa (/).

9 §

Talletus

Talletuksella tarkoitetaan tässä laissa rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 1 luvun 3 §:n 11 kohdassa tarkoitettua talletusta.

Markkinoinnissa saa käyttää sanaa "talletus" joko sellaisenaan tai yhdysosana ainoastaan 1 momentissa tarkoitettua korvattavan talletuksen piiriin kuuluvista rahavaroista. Markkinoinnissa, joka koskee muiden takaisinmaksettavien varojen hankkimista yleisöltä, ei saa muutenkaan menetellä tavalla, joka voi vaikeuttaa talletusten erottumista muista takaisinmaksettavista varoista.

15 §

Omistusyhteisö

Finanssivalvonta pitää luetteloä omistusyhteisöistä, jotka ovat sellaisen konsolidointiryhmän emoyrityksiä, jota Finanssivalvonta tämän lain mukaan valvoo. Finanssivalvonnan on toimitettava luettelo ja siihen tehdyt muutokset tiedoksi Finanssivalvonnasta annetun lain 6 §:n 5 kohdassa tarkoitetuille ul-

komaisille ETA-valvontaviranomaisille, jäljempänä *ETA-valvontaviranomainen*, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

kohdistuneen muutoksen jälkeen, jos se voi vaikuttaa merkittävästi suunnitelman toteuttamiskelpoisuuteen tai muuten edellyttää suunnitelman tarkastamista.

II OSA

HALLINTO JA OHJAUS

8 a luku

Elvytyssuunnitelma

1 §

Velvollisuus laatia elvytyssuunnitelma

Luottolaitoksella, joka ei kuulu 1 luvun 4 §:ssä tarkoitetun konsolidoidun valvonnan piiriin kuuluvan konserniin, on oltava suunnitelma luottolaitoksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi tilanteessa, jossa luottolaitoksen taloudellinen asema on merkittävästi heikentynyt (*elvytyssuunnitelma*). Luottolaitoksen taloudellisen aseman katsotaan heikentyneen merkittävästi ainakin, jos luottolaitos on vaarassa jättää sen toiminnalle säädetty taloudelliset edellytykset täyttämättä tai jos luottolaitos ei enää täytä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen elvytyssuunnitelmaan sisällytettävien raja-arvojen mukaisia sisäisiä vakaaraisuus- tai maksuvalmiustavoitteita.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta konsolidointiryhmän emoyrityksen tytärluottolaitokseen, ellei 12 §:stä muuta johdu.

2 §

Elvytyssuunnitelman tarkastaminen

Luottolaitoksen on tarkastettava elvytyssuunnitelma vähintään kerran vuodessa. Finanssivalvonta voi kuitenkin yksittäistapauksessa vaatia, että luottolaitos tarkastaa elvytyssuunnitelmansa useammin.

Elvytyssuunnitelma on lisäksi tarkastettava luottolaitoksen oikeudelliseen tai toiminnalliseen rakenteeseen, liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan taikka toimintaympäristöön

3 §

Elvytyssuunnitelman sisältö

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EY, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU, jäljempänä *kriisinratkaisudirektiivi*, täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset elvytyssuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista.

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa erityisestä syytä vaatia, että luottolaitos sisällyttää elvytyssuunnitelmaan myös muita kuin tässä pykälässä säädettyjä tietoja. Finanssivalvonta voi myös vaatia, että luottolaitos sisällyttää suunnitelmaan yksityiskohtaiset tiedot niistä rahoitussopimuksista, joissa se on osapuolena.

Elvytyssuunnitelmaan on sisällytettävä eri toimintavaihtoehtoja, joilla luottolaitoksen taloudelliset toimintaedellytykset voidaan säilyttää tai palauttaa. Elvytyssuunnitelmassa on varauduttava sekä koko rahoitusjärjestelmän että pelkästään luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän toiminnan mahdollisiin häiriöihin. Elvytyssuunnitelmaan on sisällytettävä mahdolliset toimenpiteet, joihin luottolaitos voi ryhtyä, jos 11 luvun 5 a §:ssä säädetty varhaisen puuttumisen edellytykset täyttyvät. Elvytyssuunnitelmaan on sisällytettävä kuvaus menettelyistä, joilla voidaan varmistaa elvytystoimien täytäntöönpano kohtuullisessa ajassa.

Elvytyssuunnitelmassa ei saa olettaa, että luottolaitoksen taloudellisen aseman palauttamiseksi sille myönnetään kriisinratkaisulain 1 luvun 3 §:n 24 kohdassa tarkoitettua

poikkeuksellista julkista rahoitustukea. Elvytysuunnitelmaan on sisällytettävä tarvittaessa selvitys siitä, miten ja milloin luottolaitos voi hakeutua Suomen Pankin järjestelyjen piiriin ongelmatilanteessa ja millaiset vakuudet sillä olisi todennäköisesti käytettävissään.

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten ohella elvytysuunnitelmien sisältöä ja arviointia koskevia määräyksiä on kriisinratkaisudirektiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

4 §

Elvytysuunnitelmassa esitettävät raja-arvot ja sen täytäntöönpano

Luottolaitoksen on sisällytettävä elvytysuunnitelmaan selkeät raja-arvot ja laadulliset arviointiperusteet, joiden avulla voidaan tunnistaa sellaiset tilanteet, joissa suunnitelma on pantava täytäntöön luottolaitoksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi. Luottolaitoksen on otettava käyttöön järjestelyt, joiden avulla raja-arvoja ja laadullisia arviointiperusteita voidaan luotettavalla tavalla säännöllisesti seurata. Raja-arvona on pidettävä vähintään laitoksen 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettua yhteenlaskettua omien varojen vaatimusta lisättynä määrällä, joka vastaa 1,5 prosenttia laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kokonaisriskin määrästä.

Luottolaitoksen on ryhdyttävä elvytysuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin, kun 1 momentissa tarkoitettua arviointiperusteet täyttyvät, jollei 3 momentista muuta johdu.

Luottolaitos voi 2 momentin estämättä päättää olla ryhtymättä elvytysuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin, jos luottolaitos ei pidä toimenpiteitä olosuhteet huomioon ottaen tarpeellisina. Luottolaitoksen on tehtävä tässä momentissa tarkoitettu päätös kirjallisesti ja toimitettava se viivytyksettä Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta voi 3 momentin estämättä tehdä päätöksen 11 luvussa ja Finanssival-

vonnasta annetun lain 4 luvussa säädettyjen toimivaltuuksien käyttämisestä.

5 §

Elvytysuunnitelman toimittaminen tarkastettavaksi

Luottolaitoksen on toimitettava elvytysuunnitelma Finanssivalvonnan tarkastettavaksi. Luottolaitoksen hallituksen tai, jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, viimeksi mainitun elimen on hyväksyttävä suunnitelma ennen sen toimittamista Finanssivalvonnalle. Luottolaitoksen on vaadittaessa osoitettava Finanssivalvonnalle, että suunnitelma täyttää 6 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset.

Finanssivalvonnan on toimitettava elvytysuunnitelma ja siihen tehdyt muutokset rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa tarkoitettulle Rahoitusvakausvirastolle.

6 §

Elvytysuunnitelman arviointi

Finanssivalvonnan on viimeistään kuuden kuukauden kuluessa suunnitelman vastaanottamisesta tarkastettava elvytysuunnitelma ja kuultuaan merkittävien sivuliikkeiden valvonnasta vastaavia ETA-valvontaviranomaisia siltä osin kuin se on sivuliikkeen kannalta olennaista, arvioitava, täyttääkö elvytysuunnitelma 3 ja 4 §:ssä säädetyt vaatimukset ja seuraavat edellytykset:

1) suunnitelman täytäntöönpano kohtuullisella todennäköisyydellä turvaa luottolaitoksen taloudelliset toimintaedellytykset;

2) suunnitelma tai sen sisältämät yksittäiset vaihtoehdot voidaan kohtuullisella todennäköisyydellä panna nopeasti ja tehokkaasti täytäntöön myös vaikeassa rahoitustilanteessa aiheuttaen mahdollisimman vähän merkittävää haittaa rahoitusjärjestelmälle myös siinä tapauksessa, että muut luottolaitokset panevat elvytysuunnitelmansa täytäntöön samanaikaisesti.

Elvytyssuunnitelmaa arvioidessaan Finanssivalvonnan on otettava huomioon luottolaitoksen pääoma- ja rahoitusrakenne suhteessa sen toiminnalliseen rakenteeseen ja toimitaan kohdistuviin riskeihin.

7 §

Elvytyssuunnitelman tarkistaminen Finanssivalvonnan vaatimuksesta

Jos Finanssivalvonta katsoo, että elvytyssuunnitelmassa on olennaisia puutteita tai täytäntöönpanon esteitä, sen on ilmoitettava siitä luottolaitokselle ja vaadittava luottolaitosta toimittamaan kahden kuukauden kuluessa tarkastettu suunnitelma, josta käy ilmi, millä tavoin puutteet tai esteet on korjattu. Finanssivalvonta voi pidentää edellä mainittua määräaika yhdellä kuukaudella. Luottolaitosta on kuultava ennen tarkastetun suunnitelman vaatimista.

Jos Finanssivalvonta katsoo, että puutteita tai esteitä ei ole riittävästi korjattu, se voi vaatia luottolaitosta tekemään elvytyssuunnitelmaan yksilöityjä muutoksia määräämäänsään ajassa.

Jos luottolaitos ei ole tehnyt 2 momentissa tarkoitettuja muutoksia määrääjässä tai Finanssivalvonta katsoo, että tarkastettu suunnitelma ei ole riittävä, eikä suunnitelmassa olevia puutteita tai esteitä voida korjata edellyttämällä suunnitelmaan tehtäväksi yksilöityjä muutoksia, Finanssivalvonnan on asetettava määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen on esitettävä, miten se voi muuttaa liiketoimintaansa elvytyssuunnitelmassa olevien puutteiden tai esteiden korjaamiseksi.

Finanssivalvonta voi määrätä laitoksen toteuttamaan Finanssivalvonnan tarpeellisiksi katsomat toimet ottaen huomioon puutteiden ja esteiden vakavuus ja toimien vaikutus luottolaitoksen liiketoimintaan. Finanssivalvonta voi määrätä laitoksen:

- 1) lieventämään riskiprofiiliaan ja vähentämään maksuvalmiusriskiä;
- 2) mahdollistamaan pääomapohjan vahvistamisen oikea-aikaisesti;
- 3) muuttamaan laitoksen strategiaa ja rakennetta;

4) muuttamaan rahoitusstrategiaa ydinliiketoimintojen ja kriittisten toimintojen suojaamiseksi häiriöiltä;

5) muuttamaan luottolaitoksen päätöksenteko-, ohjaus- ja valvontarakennetta.

8 §

Velvollisuus laatia konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevan luottolaitoksen, joka ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys, on laadittava koko konsolidointiryhmää koskeva elvytyssuunnitelma, joka kattaa kaikki konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, jollei 11 §:stä muuta johdu.

Elvytyssuunnitelmassa on esitettävä tarvittavat konsolidointiryhmän emoyritykseen ja siihen kuuluvaan yksittäiseen yritykseen kohdistettavat toimenpiteet toiminnan jatkumisen turvaamiseksi tilanteessa, jossa konsolidointiryhmän tai siihen kuuluvan yrityksen taloudellinen asema on merkittävästi heikentynyt.

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmaan on sisällytettävä lisäksi järjestelyt, joilla varmistetaan johdonmukaisuus eri yrityksiä ja merkittäviä sivuliikkeitä koskevien toimenpiteiden välillä. Suunnitelmaan on sisällytettävä myös 9 a luvussa tarkoitetut konsolidointiryhmän sisäistä rahoitustukea koskevat järjestelyt.

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmaan ja yksittäisiä tytäryrityksiä koskeviin suunnitelmiin on sisällytettävä 3 §:ssä säädetty tiedot ja 4 §:ssä säädetty raja-arvot ja laadulliset arviointiperusteet.

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmasta on käytävä ilmi mahdolliset esteet, elvytystoimenpiteiden toteuttamiselle konsolidointiryhmän sisällä tai konsolidointiryhmään kuuluvissa yrityksissä. Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmasta on käytävä ilmi mahdolliset oikeudelliset ja käytännölliset esteet omien varojen siirrolle tai velkojen takaisinmaksulle konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten välillä.

9 §

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman toimittaminen tarkastettavaksi

Konsolidointiryhmän emoyrityksen on toimitettava konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma Finanssivalvonnan tarkastettavaksi. Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle aina, kun siihen on tehty merkittäviä muutoksia. Konsolidointiryhmän emoyrityksen hallituksen tai, jos yrityksellä on hallintoneuvosto, viimeksi mainitun elimen on hyväksyttävä konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma ennen sen toimittamista Finanssivalvonnalle. Konsolidointiryhmän emoyrityksen tai konsolidointiryhmään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen on vaadittaessa osoitettava Finanssivalvonnalle, että konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma täyttää 8 §:ssä säädetyt edellytykset.

Finanssivalvonnan on toimitettava saamansa konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma:

- 1) Rahoitusvakausvirastolle;
- 2) konsolidointiryhmään kuuluvan ulkomaisen ETA-valtiossa sijaitsevan tytäryrityksen valvonnasta ja kriisinratkaisusta vastaaville viranomaisille;
- 3) konsolidointiryhmään kuuluvan ETA-valtiossa sijaitsevan merkittävän sivuliikkeen valvonnasta vastaavalle valvontaviranomaiselle, jos se on olennaista sivuliikkeen kannalta;
- 4) muille asian kannalta olennaisille Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:ssä tarkoitettuun valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

10 §

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman arviointi

Finanssivalvonnan on yhdessä tytäryritysten valvonnasta vastaavien ETA-valvontaviranomaisten kanssa kuultuaan 9 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja valvontaviranomaisia sekä yhdessä merkittävien sivuliikkeiden valvonnasta vastaavien ETA-valvontaviranomaisten kanssa, jos se

on sivuliikkeen kannalta olennaista, arvioitava, täyttääkö konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma 6 ja 8 §:ssä säädetyt vaatimukset. Arvioinnissa on noudatettava 7 §:ssä säädettyä menettelyä ja otettava huomioon elvytystoimenpiteiden mahdollinen vaikutus rahoitusmarkkinoiden vakauteen kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa konsolidointiryhmällä on liiketoimintaa.

11 §

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman hyväksyminen

Finanssivalvonnan on tytäryhtiöiden valvonnasta vastaavien ETA-valvontaviranomaisten kanssa pyrittävä tekemään yhteinen päätös:

- 1) siitä, täyttääkö konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma sille säädetyt vaatimukset;
- 2) siitä, tuleeko konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä laatia oma erillinen elvytyssuunnitelma;
- 3) 7 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka kohdistuvat konsolidointiryhmän emoyritykseen;
- 4) 7 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka kohdistuvat konsolidointiryhmän tytäryrityksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu yhteinen päätös on tehtävä neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona Finanssivalvonta on toimittanut konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman 10 §:ssä tarkoitetuille valvontaviranomaisille.

Jos yhteistä päätöstä ei ole tehty 2 momentissa säädetyssä määräajassa, Finanssivalvonnan on tehtävä päätös, jossa sen on otettava huomioon muiden toimivaltaisten valvontaviranomaisten neljän kuukauden määräajan kuluessa ilmaiset kannat ja vaaramat. Finanssivalvonnan on toimitettava päätös konsolidointiryhmän emoyhtiölle ja 1 momentissa tarkoitetuille muille valvontaviranomaisille.

Jos 1 momentissa tarkoitettua yhteistä päätöstä 1 momentin 2 tai 4 kohdassa tarkoitetuista asioista ei ole tehty 2 momentissa säädetyssä määräajassa, Finanssivalvonnan on tehtävä päätös erillisten elvytyssuunnitelmien

laatimisesta sen valvontaan kuuluville yrityksille ja 7 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamisesta tytäryritysten tasolla.

Jos Finanssivalvonta tai muu 1 momentissa tarkoitettu ETA-valvontaviranomainen on saattanut 1 momentissa tarkoitettua asian Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, Finanssivalvonnan on lykättävä 3 ja 4 momentissa tarkoitettua omaa päätöstään. Jos Euroopan pankkiviranomainen tekee asiassa päätöksen, Finanssivalvonnan on tehtävä asiassa päätös Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti. Edellä 2 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on edellä mainitussa artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi 2 momentissa mainitun neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole tehnyt päätöstä kuukauden kuluessa siitä, kun asia on saatettu sen ratkaistavaksi, Finanssivalvonta voi tehdä asiassa päätöksen.

Finanssivalvonta voi 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa oman päätöksensä asemesta tehdä yhteisen päätöksen yhdessä joidenkin 1 momentissa tarkoitettujen valvontaviranomaisten kanssa.

12 §

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman arviointi Finanssivalvonnan ollessa tytäryrityksen valvonnasta vastaava valvontaviranomainen

Finanssivalvonnan on, saatuaan konsolidointiryhmän emoyrityksen valvonnasta vastaavalta ETA-valvontaviranomaiselta konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman, osaltaan pyrittävä siihen, että 11 §:n 1 momentissa tarkoitetuista asioista tehdään Finanssivalvonnan ja muiden asianosaisten ETA-valvontaviranomaisten yhteinen päätös neljän kuukauden kuluessa siitä, kun konsolidointiryhmän valvonnasta vastaava ETA-valvontaviranomainen on toimittanut konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman kyseisille valvontaviranomaisille.

Jos yhteistä päätöstä 11 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitetuista asioista ei ole tehty 1 momentissa säädettyssä määräajassa ja konsolidointiryhmän valvonnasta vastaava ETA-valvontaviranomainen tekee asiasta oman päätöksensä, Finanssivalvonnan on sovellettava päätöstä. Finanssivalvonta voi kuitenkin saattaa asian Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi.

Jos yhteistä päätöstä 11 §:n 1 momentin 2 tai 4 kohdassa tarkoitetuista asioista ei ole tehty 1 momentissa säädettyssä määräajassa, Finanssivalvonnan on päätettävä sen valvonnassa olevaa yritystä koskevasta elvytys-suunnitelmasta.

Jos Finanssivalvonta tai ETA-valvontaviranomainen on saattanut 1 momentissa tarkoitettua asian Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, Finanssivalvonnan on lykättävä 3 momentissa tarkoitettua päätöstään. Jos Euroopan pankkiviranomainen tekee asiassa päätöksen, Finanssivalvonnan on tehtävä asiassa päätös Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi 1 momentissa säädetyn neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiasta on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole tehnyt päätöstä kuukauden kuluessa siitä, kun asia on saatettu sen ratkaistavaksi, Finanssivalvonta voi tehdä asiassa päätöksen.

Finanssivalvonta voi 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa oman päätöksen asemesta tehdä asiassa yhteisen päätöksen yhdessä joidenkin 1 momentissa tarkoitettujen ETA-valvontaviranomaisten kanssa.

13 §

Yksinkertaistetut velvoitteet

Finanssivalvonnan on, ottaen huomioon kriisinratkaisulain 1 luvun 6 §:ssä säädetty tavoitteet ja soveltamisperiaatteet sekä luottolaitoksen konkurssiin asettamisesta rahoitusmarkkinoiden toimintaan, muihin luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin, rahoit-

tuksen saatavuuteen ja talouteen laajemmin aiheutuvat merkittävät kielteiset vaikutukset, määriteltävä elvytyssuunnitelmia koskevat vaatimukset, joissa voidaan poiketa edellä tässä luvussa säädetyistä seuraavista vaatimuksista:

- 1) elvytyssuunnitelmaan sisällytettävät tiedot;
- 2) elvytyssuunnitelmaa ja sen päivittämistä koskevat määräajat;
- 3) laitokselta 3 ja 8 §:n mukaisesti tarvittavien tietojen sisältö.

Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle selvitys tämän pykälän soveltamisesta.

14 §

Yhteenliittymää koskevat velvoitteet

Finanssivalvonta voi päättää virastoa kuuluttamaan, ettei tämän luvun säännöksiä sovelleta talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitetun yhteenliittymän jäsenluottolaitokseen, joka on 9 luvun 1 §:n mukaisesti kokonaan tai osittain vapautettu EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitetuista vakavaraisuusvaatimuksista tai, joka kuuluu laitosten suojajärjestelmään.

Jos laitos on vapautettu 1 momentin mukaisesti, tämän luvun säännöksiä on sovellettava konsolidoinnin perusteella keskusyhteisöön ja siihen EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitetulla tavalla liittyneisiin laitoksiin. Edellä 1 momentissa tarkoitetun suojajärjestelmän on täytettävä tässä luvussa säädetyt vaatimukset yhteistyössä vapautetun jäsenensä kanssa.

Sellaisen jäsenluottolaitoksen elvytyssuunnitelma, joka kuuluu YVM-asetuksen 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun valvonnan piiriin tai joilla on huomattava osuus rahoitusjärjestelmästä, on laadittava tämän luvun säännösten mukaisesti.

Laitoksella on 3 momentissa tarkoitettu huomattava osuus rahoitusjärjestelmästä, jos sen varojen:

- 1) kokonaisarvo ylittää 30 miljardia euroa; tai
- 2) osuus kotivaltion bruttokansantuotteesta ylittää 20 prosenttia, ja varojen kokonaisarvo ei alita viittä miljardia euroa.

Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle selvitys tämän pykälän soveltamisesta.

9 a luku

Konsolidointiryhmän sisäinen rahoitustuki

1 §

Konsolidointiryhmän rahoitustukisopimus

Laitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset voivat sen estämättä, mitä tällaisten sopimusten tekemistä koskevista rajoituksista muualla laissa säädetään, tehdä tässä luvussa säädetyt vaatimukset täyttävän sopimuksen rahoitustuen tarjoamisesta toiselle konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle, jos se täyttää 11 luvun 5 a §:ssä säädetyt varhaisen puuttumisen edellytykset.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, laitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on noudatettava, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa, muussa laitosten vakauden valvontaa koskevassa Euroopan unionin asetuksessa ja luottolaitosdirektiivissä säädetään konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten keskinäisten liiketoimien rajoittamisesta.

Rahoitustukisopimuksen osapuolena oleva konsolidointiryhmään kuuluva yritys voi myöntää toiselle konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle rahoitustukea myöntämällä lainaa, antamalla takauksen tai asettamalla vakuuden.

Rahoitustukisopimuksessa on sovittava rahoitustukea annettaessa järjestelystä maksettava markkinaehtoinen vastike tai mainittava vastikkeen määräytymisperusteet. Vastike määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin rahoitustukea annetaan. Rahoitustukisopimuksen on lisäksi täytettävä seuraavat vaatimukset:

- 1) kukin rahoitussopimuksen osapuoli päättää rahoitussopimuksesta itsenäisesti;
- 2) osallistuminen rahoitustukisopimukseen on siihen osallistuvan yhtiön edun mukaista;

3) rahoitustukea tarjoavalla rahoitustukisopimuksen osapuolella on tarpeelliset tiedot tukea saavista yrityksistä rahoitustukisopimusta laadittaessa sekä ennen rahoitustuen myöntämistä;

4) rahoitustukisopimuksen vastikkeesta voidaan sopia osapuolten kesken riippumatta siitä, perustuuko vastikkeen määräytyminen tietoon, joka osapuolten on lain mukaan julkistettava;

5) konsolidointiryhmän ulkopuolisista teki-joistä johtuvia tilapäisiä markkinahinnan muutoksen vaikutuksia ei tarvitse ottaa huomioon, kun sovitaan rahoitustuen vastikkeen määräytymisperusteista.

2 §

Konsolidointiryhmän rahoitustukisopimuksen hyväksyminen

Finanssivalvonta hyväksyy konsolidointiryhmän emoyrityksen hakemuksesta konsolidointiryhmän rahoitussopimuksen, jos Finanssivalvonta vastaa ryhmään kuuluvan laitoksen konsolidoidusta valvonnasta eikä laitos ole sellaisen luottolaitoksen tytäryritys, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa toisen ETA-valtion viranomainen. Hakemukseen on liitettävä sopimusehdotus ja siitä on käytävä ilmi ne konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, joita sopimuksen on tarkoitus koskea.

Finanssivalvonnan on saatettava hakemus viipymättä kunkin rahoitustukisopimuksen osapuoleksi ehdotetun tytäryrityksen valvonnasta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen tiedoksi yhteistä päätöstä varten.

Finanssivalvonta voi kieltää sopimuksen tekemisen, jos ehdotettu sopimus ei täytä tässä luvussa säädettyjä edellytyksiä.

Finanssivalvonnan ja muiden toimivaltaisten viranomaisten on pyrittävä tekemään yhteinen päätös siitä, täyttääkö ehdotettu rahoitustukisopimus tässä luvussa säädetty ehdot, neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun Finanssivalvonta on vastaanottanut 1 momentissa tarkoitettua hakemusta.

Jos Finanssivalvonnan ja muiden toimivaltaisten viranomaisten kesken ei saada aikaan yhteistä päätöstä 4 momentissa tarkoitettua

määräajan kuluessa, Finanssivalvonnan on tehtävä oma päätös. Päätöksessä on otettava huomioon muiden toimivaltaisten viranomaisten neljän kuukauden kuluessa ilmaiset kannat ja varaumat. Finanssivalvonnan on annettava päätös tiedoksi muille toimivaltaisille viranomaisille.

Jos toimivaltainen viranomainen on 4 momentissa tarkoitettua määräajan kuluessa saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on lykättävä omaa päätöstään, odotettava Euroopan pankkiviranomaisen tekemää päätöstä ja tehtävä oma päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen tekemän päätöksen mukaisesti.

Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi sen jälkeen, kun 4 momentissa tarkoitettu määräaika on päätynyt tai asiassa on tehty yhteinen päätös.

3 §

Tytäryrityksen rahoitustukisopimuksen hyväksyminen

Jos Finanssivalvonta on saanut laitoksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalta toiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen, että konsolidointiryhmään kuuluvaa Suomeen rekisteröityä tytäryritystä on ehdotettu konsolidointiryhmän rahoitustukisopimuksen osapuoleksi, Finanssivalvonnan on arvioitava, onko ehdotettu rahoitustukisopimus tässä luvussa säädettyjen ehtojen mukainen.

Jos Finanssivalvonta toteaa, että 1 momentissa tarkoitettu ehdotus rahoitustukisopimukseksi ei täytä tässä laissa säädettyjä vaatimuksia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksensä konsolidointiryhmän emoyritykselle ja sen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalle toiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Jos Finanssivalvonnan ja muiden toimivaltaisten viranomaisten kesken ei saada aikaan yhteistä päätöstä konsolidointiryhmän rahoitustukisopimuksesta 2 §:n 4 momentissa tarkoitettua määräajassa, Finanssivalvonta voi

siirtää ehdotetun rahoitustukisopimuksen Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi neljän kuukauden määräajassa.

4 §

Osakkeen- tai osuudenomistajien hyväksyntä rahoitustukisopimukselle

Sopimuksen osapuolena olevan yrityksen on saatettava Finanssivalvonnan hyväksymä ehdotus rahoitustukisopimukseksi yhtiökokouksen, osuuskunnan kokouksen tai isäntien kokouksen hyväksyttäväksi.

Rahoitustukisopimus tulee voimaan, kun sopimuksen osapuolena olevan yrityksen I momentissa tarkoitettu hallintoelin on osaltaan hyväksynyt sopimuksen ja valtuuttanut yrityksen hallituksen lopullisesti päättämään, että yritys tarvittaessa tarjoaa tai vastaanottaa rahoitustukea rahoitustukisopimuksessa sovitun ja tässä luvussa säädetyn mukaisesti.

Rahoitustukisopimuksen osapuolena olevan yrityksen hallituksen on annettava I momentissa tarkoitettulle hallintoelimelle vuosittain kertomus sopimuksesta ja sen nojalla mahdollisesti tehtyjen päätösten täytäntöönpanosta.

5 §

Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuus

Finanssivalvonnan on toimitettava Rahoitusvakausvirastolle hyväksymänsä rahoitustukisopimukset ja niihin tehdyt muutokset.

6 §

Rahoitustuen edellytykset

Rahoitustuen on täytettävä seuraavat edellytykset:

1) sen arvioidaan poistavan tukea saavan yrityksen rahoitusvaikeudet;

2) sen tarjoamisen tarkoituksena on koko konsolidointiryhmän tai siihen kuuluvan yrityksen vakavaraisuuden tai maksuvalmiuden sellainen säilyttäminen tai palauttaminen, joka on myös rahoitustukea tarjoavan yrityksen etujen mukaista;

3) sitä tarjotaan tämän lain mukaisesti ja se on vastikkeellista;

4) sen myöntämishetkellä yrityksen hallituksen käytettävissä olevien tietojen perusteella voidaan perustellusti arvioida, että tukea saava yritys maksaa takaisin saamansa tuen ja siitä sovitun vastikkeen;

5) se ei vaaranna tukea tarjoavan yrityksen maksuvalmiutta tai vakavaraisuutta;

6) sitä tarjoava yritys täyttää tuen tarjoamishetkellä ja tuen myöntämisen jälkeen yrityksen taloudelliselle asemalle laissa säädetty vaatimukset, jollei Finanssivalvonta myönnä näistä poikkeusta;

7) sen myöntäminen ei vaikeuta tukea myöntävässä yrityksessä mahdollisesti tarvittavaa toimintojen uudelleenjärjestelyä.

7 §

Päätös rahoitustuen tarjoamisesta ja vastaanottamisesta

Päätöksen ryhmän rahoitustuen tarjoamisesta tai vastaanottamisesta hyväksytyn rahoitustukisopimuksen mukaisesti tekee kukin rahoitustukisopimuksen osapuolena olevan yrityksen hallitus.

Rahoitustuen tarjoamista koskevassa päätöksessä on esitettävä ehdotetun rahoitustuen tavoitteet ja erityisesti osoitettava, että rahoitustuelle tässä luvussa säädetty vaatimukset toteutuvat.

Rahoitustuen myöntämistä koskeva päätös on ilmoitettava Finanssivalvonnalle tai mahdolliselle muulle konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, rahoitustukea vastaanottavan yrityksen valvonnasta vastaavalle viranomaiselle ja Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoituksessa on esitettävä ehdotetun rahoitustuen tavoitteet sekä osoitettava, että ehdotettu rahoitustuki täyttää tässä luvussa rahoitustuelle säädetty vaatimukset.

mukset. Ilmoitukseen on liitettävä rahoitustukisopimus.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä viivytyksettä konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaaville toisen ETA-valtion viranomaisille ja muille Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:ssä tarkoitettuun valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille sekä ryhmän kriisintarkaisukollegioon kuuluville viranomaisille.

8 §

Finanssivalvonnan oikeus vastustaa rahoitustuen myöntämistä

Finanssivalvonta voi viiden työpäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen, kieltää rahoitustuen tarjoamisen tai rajoittaa sitä, jos rahoitustuen tarjoamiselle tässä luvussa säädetty vaatimukset eivät täyty. Finanssivalvonnan on ilmoitettava rahoitustuen kieltämistä tai rajoittamista koskevasta päätöksestään viivytyksettä Euroopan pankkiviranomaiselle, konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaaville toisen ETA-valtion viranomaisille ja muille Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:ssä tarkoitettuun valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille sekä ryhmän kriisintarkaisukollegioon kuuluville viranomaisille.

Jos Finanssivalvonta kieltää rahoitustuen tarjoamisen tai rajoittaa sitä, Finanssivalvonnan on rahoitustukea vastaanottavan yrityksen valvonnasta vastaavan viranomaisen vaatimuksesta esitettävä arvio siitä, täyttääkö konsolidointiryhmän elvytysuunnitelma, tai jos vastaanottava yritys on velvollinen laatimaan erillisen elvytysuunnitelman, yrityksen elvytysuunnitelma, 8 a luvun 10 §:ssä säädetty vaatimukset.

Jos toinen ETA-valvontaviranomainen on kieltänyt rahoitustuen tai rajoittanut sen tarjoamista Finanssivalvonnan valvonnassa olevalle yritykselle, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi kahden päivän kuluessa saatuaan siitä tiedon.

Rahoitustukea ei saa maksaa ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen tai päätöksen tekemi-

selle 1 momentissa tarkoitettu määräaika on päättynyt.

9 §

Rahoitustukisopimuksen julkistaminen

Rahoitustukisopimuksen osapuolena olevien yritysten on julkistettava sopimuksen keskeiset ehdot ja sen osapuolena olevien yritysten nimet sekä tarkistettava julkistettavat tiedot vähintään kerran vuodessa noudattaen, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 431—434 artiklassa säädetään laitoksen taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistamisesta.

11 luku

Taloudellisen aseman valvonta

5 a §

Varhaisen puuttumisen yleiset edellytykset

Finanssivalvonta voi 6, 9, 10 ja 10 a §:ssä säädetyn edellytyksin ryhtyä mainittujen pykälien mukaisiin valvontatoimiin, jos:

1) Finanssivalvonnalla on 4 §:n mukaisen kuormituskokeen perusteella tai muuten painavia syitä olettaa, että luottolaitos ei seuraavien kahdentoista kuukauden aikana todennäköisesti kykene täyttämään toimilupaedellytyksiä tai suoriutumaan velvoitteistaan; tai

2) luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys muuten rikkoo tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyjä velvollisuuksiaan.

Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ryhtyä mainittuihin valvontatoimiin, jos luottolaitos on ilmoittanut tarvitsevansa kriisintarkaisulain 4 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua poikkeuksellista julkista tukea.

Luottolaitoksen tai sen emoyrityksen on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle ja Rahoitusvakausvirastolle 1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa säädettyjen varhaisen puuttumisen edellytysten täyttymisestä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 3 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä Rahoitusvakausvirastolle, valtiova-

rainministeriölle, Suomen Pankille ja talletussuojarahastolle kuten 3 momentissa säädetään. Finanssivalvonnan on lisäksi ilmoitettava virastolle valvontatoimista, joihin se 6, 9, 10 tai 10 a §:n nojalla ryhtyy.

Mitä 4 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen ETA-valtion 4 momentissa tarkoitettua viranomaista vastaavaan viranomaiseen ja talletussuojarahastoon, jossa luottolaitoksella on ryhmän emoyritys tai emoyrityksen tytäryritys taikka luottolaitoksen tai sen ryhmään kuuluvan toisen luottolaitoksen sivuliike, sekä jos tällaisessa toisessa ETA-valtiossa makrovakauden valvonnasta vastaa muu kuin edellä mainittu viranomainen, tällaiseen muuhun toisen ETA-valvontaviranomaiseen, jos tietojen vastaanottajaa sitoo tätä lakia vastaava salassapitovelvollisuus.

6 §

Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus

Finanssivalvonta voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua pääomavaatimuksen, jos:

1) Finanssivalvonta 2 §:ssä säädetyn arvion tai etukäteen vahvistetuin perustein laaditun muun arvion perusteella katsoo, että:

a) luottolaitoksen omien varojen määrä ei riitä täyttämään luottolaitoksen 9 luvun 1 §:n mukaisesti arvioimaa kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta; tai

b) luottolaitos on arvioinut edellä tarkoitettua pääomatavoitetta ja siihen perustuvan pääomatavoitteen taikka EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen suurten asiakasriskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen määrän olennaisesti puutteellisella tai virheellisellä tavalla; taikka

2) 5 a §:n 1 momentin 1 kohdan edellytykset täyttyvät.

10 §

Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvon- nassa

Jos luottolaitoksen omien varojen tai maksuvalmiuden riittävyyttä suhteessa kokonais-

risktiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa, Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä 6—9 §:ssä ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään, 6 §:n 5 momentissa säädetty seikat huomioon ottaen:

1) rajoittaa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen tilikaudelta kertyvien, yrityksen toiminnan taloudellisesta tuloksesta riippuvien palkkojen ja palkkioiden sekä sopimukseen perustuvien eläkkeiden yhteenlaskettua määrää suhteessa yrityksen tilikauden tuottoihin; mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta palkkoihin, palkkioihin ja eläkkeisiin, jotka on maksettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan sitovan sopimuksen perusteella;

2) vaatia luottolaitosta toimittamaan säännöllisesti EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja tässä laissa tarkoitettuja tietoja luottolaitoksen taloudellisesta asemasta laajemmin ja useammin kuin mainitussa asetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla annetuissa säädöksissä tai määräyksissä vaaditaan;

3) asettaa laadullisia vaatimuksia luottolaitoksen maksuvalmiuden hallinnalle sekä määrällisiä vaatimuksia luottolaitoksen maksuvalmiudelle niiden tietojen perusteella, jotka luottolaitos on EU:n vakavaraisuusasetuksen nojalla tai muuten velvollinen ilmoittamaan säännöllisesti Finanssivalvonnalle;

4) vaatia luottolaitosta julkistamaan säännöllisesti sen taloudellista asemaa koskevia muita kuin EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettuja tietoja tai julkistamaan niitä useammin kuin mainitussa asetuksessa vaaditaan;

5) velvoittaa luottolaitoksen määräajassa esittämään arvion syistä, joiden vuoksi luottolaitos ei täytä tai todennäköisesti seuraavan kahden kuukauden aikana täytä sen toiminnalle asetettuja vaatimuksia; jos 8 a luvussa tarkoitettua elvytysuunnitelman mukaiset toimenpiteet eivät Finanssivalvonnan käsityksen mukaan ole riittäviä vaatimusten täyttämiseksi kohtuullisessa ajassa, Finanssivalvonta voi velvoittaa luottolaitoksen esittämään erillisen suunnitelman vaatimusten täyttämiseksi suunnitelmasta ilmenevässä määräajassa;

6) velvoittaa luottolaitoksen kutsumaan koolle yhtiökokouksen tai sitä vastaavan luottolaitoksessa ylintä päätösvaltaa käyttä-

vän hallintoelimen kokouksen käsittelemään yhtä tai useampaa Finanssivalvonnan määräämää asiaa tai, jos luottolaitos ei ole Finanssivalvonnan määräämässä ajassa ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin kokouksen koolle kutsumiseksi, kutsua kokouksen koolle käsittelemään yhtä tai useampaa Finanssivalvonnan määräämää asiaa noudattaen muuten, mitä laissa ja luottolaitoksen yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on säädetty ylimääräisen kokouksen koollekutsumisesta;

7) velvoittaa luottolaitoksen tekemään suunnitelman velkojensa uudelleenjärjestelystä Finanssivalvonnan määräämällä tavalla;

8) velvoittaa luottolaitoksen muuttamaan strategiaansa taikka oikeudellista tai hallinnollista rakennettaan Finanssivalvonnan määräämällä tavalla;

9) asettaa luottolaitokseen Finanssivalvonnan annetun lain 29 §:ssä tarkoitetun asiamiehen;

10) velvoittaa luottolaitoksen ryhtymään sen elvytysuunnitelman mukaisiin muihin toimiin;

11) velvoittaa luottolaitoksen ryhtymään tarvittaviin toimiin kriisinratkaisulain 5 luvun mukaisiin toimiin luottolaitoksen varojen ja velkojen arvostamiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksen taloudelliselle asemalle sekä sitä koskevien tietojen ilmoittamiselle ja julkistamiselle asetetuista vaatimuksista, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidoidulle taloudelliselle asemalle sekä sitä koskevien tietojen ilmoittamiselle ja julkistamiselle asetettuihin vaatimuksiin.

Finanssivalvonnan on asetettava luottolaitokselle määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen on suoritettava Finanssivalvonnan tämän pykälä nojalla määräämät toimenpiteet.

10 a §

Luottolaitoksen asettaminen erityishallintoon

Jos Finanssivalvonta on rajoittanut luottolaitoksen johdon toimintaa Finanssivalvonnan annetun lain 29 §:n nojalla, Finanssivalvonta voi 5 a §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä asettaa enintään vuodeksi ker-

rallaan yhden tai useamman Finanssivalvonnan annetun lain 29 §:ssä tarkoitetun asiamiehen käyttämään johdolle kuuluvaa toimivaltaa, jos se on tarpeen luottolaitoksen toiminnan turvaamiseksi. Asiamiehen on toiminnassaan noudatettava Finanssivalvonnan ohjeita.

Finanssivalvonnan on yksilöitävä, miltä osin asiamies käyttää luottolaitoksen johdolle kuuluvaa toimivaltaa, ja julkistettava asiamiehen nimi ja asiamiehellä luottolaitoksessa oleva toimivalta sekä ilmoitettava rekisteröitäväksi asiamiehen henkilötiedot ja toimivalta noudattaen, mitä sen henkilötietojen rekisteröinnistä on säädetty, jolle kuuluvaa toimivaltaa asiamies käyttää.

Finanssivalvonta voi milloin tahansa päättää asiamiehen toimivallan lakkauttamisesta.

10 b §

Valvontatoimia koskeva kuulemis- ja ilmoitusvelvollisuus

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi ulkomainen ETA-luottolaitos, Finanssivalvonnan on ennen ryhtymistä 6, 8—10 tai 10 a §:ssä tarkoitettuun valvontatoimeen kuultava asiasta luottolaitoksen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan tytärluottolaitoksen valvonnasta vastaavaa viranomaista ja ilmoitettava asiasta Euroopan pankkiviranomaiselle.

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen valvonnasta, joka on toisessa ETA-valtiossa olevan omistusyhteisön tai luottolaitoksen tytäryritys, Finanssivalvonnan on ennen ryhtymistä 1 momentissa tarkoitettuun valvontatoimeen kuultava asiasta konsolidoidusta valvonnasta vastaavaa ulkomaista ETA-valvontaviranomaista.

Finanssivalvonnan on saatuaan toiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen 1 momentissa tarkoitettua valvontatoimintaa vastaavasta suomalaisen luottolaitoksen toisessa ETA-valtiossa olevaan tytärluottolaitokseen kohdistuvasta valvontatoimesta, arvioitava valvontatoimen vaikutusta luottolaitoksen

muihin tytäryrityksiin ja ilmoitettava arviointinsa tällaisen tytäryritysten valvonnasta vastaavalle ETA-valvontaviranomaiselle viimeistään kolmen päivän kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta.

13 §

Valvonta-arvioita koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä

13 a §

Varhaisen puuttumisen toimia koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi ulkomainen ETA-luottolaitos, Finanssivalvonnan on pyrittävä yhdessä tällaisen ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteisymmärrys 5 a §:n soveltamisesta luottolaitoksen emoyritykseen. Finanssivalvonnan on pyydettävä asiasta lausunto Euroopan pankkiviranomaiselta, jos joku tässä momentissa tarkoitetuista viranomaisista sitä pyytää.

Jos yhteisymmärrystä 5 a §:n soveltamisesta ei ole saavutettu viiden päivän kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on antanut päätöksen tiedoksi 10 b §:n 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille, Finanssivalvonta voi yksin päättää 5 a §:n soveltamisesta konsolidointiryhmän emoyritykseen. Finanssivalvonnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi edellä tässä momentissa tarkoitetuille viranomaisille. Jos Finanssivalvonta tai jokin tässä momentissa tarkoitetuista muista toimivaltaisista viranomaisista on ennen edellä mainitun määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on lykättävä omaa päätöstään, odotettava Eu-

roopan pankkiviranomaisen tekemää päätöstä ja tehtävä oma päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen tekemän päätöksen mukaisesti.

Jos ulkomainen ETA-valvontaviranomainen vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu suomalainen luottolaitos, Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta koskevan päätöksen tekemistä kuultava edellä tarkoitettua ulkomaista ETA-valvontaviranomaista. Jos Finanssivalvonta tai joku muu konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valvonnasta vastaava toimivaltainen viranomainen on saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on lykättävä omaa päätöstään, odotettava Euroopan pankkiviranomaisen tekemää päätöstä ja tehtävä oma päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen tekemän päätöksen mukaisesti.

13 b §

Varhaisen puuttumisen vaikutus eräisiin sopimusehtoihin

Edellä 5 a §:ssä tarkoitettuihin valvontatoimiin sovelletaan, mitä kriisinratkaisulain 12 luvun 7 §:ssä säädetään kriisinratkaisutoimien vaikutuksesta siinä tarkoitettuihin sopimusehtoihin.

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

3 §

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa, jos:

2 a) sivuliike saa sen kotivaltion lainsäädännön ja toimilupansa nojalla vastaanottaa yleisöltä talletuksia, eikä sivuliikkeen talletajiin luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön nojalla sovellettava talletussuoja ole naisesti poikkeaa suomalaisen talletuspankin talletajiin sovellettavasta talletussuojasta;

19 luku

Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen

1 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *tervehdyttämistoimenpiteellä* viranomaisen päätökseen perustuvaa kriisintarkaisulaissa tarkoitettua kriisintarkaisutointa tai muuta toimenpidettä, jonka tarkoituksena on turvata tai palauttaa ennalleen ulkomaisen luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja joka voi vaikuttaa kolmannen henkilön oikeuksiin luottolaitosta kohtaan sekä kriisintarkaisudirektiivin mukaisten kriisintarkaisuvälineiden ja -valtuuksien soveltamista ja käyttämistä;

20 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

6) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tun-

temistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta;

7) 8 a luvun 1—3, 8 ja 9 §:n säännökset luottolaitoksen ja konsolidointiryhmän velvollisuudesta laatia ja tarkastaa 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin mukainen elvytysuunnitelma sekä konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman hyväksymisestä, 9 a luvun 7 §:n 1 momentin säännös rahoitustuen tarjoamista koskevan aikomuksen ilmoittamisesta viranomaisille ja 11 luvun 5 a §:n 3 momentin säännös tietojen ilmoittamisesta viranomaisille.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 4 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja luottolaitosdirektiivin, kriisintarkaisudirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettu talletussuojarahasto, jäljempänä *vanha talletussuojarahasto*. Vanhan talletussuojarahaston tehtävät siirtyvät tämän lain voimaan tullessa rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvussa tarkoitettulle talletussuojarahastolle, jäljempänä *talletussuojarahasto*.

Vanhaan talletussuojarahastoon sovelletaan tämän lain voimaantulon jälkeen:

1) 1 luvun 3 §:n 1 momenttia Finanssivalvonnan valvonnasta;

2) kumotun 14 luvun 1 §:n 1 momenttia talletuspankin velvollisuudesta kuulua rahastoon;

3) kumotun 14 luvun 2 §:n 1 momenttia rahaston säännöistä ja niiden vahvistamisesta;

4) kumotun 14 luvun 3 §:ää rahaston hallinnosta;

5) kumotun 14 luvun 6 §:ää rahaston itenäisyydestä;

6) kumotun 14 luvun 13 §:ää rahaston varojen sijoittamisesta;

7) kumotun 14 luvun 22 §:ää salassapito-velvollisuudesta.

Mitä 3 momentin 2 kohdassa säädetään, sovelletaan vain tämän lain voimaan tullessa rahaston jäseninä oleviin talletuspankkeihin.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä sovelletaan siltä osin kuin ne eivät ole riskitiedossa rahoitusvakaussivomaisesta annetun lain kanssa. Mainittuja säännöksiä sovelletaan siihen saakka, kun vanhassa talletussuojarahastossa ei enää ole varoja ja se puretaan. Kun vanha talletussuojarahasto puretaan, sen jäljellä olevat velvoitteet siirtyvät talletussuojarahastolle.

Vanhan talletussuojarahaston varoja voidaan sen valtuuskunnan tai hallituksen päätöksellä käyttää:

1) sen jäsenluottolaitosten vuotuisten talletussuojamaksujen kattamiseen;

2) talletussuojarahaston muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen saamisten kattamiseksi vanhan talletussuojarahaston jäsenlaitoksilta;

3) rahaston hallinnoinnista aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Jos talletussuojarahaston varat eivät riitä korvattavien talletusten maksamiseen tai muiden talletussuojarahaston velvoitteiden kattamiseen siten kuin rahoitusvakaussivomaisesta annetussa laissa säädetään, Rahoitusvakaussivomasto:

1) perii rahoitusvakaussivomaisesta annetun lain 5 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisesti ylimääräisiä vuotuisia talletussuojamaksuja,

2) velvoittaa vanhan talletussuojarahaston siirtämään talletussuojarahastoon varoja, jos 1 kohdassa tarkoitettuja maksuja ei voida periä riittävän nopeasti ja vakauden turvaavalla tavalla,

3) velvoittaa talletuspankit lainaamaan talletussuojarahastolle varoja rahoitusvakaussivomaisesta annetun lain 5 luvun 6 §:n 2 momentin mukaisesti, tai

4) ottaa rahastolle lainaa rahoitusvakaussivomaisesta annetun lain 3 luvun 8 §:n mukaisesti, jos 1—3 kohdassa tarkoitettujen järjestelyt eivät ole riittäviä.

Vanhan talletussuojarahaston on siirrettävä varat talletussuojarahastoon Rahoitusvakaussivomaston määräämällä tavalla.

Valtiovarainministeriö vahvistaa vanhan talletussuojarahaston säännöissä ne periaatteet ja menetelmät, joiden nojalla rahaston varoja voidaan käyttää sen jäsenten hyväksi.

Vanhan talletussuojarahaston on annettava Rahoitusvakaussivomastolle tämän pyynnöstä viipymättä ajantasaiset ja kattavat tiedot rahaston sijoitustoiminnasta sekä tehtävä tiivistä yhteistyötä viraston kanssa.

7.

Laki

talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään talletuspankkien yhteenliittymästä annettuun lakiin (599/2010) uusi 20 a § seuraavasti:

3 luku

Yhteenliittymän ohjaus, riskienhallinta ja vakavaraisuus

20 a §

Elvytyssuunnitelma ja kriisintarkkaisu-
suunnitelma

Yhteenliittymän elvytyssuunnitelmaan sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta an-

tun lain 8 a luvussa säädetään konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmasta. Yhteenliittymän kriisintarkkaisuunitelmaan sovelletaan, mitä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkkaisuunitelma-
annetun lain (/)
2 luvussa säädetään konsernin kriisintarkkaisuunitelma-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta
20 .

8.

Laki**sijoituspalvelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 2 §:n 1 momentti sekä 15 luvun 2 §:n 2 momentin 6 kohta ja 6 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 623/2014, sekä
lisätään lakiin uusi 13 a luku, 14 lukuun uusi 4 § ja 15 luvun 2 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 623/2014, uusi 7 kohta seuraavasti:

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 §

Talouden vakaus ja sen valvonta

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin, taloudellisen aseman valvontaan sekä niitä koskevien poikkeuslupien antamiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 9—11 lukua. Poiketen luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 2 §:stä, sijoituspalveluyrityksellä on aina oltava omia varoja vähintään 1 §:ssä säädetty määrä. Sijoituspalveluyritykseen, jonka osakepääoman on lain mukaan oltava vähintään 730 000 euroa, sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a lukua.

13 a luku

Selvitystila ja konkurssi

1 §

Soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan 6 luvun 1 §:n 1 momentin soveltamisalaan kuuluvaan sijoituspalveluyritykseen.

2 §

Liikepankkilain säännösten soveltaminen

Sijoituspalveluyrityksen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001), jäljempänä *liikepankkilaki*, 6 luvussa säädetään luottolaitoksesta, lukuun ottamatta mainitun lain 20 §:n 2 momenttia, 20 b §:n 1 momentin

1 kohtaa, 22 §:n 2 momenttia, 22 a §:n 1 momentin 1 kohtaa sekä 23 ja 24 §:ää.

Selvitysmiesten on tehtävä osakeyhtiölain 20 luvun 10 §:ssä tarkoitettu ilmoitus myös sijoittajien korvausrahastolle, jos sijoituspalveluyritys on rahaston jäsen, sekä, jos ilmoitus perustuu muuhun kuin liikepankkilain 19 §:ssä tarkoitettuun päätökseen, Finanssivalvonnalle.

Velkoja, jonka saaminen perustuu yksinomaan sijoittajien korvausrahastosta täysimääräisesti korvattavaan saamiseen, ei voi hakea sijoituspalveluyritystä konkurssiin tällaisen saamisen perusteella.

14 luku

Ulkomaisia sijoituspalveluyrityksiä koskevat erityissäännökset

4 §

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen likvidaatiomenettely ja tervehdyttämistoimenpite

Sellaisen ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen likvidaatiomenettelystä ja tervehdyttämistoimenpiteestä, johon sovelletaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivien 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/59/EU, jäljempänä *kriisinratkaisudirektiivi*, sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 19 luvun 1—4 §:ssä säädetään ulkomaisesta ETA-luottolaitoksesta.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

6) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta;

7) luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvun 1—3, 8 ja 9 §:n säännökset luottolaitoksen ja konsolidointiryhmän velvollisuudesta laatia ja tarkastaa 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin mukainen elvytysuunnitelma sekä konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman hyväksymisestä, 9 a luvun 7 §:n 1 momentin säännös rahoitustuen tarjoamista koskevan aikomuksen ilmoittamisesta viranomaisille ja 11 luvun 5 a §:n 3 momentin säännös tietojen ilmoittamisesta viranomaisille.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja kriisinratkaisudirektiivin, luottolaitosdirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki**valtion vakuusrahastosta annetun lain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan valtion vakuusrahastosta annettu laki (379/1992).

2 §

Tämän lain voimaan tullessa valtion vakuusrahastossa vireillä olleet asiat siirtyvät valtiovarainministeriön käsiteltäviksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut asiat käsitellään loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3 §

Valtiovarainministeriö tulouttaa valtion vakuusrahaston varat valtion talousarvioon. Valtiovarainministeriö voi siirtää rahaston muun omaisuuden määräämillään ehdoilla valtiolle.

4 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

10.

Laki**Suomen Pankista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Suomen Pankista annettuun lakiin (214/1998) uusi 26 a § seuraavasti:

26 a §

Yhteistyö valtiovarainministeriön, Finanssivalvonnan ja Rahoitusvakuusviraston kanssa

Suomen Pankin on tehtävä yhteistyötä valtiovarainministeriön, Finanssivalvonnan ja Rahoitusvakuusviraston kanssa luottolaitos-

ten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa (/) tarkoitettujen kriisinratkaisutoimien suunnittelussa ja valvonnassa sekä tehtyjen päätösten seurannassa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

11.

Laki**liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 21 ja 24 f §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 21 ja 24 f §, sellaisena kuin ne ovat laissa 408/2004 seuraavasti:

21 §

Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen tai sen velkojan hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssisäännössä (31/1868) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.

Poiketen siitä, mitä velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa (1578/1992) säädetään, luottolaitoksen konkurssissa:

1) luonnollisten henkilöiden ja muiden kuin tilintarkastuslain (459/2007) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitetun raja-arvon ylittävien oikeushenkilöiden korvauskelpoisilla talletuksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin ja 3 kohdassa tarkoitettuihin velkoihin;

2) sovellettaessa 1 kohtaa sillä osalla talletusta, joka korvataan rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain (/) 5 luvun 8 §:n nojalla kokonaan, on etusija suhteessa siihen osaan talletusta, joka jää suojan ulkopuolelle;

3) luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (/) 7 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuilla korvauksil-

la on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin.

Mitä tässä pykälässä säädetään korvattavista talletuksista, sovelletaan myös rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettuun Rahoitusvakuusviraston takautumissaamiseen.

24 f §

Nettoutussopimusten oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan niihin sopimuksiin sovellettavan lain perusteella, jollei luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 12 luvun 7—11 §:stä muuta johdu.

Takaisinostosopimusten oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan kyseisiin sopimuksiin sovellettavan lain perusteella, jollei 1 momentissa mainituista luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain säännöksistä tai tämän lain 24 e §:stä muuta johdu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

12.

Laki**osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 30 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 30 § seuraavasti:

30 §

Velkojan hakiessa luottolaitosta konkursiin tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava hakemuksesta Finanssivalvonnalle. Tuomioistuimen on lykättävä asian käsittelyä enintään kuukaudella, jos Finanssivalvonta esittää tätä koskevan pyynnön viikon kuluessa tässä pykälässä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta.

Poiketen siitä, mitä velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa (1578/1992) säädetään, luottolaitoksen konkurssissa:

1) luonnollisten henkilöiden ja muiden kuin tilintarkastuslain (459/2007) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitetun raja-arvojen ylittävien oikeushenkilöiden korvauskelpoisilla talletuksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin ja 3 kohdassa tarkoitettuihin velkoihin;

2) sovellettaessa 1 kohtaa sillä osalla talletusta, joka korvataan rahoitusvakaussviranomaisesta annetun lain (/) 5 luvun 8 §:n nojalla kokonaan, on etusija suhteessa siihen osaan talletusta, joka jää suojan ulkopuolelle;

3) luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinsäätötoimenpiteistä annetun lain (/) 7 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuilla korvauksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin.

Mitä tässä pykälässä säädetään korvattavista talletuksista, sovelletaan myös rahoitusvakaussviranomaisesta annetun lain 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettuun Rahoitusvakaussviraston takautumissaamiseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

13.

Laki**säästöpankkilain 118 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan säästöpankkilain (1502/2001) 118 § seuraavasti:

118 §

Säästöpankin omaisuus voidaan luovuttaa konkurssiin hallituksen tai, kun säästöpankki on selvitystilassa, selvitysmiesten päätöksen perusteella. Konkurssin aikana edustavat säästöpankkia konkurssivelallisena hallitus ja toimitusjohtaja taikka ennen konkurssin alkamista valitut selvitysmiehet. Konkurssin aikana voidaan kuitenkin valita uusia hallituksen jäseniä tai uusia selvitysmiehiä.

Poiketen siitä, mitä velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa (1578/1992) säädetään, säästöpankin konkurssissa:

1) luonnollisten henkilöiden ja muiden kuin tilintarkastuslain (459/2007) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitetun raja-arvon ylittävien oikeushenkilöiden korvauskelpoisilla talletuksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin ja 3 kohdassa tarkoitettuihin velkoihin;

2) sovellettaessa 1 kohtaa sillä osalla talletusta, joka korvataan rahoitusvakauseräviranomaisesta annetun lain (/) 5 luvun 8 §:n nojalla kokonaan, on etusija suhteessa siihen osaan talletusta, joka jää suojan ulkopuolelle;

3) luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinsuunnitelmasta annetun lain (/) 7 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuilla korvauksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin.

Mitä tässä pykälässä säädetään korvattavista talletuksista, sovelletaan myös rahoitusvakauseräviranomaisesta annetun lain 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettuun Rahoitusvakauseräviraston takautumissaamiseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 _____ .

14.

Laki**talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 1 a §:n 1 momentti, 2 ja 3 §, 4 §:n 1 ja 3 momentti, 9—12 §, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 2, 3 ja 5 momentti, 15 § sekä 16 a §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 a §:n 1 momentti, 4 §:n 3 momentti ja 16 a §:n 1 momentti laissa 412/2004 sekä 3 ja 11 § osaksi laissa 593/2003 seuraavasti:

1 a §

Toimivaltaa ja sovellettavaa lakia koskevat säännökset Euroopan talousalueella

Pankin toiminnan keskeyttämisestä on toimivaltainen päättämään Rahoitusvakausrasto siten kuin tässä laissa säädetään. Pankkia koskevan saneerausmenettelyn aloittamisesta on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä tässä laissa ja yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) säädetään. Menettely käsittää myös muissa Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa (*ETA-valtio*) sijaitsevat pankin sivukonttorit.

on tehnyt luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (/) 4 luvun 1 §:n 4 momentissa taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 8 a luvun 4 §:n 3 momentissa tai 11 luvun 5 a §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

3 §

Keskeytyksen edellytykset

Rahoitusvakausrasto voi keskeyttää pankin toiminnan enintään kuukauden ajaksi, jos on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen vakavasti vahingoittaisi rahoitusmarkkinoiden vakautta, maksujärjestelmien häiriötöntä toimintaa tai velkojien etua.

Rahoitusvakausrasto voi erityisestä syystä tehdä päätöksen keskeytyksen jatkamisesta enintään yhdellä kuukaudella kerrallaan, kuitenkin enintään siihen saakka, kun kuusi kuukautta on kulunut 1 momentissa tarkoitetun päätöksen antamisesta.

2 §

Ilmoitusvelvollisuus

Jos pankki ei ilmeisesti kykene täyttämään sitoumuksiaan, pankin on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitusvakausrastolle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys pankin maksuvalmiudesta ja sen heikentymisen syistä.

Jos Suomen Pankin tai Finanssivalvonnan käsityksen mukaan pankin maksuvalmius on siinä määrin heikentynyt, että se todennäköisesti ei kykene täyttämään sitoumuksiaan, Suomen Pankin tai Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitusvakausrastolle.

Pankin ei kuitenkaan ole tarpeen tehdä 1 momentin mukaista ilmoitusta, jos pankki

4 §

Keskeytyspäätös

Rahoitusvakausraston on ennen 3 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava Finanssivalvontaa ja Suomen Pankkia sekä päätöksen kohteena olevaa pankkia, jos se voi tapahtua vaarantamatta keskeytyspäätöksen tarkoitusta.

Rahoitusvakausviraston tekemään keskeytyspäätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Muilta osin muutoksenhausta säädetään hallintolainkäytölaissa (586/1996).

9 §

Suhde selvitystilaan, konkurssiin ja kriisihallintoon

Pankkia ei saa asettaa selvitystilaan eikä konkurssiin sen toiminnan ollessa keskeytettyinä. Jos pankin toiminta keskeytetään, hakemusta pankin asettamisesta selvitystilaan tai konkurssiin on lykättävä, kunnes keskeytysmenettely lakkaa. Jos keskeytysmenettelyn aikana tehdään päätös yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta, yrityssaneerausmenettelyn aloittamisen jälkeen sovelletaan, mitä yrityssaneerailain 24 §:ssä säädetään.

Kriisihallinnossa olevan pankin toimintaa ei voi keskeyttää tämän lain mukaisesti.

10 §

Pankin määräysvalta ja sen rajoitukset

Sen lisäksi, mitä yrityssaneerailain 29 §:ssä säädetään, pankki ei saa sen toiminnan ollessa keskeytettyinä ilman Rahoitusvakausviraston lupaa ottaa yleisöltä vastaan talletuksia eikä muita takaisinmaksettavia varoja. Pankki ei saa myöskään ilman asiamiehen suostumusta myöntää tai muuten hankkia uusia luottoja eikä tehdä tai hankkia muita rahoitussopimuksia eikä tehdä johdannaisopimuksia muuten kuin suojaamistarkoituksessa. Luoton myöntämiseen rinnastetaan takauksen tai muun vastuusitoumuksen antaminen tai vakuuden asettaminen toisen velasta.

11 §

Toimenpidesuunnitelma

Pankin on viipymättä keskeytyspäätöksen jälkeen laadittava suunnitelma, josta käy il-

mi, miten pankki aikoo tervehdyttää taloudellisen asemansa, taikka jos tällaisia toimenpiteitä ei voida esittää, miten pankki aikoo lopettaa toimintansa. Suunnitelma on annettava Rahoitusvakausvirastolle ennen 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun määräajan päättymistä, tai jos määräaika on jatkettu, ennen jatkettua määräajan päättymistä.

Jos pankki ei laadi suunnitelmaa 1 momentissa tarkoitetussa ajassa tai suunnitelmassa ei voida esittää toimenpiteitä, joiden avulla pankin taloudellinen asema voidaan todennäköisesti tervehdyttää ennen 3 §:ssä tarkoitetun määräajan päättymistä, Rahoitusvakausviraston on esitettävä Finanssivalvonnalle pankin toimiluvan peruuttamista.

Rahoitusvakausviraston on ennen 1 momentissa tarkoitetun suunnitelman käsittelyä pyydyttävä siitä Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin lausunto.

Pankki ei kuitenkaan ole tarpeen tehdä tässä pykälässä tarkoitettua suunnitelmaa, jos pankki on tehnyt luottolaitostoinnasta annetun lain mukaisen elvytysuunnitelman tai siihen sovelletaan mainitun lain mukaista konsolidointiryhmän elvytysuunnitelmaa ja jos pankki on tehnyt luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisiratkaisusta annetun lain mukaisen kriisiratkaisusuunnitelman tai siihen sovelletaan mainitun lain mukaista konsernin kriisiratkaisusuunnitelmaa.

12 §

Eräiden yhteisöoikeudellisten säännösten soveltamista koskevat poikkeukset

Rahoitusvakausvirasto voi pankin toiminnan ollessa keskeytettyinä antaa pankin tai asiamiehen hakemuksesta luvan poiketa siitä, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) ja säästöpankkilaissa (1502/2001) säädetään:

1) välitilinpäätöksen sisällyttämisestä sulautumissuunnitelmaan;

2) pankin ylintä päätäntävaltaa käyttävän elimen koollekutsumista koskevasta menettelystä;

3) pankin ylintä päätäntävaltaa käyttävän elimen päätökseen lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan sovellettavasta määränemmistövaatimuksesta; ja

4) julkisesta haasteesta velkojille pankin sulautuessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua poikkeuksen edellytyksenä on lisäksi, että se voi tapahtua vaarantamatta kohtuuttomasti velkojen ja sulautumiseen osallisten pankkien osakkeen- tai osuudenomistajien tai jäsenten etua. Poikkeusta koskevasta hakemuksesta on pyydettyä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto.

Mitä 1 momentissa säädetään sulautumista koskevien säännösten soveltamisesta, sovelletaan siihen, mitä pankin jakautumisesta ja liiketoiminnan luovutuksesta säädetään, jos kaikki vastaanottavat yritykset ovat luottolaitoksia.

13 §

Yrityssaneerauslain soveltaminen

Rahoitusvakuusvirasto voi pankin toiminnan ollessa keskeytettynä tehdä hakemuksen yrityssaneerauslaissa tarkoitettua saneerausmenettelyn aloittamisesta. Hakemukseen on liitettävä selvitys yrityssaneerauslain 6 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetystä saneerausmenettelyn edellytyksistä taikka pankin ja vähintään kahden sellaisen velkojan suostumus, joiden saatavat edustavat vähintään viidennestä pankin tunnetuista veloista. Pankin yrityssaneeraukseen sovelletaan yrityssaneerailakia, jollei jäljempänä toisin säädetä.

14 §

Yrityssaneeraukseen sovellettavat erityiset säännökset

Tuomioistuimen on pyydettyä saneerausohjelmasta ennen sen vahvistamista Rahoitusvakuusviraston lausunto. Sen lisäksi, mitä yrityssaneerauslain 8 luvussa säädetään saneerausohjelman vahvistamisen esteistä,

pankin saneerausohjelma on jätettävä vahvistamatta, jos Rahoitusvakuusvirasto on sitä vastustanut. Rahoitusvakuusviraston on ennen tässä momentissa tarkoitettua lausunnon antamista pyydettyä saneerausohjelmasta Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin lausunto.

Yrityssaneerauslain 8 §:ssä tarkoitettu selvittäjä on määrättävä ja erotettava Finanssivalvonnan esityksestä. Velkojatoimikunnan tai velkojan esittämän henkilön määräämisestä selvittäjäksi säädetään yrityssaneerauslain 83 §:ssä ja tämän erottamisesta mainitun lain 86 §:ssä. Selvittäjän määräämiseen tai erottamiseen velkojatoimikunnan tai velkojan esityksestä tai vaatimuksesta on saatava Finanssivalvonnan suostumus.

Sen lisäksi, mitä yrityssaneerauslain 10 §:n 1 momentissa säädetään velkojatoimikunnasta, velkojatoimikunnassa on oltava Rahoitusvakuusviraston, Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin edustajat sekä jos Rahoitusvakuusvirasto arvioi sen tarpeelliseksi, erillinen talletussuojarahaston edustaja, joiden lisäksi, jos pankki on sijoittajien korvausrahaston jäsen, sijoittajien korvausrahaston edustajat.

15 §

Keskeytyksen peruminen

Rahoitusvakuusviraston on peruttava keskeytys välittömästi, jos keskeytyksen edellytyksiä ei enää ole. Viraston on ennen keskeytyksen peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä pyydettyä siitä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto.

16 a §

Ilmoitus muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille

Rahoitusvakuusviraston on viipymättä ilmoitettava pankin toiminnan keskeytyksestä ja saneerausmenettelyn aloittamisesta sekä menettelyn mahdollisista vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa pankilla on sivukonttori tai

joissa se tarjoaa luottolaitostoiminnasta annettussa laissa tarkoitettuja palveluja.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallintopäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

15.

Laki

Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä annetun lain (1554/1994) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 1114/2011, seuraavasti:

1 §

Euroopan unionin toimielinten ja elinten ratkaisujen täytäntöönpano

Tuomio ja päätös, joka on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 280 artiklan tai 299 artiklan taikka Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 18 artiklan kolmannen kohdan nojalla täytäntöönpanokelpoinen, pannaan Suomessa täytäntöön siten kuin Suomen tuomioistuimen riita-asiassa antama tuomio, joka on saanut lainvoiman.

Päätös, joka on yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 86 artiklan 1 kohdan tai yhteisömallista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 71 artiklan 1 kohdan, yhteisön

kasvinjalostajanoikeuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 86 artiklan 1 kohdan taikka yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisintarkaisua varten yhteisen kriisintarkaisumekanismin ja yhteisen kriisintarkaisurahaston puitteissa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 806/2014 41 artiklan 3 kohdan nojalla täytäntöönpanokelpoinen, pannaan Suomessa täytäntöön siten kuin 1 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

16.

Laki**arvopaperimarkkinalain 11 luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään arvopaperimarkkinalain (746/2012) 11 luvun 21 §:ään uusi 6 momentti seuraavasti:

<p>11 luku</p> <p>Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus</p> <p>21 §</p> <p><i>Poikkeukset velvollisuudesta tehdä pakollinen ostotarjous</i></p>	<p>Velvollisuutta tehdä pakollinen ostotarjous ei synny, jos tarjousvelvollisuusrajan ylitys perustuu siihen, että rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa (/) tarkoitettu Rahoitusvakausvirasto käyttää luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisulain (/) 9—11 luvussa säädettyä kriisinratkaisuvaltuutta.</p>
<p>_____</p>	<p>Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .</p>

17.

Laki**väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

<p>1 §</p> <p>Tällä lailla kumotaan väliaikaisesta pankkiverosta annettu laki (986/2012).</p>	<p>2 §</p> <p>Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .</p>
---	--

18.

Laki**yrityksen saneerauksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 2 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1510/2001, seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Saneerausmenettelyn kohteena voi olla yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta, asunto-osakeyhtiö tai taloudellista toimintaa harjoittava yhdistys. Elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan tässä laissa myös ammatin taikka maatilatalouden tai kalastuksen harjoittajaa.

Saneerausmenettelyn kohteena ei voi olla:
 1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu luottolaitos;
 2) vakuutus- tai eläkelaitos;

3) selvitystilassa oleva yhtiö tai osuuskunta;

4) luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisiratkaisusta annetun lain (/) mukaisesti kriisihallintoon asetettu laitos.

Talletuspankista saneerausmenettelyn kohteena säädetään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2014

Pääministeri**ALEKSANDER STUBB**Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*

*Liitteet
Sopimusteksti*

**SOPIMUS VAKAUSMAKSUJEN SIIR-
ROSTA YHTEISEEN KRIISINRATKAI-
SURAHASTOON JA RAHASTO-
OSUUKSIEN YHDISTÄMISESTÄ**

SOPIMUSPUOLET Belgian kuningaskunta, Bulgarian tasavalta, Tšekin tasavalta, Tanskan kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Viron tasavalta, Irlanti, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Kroatian tasavalta, Italian tasavalta, Kyproksen tasavalta, Latvian tasavalta, Liettuan tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Unkari, Maltan tasavalta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Puolan tasavalta, Portugalin tasavalta, Romania, Slovenian tasavalta, Slovakian tasavalta ja Suomen tasavalta; jotka

OVAT SITOUTUNEET perustamaan Euroopan unionin yhdennetyn rahoituskehiksen, jonka perustavanlaatuinen osa pankkiunioni on;

PALAUTTAVAT MIELEEN Euroopan unionin neuvostossa 18 päivänä joulukuuta 2013 kokoontuneiden euroalueen jäsenvaltioiden edustajien päätöksen, joka liittyy yhteistä yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen pankkialan kriisinratkaisurahaston puitteissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen¹, jäljempänä 'SRM-asetus', mukaisesti perustettua yhteistä kriisinratkaisurahastoa, jäljempänä 'kriisinratkaisurahasto', koskevasta hallitus-

**AGREEMENT ON THE TRANSFER
AND MUTUALISATION OF CONTRI-
BUTIONS TO THE SINGLE RESOLU-
TION FUND**

THE CONTRACTING PARTIES, the Kingdom of Belgium, the Republic of Bulgaria, the Czech Republic, the Kingdom of Denmark, the Federal Republic of Germany, the Republic of Estonia, Ireland, the Hellenic Republic, the Kingdom of Spain, the French Republic, the Republic of Croatia, the Italian Republic, the Republic of Cyprus, the Republic of Latvia, the Republic of Lithuania, the Grand Duchy of Luxembourg, Hungary, the Republic of Malta, the Kingdom of the Netherlands, the Republic of Austria, the Republic of Poland, the Portuguese Republic, Romania, the Republic of Slovenia, the Slovak Republic and the Republic of Finland;

COMMITTED TO achieving the establishment of an integrated financial framework in the European Union of which the banking union is a fundamental part;

RECALLING the Decision of the representatives of the euro area Member States meeting within the Council of the European Union of 18 December 2013, related to the negotiation and conclusion of an intergovernmental agreement concerning the Single Resolution Fund (the "Fund") established according to Regulation of the European Parliament and of the Council establishing uniform rules and a uniform procedure for the resolution of credit institutions and certain investment firms in the framework of a Single Resolution Mechanism and a Single Resolution Fund¹ ("SRM Regulation"), as well

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen pankkialan kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta.

Regulation of the European Parliament and of the Council establishing uniform rules and a uniform procedure for the resolution of credit institutions and certain investment firms in the framework of a Single Resolution Mechanism and a Single Resolution Fund and amending Regulation (EU) No 1093/2010 of the European Parliament and of the Council.

tenvälisestä sopimuksesta neuvottelemiseen ja sen tekemiseen, sekä mainitun päätöksen liitteenä olevat neuvotteluohjeet,

as the Terms of Reference attached to that Decision;

SEKÄ KATSOVAT SEURAAVAA:

WHEREAS:

(1) Euroopan unioni on viime vuosina hyväksynyt monia säädöksiä, joilla on perustavanlaatuinen merkitys rahoituspalvelujen sisämarkkinoiden toteuttamisen ja euroalueen sekä koko unionin rahoitusvakauden takaamisen kannalta sekä pyrittäessä syvempään talous- ja rahaliittoon.

(1) The European Union has in the past years adopted a number of legal acts fundamental for the achievement of the internal market in the field of financial services and for guaranteeing the financial stability of the euro area and of the Union as a whole, as well as for the process towards deeper economic and monetary union.

(2) Eurooppa-neuvosto kehotti kesäkuussa 2009 perustamaan "yhteisen eurooppalaisen säännösten, jota sovelletaan kaikkiin sisämarkkinoilla toimiviin rahoituslaitoksiin". Unioni onkin laatinut yhteiset yhdenmukaiset vakavaraisuussäännöt, joita luottolaitosten kautta koko unionin on noudatettava. Nämä säännöt on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013¹ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/36/EU².

(2) In June 2009, the European Council called for the establishment of a "*European single rule book applicable to all financial institutions in the Single Market*". The Union has thus established a single set of harmonised prudential rules, which credit institutions throughout the Union must respect, through Regulation (EU) No 575/2013 of the European Parliament and of the Council¹ and Directive 2013/36/EU of the European Parliament and of the Council².

(3) Unioni on lisäksi perustanut Euroopan valvontaviranomaisia, joille on annettu monia mikrovakauden valvontaa koskevia tehtäviä. Nämä viranomaiset ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o

(3) The Union has further set up the European Supervisory Authorities (ESAs) to which a number of tasks on micro prudential supervision are allocated. They are the European Banking Authority (EBA) established

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

Regulation (EU) No 575/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms and amending Regulation (EU) No 648/2012 (OJ L 176, 27.6.2013, p. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

Directive 2013/36/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on access to the activity of credit institutions and the prudential supervision of credit institutions and investment firms, amending Directive 2002/87/EC and repealing Directives 2006/48/EC and 2006/49/EC (OJ L 176, 27.6.2013, p. 338).

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

Regulation (EU) No 1093/2010 of the European Parliament and of the Council 24 November 2010 establishing a European Supervisory Authority (European Banking Authority), amending Decision No 716/2009/EC and repealing Commission Decision 2009/78/EC (OJ L 331, 15.12.2010, p. 12).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

Regulation (EU) No 1094/2010 of the European Parliament and the Council of 24 November 2010 establishing a European Supervisory Authority (European Insurance and Occupational Pensions Authority), amending Decision No 716/2009/EC and repealing Commission Decision 2009/79/EC (OJ L 331, 15.12.2010, p. 48).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

Regulation (EU) No 1095/2010 of the European Parliament and of the Council 24 November 2010 establishing a European Supervisory Authority (European Securities and Markets Authority), amending Decision No 716/2009/EC and repealing Commission Decision 2009/77/EC (OJ L 331, 15.12.2010, p. 84).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) N:o 1092/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 1).

Regulation (EU) No 1092/2010 of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on European Union macro-prudential oversight of the financial system and establishing a European Systemic Risk Board (OJ L 331, 15.12.2010, p. 1).

⁵ Neuvoston asetetus (EU) N:o 1024/2013, annettu 15 päivänä lokakuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille (EUVL L 287, 29.10.2013, s. 63).

Council Regulation (EU) No 1024/2013 of 15 October 2013 conferring specific tasks on the European Central Bank concerning policies relating to the prudential supervision of credit institutions (OJ L 287, 29.10.2013, p. 63).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta.

Directive of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms and amending Council Directive 82/891/EEC, and Directives 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU, 2012/30/EU and 2013/36/EU, and Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 648/2012, of the European Parliament and of the Council

1093/2010¹ perustettu Euroopan pankkiviranomainen (EPV), Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1094/2010² perustettu Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010³ perustettu Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA). Tämän lisäksi on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1092/2010⁴ perustettu Euroopan järjestelmäriskikomitea, jolle on annettu joitakin makrovakauden valvontaa koskevia tehtäviä.

(4) Unioni on perustanut yhteisen valvontamekanismin luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille (EKP) annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 1024/2013⁵, jolla EKP:lle, joka toimii yhdessä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa, annetaan valtuus valvoa niihin jäsenvaltioihin sijoittautuneita luottolaitoksia, joiden rahayksikkö on euro, ja niihin jäsenvaltioihin, joiden rahayksikkö ei ole euro, sijoittautuneita luottolaitoksia, jotka ovat toteuttaneet tiiviistä yhteistyötä EKP:n kanssa valvontatarkoituksissa, jäljempänä 'osallistuvat jäsenvaltiot'.

(5) Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä⁶, jäljempänä 'BRR-direktiivi', unioni lähentää luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevia kansallisia lakeja ja asetuksia, kansallisten kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyjen perustaminen mukaan luettuna.

(6) Joulukuun 13 ja 14 päivänä 2012 koontunut Eurooppa-neuvosto totesi, että "pankkien valvonnan siirtyessä tosiasiallisesti yhteiselle valvontamekanismille tarvitaan yhteinen kriisinratkaisumekanismi, jolla on tar-

by Regulation (EU) No 1093/2010 of the European Parliament and of the Council¹, the European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) established by Regulation (EU) No 1094/2010 of the European Parliament and of the Council² and the European Securities and Markets Authority (ESMA) established by Regulation (EU) No 1095/2010 of the European Parliament and of the Council³. That was accompanied by the establishment of the European Systemic Risk Board by Regulation (EU) No 1092/2010 of the European Parliament and of the Council⁴ to which some functions of macro prudential supervision have been allocated.

(4) The Union has established a Single Supervisory Mechanism through Council Regulation (EU) No 1024/2013⁵, conferring specific tasks on the European Central Bank (ECB) concerning policies relating to the prudential supervision of credit institutions, and conferring upon the ECB, acting jointly with the national competent authorities, powers of supervision over the credit institutions established in the Member States whose currency is the euro and in the Member States whose currency is not the euro which have established a close cooperation with the ECB for supervision purposes (the "participating Member States").

(5) Through the Directive of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms² ("BRR Directive"), the Union harmonises national laws and regulations on the resolution of credit institutions and certain investment firms, including the establishment of national resolution financing arrangements.

(6) The European Council of 13/14 December 2012 stated that "*In a context where bank supervision is effectively moved to a single supervisory mechanism, a single resolution mechanism will be required, with the*

¹ Unionin tuomioistuimen työjärjestys, tehty 25 päivänä syyskuuta 2012 (EUVL L 265, 29.9.2012, s. 1), siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Rules of Procedure of the Court of Justice of 25 September 2012 (OJ L 265 of 29.9.2012, p.1), including any subsequent amendments.

vittavat valtuudet varmistaa, että osallistuvissa jäsenvaltioissa minkä tahansa pankin kriisitilanne voidaan ratkaista asianmukaisin välinein". Joulukuun 13 ja 14 päivänä 2012 koontunut Eurooppa-neuvosto totesi lisäksi, että "Yhteisen kriisinratkaisumekanismin olisi perustuttava rahoitusosalta itseltään saataaviin osuuksiin, ja siihen olisi sisällyttävä asianmukaiset ja toimivat varautumisjärjestelyt. Varautumisjärjestelyn olisi oltava keskipitkällä aikavälillä budjettineutraali niin, että varmistetaan julkisen avun korvaaminen finanssialalta jälkikäteen perittävillä maksuilla". Unioni on tässä yhteydessä antanut SRM-asetuksen, jolla perustetaan kriisinratkaisua koskeva keskitetty päätöksentekojärjestelmä, jolla on kriisinratkaisurahaston perustamisen myötä riittävät varat. SRM-asetusta sovelletaan osallistuvissa jäsenvaltioissa sijaitseviin yhteisöihin.

(7) SRM-asetuksella perustetaan erityisesti kriisinratkaisurahasto sekä vahvistetaan sen käyttöä koskevat järjestelyt. BRR-direktiivissä ja SRM-asetuksessa vahvistetaan yleiset perusteet, joita noudattaen määritetään ja lasketaan laitosten kriisinratkaisurahaston rahoittamista varten ennakkollisesti ja jälkikäteen suorittamat vakaussmaksut sekä jäsenvaltioiden velvoite kerätä ne kansallisella tasolla. Osallistuvilla jäsenvaltioilla, jotka keräävät alueellaan sijaitsevien laitosten vakaussmaksut BRR-direktiivin ja SRM-asetuksen mukaisesti, on kuitenkin edelleen toimivalta siirtää mainitut vakaussmaksut kriisinratkaisurahastoon. Velvoite siirtää kansallisella tasolla kerätyt vakaussmaksut kriisinratkaisurahastoon ei perustu unionin oikeuteen. Tällainen velvoite otetaan käyttöön tällä sopimuksella, jossa vahvistetaan edellytykset, joilla sopimuspuolet, kukin perustuslaillisten vaatimustensa mukaisesti, sopivat yhdessä siirtävänsä kansallisella tasolla keräämänsä vakaussmaksut kriisinratkaisurahastoon.

(8) Kunkin osallistuvan jäsenvaltion olisi kansallisella tasolla kerättyjen vakaussmaksujen siirtämistä koskevaa toimivaltaansa käyttäessään noudatettava Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdassa vahvistettua vilpittömän yhteistyön periaatet-

necessary powers to ensure that any bank in participating Member States can be resolved with the appropriate tools". The European Council of 13/14 December 2012 further stated that *"The single resolution mechanism should be based on contributions by the financial sector itself and include appropriate and effective backstop arrangements. This backstop should be fiscally neutral over the medium term, by ensuring that public assistance is recouped by means of ex post levies on the financial industry"*. The Union has, in that context, adopted the SRM Regulation which creates a centralised system of decision making for resolution, endowed with the adequate financing means through the establishment of the Fund. The SRM Regulation applies to the entities located in the participating Member States.

(7) The SRM Regulation establishes, in particular, the Fund as well as the modalities for its use. The BRR Directive and the SRM Regulation lay down the general criteria to determine the fixing and calculation of ex ante and ex post contributions of institutions necessary for the financing of the Fund, as well as the obligation of Member States to levy them at national level. Nonetheless, the participating Member States who raise the contributions on the institutions located in their respective territories according to the BRR Directive and the SRM Regulation, remain competent to transfer those contributions towards the Fund. The obligation to transfer the contributions raised at national level towards the Fund does not derive from the law of the Union. Such obligation will be established by this Agreement which lays down the conditions upon which the Contracting Parties, in accordance with their respective constitutional requirements, jointly agree to transfer the contributions that they raise at national level to the Fund.

(8) The competence of each of the participating Member States to transfer contributions raised at national level should be exercised in such a manner that respects the principle of sincere cooperation enshrined in Article 4(3) of the Treaty on European Union

ta, jonka mukaisesti jäsenvaltiot muun muassa tukevat unionia sen täyttäessä tehtäviään ja pidättäytyvät kaikista toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa unionin tavoitteiden toteutumisen. Tästä syystä osallistuvien jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että varat ohjataan yhdenmukaisesti kriisinratkaisurahastoon, mikä takaa sen asianmukaisen toiminnan.

(9) Sopimuspuolet ovat näin ollen tehneet tämän sopimuksen, jossa ne muun muassa vahvistavat velvoitteensa siirtää kansallisella tasolla kerätyt vakauserärahat kriisinratkaisurahastoon noudattaen yhdenmukaisia perusteita, järjestelyjä ja edellytyksiä ja etenkin kansallisella tasolla keräämiensä vakauseräsuurujen jakamisen siirtymäkauden ajan kutakin sopimuspuolta vastaaviin eri rahasto-osuuksiin sekä rahasto-osuuksien käytön vaiheittaisen yhdistämisen siten, että rahasto-osuuksien olemassaolo lakkaa siirtymäkauden päätyttyä.

(10) Sopimuspuolet palauttavat mieleen, että niiden päämääränä on säilyttää tasapuoliset toimintaedellytykset ja minimoida kriisinratkaisusta veronmaksajille aiheutuvat kokonaiskustannukset, ja ne ottavat huomioon kullekin pankkitoimialalle koituvan kokonaisuutensa suorittamiseksi kriisinratkaisurahastoon suoritettavia vakauseräsuurujen ja niiden verokohtelun.

(11) Tämän sopimuksen sisältö koskee niitä kriisinratkaisurahaston erityispiirteitä, jotka kuuluvat edelleen jäsenvaltioiden toimivaltaan. Tämä sopimus ei sinällään vaikuta unionin oikeuden nojalla vahvistettuihin yhteisiin sääntöihin eikä muuta niiden soveltamisalaa. Sen on pikemminkin tarkoitus täydentää pankkien kriisinratkaisua koskevaa unionin lainsäädäntöä ja tukea unionin politiikkojen toteuttamista siihen kiinteästi liittyvänä osana, erityisesti sisämarkkinoiden toteuttamista rahoituspalvelujen alalla.

(12) BRR-direktiivin täytäntöön panemiseksi annettavia kansallisia lakeja ja asetuksia, mukaan lukien kansallisten rahoitusjärjestelyjen perustamiseen liittyviä lakeja ja ase-

(TEU), according to which Member States shall to, inter alia, facilitate the achievement of the Union's tasks and refrain from any measure which could jeopardise the attainment of the Union's objectives. For that reason, participating Member States should ensure that financial resources are uniformly channelled towards the Fund, hence guaranteeing its proper functioning.

(9) Accordingly, the Contracting Parties have concluded this Agreement whereby, inter alia, they establish their obligation to transfer the contributions raised at national level towards the Fund, pursuant to uniform criteria, modalities and conditions, in particular, the allocation during a transitional period of the contributions they raise at national level to different compartments corresponding to each Contracting Party, as well as the progressive mutualisation of the use of the compartments in such a manner that the compartments will cease to exist at the end of that transitional period.

(10) The Contracting Parties recall that it is their aim to preserve a level playing field and minimise the overall cost of resolution to taxpayers and will consider the overall burden on the respective banking sectors when designing the contributions to the Fund and their tax treatment.

(11) The content of this Agreement is limited to those specific elements concerning the Fund that remain within the competence of Member States. This Agreement does not affect common rules established under the law of the Union nor does it alter their scope. It is rather designed as complementary to the Union legislation on banking resolution and as supportive and intrinsically linked to the achievement of Union policies, in particular the establishment of the internal market in the field of financial services.

(12) National laws and regulations implementing the BRR Directive, including those related to the establishment of national financing arrangements, start to apply as from

tuksia, aletaan soveltaa viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2015. SRM-asetuksen nojalla perustettua kriisinratkaisurahastoa koskevia säännöksiä sovelletaan periaatteessa 1 päivästä tammikuuta 2016. Tämän seurauksena sopimuspuolet keräävät vakausmaksuja, jotka on osoitettu kansalliseen kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyyn, joka niiden on määrä perustaa SRM-asetuksen soveltamisen alkamispäivään mennessä, mistä alkaen ne ryhtyvät keräämään kriisinratkaisurahastoon osoitettavat vakausmaksut. Kriisinratkaisurahaston rahoitusvalmiuksien vahvistamiseksi sen perustamisesta alkaen sopimuspuolet sitoutuvat siirtämään rahastoon BRR-direktiivin nojalla keräämänsä vakausmaksut SRM-asetuksen soveltamispäivään saakka.

(13) Esiin saattaa tulla tilanteita, joissa kriisinratkaisurahaston käytettävissä olevat varat eivät riitä tietyn kriisinratkaisutoimen hoitamiseen ja joissa tarvittavien lisämäärien kattamiseksi jälkikäteen kerättäviä vakausmaksuja ei ole välittömästi käytettävissä. Jotta jatkuva riittävä rahoitus olisi siirtymäkauden aikana saatavilla, euroryhmän ja talous- ja rahoitusasioiden neuvoston 18 päivänä joulukuuta 2013 antaman julkilausuman mukaisesti tietyn kriisinratkaisutoimen kohteena olevien sopimuspuolten tulisi antaa väliaikaisrahoitusta kansallisista lähteistä tai Euroopan vakausmekanismista (EVM) sovittujen menettelyjen mukaisesti, mukaan lukien kutakin sopimuspuolta vastaavien rahasto-osuuksien välisten väliaikaisten siirtojen mahdollisuuden käyttöönotto. Sopimuspuolilla olisi oltava menettelyt väliaikaista rahoitusta koskevan pyynnön käsittelemiseksi asianmukaisessa ajassa. Siirtymäkauden aikana kehitetään yhteinen varautumisjärjestely. Tällainen järjestely helpottaa kriisinratkaisurahaston lainanottoa. Pankkiala on viime kädessä vastuussa takaisinmaksusta kaikkien osallistuvien jäsenvaltioiden vakausmaksujen avulla, mukaan lukien jälkikäteen suoritettavat vakausmaksut. Näillä järjestelyillä varmistetaan kaikkien yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin osallistuvien sopimuspuolten, mukaan lukien myöhemmässä vaiheessa liittyvien sopimuspuolten, tasapuolinen kohtelu oikeuksien ja velvoitteiden osalta sekä siirtymäkauden aikana

1 January 2015. The provisions concerning the establishment of the Fund under the SRM Regulation will be, in principle, applicable as from 1 January 2016. As a consequence, the Contracting Parties will raise contributions earmarked to the national resolution financing arrangement they are to establish up to the date of application of the SRM Regulation, at which date they will start raising the contributions earmarked to the Fund. In order to reinforce the financial capacity of the Fund as of its inception, the Contracting Parties commit to transfer to the Fund the contributions they have raised by virtue of the BRR Directive up to the date of application of the SRM Regulation.

(13) It is acknowledged that there may exist situations where the means available in the Fund are not sufficient to face a particular resolution action, and where the ex post contributions that should be raised in order to cover the necessary additional amounts are not immediately accessible. Pursuant to the statement of the Eurogroup and of the Council of 18 December 2013, in order to ensure continuous sufficient financing during the transitional period, the Contracting Parties concerned by a particular resolution action should provide bridge financing from national sources or the European Stability Mechanism ("ESM") in line with agreed procedures, including the setting up of possibilities for temporary transfers between national compartments. The Contracting Parties should have in place procedures allowing them to address any request for bridge financing in a timely manner. A common backstop will be developed during the transitional period. Such a backstop will facilitate borrowings by the Fund. The banking sector will ultimately be liable for repayment by means of contributions in all participating Member States, including ex post contributions. Those arrangements will ensure equivalent treatment across all Contracting Parties participating in the Single Supervision Mechanism and the Single Resolution Mechanism, including Contracting Parties joining at a later stage, in terms of rights and obligations and both in the transition period and in

että toiminnan vakiinnuttua. Mainittujen järjestelyjen on varmistettava tasapuoliset toimintaedellytykset niiden jäsenvaltioiden kanssa, jotka eivät osallistu yhteiseen valvontamekanismiin eivätkä yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin.

(14) Kaikkien niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, ja niiden euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden, jotka osallistuvat yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin, olisi ratifioitava tämä sopimus.

(15) Niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro ja jotka eivät ole sopimuspuolia, olisi liityttävä tähän sopimukseen muita sopimuspuolia vastaavin täysin oikeuksin ja velvoittein siitä päivästä, jona ne tosiasiallisesti hyväksyvät euron rahayksiköksi tai muutoin päivästä, jona asetuksen (EU) N:o 1024/2013 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu EKP:n päätös tiiviistä yhteistyöstä tulee voimaan.

(16) Jäsenvaltioiden hallitusten edustajat valtuuttivat 21 päivänä toukokuuta 2014 sopimuspuolet pyytämään Euroopan komissiota ja yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa, jäljempänä 'kriisinratkaisuneuvosto', suorittamaan tässä sopimuksessa määrätyt tehtävät.

(17) SRM-asetuksen 15 artiklassa, sellaisena kuin se on sen hyväksymispäivänä, vahvistetaan kriisinratkaisuun sovellettavat yleiset periaatteet, joiden mukaisesti kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen osakkeenomistajat vastaavat tappioista ensimmäiseksi ja kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen velkojat vastaavat tappioista osakkeenomistajien jälkeen saataviensa etusijajärjestyksen mukaisesti. SRM-asetuksen 27 artiklassa vahvistetaan velkakirjojen arvon alaskirjauksen väline, joka edellyttää ensinnäkin, että osakkeenomistajat ja kyseeseen tulevien pääomainstrumenttien ja muiden alentamiskelpoisten velkojen omistajat ovat alaskirjauksella, muuntamisella tai muulla tavoin suorittaneet vakauseränsä tappioiden kattamiseksi ja pääomapohjan vahvistamiseksi määrällä, joka on vähintään 8 prosenttia kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen velkojen koko-

the steady state. Those arrangements will respect a level playing field with Member States that do not participate in the Single Supervision Mechanism and in the Single Resolution Mechanism.

(14) This Agreement should be ratified by all the Member States whose currency is the euro and by the Member States whose currency is not the euro that participate in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism.

(15) Member States whose currency is not the euro that are not Contracting Parties should accede to this Agreement with full rights and obligations, in line with those of the Contracting Parties, as from the date when they effectively adopt the euro as currency or, otherwise, as from the date of entry into force of the ECB decision on close cooperation referred to in Article 7(2) of Regulation (EU) No 1024/2013.

(16) On 21 May 2014, the representatives of the Governments of the Member States authorized the Contracting Parties to request the European Commission and the Single Resolution Board (the "Board") to perform the tasks provided for in this Agreement.

(17) Article 15 of the SRM Regulation, as on the date of its initial adoption, establishes general principles governing resolution, pursuant to which the shareholders of the institution under resolution bear first losses and the creditors of the institution under resolution bear losses after the shareholders in accordance with the order of priority of their claims. Article 27 of the SRM Regulation lays down accordingly a bail in tool that requires that a contribution to loss absorption and recapitalisation equal to an amount not less than 8 % of the total liabilities including own funds of the institution under resolution, measured at the time of resolution action in accordance with the valuation provided for in Article 20 of the SRM Regulation, has been made by shareholders, the holders of relevant capital instruments and other eligible liabilities through write down, conversion or oth-

naismäärästä, omat varat mukaan luettuina, kriisinratkaisutoimen ajankohtana SRM-asetuksen 20 artiklassa säädetyn arvostuksen mukaisesti mitattuna; lisäksi kyseinen instrumentti edellyttää, että yhteisen kriisinratkaisurahaston maksuosuus ei ole yli 5 prosenttia kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen velkojen kokonaismäärästä, omat varat mukaan luettuina, kriisinratkaisutoimen ajankohtana SRM-asetuksen 17 artiklassa säädetyn arvostuksen mukaisesti mitattuna, paitsi jos kaikki vakuudettomat, etuoikeudettomat velat, jotka eivät ole suojakelpoisia talletuksia, on kirjattu alas tai muunnettu täysimääräisesti. Lisäksi SRM-asetuksen, sellaisena kuin se on sen hyväksymispäivänä, 18, 52 ja 55 artiklassa vahvistetaan useita menettelysääntöjä, jotka koskevat kriisinratkaisuneuvoston päätöksentekoa ja unionin toimielimiä. SRM-asetuksen edellä mainitut säännökset muodostavat olennaisen perusteen sopimuspuolten suostumukselle sitoutua tämän sopimuksen määräyksiin.

(18) Sopimuspuolet toteavat, että valtiosopimus oikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen asiaankuuluvia määräyksiä sekä kansainvälistä tapaoikeutta sovelletaan kaikkiin sellaisiin niiden tahdon vastaisesti tapahtuneisiin olosuhteiden perustavanlaatuisiin muutoksiin, jotka vaikuttavat johdanto-osan 17 kappaleessa tarkoitettuun olennaiseen perustaan sopimuspuolten suostumukselle sitoutua tämän sopimuksen määräyksiin. Sopimuspuolet voivat sen mukaisesti vedota niiden tahdon vastaisesti tapahtuneiden olosuhteiden perustavanlaatuisten muutosten seurauksiin kansainvälisen julkisoikeuden nojalla. Jos sopimuspuoli vetoaa tällaisiin seurauksiin, toinen sopimuspuoli voi saattaa asian Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Euroopan unionin tuomioistuimelle olisi annettava toimivalta vahvistaa olosuhteiden perustavanlaatuisten muutosten olemassaolo ja siitä johtuvat seuraukset. Sopimuspuolet toteavat, että tällainen johdanto-osan 17 kappaleessa tarkoitettu seurauksiin vetoaminen sen jälkeen, kun SRM-asetuksen mikä tahansa säännös on kumottu tai sitä on muutettu jonkin sopimuspuolen tahdon vastaisesti siten, että se vaikuttaa olennaiseen perustaan sopimuspuolten suostumukselle sitou-

erwise, and also requires that the contribution from the Fund does not exceed 5 % of the total liabilities including own funds of the institution under resolution, measured at the time of resolution action in accordance with the valuation provided for in Article 20 of the SRM Regulation, unless all unsecured, non preferred liabilities, other than eligible deposits, have been written down or converted in full. Moreover, Articles 18, 52 and 55 of the SRM Regulation, as on the date of its initial adoption, establish a number of procedural rules on decision making of the Board and the institutions of the Union. Those elements of the SRM Regulation constitute an essential basis for the consent of the Contracting Parties to be bound by this Agreement.

(18) The Contracting Parties acknowledge that the relevant provisions of the Vienna Convention on Law of Treaties as well as international customary law shall apply in respect of any fundamental change of circumstances that has taken place against their will and that affects the essential basis of the consent of the Contracting Parties to be bound by the provisions of this Agreement, as referred to in recital (17). The Contracting Parties may accordingly invoke the consequences of any fundamental change of circumstances that has taken place against their will, pursuant to public international law. If a Contracting Party invokes such consequences, any other Contracting Party can submit the matter to the Court of Justice of the European Union ("Court of Justice"). The Court of Justice should be granted the power to verify the existence of any fundamental change of circumstances and the consequences deriving from it. The Contracting Parties recognise that such invocation of consequences after the repeal or the amendment of any of the elements of the SRM Regulation referred to in recital (17), that has taken place against the will of any of the Contract-

tua tämän sopimuksen määräyksiin, johtaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 273 artiklassa tarkoitettuun tämän sopimuksen soveltamista koskevaan riitaan, joka voidaan näin ollen kyseisen määräyksen nojalla saattaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Mikä tahansa sopimuspuoli voi myös pyytää tuomioistuimelta väliaikaisia toimenpiteitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 278 artiklan sekä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen¹ 160–162 artiklan mukaisesti. Tehdessään ratkaisuaan riidasta sekä väliaikaisten toimenpiteiden myöntämisestä unionin tuomioistuimen olisi otettava huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaiset sopimuspuolten velvoitteet, yhteiseen kriisintarkkailusmekanismiin ja sen eheyteen liittyvät velvoitteet mukaan lukien.

(19) Euroopan unionin tuomioistuimen toimivaltaan kuuluu Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksessa, erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258, 259, 260, 263, 265 ja 266 artiklassa vahvistettujen oikeussuojakeinojen mukaisesti sen määrittäminen, soveltavatko unionin toimielimet, kriisintarkkailusneuvosto ja kansalliset kriisintarkkailuviranomaiset velkakirjojen arvon alaskirjausta tavalla, joka on yhdenmukainen unionin oikeuden kanssa.

(20) Tässä sopimuksessa, joka on kansainvälisen julkisoikeuden väline, vahvistettuihin oikeuksiin ja velvoitteisiin sovelletaan vastavuoroisuusperiaatetta. Näin ollen jokaisen sopimuspuolen suostumus sitoutua tähän sopimukseen riippuu kaikkien muiden sopimuspuolten oikeuksien ja velvoitteiden toteutumisesta vastaavalla tavalla. Tästä seuraa, että jos jokin sopimuspuoli rikkoo velvoitettaan siirtää vakausmaksuja kriisintarkkailurahastoon, sen alueella toimiluvan saaneet yhteisöt olisi jätettävä kriisintarkkailurahaston ulkopuolelle. Kriisintarkkailusneuvostolle ja unionin tuomioistuimelle olisi annettava toimivalta määrittää ja ilmoittaa tässä sopimuksessa vahvistettujen menettelyjen mukaisesti, ovatko sopimuspuolet rikkoneet vakausmaksujen siirtämistä koskevaa sitoumustaan. Sopimus-

ing Parties and which is susceptible of affecting the essential basis of their consent to be bound by the provisions of this Agreement, will amount to a dispute concerning the application of this Agreement for the purposes of Article 273 of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU) that can therefore be submitted to the Court of Justice by virtue of that provision. Any Contracting Party may also ask the Court of Justice for interim measures, in accordance with Article 278 TFEU and Articles 160 to 162 of the Rules of Procedure of the Court of Justice¹. When deciding on the dispute, as well as on the granting of interim measures, the Court of Justice should take into account the obligations of the Contracting Parties under TEU and TFEU, including those relating to the Single Resolution Mechanism and its integrity.

(19) The determination whether the institutions of the Union, the Board and the national resolution authorities apply the bail in tool in a manner which is compatible with the law of the Union falls within the powers of the Court of Justice in accordance with the legal remedies laid down in TEU and TFEU, namely Articles 258, 259, 260, 263, 265 and 266 TFEU.

(20) As an instrument of public international law, the rights and obligations laid down in this Agreement are subject to the principle of reciprocity. Accordingly, the consent by each of the Contracting Parties to be bound by this Agreement depends upon the equivalent performance of the rights and obligations incumbent on each of the Contracting Parties. As a consequence, the breach by any of the Contracting Parties of its obligation to transfer the contributions towards the Fund should entail the exclusion of the entities authorised in their territories from access to the Fund. The Board and the Court of Justice should be granted the power to determine and declare whether the Con-

puolet toteavat, että ainoa vakausmaksujen siirtämistä koskevan velvoitteen rikkomisesta johtuva oikeudellinen seuraamus on rikkomukseen syyllistyneen sopimuspuolen jättäminen kriisinratkaisurahaston rahoituksen ulkopuolelle ja että muiden sopimuspuolten sopimusvelvoitteet pysyvät ennallaan.

(21) Tällä sopimuksella perustetaan mekanismi, jonka mukaan osallistuvat jäsenvaltiot sitoutuvat korvaamaan yhteisesti, nopeasti ja korkoineen kullekin jäsenvaltiolle, joka ei osallistu yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin, määrän, jonka osallistumaton jäsenvaltio on maksanut omina varoina ja joka vastaa unionin yleisen talousarvion käyttöä sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta ja siihen liittyviä kustannuksia koskevissa asioissa unionin toimielinten SRM-asetuksen nojalla käyttämän toimivallan suhteen. Jokaisella osallistuvalla jäsenvaltiolla olisi tämän järjestelyn mukaisesti oltava erillinen ja yksilöllinen vastuu eikä yhteisvastuu, ja tästä syystä osallistuvien jäsenvaltioiden tulisi vastata vain omasta korvausvelvoitteen osastaan siten kuin se on määritelty tässä sopimuksessa.

(22) Sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista sekä sopimuksessa vahvistettujen velvoitteiden noudattamista, olisi saatettava unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 273 artiklan mukaisesti. Niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro ja jotka eivät ole sopimuspuolia, olisi voitava antaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi riidat, jotka koskevat tässä sopimuksessa vahvistettujen, sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta ja siihen liittyviä kustannuksia koskevia korvauksia koskevien määräysten tulkintaa ja täytäntöönpanoa.

(23) Niiden sopimuspuolten vakausmaksujen siirto, jotka osallistuvat yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisu-

tracting Parties have breached their commitment to transfer the contributions, in accordance with the procedures laid down in this Agreement. The Contracting Parties recognise that in case of a breach of the obligation to transfer the contributions, the only legal consequence will be the exclusion of the Contracting Party that has committed the breach from financing under the Fund and that the obligations of the other Contracting Parties under the Agreement shall remain unaffected.

(21) This Agreement lays down a mechanism whereby the participating Member States commit to reimburse, jointly, promptly and with interest to each Member State that is not participating in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism, the amount that that non-participating Member State has paid in own resources corresponding to the use of the general budget of the Union in cases of non contractual liability and costs related thereto, in respect of the exercise of powers by the institutions of the Union under the SRM Regulation. The liability of each participating Member State under this arrangement should be separate and individual, and not joint and several, and hence each of the participating Member States should respond only for their part of the obligation of reimbursement as determined in accordance with this Agreement.

(22) Disputes concerning the interpretation and application of this Agreement arising between the Contracting Parties, including those concerning compliance with the obligations laid down therein, should be submitted to the jurisdiction of the Court of Justice in accordance with Article 273 TFEU. Member States whose currency is not the euro that are not parties to this Agreement should be able to submit to the Court of Justice any dispute on the interpretation and enforcement of the provisions on compensation for non contractual liability and costs related thereto laid down in this Agreement.

(23) The transfer of contributions by Con-

mekanismiin tämän sopimuksen soveltamis-päivää myöhempänä ajankohtana, olisi tehtävä noudattaen tasapuolisen kohtelun periaatetta suhteessa niihin sopimuspuoliin, jotka osallistuvat yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteisen kriisinratkaisumekanismiin tämän sopimuksen soveltamisen alkamispäivänä. Niiden sopimuspuolten, jotka osallistuvat yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin tämän sopimuksen soveltamispäivänä, ei oleteta vastaavan sellaisten kriisinratkaisujen kustannuksista, joihin mekanismeihin myöhemmin osallistuvien valtioiden kansallisen rahoitusjärjestelyn oletettiin osallistuvan. Viimeksi mainittujen ei myöskään oleteta osallistuvan sellaisista kriisinratkaisuista aiheutuviin kustannuksiin, joita syntyy ennen kuin niistä tulee osallistuvia jäsenvaltioita, ja joista kriisinratkaisurahaston olisi vastattava.

(24) Kun sellaisen sopimuspuolen, jonka rahayksikkö ei ole euro, tiivis yhteistyö EKP:n kanssa päätetään asetuksen (EU) N:o 1024/2013 7 artiklan mukaisesti, olisi päätettävä asianomaiselta sopimuspuolelta kertyneiden maksuosuuksien oikeudenmukaisesta jakamisesta ottaen huomioon sekä asianomaisen sopimuspuolen että kriisinratkaisurahaston edut. SRM-asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetaan järjestelyt, perusteet ja menettelyt, joita noudattaen kriisinratkaisuneuvosto sopii sen jäsenvaltion kanssa, jota tiiviin yhteistyön päättäminen koskee, tuon jäsenvaltion siirtämien vakauserämaksujen takaisin maksamisesta.

(25) Noudattaen täysin niiden sopimusten, joihin Euroopan unioni perustuu, menettelyjä ja vaatimuksia, sopimuspuolten tavoitteena on sisällyttää tämän sopimuksen olennaiset määräykset Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti mahdollisimman pian unionin oikeudelliseen kehykseen,

OVAT SOPINEET SEURAAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ:

Contracting Parties which become part of the Single Supervisory Mechanism and of the Single Resolution Mechanism at a date subsequent to the date of application of this Agreement should be made respecting the principle of equality of treatment with the Contracting Parties that participate in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism at the date of application of this Agreement. Contracting Parties participating in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism at the date of application of this Agreement are not supposed to bear the burden of resolutions to which the national financial arrangements of those participating at a later stage were supposed to contribute. Likewise, the latter are not supposed to bear the cost of resolutions, arising before the date when they become participating Member States, for which the Fund should be liable.

(24) In the event that the close cooperation with the ECB of a Contracting Party, whose currency is not the euro, is terminated in accordance with Article 7 of Regulation (EU) No 1024/2013, a fair partition of the cumulated contributions from the Contracting Party concerned should be decided taking into account the interests of both the Contracting Party concerned and the Fund. Accordingly, Article 4(3) of the SRM Regulation lays down the modalities, criteria and the procedure for the Board to agree with the Member State concerned by termination of close cooperation on the recoupment of contributions transferred by that Member State.

(25) While fully respecting the procedures and requirements of the Treaties on which the European Union is founded, the Contracting Parties' objective is to incorporate the substance provisions of this Agreement, in accordance with the TEU and the TFEU as soon as possible into the legal framework of the Union.

HAVE AGREED UPON THE FOLLOWING PROVISIONS:

I OSASTO

TARKOITUS JA SOVELTAMISALA

1 ARTIKLA

1. Tällä sopimuksella sopimuspuolet sitoutuvat:

a) siirtämään kansallisella tasolla BRR-direktiivin ja SRM-asetuksen mukaisesti kerätyt vakaumaksut mainitulla asetuksella perustettuun yhteiseen kriisintarkaisurahastoon, jäljempänä 'kriisintarkaisurahasto'; ja

b) kohdistamaan tämän sopimuksen 12 artiklan 2 kohdassa määritettynä soveltamispäivänä alkavan ja päivänä, jona kriisintarkaisurahasto saavuttaa SRM-asetuksen 68 artiklassa vahvistetun tavoitetason, mutta viimeistään kahdeksan vuoden kuluttua tämän sopimuksen soveltamispäivästä päättyvän siirtymäkauden (jäljempänä 'siirtymäkausi') ajan kansallisella tasolla SRM-asetuksen ja BRR-direktiivin mukaisesti kerätyt vakaumaksut kutakin sopimuspuolta vastaaviin eri rahasto-osuuksiin. Rahasto-osuuksien käyttö yhdistetään vaiheittain siten, että niiden olemassaolo lakkaa siirtymäkauden päättyttyä,

tukien siten kriisintarkaisurahaston tehokkaita toimia ja toimintaa.

2. Tätä sopimusta sovelletaan sopimuspuoliin, joiden laitokset kuuluvat yhteisen valvontamekanismin ja yhteisen kriisintarkaisumekanismin toimivaltaan asetuksen (EU) N:o 1024/2013 ja SRM-asetuksen asiaa koskevien säännösten mukaisesti, jäljempänä 'yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisintarkaisumekanismiin osallistuvat sopimuspuolet'.

TITLE I

PURPOSE AND SCOPE

ARTICLE 1

1. By this Agreement, the Contracting Parties commit to:

(a) transferring the contributions raised at national level in accordance with the BRR Directive and the SRM Regulation to the Single Resolution Fund (the "Fund") established by that Regulation; and

(b) allocating, during a transitional period starting at the date of application of this Agreement as determined under Article 12(2) of this Agreement and elapsing at the date when the Fund reaches the target level fixed in Article 68 of the SRM Regulation but not later than 8 years after the date of application of this Agreement (the transitional period), the contributions they raise at national level in accordance with the SRM Regulation and the BRR Directive to different compartments corresponding to each Contracting Party. The use of the compartments shall be subject to a progressive mutualisation in such a manner that they will cease to exist at the end of the transitional period,

thereby supporting the effective operations and functioning of the Fund.

2. This Agreement shall apply to the Contracting Parties whose institutions are subject to the Single Supervisory Mechanism and the Single Resolution Mechanism, in accordance with the relevant provisions of, respectively, Regulation (EU) No 1024/2013 and of the SRM Regulation (the Contracting Parties participating in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism).

II OSASTO

YHDENMUKAISUUS EUROOPAN
UNIONIN OIKEUDEN KANSSA
JA SUHDE SIIHEN

2 ARTIKLA

1. Sopimuspuolet soveltavat ja tulkitsevat tätä sopimusta yhdenmukaisesti niiden sopimusten, joihin Euroopan unioni perustuu, ja Euroopan unionin oikeuden kanssa, erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan ja laitosten kriisinratkaisua koskevan unionin lainsäädännön kanssa.

2. Tätä sopimusta sovelletaan siinä määrin kuin se on yhteensopiva niiden sopimusten kanssa, joihin Euroopan unioni perustuu, ja unionin oikeuden kanssa. Se ei vaikuta unionin toimivaltaan sisämarkkinoiden alalla.

3. Tässä sopimuksessa sovelletaan SRM-asetuksen 3 artiklan määritelmiä.

III OSASTO

VAKAUSMAKSUJENSIIRTO JA RAHAS-
TO-OSUUDET

3 ARTIKLA

Vakausmaksujensiirto

1. Sopimuspuolet sitoutuvat yhteisesti siirtämään peruuttamattomasti kriisinratkaisurahastoon vakausmaksut, jotka ne keräävät alueellaan toimiluvan saaneilta laitoksilta SRM-asetuksen 69 ja 70 artiklan nojalla sekä niissä ja niissä tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä vahvistet-

TITLE II

CONSISTENCY AND RELATIONSHIP
WITH THE LAW OF THE UNION

ARTICLE 2

1. This Agreement shall be applied and interpreted by the Contracting Parties in conformity with the Treaties on which the European Union is founded and with European Union law, in particular Article 4(3) of the TEU and Union legislation concerning the resolution of institutions.

2. This Agreement shall apply insofar as it is compatible with the Treaties on which the European Union is founded and with the Union law. It shall not encroach upon the competences of the Union to act in the field of the internal market.

3. For the purposes of this Agreement, the relevant definitions set out in Article 3 of the SRM Regulation shall apply.

TITLE III

TRANSFER OF CONTRIBUTIONS AND
COMPARTMENTS

ARTICLE 3

Transfer of contributions

1. The Contracting Parties jointly commit to irrevocably transfer to the Fund the contributions that they raise from the institutions authorised in each of their territories by virtue of Articles 69 and 70 of the SRM Regulation, and in accordance with the criteria laid down therein and in the delegated and im-

tujen perusteiden mukaisesti. Vakauseräsiirto tapahtuu tämän sopimuksen

4—10 artiklassa vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

2. Sopimuspuolet siirtävät jokaista vuotta vastaavat ennakkolliset vakauserät viimeistään kyseisen vuoden 30 päivänä kesäkuuta. Ennakolliset vakauserät siirretään alustavasti kriisinratkaisurahastoon viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2016 tai, jos sopimus ei ole tullut voimaan kyseiseen päivään mennessä, viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulopäivästä.

3. Sopimuspuolten ennen tämän sopimuksen soveltamispäivää BRR-direktiivin 103 ja 104 artiklan mukaisesti keräämät maksusuudet siirretään kriisinratkaisurahastoon viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2016 tai, jos sopimus ei ole tullut voimaan kyseiseen päivään mennessä, viimeistään yhden kuukauden kuluttua sen voimaantulopäivästä.

4. Kriisinratkaisun rahoitusjärjestelystä ennen tämän sopimuksen soveltamispäivää maksetut sopimuspuolen määrät sen alueella toteutettujen kriisinratkaisutoimien osalta vähennetään kyseisen sopimuspuolen 3 alakohdassa tarkoitettuun kriisinratkaisurahastoon siirtämistä maksusuuksista. Tällöin kyseinen sopimuspuoli on edelleen velvollinen siirtämään kriisinratkaisurahastoon sitä määrää vastaavan määrän, joka olisi tarvittu saavuttamaan sen kriisinratkaisun rahoitusjärjestelmän tavoitetaso BRR-direktiivin 102 artiklan mukaisesti ja siinä säädetyissä määräajoissa.

5. Sopimuspuolet siirtävät jälkikäteen suoritettavat vakauserät välittömästi niiden keräämisen jälkeen.

4 ARTIKLA

Rahasto-osuudet

1. Kansallisella tasolla kerätyt vakauserät siirretään siirtymäkauden aikana kriisinratkaisurahastoon siten, että ne kohdistetaan

plementing acts to which they refer. The transfer of contributions shall take place in accordance with the conditions laid down under Articles 4 to 10 of this Agreement.

2. The Contracting Parties shall transfer the ex ante contributions corresponding to every year by 30 June of that year at the latest. The initial transfer of ex ante contributions to the Fund will take place by 30 June 2016 at the latest or, if the Agreement has not entered into force by that date, six months after its date of entry into force at the latest.

3. Contributions raised by the Contracting Parties in accordance with Articles 103 and 104 of the BRR Directive before the date of application of this Agreement shall be transferred to the Fund by 31 January 2016 at the latest or, if the Agreement has not entered into force by that date, one month after its date of entry into force at the latest.

4. Any amount disbursed by the resolution financing arrangement of a Contracting Party before the date of application of this Agreement in respect of resolution actions within its territory shall be deducted from those contributions to be transferred by that Contracting Party towards the Fund referred to in paragraph 3. In such a case, the Contracting Party in question shall remain bound to transfer towards the Fund an amount equivalent to that which would have been necessary to achieve the target level of its resolution financing arrangement, in accordance with Article 102 of the BRR Directive and within the deadlines therein provided.

5. The Contracting Parties shall transfer ex post contributions immediately after their collection.

ARTICLE 4

Compartments

1. During the transitional period contributions raised at national level shall be transferred to the Fund in such a manner that they

kutakin sopimuspuolta vastaaviin rahasto-osuuksiin.

2. Kunkin sopimuspuolen rahasto-osuuden koko vastaa niiden vakausmaksujen kokonaismäärää, jotka niiden alueella toimiluvan saaneiden laitosten on maksettava SRM-asetuksen 68 ja 69 artiklan sekä niissä tarkoitettujen delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten mukaisesti.

3. Kriisinratkaisuneuvosto laatii tämän sopimuksen voimaantulopäivänä ainoastaan tiedonsaantitarkoitusta varten yksityiskohtaisen luettelon kunkin sopimuspuolen rahasto-osuuden koosta. Kyseinen luettelo päivitetään kunakin siirtymäkauden vuonna.

are allocated to compartments corresponding to each Contracting Party.

2. The size of the compartments of each Contracting Party shall be equal to the total of contributions payable by the institutions authorized in each of their territories pursuant to Articles 68 and 69 of the SRM Regulation as well as to the delegated and implementing acts referred to therein.

3. The Board shall, at the date of entry into force of this Agreement, draw a list for information purposes only detailing the size of the compartments of each Contracting Party. That list shall be updated every year of the transitional period.

5 ARTIKLA

Rahasto-osuuksien toiminta

1. Jos kriisinratkaisurahastoa päätetään SRM-asetuksen asiaankuuluvien säännösten mukaisesti käyttää, kriisinratkaisuneuvostolla on toimivalta käyttää kriisinratkaisurahaston rahasto-osuuksia seuraavasti:

a) Ensimmäisessä vaiheessa kustannuksista vastaavat niitä sopimuspuolia vastaavat rahasto-osuudet, joihin kriisinratkaisun kohteena oleva laitos tai konserni on sijoittautunut tai joissa se on saanut toimiluvan. Jos kriisinratkaisun kohteena on konserni, kustannukset jaetaan niitä sopimuspuolia vastaavien eri rahasto-osuuksien kesken, joihin emoyritys ja tytäryritykset ovat sijoittautuneet tai joissa ne ovat saaneet toimiluvan, suhteessa kunkin kriisinratkaisun kohteena olevaan konserniin kuuluvan yhteisön omaan rahasto-osuuteensa suorittamien vakausmaksujen suhteelliseen määrään konsernin kaikkien yhteisöjen rahasto-osuuksiinsa suorittamien vakausmaksujen kokonaismäärästä.

Jos sopimuspuoli, johon emoyritys tai tytäryritys on sijoittautunut tai jossa se on saanut toimiluvan, katsoo, että tämän ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen kustannusten jakoperusteen soveltaminen johtaa suureen epäsuhtaan rahasto-osuuksien välisen kustan-

ARTICLE 5

Functioning of the compartments

1. Where in accordance with the relevant provisions of the SRM Regulation recourse to the Fund is decided, the Board shall have the power to dispose of the compartments of the Fund in the following manner:

(a) In the first place, costs shall be borne by the compartments corresponding to the Contracting Parties where the institution or the group under resolution are established or authorised. When a cross border group is under resolution, costs shall be distributed between the different compartments corresponding to the Contracting Parties where the parent undertaking and subsidiaries are established or authorised in proportion to the relative amount of contributions that each of the entities of the group under resolution has provided to their respective compartments with respect to the aggregate amount of contributions that all the entities of the group have provided to their national compartments.

In case a Contracting Party where the parent undertaking or subsidiary are established or authorised considers that the application of this criterion for distribution of costs referred to in the first subparagraph leads to a large asymmetry between the distribution of costs

nusten jakamisen ja kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen riskiprofiilin välillä, se voi pyytää kriisinratkaisuneuvostoa harkitsemaan lisäksi viipymättä BRR-direktiivin 107 artiklan 5 kohdassa vahvistettua perustetta. Jollei kriisinratkaisuneuvosto noudata asianomaisen sopimuspuolen esittämää pyyntöä, sen on selvitettävä kantansa julkisesti.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja sopimuspuolia vastaavissa rahasto-osuuksissa turvaututaan käytettävissä oleviin varoihin enintään niitä kustannuksia vastaavaan määrään asti, jotka kunkin kansallisen rahasto-osuuden on ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa vahvistettujen kustannusten jakorusteiden mukaisesti maksettava, eli seuraavasti:

– siirtymäkauden ensimmäisen vuoden aikana turvaututaan kaikkiin mainituissa rahasto-osuuksissa käytettävissä oleviin varoihin;

– siirtymäkauden toisen vuoden aikana turvaututaan 60 prosenttiin ja kolmannen vuoden aikana 40 prosenttiin mainituissa rahasto-osuuksissa käytettävissä olevista varoista;

– siirtymäkauden myöhempinä vuosina asianomaisia sopimuspuolia vastaavien rahasto-osuuksien käytettävissä olevat rahoitusvarat vähenevät vuosittain $6\frac{2}{3}$ prosenttiyksiköllä.

Edellä mainittu asianomaisia sopimuspuolia vastaavien rahasto-osuuksien käytettävissä olevien varojen vuosittainen vähennys jaetaan tasaisesti eri neljännesvuosille.

b) Toisessa vaiheessa, jos a alakohdassa tarkoitettujen asianomaisten sopimuspuolten rahasto-osuuksissa käytettävissä olevat varat eivät riitä täyttämään SRM-asetuksen 75 artiklassa tarkoitettua kriisinratkaisurahaston tehtävää, käytetään kriisinratkaisurahaston kaikkia sopimuspuolia vastaavissa rahasto-osuuksissa käytettävissä olevia varoja.

between compartments and the risk profile of the entities concerned by resolution, it may request to the Board to consider, additionally and without any delay, the criteria laid down under Article 107(5) of the BRR Directive. If the Board does not follow the request submitted by the Contracting Party concerned, it shall explain its position publicly.

Recourse shall be had to the financial means available within the compartments corresponding to the Contracting Parties referred to in the first subparagraph, up to the cost that each national compartment is due to contribute according to the criteria for distribution of costs laid down in the first and second subparagraphs, in the following manner:

– during the first year of the transitional period, recourse shall be had to all the financial means available within the said compartments;

– during the second and third year of the transitional period, recourse shall be had to the 60 % and 40 % respectively of financial means available within the said compartments;

– during the subsequent years of the transitional period, the availability of the financial means in the compartments corresponding to these relevant Contracting Parties shall decrease annually by $6\frac{2}{3}$ percentage points.

The referred decrease per year of the availability of financial means in the compartments corresponding to the relevant Contracting Parties shall be spread evenly per quarter.

(b) In the second place, if financial means available in the compartments of the Contracting Parties concerned referred to in point (a) are not sufficient to comply with the mission of the Fund as referred to in Article 75 of the SRM Regulation, recourse shall be had to the available financial means in the compartments of the Fund corresponding to all the Contracting Parties.

The financial means available in the com-

Kaikkien sopimuspuolten rahasto-osuuksissa käytettävissä olevia rahoitusvaroja täydennetään tämän kohdan kolmannessa alakohdassa mainitussa suhteessa a alakohdassa tarkoitettuja kriisinratkaisun kohteena olevia sopimuspuolia vastaavissa kansallisissa rahasto-osuuksissa jäljellä olevilla rahoitusvaroilla.

Jos kriisinratkaisun kohteena on rajatylittävä konserni, näin käyttöön asetettujen varojen jakamisessa tämän kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan nojalla asianomaisten sopimuspuolten rahasto-osuuksien välillä noudatetaan samaa kustannusten keskinäistä jakoperustetta, joka on vahvistettu a alakohdassa. Jos yksi tai useampi jossakin jäsenvaltiossa toimiluvan saanut kriisinratkaisun kohteena olevaa laitosta ei tarvitse kaikkia tämän b alakohdan nojalla käytettävissä olevia varoja, se osa tämän b alakohdan nojalla käytettävissä olevista varoista, jota ei tarvita, käytetään konsernia koskevan kriisinratkaisun kohteena olevien muiden sopimuspuolten toimiluvan saaneiden yhteisöjen kriisinratkaisuun.

Siirtymäkauden aikana sopimuspuolten kaikkia kansallisia rahasto-osuuksia käytetään seuraavasti:

– siirtymäkauden ensimmäisen vuoden aikana turvaututaan 40 prosenttiin ja toisen vuoden aikana 60 prosenttiin mainituissa rahasto-osuuksissa käytettävissä olevista varoista;

– siirtymäkauden myöhempinä vuosina mainittujen rahasto-osuuksien käytettävissä olevat varat kasvavat vuosittain $6\frac{2}{3}$ prosenttiyksiköllä.

Edellä mainittu sopimuspuolten kaikissa kansallisissa rahasto-osuuksissa käytettävissä olevien varojen vuosittainen kasvu jaetaan tasaaisesti eri neljännesvuosille.

c) Kolmannessa vaiheessa, jos b alakohdan mukaisesti käytetyt varat eivät riitä täyttämään SRM-asetuksen 75 artiklassa tarkoitettua kriisinratkaisurahaston tehtävää, turvaututaan a alakohdassa tarkoitettuja asianomai-

partments of all the Contracting Parties shall be supplemented, to the same degree specified in the third subparagraph of this point, by the remaining financial means in the national compartments corresponding to the Contracting Parties concerned by resolution referred to in point (a).

In case of a cross-border group resolution, the allocation of financial means made available between the compartments of the Contracting Parties concerned pursuant to the first and second subparagraphs of this point shall follow the same key for the distribution of costs among them, as laid down under point (a). If the institution or institutions authorised in one of the Contracting Parties concerned subject to the group resolution do not need the totality of the financial means available under this point (b), the available financial means not needed under this point (b) shall be used in the resolution of the entities authorised in the other Contracting Parties concerned by the group resolution.

During the transitional period, recourse to all the national compartments of the Contracting Parties shall be made in the following manner:

– during the first and second year of the transitional period, recourse shall be had to the 40 % and 60 % respectively of the financial means available within the said compartments;

– during the subsequent years of the transition period, the availability of the financial means in the said compartments shall increase annually by $6\frac{2}{3}$ percentage points.

The referred increase per year of the availability of the financial means in all the national compartments of the Contracting Parties shall be spread evenly per quarter.

(c) In the third place, if the financial means used in accordance with point (b) are not sufficient to comply with the mission of the Fund as referred to in Article 75 of the SRM Regulation, recourse shall be had to any remaining financial means in the compartments

sia sopimuspuolia vastaavissa rahasto-osuuksissa jäljellä oleviin rahoitusvaroihin.

Jos kriisinratkaisun kohteena on konserni, käytetään niiden asianomaisten sopimuspuolten rahasto-osuuksia, jotka eivät ole toimittaneet riittävästi varoja a ja b alakohdan nojalla niiden alueella toimiluvan saaneiden laitosten kriisinratkaisun osalta. Kunkin rahasto-osuuden maksusuudet määritellään a alakohdassa vahvistettujen kustannusten jakopuoleiden mukaisesti.

d) Neljännessä vaiheessa ja tämän vaikuttamatta kriisinratkaisuneuvoston e alakohdassa tarkoitettuun toimivaltaan, jos c alakohdassa tarkoitettujen varojen ei riitä kattamaan tietyn kriisinratkaisutoimen kustannuksia, a alakohdassa tarkoitettujen asianomaisten sopimuspuolten siirtävät kriisinratkaisurahastoon alueelleen sijoittautuneilta tai alueellaan luvan saaneilta laitoksilta ylimääräisiä jälkikäteen suoritettavia vakauseräjä, jotka on kerätty SRM-asetuksen 70 artiklassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti.

Jos kriisinratkaisun kohteena on rajatylittävä konserni, ne asianomaiset sopimuspuolet, jotka eivät ole toimittaneet riittävästi vakauseräjä a—c alakohdan nojalla, siirtävät niiden alueella toimiluvan saaneiden yhteisöjen kriisinratkaisuun liittyvät jälkikäteen suoritettavat maksusuudet.

e) Jos c alakohdassa tarkoitettujen varojen ei riitä kattamaan tietyn kriisinratkaisutoimen kustannuksia ja niin kauan kuin d kohdassa tarkoitettuja ylimääräisiä jälkikäteen suoritettavia vakauseräjä ei ole välittömästi saatavilla esimerkiksi kyseisten laitosten vakautteen liittyvistä syistä, kriisinratkaisuneuvosto voi käyttää toimivaltaansa hankkiakseen kriisinratkaisurahastolle lainaa tai muunlaista tukea SRM-asetuksen 72 ja 73 artiklan mukaisesti tai tehdä väliaikaisia siirtoja rahasto-osuuksien välillä tämän sopimuksen 7 artiklan mukaisesti.

Jos kriisinratkaisuneuvosto päättää käyttää tämän alakohdan ensimmäisessä alakohdassa

corresponding to the Contracting Parties concerned referred to in point (a).

In case of cross border group resolution, recourse shall be had to the compartments of the Contracting Parties concerned that have not provided enough financial means under points (a) and (b) in relation to the resolution of entities authorised in their territories. Contributions by each compartment shall be determined according to the criteria for distribution of costs laid down in point (a).

(d) In the fourth place, and without prejudice to the powers of the Board referred to under point (e), if the financial means referred to in point (c) are not sufficient to cover the costs of a particular resolution action, the Contracting Parties concerned referred to in point (a) shall transfer to the Fund the extraordinary ex post contributions from the institutions authorized in their respective territories, raised in accordance with the criteria laid down in Article 70 of the SRM Regulation.

In the case of cross border group resolution, ex post contributions shall be transferred by the Contracting Parties concerned that have not provided enough financial means under points (a) to (c) in relation to the resolution of entities authorised in their territories.

(e) If the financial means referred to in point (c) are not sufficient to cover the costs of a particular resolution action, and as long as extraordinary ex post contributions referred to in point (d) are not immediately accessible, including for reasons relating to the stability of the institutions concerned, the Board may exercise its power to contract for the Fund borrowings or other forms of support in accordance with Articles 72 and 73 of the SRM Regulation, or its power to make temporary transfers between compartments in accordance with Article 7 of this Agreement.

In case the Board decides to exercise the powers referred to in the first subparagraph of this point, the Contracting Parties con-

tarkoitettua toimivaltaansa, d alakohdassa tarkoitettujen asianomaisten sopimuspuolten on siirrettävä kriisinratkaisurahastoon ylimääräiset jälkikäteen suoritettavat vakausmaksut lainojen ja muunlaisten tukien tai rahasto-osuuksien välisten väliaikaisten siirtojen takaisinmaksua varten.

2. Kriisinratkaisurahastoon SRM-asetuksen 74 artiklan mukaisesti siirrettyjen määrien sijoituksista saatavat tuotot jaetaan kullekin rahasto-osuudelle suhteellisesti niiden käytettävissä olevien varojen perusteella lukuun ottamatta kuhunkin rahasto-osuuteen liittyviä vaateita tai peruuttamattomia maksusitoumuksia SRM-asetuksen 75 artiklaa sovellettaessa. Kriisinratkaisurahaston SRM-asetuksen 75 artiklan mukaisesti toteuttamien kriisinratkaisutoimien sijoituksista saatavat tuotot jaetaan kullekin rahasto-osuudelle suhteellisesti niiden tiettyyn kriisinratkaisutoimeen suorittaman vakausmaksun perusteella.

3. Kaikki rahasto-osuudet yhdistetään ja niiden olemassaolo lakkaa siirtymäkauden päätyttyä.

6 ARTIKLA

Ennakollisten täydentävien vakausmaksujen siirto ja tavoitetaso

1. Sopimuspuolet varmistavat, että ne antavat tarvittaessa kriisinratkaisurahastolle lisärahoitusta ennakollisin vakausmaksuin, jotka maksetaan SRM-asetuksen 68 artiklan 2 ja 3 kohdassa ja 5 kohdan a alakohdassa vahvistetuissa määräajoissa SRM-asetuksen 68 artiklan 1 kohdassa määritellyn tavoitetason saavuttamiseen tarvittavaa määrää vastaavana määränä.

2. Siirtymäkauden aikana lisärahoitukseen liittyvien vakausmaksujen siirto jaetaan rahasto-osuuksien välillä seuraavasti:

a) kriisinratkaisun kohteena olevat sopimuspuolet siirtää vakausmaksut rahasto-osuutensa siihen osaan, jota ei ole vielä yh-

cerned referred to in point (d) shall transfer to the Fund the extraordinary ex post contributions in order to reimburse the borrowings or other form of support, or the temporary transfer between compartments.

2. Returns of investments of the amounts transferred to the Fund, in accordance with Article 74 of the SRM Regulation, shall be allocated to each of the compartments pro rata on the basis of their respective available financial means, excluding any claims or irrevocable payment commitments for the purposes of Article 75 of the SRM Regulation attributable to each compartment. Returns of investments of the resolution operations that the Fund may undertake, in accordance with Article 75 of the SRM Regulation, shall be allocated to each of the compartments pro rata on the basis of their respective contribution to a particular resolution action.

3. All the compartments shall be merged and shall cease to exist after the elapsing of the transitional period.

ARTICLE 6

Transfer of additional ex ante contributions and target level

1. The Contracting Parties shall ensure that, where appropriate, they replenish the Fund through ex ante contributions, to be paid within the periods laid down in Article 68(2), (3) and (5)(a) of the SRM Regulation in an amount equivalent to that required to achieve the target level specified in Article 68(1) of the SRM Regulation.

2. During the transitional period, the transfer of contributions related to replenishment shall be distributed between the compartments in the following manner:

(a) the Contracting Parties concerned by resolution shall transfer contributions to the part of their compartment that has not yet

distetty 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti;

b) kaikki sopimuspuolet siirtävät vakaussmaksut rahasto-osuutensa siihen osaan, joka on yhdistetty 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti

been subject to mutualisation in accordance with points (a) and (b) of Article 5(1);

(b) all the Contracting Parties shall transfer contributions to the part of their respective compartments subject to mutualisation in accordance with points (a) and (b) of Article 5(1).

7 ARTIKLA

Väliaikainen siirto rahasto-osuuksien välillä

1. Kriisinratkaisun kohteena olevat sopimuspuolet voivat siirtymäkauden ajan pyytää kriisinratkaisuneuvostoa käyttämään väliaikaisesti kriisinratkaisurahaston muita sopimuspuolia vastaavissa rahasto-osuuksissa käytettävissä olevien varojen sitä osaa, jota ei ole vielä yhdistetty, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 5 artiklan 1 kohdan a—d alakohdassa vahvistettuja velvoitteita. Tällöin asianomaisten sopimuspuolten on ennen siirtymäkauden päättymistä siirrettävä kriisinratkaisurahastoon rahasto-osuuksiensa saamaa määrää vastaava määrä ylimääräisiä jälkikäteen suoritettavia vakaussmaksuja sekä kertyneet korot, jotta muille rahasto-osuuksille voidaan maksaa takaisin niistä käytetyt varat.

2. Kustakin rahasto-osuudesta vastaanotettiin rahasto-osuuksiin väliaikaisesti siirretyn määrän on oltava suhteessa niiden 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti määritettyyn kokoon nähden eikä se saa ylittää 50:tä prosenttia kussakin rahasto-osuudessa käytettävistä olevista varoista, joita ei vielä ole yhdistetty. Jos kriisinratkaisun kohteena on rajatylittävä konserni, tämän kohdan nojalla käyttöön asetettujen varojen jakamisessa asianomaisten sopimuspuolten rahasto-osuuksien välillä noudatetaan samaa kustannusten keskinäistä jakoperustetta, joka on vahvistettu 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

3. Kriisinratkaisuneuvosto tekee päätökset 1 kohdassa tarkoitetuista varojen väliaikaista siirtoa rahasto-osuuksien välillä koskevista pyynnöistä täysistunnuksensa jäsentensä yksinkertaisella enemmistöllä SRM-asetuksen 52 artiklan 1 kohdassa määritetyn mukaisesti.

ARTICLE 7

Temporary transfer between compartments

1. Without prejudice to the obligations laid down under points (a) to (d) of Article 5(1), the Contracting Parties concerned by resolution may, during the transitional period, request to the Board to temporarily make use of the part of the financial means available in the compartments of the Fund not yet mutualised corresponding to the other Contracting Parties. In such a case, the Contracting Parties concerned shall subsequently transfer to the Fund, before the transitional period has elapsed, extraordinary ex post contributions in an amount equivalent to the one received by their compartments, plus the interest accrued, so that the other compartments are refunded.

2. The amount temporarily transferred from each of the compartments to the recipient ones shall be pro rata to their size, as determined under Article 4(2) and shall not exceed 50 % of the available financial means within each compartment not yet subject to mutualisation. In case of cross-border group resolution, the allocation of financial means made available between the compartments of the Contracting Parties concerned pursuant to this paragraph shall follow the same key for the distribution of costs among them, as laid down under point (a) of Article 5(1).

3. Decisions of the Board on the request for the temporary transfer of financial means between compartments referred to in paragraph 1 shall be taken by simple majority of the members of its plenary session, as specified in Article 52(1) of the SRM Regulation. In its

Kriisinratkaisuneuvoston on väliaikaisesta siirrosta tekemässä päätöksessään tarkennettava korko, takaisinmaksuaika ja muut ehdot, jotka koskevat varojen siirtoa rahasto-osuuksien välillä.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettu kriisinratkaisuneuvoston päätös varojen väliaikaisesta siirrosta voi tulla voimaan ainoastaan, jos yksikään sopimuspuoli, jonka rahasto-osuudesta siirto on tehty, ei ole vastustanut sitä neljän kalenteripäivän kuluessa päivästä, jona päätös hyväksyttiin.

Siirtymäkauden aikana sopimuspuoli voi käyttää vastustusoikeuttaan vain, jos:

a) se saattaa tarvita sitä vastaavasta kansallisesta rahasto-osuudesta varoja kriisinratkaisutoimen rahoittamiseksi lähitulevaisuudessa tai jos väliaikainen siirto vaarantaisi sen alueella meneillään olevan kriisinratkaisutoimen;

b) väliaikainen siirto veisi yli 25 prosenttia sen kansallisen rahasto-osuuden osasta, jota ei ole vielä yhdistetty 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti; tai

c) se katsoo, että sopimuspuoli, jonka rahasto-osuus hyötyy väliaikaisesta siirrosta, ei anna takeita kansallisista lähteistä tehtävästä takaisinmaksusta tai EVM:n tuesta sovittujen menettelyjen mukaisesti.

Sopimuspuolen, joka aikoo esittää vastalauseen, on perusteltava asianmukaisesti kaikki a—c alakohdassa tarkoitettut tilanteet.

Jos vastalauseita esitetään tämän kohdan mukaisesti, kriisinratkaisuneuvoston päätös väliaikaisesta siirrosta hyväksytään jättämällä sitä vastustavien sopimuspuolten rahasto-osuuksien varat päätöksen ulkopuolelle.

5. Jos sellaisen sopimuspuolen laitos, jonka

decision on temporary transfer, the Board shall specify the rate of interest, the period for refunding and other terms and conditions concerning the transfer of financial means between compartments.

4. The decision of the Board agreeing on the temporary transfer of financial means referred to in paragraph 3 may only enter into force if no objection has been expressed by any of the Contracting Parties from whose compartments the transfer has been made within a period of 4 calendar days since the date of adoption of the decision.

During the transitional period, the right of objection of a Contracting Party may only be exercised if:

(a) it might require the financial means from the national compartment that corresponds to it to finance a resolution operation in the near term or if the temporary transfer would jeopardise the conduct of an ongoing resolution action within its territory;

(b) the temporary transfer would take more than the 25 % of its part of the national compartment not yet subject to mutualisation in accordance with points (a) and (b) of Article 5(1); or

(c) it considers that the Contracting Party whose compartment benefits from the temporary transfer is not providing guarantees of refunding from national sources or support from the ESM in line with agreed procedures.

The Contracting Party intending to object shall duly substantiate the occurrence of any of the circumstances referred to in points (a) to (c).

In case objections are raised in accordance with this paragraph, the decision on temporary transfer of the Board shall be adopted excluding the financial means of the compartments of the objecting Contracting Parties.

5. If an institution of a Contracting Party

rahasto-osuudesta on tämän artiklan nojalla siirretty varoja, on kriisinratkaisun kohteena, kyseinen sopimuspuoli voi pyytää kriisinratkaisuneuvostoa siirtämään kriisinratkaisurahastosta rahasto-osuuteensa siitä alun perin siirrettyä määrää vastaavan määrän. Saatuaan tällaisen pyynnön kriisinratkaisuneuvosto hyväksyy siirron viipymättä.

Tällöin sopimuspuolten, jotka alun perin hyötyivät rahoitusvarojen väliaikaisesta käytöstä, on siirrettävä kriisinratkaisurahastoon asianomaiselle sopimuspuolelle ensimmäisen alakohdan nojalla kuuluvat määrät kriisinratkaisuneuvoston määrittelemien ehtojen ja edellytysten mukaisesti.

6. Kriisinratkaisuneuvoston on tarkennettava yleiset perusteet, joiden mukaisesti tässä artiklassa tarkoitettu varojen väliaikainen siirto rahasto-osuuksien välillä toteutetaan.

8 ARTIKLA

Sopimuspuolet, joiden rahayksikkö ei ole euro

1. Jos Euroopan unionin neuvosto hyväksyy tämän sopimuksen 12 artiklan 2 kohdan mukaista soveltamispäivää myöhempanä päivänä päätöksen, jolla kumotaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 139 artiklan 1 kohdassa määritelty sopimuspuolta, jonka rahayksikkö ei ole euro, koskeva poikkeus, tai Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyssä pöytäkirjassa N:o 16, jäljempänä 'eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä tehty pöytäkirja', tarkoitettu sitä koskeva poikkeus, tai jos tällaista päätöstä ei anneta ja sopimuspuolesta, jonka rahayksikkö ei ole euro, tulee yhteisen valvontamekanismin ja kriisinratkaisumekanismien osa, se siirtää kriisinratkaisurahastoon alueellaan kerätyistä vakauseräistä määrän, joka vastaa 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti lasketun kansallisen rahasto-osuutensa kokonaistavoitetason osuutta, joka vastaa näin osuutta, jonka

from whose compartment financial means have been transferred by virtue of this Article is subject to resolution, that Contracting Party may request the Board to transfer from the Fund to its compartment an amount equivalent to that initially transferred from that compartment. The Board shall, upon such a request, agree immediately on the transfer.

In such a case, the Contracting Parties that initially benefited from the temporary use of financial means shall be held liable to transfer to the Fund the amounts allocated to the Contracting Party concerned pursuant to the first subparagraph, in accordance with the terms and conditions to be specified by the Board.

6 The Board shall specify general criteria determining the conditions upon which the temporary transfer of financial means among compartments envisaged in this Article shall take place.

ARTICLE 8

Contracting Parties whose currency is not the euro

1. In the case that at a date subsequent to the one of application of this Agreement under Article 12(2) a decision is adopted by the Council of the European Union abrogating the derogation of a Contracting Party whose currency is not the euro, as defined in Article 139(1) TFEU or its exemption, as referred to in Protocol (No 16) on certain provisions related to Denmark annexed to the TEU and the TFEU ("Protocol on certain provisions related to Denmark") or if, in the absence of any such decision, a Contracting Party whose currency is not the euro becomes part of the Single Supervisory Mechanism and of the Single Resolution Mechanism, it shall transfer towards the Fund an amount of contributions raised in its territory equivalent to the part of the total target level for its national compartment calculated in accordance with Article 4(2), thus equal to that which would have been transferred by the Contracting Party concerned if it had participated in the Sin-

asianomainen sopimuspuoli olisi siirtänyt, jos se olisi osallistunut yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin tämän sopimuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti soveltamispäivästä alkaen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun sopimuspuolen kriisinratkaisun rahoitusjärjestelystä maksetut määrät sen alueilla toteutettujen kriisinratkaisutoimien osalta vähennetään kyseisen sopimuspuolen 1 kohdan nojalla kriisinratkaisurahastoon siirtämistä määristä. Tällöin kyseinen sopimuspuoli on edelleen velvollinen siirtämään kriisinratkaisurahastoon sitä määrää vastaavan määrän, joka olisi tarvittu saavuttamaan sen kriisinratkaisun rahoitusjärjestelmän tavoitetaso BRR-direktiivin 102 artiklan mukaisesti ja siinä säädettyissä määräaajoissa.

3. Kriisinratkaisuneuvosto määrittää yhteisymmärryksessä asianomaisen sopimuspuolen kanssa niiden vakauseräyksen tarkan määrän, jotka sen on 1 ja 2 kohdassa vahvistettujen perusteiden nojalla siirrettävä.

4. Kriisinratkaisurahasto ei vastaa sellaisten kriisinratkaisutoimien kustannuksista, jotka sopimuspuolet, joiden rahayksikkö ei ole euro, ovat aloittaneet alueellaan ennen päivää, jona päätös, jolla kumotaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 139 artiklan 1 kohdassa määritelty niitä koskeva poikkeus tai eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyssä pöytäkirjassa tarkoitettu niitä koskeva poikkeus, tulee voimaan, tai ennen päivää, jona asetuksen (EU) N:o 1024/2013 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu EKP:n päätös tiiviistä yhteistyöstä tulee voimaan.

Jos EKP asetuksen (EU) N:o 1024/2013 7 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua luottolaitosten kattavassa arvioinnissaan katsoo, että jokin asianomaisten sopimuspuolten laitoksista, joka on kykenemätön jatkamaan toimintaansa tai joka on todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, kriisinratkaisurahasto ei vastaa kyseisten luottolaitosten kriisinratkaisutoimien kustannuksista.

gle Supervisory Mechanism and the Single Resolution Mechanism since the date of application of this Agreement under Article 12(2).

2. Any amount disbursed by the resolution financing arrangement of a Contracting Party referred to in paragraph 1 in respect of resolution actions within its territory shall be deducted from those to be transferred by that Contracting Party towards the Fund by virtue of paragraph 1. In such a case, the Contracting Party in question shall remain bound to transfer towards the Fund an amount equivalent to that which would have been necessary to achieve the target level of its resolution financing arrangement, in accordance with Article 102 of the BRR Directive and within the deadlines therein provided.

3. The Board shall determine, in agreement with the Contracting Party concerned, the exact amount of contributions to be transferred by it, pursuant to the criteria laid down in paragraphs 1 and 2.

4. The costs of any resolution action initiated in the territory of the Contracting Parties whose currency is not the euro before the date when the decision abrogating their derogation, as defined in Article 139(1) TFEU, or their exemption, as referred to in the Protocol on certain provisions related to Denmark, takes effect or before the date of entry into force of the decision of the ECB on close cooperation referred to in Article 7(2) of Regulation (EU) No 1024/2013 shall not be borne by the Fund.

If the ECB, in its comprehensive assessment of the credit institutions referred to in point (b) of Article 7(2) of Regulation (EU) No 1024/2013, considers that any of the institutions of the Contracting Parties concerned is failing or likely to fail, resolution costs of resolution actions of those credit institutions shall not be borne by the Fund.

5. EKP:n kanssa tehtävän tiiviin yhteistyön päättyessä sopimuspuoli, jota päättäminen koskee, saa siirtämänsä vakaussmaksut takaisin SRM-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

EKP:n kanssa tehtävän tiiviin yhteistyön päättäminen ei vaikuta niihin sopimuspuolten oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat kriisinratkaisutoimista, jotka on toteutettu aikana, jona sopimuspuoliin sovelletaan tätä sopimusta ja jotka liittyvät:

– 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun jälkikäteen suoritettavien vakaussmaksujen siirtoon,

– 6 artiklassa tarkoitettuun kriisinratkaisurahaston lisärahoitukseen, ja

– 7 artiklassa tarkoitettuun väliaikaiseen siirtoon rahasto-osuuksien välillä.

5. In case of termination of close cooperation with the ECB, contributions transferred by the Contracting Party concerned by termination are recouped in accordance with Article 4(3) of the SRM Regulation.

Termination of close cooperation with the ECB shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties stemming from resolution actions that have taken place during the period in which those Contracting Parties are subject to this Agreement and that are related to:

– the transfer of ex post contributions, under point (d) of Article 5(1);

– the replenishment of the Fund, under Article 6; and

– the temporary transfer between compartments, under Article 7.

9 ARTIKLA

Kriisinratkaisun yleisten periaatteiden ja tavoitteiden noudattaminen

1. Kriisinratkaisurahaston yhteinen käyttö sekä vakaussmaksujen siirto kriisinratkaisurahastoon edellyttävät kriisinratkaisua koskevalta lainsäädäntökehykseltä pysyvyyttä; sen sääntöjen on vastattava seuraavia SRM-asetuksessa vahvistettuja sääntöjä tai johdettava vähintään samaan tulokseen kuin ne, niitä muuttamatta:

a) SRM-asetuksen 18 artiklassa vahvistetut kriisinratkaisumääräyksen hyväksymistä koskevat menettelysäännöt;

b) SRM-asetuksen 52 ja 55 artiklassa vahvistetut kriisinratkaisuneuvoston päätöksentekoa koskevat säännöt;

c) SRM-asetuksen 15 artiklassa vahvistetut kriisinratkaisua koskevat yleiset periaatteet, erityisesti sen 1 kohdan a alakohdassa vahvistetut periaatteet, joiden mukaan kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen osakkeenomis-

ARTICLE 9

Respect of the general principles and objectives of resolution

1. The use of the Fund on a mutual basis and the transfer of contributions to the Fund shall be contingent upon the permanence of a legal framework on resolution whose rules are equivalent to, and lead at least to the same result of those under the SRM Regulation as laid down in the following rules, and without changing them:

(a) The procedural rules on the adoption of a resolution scheme as laid down under Article 18 of the SRM Regulation;

(b) The Board's decision making rules as laid down in Articles 52 and 55 of the SRM Regulation;

(c) General principles concerning resolution as laid down in Article 15 of the SRM Regulation, notably the principles that the shareholders of the institution under resolution bear first losses and that the creditors of

tajat vastaavat tappioista ensin, ja b alakohdassa vahvistetut periaatteet, joiden mukaan kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen velkojat vastaavat tappioista osakkeenomistajien jälkeen saamisten etusijajärjestyksen mukaisesti;

d) SRM-asetuksen 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kriisinratkaisuvälineitä koskevat säännöt, erityisesti kyseisen asetuksen 27 artiklassa ja BRR-direktiivin 43 ja 44 artiklassa säädettyä velkikirjojen arvon alaskirjauksen soveltamista koskevat säännöt sekä erityiset kynnyksarvot, jotka niissä vahvistetaan osakaiden ja velkojien tappioiden määrittämisen sekä tiettyyn kriisinratkaisutoimeen kriisinratkaisurahastosta myönnetyn maksuosuuden osalta.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettujen ja SRM-asetuksessa, sellaisena kuin se on sen alkuperäisenä hyväksymispäivänä, säädetyt kriisinratkaisua koskevat säännöt kumotaan tai niitä muutetaan muuten vastoin jonkin sopimuspuolen tahtoa, mukaan lukien velkojen arvon alaskirjausta koskevien sääntöjen hyväksyminen, tavalla, joka ei vastaa tai ei johda vähintään samaan tai yhtä velvoittavaan tulokseen kuin SRM-asetuksesta, sellaisena kuin se on sen alkuperäisenä hyväksymispäivänä, johtuva tulos, ja tämä sopimuspuoli käyttää kansainvälisen julkisoikeuden mukaisia olosuhteiden perustavanlaatuisen muutokseen liittyviä oikeuksiaan, mikä tahansa muu sopimuspuoli voi tämän sopimuksen 14 artiklan perusteella pyytää unionin tuomioistuinta vahvistamaan olosuhteiden perustavanlaatuisen muutosten olemassaolo ja mitä seurauksia tästä on kansainvälisen julkisoikeuden mukaisesti. Sopimuspuoli voi hakemuksessaan pyytää unionin tuomioistuinta keskeyttämään riidan kohteena olevan toimenpiteen, jolloin sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 278 artiklaa sekä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 160—162 artiklaa.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely ei saa rajoittaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258, 259, 260, 263, 265 ja 266 artiklan mukaisten oikeussuojakeinojen käyttöä tai vaikuttaa siihen.

the institution under resolution bear losses after the shareholders in accordance with the order of priority of their claims, enshrined in points (a) and (b) of paragraph (1) thereof;

(d) The rules on the resolution tools referred to under Article 22(2) of the SRM Regulation, notably those concerning the application of the bail in tool laid down under Article 27 thereof and in Articles 43 and 44 of the BRR Directive and the specific thresholds that they establish related to the imposition of losses on shareholders and on creditors and the contribution of the Fund to a particular resolution action.

2. In case the rules concerning resolution referred to in paragraph 1, provided for in the SRM Regulation as on the date of its initial adoption, are repealed, or otherwise amended against the will of any Contracting Party, including the adoption of bail in rules in a manner which is not equivalent or that does not lead, at least, to the same and not less stringent result than that deriving from the SRM Regulation as on the date of its initial adoption, and this Contracting Party exercises its rights under public international law regarding a fundamental change of circumstances, any other Contracting Party may, on the basis of Article 14 of this Agreement, request the Court of Justice to verify the existence of a fundamental change of circumstances and the consequences ensuing from it, in accordance with public international law. In its application, any Contracting Party may request the Court of Justice to suspend the operation of a measure which is the object of the dispute, in which case Article 278 TFEU and Articles 160 to 162 of the Rules of Procedure of the Court of Justice shall be applicable.

3. The procedure referred to in paragraph 2 of this Article shall not prejudice or affect recourse to legal remedies provided for under Articles 258, 259, 260, 263, 265 and 266 TFEU.

10 ARTIKLA

Velvoitteiden noudattaminen

1. Sopimuspuolet toteuttavat kansallisissa oikeusjärjestyksissään tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että ne noudattavat velvoitettaan siirtää vakaumaksut yhteisesti tämän sopimuksen mukaisesti.

2. Kriisinratkaisuneuvosto voi omasta aloitteestaan tai jonkin sopimuspuolen pyynnöstä tarkastella, onko sopimuspuoli jättänyt noudattamatta velvoitettaan siirtää vakaumaksut kriisinratkaisurahastoon tässä sopimuksessa vahvistetun mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen 14 artiklan nojalla unionin tuomioistuimelle kuuluvaa toimivaltaa.

Jos kriisinratkaisuneuvosto katsoo, että sopimuspuoli ei ole noudattanut velvoitettaan siirtää vakaumaksut, se asettaa määräajan, johon mennessä asianomaisen sopimuspuolen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet rikkomuksen lopettamiseksi. Jos asianomainen sopimuspuoli ei toteuta tarvittavia toimenpiteitä rikkomuksen lopettamiseksi kriisinratkaisuneuvoston asettamassa määräajassa, asianomaisen sopimuspuolen alueella toimiluvan saaneiden laitosten kriisinratkaisu jätetään 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa vahvistetun kaikkien sopimuspuolten rahastosuukien käytön ulkopuolelle. Ulkopuolelle jättäminen lakkaa hetkestä, jona kriisinratkaisuneuvosto toteaa, että asianomainen sopimuspuoli on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet rikkomuksen lopettamiseksi.

3. Tässä artiklassa tarkoitettut kriisinratkaisuneuvoston päätökset tehdään puheenjohtajan ja SRM-asetuksen 43 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä.

ARTICLE 10

Compliance

1. Contracting Parties shall take the necessary measures in their national legal orders to ensure compliance with their obligation to jointly transfer the contributions in accordance with this Agreement.

2. Without prejudice to the power of the Court of Justice under Article 14 of this Agreement, the Board, acting on its own initiative or at the request of any Contracting Party, may consider whether a Contracting Party has failed to comply with its obligation to transfer the contributions to the Fund, as established in this Agreement.

In case the Board finds that a Contracting Party has failed to comply with its obligation to transfer the contributions, it shall set a deadline for the Contracting Party concerned to take the necessary measures in order to put an end to the breach. In case the Contracting Party concerned does not take the necessary measures to put an end to the breach within the deadline fixed by the Board, the use of compartments of all the Contracting Parties as laid down in point (b) of Article 5(1) shall be excluded in relation to the resolution of institutions authorised in the Contracting Party concerned. That exclusion shall cease to apply as from the moment when the Board determines that the Contracting Party concerned has taken the necessary measures to put an end to the breach.

3. Decisions of the Board under this Article shall be taken by simple majority of the Chair and the members referred to in point (b) of Article 43(1) of the SRM Regulation.

IV OSASTO

TITLE IV

YLEISET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

GENERAL AND FINAL PROVISIONS

11 ARTIKLA

ARTICLE 11

Ratifioiminen, hyväksyminen ja voimaantulo

Ratification, approval or acceptance and entry into force

1. Tämän sopimuksen allekirjoittajat ratifioivat tai hyväksyvät sopimuksen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Ratifioimis- ja hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön, jäljempänä 'tallettaja'. Tallettaja ilmoittaa muille allekirjoittajille kustakin tallettamisesta ja sen päivämäärästä.

1. This Agreement shall be subject to ratification, approval or acceptance by its signatories in accordance with their respective constitutional requirements. The instruments of ratification, approval or acceptance shall be deposited with the General Secretariat of the Council of the European Union ("the Depositary"). The Depositary shall notify the other signatories of each deposit and the date thereof.

2. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona ne yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin osallistuvat allekirjoittajat, jotka edustavat vähintään 90:tä prosenttia kaikkien yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin osallistuvien jäsenvaltioiden painotettujen äänten kokonaisuudesta, sellaisena kuin se määritetään Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn siirtymämääräyksiä koskevan pöytäkirjan (N:o 36) nojalla, ovat tallettaneet ratifioimis- ja hyväksymiskirjansa.

2. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the date when instruments of ratification, approval or acceptance have been deposited by signatories participating in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism that represent no less than 90 % of the aggregate of the weighted votes of all Member States participating in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism, as determined by Protocol (No 36) on transitional provisions annexed to the TEU and the TFEU.

12 ARTIKLA

ARTICLE 12

Soveltaminen

Application

1. Tätä sopimusta sovelletaan niihin sopimuspuoliin, jotka ovat ratifioineet sen, edellyttäen, että SRM-asetus on tullut aiemmin voimaan.

1. This Agreement shall apply amongst the Contracting Parties that have deposited their instruments of ratification, approval or acceptance provided that the SRM Regulation

2. Jollei tämän artiklan 1 kohdasta muuta johdu ja edellyttäen, että tämä sopimus on tullut voimaan 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti, sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016 niiden yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisintarkkailumekanismiin osallistuvien sopimuspuolten kesken, jotka ovat ratifioineet sen kyseiseen päivään mennessä. Jos tämä sopimus ei ole tullut voimaan 1 päivään tammikuuta 2016 mennessä, sitä sovelletaan sen voimaantulopäivästä niiden yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisintarkkailumekanismiin osallistuvien sopimuspuolten kesken, jotka ovat tallettaneet ratifioimis- tai hyväksymisasiakirjansa kyseiseen päivään mennessä.

3. Tätä sopimusta sovelletaan niihin yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisintarkkailumekanismiin osallistuviin sopimuspuoliin, jotka eivät ole tallettaneet ratifioimis- tai hyväksymisasiakirjojansa 2 kohdan mukaiseen soveltamispäivään mennessä, niiden ratifioimis- tai hyväksymiskirjan tallettamista seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä.

4. Tätä sopimusta ei sovelleta sopimuspuoliin, jotka ovat tallettaneet ratifioimis- tai hyväksymisasiakirjansa, mutta jotka eivät osallistu yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisintarkkailumekanismiin tämän sopimuksen soveltamispäivään mennessä. Kyseiset sopimuspuolet ovat kuitenkin osapuolina 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa välityssopimuksessa tämän sopimuksen soveltamispäivästä alkaen, jotta kaikki 15 artiklan tulkintaa ja täytäntöönpanoa koskevat riidat voitaisiin antaa unionin tuomioistuimen ratkaistaviksi.

Sitä sovelletaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin sopimuspuoliin päivästä, jona päätös, jolla kumotaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 139 artiklan 1 kohdassa määritelty niitä koskeva poikkeus tai eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä

has previously entered into force.

2. Subject to paragraph 1 of this Article, and provided that this Agreement has entered into force in accordance with Article 11(2), it shall apply as from 1 January 2016 amongst the Contracting Parties participating in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism that have deposited their instruments of ratification, approval or acceptance by that date. If this Agreement has not entered into force by 1 January 2016 it shall apply as from its date of entry into force, amongst the Contracting Parties participating in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism that have deposited their instruments of ratification, approval or acceptance by that date.

3. This Agreement shall apply to the Contracting Parties participating in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism that have not deposited their instruments of ratification, approval or acceptance by the date of application under paragraph 2, as from the first day of the month following the deposit of their respective instrument of ratification, approval or acceptance.

4. This Agreement shall not apply to the Contracting Parties that have deposited their instruments of ratification, approval or acceptance but that do not participate in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism by the date of application of this Agreement. Those Contracting Parties shall however be part of the special agreement referred to in Article 14(2) as from the date of application of this Agreement for the purposes of submitting to the Court of Justice any dispute concerning the interpretation and enforcement of Article 15.

It shall apply to the Contracting Parties referred to in the first subparagraph as from the date when the decision abrogating their derogation, as defined in Article 139(1) TFEU or their exemption, as referred to in Protocol on certain provisions related to Denmark, takes

tehdyssä pöytäkirjassa tarkoitettu niitä koskeva poikkeus, tulee voimaan, tai mikäli päätöstä ei ole tehty, päivästä, jona asetuksen (EU) N:o 1024/2013 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu EKP:n päätös tiiviistä yhteistyöstä tulee voimaan.

Jollei 8 artiklasta muuta johdu, tämän sopimuksen soveltaminen sopimuspuoliin, jotka ovat aloittaneet asetuksen (EU) N:o 1024/2013 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin yhteistyön EKP:n kanssa, lakkaa päivästä, jona kyseinen tiivis yhteistyö päättyy kyseisen asetuksen 7 artiklan 8 artiklan mukaisesti.

effect or, in the absence thereof, as from the date of entry into force of the ECB decision on close cooperation referred to in Article 7(2) of Regulation (EU) No 1024/2013.

Subject to its Article 8, this Agreement shall cease to apply to the Contracting Parties that have established the close cooperation with the ECB referred to in Article 7(2) of Regulation (EU) No 1024/2013 as from the date of termination of that close cooperation in accordance with Article 7(8) of that Regulation.

13 ARTIKLA

Liittyminen

Tämä sopimus on avoinna liittymistä varten muille jäsenvaltioille kuin sopimuspuolille. Jollei 8 artiklan 1—3 kohdasta muuta johdu, liittyminen tulee voimaan, kun liittymis- tai hyväksymiskirja on talletettu tallettajalle, joka ilmoittaa asiasta muille sopimuspuolille. Liittyvän jäsenvaltion virallisella kielellä, joka on myös unionin toimielinten virallinen kieli, laadittu tämän sopimuksen teksti talletetaan, sen jälkeen kun sopimuspuolet ovat todenneet sen todistusvoimaiseksi, tallettajan arkistoon tämän sopimuksen todistusvoimaisena tekstinä.

14 ARTIKLA

Riitojen ratkaiseminen

1. Jos sopimuspuoli on eri mieltä toisen sopimuspuolen kanssa tämän sopimuksen määräysten tulkinnasta tai jos se katsoo, että toinen sopimuspuoli ei ole noudattanut tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan, se voi saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Unionin tuomioistuimen tuomio sitoo menettelyn osapuolia.

Jos unionin tuomioistuin katsoo, että sopi-

ARTICLE 13

Accession

This Agreement shall be open to accession by Member States other than the Contracting Parties. Subject to paragraphs 1 to 3 of Article 8 accession shall be effective upon depositing the instrument of accession with the Depositary, which shall notify the other Contracting Parties thereof. Following authentication by the Contracting Parties, the text of this Agreement, in the official language of the acceding Member State that is also an official language of the institutions of the Union, shall be deposited in the archives of the Depositary as an authentic text of this Agreement.

ARTICLE 14

Dispute settlement

1. Where a Contracting Party disagrees with another Contracting Party on the interpretation of any of the provisions of this Agreement or when it considers that another Contracting Party has failed to comply with its obligations under this Agreement, it may bring the matter before the Court of Justice. The judgment of the Court of Justice shall be binding on the parties to the proceedings.

If the Court of Justice finds that a Contract-

muspuoli ei ole noudattanut tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan, asianomaisen sopimuspuolen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet tuomion noudattamiseksi unionin tuomioistuimen päättämässä määräajassa. Jos asianomainen sopimuspuoli ei toteuta tarvittavia toimenpiteitä rikkomuksen lopettamiseksi unionin tuomioistuimen asettamassa määräajassa, asianomaisen sopimuspuolen alueella toimiluvan saaneet laitokset jätetään 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa vahvistetun kaikkien sopimuspuolten rahasto-osuuksien käytön ulkopuolelle.

2. Tämä artikla on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 273 artiklassa tarkoitettu sopimuspuolten välinen välityssopimus.

3. Jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö ei ole euro ja jotka eivät ole ratifioineet tätä sopimusta, voivat ilmoittaa tallettajalle aikomuksestaan olla osapuolena tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa välityssopimuksessa, jotta kaikki 15 artiklan tulkintaa ja täytäntöönpanoa koskevat riidat voitaisiin antaa unionin tuomioistuimen ratkaistaviksi. Tallettajan on tiedotettava asianomaisen jäsenvaltion ilmoituksesta sopimuspuolille, jolloin asianomaisesta jäsenvaltiosta tulee tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun välityssopimuksen osapuoli tämän kohdan mukaisesti tarkoitukseen.

ing Party has failed to comply with its obligations under this Agreement, the Contracting Party concerned shall take the necessary measures to comply with the judgment within a period to be decided by the Court of Justice. In case the Contracting Party concerned does not take the necessary measures to put an end to the breach within the deadline fixed by the Court of Justice, the use of compartments of all the Contracting Parties as laid down in point (b) of Article 5(1) shall be excluded in relation to institutions authorised in the Contracting Party concerned.

2. This Article constitutes a special agreement between the Contracting Parties within the meaning of Article 273 TFEU.

3. Member States whose currency is not the euro that have not ratified this Agreement may notify the Depositary of their intention to be party to the special agreement referred to in paragraph 2 of this Article for the purposes of submitting to the Court of Justice any dispute concerning the interpretation and enforcement of Article 15. The Depositary shall communicate the notification by the Member State concerned to the Contracting Parties, upon which communication the Member State concerned shall become party to the special agreement referred to in paragraph 2 of this Article for the purposes described in this paragraph.

15 ARTIKLA

Korvaukset

1. Sopimuspuolet sitoutuvat korvaamaan

ARTICLE 15

Compensation

1. The Contracting Parties commit to reim-

¹ Neuvoston päätös, tehty 7 päivänä kesäkuuta 2007, Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä (EUVL L 163, 23.6.2007, s. 17).

Council Decision of 7 June 2007 on the system of the European Communities' own resources (OJ L 163, 23.6.2007, p. 17).

² Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000, annettu 22 päivänä toukokuuta 2000, yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 2007/436/EY, Euratom soveltamisesta (EYVL L 130, 31.5.2000, s. 1) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

yhteisesti, nopeasti ja korkoineen kullekin jäsenvaltiolle, joka ei osallistu yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisintarkkailumekanismiin, jäljempänä 'osallistumaton jäsenvaltio', määrän, jonka osallistumaton jäsenvaltio on maksanut omina varoina ja joka vastaa unionin yleisen talousarvion käyttöä sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta ja siihen liittyviä kustannuksia koskevissa asioissa unionin toimielinten SRM-asetuksen nojalla käyttämän toimivallan suhteen.

2. Määrä, jonka kunkin osallistumattoman jäsenvaltion katsotaan suorittaneen sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen ja siihen liittyviin kustannuksiin, määritetään suhteellisesti kullekin neuvoston päätöksen 2007/436/EY, Euratom¹ 2 artiklan 7 kohdan tai sitä muuttavan tai sen kumoavan unionin säädöksen mukaisesti määritetyn bruttokansantulon perusteella.

3. Korvauskustannukset jaetaan sopimuspuolten kesken suhteellisesti kullekin neuvoston päätöksen 2007/436/EY, Euratom 2 artiklan 7 kohdan tai sitä muuttavan tai sen kumoavan unionin säädöksen mukaisesti määritetyn bruttokansantulon perusteella.

4. Osallistumattomille jäsenvaltioille suoritetaan päivänä, jona maksut kirjataan tileihin neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000² 9 artiklan 1 kohdan tai sitä muuttavan tai sen kumoavan myöhemmän unionin säädöksen mukaisesti, korvaus määristä, jotka vastaavat unionin talousarviosta suoritettuja maksuja sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun ja siihen liittyvien kustannusten suorittamiseksi, tähän liittyvän lisätalousarvion hyväksymisen jälkeen.

Korko lasketaan unionin omiin varoihin sovellettavien, myöhässä käyttöön asetetuista määristä maksettavaa korkoa koskevien määräysten mukaisesti. Määrät muunnetaan kansallisten valuuttojen ja euron välillä neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000

burse jointly, promptly and with interest each Member State that is not participating in the Single Supervisory Mechanism and in the Single Resolution Mechanism ("non participating Member State") for the amount that that non participating Member State has paid in own resources corresponding to the use of the general budget of the Union in cases of non contractual liability and costs related thereto, in respect of the exercise of powers by the institutions of the Union under the SRM Regulation.

2. The amount that each of the non participating Member States is deemed to have contributed to the non-contractual liability and costs related thereto shall be determined pro rata on the basis of their respective gross national income determined in accordance with Article 2(7) of Council Decision 2007/436/EC, Euratom¹ or with any ensuing Union act amending or repealing it.

3. Compensation costs shall be distributed among the Contracting Parties pro rata on the basis of the weight of their respective gross national income, as determined in accordance with Article 2(7) of Council Decision 2007/436/EC, Euratom or with any ensuing Union act amending or repealing it.

4. The non participating Member States shall be reimbursed on the dates of the entries in the accounts referred to in Article 9(1) of Council Regulation (EC, Euratom) No 1150/2000² or in any ensuing Union act amending or repealing it, of the amounts corresponding to the payments from the Union budget to settle the non contractual liability and costs related thereto following the adoption of the associated amending budget.

Any interest shall be calculated in accordance with the provisions on interest for amounts made available belatedly applicable to the Union's own resources. Amounts shall be converted between national currencies and the euro at an exchange rate determined in

Council Regulation (EC, Euratom) No 1150/2000 of 22 May 2000 implementing Decision 2007/436/EC, Euratom on the system of the Communities' own resources (OJ L 130, 31.5.2000, p. 1), including any subsequent amendments.

10 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan tai sitä muuttavan tai sen kumoavan myöhemmän unionin säädöksen mukaisesti määrättyllä vaihtokurssilla.

5. Komissio koordinoi sopimuspuolten korvaustoimia 1—3 kohdassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Komission koordinoivaan tehtävään sisältyy sen laskentaperustan määrittäminen, jonka pohjalta maksut suoritetaan, ilmoitusten antaminen maksujen suorittamista vaativille sopimuspuolille ja korkojen laskeminen.

16 ARTIKLA

Uudelleentarkastelu

1. Kriisinratkaisuneuvosto arvioi viimeistään kahden vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta ja sen jälkeen 18 kuukauden välein tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja erityisesti kriisinratkaisurahaston yhteistä käyttöä ja sen vaikutusta rahoitusvakautteen ja sisämarkkinoihin sekä antaa asiasta kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

2. Viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta toteutetaan kriisinratkaisuneuvoston 1 kohdan mukaisesti laatimiin kertomuksiin sisältyvän täytäntöönpanosta saatujen kokemusten arvion perusteella Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti tarvittavat toimet, joiden tarkoituksena on sisällyttää tämän sopimuksen olennaiset määräykset unionin oikeudelliseen kehykseen.

Tehty Brysselissä ... päivänä ...kuuta 2014, yhtenä kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kroaatin, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalilain, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä kaikkien näiden tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset, ja tämä kappale talletetaan tallettajan arkistoon. Tallettaja toimittaa asianmukaisesti todistetun

accordance with the first subparagraph of Article 10(3) of Council Regulation (EC, Euratom) No 1150/2000 or with any ensuing Union act amending or repealing it.

5. The Commission shall coordinate any reimbursement action by the Contracting Parties, in accordance with the criteria laid down under paragraphs 1 to 3. The Commission's coordination role shall include calculating the basis on which payments are to be made, issuing notices to the Contracting Parties requiring payments to be made and calculating interest.

ARTICLE 16

Review

1. Within two years of the date of entry into force of this Agreement, at the latest and every 18 months thereafter, the Board shall assess and present to the European Parliament and to the Council a report on the implementation of this Agreement and in particular on the proper functioning of the mutual use of the Fund and its impact on financial stability and the internal market.

2. Within ten years of the date of entry into force of this Agreement, at the latest, on the basis of an assessment of the experience with its implementation contained in the reports drawn up by the Board in accordance with paragraph 1, the necessary steps shall be taken, in accordance with the TEU and the TFEU, with the aim of incorporating the substance of this Agreement into the legal framework of the Union.

Done at Brussels on ... 2014, in a single original, whose Bulgarian, Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Irish, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovak, Slovenian, Spanish and Swedish texts are equally authentic, which shall be deposited in the archives of the Depositary which shall transmit a duly certified copy to each of the Contract-

jäljennöksen kullekin sopimuspuolelle.

ing Parties.

SOPIMUSPUOLTEN JA EUROOPAN
UNIONIN NEUVOSTON JÄSENIÄ
OLEVIEN HALLITUSTENVÄLISEN
KONFERENSSIN TARKKAILIJOIDEN
AIEJULISTUKSET,
JOTKA TALLETETAAN SOPIMUKSEN
KANSSA:

DECLARATIONS OF INTENT BY THE
CONTRACTING PARTIES AND OB-
SERVERS OF THE INTERGOVERN-
MENTAL CONFERENCE THAT ARE
MEMBERS OF THE COUNCIL OF THE
EUROPEAN UNION TO BE DEPOSITED
WITH THE AGREEMENT:

Julistus N:o 1:

Declaration no. 1:

Kunnioittaen täysin niiden sopimusten me-
nettelyllisiä vaatimuksia, joille Euroopan
unioni perustuu, sopimuspuolet ja Euroopan
unionin neuvoston jäseninä olevat hallitus-
tenvälisen konferenssin tarkkailijat toteavat
tavoitteenaan ja aikeenaan olevan, elleivät ne
kaikki toisin sovi, että:

While fully respecting the procedural re-
quirements of the Treaties on which the Eu-
ropean Union is founded, the Contracting
Parties and observers of the intergovernmen-
tal Conference that are members of the
Council of the European Union note that it is
their objective and their intention that, unless
they all agree otherwise:

a) SRM-asetuksen, sellaisena kuin se on sen
hyväksymispäivänä, 4 artiklan 3 kohtaa ei
kumota tai muuteta;

(a) Article 4(3) of the SRM Regulation, as
on the date of its initial adoption, is not re-
pealed or amended;

b) velkakirjojen alaskirjausta koskevaan vä-
lineeseen liittyviä periaatteita ja sääntöjä ei
kumota tai muuteta tavalla, joka ei vastaa
SRM-asetuksen, sellaisena kuin se on sen hy-
väksymispäivänä, säännöksistä johtuvaa tu-
lostta tai johda vähintään samaan tai yhtä vel-
voittavaan tulokseen kuin se.

(b) the principles and rules related to the
bail in tool are not repealed or amended in a
way that is not equivalent and does not lead
to, at least, the same and not less stringent re-
sult than that deriving from the SRM Regula-
tion as on the date of its initial adoption.

Julistus N:o 2:

Declaration no. 2:

Vakaumaksujen siirrosta yhteiseen kriisin-
ratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdis-
tämisestä tehdyn hallitustenvälisen sopimuk-
sen allekirjoittajat julistavat, että ne pyrkivät
kukin kansallisten lakisääteisten vaatimusten-
sa mukaisesti saattamaan päätökseen sopi-
muksen ratifioinnin hyvissä ajoin, niin että
yhteinen kriisinratkaisumekanismi on täysin
toimintakykyinen viimeistään 1 päivänä

The signatories to the Intergovernmental
Agreement on the transfer and mutualisation
of contributions to the Single Resolution
Fund declare that they will strive to complete
its process of ratification in accordance with
their respective national legal requirements in
due time so as to permit the Single Resolu-
tion Mechanism to be fully operational by
1 January 2016.

340

HE 175/2014 vp

tammikuuta 2016.

5.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 4 momentin 3 kohta, 26 §:n 1 momentin 2 kohta, 38 §:n 1 momentin 5 kohta, 40 §:n 1 momentti, 41 §:n 6 momentti, 71 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta sekä 6 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 4 momentin 3 kohta laissa 752/2012, 26 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 170/2014, 38 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 254/2013, 40 §:n 1 momentti, 41 §:n 6 momentti ja 71 §:n 6 momentti laissa 611/2014 ja 71 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 194/2011 sekä

lisätään 3 §:n 2 momenttiin uusi 7 a kohta, 29 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 170/2014, uusi 6 momentti, 38 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013 ja 170/2014, uusi 6 kohta ja lakiin uusi 44 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Tehtävät

Tehtävät

Laissa erikseen säädettyjen tehtäviensä toteuttamiseksi Finanssivalvonta:

Laissa erikseen säädettyjen tehtäviensä toteuttamiseksi Finanssivalvonta:

*7 a) valvoo yhdessä rahoitusvakuusviranomaisesta annetussa laissa (/) tarkoitetun Rahoitusvakuusviraston kanssa, että finanssimarkkinoilla toimivat noudattavat niitä koskevia luottolaitosten ja sijoituspalveluyri-tysten kriisinratkaisusta annetun lain (/), jäljempänä **kriisinratkaisulaki**, säännöksiä;*

4 §

4 §

Valvottavat

Valvottavat

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä lais-
sa:

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä
laissa:

3) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua vakuusrahastoa ja *talletussuoja-rahastoa* sekä sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoittajien korvausrahastoa;

3) luottolaitostoiminnasta *annetun lain (610/2014) 13 luvussa* tarkoitettua vakuusrahastoa ja sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoittajien korvausrahastoa;

26 §

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla toimenpiteillä ja:

2) valvottava ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 11 §:ssä tarkoitetussa toimenpidesuunnitelmassa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 25 §:ssä tarkoitetussa ryhmittymän vakavaraisuuden tervehdyttämissuunnitelmassa taikka vakuutusyhtiölain 11 luvun 25 tai 26 §:ssä, 26 luvun 12 tai 13 §:ssä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:ssä taikka vakuutusyhdistyslain 12 luvun 6 b §:ssä tai 12 a luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä taikka jos tällaisen suunnitelman toteuttaminen on laiminlyöty; tai

29 §

Asiamiehen asettaminen

26 §

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos *EKP* tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla tai muualla laissa säädetyillä toimenpiteillä ja:

2) valvottava ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan *luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvussa tarkoitetussa ehvytysuunnitelmassa*, talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 11 §:ssä tarkoitetussa toimenpidesuunnitelmassa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 25 §:ssä tarkoitetussa ryhmittymän vakavaraisuuden tervehdyttämissuunnitelmassa taikka vakuutusyhtiölain 11 luvun 25 tai 26 §:ssä, 26 luvun 12 tai 13 §:ssä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:ssä taikka vakuutusyhdistyslain 12 luvun 6 b §:ssä tai 12 a luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä taikka jos tällaisen suunnitelman toteuttaminen on laiminlyöty; tai

29 §

Asiamiehen asettaminen

Asiamiehen asettamiseen luottolaitokseen tai sijoituspalveluyritykseen sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 10 a §:ää.

4 luku

Hallinnolliset seuraamukset

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta voi määrätä rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

5) laiminlyö tai rikkoo huutokauppa-asetuksen 42 artiklan 2 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden.

4 luku

Hallinnolliset seuraamukset

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

5) laiminlyö tai rikkoo huutokauppa-asetuksen 42 artiklan 2 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden;

6) laiminlyö tai rikkoo rahoitusvakaustarvonnasta annetun lain 4 luvussa tarkoitettujen EU:n vakaustarvonnasta annetun lain 4 luvussa tarkoitettujen talletussuojamaksun maksuvelvollisuuden.

40

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 144 b §:ssä tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 144 b §:ssä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tai kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Sen estämättä, mitä 3 momentissa sääde-

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Sen estämättä, mitä 3 momentissa sääde-

tään, jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa tai sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa. Sen estämättä, mitä 4 momentissa säädetään, luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla edellä tässä momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä enintään viisi miljoonaa euroa. Edellä tässä momentissa säädetyn estämättä, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kaksi kertaa suurempi kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos se on määritettävissä.

tään, jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa tai kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa. Sen estämättä, mitä 4 momentissa säädetään, luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla edellä tässä momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä enintään viisi miljoonaa euroa. Edellä tässä momentissa säädetyn estämättä, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kaksi kertaa suurempi kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos se on määritettävissä.

44 b §

Yhteistyö Rahoitusvakausturvaston kanssa

Finanssivalvonnan ja Rahoitusvakausturvaston on tehtävä keskenään yhteistyötä. Finanssivalvonnan tulee ennen ryhtymistään 3 tai 4 luvun mukaisiin toimenpiteisiin kuulla Rahoitusvakausturvastoa, jos valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva toimii kriisinratkaisulain tai mainitun lain 1 luvun 4 §:n 1 kohdassa tarkoitetun kriisinratkaisudirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten vastaisesti.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

1) sosiaali- ja terveysministeriölle, valtiovarainministeriölle, Valtion vakuusrahastolle ja

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

1) sosiaali- ja terveysministeriölle, valtiovarainministeriölle, *Rahoitusvakausturvastolle*

muulle finanssimarkkinoita valvovalle tai niiden toimivuudesta vastaavalle viranomaiselle niiden tehtävien hoitamista varten;

3) toisen ETA-valtion finanssimarkkinoita valvovalle viranomaiselle, muulle toisen ETA-valtion finanssimarkkinoiden toimivuudesta vastaavalle viranomaiselle sekä Euroopan valvontaviranomaisille, Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitealle ja Euroopan järjestelmäriskikomitealle;

Finanssivalvonnan on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa säädetään, viipymättä annettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja Suomen Pankille hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaikuttaa finanssimarkkinoiden vakauteen tai muuten merkittävästi finanssimarkkinoiden kehitykseen tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa.

ja muulle finanssimarkkinoita valvovalle tai niiden toimivuudesta vastaavalle viranomaiselle niiden tehtävien hoitamista varten;

3) toisen ETA-valtion finanssimarkkinoita valvovalle viranomaiselle, *toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaiselle*, muulle toisen ETA-valtion finanssimarkkinoiden toimivuudesta vastaavalle viranomaiselle sekä Euroopan valvontaviranomaisille, Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitealle ja Euroopan järjestelmäriskikomitealle;

Finanssivalvonnan on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa säädetään, viipymättä annettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle, Suomen Pankille ja *Rahoitusvakausvirastolle* hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaikuttaa finanssimarkkinoiden vakauteen tai muuten merkittävästi finanssimarkkinoiden kehitykseen tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa. *Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen toisen ETA-valtion vastaavaan viranomaiseen ja talletussuojarahastoon, jossa luottolaitoksella on kriisinratkaisulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun ryhmän emoyritys tai emoyrityksen tytäryritys taikka luottolaitoksen tai sen kanssa samaan ryhmään kuuluvan toisen luottolaitoksen sivuliike, sekä jos tällaisessa toisessa ETA-valtiossa makrovakauden valvonnasta vastaa muu kuin edellä mainittu viranomainen, tällaiseen muuhun toisen ETA-valtion viranomaiseen, jos tiedoilla on tässä momentissa tarkoitetulla tavalla merkittävä vaikutus toisessa ETA-valtiossa ja tietojen vastaanottajaa sitoo tätä lakia vastaava salassapitovelvollisuus.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki**luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 14 luku,
muutetaan 1 luvun 8 §:n 3 momentti, 9 § ja 15 §:n 3 momentti, 11 luvun 6 §:n 2 momentti, 10 § ja 13 §:n otsikko, 19 luvun 1 §:n 1 kohta ja 20 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohta ja 5 momentti, sekä

lisätään 1 luvun 2 §:ään uusi 7 momentti, lakiin uusi 8 a ja 9 a luku, 11 lukuun uusi 5 a, 10 a, 10 b, 13 a ja 13 b §, 17 luvun 3 §:n 1 momenttiin uusi 2 a kohta sekä 20 luvun 1 §:n 2 momenttiin uusi 7 kohta seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset**Yleiset säännökset**

2 §

2 §

*Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö**Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö*

*Luottolaitoksen kriisintarkistuksesta säädetään luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkistuksesta annetussa laissa (/), jäljempänä **kriisintarkistuslaki**, sekä yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisintarkistusta varten yhteisen kriisintarkistusmekanismien ja yhteisen kriisintarkistusrahoituksen puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 806/2014, jäljempänä **EU:n kriisintarkistusasetus**.*

8 §

8 §

*Talletuspankki**Talletuspankki*

Talletuspankin on kuuluttava 14 luvussa tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

Talletuspankin velvollisuudesta maksaa talletussuojamaksua ja kuulua talletussuoja-

järjestelmään säädetään rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa (/).

9 §

Talletus

Talletuksella tarkoitetaan tässä laissa sellaisia takaisinmaksettavia varoja, jotka on kokonaan tai osittain korvattava 14 luvun 8 §:n mukaisesti talletussuojarahastosta.

Ainoastaan 1 momentissa tarkoitetuista rahavaroista saadaan markkinoinnissa käyttää sanaa "talletus" joko sellaisenaan tai yhdyssana. Markkinoinnissa, joka koskee muiden takaisinmaksettavien varojen hankkimista yleisöltä, ei saa muutenkaan menetellä tavalla, joka voi vaikeuttaa talletusten erottumista muista takaisinmaksettavista varoista.

9 §

Talletus

Talletuksella tarkoitetaan tässä laissa rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 1 luvun 3 §:n 11 kohdassa tarkoitettua talletusta.

Markkinoinnissa saa käyttää sanaa "talletus" joko sellaisenaan tai yhdyssana ainoastaan 1 momentissa tarkoitettujen korvattavien talletusten piiriin kuuluvista rahavaroista. Markkinoinnissa, joka koskee muiden takaisinmaksettavien varojen hankkimista yleisöltä, ei saa muutenkaan menetellä tavalla, joka voi vaikeuttaa talletusten erottumista muista takaisinmaksettavista varoista.

15 §

Omistusyhteisö

Finanssivalvonta pitää luetteloa omistusyhteisöistä, jotka ovat sellaisen konsolidointiryhmän emoyrityksiä, jota Finanssivalvonta tämän lain mukaan valvoo. Finanssivalvonnan on toimitettava luettelo ja siihen tehdyt muutokset tiedoksi muille toimivaltaisille ETA-valvontaviranomaisille, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

15 §

Omistusyhteisö

Finanssivalvonta pitää luetteloa omistusyhteisöistä, jotka ovat sellaisen konsolidointiryhmän emoyrityksiä, jota Finanssivalvonta tämän lain mukaan valvoo. Finanssivalvonnan on toimitettava luettelo ja siihen tehdyt muutokset tiedoksi *Finanssivalvonnasta annetun lain 6 §:n 5 kohdassa tarkoitetuille ulkomaisille* ETA-valvontaviranomaisille, jäljempänä **ETA-valvontaviranomainen**, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

II OSA

HALLINTO JA OHJAUS

8 a luku

Elvytyssuunnitelma

1 §

Velvollisuus laatia elvytyssuunnitelma

Luottolaitoksella, joka ei kuulu 1 luvun 4 §:ssä tarkoitetun konsolidoidun valvonnan piiriin kuuluvan konserniin, on oltava suunnitelma luottolaitoksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi tilanteessa, jossa luottolaitoksen taloudellinen asema on merkittävästi heikentynyt (elvytyssuunnitelma). Luottolaitoksen taloudellisen aseman katsotaan heikentyneen merkittävästi ainakin, jos luottolaitos on vaarassa jättää sen toiminnalle säädetty taloudelliset edellytykset täyttämättä tai jos luottolaitos ei enää täytä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen elvytyssuunnitelmaan sisällytettävien raja-arvojen mukaisia sisäisiä vakavaraisuus- tai maksuvalmiustavoitteita.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta konsolidointiryhmän emoyrityksen tytärluottolaitokseen, ellei 12 §:stä muuta johdu.

2 §

Elvytyssuunnitelman tarkastaminen

Luottolaitoksen on tarkastettava elvytyssuunnitelma vähintään kerran vuodessa. Finanssivalvonta voi kuitenkin yksittäistapauksessa vaatia, että luottolaitos tarkastaa elvytyssuunnitelmansa useammin.

Elvytyssuunnitelma on lisäksi tarkastettava luottolaitoksen oikeudelliseen tai toiminnalliseen rakenteeseen, liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan taikka toimintaympäristöön kohdistuneen muutoksen jälkeen, jos se voi vaikuttaa merkittävästi suunnitelman toteutuskelpoisuuteen tai muuten edellyttää suunnitelman tarkastamista.

3 §

Elvytyssuunnitelman sisältö

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EY, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU, jäljempä-

nä **kriisinvratkaisudirektiivi**, täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset elvytysuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista.

Finanssivalvonta voi yksittäistapauksessa erityisestä syytä vaatia, että luottolaitos sisällyttää elvytysuunnitelmaan myös muita kuin tässä pykälässä säädettyjä tietoja. Finanssivalvonta voi myös vaatia, että luottolaitos sisällyttää suunnitelmaan yksityiskohdalliset tiedot niistä rahoitussopimuksista, joissa se on osapuolena.

Elvytysuunnitelmaan on sisällytettävä eri toimintavaihtoehtoja, joilla luottolaitoksen taloudelliset toimintaedellytykset voidaan säilyttää tai palauttaa. Elvytysuunnitelmassa on varauduttava sekä koko rahoitusjärjestelmän että pelkästään luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän toiminnan mahdollisiin häiriöihin. Elvytysuunnitelmaan on sisällytettävä mahdolliset toimenpiteet, joihin luottolaitos voi ryhtyä, jos 11 luvun 5 a §:ssä säädetty varhaisen puuttumisen edellytykset täyttyvät. Elvytysuunnitelmaan on sisällytettävä kuvaus menettelyistä, joilla voidaan varmistaa elvytystoimien täytäntöönpano kohtuullisessa ajassa.

Elvytysuunnitelmassa ei saa olettaa, että luottolaitoksen taloudellisen aseman palauttamiseksi sille myönnetään kriisinvratkaisulain 1 luvun 3 §:n 24 kohdassa tarkoitettua poikkeuksellista julkista rahoitustukea. Elvytysuunnitelmaan on sisällytettävä tarvittaessa selvitys siitä, miten ja milloin luottolaitos voi hakeutua Suomen Pankin järjestelyjen piiriin ongelmatilanteessa ja millaiset vaakuudet sillä olisi todennäköisesti käytettävissä.

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten ohella elvytysuunnitelmien sisältöä ja arviointia koskevia määräyksiä on kriisinvratkaisudirektiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

4 §

Elvytysuunnitelmassa esitettävät raja-arvot ja sen täytäntöönpano

Luottolaitoksen on sisällytettävä elvytys-

suunnitelmaan selkeät raja-arvot ja laadulliset arviointiperusteet, joiden avulla voidaan tunnistaa sellaiset tilanteet, joissa suunnitelma on pantava täytäntöön luottolaitoksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi. Luottolaitoksen on otettava käyttöön järjestelyt, joiden avulla raja-arvoja ja laadullisia arviointiperusteita voidaan luotettavalla tavalla säännöllisesti seurata. Raja-arvona on pidettävä vähintään laitoksen 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettua yhteenlaskettua omien varojen vaatimusta lisättynä määrällä, joka vastaa 1,5 prosenttia laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kokonaisriskin määräästä.

Luottolaitoksen on ryhdyttävä elvytysuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin, kun 1 momentissa tarkoitettut arviointiperusteet täyttyvät, jollei 3 momentista muuta johdu.

Luottolaitos voi 2 momentin estämättä päättää olla ryhtymättä elvytysuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin, jos luottolaitos ei pidä toimenpiteitä olosuhteet huomioon ottaen tarpeellisina. Luottolaitoksen on tehtävä tässä momentissa tarkoitettu päätös kirjallisesti ja toimitettava se viivytyksettä Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta voi 3 momentin estämättä tehdä päätöksen 11 luvussa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa säädettyjen toimivaltuuksien käyttämisestä.

5 §

Elvytysuunnitelman toimittaminen tarkastettavaksi

Luottolaitoksen on toimitettava elvytysuunnitelma Finanssivalvonnan tarkastettavaksi. Luottolaitoksen hallituksen tai, jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, viimeksi mainitun elimen on hyväksyttävä suunnitelma ennen sen toimittamista Finanssivalvonnalle. Luottolaitoksen on vaadittaessa osoitettava Finanssivalvonnalle, että suunnitelma täyttää 6 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset.

Finanssivalvonnan on toimitettava elvytysuunnitelma ja siihen tehdyt muutokset rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa tarkoitettulle Rahoitusvakausvirastolle.

6 §

Elvytyssuunnitelman arviointi

Finanssivalvonnan on viimeistään kuuden kuukauden kuluessa suunnitelman vastaanotamisesta tarkastettava elvytyssuunnitelma ja kuultuaan merkittävien sivuliikkeiden valvonnasta vastaavia ETA-valvontaviranomaisia siltä osin kuin se on sivuliikkeen kannalta olennaista, arvioitava, täyttääkö elvytyssuunnitelma 3 ja 4 §:ssä säädetyt vaatimukset ja seuraavat edellytykset:

1) suunnitelman täytäntöönpano kohtuullisella todennäköisyydellä turvaa luottolaitoksen taloudelliset toimintaedellytykset;

2) suunnitelma tai sen sisältämät yksittäiset vaihtoehdot voidaan kohtuullisella todennäköisyydellä panna nopeasti ja tehokkaasti täytäntöön myös vaikeassa rahoitustilanteessa aiheuttaen mahdollisimman vähän merkittävää haittaa rahoitusjärjestelmälle myös siinä tapauksessa, että muut luottolaitokset panevat elvytyssuunnitelmansa täytäntöön samanaikaisesti.

Elvytyssuunnitelmaa arvioidessaan Finanssivalvonnan on otettava huomioon luottolaitoksen pääoma- ja rahoitusrakenne suhteessa sen toiminnalliseen rakenteeseen ja toimintaan kohdistuviin riskeihin.

7 §

Elvytyssuunnitelman tarkistaminen Finanssivalvonnan vaatimuksesta

Jos Finanssivalvonta katsoo, että elvytyssuunnitelmassa on olennaisia puutteita tai täytäntöönpanon esteitä, sen on ilmoitettava siitä luottolaitokselle ja vaadittava luottolaitosta toimittamaan kahden kuukauden kuluessa tarkastettu suunnitelma, josta käy ilmi, millä tavoin puutteet tai esteet on korjattu. Finanssivalvonta voi pidentää edellä mainittua määräaikaa yhdellä kuukaudella. Luottolaitosta on kuultava ennen tarkastetun suunnitelman vaatimista.

Jos Finanssivalvonta katsoo, että puutteita tai esteitä ei ole riittävästi korjattu, se voi vaatia luottolaitosta tekemään elvytyssuunnitelmaan yksilöityjä muutoksia määräämäs-

sään ajassa.

Jos luottolaitos ei ole tehnyt 2 momentissa tarkoitettuja muutoksia määräajassa tai Finanssivalvonta katsoo, että tarkastettu suunnitelma ei ole riittävä, eikä suunnitelmassa olevia puutteita tai esteitä voida korjata edellyttämällä suunnitelmaan tehtäväksi yksilöityjä muutoksia, Finanssivalvonnan on asetettava määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen on esitettävä, miten se voi muuttaa liiketoimintaansa elvytysuunnitelmassa olevien puutteiden tai esteiden korjaamiseksi.

Finanssivalvonta voi määrätä laitoksen toteuttamaan Finanssivalvonnan tarpeellisiksi katsomat toimet ottaen huomioon puutteiden ja esteiden vakavuus ja toimien vaikutus luottolaitoksen liiketoimintaan. Finanssivalvonta voi määrätä laitoksen:

- 1) lieventämään riskiprofiiliaan ja vähentämään maksuvalmiusriskiä;
- 2) mahdollistamaan pääomapohjan vahvistamisen oikea-aikaisesti;
- 3) muuttamaan laitoksen strategiaa ja rakennetta;
- 4) muuttamaan rahoitusstrategiaa ydinliiketoimintojen ja kriittisten toimintojen suojaamiseksi häiriöiltä;
- 5) muuttamaan luottolaitoksen päätöksenteko-, ohjaus- ja valvontarakennetta.

8 §

Velvollisuus laatia konsolidointiryhmän elvytysuunnitelma

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevan luottolaitoksen, joka ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys, on laadittava koko konsolidointiryhmää koskeva elvytysuunnitelma, joka kattaa kaikki konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, jollei 11 §:stä muuta johdu.

Elvytysuunnitelmassa on esitettävä tarvittavat konsolidointiryhmän emoyritykseen ja siihen kuuluvaan yksittäiseen yritykseen kohdistettavat toimenpiteet toiminnan jatkumisen turvaamiseksi tilanteessa, jossa konsolidointiryhmän tai siihen kuuluvan yrityksen taloudellinen asema on merkittävästi heikentynyt.

Konsolidointiryhmän elvytysuunnitelmaan on sisällytettävä lisäksi järjestelyt, joilla varmistetaan johdonmukaisuus eri yrityksiä

ja merkittäviä sivuliikkeitä koskevien toimenpiteiden välillä. Suunnitelmaan on sisällytettävä myös 9 a luvussa tarkoitetut konsolidointiryhmän sisäistä rahoitustukea koskevat järjestelyt.

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmaan ja yksittäisiä tytäryrityksiä koskeviin suunnitelmiin on sisällytettävä 3 §:ssä säädetyt tiedot ja 4 §:ssä säädetyt raja-arvot ja laadulliset arviointiperusteet.

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmasta on käytävä ilmi mahdolliset esteet, elvytystoimenpiteiden toteuttamiselle konsolidointiryhmän sisällä tai konsolidointiryhmään kuuluvissa yrityksissä. Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmasta on käytävä ilmi mahdolliset oikeudelliset ja käytännölliset esteet omien varojen siirrolle tai velkojen takaisinmaksulle konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten välillä.

9 §

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman toimittaminen tarkastettavaksi

Konsolidointiryhmän emoyrityksen on toimitettava konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma Finanssivalvonnan tarkastettavaksi. Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle aina, kun siihen on tehty merkittäviä muutoksia. Konsolidointiryhmän emoyrityksen hallituksen tai, jos yrityksellä on hallintoneuvosto, viimeksi mainitun elimen on hyväksyttävä konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma ennen sen toimittamista Finanssivalvonnalle. Konsolidointiryhmän emoyrityksen tai konsolidointiryhmään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen on vaadittaessa osoitettava Finanssivalvonnalle, että konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma täyttää 8 §:ssä säädetyt edellytykset.

Finanssivalvonnan on toimitettava saamansa konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma:

- 1) Rahoitusvakausvirastolle;
- 2) konsolidointiryhmään kuuluvan ulkomaisen ETA-valtiossa sijaitsevan tytäryrityksen valvonnasta ja kriisinratkaisusta vastaaville viranomaisille;
- 3) konsolidointiryhmään kuuluvan ETA-

valtiossa sijaitsevan merkittävän sivuliikkeen valvonnasta vastaavalle valvontaviranomaiselle, jos se on olennaista sivuliikkeen kannalta;

4) muille asian kannalta olennaisille Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:ssä tarkoitettuun valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille.

10 §

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman arviointi

Finanssivalvonnan on yhdessä tytäryritysten valvonnasta vastaavien ETA-valvontaviranomaisten kanssa kuultuaan 9 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja valvontaviranomaisia sekä yhdessä merkittävien sivuliikkeiden valvonnasta vastaavien ETA-valvontaviranomaisten kanssa, jos se on sivuliikkeen kannalta olennaista, arvioitava, täyttääkö konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma 6 ja 8 §:ssä säädetty vaatimukset. Arvioinnissa on noudatettava 7 §:ssä säädettyä menettelyä ja otettava huomioon elvytystoimenpiteiden mahdollinen vaikutus rahoitusmarkkinoiden vakauteen kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa konsolidointiryhmällä on liiketoimintaa.

11 §

Konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelman hyväksyminen

Finanssivalvonnan on tytäryhtiöiden valvonnasta vastaavien ETA-valvontaviranomaisten kanssa pyrittävä tekemään yhteinen päätös:

1) siitä, täyttääkö konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelma sille säädetty vaatimukset;

2) siitä, tuleeko konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle laatia oma erillinen elvytyssuunnitelma;

3) 7 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka kohdistuvat konsolidointiryhmän emoyritykseen;

4) 7 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka kohdistuvat konsolidointiryhmän tytäryrityksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu yhteinen

päätös on tehtävä neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona Finanssivalvonta on toimittanut konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman 10 §:ssä tarkoitetuille valvontaviranomaisille.

Jos yhteistä päätöstä ei ole tehty 2 momentissa säädetyssä määräajassa, Finanssivalvonnan on tehtävä päätös, jossa sen otettava huomioon muiden toimivaltaisten valvontaviranomaisten neljän kuukauden määräajan kuluessa ilmaiset kannat ja varaukset. Finanssivalvonnan on toimitettava päätös konsolidointiryhmän emoyhtiölle ja 1 momentissa tarkoitetuille muille valvontaviranomaisille.

Jos 1 momentissa tarkoitettua yhteistä päätöstä 1 momentin 2 tai 4 kohdassa tarkoitettuihin asioihin ei ole tehty 2 momentissa säädetyssä määräajassa, Finanssivalvonnan on tehtävä päätös erillisten elvytysuunnitelmien laatimisesta sen valvontaan kuuluville yrityksille ja 7 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamisesta tytäryritysten tasolla.

Jos Finanssivalvonta tai muu 1 momentissa tarkoitettu ETA-valvontaviranomainen on saattanut 1 momentissa tarkoitettua asiaa Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, Finanssivalvonnan on lykättävä 3 ja 4 momentissa tarkoitettua omaa päätöstään. Jos Euroopan pankkiviranomainen tekee asiassa päätöksen, Finanssivalvonnan on tehtävä asiassa päätös Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti. Edellä 2 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on edellä mainitussa artiklassa tarkoitettu sovittelu-aika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi 2 momentissa mainitun neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole tehnyt päätöstä kuukauden kuluessa siitä, kun asia on saatettu sen ratkaistavaksi, Finanssivalvonta voi tehdä asiassa päätöksen.

Finanssivalvonta voi 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa oman päätöksensä asemesta tehdä yhteisen päätöksen yhdessä joidenkin 1 momentissa tarkoitettujen valvontaviranomaisten kanssa.

12 §

Konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman arviointi Finanssivalvonnan ollessa tytäryrityksen valvonnasta vastaava valvontaviranomainen

Finanssivalvonnan on, saatuaan konsolidointiryhmän emoyrityksen valvonnasta vastaavalta ETA-valvontaviranomaiselta konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman, osaltaan pyrittävä siihen, että 11 §:n 1 momentissa tarkoitetuista asioista tehdään Finanssivalvonnan ja muiden asianosaisten ETA-valvontaviranomaisten yhteinen päätös neljän kuukauden kuluessa siitä, kun konsolidointiryhmän valvonnasta vastaava ETA-valvontaviranomainen on toimittanut konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman kyseisille valvontaviranomaisille.

Jos yhteistä päätöstä 11 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitetuista asioista ei ole tehty 1 momentissa säädettyssä määräajassa ja konsolidointiryhmän valvonnasta vastaava ETA-valvontaviranomainen tekee asiasta oman päätöksensä, Finanssivalvonnan on sovellettava päätöstä. Finanssivalvonta voi kuitenkin saattaa asian Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi.

Jos yhteistä päätöstä 11 §:n 1 momentin 2 tai 4 kohdassa tarkoitetuista asioista ei ole tehty 1 momentissa säädettyssä määräajassa, Finanssivalvonnan on päätettävä sen valvonnassa olevaa yritystä koskevasta elvytysuunnitelmasta.

Jos Finanssivalvonta tai ETA-valvontaviranomainen on saattanut 1 momentissa tarkoitettun asian Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, Finanssivalvonnan on lykättävä 3 momentissa tarkoitettua päätöstään. Jos Euroopan pankkiviranomainen tekee asiassa päätöksen, Finanssivalvonnan on tehtävä asiassa päätös Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi 1 momentissa säädetyn neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiasta on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole tehnyt päätöstä kuukauden

kuluessa siitä, kun asia on saatettu sen ratkaistavaksi, Finanssivalvonta voi tehdä asiassa päätöksen.

Finanssivalvonta voi 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa oman päätöksen asemesta tehdä asiassa yhteisen päätöksen yhdessä joidenkin 1 momentissa tarkoitettujen ETA-valvontaviranomaisten kanssa.

13 §

Yksinkertaistetut velvoitteet

Finanssivalvonnan on, ottaen huomioon kriisiratkaisulain 1 luvun 6 §:ssä säädetyt tavoitteet ja soveltamisperiaatteet sekä luottolaitoksen konkurssiin asettamisesta rahoitusmarkkinoiden toimintaan, muihin luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin, rahoituksen saatavuuteen ja talouteen laajemmin aiheutuvat merkittävät kielteiset vaikutukset, määriteltävä elvytyssuunnitelmia koskevat vaatimukset, joissa voidaan poiketa edellä tässä luvussa säädetyistä seuraavista vaatimuksista:

- 1) elvytyssuunnitelmaan sisällytettävät tiedot;
- 2) elvytyssuunnitelmaa ja sen päivittämistä koskevat määräajat;
- 3) laitokselta 3 ja 8 §:n mukaisesti tarvittavien tietojen sisältö.

Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle selvitys tämän pykälän soveltamisesta.

14 §

Yhteenliittymää koskevat velvoitteet

Finanssivalvonta voi päättää virastoa kuulutaan, ettei tämän luvun säännöksiä sovelleta talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitetun yhteenliittymän jäsenluottolaitokseen, joka on 9 luvun 1 §:n mukaisesti kokonaan tai osittain vapautettu EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitetuista vakavaraisuusvaatimuksista tai, joka kuuluu laitosten suojajärjestelmään.

Jos laitos on vapautettu 1 momentin mukaisesti, tämän luvun säännöksiä on sovellettava konsolidoinnin perusteella keskusyhteisöön ja siihen EU:n vakavaraisuusasetuksen

10 artiklassa tarkoitetulla tavalla liittyneisiin laitoksiin. Edellä 1 momentissa tarkoitetun suojajärjestelmän on täytettävä tässä luvussa säädetty vaatimukset yhteistyössä vapautetun jäsenensä kanssa.

Sellaisen jäsenluottolaitoksen elvytysuunitelma, joka kuuluu YVM-asetuksen 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun valvonnan piiriin tai joilla on huomattava osuus rahoitusjärjestelmästä, on laadittava tämän luvun säännösten mukaisesti.

Laitoksella on 3 momentissa tarkoitettu huomattava osuus rahoitusjärjestelmästä, jos sen varojen:

1) kokonaisarvo ylittää 30 miljardia euroa; tai

2) osuus kotivaltion bruttokansantuotteesta ylittää 20 prosenttia, ja varojen kokonaisarvo ei alita viittä miljardia euroa.

Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle selvitys tämän pykälän soveltamisesta.

9 a luku

Konsolidointiryhmän sisäinen rahoitustuki

1 §

Konsolidointiryhmän rahoitustukisopimus

Laitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset voivat sen estämättä, mitä tällaisten sopimusten tekemistä koskevista rajoituksista muualla laissa säädetään, tehdä tässä luvussa säädetty vaatimukset täyttävän sopimuksen rahoitustuen tarjoamisesta toiselle konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä, jos se täyttää 11 luvun 5 a §:ssä säädetty varhaisen puuttumisen edellytykset.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, laitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on noudatettava, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa, muussa laitosten vakauden valvontaa koskevassa Euroopan unionin asetuksessa ja luottolaitosdirektiivissä säädetään konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten keskinäisten liiketoimien rajoittamisesta.

Rahoitustukisopimuksen osapuolena oleva

konsolidointiryhmään kuuluva yritys voi myöntää toiselle konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle rahoitustukea myöntämällä lainaa, antamalla takauksen tai asettamalla vakuuden.

Rahoitustukisopimuksessa on sovittava rahoitustukea annettaessa järjestelystä maksettava markkinaehtoinen vastike tai mainittava vastikkeen määräytymisperusteet. Vastike määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin rahoitustukea annetaan. Rahoitustukisopimuksen on lisäksi täytettävä seuraavat vaatimukset:

1) kukin rahoitussopimuksen osapuoli päättää rahoitussopimuksesta itsenäisesti;

2) osallistuminen rahoitustukisopimukseen on siihen osallistuvan yhtiön edun mukaista;

3) rahoitustukea tarjoavalla rahoitustukisopimuksen osapuolella on tarpeelliset tiedot tukea saavista yrityksistä rahoitustukisopimusta laadittaessa sekä ennen rahoitustuen myöntämistä;

4) rahoitustukisopimuksen vastikkeesta voidaan sopia osapuolten kesken riippumatta siitä, perustuuko vastikkeen määräytyminen tietoon, joka osapuolten on lain mukaan julkistettava;

5) konsolidointiryhmän ulkopuolisista tekijöistä johtuvia tilapäisiä markkinahinnan muutoksen vaikutuksia ei tarvitse ottaa huomioon, kun sovitaan rahoitustuen vastikkeen määräytymisperusteista.

2 §

Konsolidointiryhmän rahoitustukisopimuksen hyväksyminen

Finanssivalvonta hyväksyy konsolidointiryhmän emoyrityksen hakemuksesta konsolidointiryhmän rahoitussopimuksen, jos Finanssivalvonta vastaa ryhmään kuuluvan laitoksen konsolidoidusta valvonnasta eikä laitos ole sellaisen luottolaitoksen tytäryritys, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa toisen ETA-valtion viranomainen. Hakemukseen on liitettävä sopimusehdotus ja siitä on käytävä ilmi ne konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, joita sopimuksen on tarkoitus koskea.

Finanssivalvonnan on saatettava hakemus viipymättä kunkin rahoitustukisopimuksen

osapuoleksi ehdotetun tytäryrityksen valvonnasta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen tiedoksi yhteistä päätöstä varten.

Finanssivalvonta voi kieltää sopimuksen tekemisen, jos ehdotettu sopimus ei täytä tässä luvussa säädettyjä edellytyksiä.

Finanssivalvonnan ja muiden toimivaltaisten viranomaisten on pyrittävä tekemään yhteinen päätös siitä, täyttääkö ehdotettu rahoitustukisopimus tässä luvussa säädetyt ehdot, neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun Finanssivalvonta on vastaanottanut 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen.

Jos Finanssivalvonnan ja muiden toimivaltaisten viranomaisten kesken ei saada aikaan yhteistä päätöstä 4 momentissa tarkoitetun määräajan kuluessa, Finanssivalvonnan on tehtävä oma päätös. Päätöksessä on otettava huomioon muiden toimivaltaisten viranomaisten neljän kuukauden kuluessa ilmaisevat kannat ja varaukset. Finanssivalvonnan on annettava päätös tiedoksi muille toimivaltaisille viranomaisille.

Jos toimivaltainen viranomainen on 4 momentissa tarkoitetun määräajan kuluessa saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan pankkivalvontasetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on lykättävä omaa päätöstään, odotettava Euroopan pankkiviranomaisen tekemää päätöstä ja tehtävä oma päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen tekemän päätöksen mukaisesti.

Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi sen jälkeen, kun 4 momentissa tarkoitettu määräaika on päättynyt tai asiassa on tehty yhteinen päätös.

3 §

Tytäryrityksen rahoitustukisopimuksen hyväksyminen

Jos Finanssivalvonta on saanut laitoksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalta toiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen, että konsolidointiryhmään kuuluvaa Suomeen rekisteröityä tytäryritystä on ehdotettu konsolidointiryhmän rahoitustukisopimuksen osapuoleksi, Finanssivalvonnan on arvioitava, onko ehdotettu rahoitustukisopimus tässä luvussa säädettyjen ehtojen mu-

kainen.

Jos Finanssivalvonta toteaa, että 1 momentissa tarkoitettu ehdotus rahoitustukisopimukseksi ei täytä tässä laissa säädettyjä vaatimuksia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksensä konsolidointiryhmän emoyritykselle ja sen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalle toiselle ETA- valvontaviranomaiselle.

Jos Finanssivalvonnan ja muiden toimivaltaisten viranomaisten kesken ei saada aikaan yhteistä päätöstä konsolidointiryhmän rahoitustukisopimuksesta 2 §:n 4 momentissa tarkoitettussa määräajassa, Finanssivalvonta voi siirtää ehdotetun rahoitustukisopimuksen Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi neljän kuukauden määräajassa.

4 §

Osakkeen- tai osuudenomistajien hyväksyntä rahoitustukisopimukselle

Sopimuksen osapuolena olevan yrityksen on saatettava Finanssivalvonnan hyväksymä ehdotus rahoitustukisopimukseksi yhtiökokouksen, osuuskunnan kokouksen tai isäntien kokouksen hyväksyttäväksi.

Rahoitustukisopimus tulee voimaan, kun sopimuksen osapuolena olevan yrityksen 1 momentissa tarkoitettu hallintoelin on osaltaan hyväksynyt sopimuksen ja valtuuttanut yrityksen hallituksen lopullisesti päättämään, että yritys tarvittaessa tarjoaa tai vastaanottaa rahoitustukea rahoitustukisopimuksessa sovitun ja tässä luvussa säädetyn mukaisesti.

Rahoitustukisopimuksen osapuolena olevan yrityksen hallituksen on annettava 1 momentissa tarkoitettulle hallintoelimelle vuosittain kertomus sopimuksesta ja sen nojalla mahdollisesti tehtyjen päätösten täytäntöönpanosta.

5 §

Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuus

Finanssivalvonnan on toimitettava Rahoitusvakausvirastolle hyväksymänsä rahoitustukisopimukset ja niihin tehdyt muutokset.

6 §

Rahoitustuen edellytykset

Rahoitustuen on täytettävä seuraavat edellytykset:

1) sen arvioidaan poistavan tukea saavan yrityksen rahoitusvaikeudet;

2) sen tarjoamisen tarkoituksena on koko konsolidointiryhmän tai siihen kuuluvan yrityksen vakavaraisuuden tai maksuvalmiuden sellainen säilyttäminen tai palauttaminen, joka on myös rahoitustukea tarjoavan yrityksen etujen mukaista;

3) sitä tarjotaan tämän lain mukaisesti ja se on vastikkeellista;

4) sen myöntämishetkellä yrityksen hallituksen käytettävissä olevien tietojen perusteella voidaan perustellusti arvioida, että tukea saava yritys maksaa takaisin saamansa tuen ja siitä sovitun vastikkeen;

5) se ei vaaranna tukea tarjoavan yrityksen maksuvalmiutta tai vakavaraisuutta;

6) sitä tarjoava yritys täyttää tuen tarjoamishetkellä ja tuen myöntämisen jälkeen yrityksen taloudelliselle asemalle laissa säädetty vaatimukset, jollei Finanssivalvonta myönnä näistä poikkeusta;

7) sen myöntäminen ei vaikeuta tukea myöntävässä yrityksessä mahdollisesti tarvittavaa toimintojen uudelleenjärjestelyä.

7 §

Päätös rahoitustuen tarjoamisesta ja vastaanottamisesta

Päätöksen ryhmän rahoitustuen tarjoamisesta tai vastaanottamisesta hyväksytyyn rahoitustukisopimuksen mukaisesti tekee kukin rahoitustukisopimuksen osapuolena olevan yrityksen hallitus.

Rahoitustuen tarjoamista koskevassa päätöksessä on esitettävä ehdotetun rahoitustuen tavoitteet ja erityisesti osoitettava, että rahoitustuella tässä luvussa säädetty vaatimukset toteutuvat.

Rahoitustuen myöntämistä koskeva päätös on ilmoitettava Finanssivalvonnalle tai mahdolliselle muulle konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, rahoitustukea vastaanottavan yrityksen valvonnas-

ta vastaavalle viranomaiselle ja Euroopan pankkiviranomaiselle. Ilmoituksessa on esitettävä ehdotetun rahoitustuen tavoitteet sekä osoitettava, että ehdotettu rahoitustuki täyttää tässä luvussa rahoitustuelle säädetyt vaatimukset. Ilmoitukseen on liitettävä rahoitustukisopimus.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä viivytyksettä konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaaville toisen ETA-valtion viranomaisille ja muille Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:ssä tarkoitettuun valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille sekä ryhmän kriisintarkaisukollegioon kuuluville viranomaisille.

8 §

Finanssivalvonnan oikeus vastustaa rahoitustuen myöntämistä

Finanssivalvonta voi viiden työpäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen, kieltää rahoitustuen tarjoamisen tai rajoittaa sitä, jos rahoitustuen tarjoamiselle tässä luvussa säädetyt vaatimukset eivät täyty. Finanssivalvonnan on ilmoitettava rahoitustuen kieltämisestä tai rajoittamisesta koskevasta päätöksestään viivytyksettä Euroopan pankkiviranomaiselle, konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaaville toisen ETA-valtion viranomaisille ja muille Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:ssä tarkoitettuun valvontakollegioon kuuluville valvontaviranomaisille sekä ryhmän kriisintarkaisukollegioon kuuluville viranomaisille.

Jos Finanssivalvonta kieltää rahoitustuen tarjoamisen tai rajoittaa sitä, Finanssivalvonnan on rahoitustukea vastaanottavan yrityksen valvonnasta vastaavan viranomaisen vaatimuksesta esitettävä arvio siitä, täyttääkö konsolidointiryhmän elvytysuunnitelma, tai jos vastaanottava yritys on velvollinen laatimaan erillisen elvytysuunnitelman, yrityksen elvytysuunnitelma, 8 a luvun 10 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Jos toinen ETA-valvontaviranomainen on kieltänyt rahoitustuen tai rajoittanut sen tarjoamista Finanssivalvonnan valvonnassa olevalle yritykselle, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan pankkiviranomaisen

käsiteltäväksi kahden päivän kuluessa saatuaan siitä tiedon.

Rahoitustukea ei saa maksaa ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen tai päätöksen tekemiselle 1 momentissa tarkoitettu määräaika on päättynyt.

9 §

Rahoitustukisopimuksen julkistaminen

Rahoitustukisopimuksen osapuolena olevien yritysten on julkistettava sopimuksen keskeiset ehdot ja sen osapuolina olevien yritysten nimet sekä tarkistettava julkistettavat tiedot vähintään kerran vuodessa noudattaen, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 431—434 artiklassa säädetään laitoksen taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistamisesta.

11 luku

Taloudellisen aseman valvonta

11 luku

Taloudellisen aseman valvonta

5 a §

Varhaisen puuttumisen yleiset edellytykset

Finanssivalvonta voi 6, 9, 10 ja 10 a §:ssä säädettyin edellytyksin ryhtyä mainittujen pykälien mukaisiin valvontatoimiin, jos:

1) Finanssivalvonnalla on 4 §:n mukaisen kuormituskokeen perusteella tai muuten painavia syitä olettaa, että luottolaitos ei seuraavan kahdentoista kuukauden aikana todennäköisesti kykene täyttämään toimilupaedellytyksiä tai suoriutumaan velvoitteistaan; tai

2) luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys muuten rikoo tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyjä velvollisuuksiaan.

Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ryhtyä mainittuihin valvontatoimiin, jos luottolaitos on ilmoittanut tarvitsevansa kriisinratkaisulain 4 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua poikkeuksellista julkista tukea.

Luottolaitoksen tai sen emoyrityksen on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle

ja Rahoitusvakausvirastolle 1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa säädettyjen varhaisen puuttumisen edellytysten täyttymisestä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 3 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä Rahoitusvakausvirastolle, valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja talletussuojarahastolle kuten 3 momentissa säädetään. Finanssivalvonnan on lisäksi ilmoitettava virastolle valvontatoimista, joihin se 6, 9, 10 tai 10 a §:n nojalla ryhtyy.

Mitä 4 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen ETA-valtion 4 momentissa tarkoitettua viranomaista vastaavaan viranomaiseen ja talletussuojarahastoon, jossa luottolaitoksella on ryhmän emoyritys tai emoyrityksen tytäryritys taikka luottolaitoksen tai sen ryhmään kuuluvan toisen luottolaitoksen sivuliike, sekä jos tällaisessa toisessa ETA-valtiossa makrovakauden valvonnasta vastaa muu kuin edellä mainittu viranomainen, tällaiseen muuhun toisen ETA-valvontaviranomaiseen, jos tietojen vastaanottajaa sitoo tätä lakia vastaava salassapitovelvollisuus.

6 §

Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus

Finanssivalvonta voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettun pääomavaatimuksen, jos:

1) Finanssivalvonta 2 §:ssä säädetyn arvion tai etukäteen vahvistetuin perustein laaditun muun arvion perusteella katsoo, että:

a) luottolaitoksen omien varojen määrä ei riitä täyttämään luottolaitoksen 9 luvun 1 §:n mukaisesti arvioimaa kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta; tai

b) luottolaitos on arvioinut edellä tarkoitettun pääomatarpeensa ja siihen perustuvan pääomatavoitteensa taikka EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen suurten asiakasriskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen määrän olennaisesti puutteellisella tai virheellisellä tavalla; taikka

2) Finanssivalvonta arvioi 4 §:ssä tarkoitettun kuormituskokeen perusteella, että luottolaitoksen omien varojen määrä seuraavan

6 §

Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus

Finanssivalvonta voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettun pääomavaatimuksen, jos:

1) Finanssivalvonta 2 §:ssä säädetyn arvion tai etukäteen vahvistetuin perustein laaditun muun arvion perusteella katsoo, että:

a) luottolaitoksen omien varojen määrä ei riitä täyttämään luottolaitoksen 9 luvun 1 §:n mukaisesti arvioimaa kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta; tai

b) luottolaitos on arvioinut edellä tarkoitettun pääomatarpeensa ja siihen perustuvan pääomatavoitteensa taikka EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen suurten asiakasriskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen määrän olennaisesti puutteellisella tai virheellisellä tavalla; taikka

2) 5 a §:n 1 momentin 1 kohdan edellytykset täyttyvät.

kahdentoista kuukauden kuluessa todennäköisesti alittaa tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa vaaditun määrän taikka Finanssivalvonnalla on muuten painavia syitä olettaa määrän alittuvan.

10 §

Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa

Jos luottolaitoksen omien varojen tai maksuvalmiuden riittävyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa, Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä tämän luvun 6—9 §:ssä ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään, 6 §:n 5 momentissa säädettyjen perusteiden nojalla:

1) rajoittaa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen tilikaudelta kertyvien, yrityksen toiminnan taloudellisesta tuloksesta riippuvien palkkojen ja palkkioiden sekä sopimukseen perustuvien eläkkeiden yhteenlaskettua määrää suhteessa yrityksen tilikauden tuottoihin; mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta palkkoihin, palkkioihin ja eläkkeisiin, jotka on maksettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan sitovan sopimuksen perusteella;

2) vaatia luottolaitosta toimittamaan säännöllisesti EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja tässä laissa tarkoitettuja tietoja luottolaitoksen taloudellisesta asemasta laajemmin ja useammin kuin mainitussa asetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla annetuissa säädöksissä tai määräyksissä vaaditaan;

3) vaatia luottolaitosta julkistamaan säännöllisesti sen taloudellista asemaa koskevia muita kuin EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettuja tietoja tai julkistamaan niitä useammin kuin mainitussa asetuksessa vaadi-

10 §

Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa

Jos luottolaitoksen omien varojen tai maksuvalmiuden riittävyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa, Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä 6—9 §:ssä ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään, 6 §:n 5 momentissa *säädetyt seikat huomioon ottaen*:

1) rajoittaa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen tilikaudelta kertyvien, yrityksen toiminnan taloudellisesta tuloksesta riippuvien palkkojen ja palkkioiden sekä sopimukseen perustuvien eläkkeiden yhteenlaskettua määrää suhteessa yrityksen tilikauden tuottoihin; mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta palkkoihin, palkkioihin ja eläkkeisiin, jotka on maksettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan sitovan sopimuksen perusteella;

2) vaatia luottolaitosta toimittamaan säännöllisesti EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja tässä laissa tarkoitettuja tietoja luottolaitoksen taloudellisesta asemasta laajemmin ja useammin kuin mainitussa asetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla annetuissa säädöksissä tai määräyksissä vaaditaan;

3) *asettaa laadullisia vaatimuksia luottolaitoksen maksuvalmiuden hallinnalle sekä määrällisiä vaatimuksia luottolaitoksen maksuvalmiudelle niiden tietojen perusteella, jotka luottolaitos on EU:n vakavaraisuusasetuksen nojalla tai muuten velvollinen ilmoittamaan säännöllisesti Finanssivalvonnalle;*

4) vaatia luottolaitosta julkistamaan säännöllisesti sen taloudellista asemaa koskevia muita kuin EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettuja tietoja tai julkistamaan niitä useammin kuin mainitussa asetuksessa vaadi-

taan.

taan;

5) velvoittaa luottolaitoksen määräajassa esittämään arvion syistä, joiden vuoksi luottolaitos ei täytä tai todennäköisesti seuraavan kahdentoista kuukauden aikana täytä sen toiminnalle asetettuja vaatimuksia; jos 8 a luvussa tarkoitetun elvytyssuunnitelman mukaiset toimenpiteet eivät Finanssivalvonnan käsityksen mukaan ole riittäviä vaatimusten täyttämiseksi kohtuullisessa ajassa, Finanssivalvonta voi velvoittaa luottolaitoksen esittämään erillisen suunnitelman vaatimusten täyttämiseksi suunnitelmasta ilmenevässä määräajassa;

6) velvoittaa luottolaitoksen kutsumaan koolle yhtiökokouksen tai sitä vastaavan luottolaitoksessa ylintä päätösvaltaa käyttävän hallintoelimen kokouksen käsittelemään yhtä tai useampaa Finanssivalvonnan määräämää asiaa tai, jos luottolaitos ei ole Finanssivalvonnan määräämässä ajassa ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin kokouksen koolle kutsumiseksi, kutsua kokouksen koolle käsittelemään yhtä tai useampaa Finanssivalvonnan määräämää asiaa noudattaen muuten, mitä laissa ja luottolaitoksen yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on säädetty ylimääräisen kokouksen koollekutsumisesta;

7) velvoittaa luottolaitoksen tekemään suunnitelman velkojensa uudelleenjärjestelystä Finanssivalvonnan määräämällä tavalla;

8) velvoittaa luottolaitoksen muuttamaan strategiaansa taikka oikeudellista tai hallinnollista rakennettaan Finanssivalvonnan määräämällä tavalla;

9) asettaa luottolaitokseen Finanssivalvonnanasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitetun asiamiehen;

10) velvoittaa luottolaitoksen ryhtymään sen elvytyssuunnitelman mukaisiin muihin toimiin;

11) velvoittaa luottolaitoksen ryhtymään tarvittaviin toimiin kriisinratkaisulain 5 luvun mukaisiin toimiin luottolaitoksen varojen ja velkojen arvostamiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksen taloudelliselle asemalle sekä sitä koskevien tietojen ilmoittamiselle ja julkistamiselle asetetuista vaatimuksista, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidoidulle taloudelliselle asemalle sekä sitä koskevien tieto-

jen ilmoittamiselle ja julkistamiselle asetettuihin vaatimuksiin.

Finanssivalvonnan on asetettava luottolaitokselle määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen on suoritettava Finanssivalvonnan tämän pykälä nojalla määräämät toimenpiteet.

10 a §

Luottolaitoksen asettaminen erityishallintoon

Jos Finanssivalvonta on rajoittanut luottolaitoksen johdon toimintaa Finanssivalvonasta annetun lain 29 §:n nojalla, Finanssivalvonta voi 5 a §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä asettaa enintään vuodeksi kerrallaan yhden tai useamman Finanssivalvonasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitetun asiamiehen käyttämään johdolle kuuluvaa toimivaltaa, jos se on tarpeen luottolaitoksen toiminnan turvaamiseksi. Asiamiehen on toiminnassaan noudatettava Finanssivalvonnan ohjeita.

Finanssivalvonnan on yksilöitävä, miltä osin asiamies käyttää luottolaitoksen johdolle kuuluvaa toimivaltaa, ja julkistettava asiamiehen nimi ja asiamiehellä luottolaitoksessa oleva toimivalta sekä ilmoitettava rekisteröitäväksi asiamiehen henkilötiedot ja toimivalta noudattaen, mitä sen henkilötietojen rekisteröinnistä on säädetty, jolle kuuluu toimivaltaa asiamies käyttää.

Finanssivalvonta voi milloin tahansa päättää asiamiehen toimivallan lakkauttamisesta.

10 b §

Valvontatoimia koskeva kuulemis- ja ilmoitusvelvollisuus

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi ulkomainen ETA-luottolaitos, Finanssivalvonnan on ennen ryhtymistä 6, 8—10 tai 10 a §:ssä tarkoitettuun valvontatoimeen kuultava asiasta luottolaitoksen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan tytärluottolaitoksen

valvonnasta vastaavaa viranomaista ja ilmoitettava asiasta Euroopan pankkiviranomaiselle.

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen valvonnasta, joka on toisessa ETA-valtiossa olevan omistusyhteisön tai luottolaitoksen tytäryritys, Finanssivalvonnan on ennen ryhtymistä I momentissa tarkoitettuun valvontatoimeen kuultava asiasta konsolidoidusta valvonnasta vastaavaa ulkomaista ETA-valvontaviranomaista.

Finanssivalvonnan on saatuaan toiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen I momentissa tarkoitettua valvontatoimintaa vastaavasta suomalaisen luottolaitoksen toisessa ETA-valtiossa olevaan tytärluottolaitokseen kohdistuvasta valvontatoimesta, arvioitava valvontatoimen vaikutusta luottolaitoksen muihin tytäryrityksiin ja ilmoitettava arviointinsa tällaisen tytäryritysten valvonnasta vastaavalle ETA-valvontaviranomaiselle viimeistään kolmen päivän kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta.

13 §

Taloudellisen aseman valvontaa koskeva yhteinen päätöksenteko

13 §

Valvonta-arvioita koskeva yhteinen päätöksenteko **konsolidointiryhmässä**

13 a §

Varhaisen puuttumisen toimia koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi ulkomainen ETA-luottolaitos, Finanssivalvonnan on pyrittävä yhdessä tällaisen ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteisymmärrys 5 a §:n soveltamisesta luottolaitoksen emoyritykseen. Finanssivalvonnan on pyydettävä asiasta lausunto Euroopan pankkiviranomaiselta, jos joku tässä momentissa tarkoitetuista viranomaisista sitä

pyytää.

Jos yhteisymmärrystä 5 a §:n soveltamisesta ei ole saavutettu viiden päivän kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on antanut päätöksen tiedoksi 10 b §:n 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille, Finanssivalvonta voi yksin päättää 5 a §:n soveltamisesta konsolidointiryhmän emoyritykseen. Finanssivalvonnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi edellä tässä momentissa tarkoitetuille viranomaisille. Jos Finanssivalvonta tai jokin tässä momentissa tarkoitetuista muista toimivaltaisista viranomaisista on ennen edellä mainitun määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on lykättävä omaa päätöstään, odotettava Euroopan pankkiviranomaisen tekemää päätöstä ja tehtävä oma päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen tekemän päätöksen mukaisesti.

Jos ulkomainen ETA-valvontaviranomainen vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu suomalainen luottolaitos, Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta koskevan päätöksen tekemistä kuultava edellä tarkoitettua ulkomaista ETA-valvontaviranomaista. Jos Finanssivalvonta tai joku muu konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valvonnasta vastaava toimivaltainen viranomainen on saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti, Finanssivalvonnan on lykättävä omaa päätöstään, odotettava Euroopan pankkiviranomaisen tekemää päätöstä ja tehtävä oma päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen tekemän päätöksen mukaisesti.

13 b §

Varhaisen puuttumisen vaikutus eräisiin sopimusehtoihin

Edellä 5 a §:ssä tarkoitettuihin valvontatoimiin sovelletaan, mitä kriisinratkaisulain 12 luvun 7 §:ssä säädetään kriisinratkaisutoimien vaikutuksesta siinä tarkoitettuihin

sopimusehtoihin.

14 luku

(14 luku kumotaan)

17 luku

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

3 §

3 §

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa, jos:

Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa, jos:

2 a) sivuliike saa sen kotivaltion lainsäädännön ja toimilupansa nojalla vastaanottaa yleisöltä talletuksia, eikä sivuliikkeen talletajiin luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön nojalla sovellettava talletussuoja olenaisesti poikkea suomalaisen talletuspankin talletajiin sovellettavasta talletussuojasta;

19 luku

19 luku

Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen

Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen

1 §

1 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *tervehdyttämistoimenpiteellä* viranomaisen päätökseen perustuvaa toimenpidettä, jonka tarkoituksena on turvata tai palauttaa ennalleen ulkomaisen luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja joka voi vaikuttaa kolmannen henkilön oikeuksiin luottolaitosta kohtaan;

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *tervehdyttämistoimenpiteellä* viranomaisen päätökseen perustuvaa *kriisinratkaisulaissa* tarkoitettua *kriisinratkaisutointa* tai *muuta* toimenpidettä, jonka tarkoituksena on turvata tai palauttaa ennalleen ulkomaisen luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja joka voi vaikuttaa kolmannen henkilön oikeuksiin luottolaitosta kohtaan *sekä kriisinratkaisudirektiivin mukaisten kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien soveltamista ja käyttämistä*;

20 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

6) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 4 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja luottolaitosdirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

20 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

6) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta;

7) 8 a luvun 1—3, 8 ja 9 §:n säännökset luottolaitoksen ja konsolidointiryhmän velvollisuudesta laatia ja tarkastaa 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin mukainen elvytysuunnitelma sekä konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman hyväksymisestä, 9 a luvun 7 §:n 1 momentin säännös rahoitustuen tarjoamista koskevan aikomuksen ilmoittamisesta viranomaisille ja 11 luvun 5 a §:n 3 momentin säännös tietojen ilmoittamisesta viranomaisille.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 4 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja luottolaitosdirektiivin, *kriisintarkkailudirektiivin* sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettu talletussuojarahasto, jäljempänä **vanha talletussuojarahasto**. Vanhan talletussuojarahaston tehtävät siirtyvät tämän lain voimaan tullessa rahoitusvakausviran-

omaisesta annetun lain 5 luvussa tarkoitettulle talletussuojarahastolle, jäljempänä **talletussuojarahasto**.

Vanhaan talletussuojarahastoon sovelletaan tämän lain voimaantulon jälkeen:

1) 1 luvun 3 §:n 1 momenttia Finanssivalvonnan valvonnasta;

2) kumotun 14 luvun 1 §:n 1 momenttia talletuspankin velvollisuudesta kuulua rahastoon;

3) kumotun 14 luvun 2 §:n 1 momenttia rahaston säännöistä ja niiden vahvistamisesta;

4) kumotun 14 luvun 3 §:ää rahaston hallinnosta;

5) kumotun 14 luvun 6 §:ää rahaston itenäisyydestä;

6) kumotun 14 luvun 13 §:ää rahaston varojen sijoittamisesta;

7) kumotun 14 luvun 22 §:ää salassapitovelvollisuudesta.

Mitä 3 momentin 2 kohdassa säädetään, sovelletaan vain tämän lain voimaan tullessa rahaston jäsenenä oleviin talletuspankkeihin.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä sovelletaan siltä osin kuin ne eivät ole ristiriidassa rahoitusvakaussviranomaisesta annetun lain kanssa. Mainittuja säännöksiä sovelletaan siihen saakka, kun vanhassa talletussuojarahastossa ei enää ole varoja ja se puretaan. Kun vanha talletussuojarahasto puretaan, sen jäljellä olevat velvoitteet siirtyvät talletussuojarahastolle.

Vanhan talletussuojarahaston varoja voidaan sen valtuuskunnan tai hallituksen päätöksellä käyttää:

1) sen jäsenluottolaitosten vuotuisten talletussuojamaksujen kattamiseen;

2) talletussuojarahaston muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen saamisten kattamiseksi vanhan talletussuojarahaston jäsenlaitoksilta;

3) rahaston hallinnoinnista aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Jos talletussuojarahaston varat eivät riitä korvattavien talletusten maksamiseen tai muiden talletussuojarahaston velvoitteiden kattamiseen siten kuin rahoitusvakaussviranomaisesta annetussa laissa säädetään, Rahoitusvakaussvirasto:

1) perii rahoitusvakaussviranomaisesta annetun lain 5 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisesti ylimääräisiä vuotuisia talletussuoja-

maksuja,

2) velvoittaa vanhan talletussuojarahaston siirtämään talletussuojarahastoon varoja, jos 1 kohdassa tarkoitettuja maksuja ei voida periä riittävän nopeasti ja vakauden turvaavalla tavalla,

3) velvoittaa talletuspankit lainaamaan talletussuojarahastolle varoja rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvun 6 §:n 2 momentin mukaisesti, tai

4) ottaa rahastolle lainaa rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 3 luvun 8 §:n mukaisesti, jos 1—3 kohdassa tarkoitettujen järjestelyt eivät ole riittäviä.

Vanhan talletussuojarahaston on siirrettävä varat talletussuojarahastoon Rahoitusvakausviraston määräämällä tavalla.

Valtiovarainministeriö vahvistaa vanhan talletussuojarahaston säännöissä ne periaatteet ja menetelmät, joiden nojalla rahaston varoja voidaan käyttää sen jäsenten hyväksi.

Vanhan talletussuojarahaston on annettava Rahoitusvakausvirastolle tämän pyynnöstä viipymättä ajantasaiset ja kattavat tiedot rahaston sijoitustoiminnasta sekä tehtävä tiivistä yhteistyötä viraston kanssa.

7.

Laki**talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään talletuspankkien yhteenliittymästä annettuun lakiin (599/2010) uusi 20 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 luku

3 luku

Yhteenliittymän ohjaus, riskienhallinta ja vakavaraisuus**Yhteenliittymän ohjaus, riskienhallinta ja vakavaraisuus**

20 a §

Elvytyssuunnitelma ja kriisinratkaisusuunnitelma

Yhteenliittymän elvytyssuunnitelmaan sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvussa säädetään konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmasta. Yhteenliittymän kriisinratkaisusuunnitelmaan sovelletaan, mitä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (/) 2 luvussa säädetään konsernin kriisinratkaisusuunnitelmasta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

8.

Laki**sijoituspalvelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 2 §:n 1 momentti sekä 15 luvun 2 §:n 2 momentin 6 kohta ja 6 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 623/2014, sekä
lisätään lakiin uusi 13 a luku, 14 lukuun uusi 4 § ja 15 luvun 2 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 623/2014, uusi 7 kohta seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 luku

6 luku

**Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset
toimintaedellytykset ja talouden vakauden
valvonta**

**Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset
toimintaedellytykset ja talouden vakauden
valvonta**

2 §

2 §

*Talouden vakaus ja sen valvonta**Talouden vakaus ja sen valvonta*

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin, taloudellisen aseman valvontaan sekä niitä koskevien poikkeuslupien antamiseen sovelletaan vastaavasti, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 ja 6 luvussa säädetään, lukuun ottamatta mainitun lain 44, 53, 66, 71, 80 ja 81 §:ää. Sovellettaessa mainitun lain 55 §:ää, siinä mainitun 44 §:n sijasta sovelletaan tämän luvun 1 §:ää.

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin, taloudellisen aseman valvontaan sekä niitä koskevien poikkeuslupien antamiseen sovelletaan *luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 9—11 lukua. Poiketen luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 2 §:stä, sijoituspalveluyrityksellä on aina oltava omia varoja vähintään 1 §:ssä säädetty määrä. Sijoituspalveluyritykseen, jonka osakepääoman on lain mukaan oltava vähintään 730 000 euroa, sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luku.*

13 a luku

Selvitystila ja konkurssi

1 §

Soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan 6 luvun 1 §:n 1 momentin soveltamisalaan kuuluvaan sijoituspalveluyritykseen.

2 §

Liikepankkilain säännösten soveltaminen

Sijoituspalveluyrityksen selvitystilaan ja konkurssiin sovelletaan, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001), jäljempänä **liikepankkilaki**, 6 luvussa säädetään luottolaitoksesta, lukuun ottamatta mainitun lain 20 §:n 2 momenttia, 20 b §:n 1 momentin 1 kohtaa, 22 §:n 2 momenttia, 22 a §:n 1 momentin 1 kohtaa sekä 23 ja 24 §:ää.

Selvitysmiesten on tehtävä osakeyhtiölain 20 luvun 10 §:ssä tarkoitettu ilmoitus myös sijoittajien korvausrahastolle, jos sijoituspalveluyritys on rahaston jäsen, sekä, jos ilmoitus perustuu muuhun kuin liikepankkilain 19 §:ssä tarkoitettuun päätökseen, Finanssi-
valvonnalle.

Velkoja, jonka saaminen perustuu yksinomaan sijoittajien korvausrahastosta täysimääräisesti korvattavaan saamiseen, ei voi hakea sijoituspalveluyritystä konkurssiin tällaisen saamisen perusteella.

14 luku

Ulkomaisia sijoituspalveluyrityksiä koskevat erityissäännökset

14 luku

Ulkomaisia sijoituspalveluyrityksiä koskevat erityissäännökset

4 §

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen likvidaatiomenettely ja tervehdyttämismenpide

Sellaisen ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen likvidaatiomenetelmästä ja tervehtämistoimenpiteestä, johon sovelletaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivien 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/59/EU, jäljempänä **kriisinratkaisudirektiivi**, sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 19 luvun 1–4 §:ssä säädetään ulkomaisesta ETA-luottolaitoksesta.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

6) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

6) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta;

7) luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvun 1—3, 8 ja 9 §:n säännökset luottolaitoksen ja konsolidointiryhmän velvollisuudesta laatia ja tarkastaa 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin mukainen elvytysuunnitelma sekä konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman hyväksymisestä, 9 a luvun 7 §:n 1 momentin säännös rahoitustuen tarjoamista koskevan aikomuksen ilmoittamisesta viranomaisille ja 11 luvun 5 a §:n 3 momentin säännös tietojen ilmoittamisesta viranomaisille.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tämän pykälän 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja luottolaitosdirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

tämän pykälän 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja kriisinratkaisudirektiivin, luottolaitosdirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

Suomen Pankista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Suomen Pankista annettuun lakiin (214/1998) uusi 26 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

26 a §

Yhteistyö valtiovarainministeriön, Finanssivalvonnan ja Rahoitusvakausviraston kanssa

Suomen Pankin on tehtävä yhteistyötä valtiovarainministeriön, Finanssivalvonnan ja Rahoitusvakausviraston kanssa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa (/) tarkoitettujen kriisinratkaisutoimien suunnittelussa ja valvonnassa sekä tehtyjen päätösten seurannassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki**liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 21 ja 24 f §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 21 ja 24 f §, sellaisena kuin ne ovat laissa 408/2004 seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

21 §

Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen tai sen velkojan hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssisäännössä (31/1868) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitus-tarkastukselle ennen kuin luottolaitos jättää hakemuksen omaisuutensa luovuttamisesta konkurssiin.

21 §

Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen tai sen velkojan hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssisäännössä (31/1868) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.

Poiketen siitä, mitä velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa (1578/1992) säädetään, luottolaitoksen konkurssissa:

1) luonnollisten henkilöiden ja muiden kuin tilintarkastuslain (459/2007) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitetun raja-arvon ylittävien oikeushenkilöiden korvauskelpoisilla talletuksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin ja 3 kohdassa tarkoitettuihin velkoihin;

2) sovellettaessa 1 kohtaa sillä osalla talletusta, joka korvataan rahoitusvakauseräviranomaisesta annetun lain (/) 5 luvun 8 §:n nojalla kokonaan, on etusija suhteessa siihen osaan talletusta, joka jää suojan ulkopuolelle;

3) luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinsäätölaista annetun lain (/) 7 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuilla korvauksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin.

Mitä tässä pykälässä säädetään korvattavista talletuksista, sovelletaan myös rahoitusvakauseräviranomaisesta annetun lain 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettuun Rahoitusvakauseräviraston takautumissaamiseen.

24 f

Nettoutussopimusten oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan kyseisiin sopimuk-

24 f §

Nettoutussopimusten oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan niihin sopimuksiin

Voimassa oleva laki

siin sovellettavan lain perusteella.

Takaisinostosopimusten oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan kyseisiin sopimuksiin sovellettavan lain perusteella, jollei 24 e §:stä muuta johdu.

sovellettavan lain perusteella, *jollei luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 12 luvun 7—11 §:stä muuta johdu.*

Takaisinostosopimusten oikeusvaikutukset määräytyvät yksinomaan kyseisiin sopimuksiin sovellettavan lain perusteella, *jollei 1 momentissa mainituista luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain säännöksistä tai tämän lain 24 e §:stä muuta johdu.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 30 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

30 §

Velkojan hakiessa luottolaitosta konkurssiin tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava hakemuksesta Finanssivalvonnalle. Tuomioistuimen on lykättävä asian käsittelyä enintään kuukaudella, jos Finanssivalvonta esittää tätä koskevan pyynnön viikon kuluessa tässä pykälässä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta.

Velkoja, jonka saatava on yksinomaan talletussuojarahastosta täysimääräisesti korvattava, ei voi hakea luottolaitosta konkurssiin tällaisen saatavan perusteella.

30 §

Velkojan hakiessa luottolaitosta konkurssiin tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava hakemuksesta Finanssivalvonnalle. Tuomioistuimen on lykättävä asian käsittelyä enintään kuukaudella, jos Finanssivalvonta esittää tätä koskevan pyynnön viikon kuluessa tässä pykälässä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta.

Poiketen siitä, mitä velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa (1578/1992) säädetään, luottolaitoksen konkurssissa:

1) luonnollisten henkilöiden ja muiden kuin tilintarkastuslain (459/2007) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitetun raja-arvojen ylittävien oikeushenkilöiden korvauskelpoisilla talletuksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin ja 3 kohdassa tarkoitettuihin velkoihin;

2) sovellettaessa 1 kohtaa sillä osalla talletusta, joka korvataan rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (/) 5 luvun 8 §:n

nojalla kokonaan, on etusija suhteessa siihen osaan talletusta, joka jää suojan ulkopuolelle;

3) luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (/) 7 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuilla korvauksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin.

Mitä tässä pykälässä säädetään korvattavista talletuksista, sovelletaan myös rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettuun Rahoitusvakuusviraston takautumissaamiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

säästöpankkilain 118 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan säästöpankkilain (1502/2001) 118 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

118 §

Säästöpankin omaisuus voidaan luovuttaa konkurssiin hallituksen tai, kun säästöpankki on selvitystilassa, selvitysmiesten päätöksen perusteella. Konkurssin aikana edustavat säästöpankkia konkurssivelallisena hallitus ja toimitusjohtaja taikka ennen konkurssin alkamista valitut selvitysmiehet. Konkurssin aikana voidaan kuitenkin valita uusia hallituksen jäseniä tai uusia selvitysmiehiä.

118 §

Säästöpankin omaisuus voidaan luovuttaa konkurssiin hallituksen tai, kun säästöpankki on selvitystilassa, selvitysmiesten päätöksen perusteella. Konkurssin aikana edustavat säästöpankkia konkurssivelallisena hallitus ja toimitusjohtaja taikka ennen konkurssin alkamista valitut selvitysmiehet. Konkurssin aikana voidaan kuitenkin valita uusia hallituksen jäseniä tai uusia selvitysmiehiä.

Poiketen siitä, mitä velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa (1578/1992) säädetään, säästöpankin konkurssissa:

1) luonnollisten henkilöiden ja muiden kuin tilintarkastuslain (459/2007) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitetun raja-arvon ylittävien oikeushenkilöiden korvauskelpoisilla talletuksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin ja 3 kohdassa tarkoitettuihin velkoihin;

2) sovellettaessa 1 kohtaa sillä osalla talletusta, joka korvataan rahoitusvakaussviranomaisesta annetun lain (/) 5 luvun 8 §:n nojalla kokonaan, on etusija suhteessa siihen osaan talletusta, joka jää suojan ulkopuolelle;

3) luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (/) 7 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuilla korvauksilla on etusija suhteessa vakuudettomiin ja etuoikeudettomiin velkoihin.

Mitä tässä pykälässä säädetään korvattavista talletuksista, sovelletaan myös rahoitusvakaussviranomaisesta annetun lain 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettuun Rahoitusvakaussviraston takautumissaamiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 1 a §:n 1 momentti, 2 ja 3 §, 4 §:n 1 ja 3 momentti, 9—12 §, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 2, 3 ja 5 momentti, 15 § sekä 16 a §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 a §:n 1 momentti, 4 §:n 3 momentti ja 16 a §:n 1 momentti laissa 412/2004 sekä 3 ja 11 § osaksi laissa 593/2003 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 a §

1 a §

Toimivaltaa ja sovellettavaa lakia koskevat säännökset Euroopan talousalueella

Toimivaltaa ja sovellettavaa lakia koskevat säännökset Euroopan talousalueella

Pankin toiminnan keskeytyksestä on toimivaltainen päättämään valtiovarainministeriö siten kuin tässä laissa säädetään. Pankkia koskevan saneerausmenettelyn aloittamisesta on toimivaltainen päättämään suomalainen

Pankin toiminnan keskeyttämisestä on toimivaltainen päättämään Rahoitusvakaussvirasto siten kuin tässä laissa säädetään. Pankkia koskevan saneerausmenettelyn aloittamisesta on toimivaltainen päättämään suoma-

tuomioistuin siten kuin siitä säädetään tässä laissa ja yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993). Menettely käsittää myös muissa Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa (*ETA-valtio*) sijaitsevat pankin sivukonttorit.

lainen tuomioistuin siten kuin siitä tässä laissa ja yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) säädetään. Menettely käsittää myös muissa Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa (*ETA-valtio*) sijaitsevat pankin sivukonttorit.

2 §

Ilmoitusvelvollisuus

Jos pankki ei ilmeisesti kykene täyttämään sitoumuksiaan, pankin on viipymättä ilmoitettava siitä valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja rahoitustarkastukselle. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys pankin maksuvalmiudesta ja sen heikentymisen syistä.

Jos Suomen Pankin tai rahoitustarkastuksen käsityksen mukaan pankin maksuvalmius on siinä määrin heikentynyt, että se todennäköisesti ei kykene täyttämään sitoumuksiaan, Suomen Pankin tai rahoitustarkastuksen on viipymättä ilmoitettava siitä valtiovarainministeriölle.

2 §

Ilmoitusvelvollisuus

Jos pankki ei ilmeisesti kykene täyttämään sitoumuksiaan, pankin on viipymättä ilmoitettava siitä *Rahoitusvakausvirastolle*, Suomen Pankille ja *Finanssivalvonnalle*. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys pankin maksuvalmiudesta ja sen heikentymisen syistä.

Jos Suomen Pankin tai *Finanssivalvonnan* käsityksen mukaan pankin maksuvalmius on siinä määrin heikentynyt, että se todennäköisesti ei kykene täyttämään sitoumuksiaan, Suomen Pankin tai *Finanssivalvonnan* on viipymättä ilmoitettava siitä *Rahoitusvakausvirastolle*.

Pankin ei kuitenkaan ole tarpeen tehdä 1 momentin mukaista ilmoitusta, jos pankki on tehnyt luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (/) 4 luvun 1 §:n 4 momentissa taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 8 a luvun 4 §:n 3 momentissa tai 11 luvun 5 a §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

3 §

Keskeytyksen edellytykset

Valtiovarainministeriö voi keskeyttää pankin toiminnan enintään kuukauden ajaksi, jos on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen vakavasti vahingoittaisi rahoitusmarkkinoiden vakautta, maksujärjestelmien häiriötöntä toimintaa tai velkojien etua.

Valtiovarainministeriö voi erityisestä syystä tehdä päätöksen keskeytyksen jatkamisesta enintään yhdellä kuukaudella kerrallaan, kuitenkin enintään siihen saakka, kun kuusi kuukautta on kulunut 1 momentissa tarkoitetun päätöksen antamisesta.

3 §

Keskeytyksen edellytykset

Rahoitusvakausvirasto voi keskeyttää pankin toiminnan enintään kuukauden ajaksi, jos on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen vakavasti vahingoittaisi rahoitusmarkkinoiden vakautta, maksujärjestelmien häiriötöntä toimintaa tai velkojien etua.

Rahoitusvakausvirasto voi erityisestä syystä tehdä päätöksen keskeytyksen jatkamisesta enintään yhdellä kuukaudella kerrallaan, kuitenkin enintään siihen saakka, kun kuusi kuukautta on kulunut 1 momentissa tarkoitetun päätöksen antamisesta.

4 §

Keskeytyspäätös

Valtiovarainministeriön on ennen 3 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava rahoitustarkastusta ja Suomen Pankkia sekä päätöksen kohteena olevaa pankkia, jos se voi tapahtua vaarantamatta keskeytyspäätöksen tarkoitusta.

Valtiovarainministeriön tekemään keskeytyspäätökseen saadaan hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

9 §

Suhde selvitystilaan ja konkurssiin

Pankkia ei saa asettaa selvitystilaan eikä konkurssiin sen toiminnan ollessa keskeytetynä. Jos pankin toiminta keskeytetään, hakemusta pankin asettamisesta selvitystilaan tai konkurssiin on lykättävä, kunnes keskeytysmenettely lakkaa. Jos keskeytysmenettelyn aikana tehdään päätös yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta, yrityssaneerausmenettelyn aloittamisen jälkeen sovelletaan, mitä yrityssaneerlauslain 24 §:ssä säädetään.

10 §

Pankin määräysvalta ja sen rajoitukset

Sen lisäksi, mitä yrityssaneerlauslain 29 §:ssä säädetään, pankki ei saa sen toiminnan ollessa keskeytettyinä ilman valtiovarainministeriön lupaa ottaa yleisöltä vastaan talletuksia eikä muita takaisinmaksettavia va-

4 §

Keskeytyspäätös

Rahoitusvakausviraston on ennen 3 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava *Finanssivalvontaa* ja Suomen Pankkia sekä päätöksen kohteena olevaa pankkia, jos se voi tapahtua vaarantamatta keskeytyspäätöksen tarkoitusta.

Rahoitusvakausviraston tekemään keskeytyspäätökseen saa hakea muutosta valittamalla *Helsingin* hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. *Muilta osin muutoksenhausta säädetään* hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

9 §

Suhde selvitystilaan, konkurssiin ja kriisihallintoon

Pankkia ei saa asettaa selvitystilaan eikä konkurssiin sen toiminnan ollessa keskeytetynä. Jos pankin toiminta keskeytetään, hakemusta pankin asettamisesta selvitystilaan tai konkurssiin on lykättävä, kunnes keskeytysmenettely lakkaa. Jos keskeytysmenettelyn aikana tehdään päätös yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta, yrityssaneerausmenettelyn aloittamisen jälkeen sovelletaan, mitä yrityssaneerlauslain 24 §:ssä säädetään.

Kriisihallinnossa olevan pankin toimintaa ei voi keskeyttää tämän lain mukaisesti.

10 §

Pankin määräysvalta ja sen rajoitukset

Sen lisäksi, mitä yrityssaneerlauslain 29 §:ssä säädetään, pankki ei saa sen toiminnan ollessa keskeytettyinä ilman *Rahoitusvakausviraston* lupaa ottaa yleisöltä vastaan talletuksia eikä muita takaisinmaksettavia varo-

roja. Pankki ei saa myöskään ilman asiamiehen suostumusta myöntää tai muuten hankkia uusia luottoja eikä tehdä tai hankkia muita sellaisia rahoitussopimuksia eikä tehdä johdannaisoppimuksia muuten kuin suojaamistarkoituksessa. Luoton myöntämiseen rinnastetaan takauksen tai muun vastuusitoumuksen antaminen tai vakuuden asettaminen toisen velasta.

ja. Pankki ei saa myöskään ilman asiamiehen suostumusta myöntää tai muuten hankkia uusia luottoja eikä tehdä tai hankkia muita rahoitussopimuksia eikä tehdä johdannaisoppimuksia muuten kuin suojaamistarkoituksessa. Luoton myöntämiseen rinnastetaan takauksen tai muun vastuusitoumuksen antaminen tai vakuuden asettaminen toisen velasta.

11 §

Toimenpidesuunnitelma

Pankin on viipymättä keskeytyspäätöksen jälkeen laadittava suunnitelma, josta käy ilmi, miten pankki aikoo tervehdyttää taloudellisen asemansa, taikka mikäli tällaisia toimenpiteitä ei voida esittää, miten pankki aikoo lopettaa toimintansa. Suunnitelma on annettava valtiovarainministeriölle ennen 3 §:n 1 momentissa tarkoitettun määräajan päättymistä, tai jos määräaika on jatkettu, ennen jatkettun määräajan päättymistä.

Jos pankki ei laadi suunnitelmaa 1 momentissa tarkoitettussa ajassa tai suunnitelmassa ei voida esittää toimenpiteitä, joiden avulla pankin taloudellinen asema voidaan todennäköisesti tervehdyttää ennen 3 §:ssä tarkoitettun määräajan päättymistä, valtiovarainministeriön on esitettävä Rahoitustarkastukselle pankin toimiluvan peruuttamista.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitettun suunnitelman käsittelyä pyydettyä siitä rahoitustarkastuksen ja Suomen Pankin lausunto.

11 §

Toimenpidesuunnitelma

Pankin on viipymättä keskeytyspäätöksen jälkeen laadittava suunnitelma, josta käy ilmi, miten pankki aikoo tervehdyttää taloudellisen asemansa, taikka jos tällaisia toimenpiteitä ei voida esittää, miten pankki aikoo lopettaa toimintansa. Suunnitelma on annettava Rahoitusvakaustarkastukselle ennen 3 §:n 1 momentissa tarkoitettun määräajan päättymistä, tai jos määräaika on jatkettu, ennen jatkettun määräajan päättymistä.

Jos pankki ei laadi suunnitelmaa 1 momentissa tarkoitettussa ajassa tai suunnitelmassa ei voida esittää toimenpiteitä, joiden avulla pankin taloudellinen asema voidaan todennäköisesti tervehdyttää ennen 3 §:ssä tarkoitettun määräajan päättymistä, Rahoitusvakaustarkastuksen on esitettävä Finanssivalvonnalle pankin toimiluvan peruuttamista.

Rahoitusvakaustarkastuksen on ennen 1 momentissa tarkoitettun suunnitelman käsittelyä pyydettyä siitä Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin lausunto.

Pankin ei kuitenkaan ole tarpeen tehdä tässä pykälässä tarkoitettua suunnitelmaa, jos pankki on tehnyt luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisen elvytyssuunnitelman tai siihen sovelletaan mainitun lain mukaista konsolidointiryhmän elvytyssuunnitelmaa ja jos pankki on tehnyt luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain mukaisen kriisinratkaisusuunnitelman tai siihen sovelletaan mainitun lain mukaista konsernin kriisinratkaisusuunnitelmaa.

12 §

Eräiden yhteisöoikeudellisten säännösten soveltamista koskevat poikkeukset

Valtiovarainministeriö voi pankin toiminnan ollessa keskeytettynä antaa pankin tai asiamiehen hakemuksesta luvan poiketa siitä, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001), osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) ja säästöpankkilaissa (1502/2001) säädetään:

1) välitilinpäätöksen sisällyttämisestä sulautumissuunnitelmaan;

2) pankin ylintä päätäntävaltaa käyttävän elimen koollekutsumista koskevasta menettelystä;

3) pankin ylintä päätäntävaltaa käyttävän elimen päätökseen lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan sovellettavasta määräenemmistövaatimuksesta; ja

4) julkisesta haasteesta velkojille pankin sulautuessa;

jos se voi tapahtua vaarantamatta kohtuuttomasti velkojien ja sulautumiseen osallisten pankkien osakkeen- tai osuudenomistajien tai jäsenten etua. Hakemuksesta on pyydettyäv Suomen Pankin ja rahoitustarkastuksen lausunto.

13 §

Yrityssaneerauslain soveltaminen

Valtiovarainministeriö voi pankin toiminnan ollessa keskeytettynä tehdä hakemuksen yrityssaneerauslaissa tarkoitetun saneerausmenettelyn aloittamisesta. Hakemukseen on liitettävä selvitys yrityssaneerauslain 6 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyistä sa-

12 §

Eräiden yhteisöoikeudellisten säännösten soveltamista koskevat poikkeukset

Rahoitusvakuusvirasto voi pankin toiminnan ollessa keskeytettynä antaa pankin tai asiamiehen hakemuksesta luvan poiketa siitä, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) ja säästöpankkilaissa (1502/2001) säädetään:

1) välitilinpäätöksen sisällyttämisestä sulautumissuunnitelmaan;

2) pankin ylintä päätäntävaltaa käyttävän elimen koollekutsumista koskevasta menettelystä;

3) pankin ylintä päätäntävaltaa käyttävän elimen päätökseen lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan sovellettavasta määräenemmistövaatimuksesta; ja

4) julkisesta haasteesta velkojille pankin sulautuessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun poikkeuksen edellytyksenä on lisäksi, että se voi tapahtua vaarantamatta kohtuuttomasti velkojien ja sulautumiseen osallisten pankkien osakkeen- tai osuudenomistajien tai jäsenten etua. Poikkeusta koskevasta hakemuksesta on pyydettyäv Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto.

Mitä 1 momentissa säädetään sulautumista koskevien säännösten soveltamisesta, sovelletaan siihen, mitä pankin jakautumisesta ja liiketoiminnan luovutuksesta säädetään, jos kaikki vastaanottavat yritykset ovat luottolaitoksia.

13 §

Yrityssaneerauslain soveltaminen

Rahoitusvakuusvirasto voi pankin toiminnan ollessa keskeytettynä tehdä hakemuksen yrityssaneerauslaissa tarkoitetun saneerausmenettelyn aloittamisesta. Hakemukseen on liitettävä selvitys yrityssaneerauslain 6 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyistä sa-

neerausmenettelyn edellytyksistä taikka pankin ja vähintään kahden sellaisen velkojan suostumus, joiden saatavat edustavat vähintään viidennestä pankin tunnetuista veloista. Pankin yrityssaneeraukseen sovelletaan yrityssaneerauslakia, jollei jäljempänä toisin säädetä.

neerausmenettelyn edellytyksistä taikka pankin ja vähintään kahden sellaisen velkojan suostumus, joiden saatavat edustavat vähintään viidennestä pankin tunnetuista veloista. Pankin yrityssaneeraukseen sovelletaan yrityssaneerauslakia, jollei jäljempänä toisin säädetä.

14 §

Yrityssaneeraukseen sovellettavat erityiset säännökset

Tuomioistuimen on pyydettävä saneerausohjelmasta ennen sen vahvistamista valtiovarainministeriön lausunto. Sen lisäksi, mitä yrityssaneerauslain 8 luvussa säädetään saneerausohjelman vahvistamisen esteistä, pankin saneerausohjelma on jätettävä vahvistamatta, jos valtiovarainministeriö on sitä vastustanut. Valtiovarainministeriön on ennen tässä momentissa tarkoitetun lausunnon antamista pyydettävä saneerausohjelmasta rahoitustarkastuksen ja Suomen Pankin lausunto.

Yrityssaneerauslain 8 §:ssä tarkoitettu selvittäjä on määrättävä ja erotettava rahoitustarkastuksen esityksestä. Selvittäjäksi voidaan lisäksi määrätä velkojatoimikunnan tai velkojan esittämä henkilö niin kuin yrityssaneerauslain 83 §:ssä säädetään. Selvittäjä voidaan erottaa velkojatoimikunnan tai velkojan vaatimuksesta niin kuin mainitun lain 86 §:ssä säädetään. Selvittäjän määräämiseen tai erottamiseen velkojatoimikunnan tai velkojan esityksestä tai vaatimuksesta on saatava rahoitustarkastuksen suostumus.

Sen lisäksi, mitä yrityssaneerauslain 10 §:n 1 momentissa säädetään velkojatoimikunnasta, velkojatoimikunnassa on oltava valtiovarainministeriön, rahoitustarkastuksen, Suomen Pankin, talletussuojarahaston sekä, jos pankki on sijoittajien korvausrahaston jäsen, sijoittajien korvausrahaston edustajat.

14 §

Yrityssaneeraukseen sovellettavat erityiset säännökset

Tuomioistuimen on pyydettävä saneerausohjelmasta ennen sen vahvistamista *Rahoitusvakausviraston* lausunto. Sen lisäksi, mitä yrityssaneerauslain 8 luvussa säädetään saneerausohjelman vahvistamisen esteistä, pankin saneerausohjelma on jätettävä vahvistamatta, jos *Rahoitusvakausvirasto* on sitä vastustanut. *Rahoitusvakausviraston* on ennen tässä momentissa tarkoitetun lausunnon antamista pyydettävä saneerausohjelmasta *Finanssivalvonnan* ja Suomen Pankin lausunto.

Yrityssaneerauslain 8 §:ssä tarkoitettu selvittäjä on määrättävä ja erotettava *Finanssivalvonnan* esityksestä. *Velkojatoimikunnan* tai *velkojan esittämän henkilön määräämisestä selvittäjäksi säädetään yrityssaneerauslain 83 §:ssä ja tämän erottamisesta mainitun lain 86 §:ssä*. Selvittäjän määräämiseen tai erottamiseen velkojatoimikunnan tai velkojan esityksestä tai vaatimuksesta on saatava *Finanssivalvonnan* suostumus.

Sen lisäksi, mitä yrityssaneerauslain 10 §:n 1 momentissa säädetään velkojatoimikunnasta, velkojatoimikunnassa on oltava *Rahoitusvakausviraston*, *Finanssivalvonnan* ja Suomen Pankin edustajat sekä jos *Rahoitusvakausvirasto arvioi sen tarpeelliseksi, erillinen talletussuojarahaston edustaja, joiden lisäksi*, jos pankki on sijoittajien korvausrahaston jäsen, sijoittajien korvausrahaston edustajat.

15 §

Keskeytyksen peruuttaminen

Valtiovarainministeriön on peruutettava keskeytys välittömästi, kun keskeytyksen edellytyksiä ei enää ole. Ministeriön on ennen keskeytyksen peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä pyydettävä siitä Suomen Pankin ja rahoitustarkastuksen lausunto.

16 a §

Ilmoitus muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille

Valtiovarainministeriön on viipymättä ilmoitettava pankin toiminnan keskeytyksestä ja saneerausmenettelyn aloittamisesta sekä menettelyn mahdollisista vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa pankilla on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuja palveluja.

15 §

Keskeytyksen peruminen

Rahoitusvakuusviraston on peruttava keskeytys välittömästi, jos keskeytyksen edellytyksiä ei enää ole. *Viraston* on ennen keskeytyksen peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä pyydettävä siitä Suomen Pankin ja *Finanssivalvonnan* lausunto.

16 a §

Ilmoitus muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille

Rahoitusvakuusviraston on viipymättä ilmoitettava pankin toiminnan keskeytyksestä ja saneerausmenettelyn aloittamisesta sekä menettelyn mahdollisista vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa pankilla on sivukonttori tai joissa se tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuja palveluja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallintopäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

15.

Laki**Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä annetun lain (1554/1994) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 1114/2011, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Euroopan unionin toimielinten ja elinten ratkaisujen täytäntöönpano**Euroopan unionin toimielinten ja elinten ratkaisujen täytäntöönpano*

Tuomio ja päätös, joka on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 280 artiklan tai 299 artiklan taikka Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 18 artiklan kolmannen kohdan nojalla täytäntöönpanokelpoinen, pannaan Suomessa täytäntöön siten kuin Suomen tuomioistuimen riita-asiassa antama tuomio, joka on saanut lainvoiman.

Päätös, joka on yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 86 artiklan 1 kohdan tai yhteisömallista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 71 artiklan 1 kohdan taikka yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 86 artiklan 1 kohdan nojalla täytäntöönpanokelpoinen, pannaan Suomessa täytäntöön siten kuin 1 momentissa säädetään

Tuomio ja päätös, joka on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 280 artiklan tai 299 artiklan taikka Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 18 artiklan kolmannen kohdan nojalla täytäntöönpanokelpoinen, pannaan Suomessa täytäntöön siten kuin Suomen tuomioistuimen riita-asiassa antama tuomio, joka on saanut lainvoiman.

Päätös, joka on yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 86 artiklan 1 kohdan tai yhteisömallista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 71 artiklan 1 kohdan, yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 86 artiklan 1 kohdan taikka yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 806/2014 41 artiklan 3 kohdan nojalla täytäntöönpanokelpoinen, pannaan Suomessa täytäntöön siten kuin 1 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki**arvopaperimarkkinalain 11 luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään arvopaperimarkkinalain (746/2012) 11 luvun 21 §:ään uusi 6 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 luku

11 luku

Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus

Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus

21 §

21 §

*Poikkeukset velvollisuudesta tehdä pakollinen
ostotarjous*

*Poikkeukset velvollisuudesta tehdä pakolli-
nen ostotarjous*

Velvollisuutta tehdä pakollinen ostotarjous ei synny, jos tarjousvelvollisuusrajan ylitys perustuu siihen, että rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa (/) tarkoitettu Rahoitusvakausvirasto käyttää luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisulain (/) 9—11 luvussa säädettyä kriisinratkaisuvaltuutta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

18.

Laki**yrityksen saneerauksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 2 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1510/2001, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Saneerausmenettelyn kohteena voi olla yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta, asunto-osakeyhtiö tai taloudellista toimintaa harjoittava yhdistys. Elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan tässä laissa myös ammatin taikka maatilatalouden tai kalastuksen harjoittajaa.

Saneerausmenettelyn kohteena ei voi olla

- 1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993) tarkoitettu luottolaitos;
- 2) vakuutus- tai eläkelaitos;
- 3) selvitystilassa oleva yhtiö tai osuuskunta.

Talletuspankki voi kuitenkin olla saneerausmenettelyn kohteena niin kuin talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001) säädetään.

Saneerausmenettelyn kohteena voi olla yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta, asunto-osakeyhtiö tai taloudellista toimintaa harjoittava yhdistys. Elinkeinonharjoittajalla tarkoitetaan tässä laissa myös ammatin taikka maatilatalouden tai kalastuksen harjoittajaa.

Saneerausmenettelyn kohteena ei voi olla:

- 1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu luottolaitos;
- 2) vakuutus- tai eläkelaitos;
- 3) selvitystilassa oleva yhtiö tai osuuskunta;
- 4) luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinhallintoon asetettu laitos.

Talletuspankista saneerausmenettelyn kohteena säädetään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .